

سازمانهای یهودی وصفیهیونیستی در ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

سازمان‌های یهودی و صهیونیستی در ایران

سازمان‌های یهودی و صهیونیستی در ایران / مؤسسه مطالعات و پژوهشهای
سیاسی. — تهران : مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی، ۱۳۷۹.
۷۹۵ ص. : مصور.

ISBN 964 - 5798 - 16 - 7 : (شومیز) ۴۰۰۰۰ ریال
۴۵۰۰۰ ریال (گالینگور) :

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه : ص. ۵۹۷ - [۶۰۱] : همچنین به صورت زیرنویس.
۱. یهودیان -- ایران -- انجمنها، مؤسسه‌ها و غیره.
۲. صهیونیسم -- ایران -- انجمنها، مؤسسه‌ها و غیره.
الف. مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی.
۲ س ۹ ی / DSR ۷۲

۹۵۵/۹۷۳۵۰۶

۷۹-۲۱۴۳۳ م

کتابخانه ملی ایران

مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی

تهران : صندوق پستی ۷۵۸۸ - ۱۱۳۶

سازمانهای یهودی و صهیونیستی

در ایران

نوبت چاپ : اول

پاییز، ۱۳۸۱

شمارگان : ۳۰۰۰ نسخه

قیمت :

شمیز ۴۰۰۰۰ ریال

گالینگور ۴۵۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است

شابک : ۷ - ۱۶ - ۵۷۹۸ - ۹۶۴

ISBN 964 - 5798 - 16 - 7

فهرست

پیشگفتار ۹

مقدمه ۱۳

پیدایش صهیونیسم

پیدایش صهیونیسم ۴۳

یهود در تاریخ معاصر ایران

یهود در تاریخ معاصر ایران ۵۷

تکاپوی صهیونیستی ۶۰

یهود در احزاب و گروه‌های ماتریالیستی ۷۲

اندیشه قومی: آرمان صهیونی ۸۰

گزارش وضعیت و موقعیت یهود ایران ۹۶

سازمان‌ها و کانون‌های یهودی و صهیونیستی

آلیانس ۱۰۹

تشکیلات صیونیت ایران ۱۲۳

۱۳۳	آژانس یهود (سخنوت)
۱۸۳	خلوتص
۱۹۳	انجمن فرهنگی اوتصرهتورا (گنج دانش)
۲۰۱	سازمان اُرت
۲۱۵	انجمن کلیمیان تهران
۲۱۸	همگرایی با اسرائیل
۲۱۹	انجمن و رژیم بهلوی
۲۳۱	ارتباط با صهیونیسم
۲۵۳	صندوق ملی یهود
۲۵۵	ساختار و ماهیت
۲۶۱	صندوق صهیونیسم
۲۶۵	سازمان بانوان یهود ایران
۲۸۵	سازمان بانوان هاتف
۲۹۷	سازمان جوانان هاتف
۲۹۹	سازمان جوانان هاتف اصفهان
۳۰۱	سازمان جوانان یهود
۳۱۳	سازمان دانشجویان یهود ایران
۳۱۹	کانون فرهنگی کوروش کبیر
۳۱۹	تلاش‌های صهیونیستی
۳۲۵	گزارش عملکرد
۳۳۲	اعزام جوانان به اسرائیل
۳۳۹	کانون خیرخواه
۳۴۷	انجمن علمی پزشکان یهود ایران
۳۵۱	انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران
۳۵۵	کانون کرمل
۳۵۷	باشگاه وایزمن
۳۵۹	جامعه فارغ‌التحصیلان یهودی دانشگاه‌ها

۳۶۱		کانون پیشبرد اجتماعی و فرهنگی یهود
۳۶۵		انجمن خیریه تعاون
۳۶۷		انجمن فرهنگی ستایش یهود باغ صبا
۳۶۹		جوینت
۳۷۳		کمیته توزیع مشترک
۳۷۵		کمپ بهشتیه
۳۷۷		مگبیت
۳۸۱		بت دین (دارالشرع یهود)
۳۸۳		کلوپ منورا
۳۸۵		جمیعت سرّی ابنای صهیون
۳۸۸		انجمن اتفاق
۳۹۱		یهود شهرستان‌ها
۳۹۱		شیراز
۳۹۸		اصفهان
۴۱۱		کردستان
۴۱۷		انجمن‌های کوچک محلی
۴۲۳		گروه‌های متفرقه

انتقال یهود به فلسطین

۴۲۷		انتقال یهود به فلسطین
۴۲۷		جمعیت یهود در جهان
۴۲۸		پراکندگی یهود در دنیا
۴۳۰		آرزوی بازگشت
۴۳۲		تاریخچه کوچ یهود به فلسطین
۴۴۰		جدول کوچ یهود به فلسطین
۴۴۷		فعالیت صهیونیست‌ها برای انتقال یهود ایران به فلسطین
۴۵۰		ایران ایستگاه انتقال یهود ممالک همجوار

۴۶۵	عوامل محرّک
۴۷۷	آمار کوچ یهود ایران به فلسطین
۴۸۶	محدوده «ارض اسرائیل»؛ مرزهای «توراتی»
۴۸۸	تابعیت اسرائیلی
۴۹۲	ریشه کنی فلسطینیان
۴۹۳	مهاجرت معکوس

کمک‌های مالی یهود ایران به اسرائیل

۵۰۵	کمک‌های مالی
۵۱۸	سازماندهی کمک‌ها

اسناد ضمیمه

۵۴۳	انتقال یهود به فلسطین
۵۶۵	کمک‌های مالی یهود ایران به اسرائیل

ضمایم

۵۹۷	کتابنامه
۶۰۱	مآخذ مطبوعاتی
۶۰۳	فهرست اعلام
۶۲۹	اسناد و تصاویر

پیشگفتار

مجموعه حاضر حاصل تلاشی چندساله و مستمر برای بازخوانی برخی رویدادهای ناگفته تاریخ معاصر ایران است.

این اثر بدون هرگونه پیشداوری درباره رویدادها، حول محور اسناد و گزارش‌های «سازمان اطلاعات و امنیت کشور» (ساواک) در دوره پهلوی، تحقیق و تدوین شده است. اسناد و گزارش‌های طبقه‌بندی شده ساواک درباره کانون‌ها، انجمن‌ها و سازمان‌های یهودی و صهیونیستی، بخش‌گزینش شده از انبوه اطلاعات موجود در این باره است که مطابق مقتضیات زمان، انتخاب و پس از موضوع‌بندی، به شرحی که در فهرست کتاب مشاهده می‌شود، تنظیم گردیده و به نگارش درآمده است.

آشناسازی جامعه اسلامی، به ویژه نسل جوان و بالاخص پژوهشگران و دانش‌پژوهان با رویدادهای پنهان که در منابع مطالعاتی و تحقیقاتی آشکار، ذکری از آنها به میان نیامده است، نه تنها اذهان را نسبت به حوادث و جریان‌های پس‌پرده، حساس و کنج‌کاو می‌کند، بلکه می‌تواند دیدگاه‌ها و نگرش‌ها را نسبت به بسیاری از قضایای تاریخی در حوزه مباحث سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و اطلاعاتی تغییر دهد.

تکاپوی اسرارآمیز سازمان‌ها و شبکه‌های یهودی و صهیونیستی، مثل «آلیانس»، در ایران قدمتی طولانی دارد؛ اما عصر اوج و فرود آنها در دوران سلطنت پهلوی بوده است. این مجموعه که صرفاً درباره سازمان‌ها، انجمن‌ها و دسته‌های یهودی و

صهیونیستی دوره پهلوی نگارش یافته، عمدتاً به همکاری و همگرایی مجامع و محافل یاد شده با برنامه‌ها، فعالیت‌ها و اهداف صهیونیستی در ایران، به ویژه حول موضوع انتقال یهود به فلسطین اشغالی و جمع‌آوری اعانه برای رژیم صهیونیستی، اشاره دارد؛ هرچند تکاپوی بی‌وقفه برخی تشکل‌های فعال، مثل «آژانس یهود»، منحصر به امر تحریک و انتقال یهود به فلسطین اشغالی و جمع‌آوری کمک‌های مالی برای خزانه رژیم صهیونیستی نبود، بلکه مأموریت‌های چندجانبه فرهنگی-تبلیغی، سیاسی، اقتصادی، نظامی و اطلاعاتی در دستور برنامه‌های آنان قرار داشت. بنابراین مباحث مطروحه درباره تشکل‌های مورد نظر به اختصار بسنده شده است. درحالی که انبوه اطلاعات و مدارک موجود قابلیت آن را دارند که درباره هریک از سازمان‌ها و گروه‌های مورد اشاره، کتابی مستقل و مفصل تهیه و تدوین شود. به بیان دیگر، عناوین و مباحث گوناگون مجموعه حاضر، هرکدام به نوبه خود دستمایه‌ای برای مطالعات و تحقیقات گسترده در موضوع مورد نظر است.

به کارگیری مکرر عبارات یهود و تکرار اسامی سازمان‌های و انجمن‌های یهودی، به معنی یکسان‌نگری همه یهودیان و کانون‌های یهودی ایران نیست؛ زیرا برخی از آنها مبرا از همگرایی و همکاری مرموز با تشکل‌ها و شبکه‌های صهیونی و اسرائیلی فعال در ایران هستند. این موضوع از طریق غور و بررسی مدارک و اسناد، به آسانی قابل جستجو و تشخیص است. بررسی روابط همه جانبه اسرائیل و سلطنت پهلوی و ابعاد نفوذ و حضور گسترده و عمیق نمایندگان، مأموران، کارشناسان و ایادی صهیونی و اسرائیلی در عرصه‌های گوناگون اطلاعاتی-امنیتی، سیاسی، اقتصادی، نظامی، علمی-فرهنگی و برنامه‌ریزی، از مباحث بسیار حساس تاریخ پنهان دوره پهلوی است که جز از طریق جستجو و بازخوانی اسناد و گزارش‌های طبقه‌بندی شده آن دوران مقدور و میسر نیست. این مهم، خارج از قلمرو فصول و قالب محتوایی کتاب حاضر و نیازمند پژوهشی مستقل و جداگانه است.

میزان آگاهی و حساسیت مردم مسلمان ایران در دوره پهلوی، نسبت به تکاپوی مرموز سازمان‌ها و گروه‌های صهیونیستی و مأموران و ایادی آنها در این سرزمین، از موضوعات بسیار جذاب، پراهمیت و خواندنی تاریخ معاصر است که اسناد و مدارک به‌جا مانده از آن دوران، در حد قابل قبول، قابلیت بازگویی، تشریح و تحلیل آن را

دارند. این موضوع نیز خارج از حوزهٔ مباحث مجموعه حاضر، به عنوان یک اثر خواندنی، جداگانه قابل عرضه و انتشار است.

در مجموعهٔ «سازمان‌های یهودی و صهیونیستی در ایران»، به منظور رعایت امانت در بهره‌گیری اسناد، حتی‌المقدور سعی شده، اسامی و عبارات مندرج در گزارش‌ها و سندها بدون هیچگونه تغییر، عیناً همانگونه که هست، عرضه و انتشار یابد. بنابراین نه تنها نشر و ساختار نوشتاری گزارش‌ها و سندها، بلکه اسامی اشخاص نیز در بسیاری موارد، هماهنگ، منطبق و یک‌دست نیست. برای مثال؛ «مئیر عزری»، به اشکال گوناگون، از جمله؛ مه‌یر عزری، مائیر عزری، مایر عزری، معیر عزری و... نوشته شده است. مع‌الوصف، برای رفع برخی کاستی‌ها و نواقص، تعدادی از اسامی که به طور مکرر و فراوان در سندها از آنها یاد شده، مشمول قاعده استثنا گردیده و ناگزیر یک‌دست شده‌اند.

مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی

مقدمه

به گواهی تاریخ معاصر ایران، اقلیت یهود، به ویژه پس از صعود رضاخان تا زمان سقوط محمدرضا پهلوی، از جایگاه و موقعیت بسیار ممتاز و برجسته‌ای در کشور برخوردار بود.

سازمان‌ها و کانون‌های یهودی و صهیونیستی، سران، رهبران، سرمایه‌داران و بعضی رجال یهود در عرصه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، اطلاعاتی و مهمتر از همه اقتصادی، نفوذ و حضور عمیق و گسترده و بلکه سیطره داشتند. در این مقدمه به مواردی از آنها به عنوان نمونه اشاره می‌شود.

روزنامه اسرائیلی جروزالم پست در سال ۱۳۳۰ شمسی، طی مقاله‌ای درباره وضعیت اقتصادی یهود ایران نوشت:

نماینده مجلس، دکتر «موسی (موشه) برال» تنها عضو یهودی مجلس شورای ملی که اخیراً با هواپیما از اروپا به تهران مراجعت نمود وارد تل‌آویو شده و برای مطالعه وضع یهودیان مهاجری که از ایران وارد اسرائیل شده‌اند چندی توقف [کرد].

[...] طبق اظهار دکتر برال در حدود ۷۰/۰۰۰ یهودی در ایران هستند که به هیچ وجه مورد تعدی واقع نشده‌اند. میان این عده ۱۰ نفر میلیونر و هزار نفر ثروتمند درجه اول و پنج هزار نفر یهودی ثروتمند وجود دارد که همه بازرگان هستند. برخی از این یهودی‌ها به طوری جدی در مقام مهاجرت

برآمده‌اند مشروط بر این که بتوانند دارایی خود را همراه آورده و نرخ عادلانه برای مبادله پول‌های خود به پول اسرائیل دریافت نمایند.^۱

اسناد و گزارش‌های ساواک درباره اوضاع اقتصادی و مالی یهودیان ایران دوره پهلوی چنین حکایت می‌کند:

وضع اقتصادی و مالی اقلیت یهود نسبت به مسلمانان و سایر طبقات بهتر می‌باشد.

[...] سرمایه‌داران عمده ایران اکثراً یهودی می‌باشند. حتی گفته می‌شود اگر سرمایه‌داران یهودی سرمایه نقدی خود را از بانک بازرگانی و سایر بانکها خارج نمایند دولت ایران را از نظر مالی در مضیقه سختی می‌گذارند.^۲

دلالتی و بورس‌بازی در ایران موجب انباشتن ثروت‌های هنگفت در دست شماری از یهودیان شده بود. بخش عمده‌ای از این سرمایه‌ها پس از تبدیل به ارز از کشور ایران خارج و عمدتاً به فلسطین اشغالی و خزانه رژیم صهیونیستی سرازیر می‌گردید:

در حدود تاریخ ۳۶/۱۰/۱۸ [۱۳] عده‌ای از سرمایه‌داران یهود [ایران] تبعه اسرائیل در ایران که از خرید و فروش زمین‌های بورس استفاده‌های شایانی نموده‌اند کلیه وجوه نقدی خود را پس از تبدیل به دلار به بانک‌های آمریکا منتقل کرده‌اند. از جمله کسانی که در خارج از ایران سرمایه دارد سلیمان همت اهل اصفهان می‌باشد که مبلغ ۲ میلیون دلار به یکی از بانکهای آمریکا سپرده است. یهودیان ایران پس از جنگ دوم جهانی تاکنون چندین بار زمین‌ها را در بورس قرار دادند و بازارهای گرمی در مورد خانه و غیره ایجاد کردند و هر زمان از یک طریق وارد شده بورس ایجاد و پولهای مردم را از جنگ آنان ربودند. در گذشته مؤسسات مختلف تشکیل می‌شد و اعلامیه‌های متعددی صادر می‌کردند که فلان محل با تضمین آب و برق و غیره به فروش می‌رسد. این مؤسسات نقشه‌هایی تهیه کرده در چند محضر و

۱. سازمان اسناد ملی ایران، اسناد مهاجرت یهودیان ایران به فلسطین، به کوشش مرضیه یزدانی، چاپ اول، ۱۳۷۴؛ رونوشت ترجمه مقاله مندرج در روزنامه (جروزالم‌پست)، چاپ اسرائیل، مورخ ۱۳۳۰/۱۱/۱۶، پیوست‌نامه شماره ۷۱۸۲۱-۱۲/۲۰ وزارت امور خارجه، صص ۲۰۴-۲۰۵.

۲. گزارش ساواک، امور مذهبی راجع به اقلیت کلیمی، مورخ ۱۳۴۱/۲/۱۵.

بنگاه در دسترس مردم قرار می‌دادند. مردم بدون این که بدانند زمین کجاست قطعاتی از آن را خریداری می‌کردند [...].

گرانی کرایه خانه [۱]، سختی زندگی مستاجری [۲]، عدم رشد فکری و اجتماعی مردم، همه و همه آنها باعث می‌شد با فروش اثاثیه منزل به نیم بهاء، مبلغی تهیه و یک قطعه زمین نقد و اقساط می‌خریدند. مسئولین امور با آن که هر روز می‌دیدند در روزنامه‌های شهر اعلامیه‌های مربوط به زمینهای مذکور به چاپ می‌رسد توجهی نمی‌کردند تا آن که در همان جریانات اعتراض مردم در مورد بعضی از شرکتها از جمله مثلاً (شرکت شین) بلند می‌شد کار به شکایت کشیده و طرح دعوا در دادگستری می‌شد باز هم چند روز بعد یک مؤسسه و شرکت دیگری بوجود می‌آمد. در نتیجه این بورس‌بازیه‌ها و عدم توجه مسئولین امر عده‌ای از مردم طبقه سه نسبت به گذشته وضع بدتری پیدا کرده ولی در عوض پولهای آنها در دست یک عده معدودی که اکثر آنها همین یهودیه‌ها بودند جمع می‌شد و پس از تبدیل به دلار به بانکهای خارجی منتقل می‌گردید. در تاریخ ۲۷/۶/۷۳ [۱۳] بر اثر فعالیت نمایندگان اسرائیل قرار شد یهودیان ایرانی مبلغ ۵ میلیون دلار با سود بسیار کم به اسرائیل وام بدهند و در تاریخ ۲۷/۶/۷۳ توانستند حدود ۳ میلیون ریال [دلار] وام از سرمایه‌داران یهود جمع‌آوری و تشریفات ارزی آن را پایان و به اسرائیل حواله دهند.^۱

برخی افراد و محافل یهودی با جمع‌آوری و انباشت ثروت‌های فراوان و سپس انتقال آنها به فلسطین اشغالی نقش جدی در تقویت و تحکیم پایه‌های رژیم صهیونیستی ایفا می‌کردند:

دولت اسرائیل فعالیت دامنهداری را برای انتقال سرمایه ایرانیان یهودی به این کشور آغاز کرده است. عوامل دولت اسرائیل در ایران [در این ارتباط] افراد ذیل هستند:

۱- صیون القانیان، تاجر معروف.

۱. گزارش ماهانه ساواک، با موضوع: امور مذهبی راجع به اقلیت کلیمی، مورخ ۱۳۴۱/۲/۱۵.

۲- داود القانیان تاجر معروف.

۳- موسی کرمانیان، رئیس آژانس یهود^۱.

۴- رفائیل شادی، مدیر بیمه ایران.

اکثر فعالیتهای سرمایه‌گذاری ایرانیان یهودی توسط بنگاههای اسرائیلی زیر انجام می‌گیرد:

۱- بنگاه انوسترز در اورشلیم. این بنگاه ماهنامه‌ای به زبان فارسی در ایران منتشر می‌کند و اطلاعاتی درباره پیشرفتهای اقتصادی و امکانات سرمایه‌گذاری در اسرائیل را در اختیار ایرانیان یهودی می‌گذارد. منظور این بنگاه تشویق سرمایه‌گذاری ایرانیان یهودی در اسرائیل و کمک به ایجاد روابط مالی بین عوامل اسرائیلی و ایرانی می‌باشد.

۲- بنگاه ایریس در تل‌آویو.

۳- بنگاه امین در تل‌آویو.

سرمایه‌های ایرانیان یهودی از طریق بانکهای سوئیس، آمریکا و انگلستان و از طریق بنگاههای صرافی در ایران به اسرائیل منتقل می‌شوند. صیون و داود القانیان هشتصد مترمربع [زمین] در تل‌شومر واقع در تل‌آویو خریداری کرده‌اند و در آن ساختن آپارتمانهای چندطبقه‌ای [را] آغاز نموده‌اند. یک دلال بزرگ یهودی در بازار تهران نیز یک دستگاه سینما و تعداد پنجاه درب مغازه در ایستگاه جدید اتوبوس در تل‌آویو به مقدار نیم میلیون دلار خریداری کرده است. سرمایه‌داران یهودی ایرانی در بنا و تأسیس هتل‌های مدرن در حیفا، ناتانیا، تل‌آویو و اورشلیم سرمایه‌های سنگینی در اسرائیل به کار انداخته‌اند. ایرانیان اسرائیلی [نیز] به منظور تأسیس باشگاه کوروش و همچنین تشویق ایرانیان یهودی به سرمایه‌گذاری در هتل‌سازی، خانه‌سازی، خرید زمین و خرید مغازه در اسرائیل آقای سیروس حلاوی را در حدود یک ماه پیش به ایران اعزام نموده‌اند. نامبرده دارای گذرنامه و تابعیت ایران بوده و منزل شخصی به

۱. موسی کرمانیان عضو فعال «تشکیلات صیونیت ایران» بود، لیکن به‌طور رسمی سمت ریاست آژانس یهود را بر عهده نداشت.

قیمت در حدود ده میلیون ریال در خیابان شاهرضا [انقلاب فعلی] دارا می‌باشد. شغل نامبرده در ایران مقاطعه کاری و جاده‌سازی بوده است و هم‌اکنون در اسرائیل بنگاه سرمایه‌گذاری دایر ساخته است. سیروس حلاوی مأموریت دارد با حبیب‌اله، صیون و داود القانین [۳ برادر] و آقای اتحادیه و تجار فرش یهودی در خیابان فردوسی و رفائیل شادی و رهبران مذهبی و سیاسی اقلیت یهود در ایران ملاقات و درباره جمع [آوری] اعانه و سرمایه‌گذاری در اسرائیل مذاکره نمایند. [...]¹

سرمایه‌گذاری گسترده سرمایه‌داران یهودی ایرانی در فلسطین تحت اشغال صهیونیست‌ها، بخشی دیگر از حرکت ضدملی برخی محافل یهودی ایران بود: آقای حاج حبیب القانین رئیس انجمن کلیمیان تهران و سرمایه‌دار معروف در حال حاضر مشغول احداث ساختمان بزرگ چندین طبقه در بین راه هرصلیا و تل‌آویو در اسرائیل می‌باشد و بلندی این ساختمان سه برابر بلندی ساختمان آلومینیوم یا پلاسکو [در تهران] می‌باشد [...]² گزارش دیگر در این باره چنین حکایت می‌کند:

حاج داود القانین برادر حاج حبیب القانین سرمایه‌دار معروف کلیمی در حال حاضر در کشور اسرائیل بین راه تل‌آویو و پتحتیکوا ۱۲ کیلومتری محل بورس جواهرات اسرائیل مشغول احداث ساختمان ۳۳ طبقه‌ای می‌باشد و عنقریب آماده بهره‌برداری می‌گردد.³

سند دیگر درباره یکی دیگر از سرشناسان یهود ایران حاکی است:

ابراهیم (قرین) راد که نام سابقش میزراحی بوده رئیس شرکت سهامی کارتن ایران و همچنین شرکت برنت می‌باشد. شخص مذکور چه به وسیله سندسازی و چه شخصاً و چه به وسیله ایادی (مورد اطمینان) خویش ظاهراً به صورت قانونی و در حقیقت به صورت غیرمجاز از ایران ارز

۱. سند ساواک، شماره ۳۱۵/۱۳۴۴، مورخ ۴۹/۲/۱۱، به نقل از نامه شماره ۸۴۴، مورخ ۴۹/۲/۲۷ و ۸۹۳ مورخ ۴۹/۲/۳۱ نمایندگی [ایران در] اسرائیل.

۲. سند ساواک، شماره ۲۰/۵۷۵۹۹، مورخ ۲۱/۲/۷ [۱۳۵۵] [۲۵].

۳. سند ساواک، شماره ۲۰/۵۸۱۵۹، مورخ ۲۱/۲/۲۹ [۱۳۵۵] [۲۵].

خارج می‌نماید و همیشه با استفاده از ریزه‌کاریهای امور تجارت یکی دو برابر سرمایه خویش اعتبار در اختیار دارد. مشارالیه به طرز محسوسی سعی دارد با پول و ثروتی که در ایران عایدش می‌گردد حتی‌الامکان سود حاصله را به اسرائیل منتقل نماید و به همین جهت کارمندانش که یهودی هستند (و در بعضی موارد غیریهودیان مورد اعتمادش) اخلاقاً مقید شده‌اند که حداقل چند روز از تعطیلات سالیانه خود را در اسرائیل بگذرانند. نامبرده سکرتری دارد که نامش خانم زوزو باخاش می‌باشد (این خانم تقریباً کلیه امور محرمانه شرکت را زیر نظر دارد) و در جنگ شش روزه اعراب و اسرائیل [۱۹۶۷م/۱۳۴۶ش] راد با کمک همین خانم اقدام به جمع‌آوری [پول] به نفع اسرائیل از سرشناسان یهود ایران نمود و در تمام این مدت چه خودش و چه خانم مزبور با نمایندگی و فرستاده‌های اسرائیل در تماس بودند. ابراهیم راد حتی‌الامکان ترتیبی می‌دهد که مالیات کمتر از میزان مقرر به وی تعلق گیرد. به طور کلی شایع است نامبرده با همکاری موشه‌دایان (وزیر دفاع اسرائیل) در کشور مزبور اقدام به کار آپارتمان‌سازی کرده است و نماینده وی در اسرائیل یک نفر ایرانی یهودی است به نام نادر دادبخش که در اسرائیل مقیم است و ضمناً در بانکهای ایران دارای حسابی است که راد کلیه معاملات را از حساب مزبور وکالتاً برداشت می‌نماید و با این عمل نامبرده حساب شخصی قابل توجه برای خودش ایجاد نمی‌کند (در صورتی که کلیه اعتبارات بانکی نادر دادبخش که راد وکالتاً اجازه استفاده از آنها را دارد عملاً به وی متعلق است).

مقداری از مکاتبات نامبرده تحت نام پیتر نیوتون انجام می‌گیرد و صندوق پستی وی نیز به نام شخص دیگری است و به طور کلی در حاشیه امور تجارت اعمالی نیز از وی سر می‌زنند (مانند موارد فوق) که مشکوک به داشتن فعالیت‌های سیاسی جلوه می‌کند و در بعضی موارد شنیده شده که فعالیت اطلاعاتی دارد و سازمان مسوول وی نیز سازمان اطلاعات انگلستان است. [...]^۱

وزارت امور خارجه دولت شاهنشاهی نیز با تأیید موضوع سرمایه‌گذاری یهودیان ایرانی در فلسطین اشغالی و انتقال روزافزون ثروت از داخل کشور به آن سامان به منظور تقویت و تحکیم پایه‌های رژیم صهیونیستی، طی گزارشی نوشته بود:

عطف به رونوشت نامه شماره ۲۵۳۵ مورخ ۴۹/۲/۷ راجع به انتقال سرمایه از ایران به اسرائیل به استحضار می‌رساند که صحت موضوع برای این نمایندگی مورد تردید نیست و اما در مورد تعیین کم و کیف آن قطعاً از طرف مقامات مربوطه در ایران و در اینجا تحقیقات لازم به عمل آمده و خواهد آمد. موضوع انتقال سرمایه از ایران به اسرائیل از لحاظ خبری [هم] به تواتر رسیده است. به‌طور کلی می‌توان گفت هیچ یهودی متمکن ایرانی نیست که لاقلاً یک آپارتمان در اسرائیل خریداری نکرده باشد. البته اشخاصی هم هستند مانند فامیل اتحادیه که در اینجا چندین ساختمان خریداری نموده‌اند. [...] یهودیان ایرانی در حیفا و ناتانیا و اورشلیم با مبالغ هنگفت مشغول سرمایه‌گذاری می‌باشند. گفته می‌شود که تمام تجار فرش خیابان فردوسی تهران در اسرائیل خانه دارند. تمام سرمایه‌داران بزرگ مانند القانیان مشغول سرمایه‌گذاری در اسرائیل می‌باشند. قسمت مهمی از سرمایه‌های ایران در رشته هتل‌سازی در اسرائیل گذاشته می‌شود. [...] قرار است ایستگاه اتوبوس مرکزی جدیدی برای تل‌آویو ساخته شود. (این محل تخریب مرکزیت نام دارد و محل اقامت و کسب کار یهودیان ایرانی می‌باشد و از کثیف‌ترین نقاط است) مقامات جلب مهاجرت ۷۰۰ نفر یهودی متمکن را به مرور به این محل آورده‌اند و تشویق به سرمایه‌گذاری نموده‌اند. بنا به خبر مندرج در روزنامه ژروزالم‌پست تا به حال ۱۷۰ نفر در این محل مغازه‌هایی به مبلغ سی الی پنجاه هزار دلار سرمایه‌گذاری نموده‌اند. طبق همین خبر یک ایرانی در این محل ۵۰۰/۰۰۰ دلار سرمایه‌گذاری نموده و قرار است قبل از ۱۹۷۲ با ۳۸ نفر از بستگان خود به اسرائیل مهاجرت نماید. در اینجا بنگاه‌ها و اشخاص معینی با یهودیان ایرانی در تماس هستند و آنها را تشویق به مهاجرت و سرمایه‌گذاری در اسرائیل می‌نمایند. تمام اقدامات سرمایه‌گذاری تحت نظر و هدایت آژانس اسرائیل [آژانس یهود] در تهران

انجام می‌گیرد. به طوری که استحضار دارند آژانس اسرائیل تاکنون ۸۰۰۰۰ یهودی [ایرانی] را به اسرائیل مهاجرت داده است که بیشتر فعالیت کارگری دارند. اقدامات آژانس یهود برای مهاجرت یهودیان متمکن ایرانی تاکنون چندان قرین موفقیت نبوده است. معهذا اخیراً فعالیت بیشتری را برای جلب سرمایه یهودیان آغاز نموده‌اند تا از وجود یهودیان ایرانی که نمی‌خواهند به اسرائیل مهاجرت نمایند بدین وسیله استفاده کنند.^۱

ثروت‌اندوزان یهود با داشتن صدها کارخانه، شرکت، مؤسسه و مرکز بزرگ تولیدی، صنعتی، تجاری، بانکی، دارویی و سینمایی، نبض بازار بورس و دلالتی در کشور را نیز قبضه کرده و از این طریق جریان اقتصادی ایران عصر پهلوی را در دست خود داشتند. آنها به دلیل برخورداری از امتیازات ویژه و تسلط و نفوذ سیاسی مرموز و گسترده خود، بعضاً به طور آشکار با چنگ‌اندازی به حقوق مردم محروم، به شیوه اسرائیلی، اموال و املاک آنان را غصب و تصرف می‌کردند. اعتراض و شکوائیه کشاورزان قریه شهرآباد واقع در کیلومتر ۳۶ جاده آبدلی، نسبت به تجاوز و تعدی لطفاله حی و برادرش نوراله تنها یک نمونه از اسناد فراوان به جا مانده از آن دوران است. در بخشی از این شکوائیه خطاب به مقامات وقت کشور، چنین آمده است:

پیرو عریضه مورخه [؟] و هزاران عریضه دیگر که در مدت ده سال گذشته تقدیم داشته‌ایم، ما کشاورزان [...] ساکن قریه شهرآباد کیلومتر ۳۶ جاده آبدلی عرایض خون‌آلود و مصیبت‌بار خود را در چند سطر ذیل تقدیم [...] و چشم به راه کمک و یاری و رهایی از بند اسارت و بردگی آقایان لطفاله و نوراله حی و مشایخی کلیمیان بی‌دین و خدانشناس هستیم. امیدواریم هرچه زودتر فکری به حال ما نموده که در این کشور پایمال نشویم.

۱- این قریه طبق معرفی‌نامه شماره ۲۶۱۱۶ مورخ ۱۳۴۳/۸/۱۳ وزارت کشور و نامه شماره ۲۴۴۳۳ مورخ ۱۳۴۴/۸/۸ اداره اصلاحات ارضی استان تهران مشمول تقسیم اراضی مرحله اول شده و در تاریخ ۱۳۴۶/۴/۱۹ به ما کشاورزان سند مالکیت زمین آبی و دیم دادند [...].

۱. گزارش خیلی محرمانه نمایندگی وزارت امور خارجه، شماره ۱۹۵، مورخ ۱۳۴۹/۲/۱۸.

۲- طبق محاسبه [اراضی] این قریه برابر ۱۸۰/۵ هکتار شده و پول تمامی آن را از ما گرفته و یا می‌گیرند.

۳- با داشتن سند زمینی که در اختیار ما کشاورزان است حتی به یک سوم ردیف فوق‌الذکر نمی‌رسد و بقیه را آقایان حی اظهار می‌کنند اختصاصی خودمان است در صورتی که قطعه زمین و قلمستان اختصاصی مالک در سند ذکر شده و مشخص می‌باشد.

۴- در تاریخ ۵۲/۴/۱۸ نماینده‌ها و خود آقای حی با تراکتور زوراً و جبراً و با زدن کتک محصول ما را غارت نموده و باغات ما را ریشه‌کن می‌نمایند و اصرارشان این است که ما قریه را تخلیه کنیم، پس ما بدبختان و پایمال شدگان در کجا بایستی زندگی کنیم؟ [۹]
[...]

۶- مدت ده سال است که ما به ادارات و مقامات دولت عریضه می‌دهیم و آقایان حی با حيله و دسیسه و به زور پول و پارتی و اعمال خرابکارانه و غیرانسانی به شکنجه و آزار و اذیت و اقدامات غیرمنطقی و زدن اثر از جانب ما کشاورزان تمام فعالیت ما را از بین می‌برند و اداره اصلاحات ارضی و ثبت دماوند به هیچ وجه حاضر نمی‌شوند به وضع آشفته ما رسیدگی نمایند، برای این که کار را خودشان خراب کرده‌اند.

در خاتمه [...] عاجزانه خواستاریم هرچه زودتر فکری به حال ما بیچارگان نمایند که بیش از این در اسارت و بردگی و زیر شکنجه و آزار و اذیت و زور آقایان حی و مشایخی از بین نرویم [...].^۱

یهودیان ایران در دوران گذشته، دارای مشاغل گوناگون بودند که بعضاً نسبتاً انحصاری بود:

طبقات مختلف یهود نیز مانند سایر مردم در رشته‌های مختلف مشاغل موجود مشغول کار می‌باشند و تفاوتی که برای این اقلیت می‌توان گذاشت اهمیت آنان به چند قسمت از شغل‌های مخصوص از جمله مشروب‌سازی،

۱. نامه دو صفحه‌ای کشاورزان روستای شهرآباد، ضمیمه گزارش ساواک، شماره ۳۰۲/۲۹۱۶، مورخ ۲۵۳۵[۱۳۵۵]/۵/۴.

مشروب‌فروشی، عتیقه‌فروشی، داروسازی، جواهرفروشی، صرافی، قاجاق‌فروشی، هروئین‌سازی و هروئین‌فروشی، دلال‌بازی و ایجاد بورس در مورد زمین‌فروشی و ایجاد بازار سیاه و همچنین پارچه‌فروشی [است].^۱ برخی مشاغل انحصاری یهود در ایران، به گذشته‌های دور برمی‌گردد. همانگونه که از جانب نویسندگان یهودی نیز اعتراف شده است.

یک ستیاح یهودی که حدود یک‌صد و پنجاه سال قبل [۱۸۴۹م/۱۲۲۸ش] از برخی مناطق یهودی‌نشین ایران بازدید کرده بود، طی گزارشی؛ «خرده‌فروشی، فالگیری، نوشتن دعا‌های جعلی و نگاهداری میخانه‌های مخفی» را به عنوان منبع درآمد مالی یهود در بعضی شهرهای ایران برشمرده و تأکید نموده که «شغل اخیر [نگاهداری میخانه‌های مخفی] مهمترین منبع درآمد آنها»^۲ بوده است.

تجارت مواد مخدر و توزیع و پخش آن در جامعه ایران از دیگر مشاغل بازرگانان و تاجران یهودی در تاریخ معاصر بوده است:

مطابق راپرتی که به شعبه ادویه مخدره [مواد مخدر] داده شده [،] بعضی از تجار کلیمی ضمن قوطی‌های کاکائو اغلب کوکائین [اصل ککائین] وارد می‌نمایند و طرز ورود آن گویا به این ترتیب باشد: سطح قوطی‌ها را مجوف نموده در زیر کوکائین می‌گذارند و روی آن را کاکائو قرار می‌دهند و از گمرک می‌گذرانند [،] برای جلوگیری از این عمل مقرر فرمایند مفتشین و مقومین گمرکات در موقع معاینه قوطی‌های کاکائو، خوب ممارست و واریسی نمایند. به علاوه مطابق راپرت دیگری که رسیده ادویه مخدره [مواد مخدر] از سرحدات ارس به طور قاجاق وارد می‌شود که البته مأمورین گمرکی آن حدود نیز دستور خواهند داد که در کشف و ضبط آن مراقبت لازم به عمل آورند.^۳

تهیه و توزیع انواع مواد مخدر و نیز مشروبات الکلی در مناطق مختلف کشور، بخشی از فعالیت یهود بود که با اهداف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خاص صورت می‌گرفت.

۱. گزارش ماهانه ساواک، با موضوع: امور مذهبی راجع به اقلیت کلیمی، مورخ ۱۳۴۱/۲/۱۵.

۲. ر.ک.: حبیب لوی، تاریخ یهود ایران، ج سوم، تهران، کتابفروشی یهودا بروخیم، چاپ اول، ۱۳۳۹، ص ۶۳۳.

۳. [از] وزارت داخله، صحیفه کل ملکتی، نمره ۲۲۴۳۱، به تاریخ ۲ دی ماه ۱۳۱۰، [طبقه‌بندی] محرمانه، [به] اداره محترم کل گمرکات، سازمان اسناد ملی ایران، اسناد مهاجرت یهودیان ایران به فلسطین، ص ۲۸.

گسترش فعالیت شرکتها و کارخانه‌های تهیه و توزیع مشروبات الکلی از قبیل «شرکت میکده قزوین» که از سوی عزیز رحیم‌زاده یهودی به عنوان مدیر عامل و برادرانش اداره می‌شد،^۱ در میان افراد متدین و مسلمان موجب بروز عکس‌العمل‌های اعتراض‌آمیز گردید.

دامن زدن به فساد و لابی‌گری در جامعه مسلمان از سوی برخی افراد و دستجات یهودی، تنها گوشه‌ای از عملیات تخریبی و مفسده‌انگیز ایران عصر پهلوی بود. در یکی از اسناد آن دوران که به صورت نامه و خطاب به رئیس اداره اماکن شهربانی و نیز دادستان تهران نوشته شده آمده است:

محترماً معروض می‌دارد چون در هتل زیبا واقع در خیابان ناصرخسرو جنب کوچه عربها، در هتل مزبور بساط عرق‌خوری و فاحشه‌بازی و عربده‌کشی ایجاد شده و مستخدمین هتل از این راه استفاده نامشروع می‌برند تقاضا دارد ضمن اعزام بازرس مخصوص و یکی از بازرسان قضایی دستور صریح به مدیران هتل مزبور که چهار نفر یهودی می‌باشند و در اثر پشت‌گرمی از دولت اسرائیل به قوانین مدنی ایران احترام نمی‌گذارند یادآوری گردد[...]. ضمناً به ریاست کلانتری ۱۳ که خود از باجگیران هتلهای خیابان ناصرخسرو می‌باشند ضمن دستور کتبی اعلام فرمایید که چنین نامه‌ای به دادستانی تهران رسیده است[...].^۲

جمع‌آوری اشیاء عتیقه و تاریخی ایران و انتقال آنها به خارج از کشور، به ویژه به سرزمین اشغالی فلسطین، به صورت آشکار و پنهان، همواره در دستور برنامه برخی افراد و کانون‌های یهودی قرار داشت. در یکی از گزارش‌های ساواک اصفهان درباره فعالیت‌های بی‌وقفه عتیقه‌فروشان یهود آن منطقه چنین آمده است:

از چندی قبل فعالیت عتیقه‌فروشان یهودی دوره‌گرد در دهات افزایش یافته و با دادن اجناس لوکس و کم‌ارزش به روستائیان، اشیاء و ظروف عتیقه و قدیمی را از چنگ آنها خارج و به طور قاچاق به اسرائیل می‌فرستند. این افراد برای به دست آوردن مسکوکات قدیمی و پرارزش به روستائیان وجوهی

۱. سند ساواک، شماره ۲۳/۹۵۲ ه، مورخ ۱۳۴۸/۴/۵.

۲. نامه شماره ۲۰۴۹، با طبقه‌بندی محرمانه- مستقیم، مورخ ۱۳۴۷/۱۱/۲۳.

پرداخت و آنان را وادار می‌نمایند که [در برخی اماکن] وگورستانهای قدیمی مبادرت به حفاری نمایند.

ساواک استان اصفهان در گزارش دیگری در همین زمینه می‌افزاید:
 خرید و فروش اشیاء عتیقه قدیمی از سالها قبل در انحصار کلیمیان بود و در حال حاضر نیز اکثر مغازه‌های عتیقه‌فروشی متعلق به کلیمیان است. مغازه‌داران مزبور افرادی را به نام دلال در اختیار دارند که این افراد سالها است به همین ترتیب به دهات مسافرت و رفت و آمد دارند و به جمع‌آوری اشیاء عتیقه اشتغال و بعداً در اختیار مغازه‌داران قرار می‌دهند. از بین این دلالها دو نفر به نام یگانه و بنیامین تراشندگان معروفند که از این راه وضع مالی خود را بهبود بخشیده‌اند.^۱

به گواهی اسناد موجود، قاچاق اشیاء عتیقه و باستانی از ایران به فلسطین اشغالی، در دوره پهلوی، به صورت امری متداول و رایج در میان یهود بود. روزنامه اسرائیلی «هاعولام» در تاریخ ۱۳۵۷.۲/۲۷، درباره چگونگی و میزان قاچاق آثار باستانی، فقط از یک نفر یهودی به نام یعقوب نیمروودی می‌نویسد:

نیمروودی بیش از ده سال به عنوان وابسته نظامی در ایران خدمت کرد و اساس روابط ایران و اسرائیل را پایه گذارد. [...] خانه او در ساریون با قالی‌ها و نقاشی‌ها و سایر آثار هنری [ایرانی] دقیقاً شبیه خانه‌ای است که در ایران در آن سکونت داشته است. [...] گنج واقعی در خانه آقای نیمروودی کلکسیون آثار باستانی و بویژه ظروف سفالینی است که آنها را به هنگام مأموریت خود در ایران خریداری [!] کرده است. در این کلکسیون ظروف سفالینی از املش (ناحیه‌ای در [گیلان] ایران) متعلق به ۳۰۰۰ سال قبل از میلاد و همچنین آثار باستانی دوره اسلامی (۷۰۰ سال قبل) وجود دارد. بدون شک، خانه نیمروودی یک مرکز فرهنگ و هنر اصیل ایرانی محسوب می‌شود.^۲

۱. گزارش طبقه‌بندی شده ساواک اصفهان، [بدون شماره و تاریخ].

۲. ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی، جلد دوم، مؤسسه اطلاعات، چاپ سوم، ۱۳۷۰، ص ۱۲۹.

وزارت امور خارجه دولت شاهنشاهی طی، گزارشی به وزارت فرهنگ و هنر وقت، درباره قاچاق اشیاء عتیقه ایرانی به خارج از کشور از سوی یهود ایران، چنین نوشته است:

به قرار اطلاع واصله در موزه اسرائیل واقع در نزدیکی دانشگاه عبری اورشلیم در قسمت مربوط به ایران اخیراً یک محراب کاشی‌کاری متعلق به قرن هفدهم میلادی که در کف آن سنگ مرمر سیاه به کار رفته از ایران به اسرائیل منتقل شده است در همین موزه تعدادی مجسمه گوزن، بشقاب، سر شیر، جام شراب به شکل سر گوساله و گوزن که همه از طلای ناب ساخته شده است نگهداری می‌شود. جام اخیرالذکر از آثار [دوره] هخامنشی است و طبق توضیحی که موزه بر روی پایه فلزی جام داده است متعلق به پنج قرن قبل از میلاد مسیح می‌باشد. اهدا کننده این جام و سایر آثاری که به آن اشاره شد یک تاجر یهودی عتیقه‌فروش مقیم پاریس به نام (رابینو) می‌باشد و اشیاء مزبور را به رسم امانت به موزه داده است. در مورد نحوه خروج این اشیاء از ایران اطلاعی در دست نیست ولی مرتباً در چمدانهای یهودیانی که به اسرائیل می‌روند اشیاء عتیقه ایرانی بخصوص نسخ کتب خطی مختلف مخفی شده و بدون جلوگیری پلیس وارد اسرائیل می‌شود. در این باب قبلاً گزارش‌هایی از تأسیس موزه مزبور رسیده بود که به موقع خود به اطلاع آن وزارت رسیده است.

در سند دیگری با عنوان «نمایش عتیقه‌جات مهندس فروغی در موزه اسرائیل» چنین می‌خوانیم:

در تاریخ ۴۵/۸/۳ پرچم ایران به مناسبت افتتاح نمایشگاه هنری ایران باستان در موزه اسرائیل واقع در اورشلیم به اهتزاز درآمد. این نمایشگاه پس از چهار سال از طریق نیویورک، واشنگتن، لندن و ژنو به اسرائیل آمده و عتیقه‌جات و کلکسیون آقای پروفیسور فروغی است. با اینکه ترتیب دادن این نمایشگاه از لحاظ بودجه فشار سنگینی برای موزه به شمار می‌رود مع هذا اهمیت هنری و علمی آن به نظر پروفیسور «هد» استاد دانشگاه عبری اورشلیم موفقیت بسیار بزرگی به شمار می‌رود. میهمانان از جلوی

قفسه‌های شیشه مملو از هنرهای زیبا گذشته از نقره‌کاری‌های ظریف تا نیزه‌های آهنی و برنجی عتیق را تماشا نمودند. در یکی از قفسه‌ها یک گوساله زرین بزرگ نظرها را جلب می‌کرد که در حقیقت گوساله نبود بلکه مجسمه ظریف قوچی بود که جزء کلکسیون نبود بلکه متعلق به خود موزه می‌باشد و ابتیاع و به دست آوردن این قوچ و چینی‌های قدیم ایران در موقع خود یکی از موفقیت‌های بزرگ موزه می‌باشد.

در نمایشگاه اشیاء مربوط به تمدن دوره هخامنشیان بسیار مورد توجه واقع شد. برای افتتاح این موزه پروفیسور «هد» استاد دانشگاه در قسمت فارسی سخنرانی مبسوطی درباره ایران ایراد نمود که بسیار مورد توجه قرار گرفت. طبق اطلاع نمایشگاه مزبور یک ماه دیگر ادامه خواهد داشت.^۱

جمع‌آوری و قاچاق کتابهای خطی قدیمی از ایران به فلسطین اشغالی نیز از سوی یهود صورت می‌گرفت در گزارشی از ساواک در این خصوص آمده است:

از مدتی قبل جمعی از یهودیان در تهران و شهرستانها مشغول جمع‌آوری کتب خطی قدیمی فارسی و عبری شده و کتب مزبور توسط یدیدیا شوفط و سلیمان حییم برای نگهداری در موزه اسرائیل به آن کشور ارسال می‌گردد.^۲

عملیات قاچاق آثار عتیقه ایرانی عمدتاً از طریق شرکت هواپیمایی اسرائیلی با نام «العال» انجام می‌گرفت و این موضوع کاملاً برای دستگاه و مقامات سیاسی و اطلاعاتی دولت شاهنشاهی آشکار بود. وزیر امور خارجه وقت ایران در سال ۱۳۴۷، طی نامه‌ای که رونوشت آن به سازمان اطلاعات و امنیت کشور ارسال گردیده، چنین نوشته است: به قرار اطلاع شرکت هواپیمایی العال^۳ در تهران درباره نقل و انتقال آثار عتیقه ایران عامل موثری می‌باشد.^۴

۱. گزارش ساواک، شماره ۲۱/۱۲۶۲۲، مورخ ۱۳۴۵/۸/۱۴.

۲. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۲۴، مورخ ۱۳۴۰/۱/۸.

۳. این اسم در گزارش‌های دیگر به صورت «العال» و «ال آل» نیز نوشته شده است.

۴. سند وزارت امور خارجه، شماره ۲۰۷۷۶، مورخ ۱۳۴۷/۱۱/۳.

ابزار کارساز و کارگشا در تسهیل، تسریع و پیشبرد امور برای یهود این بود که آنها در دستگاه‌ها و مراکز مختلف سیاسی، اقتصادی، علمی و اطلاعاتی کشور از نفوذ و حضور مؤثر و مرموز برخوردار بودند. حتی تشکیلات ساواک نیز از این قاعده مستثنی نبود: اداره کل چهارم اعلام داشته یکی از کارمندان ساواک تقاضای ازدواج با دوشیزه‌ای که قبلاً کلیمی بوده و سپس به دین اسلام مشرف گردیده است را نموده ولی در تحقیقات بعدی گفته شده که بستگان طراز اول مشارالیه همچنان کلیمی می‌باشند و اضافه گردیده با توجه به خطر حفاظتی بعضی از اقلیتها درباره موضوع فوق نظریه اعلام دارند.

نظریه:

با عرض مراتب فوق چون نامزد کارمند مورد بحث به دین اسلام مشرف گردیده و با توجه به اینکه اقلیت یهود یکی از ادیان رسمی کشور است و مضافاً به اینکه فعلاً از اقلیت یهود کارمندانی در ساواک مشغول خدمت می‌باشند، علیهذا در صورت تصویب به اداره کل چهارم اعلام گردد که ازدواج از نظر مذهبی بلامانع می‌باشد و ضمناً نظریه اداره کل هشتم [را] نیز استعلام نمایند.^۱

حضور و نفوذ یهود در مراکز عملی کشور نیز اگرچه بعضاً مغایر منافع ملی ارزیابی می‌گردید، اما موضوعی آشکار برای نظام شاهنشاهی بود. مطالعه یکی از اسناد ساواک در این باره که نشانگر عملکرد مرموز رئیس یهودی دانشکده علوم دانشگاه فردوسی مشهد است، خالی از فایده نیست:

اخیراً آقای [ع.ر.ا] فارغ‌التحصیل سالجاری ((۱۳۵۶ [۲۵۳۶]) دوره فوق‌لیسانس رشته فیزیک دانشکده علوم دانشگاه فردوسی مشهد و کارشناس دانشکده مذکور تقاضانامه‌ای به منظور استخدام در هیأت علمی دانشکده علوم تسلیم نموده لیکن آقای کهن رئیس دانشکده پاسخ داده «فارغ‌التحصیلان داخل کشور نمی‌توانند در هیئت علمی استخدام شوند» این امر موجب نارضایتی نامبرده گردیده و مراتب را طی نامه‌ای به اطلاع

رئیس دانشگاه فردوسی رسانده است.

گفته می‌شود چون آقای کهن دارای مذهب یهودی می‌باشد مشکلاتی برای کارکنان دانشکده علوم فراهم می‌سازد.^۱

افراد و کانون‌های یهودی با استفاده از نفوذ و حضور خود در دستگاه‌ها و مراکز گوناگون کشور، عمدتاً مقاصد قومی و سیاسی خود را تعقیب می‌کردند و در آن مسیر گام برمی‌داشتند. گزارش ساواک این واقعیت را به وضوح اثبات می‌کند:

آقای ایرج پژمان فر مسئول بخش رادیو شیراز که یهودی می‌باشد، یکی از وظایف اساسی و مهم ایشان کنترل تمام برنامه‌هایی است که باید از رادیو بخش شود. موضوعی که چندین بار تا به حال تکرار شده این است که آقای پژمان ضمن کنترل نوار برنامه‌ها اگر احیاناً مطلبی در مورد یهودیان گفته شده باشد آن را حذف می‌کند و تاکنون نیز از طرف مقامات رادیو تلویزیون چندین بار به وی تذکر داده شده، به عنوان مثال چند روز قبل در برنامه‌ای تحت عنوان «دانش در قلمرو قرآن» که فقط مسائل و مطالب مربوط به قرآن مجید را مطرح می‌کند اشاره شده بود به طرز رفتار کورش هخامنشی با یهودیان که آقای پژمان ضمن کنترل نوار این مطلب را حذف نموده بود.^۲

صهیونیست‌ها در مسیر اجرای برنامه‌ها و تعقیب اهداف خود در ایران، در مواقع مقتضی، بدون توجه به مصلحت ظاهری سیاسی و تبلیغاتی دستگاه شاهنشاهی، از نفوذ و حضور خود بهره‌برداری می‌کردند. این قبیل اقدامات اگرچه بدون هماهنگی یا وقوف دستگاه حاکم پهلوی نبود، اما در برخی مقاطع زمانی، مراکز سیاسی، اطلاعاتی و امنیتی را در عرصه اجتماعی دچار مشکل می‌کرد. چاپ اسکناس‌های ۲۰۰ ریالی با نشانه ستاره شش‌پر، تنها یک نمونه بارز در این موضوع است که در گزارش‌های ساواک نیز به آن اشاره شده است:

اخیراً بین اهالی شهرستان همدان شایع شده، آن دسته از اسکناس‌های ۲۰۰ ریالی جدید که عکس میدان شهید^۳ با ستاره شش‌پر نشانه دوستی

۱. گزارش ساواک، مورخ ۱۳۵۶/۹/۲۰، ۲۵۳۶.

۲. گزارش ساواک، شماره ۱۸۷۳۷/۳۵، مورخ ۱۳۵۲/۸/۲۹.

۳. میدان آزادی کنونی.

دولت ایران با دولت اسرائیل می‌باشد که به تناوب مبلغی بیشتر از قیمت اصلی خرید و فروش می‌شود.

نظریه شنبه: به نظر می‌رسد اشخاص ضدایرانی این پول‌ها را گرانتر خریداری و جمع‌آوری نمایند تا بتوانند نقطه ضعفی از این راه به دست آورند.

نظریه یکشنبه: صحت خبر مورد تأیید است. علاوه بر نظریه شنبه، شایع است که دولت اسرائیل مارک دولت خود را پشت اسکناس‌های ایران زده و می‌خواهد نفوذ خود را نمایان کند که دولت ایران به همین جهت مبلغی از ۵۰ ریال الی ۳۰۰ ریال بیشتر از قیمت اصلی (به وسیله دلال) آنها را خریداری می‌نماید. علیهذا دو نمونه از فتوکپی اسکناس‌های جدید معمولی و اسکناس‌های جدید با ستاره شش‌پر به پیوست ایفاد می‌گردد.^۱

ساواک اگرچه سعی در توجیه قضیه داشت، اما دستگاه حاکم فوراً دست به کار شد و نسبت به جمع‌آوری اسکناس‌های مورد اشاره اقدام کرد:

بازگشت به شماره ۶۴۲۵/هـ - [مورخ] ۲/۱۶ [۱۳۵۵] ۲۵ [۲۵]

اسکناس‌های مورد بحث قبلاً در جریان گذاشته [منتشر] شده بود لکن بعد متوجه موضوع شدند که فعلاً سرگرم جمع‌آوری آنها می‌باشند. ضمناً ستاره شش‌پر که در پشت اسکناس‌های موصوف چاپ شده شباهت چندانی به علامت دولت اسرائیل ندارد [!].

از طرف مدیر کل اداره سوم. ثابتی^۲

بخش‌های اقتصادی و صنعتی حساس کشور نیز از نفوذ یهود خالی نبود. در سند مورخ ۴۷/۸/۲۰ ساواک در خصوص نفوذ گسترده یهود در واحد ذوب‌آهن اصفهان چنین آمده است:

[...] مهندس دانش راد^۳ رئیس واحد ذوب‌آهن در اصفهان کلیمی است. در تحقیقاتی که به طور غیرمستقیم بعمل آمده، اظهار شده است که افراد

۱. گزارش ساواک، شماره ۶۴۲۵/هـ، ۲/۱۸ [۱۳۵۵] ۲۵ [۲۵].

۲. گزارش ساواک، شماره ۳۴۱/۱۰۲۶، مورخ ۲/۲۷ [۱۳۵۵] ۲۵ [۲۵].

۳. عزیز دانش راد مدتها عضو هیأت مدیره و معاون مدیر عامل شرکت ملی ذوب‌آهن ایران بود.

مشروح زیر که غالب مشاغل حساس را در واحد ذوب‌آهن بعهده دارند و وسیله آقای مهندس دانش‌راد به آن مشاغل منصوب شده‌اند کلیمی می‌باشند.

مهندس پرویز فرهنگ مسئول مرکز هماهنگی، سلامت‌بخش مسئول انبار، مهندس عزیزاله کهن مسئول قسمت طراحی، دشتی مأمور خرید، کورش رضوان‌پور مأمور خرید، بواسحاقی رئیس تدارکات، مهندس موسی یروشلمی قسمت طراحی، مهندس نوراله نورپرور، دکتر بنیاهو ماه‌گرفته پزشک ذوب‌آهن.

ضمناً علاوه بر واحد ذوب‌آهن، واحد آموزشگاه حرفه‌ای ذوب‌آهن نیز زیر نظر مهندس شمس‌ا و عده‌ای دیگر که گفته می‌شود از افراد کلیمی می‌باشند اداره می‌شود که اسامی آنها به این ترتیب است:

مهندس شمس‌ا، رئیس واحد آموزشگاه حرفه‌ای؛ خسرو وحیدکاشانی، رئیس دبیرخانه؛ اوهب، مدیر دروس؛ مهندس ناتان، معلم [...].^۱

نفوذ و حضور افرادی از قبیل داود شیتای در شرکت نفت آبادان،^۲ یا رحمت‌اله کهن رئیس کارخانه کود شیمیایی شیراز^۳ نمونه‌های دیگری هستند که جهت رعایت اختصار به این چند مورد بسنده شده است.

نفوذ و رفت و آمد مرموز یهود در مناطق نفت‌خیز کشور نیز از منظر ساواک پوشیده نبود:

برابر اطلاع یهودیان مشروحه زیر به مناطق نفت‌خیز مسافرت نموده و غالباً در منزل آقای داود شیتای رئیس کارگزینی شرکت نفت در آبادان سکونت اختیار نموده و توسط ربائید عزری [مشیر عزری] تبعه ایران و کارمند سابق سفارت اسرائیل در تهران با افراد در تماس می‌باشند.

آقای گرویر تبعه اسرائیل رئیس آژانس یهود در تهران.

آقای ناخن تبعه اسرائیل مأمور اعزام یهودیان به خارج از ایران.

۱. گزارش ساواک، شماره ۱۰/۷۲۹۸ ه، مورخ ۴۷/۹/۵.

۲. مندرج در گزارش ساواک، مورخ ۴۲/۱۲/۱۸.

۳. مندرج در گزارش ساواک، شماره ۵۷۷۷ ه، ۴۹/۹/۲۱.

آقای منوچهر امیدوار تبعه ایران متصدی امور فرهنگی آژانس یهود.^۱

یهودی‌ها با همه حضور و نفوذی که در دستگاه‌ها و مراکز گوناگون کشور در دوره پهلوی داشتند، مع‌الوصف در مواقع لزوم و مقتضی احتیاط پیشه می‌کردند. برای این منظور، آنان از اوراق هویت دوگانه و پوششی به نحو مطلوب بهره‌برداری می‌کردند. در این چارچوب، شماری از یهودی‌های ایران، ضمن برخورداری از تابعیت و اوراق هویت ایرانی، دارای ورقه تابعیت اسرائیلی نیز بودند تا در مواقع ضروری و اضطراری از آن استفاده کنند:

برخی از عناصر سرشناس و متنفذ اقلیت کلیمی ساکن ایران به‌طور مخفیانه دارای دو ورقه تابعیت می‌باشند و ضمن اینکه تبعه ایران محسوب می‌گردند، اوراق و اسناد مبنی بر تابعیت دولت اسرائیل را نیز در اختیار دارند که در مواقع لزوم از هریک که منافع آنان اقتضاء نمود استفاده نمایند.^۲

شکل دیگر استتار، تغییر اسامی و حذف عبارات کلیمی یا یهودی از اوراق هویت، به ویژه شناسنامه بود که این قضیه به صورت قانونی نیز تصویب و مورد تأیید حکومت قرار گرفته بود.

یک یهودی فعال مقیم آمریکا در این باره اعتراف کرده است:

خود من در هجده سالگی (یعنی سال ۱۳۴۳ خورشیدی) برای اینکه کلمات کلیمی شناسنامه‌ام را پاک کنم اقدام به تعویض آن کردم و تازه با پرداخت رشوه به مأمور ثبت موفق شدم نام پدرم را از «میور کلیمی» به «حیدر حکیمی» تبدیل کنم.^۳

یوسف کهن نماینده یهودیان ایران در دوره ۲۴ مجلس شورای ملی با انتشار ویژه‌نامه‌ای به نام «گزارش» در تاریخ مهرماه ۱۳۵۶، با شرح عملکرد و فعالیت‌های خود، نسبت به برخی خدماتی که در جهت اهداف و آرمان یهودیان ایران انجام داده بود، با افتخار یاد کرده است. یوسف کهن که ریاست کمیسیون دادگستری مجلس شورای ملی

۱. گزارش ساواک، مورخ ۴۲/۱۲/۱۲.

۲. گزارش ساواک، شماره ۳۲۶/۱۲۰۰۲، مورخ ۴۳/۱۲/۲۶.

۳. هما سرشار، ماهنامه پَر، چاپ خارج از ایران، شماره ۱۵۵، آذر ۱۳۷۷.

درباره سوابق و ماهیت نامبرده، در پاورقی متن اصلی کتاب اطلاعاتی ارائه شده است.

را نیز به عهده داشت با افتخار و غرور از ابتکار و نقش مؤثر خود در تصویب لایحه «مجازات تبلیغ تبعیض نژادی» یاد می‌کند که با هدف هرگونه مصونیت قانونی یهود در کشور ایران تدوین و طرح شده بود. مطابق ماده یک این قانون؛ «نشر هر نوع افکار مبتنی بر تبعیض براساس نژاد و یا جنس و نفرت نژادی و تحریک به تبعیض براساس نژاد و یا جنس از طریق یکی از وسایل تبلیغ عمومی علیه هرگروه که از حیث نژاد، جنس و رنگ و قومیت متفاوت باشند و نیز هر نوع مساعدت منجمله کمک مالی به فعالیت‌های تبعیض نژادی ممنوع» بود. در ماده ۲ قانون مزبور نیز میزان مجازات افراد در این باره تعیین و مشخص شده بود.

یوسف کهن نماینده یهودیان در دوره ۲۴ مجلس شورای مجلس و رئیس کمیسیون دادگستری مجلس با افتخار به ابتکار دیگر خود اشاره می‌کند که به نفع یهودیان مورد تصویب قرار گرفته بود. او در گزارشی نوشته است:

به هنگام طرح لایحه اصلاح قانون ثبت احوال، در شور اول، پیشنهادی در تاریخ ۲۸/۲/۱۳۵۵ [۲۵۳۵] به ساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم نمودم که به عنوان بند پنجم از ماده ۳ به لایحه مذکور الحاق و اضافه گردد و در این پیشنهاد تقاضا شده بود که کلمات زائد و غیرضروری، اضافی و ناشی از اشتباه مذکور به دنبال نام و یا نام خانوادگی اشخاص از اسناد سجلی آنان حذف گردد. پیشنهاد تقدیمی به مجلس شورای ملی که به عنوان «بند ۵ از ماده ۳» تلقی شد برای رسیدگی به کمیسیونهای دادگستری و کشور [در] مجلس شورای ملی احاله گردید. [...] ^۱

یوسف کهن در ادامه می‌افزاید:

در جلسه مورخ ۱۲/۳/۱۳۵۵ [۲۵۳۵] در کمیسیون کشور مجلس شورای ملی حاضر و چنین اظهار داشتم: «پیرو توضیحاتی که در یکی از جلسات گذشته کمیسیون محترم کشور به هنگام طرح لایحه جدید ثبت احوال مشروحاً به عرض اعضاء معظم کمیسیون کشور مجلس شورای ملی رساندم؛ چون در شور اول لایحه پیشنهادی طی بند پنجم از ماده ۳ تقدیم داشته‌ام ضروری

۱. ویژه‌نامه «گزارش»، از: یوسف کهن، نماینده یهود در دوره ۲۴ مجلس شورای ملی، شماره ۷، مهر [۱۳۵۶] ۲۵۳۶.

به نظر می‌رسد که در حضور همکاران ارجمند توضیحاتی پیرامون فلسفه و علت تقدیم این پیشنهاد به عرض برسانم: در گذشته متأسفانه بعضی از مأموران ثبت احوال اشتبهاً کلمات کلیمی و کلیمیه را به مابعد اسامی متقاضیان کلیمی بدون آنکه از ناحیه آنان چنین اظهاری شده باشد در اسناد سجلی آنان اضافه نموده‌اند درحالی‌که همانطور که آقایان قطعاً تصدیق و اذعان خواهند نمود مذهب امری اکتسابی است و نه موروثی، مانند سایر عقاید و افکار و علیهذا جنبه قاطعیت نداشته و امری ثابت نیست تا به طور کلی قانوناً قابل ثبت باشد. [...] از جهت مزید استحضار و قناعت وجدانی همکاران ارجمند نمایندگان محترم مجلس شورای ملی دو برگ رونوشت مصدق [ملصق] شناسنامه که در آن کلمات کلیمی اشتبهاً قید شده تقدیم ریاست محترم کمیسیون می‌دارم. نام یکی از آنان هوشنگ است که یک واژه پاک ایرانی است و نام دومی مهدی است که نام مذهبی است و اکثراً هم‌میهنان مسلمان نیز از آن استفاده می‌نمایند [...] به هرحال در دوران رستخیز که مسئله اکثریت و اقلیت مطرح نیست حذف این قبیل کلمات ضروری به نظر می‌رسد مضافاً بر اینکه اصل هشتم متمم قانون اساسی هم تمامی ملت ایران را متساوی‌الحقوق اعلام داشته است.^۱

در این گزارش درباره چگونگی تصویب طرح پیشنهادی یوسف کهن مبنی بر حذف عبارات کلیمی و کلیمیه از شناسنامه یهودیان ایران آمده است:

پیشنهاد تقدیمی تحت عنوان «بند ۵ از ماده ۳» لایحه اصلاح قانون ثبت احوال پس از تصویب کمیسیونهای دادگستری و کشور مجلس شورای ملی در جلسه علنی سه‌شنبه ۲۸ اردیبهشت‌ماه [۱۳۵۵] ۲۵۳۵ شاهنشاهی مجلس طرح و پس از مذاکراتی به تصویب رسید و آنگاه در مجلس محترم سنا نیز تأیید و سرانجام به توشیح ذات اقدس شاهنشاه آریامهر جنبه قانونی یافت و جهت اجرا به دولت ابلاغ گردید.^۲

یوسف کهن طی اطلاعیه‌ای به کلیه افراد و مجامع یهود ایران مژده داد که از این

۱. همان.

۲. همان.

پس جهت حذف واژه کلیمی و کلیمیه از صفحات شناسنامه خود به ادارات ثبت احوال مراجعه و اقدام کنند:

اینک با نهایت مسرت به استحضار همکیشان ارجمند می‌رساند که اولین شناسنامه اصلاح شده که مستنداً به بند ۵ از ماده ۳ قانون ثبت احوال (پیشنهاد تقدیمی اینجانب به مجلس شورای ملی) تصحیح و صادر گردیده در معرض دید همگان قرار می‌گیرد. بدیهی است در شناسنامه‌های جدیدی که طبق قانون بعداً به جای شناسنامه‌های فعلی صادر خواهد شد این اقدام به صورت وسیع‌تری انجام خواهد یافت. [...] بدیهی است حذف کلمات کلیمی و کلیمیه فقط با درخواست و تقاضا و اظهار علاقه دارنده شناسنامه بعمل خواهد آمد و کسانی که این کلمات را در شناسنامه خود زائد نمی‌دانند از مراجعه خودداری نمایند. بی‌گمان این پیروزی بزرگ را نیز که پایان‌دهنده یک فصل تاریک و آغاز دورانی نو در تاریخ یهود ایران می‌باشد مرهون الطاف و رهبریهای خردمندانه شهریار دادگستر آریامهر شاهنشاه ایران‌زمین و مدیون انقلاب شاهنشاه و ملت و رستاخیر بزرگ ملت ایران می‌شناسم.^۱

برگزاری دوره‌های آموزش اسلحه و فنون نظامی در آموزشگاه‌های مخصوص یهود، جهت آشناسازی کودکان، نوجوانان و جوانان یهودی با کاربرد انواع سلاح‌های گرم و تعلیمات نظامی، امنیتی و اطلاعاتی موضوع بااهمیتی بود که «سازمان اطلاعات و امنیت کشور» (ساواک) کاملاً نسبت به آن وقوف داشت. مأموران ساواک در گزارشی در این باره نوشته‌اند:

در دبستان اتفاق واقع در خیابان آناتول فرانس [فرانسه یا نوفل لوشاتو فعلی] ضمن آموزش مواد درسی به دانش‌آموزان کلیمی فنون اسلحه‌شناسی نیز تدریس می‌شود.^۲

در گزارش مشابه دیگری چنین آمده است:

همه روزه از ساعت ۱۰ الی ۱۴ در دبستان مخصوص اطفال یهودی در خیابان تخت‌جمشید [طالقانی فعلی] نزدیک چهارراه وصال شیرازی شماره

۱. همان.

۲. گزارش ساواک، شماره ۴۲۹۶، مورخ ۴۷/۱۰/۲۹.

۱۶۸، به دانش‌آموزان بین ۶ تا ۱۲ سال توسط مربیان اسرائیلی اسلحه‌شناسی تفنگ و اسلحه کمری تعلیم داده می‌شود و دانش‌آموزان با فنون جنگی آشنایی پیدا می‌کنند.^۱

آموزش عملیات تروریستی و تعلیم فنون جنگی به جوانان و نوجوانان یهود ایران عمدتاً تحت نظر گروه‌های تروریستی اسرائیلی صورت می‌گرفت:

پیرو گزارش قبل در مورد تشکیل اردوی تابستانی دانش‌آموزان یهود در کاظم‌آباد کرج، بطوریکه مأمور ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه ۳۹/۴/۹ شخصاً در محل مشاهده نموده در حدود ۱۷۰ نفر از دانش‌آموزان مؤسسه خلوتص در محل مزبور تحت سرپرستهای قسمت پالماخ^۲ شعبه تروریستی اسرائیل- که در زمان صلح در کشورهای بیگانه به جاسوسی مبادرت و در زمان جنگ نیز به صورت دستجات تروریستی و پارتیزانی فعالیت دارند و جهت ورود قوای پیاده‌نظام تسهیلاتی در کشور دشمن فراهم می‌سازند- مشغول تمرین و فراگرفتن عملیات نظامی و عبور از رودخانه و غیره بوده‌اند. توضیح آن که این اردو تا آخر تابستان برقرار است و کلیه مؤسسات فرهنگی یهود موظفند هر ۱۵ روز ۱۷۰ نفر از محصلین ورزیده خود را برای تمرینات فوق و به عنوان اردوی دانش‌آموز پیشاهنگی به محل مزبور اعزام دارند. منظور اصلی از این عمل اعزام آنها به اسرائیل و دخول دانش‌آموزان در صنوف [صفوف] ارتش اسرائیل است.

یهودا عاقل مأمور ساواک نیز در این محل دیده شده است.^۳

سازمان و کانون‌های صهیونی به موازات اجرای برنامه‌های مورد نظر، با توزیع اسلحه در بین یهود، نسبت به تسلیح آنها مبادرت می‌کردند. در گزارشی از ساواک آمده است: برابر اطلاع تعدادی اسلحه بین یهودیان پخش گردیده تا آنها بتوانند در برابر حملات مسلمانان از خود دفاع نمایند.^۴

۱. گزارش ساواک، شماره ۴۴۰۹، مورخ، ۴۷/۱۱/۶.

۲. نام یک گروه نظامی تروریستی صهیونیستی در فلسطین اشغالی که سالها قبل از اعلام تأسیس اسرائیل، تشکیل شده بود.

۳. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۱۸۸۹، مورخ ۱۳۳۹/۴/۱۲.

۴. گزارش ساواک، شماره ۳۲۱/۸۰۳، مورخ ۴۹/۳/۲۳.

این قبیل اسناد نشان می‌دهد که گروه‌های صهیونیستی از طریق آموزش نظامی یهودیان ایران، اهداف متفاوتی را تعقیب می‌کردند که اعزام جوانان یهودی به فلسطین اشغالی جهت تقویت ارتش صهیونیستی و نیز تسلیح یهودیان در مقابل مسلمانان داخل ایران از آن جمله بود.

تشکیل هسته‌های امنیتی در میان یهود ایران، توسط مأموران صهیونی، به بهانه حفاظت و حراست از مؤسسات و مراکز صهیونیستی و یهودی مستقر در ایران و اعزام آنها به فلسطین اشغالی جهت فراگیری تعلیمات لازم، حرکتی هماهنگ با دستگاه سیاسی و اطلاعاتی وقت و موافقت مقامات و مسؤولان رده بالای مراکز ذی‌ربط بود. گزارش‌های ساواک این واقعیت را تأیید می‌کنند:

ساعت ۱۸/۳۰ روز ۵۱/۱۲/۱۵ بنا به دعوت تلفنی آقای عزری آقایان داوید کشریم، منوچهر آذری، شاهرخ سبزه‌رو، جلال رفیع، روح‌اله ربیعی، یوسف جداع و منصور پوراتحاد در محل نمایندگی اسرائیل در تهران حضور به هم رسانیده‌اند. این جلسه با حضور آقای عزری در ایران و آقای بن‌داوید سرپرست^۱ امنیتی و آقای الیاسی حسابدار مگبیت تشکیل گردید. آقای عزری ضمن خوشامدگویی به حاضرین اظهار داشت؛ پس از مطالعات زیاد شما هفت نفر را انتخاب نموده‌ایم که موضوع مهمی را در میان گذاریم و آن موضوع همکاری برای امنیت یهودیان ایران است، خود شما می‌دانید ما همه مانند طعمه همیشه در خطر هستیم و باید از خود محافظت کنیم و تصمیم گرفته شده است که یک هسته مرکزی فعالیت امنیتی تشکیل دهیم به این صورت که از این هفت نفر پنج نفر را انتخاب و برای مدت هفت روز جهت تعلیم به اسرائیل خواهند رفت، بعد از برگشت ترتیب فعالیت و متشکل کردن گروه ۲۲ نفر را می‌دهیم که تهران را به چند منطقه تقسیم و بعد عده‌ای را مسئول آن خواهیم کرد که این گروه ۲۲ نفری جزئیات هرچیز مشکوک کننده‌ای را به هسته مرکزی گزارش نمایند که مقامات بالا اقدام کنند. آقایان جلال رفیع، داود کشریم، منصور پوراتحاد، شاهرخ سبزه‌رو،

۱. احتمالاً سرپرست صحیح است.

و روح‌اله ربیعی برای این دوره انتخاب شده‌اند خواهش می‌کنم پاسپورت‌های خود را هرچه زودتر تهیه نمایند.^۱

تشکیل هسته‌های امنیتی از سوی صهیونیست‌ها در ایران در شرایطی صورت می‌گرفت که دستگاه اطلاعاتی و امنیتی کشور، بیش از هرکس و هرچیز، خود را متعهد به حراست از صهیونیست‌ها و مؤسسات و مراکز آنان می‌دانست و نسبت به آن پایبندی نشان می‌داد. گزارش‌های ساواک این واقعت را به وضوح اثبات می‌کنند:

ساواک تهران ضمن ارسال صورت اسامی مؤسسات اسرائیل در ایران اعلام داشته چون مؤسسات مزبور حساس بوده و امکان دارد در آتیه از ناحیه خرابکاران خطرانی متوجه آنها گردد، علیهذا ضروری است مؤسسات مورد بحث از هم‌اکنون از طریق مراجع انتظامی تحت مراقبت بیشتری قرار گیرند. نظریه: با عرض مراتب فوق در صورت تصویب اسامی مؤسسات فوق‌الذکر به شهربانی کل کشور ارسال گردد.

[اسامی شرکتها:]^۲ ۱- سولل‌بنه؛ ۲- هدیش‌راسکو؛ ۳- میلکوم-کمپانی؛ ۴- سربیک؛ ۵- الکترا؛ ۶- جمس اسکوت؛ ۷- تادیران میکده؛ ۸- ایران‌ایس؛ ۹- میسیون [سیسیون] اسرائیل؛ ۱۰- مدرسه اسرائیلی؛ ۱۱- آژانس اسرائیل [یهود]؛ ۱۲- ال-عال- هواپیمایی؛ ۱۳- اسنبرگ؛ ۱۴- سیمون توران؛ ۱۵- نیمروودی؛ ۱۶- تلکوم؛ ۱۷- سامساس.^۳

نامه شهربانی کل کشور به ساواک سند گویای دیگری در این باره است:

تیمسار ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

بازگشت به شماره ۳۴۱/۲۷۰۲- [مورخ] ۵۱/۱۲/۳

در مورد مراقبت از مؤسسات اسرائیلی دستورات لازم به قسمت‌های تابعه صادر و مؤسسات مشروحه زیر با گماردن مأمور تحت مراقبت می‌باشند.

۱. گزارش ساواک، شماره ۲۰/۴۴۳۴۶، مورخ ۵۱/۱۲/۲۴.

۲. در لیست پیوست ساواک، اسامی ۱۷ شرکت با نشانی و شماره تلفن درج گردیده است. در این بحث جهت رعایت اختصار فقط به ذکر اسامی آنها اکتفا شده است.

۳. گزارش ساواک، مورخ ۵۱/۱۱/۲۸.

۱- مدرسه اسرائیلی^۱ ۲- آژانس اسرائیلی [آژانس یهود] ۳- شرکت هواپیمایی ال‌عال.

رئیس شهربانی کل کشور. سپهبد صدی^۲
ساواک نه تنها هیچ‌گونه کوتاهی در مراقبت و محافظت از منافع صهیونیسم و سازمان‌ها، مؤسسات و مراکز وابسته و مرتبط با آنها نداشت، بلکه تعلیم و آموزش روشها و راهکارهای مراقبتی و امنیتی به یهود را نیز جزو تعهدات خود در قبال آنها می‌دانست. این موضوع در یکی از اسناد ساواک کاملاً خودنمایی می‌کند:

درباره [:] صاحبان کارخانجات و شرکتهای متعلق به کلیمیان

بنا به دعوت قبلی از ساعت ۱۷ روز ۵۳/۴/۱۹، ۴۰ نفر از صاحبان کارخانجات و کارفرمایان و شرکتهای متعلق به یهودیان در ساواک تهران حضور به هم رسانیده بودند و اینجانب به تفصیل در مورد مصالح حفاظتی و امنیتی کارخانجات و شرکتهای هتل‌ها و همچنین مسائل کارگری و روابط بین کارفرما و کارگر و بهبود وضع کارگران برای آنها صحبت و نامبردگان را بیش از پیش متوجه وضع حساس کارخانجات و شرکتهای متعلق به اقلیت کلیمی نمودم که رئوس مطالب به شرح زیر اعلام می‌گردد:

- ۱- تشریح نقش ساواک در مصون‌سازی محیط.
- ۲- به سرایدار و نگهبانان و نظافت‌کارها آموزش لازم حفاظتی داده شود.
- ۳- قسمتها و بخشهای حساس کارخانه یا شرکت مشخص و مسئولین مربوط تعیین و انتخاب گردند و از آنها مسئولیت خواسته شود.
- ۴- در پایان کار بایستی قسمتهای حساس وسیله مسئول مربوطه مورد بازرسی و کنترل دقیق قرار گیرد.
- ۵- ساختمان و دربها و دیوارهای کارخانجات و شرکتهای سیستم‌های حفاظتی قوی تجهیز گردد.
- ۶- کارخانجات و شرکتهای بایستی با سیستمهای خطر مانند آژیر و غیره

۱. احتمالاً منظور مدارس یهودی است.

۲. نامه شهربانی کل کشور، شماره ۸۲-۴۵۳۵، مورخ ۵۲/۱/۲۲.

لازم به یادآوری که مقطع زمانی مورد نظر مقارن با جنگ رمضان (۱۹۷۳م) است.

مجهز گردند.

۷- وسایل آتش‌نشانی تا حد امکان بایستی در کارخانجات و شرکتها وجود داشته باشد.

۸- ورود و خروج کارگران بایستی وسیله نگهبان تحت کنترل دقیق قرار گیرد.

۹- تهیه کارت شناسایی ملصق به عکس برای کارگران ضروری است.

۱۰- اجرای قوانین رفاهی کار- انجام مساعدت کامل درباره تشکیل شرکتهای تعاونی کارگران، تهیه مسکن، توجه به مسائل کارگاهی، توجه به سرویس ایاب و ذهاب کارگران، عدم خروج بی‌مورد کارگران، عدم ایداء کارگران و جلوگیری از پاپوش‌دوزی توسط سرپرستان و کادر مدیره کارخانه برای کارگران، از ایجاد دو دستگی در بین کارگران پرهیز گردد.

۱۱- محیط کارخانه بایستی از نظم خاص برخوردار باشد، پراکندگی اشیاء و ضایعات در گوشه و کنار کارخانه محیط مناسبی برای مخفی کردن اعلامیه و پخش به موقع و احیاناً کار گذاردن مواد منفجره یا محترقه می‌باشد.

رئیس ساواک تهران- پرنیانفر^۱

به موازات به کارگیری همه روشها و اقدامات امنیتی جهت حراست از مجامع و مراکز صهیونیستی و یهودی در ایران؛ رژیم صهیونیستی به طور رسمی و مستقل نیز در این باره، در داخل ایران اقدام و عمل می‌کرد. حراست و نگهبانی از شرکت هواپیمایی اسرائیلی «العال» تنها یک نمونه از عملیات مستقیم اسرائیل در ایران است:

اخیراً کلیه درب و دیوارهای شرکت هواپیمایی ال‌عال واقع در خیابان ویلا به صورت بتن مسلح و کانکریت درآمده شیشه‌های ضدگلوله و اضافه می‌شود که مواد منفجره نیز به آن کارگر نمی‌باشد.

نظریه شنبه: سلسله اقدامات مذکور برابر نظر مقامات مرکزی اسرائیل صورت گرفته است.

نظریه ۲۰ هـ ش ش: ۱- [...] ۲- به احتمال قوی برنامه مذکور در کلیه

تأسیسات دیگر اسرائیلی انجام شده باشد. [...]»^۱

گزارش مشابه دیگر ساواک در این باره چنین است:

روز ۱۳۵۳/۱/۱۷ قریب ۳۰۰ نفر از یهودیان مقیم ایران جهت شرکت در مراسم عید فطیر به هتل امپریال رفته و ۱۳ نفر از کماندوهای اسرائیلی مجهز به سلاح کمری و دو نفر آنان مسلح به مسلسل اوزی [یوزی] در سالن هتل از حاضرین حفاظت نموده‌اند. ضمناً در خاتمه مراسم، آرم ضدیهود روی دیوار سالن مشاهده شده که این موضوع موجب ناراحتی یهودیان شده است.

خلاصه و ماحصل آنچه ذکر شد، این است که توضیحات و اطلاعات نمونه مزبور، به عنوان گنجینه‌ای از اسرار، نه فقط موقعیت و جایگاه سازمان‌ها و کانون‌های یهودی و صهیونیستی را در تاریخ معاصر ایران، تا حدودی تشریح و تصریح می‌کند، بلکه این حقیقت را روشن می‌سازد که؛ بدون اتکا و بهره‌گیری از این قبیل اطلاعات و مدارک، نمی‌توان فصل‌های مورد نظر تاریخ کشور را خالی از نواقص و ابهام مورد بازشناسی قرار داد.

به بیان دیگر، اسرارِ پس پردهٔ تاریخ معاصر ایران، به ویژه در قلمرو مباحث کتاب حاضر، بدون دسترسی به اسناد و گزارش‌های طبقه‌بندی شده، قابل جستجو و کشف نیست؛ و تا زمانی که این اصلِ مهمِ جامعهٔ واقعیت نپوشد، بسیاری از رویدادهای گذشته، حال و آینده، به گونه‌ای بایسته و شایسته قابل ارزیابی و تحلیل نخواهد بود. در نتیجه نه تنها علل و عوامل بسیاری از قضایا در پردهٔ ابهام باقی خواهد ماند، که آثار و محصولات تحقیقاتی و تحلیل‌ها و تفسیرها در عرصه تاریخ‌نگاری، از خطا، نقص و انحراف مصون نخواهد ماند. امید است با استمرار حرکت‌های ارجمندی که در این وادی نُضج گرفته است، نسل جوان کنجکاو و هوشمند جامعه، بیش از پیش با واقعیت‌های ناگفته و پنهان تاریخ آشنا شود.

پیدایش صهیونیسم

پیدایش صهیونیسم

در تاریخ‌نگاری رایج، شروع صهیونیسم را برگزاری کنگره اول صهیونیست‌ها در شهر بال سوئیس به سال ۱۸۹۷م/۱۲۷۶ش، می‌دانند. اگر چه چنین چیزی بدون مقدمه و زمینه اساساً امکان ندارد و نشانه‌های فراوانی، شروع حرکت صهیونیسم را به سال‌ها پیش می‌رساند، اما اگر حتی همین را هم بپذیریم باید ابتدا بدانیم در اواخر قرن نوزدهم اوضاع و احوال اروپا چگونه بوده است.

در این ایام، اروپا به طور کامل در آنچه که به نام «دنیای صنعتی» مشهور است کاملاً غرق شده بود. کارخانه‌های فراوان، کار کارگری، احزاب سیاسی مختلف، اقتصاد صنعتی و تولید انبوه، زدوبندهای سیاسی در جهت حفظ و گسترش دامنه نفوذ و در خارج از اروپا حفظ دنیای استعماری که از یک سو مواد خام کارخانه‌ها را فراهم می‌کرد و از سوی دیگر بازار فروش و دنیای مصرف بخشی از تولیدات را تأمین می‌نمود، مجموعه اوضاع و احوال اقتصادی و سیاسی اروپا را می‌ساخت. امپراطوری‌های قدیمی اتریش و پروس گرفتار تعارض شده بودند تا از یک سو قیافه اشرافیت قدیمی و سنتی خود را حفظ کنند و از سوی دیگر با دنیای صنعتی جدید آشنا شوند. کشورهای استعماری، با ثروت باد آورده و اخلاق نژادپرستانه از یک سو نفرت‌انگیز بودند و از سوی دیگر رشک‌برانگیز. هلند و بلژیک و بلکه فرانسه و ایتالیا و آلمان چنین بودند.

رواج مطبوعات و گسترش اخبار و اندیشه‌ها، محدوده‌های اشرافی و محافل بسته «بزرگان» را بر روی مردم گشوده بود و بسیاری از حرف‌ها در میان مردم هم بروز و ظهور می‌کرد.

اما این محدوده اروپا با سه کشور در اطرافش کاملاً ارتباط داشت و در تأثیر و تأثر با آنها بود:

اول؛ انگلستان که بعد از شکست ناپلئون در سال ۱۸۱۵م/۱۱۹۴ش، در واقع آقابالاسری برای اروپا شده بود و در اقتصاد و سیاست و دسیسه‌ها و جابجایی قدرت‌ها دخالت فراوان داشت، بخصوص که منشاء فراماسونری هم بود و داعیه‌دار انقلاب صنعتی نیز. انگلستان در قرن نوزدهم کاملاً در اختیار سرمایه‌داری یهود و در رأس آنها روچیلد بود.

دوم؛ روسیه تزاری با سرزمینی پهناور و تاریخی پرفراز و نشیب و در قرن نوزدهم هم با کشمکشهای فراوان داخلی. با رفت و آمد هر تزار کل سیاست و شیوه رفتار زیر و رو می‌شد. تلاش برای گرفتن و هضم صنعت و در عین حال حفظ و حراست یک سرزمین وسیع با طوایف متنوع و فرهنگهای فراوان، وضع خاصی را ایجاد کرده بود که چندان قابل پیش‌بینی نبود. روسیه در آن ایام بیشترین تعداد یهودی‌ها را در درون خود جای داده بود که علاوه بر همه نوع تلاش قومی، یک جریان سیاسی مهم را هم هدایت می‌کرد به نام مارکسیسم که عاقبت هم خاندان رومانوف را به زیر کشید.

سوم؛ امپراطوری عثمانی که نام و یادش قرن‌ها موجب وحشت اروپا می‌شد. دولتی مسلمان که بعد از جنگ‌های صلیبی و رنسانس و پس از فتح قسطنطنیه در اواخر قرن پانزدهم، حتی توانسته بود شهر وین را نیز محاصره کند. دولت عثمانی برای سردمداران و حکومتگران اروپا همیشه با نوعی وحشت و ترس همراه بود و لذا برای گسترش و حفظ قدرت باید از این کابوس آزاد می‌شد.

در چنین شرایطی است که عناصر و عوامل فراوان و جدیدی، تاریخ اروپا را نقش می‌زد.

یهودی‌ها در این میان، به عنوان قوم منحصر به فردی که برخلاف همه اقوام دیگر در سراسر دنیا پراکنده شده و دولت و سرزمین خاصی نداشتند، به طور طبیعی به این فکر می‌افتادند که راهی برای خود بیابند.

یهودی‌ها با وجود پراکندگی و با این که بعضاً در بعضی کشورها تحت فشار دولت‌ها و قدرت‌ها و مردم قرار می‌گرفتند و با اخلاق و رفتار و خصوصیاتشان، دشمنی میزبانان خود را برمی‌انگیختند اما در این ایام احساس می‌کردند که می‌توانند به کارهای

بزرگتری دست بزنند. آنها با جریان استعمار، ثروت‌های کلانی اندوخته بودند؛ با ارتباطات ۱۰۰ در کشورهای مختلف و ایضاً با ارتباط با تشکیلات فراماسونری احساس قدرت می‌کردند و از بسیاری از جریانات پشت پرده خبر داشتند و چه بسا، بسیاری از آنها را خود سازمان می‌دادند؛ با قدرت پول و سرمایه و خصوصاً در دنیای مادی و اقتصادی اروپای قرن نوزده، اینها می‌توانستند بازیگران قدرتمندی باشند؛ با عقب‌نشینی کلیسا و برخاستن موانع فرهنگی و اخلاقی، امکان ترویج اندیشه‌های خود را یافته بودند و با در اختیار گرفتن روزنامه‌ها و محافل فکری و فرهنگی، امکان تأثیرگذاری را یافته بودند و همه اینها، آنها را به این فکر انداخته بود که می‌شود به آرزوی دیرینه دولت یهودی هم جامه عمل پوشاند.

قوم یهود از سال ۷۰ میلادی که به دست تیتوس از فلسطین رانده و در کشورهای جهان پراکنده شده بودند در همه دعاها و نمازها مدام و هر روز این جمله را تکرار می‌کردند که «سال دیگر اورشلیم»، اما نحوه اجرای این آرزو را با شیوه آرام و با معجزه خداوندی می‌دانستند ولی در قرن نوزده، احساس قدرت اقتصادی و سیاسی از یک سو و رواج اندیشه‌های مادی و دنیایی از سوی دیگر، آرزوی «بازگشت به ارض موعود» را با تدابیر نظامی و سیاسی آمیخت و آنها را بر آن داشت که به جای انتظار معجزه، آستین‌ها را بالا بزنند و خود شروع کنند.

یکی از بنیان‌گذاران و نظریه‌پردازان پرآوازه صهیونیسم می‌نویسد:

دوران پالم‌رستون-۱۸۳۷-۱۸۵۲م- یکی از پررونق‌ترین ادوار رشد افکار و اندیشه‌های بازگشت یهودیان به فلسطین بود. این دوره شاهد رویدادهای هیجان‌انگیز در شرق بود. برخی از این رویدادها از چنان اهمیتی برخوردار بودند که ذهن پالم‌رستون را به شدت به خود مشغول می‌کردند... افق و دورنمای اروپا آنچنان آشفته بود که یکی از سیاستمداران بزرگ آن عصر اعلام کرد که: «اگر فرشته‌ای نیز از آسمان نازل شود و مسؤولیت اداره امور در وزارت خارجه را عهده‌دار گردد نمی‌تواند حتی برای مدت سه ماه صلح را تضمین کند».^۱

۱. ناهوم سوکولوف، تاریخ صهیونیسم، ترجمه داود حیدری، مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، ج اول، چاپ اول، ۱۳۷۷، ص ۱۴۹.

سوکولو سپس وقایع مختلفی را توضیح می‌دهد تا وضع بحرانی اروپا را ترسیم نماید و صفحات زیادی از کتابش را به این توضیحات اختصاص می‌دهد تا در فصل ۴۱ می‌نویسد:

با آن که یهودیان انگلیس در تبلیغ اندیشه و سیاست بازگشت و استقرار یهودیان در فلسطین پیشگام بودند، پیشرفت علمی در این زمینه مرهون تلاش یهودیان فرانسه یا دقیق‌تر بگوییم یک فرد یهودی فرانسوی است. فعالیت و کوشش عاشقان صهیون با آغاز فعالیت گستردهٔ بارون ادموند دوروچیلد در سالهای ۹۶-۱۸۹۵ برای ایجاد آبادی یهودی‌نشین در فلسطین وارد مرحلهٔ تازه‌ای شد.^۱

جالب است که هم در انگلیس و هم در فرانسه و هم در همهٔ اروپا، این خانوادهٔ گستردهٔ روچیلد است که هم به یک سیستم جهانی بانکداری سلطه دارد و هم به دولت‌ها وام می‌دهد و هم مخارج طرفین جنگها را تأمین می‌کند، هم برای برده‌داری سرمایه درست می‌کند، هم برای خرید سهام کانال سوئز و نیز حفر کانال پاناما سرمایه‌گذاری می‌کند و هم بسیاری کارهای دیگر می‌کند. همان کارها که دیگر یهودی‌ها هم با اندازه‌ها و مقیاس‌های کوچک و بزرگ در سراسر جهان و در طول تاریخ انجام داده‌اند. علاوه بر همهٔ اینها با دستیابی به باغ‌ها و زمین‌های فلسطین، عده‌ای یهودی را در سرزمین مقدس جاگیر می‌نماید.

تازه از این ایام به بعد است که سروصدای شخصی دیگر در زمینهٔ ژورنالیسم مطبوعاتی و اجتماعی یهودیان اروپا به عنوان رهبر نهضت صهیونی پیدا می‌شود: تئودور هرتزل ۱۹۰۴-۱۸۶۰ روزنامه‌نگار اتریشی-مجارستانی مؤسس صهیونیست، متولد بوداپست، در وین به روزنامه‌نگاری و درام‌نویسی پرداخت. اولین کنگرهٔ صهیونیسم را در شهر بال^۲ (سویس) تشکیل داد. ۱۸۹۷- و همین کنگره بعداً سازمان جهانی صهیونیسم^۳ شد که خود وی تا زمان مرگش ریاست آن را داشت.^۴

۱. همان، ص ۳۲۵.

2. World Zionist Organization

۳. دکتر غلامحسین مطاحب، دایرةالمعارف فارسی؛ ج ۳؛ ص ۳۲۵۹؛ عنوان هرتزل.

چند روز پس از کنفرانس، هرتصل در یادداشت‌های خویش این‌طور نوشت:

اگر بخواهم کارهای انجام شده در کنفرانس بال را در یک کلمه که البته قادر به انتشار و بیان آن نیستم خلاصه کنم، باید چنین بگویم که دولت یهودی در بال بوجود آمد. گرچه این سخن را اگر در آن زمان می‌گفتم، دنیا مرا مورد تمسخر قرار می‌داد. در خلال ۵ سال و یا شاید ۵۰ سال آینده^۱ به طور قطع همگان آن را خواهند دید...^۲

حقوقدانان عرب در کنفرانسی که در سال ۱۹۶۷/م ۱۳۴۶ش، در الجزایر برگزار کردند، درباره انگیزه‌ها و نیت پنهانی سردمداران صهیونیسم نکاتی را ذکر کرده‌اند که شایان توجه است:

هرتصل، خود شکل جغرافیایی کشوری را که بنا بود در آینده تشکیل شود، توصیف کرده بود: «ما باید به نسبت پیشرفت بازرگانی خارجی خود، به دریا راه پیدا کنیم. نیز باید مالک زمینی با بسیط پردامنه باشیم تا کشاورزی جدید خود را در مقیاسی بزرگ در آن زمین اجرا کنیم» (از دفتر خاطرات تئودور هرتصل) شعار تبلیغاتی ما باید چنین باشد: «فلسطین داود و سلیمان» و سطح آن: «از رود نیل تا شط فرات» (ایضاً).

کنگره دوم که در سال ۱۸۹۹ تشکیل شد تصمیم گرفت بانک مستعمراتی یهود را تأسیس کند و آن بانک یک شرکت سهامی بود با سرمایه دو میلیون لیره استرلینگ و مرکز آن در لندن قرار داشت.

... این بانک در حقیقت... مناسب‌ترین وسیله معامله با حکومت ترکیه^۳ برای کسب امتیاز و خرید زمین بود... سرمایه ملی یهود که در سال ۱۹۰۱ به وسیله کنگره پنجم صهیونیسم ایجاد شد در اندیشه مبتکران و مؤسسان آن، خرید زمین را در فلسطین تأمین می‌کرد و بایستی این زمینهای ابتیاعی،

۱. شگفت این که ۵۰ سال بعد از ۱۸۹۷ یعنی در سال ۱۹۴۸ دولت غاصب رژیم صهیونیستی اعلام موجودیت کرد.

۲. دکتر غازی اسماعیل ربابعه؛ استراتژی اسرائیل، ترجمه محمدرضا فاطمی؛ نشر سفیر، چاپ اول ۱۳۶۸، ص ۱۸.

۳. غریبا و خصوصاً یهودیها حتی از بردن نام عثمانی ابا دارند در حالی که مقصودشان از ترکیه همان عثمانی است.

ملک غیرقابل انتقال ملت یهود باشد.^۱

گفتنی است که صهیونیست‌ها علاوه بر شکل و تجمع اعضاء خود کوشش‌های دیگری هم در زمینه‌های مختلف فرهنگی و سیاسی انجام می‌دادند. آنها از یک سو با یک هجوم فرهنگی-تبلیغاتی و با به کارگیری انواع وسایل هنری و ادبی و مطبوعاتی، کوشیدند تا لزوم یک جنبش همه‌گیر یهودی و صحت راه خویش را هم به یهودیان نشان دهند و آنها را به دنبال خود بکشند و هم به مردم اروپا بقبولانند تا با مخالفت آنان مواجه نشوند؛ اگر چه نقشه‌های مزورانه‌ای نیز داشتند تا از احساسات ضدیهودی-آنتی‌سمیتیستی-ریشه‌دار اروپاییان نیز در جهت مقاصد خود استفاده کنند. از سوی دیگر آنها با انواع روابط با سردمداران و سیاستمداران اروپایی و نیز دولت عثمانی قدم به قدم در جهت مقاصد خود پیش رفتند.^۲

یکی از این تلاش‌ها، رجوع به سلطان عبدالحمید، پادشاه عثمانی و پیشنهاد خرید سرزمین فلسطین بود که با عکس‌العمل تند سلطان مواجه شد.

سلطان عبدالحمید در ژوئن ۱۸۹۶ به این درخواست پاسخی شایسته داد. (او گفت) امپراتوری ترکیه از آن من نیست بلکه متعلق به ملت ترک است. من نمی‌توانم هیچ قطعه‌ای از آن را مجزا کنم. بهتر آن است که یهودیان، میلیونهای (پول) خود را پس‌انداز کنند! هنگامی که امپراتوری من تقسیم گردد، فلسطین را مفت تصاحب خواهند کرد اما اینک فقط لاشه‌ی ما را می‌توان تقسیم کرد. من اجازه نمی‌دهم که موجود زنده را کالبدشکافی کنند.^۳

سلطان عبدالحمید به روشنی می‌دانست که این جواب روشن و تند در واقع اعلام جنگ به جهودان است و حتی سرنوشت خود را هم پیش‌بینی می‌کرد.

عبدالحمید در نامه‌ای که به شیخ محمود ابوالشامات در دمشق نوشته، سبب قیام ترکان و یهودیان بر خود را مخالفت او با طرح تشکیل وطن یهودی در

۱. گزارش حقوقدانان عرب در الجزایر؛ مسئله فلسطین، ترجمه اسداله مبشری؛ انتشارات خوارزمی چاپ دوم ۱۳۷۵؛ ص ۵۶.

۲. مشروح این قضایا را در کتاب توطئه جهانی نوشته محمدتقی تقی‌پور چاپ ۱۳۶۷ سازمان تبلیغات اسلامی می‌توان دید.

۳. گزارش حقوقدانان عرب در الجزایر؛ ص ۵۸.

فلسطین می‌داند.^۱

در هر حال با تشکیل حزب صهیونی و با زدوبندها و دسیسه‌ها و انواع و اقسام روابط پیدا و پنهان سیاسی و اقتصادی، اروپا به تدریج سالهای اول قرن بیستم میلادی را پشت‌سر می‌گذاشت تا وارد جنگ خانمانسوز اول جهانی شود.

جنگ جهانی اول در سال ۱۹۱۴ شروع شد. در یک طرف جنگ روسیه تزاری بود و انگلیس و فرانسه و ایتالیا و آمریکا و ژاپن و در سوی دیگر امپراطوری عثمانی و آلمان و اتریش-هنگری و بلغارستان. یعنی علاوه بر این که همه کشورهای اروپایی در این جنگ ویرانگر درگیر شده و اساس اقتصاد و حیات اجتماعی همه آنها مورد هجوم واقع می‌شد، اما در واقع این روسیه و عثمانی بودند که باید در این جنگ تا آخرین نفس تلاش می‌کردند تا از پای دربیايند. همین طور هم شد. روسیه تزاری تبدیل شد به اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و امپراطوری عثمانی هم تکه‌پاره شد و کشورهای متنوع و مختلف خاورمیانه تحت سیطره انگلیس و فرانسه ساخته شد و بدنه اصلی عثمانی هم تبدیل شد به ترکیه لائیک تحت فرمان آتاتورک یهودی‌الاصل و مخالف شدید اسلام و مسلمانی.

قبل از پایان جنگ، در سال ۱۹۱۷م/۱۲۹۶ش، چند واقعه مهم رخ داد. یکی صدور اعلامیه بالفور، وزیر خارجه انگلیس بود که در نوامبر آن سال و یک ماه پیش از آن که بیت‌المقدس به تصرف ژنرال آلن‌بی، یهودی-انگلیسی درآید به روچیلد نوشت:

لرد روچیلد عزیزم؛ راستی خوشوقت و مشغوفم که به نام دولت شاهنشاهی انگلستان با کمال صراحت، وعده ذیل را به شما ابلاغ می‌کنم. این وعده عطف به درخواست جمعیت یهودی صهیونیسم است که به این وزارتخانه رسیده و با آن موافقت شده است. دولت شاهنشاهی انگلستان نظر لطف مخصوص به تشکیل وطن ملی یهود در فلسطین دارد و در آینده نزدیکی نهایت سعی و کوشش در راه رسیدن به این هدف و تسهیل وسایل آن مبذول خواهد شد...^۲

دیگری پیروزی انقلاب اکتبر به رهبری لنین و برقراری نظام کمونیستی در سرزمین

۱. عبدالله ناصری طاهری؛ بیت‌المقدس شهر پیامبران، انتشارات سروش؛ ۱۳۶۷؛ ص ۶۹.

۲. اکرم زعیر؛ سرگذشت فلسطین؛ ترجمه اکبر هاشمی رفسنجانی؛ ۱۳۸۳. ه. ق، ص ۹۶.

روسیه بود و سومی تشکیل «شورای روابط خارجی» آمریکا که بعدها می‌بایست نقش تعیین‌کننده در سیاست‌های داخل و خارج آمریکا به نفع یهود و صهیونیسم ایفا کند. به روشنی پیداست که این وقایع همه با هم و نیز با جنگ و عوامل و عناصر آن و نیز با دیگر عوامل و عناصر دنیای سیاست آن روز ارتباط داشته و در واقع به نفع یهود و صهیونیسم سازمان‌دهی شده بود. کم‌این که در وعدهٔ بالفور هم برای این که حساسیت شدید تولید نشود «تشکیل وطن ملی یهود در فلسطین» اعلام شده بود. به هر حال پس از پایان جنگ و پیروزی انگلیس و فرانسه، یک تشکیلات بین‌المللی هم سرهم‌بندی شد به نام «جامعهٔ ملل» که قرار بود یک نظام جهانی برای راه بردن کل دنیا بوجود بیاورد. اما تنها کاری که کرد این بود که سرزمین فلسطین را تحت قیمومیت انگلستان درآورد، در حالی که بقیه سرزمین‌ها و قومیت‌های متنزع از عثمانی هر کدام به صورت یک کشور درآمدند. طبعاً قیمومیت انگلستان به معنی سیطره و سلطهٔ بزرگترین ابرقدرت آن روز دنیا بر منطقه فلسطین بود که هر مخالفت و دشمنی با آنچه که در آنجا باید رخ می‌داد در نطفه خفه شود. آنچه که باید رخ می‌داد در واقع در وعدهٔ بالفور از جانب همان انگلیس روشن شده بود.

در ۱۹۲۳ فلسطین تحت قیمومیت بریتانیای کبیر قرار داده شد و هدف عمدهٔ این کار اجرای مفاد اعلامیه بالفور بود. تعداد مهاجرین یهودی به فلسطین در سال اول قیمومیت افزایش بسیار یافت. ولی دیری نگذشت که بین بریتانیا و صهیونیستها بر سر تعبیر بعضی از مواد اعلامیه اختلاف نظر پدید آمد و این امر سبب اختلاف بین سران نهضت در باب نحوهٔ مقابله با بریتانیا گردید. در طی جنگ جهانی دوم، کشورهای متحدهٔ آمریکا مرکز فعالیت صهیونیستها شد [...]^۱

فایدهٔ «شورای روابط خارجی آمریکا» در اینجا معلوم می‌شود.

اسرائیل... از انگلیس- که آن را پدید آورد- دست کشید و در پی آمریکا- که آن را پشتیبانی کرد- رفت... بر پایهٔ وصیت بن‌گوریون،^۲ اسرائیل باید با برپایی

۱. غلامحسین مصاحب، دایرةالمعارف فارسی؛ ج ۲؛ ص ۱۵۹۹؛ ذیل عنوان صهیونیست.

۲. دیوید بن‌گوریون با نام واقعی دیوید گرین از شاخص‌ترین رهبران اسرائیل بود. وی در سال ۱۸۸۶ در لهستان متولد شد. ادامه در صفحه بعد

روابط نیرومند با قویترین کشور جهان، پشتیبانی لازم را برای خود تضمین کند^۱ [...]^۲

در بین سالهای ۱۹۲۳/م ۱۳۰۲ش، تا ۱۹۲۸/م ۱۳۰۷ش، یهودی‌ها با سازماندهی صهیونیست‌ها گروه گروه وارد فلسطین می‌شدند و مسلمانان فلسطین به تدریج با حقایق تلخ قضایا آشنا می‌گشتند. تا در سال ۱۹۲۹/م ۱۳۰۸ش، در کنار دیوار براق (ندبه) بزرگترین درگیری مسلمانان با صهیونیست‌ها، در آن دوران، رخ داد که تلفات سنگینی برای طرفین داشت.

از سالهای ۱۹۳۵/م ۱۳۱۴ش، به بعد با زمزمه‌های حزب ناسیونال سوسیالیست آلمان و سخنرانی‌های هیتلر، مهاجرت‌های بیشتر و بیشتری به سوی فلسطین اوج گرفت. در سال ۱۹۳۳/م ۱۳۱۲ش، تعداد یهودی‌های وارد شده به فلسطین به ۳۰۳۲۷ نفر یعنی سه برابر سال قبل و نزدیک شش برابر دو سال پیش از آن رسید. این ارقام در سالهای ۱۹۳۴/م ۱۳۱۳ش و ۱۹۳۵/م ۱۳۱۴ش، به ترتیب به ۴۲۳۶۰ و ۶۱۸۶۰ نفر رسید که موجب وحشت ساکنان فلسطین و باعث عکس‌العمل تند آنان شد.

در سال ۱۹۳۵/م ۱۳۱۴ش، یک روحانی مجاهد به نام عزالدین قسام که گروه مسلحانه‌ای تشکیل داده بود با نیروهای انگلیس درگیر و با قوای عظیم نظامی آنها مقابله نمود و شهید گردید. شهادت این عالم مجاهد، آتش جنگ و جهاد را در فلسطین شعله‌ور ساخت به طوری که در پانزدهم آوریل ۱۹۳۶/م ۱۳۱۵ش، فلسطینیان، چند یهودی را کشتند و یهودی‌ها در تل‌آویو تظاهراتی راه انداختند و بلوا و آشوب در شهرها و روستاها و به اشکال مختلف بروز کرد و باز روحانی دیگری به نام حاج محمد

در ایجاد گردان ویژه یهود در جنگ اول جهانی به نفع متفقین شرکت داشت. در خلال سالهای ۱۹۳۵ تا ۱۹۴۸م، رهبری هیأت اجرایی آژانس یهود بر عهده او بود. در سال ۱۹۴۸ پس از اعلام تأسیس اسرائیل اولین نخست‌وزیر و وزیر جنگ رژیم صهیونیستی گردید. او مسؤول انتقال صدها هزار یهودی از مناطق مختلف جهان به فلسطین اشغالی بود. در فوریه ۱۹۵۳ از تمامی مسؤولیت‌های خویش استعفا کرد ولی در سال ۱۹۵۵ مجدداً به مقام نخست‌وزیری و وزارت جنگ رژیم صهیونیستی دست یافت. در جنگ سال ۱۹۵۶ که انگلستان و فرانسه و اسرائیل بطور مشترک و سه‌جانبه به کشور مصر تهاجم نظامی کردند او رهبری رژیم صهیونیستی را در این مرحله به عهده داشت و از طراحان نظامی این جنگ محسوب می‌شد. ر.ک: محمد شریده، رهبران اسرائیل، ترجمه و پژوهش بیژن اسدی- معود رحیمی، انتشارات کویر، ۱۳۷۸.

۱. سیاست و تدبیری که یهود در سراسر تاریخ و در همه کشورهای جهان اجرا کرده است.
۲. الحیات ۱ مه ۱۹۹۹؛ نشریه اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ ۷۸/۲/۲۷؛ ص ۱۷.

امین‌الحسینی عنان رهبری انقلاب فلسطینیان را به عهده گرفت. مجاهدات فلسطینیان به طور مداوم ادامه داشت همچنان که دسیسه‌های صهیونیست‌ها و همراهی انگلیسها با آنها. در این ایام دو پدیده مهم و خطرناک هم هر روز شدیدتر و عمیقتر رخ می‌نمود: یکی مهاجرت یهودی‌ها به فلسطین و دوم تسلیح و آمادگی نظامی آنها. نقش انگلیس در این ایام در واقع آن بود که با انواع سیاست‌بازیها، نیرنگ‌ها، از یک سو فلسطینیان را در مقابل جریان مهاجرت یهودی‌ها به صبر و تحمل و وعده و آینده دلخوش کند و از سوی دیگر به شدت از مسلح شدن آنان جلوگیری نماید؛ در حالی که در مقابل تسلیح یهود مقاومت و واکنش مهمی نشان نمی‌داد. در هر حال این قضایا با شروع جنگ جهانی دوم تا حدودی فروکش کرد و گویی مردم مسلمان و مظلوم فلسطین در مقابل یک حادثه بزرگتر از گرفتاریهای خود غافل شدند.

جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۳۹م/۱۳۱۸ش، شروع و در ۱۹۴۵م/۱۳۲۴ش، تمام شد که در یک طرف انگلیس و فرانسه و آمریکا و شوروی گروه متفقین را تشکیل می‌دادند، در برابر آلمان و ایتالیا و ژاپن که کشورهای محور بودند. این جنگ هم با تلفات بیش از ۵۰ میلیون نفر و خسارات و خرابی‌های بی‌حساب تمام شد و در واقع آمریکا و بانک‌های صهیونیستی آن بودند که پیروز جنگ به حساب می‌آمدند؛ چرا که با ۴۰۰ میلیارد دلار وام به کشورهای درگیر جنگ، آنها را کاملاً وامدار خود و تحت سلطه شرایط خویش درآوردند. بعد از جنگ هم باز همان اهداف و اغراض جامعه ملل و قواعد جهانی در قالب سازمان ملل متحد جمع و جور شد و سلطه بلامنازع آمریکا بر کشورهای جهان و البته با حضور ابرقدرت شرق که شوروی بود و بهترین اثر و فایده‌اش برای غربی‌ها این که همه تحمیل‌ها و سلطه‌های خود را با شعار مبارزه با کمونیسم و شوروی توجیه می‌کردند.

اما در فلسطین بلافاصله پس از خاتمه جنگ باز هم همان توطئه‌ها و دسیسه‌ها شروع شد: مهاجرت‌های بیشتر و بیشتر یهودی‌ها، مسلح شدن صهیونیست‌ها، راندن فلسطینی‌ها به عقب و فشارهای انگلیس بر اعراب، حمایت آمریکا از یهودی‌ها و اختلافات انواع و اقسام کشورهای عربی و اعمال قدرت‌های آنان بر فلسطینیان که مشکلات آنان را پیچیده‌تر می‌کرد.

و البته مجامع بین‌المللی و کشورهای بزرگ هم با انواع و اقسام معاهده‌ها و قرار و مدارها در واقع فضایی را بوجود می‌آوردند که صهیونیست‌ها بهتر بتوانند به توطئه‌ها و دسیسه‌های خود ادامه دهند.

صهیونیست‌ها کاملاً به سراغ آمریکا رفته و به کلی از انگلیس دست شسته بودند. اما انگلیس هم دفاع و همراهی به نفع فلسطینیان نمی‌کرد.

بر اثر فشار صهیونیست‌ها، رئیس‌جمهور آمریکا، ترومن، در سپتامبر ۱۹۴۵ و پس از آن نیز از دولت بریتانیا تقاضا کرد که ۱۰۰/۰۰۰ پناهنده یهودی اروپایی را در فلسطین بپذیرد. دولت بریتانیا در پاسخ آمریکا را دعوت کرد تا در یک کمیته تحقیق متشکل از نمایندگان انگلستان و آمریکا در باب فلسطین و پناهندگان یهود شرکت کند. این کمیته در دسامبر تشکیل شد و گزارش خود را در ۳۰ آوریل ۱۹۴۶ تقدیم کرد. از جمله مواد و شرایط مهم این گزارش صدور فوری اجازه مهاجرت ۱۰۰/۰۰۰ تن یهودی به فلسطین و تصدیق این اصل بود که فلسطین باید نه کشور عربی و نه کشور یهودی باشد...^۱

گویا نه فلسطینی در کار است و نه ساکنینی دارد و نه آنان نظری دارند. خودشان می‌بریدند و می‌دوختند و روز به روز عرصه بر فلسطینیان تنگتر و میدان برای صهیونیست‌ها بازتر می‌شد. کم‌کم شکل قضایا به این صورت درآمد که طرحی را انگلیس می‌داد، آمریکا نمی‌پذیرفت و آمریکا پیشنهادی می‌کرد و انگلیس مخالفت می‌کرد. معلوم است که انگلیس و آمریکا هر دو به نفع یهود طرح و پیشنهاد می‌دادند و در این میان فقط مردم بی‌دفاع فلسطین بودند که سرشان بی‌کلاه مانده بود و البته کشورهای عربی هم به دفاع از «اعراب فلسطینی» سروصدا می‌کردند اما بی‌نتیجه. این قضایا ادامه داشت تا:

آشوب و اغتشاش در فلسطین در گرفت و در هرج و مرجی که کلیه این ناحیه را فرا گرفته بود، خونهای بسیاری از هر دو طرف ریخته شد. در ۱۹ مارس ۱۹۴۸ آمریکا عدم پشتیبانی خود را از طرح تقسیم فلسطین اعلام کرد.

انگلستان از شرکت در هر گونه طرحی که مورد قبول دو طرف ذی‌نفع نباشد سر باز زد و تصمیم قطعی خود را به اتمام حکومت قیمومیت و فرا خواندن قوای خود از فلسطین در ۱۵ مه ۱۹۴۸ اعلام کرد. جلسه فوق‌العاده مجمع عمومی سازمان ملل در ماه آوریل برای مطالعه مجدد مسأله فلسطین برگزار شد. در این جلسه، طرح حکومت قیمومی فلسطین مورد بحث قرار گرفت ولی صهیونیستها در ۱۴ مه تأسیس دولت اسرائیل را اعلام داشتند. ترومن، این دولت جدید را چند ساعت پس از اعلام تأسیس آن به رسمیت شناخت. در این ضمن، یهودیان فلسطین با سنگدلی تمام به عملیات انتقامجویانه دست زدند و از جمله در ۹ آوریل، یک سازمان تروریستی یهود، ساکنین دهکده عرب‌نشین دیر یاسین^۱ - نزدیک بیت‌المقدس - را قتل‌عام کرده و حتی به زنان و کودکان نیز رحم ننمود...^۲

و این چنین دولت غاصب صهیونیستی بر روی خون و آه و آوارگی مردم فلسطین شکل گرفت.^۳

۱. شرح کشتار زنان و مردان دهکده فلسطینی دیر یاسین در کتاب «جنایت جهانی» نوشته شمس‌الدین رحمانی، انتشارات پیام آزادی، چاپ اول، ۱۳۶۸ آمده است.

۲. غلامحسین مصاحب؛ ج ۲؛ ص ۱۹۲۳.

۳. جهت کسب اطلاعات بیشتر درباره جنایات صهیونیستها در فلسطین، مراجعه شود به کتاب: تروریسم صهیونیستی در فلسطین اشغال شده، غازی خورشید، ترجمه حمید احمدی، مؤسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ اول ۱۳۶۳.

یهود در تاریخ معاصر ایران

یهود در تاریخ معاصر ایران

مطابق آمار موجود، تعداد یهودهای ایران در دوره حاکمیت سلسله پهلوی، نسبت به کل جمعیت کشور، رقمی در حدود یک به چهارصد بود. به بیان دیگر، در مقابل هر ۴۰۰ نفر جمعیت کشور، یک نفر یهودی بود.

با توجه به این آمار، دهها سازمان و کانون یهودی بدون هیچ مانع سیاسی یا قانونی، با برنامه‌ها و اهداف از پیش تعیین شده فعالیت می‌کردند. در حالی‌که یهودی‌ها در این زمینه از موقعیت ممتاز برخوردار بودند، اکثریت قریب به اتفاق مردم مسلمان ایران، از امتیازات مورد اشاره محروم بودند. فعالیت مردم مسلمان در شهر و روستا و در مراکز و محافل مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، علمی، آموزشی و عبادی، از مساجد و تکایا تا بازار و دانشگاه و حوزه، کارخانه‌ها و حتی مزارع، به شدت تحت مراقبت مأموران اطلاعاتی و امنیتی دستگاه پهلوی قرار داشت و هرگونه فعالیت و تحرکی جز با مجوز و کنترل و مراقبت رژیم و در چارچوب سیاست‌های مدنظر سلطنت، قدغن و ممنوع بود.

اقلیت یهود در دوران سلطنت پهلوی از موقعیت و امتیازات ویژه‌ای برخوردار بود، چنان‌که نویسندگان یهودی از آن دوران با عنوان دوره شکوفایی، عظمت و آزادی یهود، با تمجید و نیکی فراوان یاد می‌کنند. حبیب لوی نویسنده یهودی در این باره نوشته است:

بدون تردید جلوس رضاشاه کبیر بر تخت سلطنت ایران یکی از واقعیات

تاریخی مهم این کشور به شمار می‌رود.^۱

سلطنت این پادشاه بزرگ انقلاب عظیمی در بهبود وضع آزادی و آسایش یهودیان ایران پدید آورد و اگر گفته شود که زمان رضاشاه کبیر برای یهودیان ایران نظیر زمان کوروش کبیر و عصر فرزند او محمدرضاشاه، نظیر عصر داریوش اول گردید، راه اغراق نپیموده‌ایم. آزادی یهودیان ایران و اجرای اعلامیه بالفور^۲ که در زمان رضاشاه کبیر بود و اجتماع پراکندگان در عصر محمدرضاشاه، این دو نظر را تأیید و تقویت می‌کند. ملت ایران و خصوصاً یهودیان ایران، دین بزرگی نسبت به این شاهنشاه عظیم‌الشان دارند.^۳

در دوره پهلوی، یهودیان در ابعاد گوناگون اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، آزادی عمل کامل داشتند. اعتراف منابع یهودی در این خصوص درخور توجه است:

در عصر فرخنده رضاشاه کبیر در اثر آزادی یهودیان و امنیت و آسایش کشور و توسعه بازرگانی، نه فقط عده کثیری از مسلمانان ثروتمند گردیدند بلکه عده‌ای از یهودیان نیز متمکن شدند. پولدارها و حتی عده کثیری از طبقه متوسط از محله‌های یهود خارج و در خیابانهای جدیدالتأسیس تهران ساختمانها [ایجاد] کرده در آبادی شهر و آسایش خود افزوده؛ از طرف دیگر چون پایتخت رو به توسعه بود و مقررات بازرگانی حضور تجار را در تهران اجباری کرد، جمعیت زیادی از یهودیان شهرستانها خصوصاً از کاشان و همدان متوجه تهران شدند و بدین ترتیب عده یهودیان پایتخت که در اواخر ناصرالدین [شاه] به ۳ هزار نفر می‌رسید، در اواخر سلطنت رضاشاه کبیر قریب به ۲۰ هزار نفر گردید.^۴

لوی به دلیل اعطای امتیازات گسترده به این اقلیت، با اشاره به ارادت و علاقه مخصوص یهود نسبت به خاندان پهلوی می‌افزاید:

۱. حبیب لوی، ج سوم، ص ۹۵۹.

۲. متن اعلامیه بالفور در بخش پیدایش صهیونیسم آمده است.

۳. حبیب لوی، صص ۹۶۱ و ۹۶۲.

۴. همان منبع، ص ۹۶۴.

با توجه به وضعیت فوق؛ علاقه یهودیان ایران به رضاشاه کبیر بسیار زیاد بود و به همین جهت در زمان عروسی ولیعهد (اعلیحضرت محمدرضاشاه) با والاحضرت فوزیه، یهودیان تهران داوطلبانه و با علاقه مخصوص در صدد ساختن تقدیمی جالبی از طلا مزین به جواهرات برآمدند که شایان توجه بود و بر آن لوحه جواهرنشان مطالب زیر با طلا منقش گردیده بود:

تا که شهنشاه ما خسرو ایران بود
بخت جوان یار ماست کار به سامان بود
[...]

پورشهنشاه را دل ز صفا تابناک
چون کف رخشنده موسی عمران بود
[...]

هر که بود در جهان پیرو دین کلیم
سجده برد پیش شاه تا به تنش جان بود
[...]

لاجرم از راه عذر پیش سلیمان همی
ران ملخمان چو مور در بن دندان بود
[...]

همچو سلیمان پذیر زان که به تاریخ جشن
ران ملخ نزد جم هدیه موران بود^۱

هم‌اکنون نیز در منابع یهودی از آن دوران به عنوان «عصر طلایی» یاد می‌شود: مسلماً دوران پهلوی را می‌توان برای یهودیان «عصر طلایی» نامید چه از نظر اقتصادی و چه کسب آزادی و مساوات که این خود نعمتی بزرگ است.^۲ مطابق اطلاعات و اسناد موجود، امتیاز و موقعیت یهود نه تنها با دیگر اقوام بلکه

۱. همان منبع، صص ۹۶۴ و ۹۶۵.

۲. یهودیان ایران در تاریخ معاصر، انتشارات مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی، جلد دوم، چاپ آمریکا، پاییز ۱۹۹۷ [۱۳۷۶]، ص ۳۰.

حتی با مردم مسلمان ایران نیز به هیچ وجه قابل مقایسه نبود. یهودی‌ها با ایجاد انجمن‌ها و کانون‌های مختلف حتی از چارچوب امنیت و منافع ملی کشور و مردم ایران نیز پا فراتر گذاشته و بعضاً با همدستی جریان‌های مرموز خارج از کشور اهداف سیاسی خاصی را تعقیب می‌کردند. برخی گروه‌ها و جریان‌های یهودی داخل کشور، اگرچه در تبلیغات خویش، خود را حامی و مدافع این آب و خاک و بعضاً ایرانی‌تر از مردم ایران و با سابقه‌ای کهن و ریشه‌دار در این کشور اعلام می‌کردند، اما به گواهی اسناد و مدارک تاریخی، این ادعا به شدت و به طور واضح، مخدوش و مورد تردید است.

تکاپوی صهیونیستی

تشکیل و اعلام موجودیت انجمن صیونیت [صهیونیست] در میان یهودیان ایران، که سابقه آن به سالهای پس از مشروطه و قبل از روی کار آمدن رضاخان برمی‌گردد، خود جزیی از این واقعیت است که با ادعای مزبور کاملاً ناسازگار و بلکه در تضاد است. آمنون نتصر در یک نشریه یهودی، در این باره می‌نویسد:

در دورهٔ احمدشاه [قاجار]، تقریباً تمام رجال سیاسی ایران از جمله سردار سپه، رضا [خان] پهلوی، از فعالیت‌های صیونیستی در ایران باخبر بودند، و حتی در پاره‌ای از جشن‌های صیونیستی شرکت می‌جستند.^۱

در بعضی منابع یهودی، گرچه به سابقه موجودیت و فعالیت تشکل صهیونیستی در ایران اعتراف گردیده، اما حتی‌المقدور تلاش شده تا ماهیت، اهداف و برنامه‌های آن به گونه‌ای دیگر جلوه داده شود.

برای اصلاح این وضعیت و خصوصاً برای به دست آوردن کار، تشخیص داده

۱. آمنون نتصر، مقاله صدمین سالگرد صیونیزم، چشم‌انداز، [چاپ خارج از کشور]، شماره ۵۶، ۱۹۹۷.

آمنون نتصر اسرائیلی در سال ۱۳۱۳ ش/۱۹۳۴ م، در رشت متولد گردید و در سال ۱۳۲۹ ش/۱۹۵۰ م، در سن جوانی به فلسطین اشغالی رفت. او از سال ۱۳۴۹ ش/۱۹۷۰ م، تاکنون استاد کرسی ایرانشناسی در دانشگاه عبری اورشلیم است. آمنون نتصر عضو هیأت تحریریه دانشنامه ایرانیکا و نویسنده مقالات مربوط به ایران در دانشنامه یهودی و دایرةالمعارف ۲۳ جلدی عبری است. او اکنون عضو هیأت مشاوران و دانشمندان اسرائیل در امور یهودیت و یهودیان جهان وابسته به گروه خانه رئیس‌جمهور اسرائیل، عضو مؤسسه اروپایی ایرانولوژی، عضو مؤسسه پژوهشی در امور ایران و... است.

شده بود که فعلاً امیدی در ایران وجود ندارد. با این اوضاع و احوال تماس با انجمنهای یهود خارج به منظور جلب کمکهای فرهنگی و اقتصادی لازم بود و تنها تشکیلاتی که می‌توانست از جوانب مختلف کمکی در بهبود اوضاع فرهنگی و خصوصاً ایجاد کار برای یهودیان ایران بکند و حتی اگر بهبود زندگانی آنها در ایران غیرممکن باشد مبادرت به مهاجرت آنها کند، تشکیلات صیونیت مرکزی^۱ بود. از این نقطه نظر انجمن صفت عبر تصمیم گرفت که نام خود را تبدیل به انجمن صیونیت ایران بنماید تا بتواند از مساعدت فرهنگی و اقتصادی برادران مذهبی خود برخوردار گردد.^۲

«انجمن صفت عبر» بذری بود که نهالش انجمن صیونیت گردید. در زمان اوج فعالیت محافل صهیونیستی در اروپا در دو دهه اول قرن بیستم و شروع جنگ اول جهانی و طرح توطئه آمیز بالفور و موافقت انگلستان با ایجاد «کانون ملی یهود» در فلسطین، جریان‌هایی از میان یهود ایران نیز دست به تکاپوی گسترده زدند که حبیب لوی با اشاره به یک گردهم‌آیی یهودیان ایران، می‌نویسد:

وقتی اظهار شد که برادران! در عصری که صحبت از ایجاد کانون ملی یهود است بیاید اقلأ اجتماع ما مبادرت به ایجاد یک انجمنی که زبان مذهبی را توسعه دهد و از فراموشی آن جلوگیری کند [...] بالاخره ۱۳ نفر از بین ۴۲ نفر جوانان به قرار زیر انتخاب شدند:

آقایان سلیمان کهن‌صدق، دکتر مرتضی (هودایان) معلم، نهورای باروخ، میرزا داود اهرون، سلیمان حئیم،^۳ ابیشور، آشر آبراهام شالوم، شموئل رخسار، بنیامین مصاچی، حاخام یودعیم، آقاجان کهنیم، شمعون الیاهو، سلیمان ناقی و رئیس آقای سلیمان کهن‌صدق گردید. همان شب جلسه آنها در منزل آقای کهن‌صدق تشکیل و نامه تشکرآمیزی در جواب تلگراف حاصله از پتروگراد نوشتند.

۱. منظور سازمان جهانی صهیونیم است.

۲. حبیب لوی، صص ۹۰۷ و ۹۰۸.

۳. شموئیل یا سلیمان حیم نماینده یهود در دوره پنجم مجلس شورای ملی و یکی از سران «انجمن صیونیت ایران» بود که به دلیل شرکت در یک حرکت براندازی علیه رضاخان، در آذرماه ۱۳۱۰ ش/ ۱۹۳۱ م، به اعدام محکوم و تیرباران شد.

چون هیئت مذکور هدف خود را توسعه زبان عبری قرار داد نام انجمن را عبرت همزه‌زقت صفت عبر انجمن تقویت زبان عبری، قرار دادند. بالاخره اولین جلسه این انجمن بعد از اقدامات مقدماتی فوق در کنیسه حکیم‌آشر در شب سه‌شنبه ۹ طبت سال [عبری] ۵۶۷۸، زمستان ۱۹۱۷ [حدود سال ۱۲۹۶ شمسی] تشکیل گردید.^۱

حبیب لوی در توجیه اهداف انجمن صهیونیست ایران مدعی شده است که این تشکیلات برای برخورداری از مساعدت دیگر یهودیان جهان و توسعه برنامه‌های فرهنگی و ترویج زبان عبری و چاره‌اندیشی برای ترمیم اوضاع اقتصادی یهودیان ایران تأسیس شده بود. وی همچنین تشکل مزبور را یک انجمن محلی مانند قرون گذشته اعلام می‌کند؛ با این فرق که این انجمن با هدف جلب مساعدت یهودیان خارج دست به تحرکاتی در داخل کشور زده بود:^۲

نتیجه آن شد که باب روابط با دفتر کپنهاک باز گردید و نظامنامه کامل تهیه و به تصویب رسید و اولین کنفرانس راجع به تاریخچه نهضت صیونیسیم در کنیسه حاداش داده شد و دفتر ثبت اسامی اعضا، بعد از این کنفرانس افتتاح گردید. و قرار شد که شعبات ولایات تشکیل گردد. لذا برنامه‌هایی به شهرستانهای همدان، کرمانشاه، رشت، ارومیه، سنندج، بارفروش [بابل]، دماوند، مشهد، کاشان، اصفهان، یزد، کرمان، بوشهر، شیراز، ولایات ثلاث نهاوند و تویسرکان و ملایر، بروجرد، گلپایگان و خوانسار نوشته شد و انجمن متشکله در ایران به خارجه معرفی گردید تا کتب مفید و روزنامه‌ها و مجلات یهود را برای تأسیس قرائت‌خانه در تهران ارسال دارند و صندوقهایی برای نصب در مراکز مختلفه جهت کمک به انجمن آماده گردید و مستخدمین برای کارهای متفرقه انجمن استخدام گردیدند.^۳

تأسیس این انجمن برای یهودیان ایران دستاورد غیرمترقبه‌ای بود و برابر مندرجات کتاب تاریخ یهود ایران، ۱۸ شعبه در شهرستانها تشکیل شد. اعلام تأسیس

۱. همان منبع، ص ۹۰۰.

۲. ر.ک. همان منبع؛ ص ۹۰۸.

۳. همان منبع، صص ۹۰۸ و ۹۰۹.

انجمن صیونیت در تهران و گشایش باب روابط این تشکیلات با یهودیان شهرها و مناطق مختلف ایران یک رویداد بی سابقه در تاریخ یهودیان ایران محسوب می شد، که با تبلیغات گسترده و پرجاذبه به شدت مورد استقبال اقلیت مزبور قرار گرفت.

در تاریخ یهود ایران سابقه نداشت که یک انجمن تشکیل گردد و باب روابط با کلیه شهرستانهای ایران باز نماید. یهودیان شهرستانهای ایران هر یک از یکدیگر جدا و مانند جزایر دور افتاده هر کدام به تنهایی مشغول تحمل مشقات و بدبختیهای خود بودند اما اکنون پس از رسیدن نامه های انجمن به دست ایشان شور و هیجانی پیدا نموده در صدد افتتاح باب مراوده با انجمن صیونیت تهران گشته بودند.^۱

تأسیس این انجمن برای یهودیان ایران نعمت غیرمترقبه ای بود، [...] و در نتیجه ۱۸ شعبه در شهرستانهای ایران تشکیل گردید.^۲

نویسنده تاریخ یهود ایران در توجیه ماهیت انجمن صیونیت یا صهیونیسم در تهران با احتیاط کامل سعی دارد وانمود کند که این تشکیلات جریانی متفاوت و جدای از سازمان جهانی صهیونیسم بوده است:

در خارج از ایران، به طوری که قبلاً دانستیم صیونیسم معنی دیگری داشت، آنها برای ایجاد یک مأمن ملی یهود کوشش می نمودند، در حالی که صیونیسم در ایران برای یهودیان حتی ولایات تهران، مفهومش نوع دیگر یعنی بدست آوردن سطح فرهنگی بالاتر و تأمین آزادی و جلوگیری از تبلیغات مسیحیان و بهائیان بود.^۳

اگرچه برخی محافل یهودی و نویسندگان تاریخ یهود ایران در دوران معاصر، تلاش کرده اند ماهیت و اهداف انجمن صهیونیسم ایران را جدا و متفاوت با صهیونیسم جهانی اعلام و قلمداد کنند، اما منابع یهودی در پاره ای مواقع، با نقل برخی رویدادهای تاریخی ناگزیر به افشای اسرار و مجبور به اعتراف شده اند. از باب نمونه، نویسنده تاریخ یهود ایران که پیوسته در صدد توجیه ماهیت انجمن صیونیت ایران و اهداف و عملکرد

۱. همان منبع، ص ۹۰۹.

۲. همان منبع، ص ۹۱۰.

۳. همان منبع، ص ۹۰۹.

آن است، ضمن اظهار خشنودی نسبت به کنفرانس صلح (۱۹۱۹) پاریس و قرارداد سال ریمو و نیز صدور اعلامیه بالفور (۱۹۱۷م/۱۲۹۶ش) از سوی وزیر خارجه وقت انگلستان و موافقت بریتانیا مبنی بر تشکیل کانون ملی یهود در فلسطین و سپس انتصاب هربرت ساموئیل صهیونیست به فرمانداری کل فلسطین که مجموعاً در قالب برنامه‌ها و اهداف صهیونیسم جهانی است، مکنونات قلبی خود را آشکار می‌کند. او با اعتراف به شرکت نمایندگان صهیونیست ایران در کنگره جهانی صهیونیسم، برخلاف ادعا و توجیه قبلی خود، از ارتباط انجمن صیونیت یا صهیونیسم ایران با صهیونیسم جهانی پرده برمی‌دارد:

تا قبل از جنگ بین‌المللی اول، یازده کنگره صیونیست تشکیل گردیده بود، در همین سال ۱۹۲۰ شروع مقدمات تشکیل دوازدهمین کنگره صیونیست را فراهم ساختند و از انجمن صیونیت تهران هم تقاضا شده بود که نماینده‌ای جهت دوازدهمین کنگره که قرار بود در سپتامبر ۱۹۲۱ در کارلسباد تشکیل گردد انتخاب و روانه نمایند. [...] لذا با موافقت شعبات تصمیم گرفته شد دکتر ویزمان [وایزمن] را به سمت نماینده صیونیت‌های ایران انتخاب نمایند (تشری ۵۶۸۰) ولی مشارالیه به واسطه ضیق وقت رد نمود. لذا داود فلورانطین انتخاب گردید. اول حشوان اولین کنفرانس به زبان عبری به توسط آبراهام کوهن هربط اطریش در کنیسه عزرایعقوب داده شد و مطالب او ترجمه گردید. طبق دعوتنامه‌ای که در جلسه ۵۷ شب سه‌شنبه دوم ماه کسلو ۵۶۸۰ [-] زمستان ۱۹۱۹ [-]، از دکتر حبیب لوی به عمل آمد، قرار شد که مشارالیه عملاً در جلسات شرکت نماید و سپس از دکتر البونهورای و آقایان سلیمان اسحق حی و داود مرادی و سلیمان رخسار و بعد سینور کوهن شوحط نیز دعوت گردید و بدین ترتیب روح جدیدی در کالبد انجمن دمیده شد و انجمن پایه و اساس واقعی پیدا کرد.

در این موقع آقای لاردو ریاست مدرسه آلیانس را داشتند^۱ و مشارالیه

همکاری جالب توجهی می‌نمود.^۲

۱. ارتباط و همکاری آلیانس و صهیونیسم نیازمند دقت و توجه است.

۲. همان منبع، صص ۹۱۲ و ۹۱۳.

لازم به یادآوری است که کنگره دوازدهم سازمان صهیونیسم با هشت سال فاصله از کنگره یازدهم، از ۱ تا ۱۴ سپتامبر ۱۹۲۱/م/۱۳۰۰ش، در کارلسباد چک‌واسلوواکی با مشارکت ۵۱۲ نماینده تشکیل شد؛ یعنی در زمانی که فلسطین در اشغال ارتش انگلیس قرار داشت و بیانیه معروف بالفور وزیر امور خارجه بریتانیا خطاب به روچیلد صادر شده بود. در این کنگره، حییم وایزمن^۱ که ریاست سازمان جهانی صهیونیسم را برعهده داشت مجدداً به ریاست این تشکیلات برگزیده شد. وی گزارشی از فعالیت‌های سازمان در زمان جنگ را ارائه و ضرورت ایجاد «اسرائیل» را به یهودیان گوشزد کرد. نمایندگان صهیونیست شرکت کننده در این کنگره سرزمین شرق اردن را جزیی از سرزمین اسرائیل اعلام کرده و انتقال یهود به این مناطق را مورد تأکید قرار دادند.^۲

بدین ترتیب تشکیلات صهیونیسم طی سالهای پایانی دوره قاجار (۱۹۱۹ میلادی/ ۱۲۹۸ شمسی) در ایران موجودیت خود را آشکار ساخت.

در جلسه ۶۳ سه‌شنبه اول طبت، بنا به پیشنهاد دکتر حبیب لوی قرار شد که مرام‌نامه و اساسنامه صیونیسم ایران طبع و منتشر شده و رسماً باب مراوده را با دولت متبوعه ایران باز نموده و اساسنامه و نظامنامه تشکیلات را نیز برای اداره نظمیه ارسال دارند تا با تصویب مقامات رسمی دولت ایران به فعالیت ادامه داده شود و برای توسعه تشکیلات قرار شد کمیسیون‌های

۱. حییم وایزمن در سال ۱۸۷۴ در روسیه تزاری به دنیا آمد. در رشته شیمی به تحصیل پرداخت. او از دوران جوانی به جنبش صهیونیسم توجه و علاقه نشان داد. در سال ۱۹۲۵ به ریاست هیأت امناء دانشگاه عبری در قدس برگزیده شد. در صدور اعلامیه بالفور در سال ۱۹۱۷ نقش و سهم داشت و در کنفرانس صلح پاریس (۱۹۱۹) رئیس هیأت نمایندگی صهیونیسم بود. از پایه‌گذاران آژانس یهود در سال ۱۹۲۹ و اولین رئیس آن بود. او از پیشنهاددهندگان طرح تقسیم فلسطین به دو منطقه یهودی و عربی در سال ۱۹۴۷ به سازمان ملل بود. وایزمن از سال ۱۹۲۱ تا ۱۹۳۱ چند نوبت به ریاست سازمان جهانی صهیونیسم انتخاب شد. در کنگره بیستم سازمان در سال ۱۹۳۷ مجدداً به ریاست آن برگزیده شد و در سال ۱۹۴۶ در کنگره بیست‌ودوم از سمت خود کناره‌گیری کرد. پس از تشکیل دولت صهیونیستی در سال ۱۹۴۸، ریاست دولت موقت را عهده‌دار شد و در سال ۱۹۴۹ از سوی کنیت (مجلس اسرائیل) به عنوان رئیس‌جمهور رژیم صهیونیستی انتخاب شد. در سال ۱۹۵۱ نیز مجدداً برای یک دوره پنج ساله دیگر به عنوان رئیس‌جمهور برگزیده شد، اما در نوامبر ۱۹۵۲ مُرد.

ر.ک: محمد شریده، نیز: علی اوغور.

۲. ر.ک: کنگره‌های صهیونیست‌ها، علی اوغور، ترجمه جعفر سعیدی، شرکت چاپ و انتشارات علمی، چاپ اول ۱۳۷۲، ص ۵۰.

همچنین: سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی، مؤسسه مطالعات فلسطین، ترجمه مرکز مطالعات و تحقیقات اندیشه‌سازان نور، چاپ اول، ۱۳۷۷، صص ۳۵۱ و ۳۵۲.

متعدد فرهنگی، مالی، نمایش، پروپاگاند و مهاجرت تشکیل گردد و اجازه عبور شب از نظمیه برای اعضای صیونیت گرفته شد و محلی ثابت برای دفتر تشکیلات تهیه گردید. در شب ۲۰ طبت ۵۶۸۰ فیلم اطلیا را انجمن در معرض نمایش گذارد و اکثراً از طریق کنفرانس پیشرفت‌های حاصله و اقدامات انجام شده را به نظر ملت می‌رساندند. نظامنامه جدیدی براساس توسعه تشکیلات و تعیین یک کمیته مرکزی و برقراری شعبه صیونیت تهران و اجتماع کنفرانس سالیانه از طرف نمایندگان شعبات برای انتخاب کمیته مرکزی و جریان انتخابات براساس رأی مستقیم و مخفی طبق اصول دموکراسی تدوین گردید و یک بازرسی کل در جلسه ۶۸ سه‌شنبه ۲۹ طبت ۵۶۸۰ انتخاب شد و آقای نعیم تاریخچه‌ای از نهضت صیونیسم ترجمه نموده از طرف انجمن به طبع رسید. سپس در جلسه ۶۹ تصمیم گرفته شد روزنامه‌ای که ارگان صیونیست‌های ایران باشد به مدیریت عزیزاله نعیم تأسیس گردد.^۱

حبیب لوی در فصل هفتم از جلد سوم کتاب تاریخ یهود ایران با عنوان «دوره عظمت و ترقی انجمن صیونیت تهران»، ضمن اشاره به اسامی افراد منتخب تشکیلات مرکزی صهیونیسم در ایران و شعبه آن در تهران، با اعتراف به رابطه آنها با محافل یهودی خارج از کشور نوشته است:

روز دوشنبه ۱۷ نisan ۵۶۸۰ بهار ۱۹۲۰^۲ انجمن نظارت تشکیل و اخذ رأی به عمل آمد و در روز ۱۹ صندوق افتتاح و ۲۵ نفر آقایان زیر به ترتیب برای اداره امور تشکیلات مرکزی و شعبه تهران انتخاب شدند:

دکتر البونهورای، کهن‌صدق، عزیزاله نعیم، سلیمان اسحق‌حی، دکتر حبیب لوی، حبیب‌اله یودعیم، یوسف گئولا، شموئل رخسار، آشر شالوم، سلیمان حییم، میرزاآقا حییم ماشیح، بنیامین مصاچی، داود مرادی، خاخام یودعیم، نهورای باروخیان، عزیزاله برال، اسحق بروخیم، شمعون کاشر، شموئیل مئیر، داود بخور، سینور کهن‌شوحط، رحیم تربتی، سلیمان

۱. حبیب لوی، صص ۹۱۳ و ۹۱۴.

۲. همزمانی اعلام موجودیت انجمن صهیونیسم در ایران با کودتای رضاخان در سال ۱۲۹۹ (۱۹۲۰) شگفت‌انگیز است.

بوستنای، داود ماری، یوسف درویش.

عده ۲۵ نفری ۱۳ نفر را به طریق زیر برای تشکیل انجمن مرکزی انتخاب

نمودند و ۱۲ نفر بقیه هیئت شعبه صیونیت تهران را تشکیل دادند.^۱

درباره اسامی افراد منتخب برای کمیته مرکزی صیونیت ایران، برنامه و اهداف آن،

در تاریخ یهود ایران آمده است:

عزیزاله نعیم رئیس کل تشکیلات، کهن صدق صندوقدار، دکتر البونهورای

نائب رئیس، دکتر حبیب لوی بازرس کل، آشرشالوم منشی، شموئل رخسار،

داود مرادی دفتردار، سلیمان بوستنای، حبیب یودعیم وقایع نگار، میرزا آقا

ماشیح، سینور کهن شوحط، سلیمان اسحق حی، رحیم تربتی مباشر.

یهودیان ایران که از بسیاری جهات نسبت به یهودیان خارجه عقب

افتاده بودند احتیاج مبرمی به تماس و آشنایی و اکتساب از معلومات

فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی همکیشان خارج خود را داشتند. بنابراین

وظیفه انجمن مرکزی صیونیت از یک طرف تماس با شعبات شهرستانها و

وزارت داخله بود و از طرف دیگر با تشکیلات خارج یهودیان و شعبه

صیونیت تهران اداره امور صیونیت های تهران را داشت.

در انتخابات انجمن مرکزی از حیث عضو مراعات این نکته بعمل آمد

ولی موضوع مهم آن بود که برای اداره تهران شخصیتی لازم بود که نفوذ

کاملی بر جامعه یهود تهران داشته و خصوصاً از عهده اداره شعبه تهران

برآید. سلیمان کهن صدق که در این موقع بحد اعلای محبوبیت خود در بین

جامعه یهود تهران رسیده بود و در مجلس و محفلی نبود که نام وی را با ذکر

خیر یاد نکنند، این فداکاری را قبول کرد که از انجمن مرکزی کناره گیری

کرده و ریاست شعبه تهران را بپذیرد لذا در جلسه شب سه شنبه دوم ایار

۵۶۸۰ - بهار ۱۹۲۰ - خواهش نمود که وی را به سمت انجمن مرکزی انتخاب

نمایند. در نتیجه شعبه صیونیت تهران آقای کهن صدق را به ریاست

انتخاب نمود.^۲

۱. حبیب لوی، ص ۹۱۸.

۲. همان منبع، صص ۹۱۸، ۹۱۹ و ۹۲۰.

با مطالعه موارد مزبور، انگیزهٔ برپایی مجلس جشن از سوی انجمن صهیونیسم ایران به مناسبت تصویب طرح ایجاد مرکز ملی یهود تحت قیمومت انگلیس در سرزمین اسلامی فلسطین، کاملاً قابل فهم است و نه تنها با توجیه و ادعای برخی نویسندگان یهودی مبنی بر تفاوت اهداف و ماهیت تشکیلات صهیونیسم ایران و صهیونیسم جهانی، در تضاد و تعارض است، بلکه خود دلیل مستندی است در اثبات اغراض و نیات پس پرده انجمن صهیونیسم در ایران و پیوند آن با صهیونیسم جهانی.

در جلسهٔ شب چهارشنبه دهم ایار تلگرافی که حاکی از تصویب ایجاد مرکز ملی یهود تحت قیمومت دولت انگلیس در فلسطین و به تصویب انجمن متشکله در سن‌رمو^۱ بود رسید و با حضور بزرگان ملت و دکتر لقمان نماینده مجلس شورای ملی مقرر شد با اجازه نخست‌وزیر، مجلس جشنی برپا گردد.^۲ انگیزهٔ شرکت نمایندگان صهیونیسم ایران در سیزدهمین کنگره صهیونیسم جهانی نیز کاملاً آشکار است:

کنگرهٔ سیزدهم قرار بود در پاییز سال ۱۹۲۱ تشکیل گردد و چون عزیزاله نعیم با سلیمان اسحق‌حی خیال مسافرت به اروپا را داشتند نعیم حاضر شد که نمایندگی یهودیان ایران را در این کنگره قبول نماید و اعضاء صیونیت با این نظریه موافقت کردند. (جمعه ۵ ایار ۵۶۸۱)^۳

کنگره سیزدهم سازمان جهانی صهیونیسم ۶ تا ۱۸ اوت ۱۹۲۳ م/۱۳۰۲ ش، با شرکت ۳۳۱ نماینده در کارلسباد چک‌واسلواکی به ریاست ناحوم سوکولو برگزار شد. در این کنگره نیز حییم وایزمن مجدداً به ریاست سازمان جهانی صهیونیسم انتخاب شد. در این کنگره مقرر گردید مسؤولیت امور جذب و انتقال و اسکان یهود در فلسطین در مسیر اجرای اعلامیه بالفور و مفاد لایحه قیمومت انگلستان بر فلسطین به عهده

۱. کنفرانس سان‌رمو (سان‌ریمو) در سال ۱۹۲۰ میلادی، با شرکت نمایندگان کشورهای انگلیس، فرانسه، ایتالیا، ژاپن، یونان و بلژیک در شهر مزبور واقع در کشور ایتالیا گشایش یافت، تا دربارهٔ سرزمین‌های حوزه امپراتوری عثمانی و بخصوص فلسطین، سوریه و عراق تصمیم‌گیری کند.

ر.ک: دورین اینگرامز، بذره‌های توطئه، ترجمه دکتر حسین ابوتراییان، انتشارات مؤسسه اطلاعات، صص ۱۰۵ و ۱۱۲.

۲. همان منبع، ص ۹۲۰.

۳. همان منبع، ص ۹۲۱.

آژانس یهود واگذار شود.^۱

لازم به یادآوری است که در این دوران، صهیونیست‌ها به تشکیل انجمن زنان صهیونیست در ایران نیز اقدام کردند:

در همین ایام انجمن صیونیست نسوان یهود ایران، به ریاست افتخاری (حاجیه) صنوبر عیال مرحوم عزرایعقوب که قبلاً از مشارالیه‌ها صحبت شد تشکیل گردید و مرحوم راب عزیزاله نعیم به سمت مشاور آن انجمن انتخاب گردید.^۲

این واقعیت در تاریخ معاصر قابل کتمان نیست که تشکیلات صهیونیسم ایران متشکل از شماری از سران و سرشناسان یهود ایران ضمن ارتباط و پیوند سازمانی با صهیونیسم جهانی، در زمان روی کار آمدن رضاخان و سلسله پهلوی به طور رسمی و گسترده در این کشور فعالیت داشت. صهیونیست‌های ایران در این مقاطع تاریخی بی‌هیچ پروایی، در مکاتبات خود با مراکز رسمی و دولتی از سربرگ سازمانی «مجمع مرکزی تشکیلات صیونیت ایران» استفاده می‌کردند. این سربرگ‌ها با حروف فارسی و عبری منقش به ستاره شش‌پر چاپ شده بود^۳ و مکاتبات انجمن صهیونیست‌های ایرانی نیز در کنار امضای رئیس انجمن مرکزی معمولاً ممهور به مهر منقش به ستاره شش‌پر بود.

صرف‌نظر از فعالیت‌های سیاسی بعضی افراد، تشکل‌ها و کانون‌های یهودی و ارتباط آنها با جریان‌های مرموز جهانی که عمدتاً مغایر امنیت و منافع ملی و اجتماعی کشور ایران بود، نوعی تحرکات اجتماعی و فرهنگی نیز در این میان وجود داشت که از همه لحاظ برای مردم ایران حائز اهمیت بود. به بیان دیگر، تلاش برای ترویج و تبلیغ اندیشه صهیونیستی در ایران، با هدف «ایجاد موطن ملی یهود» در سرزمین اسلامی فلسطین، در نزد عموم مردم مغایر ادعای وطن‌دوستی این گروه بود. مردم با مشاهده این واقعیتهای تصور می‌کردند که جمعیت یهود ایران علی‌رغم تبلیغات و ادعاهای وطن‌دوستی و میهن‌پرستی، ایران را وطن دوم و تاکتیکی دانسته و در پس این ادعاها

۱. ر.ک. سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی، همچنین؛ علی اوغور، صص ۵۲ و ۵۳.

۲. حبیب لوی، ص ۹۲۱.

۳. ر.ک. علی‌اکبر ولایتی، ایران و مسئله فلسطین، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ اول ۱۳۷۶ / سند شماره ۱۹.

سودای دیگری نهفته است. این موضوع زمانی بیش از پیش آشکار شد که محافل صهیونیستی غرب از طریق ابزارهای سیاسی، اقتصادی و تبلیغاتی، برای انتقال یهود مناطق مختلف جهان به سمت فلسطین، تلاش گسترده‌ای را در ایران آغاز کردند.

این تلاش‌ها که پس از برگزاری اولین کنگره صهیونیسم جهانی در شهر بال سوئیس، توسط تئودور هرتزل در سال ۱۸۹۷ میلادی/۱۲۷۶ شمسی، شروع شده بود، در ایران نیز از سوی جریان‌های یهودی مرتبط با محافل صهیونیستی خارج کشور نضج گرفت. پس از جنگ جهانی اول و فروپاشی امپراطوری عثمانی که منجر به اشغال سرزمین اسلامی فلسطین توسط قوای انگلیسی به سرکردگی ژنرال آلن بی یهودی شد و همچنین با صدور اعلامیه بالفور در سال ۱۹۱۷ میلادی/۱۲۹۶ شمسی، و سپس تصویب لایحه صهیونیستی قیمومیت فلسطین از سوی جامعه ملل و تعیین هربرت ساموئیل صهیونیست به فرمانداری کل فلسطین از سوی انگلستان، زمینه‌های تبلیغات صهیونیسم در جهان از جمله ایران بیش از گذشته فراهم شد. توجه به زمان اعلام موجودیت و تأسیس انجمن صهیونیسم در ایران این نکته را بیشتر نمایان می‌سازد. و در همین مقطع زمانی است که در قالب برنامه مجامع صهیونیستی، در ایران عملیات انتقال تعدادی یهودی به سرزمین فلسطین انجام می‌شود.

در سال ۱۹۱۹ [۱۲۹۸ شمسی] چند فامیل از همدان برای اورشلیم حرکت نموده بودند و در این سال ۱۹۲۰ [۱۲۹۹ شمسی] دو دسته از تهران و شیراز مهاجرت نمودند.^۱

صرف نظر از تشکیل و فعالیت انجمن صهیونیسم و تبلیغ و ترویج ایده‌های صهیونیستی در جامعه ایران، حضور یهودیان در احزاب و دسته‌های سیاسی دیگر، نشانگر این واقعیت بود که اقلیت یهودی به طور فراوان از آزادی، اختیار و امتیاز برخوردار بوده و سود جسته است.

در یک منبع یهودی که در آمریکا به چاپ رسیده^۲ در این باره آمده است:

۱. حبیب لوی، ص ۹۲۲.

۲. کتاب مزبور، مجموعه مقالات اولین کنفرانس «یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر» است که در پاییز ۱۹۹۷ میلادی (۱۳۷۶ شمسی) طبق قوانین کنگره ایالات متحده و پیمان بین‌المللی ناشرین ثبت و در آمریکا به چاپ رسیده است. کنفرانس ادامه در صفحه بعد

گرایش اصلی سیاسی در میان جامعه یهودیان ایران، صهیونیسم بود. اگر چه مختصات صهیونیسم نوع ایرانی دقیقاً منطبق بر نهضت اروپایی آن نبود و فعالیت ملی، اجتماعی و تربیتی جمعیت‌های وابسته به این گرایشات بیشتر از فعالیت مهاجرتی آنان بود، اما آغاز آن مستقیماً با شادمانی و هیجانات ناشی از اعلامیه ۱۹۱۷ لرد بالفور دایر بر تأیید ایجاد کشور یهودی در فلسطین در ارتباط بود.^۱

درباره اعلامیه بالفور همان‌گونه که در بخش پیدایش صهیونیسم اشاره رفت، در دوم نوامبر ۱۹۱۷ م/ ۱۲۹۶ ش، وزیر امور خارجه انگلستان آن را به صورت نامه خطاب به لرد روچیلد رئیس خاندان ثروت‌اندوز و سرمایه‌دار معروف یهود صادر نمود. آبا‌ایان درباره اهمیت و جایگاه اعلامیه بالفور در تاریخ صهیونیسم و نیز دستاورد آن برای صهیونیست‌ها، چنین نوشته است:

بیانیه بالفور یکی از قاطع‌ترین موفقیت‌های سیاسی ملت بنی‌اسرائیل در دوره تاریخ جدید بود، پیروزی‌های سیاسی بعدی که در سال ۱۹۴۷ [قطعنامه تقسیم فلسطین توسط مجمع عمومی سازمان ملل] و ۱۹۴۸ [تأسیس اسرائیل] به دست آمد هم در اثر تأثیرات کلی اعلامیه بالفور بود که به واسطه جد و جهد دکتر [حییم] وایزمن و کمک‌های نهضت‌های اسرائیلی حاصل گردید.^۲

مزبور و کتاب مورد اشاره حاصل فعالیت دهها سازمان و گروه یهودی آمریکا و دیگر نقاط جهان است. در مقدمه این کتاب اشاره شده است که:

این طرح که در آغاز با تأیید شانزده سازمان یهودی ایرانی لس‌آنجلس آغاز به کار کرد طی شش ماه اول اجرای پروژه و به تدریج پشتیبانی هفت سازمان دیگر [را] نیز کسب کرد. یاری بی‌دریغ اعضای یکایک این بیست‌وسه سازمان برای مرکز [مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی] بسیار ارزشمند بود.

بخش مطالعات یهودی یوسی ال ای، انستیتو پژوهشی دیاسپورا- دانشگاه تل‌آویو - مرکز سایمون ویزنتال و موزه تالرنس از جمله مراکز بین‌المللی علمی و فرهنگی معتبری بودند که از همان روزهای نخست به این طرح علاقه‌مند شدند و حمایت خود را اعلام کردند. پس از پایان کنفرانس، بنیاد شوآ به سرپرستی ستیون اسپیلبرگ، مرکز موشه دایان برای مطالعات خاورمیانه و آفریقا، دانشگاه تل‌آویو و موزه و مرکز فرهنگی اسکرپال وابسته به هیبرو کالج به جمع پشتیبانان معتبر مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی پیوستند.

۱. تروعا، یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر؛ ویراستار: هما سرشار، از انتشارات مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی؛ چاپ آمریکا؛ مقاله یهودیان در نهضت‌ها و احزاب سیاسی، نوشته فریار نیکبخت صص ۷۳ و ۷۴.

۲. آبا‌ایان، قوم من، تاریخ بنی‌اسرائیل، مترجم نعمت‌اله شکیب‌اصفهانی، چاپخانه بانک ملی ایران، ثبت ۱۳۵۲، ص ۴۸۹.

در یک منبع صهیونیستی نیز دربارهٔ قدمت و چگونگی پیدایش صهیونیسم در جامعه یهود ایران چنین نوشته شده است:

تأسیس نخستین مدرسه آلیانس در سال ۱۸۹۸ م [...] و از همه مهمتر، اوج گرفتن موج مهاجرت یهودیان ایرانی به سرزمین اسرائیل، اینها از جمله وقایعی بودند که هریک در روند شکل‌گیری این جامعه [تشکیلات صهیونیسم ایران] اثرگذار بودند [...]. لاقلاً تا پایان جنگ جهانی اول، بیش از هزار نفر یهودی ایرانی، اغلب شیرازی و نواحی جنوب ایران، بیشتر در شهر اورشلیم و صفاد می‌زیستند. میان اینها و یهودیان ساکن ایران رفت و آمدهایی بوده است [...]. نخستین واکنش صهیونیستی، که شکل سازمانی در تهران و سپس در سایر شهرستان‌های ایران به خود گرفت، با اعلامیه بالفور بستگی دارد [...]. در ابتدای سال ۱۹۱۸، سازمانی تحت عنوان «تشکیلات صیونیت» در تهران و پس از آن در هیجده شهر دیگر ایران، افتتاح شد. پایه‌گذاران این تشکیلات عموماً فارغ‌التحصیلان مدرسه آلیانس تهران بودند [...] این تشکیلات لاقلاً تا سال ۱۹۲۶، نخستین سال سلطنت رضاشاه، با آزادی نسبی فعالیت می‌کرد. این فعالیت اغلب بر محور جمع‌آوری «شِقِل» جهت کمک به مؤسسات سرزمین اسرائیل، سخنرانی‌ها و نمایش‌های صهیونیستی، آموزش زبان عبری و مهاجرت دور می‌زد. در واقع تمام این فعالیت‌ها سالیان درازی قبل از پایه‌گذاری «تشکیلات صیونیت» در داخل جامعه یهود ایران انجام می‌گرفت، ولی هیچکدام از آنها شکل ماهیت سازمانی نداشت.^۱

یهود در احزاب و گروه‌های ماتریالیستی

گرایش به احزاب و گروه‌های الحادی و مارکسیستی و حضور و نفوذ در داخل آنها را می‌توان از دیگر فعالیت‌های سیاسی محافل یهودی ایران در زمان سلطنت پهلوی

۱. آمنون نتصر؛ صدمین سالگرد صیونیزم؛ چشم‌انداز؛ شماره ۵۶، ۱۹۹۷؛ چاپ آمریکا.

برشمرده. در مقطع زمانی اشغال ایران توسط قوای روس و انگلیس طی سالهای جنگ دوم جهانی، نه تنها شمار قابل توجهی از یهودیان عضو «حزب توده» بودند بلکه همپای گروه‌ها و نیروهای وابسته به اجانب، نسبت به اشغال ایران توسط نیروهای بیگانه و اشغالگر روس و انگلیس اظهار خوشحالی می‌کردند.

در منابع یهودی در این باره چنین اعتراف شده است:

به همراه ده‌ها هزار جوان روشنفکر، کارگر و کاسب ایرانی، جوانان یهودی نیز در وسعتی بی‌سابقه به دور حزب توده و سازمانهای صنفی و غیرحزبی وابسته بدان گرد آمدند [...] در فاصله سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ جوانان یهودی درگیر در فعالیتهای حزب توده با عقاید سوسیالیستی و کمونیستی آشنا گردیدند و بعضاً با پذیرش آن نظریات در ابعاد کمونیستی حزب توده نیز شرکت کردند.^۱

در این نوشته به منظور توجیه گرایش یهودیان به حزب کمونیستی توده و چگونگی تفاهم ماتریالیسم و یهود چنین آمده است:

منشأ طبقاتی یهودیان توده‌ای شامل جوانان طبقه متوسط و متوسط پایین، دانشجویان مدارس و دانشجویان بود. علیرغم این که وجود تعدادی از یهودیان مذهبی در صفوف این حزب گزارش شده است، اکثریت عظیم اینان در آغاز چندان مذهبی نبودند و گرایش به دوستی و اختلاط با سایر هموطنان در آنها قوی‌تر بود. تبلیغات و ایدئولوژی کمونیستی، اصولاً راه حل کلیه بی‌عدالتی‌ها را از میان بردن اختلافات طبقاتی می‌دانست و راه حل از میان بردن تضادهای مذهبی را نیز از میان برداشتن خود مذاهب ارزیابی می‌کرد. در صفوف حزب توده هیچگونه ممانعت مذهبی وجود نداشت و حزب توده که از میان بردن طبقات و مذاهب را در آن زمان ناممکن یافته بود، به تبلیغات مستقیم ضد مذهبی نمی‌پرداخت و این امر را به دوران پس از حاکمیت سوسیالیسم و حل مسئله طبقاتی موکول کرده بود. بدین ترتیب حزب توده تنها تشکیلاتی بود که یهودیان را بدون تبعیض پذیرا می‌گردید و

در این رابطه‌گیری خاصی در ایران آن روزگار داشت. از سوی دیگر ما نمی‌توانیم یهودی را تافته جدا بافته‌ای تصور کنیم و انتظار داشته باشیم که یهودی تنها از دیدگاه خود و مذهب و جامعه خود به درون تلاش‌های وسیع‌تر سیاسی وارد شود. یهودیان روشنفکر راه‌حلهای سوسیالیستی در برابر فقر و بیسوادی و فئودالیزم، دیکتاتوری و بسیاری معضلات اجتماعی را می‌پسندیدند و نجات طبقات محروم جامعه بزرگتر را فی‌نفسه، وظیفه‌ای انسانی می‌دانستند.^۱

طبعاً حضور و نفوذ یهود در احزاب سیاسی موجب می‌شد که حزب یا گروه مورد نظر به نفع ایده‌ها و خواسته‌های یهود چرخش پیدا کند. اعتراف منابع یهودی در این باره چنین است:

باید اذعان کرد که شرکت یهودیان در حزب توده به میزانی باور نکردنی و با کیفیتی پایدار، آنتی‌سمیتیزم [یهودستیزی] موجود در هزاران تن [...] را نابود کرد.

نشریات توده‌ای در جو آنتی‌سمیتیک آن زمان بارها در همکاری با جامعه یهودیان و گاه به تقاضای آنان مقالات مؤثری در دفاع از یهودیان منتشر ساختند. ثمرات چنین مسئله‌ای را نسل بعدی یهودیان در مدارس تهران برداشت کردند.

هزاران تن از برجسته‌ترین معلمین ایران که معمولاً از توده‌ای‌های سابق بودند، جو ضد یهودی مدارس را به میزانی قابل توجه تخفیف دادند.^۲

از اسرار شگفت‌انگیز تاریخ معاصر ایران این است که برخی افراد فعال یهودی در داخل احزاب کمونیستی، همزمان، هم در گروه‌های صهیونیستی عضویت و مشارکت داشتند و هم در داخل کانون‌های مارکسیستی. گزارش محرمانه روز ۲۳ تیر سال ۱۳۲۸ شهربانی کل کشور در این باره خواندنی است:

چون اطلاع رسیده بود که سیون [صیون] مشه‌دیان و مهندس ابراهیم ایران‌مهر کلیمی [هر دو نفر یهودی‌اند] وسیله ارتباط فیما‌بین افراد سازمان

۱. همان منبع، ص ۸۰.

۲. همان منبع، ص ۸۱.

جوانان حزب منحلۀ توده با مهندس شرمینی و احسان طبری می‌باشند و شخصی به نام حسین صابری از افراد سابق حزب توده، توسط علی نام راننده برای ملاقات مهندس شرمینی کاغذی توسط سیون [سیون] مزبور به نام برده نوشته و ممکن است مهندس شرمینی در منزل سیون مشهیدیان که ظاهراً مورد بدگمانی نیست، مخفی شده باشد، مأمورین مربوطه با انجام تشریفات قانونی ساعت ۶ صبح روز گذشته به منزل سیون مشهیدیان حسابدار شرکت سهامی میشن و حبیب برادرش وارد و پس از بازرسی مقداری اوراق و مجلات مربوط به جمعیت صهیونیست و حزب توده به دست آمده [آورده]، سپس به محل کار او (شرکت سهامی میشن) مراجعه و شخصی به نام حسین علی پسر علی هفت‌گلی مورد بدگمانی واقع، در بازرسی بدنی یادداشتی خطی که اخیراً از طرف کمیته ایالتی تهران صادر شده بود با مقداری کتب تبلیغی و اوراق دیگر از مشارالیه کشف، سپس منزل مهندس ابراهیم ایران‌مهر [یهودی] مورد بازرسی قرار گرفته، از آنجا نیز مقداری کتب تبلیغی حزب توده و نطق مشروح حسین ملک عضو حوزه ۲۲ حزب منحلۀ توده و اخبار روز منتشره از طرف آژانس تاس مورخه خرداد و تیرماه ۲۸ کشف و نام‌برندگان تحت پیگرد قانونی قرار گرفته و طبق قرار صادره از طرف بازپرس نظامی بازداشت و تعقیب قضیه ادامه دارد.^۱

موضوع ارتباط و همکاری فکری و تشکیلاتی محافل کمونیستی و یهودی در آن دوران، برای دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی وقت کشور امری کاملاً واضح بود، به گونه‌ای که در هنگام تعقیب و گریز و یا بازرسی عناصر تحت تعقیب وابسته به احزاب کمونیستی از سوی مأموران ذی‌ربط، دوستان یا رابطین و همسایگان یهودی و منازل و اماکن متعلق به آنها را نیز تحت تفتیش قرار می‌دادند.

در گزارش روز ۲۳ تیر ۱۳۲۸ گزارش محرمانه شهربانی چنین آمده است:

در تعقیب عملیات گذشته راجع به دستگیری سران حزب منحلۀ توده به استحضار می‌رساند، چون چندی بود منازل اشخاص مزبور بازرسی نشده بود

۱. گزارش‌های محرمانه شهربانی، (۱۳۲۷-۱۳۲۸ شمسی)، انتشارات سازمان اسناد ملی ایران، مجید تفرشی-محمود طاهر احمدی، ج دوم، چاپ اول، ۱۳۷۱ صص ۲۲۲ و ۲۲۳.

و تصور می‌رفت ممکن است متهمین اصلی در منازل خود باشند، لذا از فرمانداری نظامی تهران ۴ نفر افسر به سمت نمایندگی خواسته شده و از ساعت ۳/۳۰ صبح امروز مقدمات امر فراهم و بعداً منازل زیر مورد بازرسی قرار گرفت:

۱- منزل دکتر کشاورز ۲- منزل الياهو کليمی و عزيز تبدر کارمند اداره غله، همسایگان کشاورز. [...] ^۱

حضور یهود در احزاب ماتریالیستی اگرچه از بعضی زوایا قابل تأمل است؛ اما نقش مؤثر و فزاینده یهود در احزاب کمونیستی از یک سو و زایش ایده ماتریالیستی-کمونیستی از ناحیه یهود، به بسیاری از ابهامات و سؤالات پاسخ می‌دهد:

نهضت چپ در سراسر جهان به دلایل کاملاً مشابه برای یهودیان جذبه خاص داشت، به نحوی که هرچند تنها درصد کمی از جمعیت یهودیان (یک یا دو درصد جمعیت) در احزاب کمونیستی شرکت کردند، اما تعداد یهودیان در دوران احزاب کمونیستی با مقایسه با سایرین زیاد و گاه بیش از ۵۰ درصد اعضای فعال بود. اکثر بنیانگذاران سوسیالیزم اروپا، از جمله کارل مارکس، لاسال، ویکتور آدلر، ادوارد برنشتین، کارل هیرش و بسیاری دیگر یهودی بودند. به گزارش پلیس تزاری، هفتاد درصد انقلابیون روسیه یهودی بودند. ^۲ در همین نوشته با اشاره به میزان حضور یهودیان در احزاب کمونیستی اروپا و مقایسه نسبی آن با حضور یهودیان ایران در حزب توده آمده است:

هرگاه شرکت صدها هزار یهودی را در احزاب سوسیالیست صهیونیست و اتحادیه کارگران یهودی BUND، که از ارکان تشکیل دهنده کشور اسرائیل ^۳

۱. همان منبع، ص ۲۱۹.

۲. تروعا. پیشین، صص ۸۱ و ۸۲.

۳. طبق قواعد و حقوق بین‌الملل، «کشور» متضمن تعاریف و ویژگی‌هایی است که رژیم صهیونیستی از لحاظ جغرافیایی، تاریخی، سیاسی و نیز ملل و اقوام تحت زیست، مشمول هیچکدام از آنها نیست.

صهیونیست‌های مهاجم، سرزمین فلسطین را با قوه قهریه اشغال کرده و بسیاری از صاحبان و ساکنان اصلی آن را به قتل رسانده یا اخراج و آواره کرده‌اند و به جای آنها، یهودیان مالک مختلف جهان را به آن سامان منتقل و جایگزین ملت اصلی کرده‌اند. بر این اساس، رژیم صهیونیستی به عنوان یک کشور، به هیچ وجه مبنا و مشروعیت حقوقی نداشته، بلکه پدیده‌ای جعلی و بی‌ریشه در منطقه به حساب می‌آید.

شدند، به مجموعه فعالیتهای سیاسی یهودیان روسیه اضافه کنیم، مثنوی هفتاد من کاغذ می‌شود. پنجاه تا هشتاد درصد از کمونیستهای رومانی، از جمله «آنا پاوکر» وزیر خارجه آن کشور پس از جنگ دوم جهانی، اکثر رهبران حزب کمونیست مجارستان و دولت بعد از جنگ آن، تمامی رهبران حزب کمونیست لهستان به جز دبیرکل، یهودی بودند. [...] در اوایل قرن بیستم، اکثریت و به قولی کلیه مؤسسين و رهبران حزب کمونیست مصر و سازمانهای وابسته آن نهضت، از جمله اتحادیه‌های عظیم کارگری مصر، یهودی بودند. حتی موزس هس [موسی هس] پدر صهیونیسم ابتدا از متفکرین طراز اول سوسیالیسم در اروپا بود.^۱

نویسنده با استناد به این اطلاعات و مدارک سعی در توجیه حضور و نقش یهودیان در حزب توده دارد:

بدین ترتیب جای هیچ تعجب نیست اگر یهودیان ایرانی، با دانستن بخشی از حقایق بالا، علاوه بر علل پیش گفته، در چهارچوب جمعیت نسبتاً قلیل خود که به هیچ وجه قابل مقایسه با درصدهای مشابه در جوامع اروپایی و روسیه نبوده، جلب حزب توده ایران گردیدند.^۲

پیوند و ارتباط بسیار نزدیک یهود ایران با احزاب و گروه‌های کمونیستی چنان عمیق و گسترده و در عین حال پنهانی بود که تاکنون در حد لازم و کافی به آن اشاره نشده است. به این لحاظ برخی اندیشه‌مندان از این موضوع به عنوان زاویه‌ای از اسرار تاریخ معاصر ایران یاد کرده‌اند. بعضی نویسندگان و مجامع یهودی خود در این باره اعتراف کرده‌اند:

در درون کمیته مرکزی حزب توده یک نفر یهودی و در اداره نشریات آن، بیش از ده نفر نویسنده طراز اول یهودی عضویت داشتند. همچنین در حوزه‌های دانش‌آموزی و دانشجویی و حتی کارگری حزب توده، وجود دهها

۱. تروعا، ص ۸۳. به نقل از:

"New Outlook", Nov- Dec 1978 and "The communist Movement in Egypt, 1920-1988 Tareq y. Ismael

۲. همان منبع، ص ۸۳.

مسئول یهودی گزارش شده است. بسیاری از رهبران کنونی جامعه یهودی و رهبران یهودیان ایرانی در ۴۰ سال گذشته، زمانی در حزب توده یا سازمانهای وابسته بدان فعال بوده‌اند. البته روشن است که به دلایل مختلف، بخصوص عدم پذیرش دگراندیشی در جامعه ما، اسامی این فعالین یا کسانی که در زمان تهیه این گزارش اطلاعات خود را در اختیار اینجانب گذاشته‌اند، به تقاضای خودشان فاش نخواهد گردید.^۱

حضور یهود در سازمان مارکسیستی چریک‌های فدایی خلق ماجرای شگفتی را به دنبال دارد که متأسفانه در منابع سیاسی و تاریخی موجود به آنها اشاره نشده است: نسل جدید یهودیان با اعتماد به نفس تمام در کلیه رشته‌های دانشگاهی داخل می‌شد و ایران را از آن خود می‌دانست. [...] در این میان تعدادی از جوانان دانشجوی یهودی و فعالین سابق نهضت‌های چپ و ملی با آشنایی با چپ نوین ایران وارد این سازمانها یا فعالیتها گردیدند.

یک بررسی غیرعلمی نشان می‌دهد که تعداد معدودی در حدود ۱۰ تا ۲۰ تن در سازمان چریک‌های فدایی خلق عضویت داشتند که لااقل یک کادر بالا در میانشان گزارش شده است. [...] در گروه کوچک اما بسیار پراهمیت «جزنی» که از جمله بنیانگذاران چریک‌های فدایی بودند، حداقل دو یهودی حضور داشت. به طور کلی دهها تن از بازماندگان یهودی حزب توده نیز به فعالیت‌های غیرتشکیلاتی خود ادامه می‌دادند.^۲

در این واقعیت نمی‌توان تردید کرد که یهود در عین حضور و مشارکت در احزاب و جریان‌های گوناگون، هیچگاه از آرمان اصلی خود جدا نمی‌شدند. این اصل به آسانی در عملکرد و سوابق جریان‌های یهودی ایران قابل جستجو است:

بسیاری از یهودیان توده‌ای هم، پس از سال پرماجرایی ۱۹۵۳ میلادی [کودتای ۱۳۳۲ شمسی]، فعالیت سیاسی خود را متوقف ساختند، بخشی از آنان که فعالیت و خدمات اجتماعی با خونهاش عجین شده بود، از آن پس تنها به فعالیت‌های اجتماعی در درون جامعه یهودی ادامه دادند.

۱. همان منبع، صص ۸۴-۸۳.

۲. همان منبع، ص ۸۸.

طی دورانی که مبارزات برعلیه فاشیسم گرایش عمده سیاسی در میان یهودیان بود و تا زمانی که هنوز آزادی مطبوعات و انتشارات در ایران وجود داشت، صدها روشنفکر و جوان یهودی به کار نگارش و انتشار مجلات و روزنامه‌های گوناگون روی آوردند. در اینجا به مجلاتی چون عالم یهود به مدیریت مهندس بوستانی، مجله سینا به همت دکتر آقاخان طوب، روزنامه اسرائیل به سرپرستی دکتر رحیم کهن که نشریه‌ای سیاسی و روشنفکری محسوب می‌گردید، روزنامه بنی‌آدم با تیراژ سه‌هزار نسخه، با صاحب امتیازی لقمان صالح و همت مهندس عزیز دانش‌راد و با تمایلات چپی و سیاسی و روزنامه نیسان که با تیراژ ده‌هزار نسخه، پرخواننده‌ترین روزنامه یهودی محسوب می‌گردید، اشاره می‌کنم. روزنامه نیسان با تمایلات سیاسی و دست‌چپی، چنان معروفیتی داشت که پس از ممنوع شدن چاپ بسیاری از نشریات سیاسی در ۱۳۲۷ (۱۹۴۸) روشنفکران و علاقه‌مندان غیریهودی نیز به خرید آن روی آوردند.^۱

همان گونه که گفته شد، یهودیان در عین حضور و ایفای نقش در احزاب و کانون‌های چپ در دیگر گروه‌های به اصطلاح ملی‌گرا نیز فعالیت و حضور و در پس پرده تأثیر بسزایی داشتند؛ مع الوصف مقصود اصلی خود را هیچگاه فراموش نمی‌کردند:

یهودیان نوگرا، به ویژه اکثر تربیت شدگان آلیانس و جوانانی که در صفوف حزب توده و بعدها در کنار جبهه ملی قرار گرفتند در یک دیدگاه و شیوه زندگی اشتراک نظر داشتند: آنان نزدیکی، همزیستی و ارتباط با جامعه بزرگ ایران را نه تنها وسیله پیشرفت خود بلکه حربه‌ای در از میان برداشتن تدریجی آنتی سمیتیزم می‌دانستند.^۲

تفاوت یهودیان مصدقی با یهودیان توده‌ای در این بود که اولی‌ها جا افتاده‌تر، مسن‌تر و دست‌اندرکار تجارت بازار و روشنفکران معتدلی بودند که در همان وضع اجتماعی موجود، امید به اصلاح اوضاع خود و کشور داشتند و در حالی که دومی‌ها جوان‌تر و ایده‌آلیست‌تر بودند و برای اصلاح اوضاع،

۱. همان منبع، صص ۸۴ و ۸۵.

۲. همان منبع، ص ۸۰.

مقصد تغییر تمامی سیستم اجتماعی را داشتند. موضع مساعد حزب توده در قبال اسرائیل [...] مسلماً در این عدم توازن مؤثر بود و موجب گرایش اکثر یهودیان سیاسی به سوی حزب توده می‌گردید.^۱

جالب توجه است که در دهه‌های دوم، سوم و چهارم قرن جاری (شمسی) جریان‌هایی از یهودیان ایران هم در داخل حزب کمونیستی توده بودند و هم در داخل جبهه ملی و هم خود را مدافع نهضت ملی و در گروه مصدق قرار می‌دادند. از این زاویه تحرکات ناموزون و مرموز حزب توده در ایام قبل از کودتای ۲۸ مرداد، به طور جدی نیازمند مطالعه و بررسی دقیق و موشکافانه است. از سویی، موضوع اسرارآمیز دیگر، همگرایی محافل مرموز یهودی در قبل و بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ با سلطنت محمدرضا پهلوی است:

به هر تقدیر، کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بار دیگر تمامی معادلات را در ایران تغییر داد و اقلیت یهودی هم، به همراه این تغییرات در مسیر نوینی قرار گرفت. دوران دوم سلطنت محمدرضا پهلوی از نظر یهودیان ایرانی، دوران آزادیهای اجتماعی، رفاه نسبی و ترقی بی‌سابقه بود. اما در همین دوران با تثبیت کشور نوین اسرائیل و غرور و افتخار ناشی از آن در بین یهودیان عالم، تعداد وسیعی از یهودیان ایران متوجه صهیونیسم و اسرائیل شدند. در این زمان که هر گونه فعالیت سیاسی ممنوع گردیده بود، گرایش اصلی یهودیان ایران در جهت صهیونیسم فعال و جذب مهاجرین جدید بود. اسرائیل برای جامعه یهودی جاذبه‌ای سحرآمیز داشت.^۲

اندیشه قومی: آرمان صهیونی

این واقعیت نباید از حافظه تاریخ پنهان بماند که برخی افراد و جریان‌های یهودی ایران، در مقاطع مختلف، ولو در سخت‌ترین شرایط بحرانی کشور، هیچ وقت از آرمان صهیونی فاصله نگرفتند و از تلاش در مسیر اهداف صهیونیسم غافل نماندند.

۱. همان منبع، صص ۸۵، ۸۶.

۲. همان منبع، ص ۸۶.

مرور برخی اسناد آن دوران، به عنوان نمونه، جهت اثبات این ادعا، خالی از فایده نیست:

۱۹ اردیبهشت ۱۳۲۶ شمسی

طبق تحقیقاتی که به عمل آمده حسین همدانیان اهل اصفهان که معاملات او غالباً با یهودیها انجام می‌شده و به مناسبت ارتباط نزدیک با یهودیان به نمایندگی کمپانی اتودوج انتخاب و با کمپانی کتانه شرکت نموده است، چندی پیش به فلسطین و بیروت عزیمت و مقداری طلا و جواهر برای سازمان یهودیها برده و فعلاً هم خیال حرکت به طرف سوئیس را دارد. از قرار واصله دستجاتی هم در مرکز از او تقویت و با مشارالیه همکاری می‌کنند که در بین آنها بعضی از وکلای منتخبه نیز ذکر می‌شود و برای تعیین صحت و سقم قضیه موضوع تحت مراقبت قرار داده شده است.^۱

تکاپوی جریان‌های یهودی در آستانه دوران اعلام موجودیت رژیم صهیونیستی اسرائیل قابل توجه است:

۱۸ آذر ۱۳۲۶ شمسی

در این هفته فعالیت یهودیان برای تشکیل جرایم^۲ که برای بهبود وضع افراد اسرائیلی [اصل: اسرائیل] در ایران به وجود خواهد آمد، ادامه داشت و چند نفر یهودی هم اخیراً از طریق عراق از خارج برای این موضوع وارد ایران شده‌اند.^۳

معاذت یهودیان ایرانی با محافل مرموز یهودی خارج کشور در این دوره نیازمند تأمل است:

۲۶ دی ۱۳۲۶ شمسی

اخبار مفصلی که اخیراً حاکی از فعالیت شدید یهودیان می‌باشد و فعلاً اشخاصی که در این فعالیت دست دارند به قرار زیر می‌باشد:

۱- دکتر فرزانی نویسنده ژورنال دو تهران.

۱. گزارش‌های محرمانه شهربانی (۱۳۲۴-۱۳۲۶ شمسی) انتشارات سازمان ملی ایران، مجید تفرشی- طاهر احمدی، ج اول، چاپ اول ۱۳۷۱ صص ۳۱۷ و ۳۱۸.

۲. احتمالاً مقصود جرگه است.

۳. همان منبع، ج اول، صص ۴۸۰ و ۴۸۱.

۲- حسین همدانیان در تهران و برادرش علی همدانیان در اصفهان که با کنایس [کنیسه‌ها] ارتباط دارند.

۳- اده فرانسوی یهودی‌الاصل در کمپانی کتانه.

۴- شمعون یهودی که با سفارت هندوستان مخصوصاً وابسته مطبوعاتی آن تماس نزدیک دارد.

۵- خبرنگار خبرگزاری رویتر، هرمان که اصلاً یهودی و جاسوس زبردستی می‌باشد.^۱

جمع‌آوری کمک‌های نقدی برای مهاجمان اشغالگر صهیونیست در فلسطین، محور فعالیت یهودیان ایران در آن مقاطع حساس تاریخی، یعنی دوران قبل از اعلام تأسیس رژیم جعلی اسرائیل بود:

۱۱ بهمن ۱۳۲۶ شمسی

شب گذشته در قهوه‌خانه چشمه‌اعلا جوانان یهودی که عده‌ای از آنها همه شب در آنجا اجتماع می‌کنند، یکدیگر را خبر می‌نمودند که برای فردا ساعت ۱۶ در کلوب اسرائیل جمع شوند.

از یکی دو نفر از آنها تحقیق [بعمل آمد و] معلوم شد جوانان یهود در تهران اتحادیه‌ای برای کمک به یهودیان فلسطین تشکیل داده‌اند و جلسه فردا هم برای همین منظور می‌باشد.^۲

ارتباط با محافل صهیونیستی خارج کشور بخشی از تلاش مرموز محافل یهود داخل ایران در آن برهه زمانی بود:

۱۸ اردیبهشت ۱۳۲۷ شمسی

شمعون یهودی که یک نفر از سرشناسان یهود است، به اتفاق سه نفر دیگر برای اقدام در اطراف وضعیات یهودیها به طرف مصر حرکت نموده و در جامه‌دان او اسناد و اوراق و مدارکی بوده است.^۳

کانون‌های صهیونیستی خارج از کشور، در جهت تعقیب مطامع سیاسی و اقتصادی

۱. همان منبع، ج اول، صص ۴۹۹ و ۵۰۰.

۲. همان منبع، ج اول، ص ۵۱۱.

۳. همان منبع، جلد دوم، ص ۱۴.

خود در داخل کشور، بلافاصله پس از زمان اعلام تأسیس رژیم صهیونیستی، رفت و آمد و حضور خود در ایران را گسترش و افزایش دادند:

۲۵ خرداد ۱۳۲۷ شمسی

[...] از قرار معلوم عده‌ای از یهودیهای فلسطین به منظور جمع‌آوری اسلحه به طور محرمانه در سرحدات مازندران پراکنده شده و به فعالیت مشغول می‌باشند.^۱

با همه آنچه که در صفحات اخیر نقل شد، اشاره به این نکته خالی از فایده نیست که جریان‌های یهودی داخل کشور در عین دلبستگی و پیوند با آرمان‌های قومی خود و تلاش و کوشش در جهت مطامع صهیونیستی، در گفتار و نوشتار و تبلیغات تشکیلاتی، در عین حال خود را ایرانی‌تر از مردم ایران قلمداد کرده‌اند:

اگر آغاز تاریخ را برای یهودیان ایرانی، آزادی این قوم از اسارت بابل به دست پادشاهان هخامنشی بدانیم، این ادعا به میان خواهد آمد که یهودیان این سرزمین به احتمال زیاد از خیلی از هموطنان دیگر خود «ایرانی‌تر» هستند. شاید این قدمت تاریخی از یک طرف و یکرنگی و تشابه ریشه‌های آیینی یهودیت با آیین ایران باستان از طرف دیگر، از دلایلی است که یهودیان ایران از هر اقلیت دیگری بیشتر به ایران دلبستگی دارند و مهر می‌ورزند. این دلبستگی، در زمینه‌های مختلف شعر، ادبیات و موسیقی به دفعات نشان داده شده است.^۲

در این باره، یکی دیگر از یهودی‌های ایرانی مقیم آمریکا بدون ذکر دلایل خروج خود از ایران، با موضع طلبکارانه، چنین نوشته است:

تا زمانی که در ایران بودیم، دلبستگی یهودیان ایرانی به ایران به این شدتی که امروز در غربت مشاهده می‌شود آشکار نبود، ولی از هنگامی که جمعی از ما به خارج از ایران پناهنده شدیم، این کوچ اجباری [؟] بسیاری از مسایل پوشیده را روشن کرد که یکی از آنها همین دلبستگی شدید است که سبب حیرت بعضی از هموطنان غیریهودی شده است. [۱] زمانی که کورش‌کبیر

۱. همان منبع، ج دوم، ص ۱۴۸.

۲. تروعا. پیشین، یاسی‌گبای، مقاله «بناهای تاریخی یهودیان ایران و طرح نوسازی مقبره استر»، ص ۴۲.

پس از فتح بابل امر فرمود یهودیانی که به اسارت به بابل آورده شده‌اند، اگر مایل باشند به سرزمین خویش بازگردند همه نوع یاری به آنان خواهد شد؛ ولی اگر خواستند به کشور ایران بیایند با کمال آزادی می‌توانند تبعیت ایران را بپذیرند. ایرانیان یهودی دوران کنونی، فرزندان آن کسانی هستند که با میل خویش و در کمال آزادی، تبعیت ایران را پذیرفتند و اکنون بیش از دوهزاروپانصد سال است که ایرانی شده‌اند و خوشبختانه اجداد ما هیچگاه خیانتی به وطن خویش نکردند. [...] مجموع سالهایی که اجداد ایرانیان یهودی در کشور اسرائیل زندگی کرده‌اند از حدود هزارسال نمی‌گذرد، در صورتی که بیش از دوهزاروپانصد سال در خاک ایران زیسته‌اند، بنابراین تعجبی ندارد که خود را ایرانی اصیل بدانند و در راه بقا و سربلندی کشور ایران و حفظ فرهنگ ایرانی فداکاری بکنند، حتی اگر هیچ کدام از هموطنان غیریهودی بدین واقعیت پی نبرده باشند!^۱

این قبیل ادعا در مقالات و نوشته‌های دیگر یهودیان ایرانی مقیم خارج از ایران نیز به گونه‌های مختلف تکرار شده است.^۲

۱. دکتر رحمت‌اله دلجانی [یهودی]، مقاله، چرا یهودیان ایرانی خود را ایرانی‌تر از اکثر ایرانیان می‌دانند؟ فصلنامه فارسی زبان ره‌آورد، شماره ۴۷، تابستان ۱۹۹۸، چاپ آمریکا، صص ۱۸-۲۳.

لازم به یادآوری است، دکتر دلجانی در دوران پهلوی، مدتی رئیس امور مهاجرت در آژانس یهود (سخنوت) ایران بود و بین تهران و اسرائیل رفت و آمد داشت. نامبرده ضمن ارتباط و همکاری بسیار نزدیک با کانون‌های صهیونیستی، در مسیر اغراض رژیم صهیونیستی، تکاپوی گسترده‌ای در میان جامعه یهود ایران داشت.

۲. برای نمونه: هما سرشار (یهودی)، مقاله، اجاره‌نشین بودیم یا صاحبخانه؟ ماهنامه پر، شماره ۱۵۵، آذر ۱۳۷۷، صص ۱۸-۲۴.

هما سرشار در سال ۱۳۲۵ شمسی در خانواده‌ای یهودی در شیراز متولد شد. دوران مختلف تحصیلی را در مدارس آلیانسن سپری کرد و از سال ۱۳۴۳ فعالیت مطبوعاتی خود را با مجله زن روز به سردبیری شمی حکمت، یکی از سران «سازمان بانوان یهود ایران» آغاز و وارد مؤسسه کیهان شد. این همکاری تا سال ۱۳۵۷ ادامه داشت. او همچنین از سال ۱۳۵۱ تا پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان تهیه کننده، نویسنده و مجری برنامه‌های «چهاردیواری» با رادیو تلویزیون ملی ایران همکاری داشت. نامبرده در سال ۱۳۵۵ ش/۱۹۷۶ م، برای دیدار از اقوام خویش و نیز فراگیری آموزش‌های مخصوص، به اسرائیل رفت. وی همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی به همراه دو فرزند و همسر خود نجات سرشار- از سرمایه‌داران یهودی ایران- به آمریکا رفت و از سال ۱۳۶۲ ش/۱۹۸۳ م، سردبیری نشریه «شوفار» ارگان «فدراسیون یهودیان ایرانی» در آمریکا را عهده‌دار شد. از ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۹ ش/۱۹۸۲ تا ۱۹۹۰ م، نویسنده و تولیدکننده برنامه‌های رادیو امید و تلویزیون امید ایران در لوس آنجلس آمریکا بود و مدت ۵ سال نیز با دادگاه‌های فدرال آمریکا همکاری داشته است. وی هم‌اکنون در کنار مشاغل گوناگون، عضو اصلی و فعال «مرکز تاریخ شفاهی یهود ایران» در کالیفرنیا- آمریکا- است و با بعضی مجامع و سازمان‌های اسرائیلی و صهیونی نیز همکاری فعال دارد.

احتمالاً براساس همین ادعاها و این قبیل دلایل تاریخی است که برخی افراد و کانون‌های یهودی مرموز خود را وارث این آب و خاک تلقی کرده‌اند. اکثر مردم ایران هنوز اطلاع ندارند که محافل نیمه مخفی یهودی-صهیونیستی تا قبل از توطئه اشغال فلسطین، طرح پیچیده و اسرارآمیزی را برای تصرف بخش وسیعی از اراضی ایران تدارک دیده بودند. آنها در صدد بودند با اشغال مناطق گسترده‌ای از ایران و ایجاد پایگاه‌های پوششی و استقرار یهودیان نقاط مختلف جهان به ویژه اروپا، در آن سامان، به طرز خرنده‌ای بر ایران تسلط یابند که مشابه آن را در فلسطین اجرا کردند. با این تفاوت که ایده مزبور با رمز پنهان «صهیونیسم بدون صهیون»، جز ایران، چند نقطه از آمریکای لاتین و آفریقا را نیز در بر می‌گرفت.

به این منظور طرح ۸ ماده‌ای نسبتاً مبسوطی توسط یکی از پایه‌گذاران و عضو فعال انجمن صهیونیسم ایران به نام عزیزاله نعیم^۱ در سال ۱۳۱۰ شمسی/۱۹۳۱ میلادی، به دربار رضاخان ارایه شد. این طرح که پیش از این در آمریکای جنوبی، کانادا و برخی دیگر از مناطق جهان از طریق کانون‌های صهیونیستی اجرا شده بود، در ایران با عنوان «آباد کردن اراضی خالصه ایران» توسط انجمن‌های یهودی و صهیونیستی آمریکا و اروپا تعقیب می‌شد.

از طریق طرح مزبور، صهیونیست‌های اطراف و اکناف عالم؛ به ویژه از اروپای شرقی، تحت شرایط خاص و با اخذ یکسری امتیازات اجتماعی و اقتصادی که کاملاً مغایر منافع و امنیت ملی کشور بود، بخش وسیعی از اراضی حاصلخیز ایران را تحت پوشش به اصطلاح انجمن‌های خیریه یهود، به تصرف و مالکیت به اصطلاح قانونی خود درمی‌آوردند و از سوی دیگر مجامع جهانی یهود تحت عنوان «طریقه معمور و آباد کردن اراضی خالصه ایران» بر مردم فقیر و محروم این آب و خاک منت می‌گذاشتند. طرح هشت ماده‌ای مزبور بدون در نظر داشتن کوچکترین حقی برای ملت و دولت ایران، برای استقرار حاکمیت یهود در کشور به گونه‌ای تنظیم و تدوین گردیده که طرح توطئه اشغال فلسطین از سوی مهاجمین یهود را به وضوح تداعی می‌کند.

۱. در انتخابات بهار سال ۱۹۲۰م/۱۲۹۹ شمسی، عزیزاله نعیم به عنوان یکی از اعضای اصلی و مرکزی تشکیلات مرکزی و شعبه تهران انجمن صیونیت و به دنبال آن به عنوان رئیس کل تشکیلات مرکزی انجمن صیونیت (صهیونیسم) ایران برگزیده شد.

طرح مزبور به گونه‌ای توطئه‌آمیز و خطرناک است که مطالعه آن، پس از گذشت قریب ۷۰ سال از زمان ارائه آن، خواننده مسلمان ایرانی را به شدت می‌لرزاند:

طریقه معمور و آباد کردن اراضی خالصه در ایران

خوشبختانه به واسطهٔ جدیات و فداکاری سرپرست جدید و مهربان، اعلیحضرت شاهنشاه پهلوی [رضاشاه]، ایران چندی است داخل در شاهراه ترقی شده و گذشته از عملیات برجسته، پیوسته برای پیشرفت امور مهمهٔ مملکتی، مؤسسات و دوایر عام‌المنفعه تشکیل می‌گردد؛ از جمله وزارت اقتصاد ملی که مخصوصاً قصد دارد در راه فلاح و زراعت مساعی جمیله مبذول دارد. مدتهاست عقیدهٔ اقل نگارنده این بوده که یکی از مهمترین عوامل فلاح و نجاح کشور ایران همانا فلاح و زراعت است و در این راه به قدر مقدور تحقیقات و تفحصات کافیه به عمل آورده که آیا چگونه و به چه وسیله ممکن است این مسأله را از ناحیه امل و آرزو خارج و در دایرهٔ عمل و حقیقت درآورد؟ لکن^۱ نه موقع مناسب و نه وسایلی برای عملیات در دست بود. اکنون در این عصر اعلیحضرت پهلوی که عصر ترقی‌اش می‌توان نامید، نه تنها موقع مناسب، بلکه وسایل عمل نیز موجود است. بناء علی‌هذا واجب، بل لازم است که وقت را غنیمت شمرده و بدون ذره [ای] تأمل در راه سعادت و برخورداری وطن مألوف جدی و افی و سعی کافی به خرج داده تا آب رفته به جوی بازآید و ایران مهد تمدن و عمرانیت، در حدود و ثغور فعلی خود، شکوه و عظمت و جلال و افتخار خود را مانند ایام کوروش کبیر به دست آورد و نام ذات اقدس همایونی به پاس خدمات برجسته با خطوط طلایی در برجسته‌ترین صفحات تاریخ معاصر رسم گردد. بدیهی است که اهمیت این عامل در ترقی وطن از خواطر اولیای امور وقت پوشیده نیست. لکن حقیر طریق نیل به مقصود و طرز عملی کردن آن را به طور خلاصه عرضه می‌دارد:

آیا این مسئله چگونه عملی خواهد شد؟ عملی کردن این نقشه بسیار سهل و منوط به جلب توجه انجمن‌های بسیار بزرگ خیریه یهود در آمریکا و

۱. در اصل لاکن است.

اروپاست که هر سال میلیون‌ها تومان در سایر ممالک قابل استعمار خرج می‌نمایند و یهودیهای اروپای شرقی از قبیل لهستان، رومانی، اتریش، مجارستان و غیره را که قصد فلاح و زراعت داشته باشند به امریکای جنوبی و غیره برده و در آن نقاط مشغول کار کشت و زرع می‌نمایند. سالهای متمادی است که در این امر اختصاص پیدا کرده و در معمور و آباد کردن اراضی قابل فلاح و زراعت تجربیات کافی به دست آورده‌اند. مخصوصاً برای مهاجرت، بیشتر اشخاصی را انتخاب می‌نمایند که استعداد و کفایت کارهای روستایی و دهقانی را داشته باشند. این انجمن‌های خیریه ابداً مقصود سیاسی در نظر ندارند؛ تنها آرزو و آمالشان این است که همه کس در رفاهیت و صلح و صفا در محلی مأمون امرار حیات نمایند. استاتیسیتیک و شرح اقدامات خیرخواهانه و عملیات نوع‌پرورانه را که یکی از انجمن‌های بزرگ خیریه یهود در سایر ممالک از قبیل امریکای جنوبی و کانادا و غیره به عمل آورده‌اند در یک جلد مطبوع و اوراق جداگانه به طور ضمیمه، محض استحضار خواطر اولیای امور معروض و تقدیم می‌دارد.

چگونه می‌توان توجه انجمن‌های بزرگ خیریه یهود اروپا و امریکا را جلب نمود؟ مقدمتاً باید مزایای ایران را به آنان توضیح داد، به این معنی که ایران از هر حیث بر سایر ممالک قابل استعمار رجحان و برتری دارد و شرط اول، جلب توجه انجمن‌های بزرگ خیریه یهود، وضع قوانین راجع به آزادی و حرّیت عقاید و معتقدات و تساوی حقوق افراد مملکت است که در ایران نیز مانند سایر ممالک متمدنه، افراد ایرانی همین حقوق را دارا هستند. مساحت فعلی ایران یک میلیون [و] ششصد و پنجاه هزار کیلومتر مربع است و فقط دوازده میلیون جمعیت دارد، در صورتی که مملکت فرانسه که مساحتش تقریباً ثلث مساحت ایران است، چهل میلیون نفوس دارد. بنابراین ایران گنجایش چندین برابر ساکنین حالیه را دارد. ایران دارای آب و هوای خوب و فصول مفید سنواتی است. ایران دارای اراضی حاصلخیز قابل فلاح و زراعت و غیره موجود می‌باشد، به طوری که به محض ورود، فلاحین و زارعین می‌توانند به موجب اصول و شیوه جدید فوراً شروع به

شخم‌کاری و کشت و زرع نمایند و حتی نقاطی در ایران است که لازم به آبیاری ندارد. تخم را به طور دیمی افشانده و سر فصل درو می‌کنند. مخارج استعمار و مستقر داشتن دهقان و روستایی در ایران به مراتب از سایر نقاط کمتر خواهد بود، به این جهت بر عده دهقانان و روستائیان می‌توان افزود. نظر به مراتب معروضه و برای این که به سهولت بتوان توجه انجمن‌های بزرگ خیریه یهود را جلب نمود، پیشنهاد می‌نماید که قوانینی به مضامین ذیل از مجلس شورای ملی شیدالله‌ارکانه بگذرد:

ماده اول- از جمله حقوق ابتدائیه بشری آزادی و حریت عقاید و اعتقادات است. به مصداق نص صریح قرآن مجید «لا اکراه فی الدین» هیچ فردی از افراد در سرتاسر مملکت محروسه ایران من باب عقاید و معتقاداتش مورد تعرض و لطمه احدی واقع نخواهد گشت و جان و مال همواره مصون و محفوظ است.

ماده دوم- حقوق کشوری و سیاسی ایرانیان بدون فرق نژاد و مذهب در مقابل قانون مساوی، از مزایای آن متمتع و بهره‌مند و وظایف آن را بدون استثنا باید انجام دهند.

ماده سوم- یکی از عوامل مهمه ترقی و تعالی مملکت ایران زراعت و فلاح است. هر زارع و فلاح و صنعتگر خارجی که قصد توطن در ایران را داشته باشد، پس از دو سال اقامت در مملکت می‌تواند تبعیت ایران را قبول و ورقة تبعیت به او تفویض خواهد شد.

ماده چهارم- دولت علیه ایران اراضی وسیعه قابل فلاح و زراعت خالصه را مجاناً الی‌الابد در تحت اختیار فلاحین و زارعین خارجی که قصد توطن در ایران را داشته باشند گذارده، تا خود به کشت و زرع آن پرداخته و در عمرانیاتش بکوشند.

الف- به هر فامیل سه الی پنج نفری و زیادتر به فراخور حال هر یک، قطعه زمینی که قابل فلاح و زراعت و میوه‌کاری باشد الی‌الابد تفویض خواهد شد، به مقداری که محصولات سنواتی آن، معیشت و زندگانی آن‌ها را تکافو نماید تا پشت در پشت در آن زمین به کشت و زرع اشتغال یابند.

ب- تقسیم اراضی بین زارعین و فلاحین به موجب نظریات کمیسیونی مرکب از چهار نفر خواهد بود که دو نفر آن را حکومت ایران (وزارت اقتصاد ملی) معین و دو نفر دیگر آن از طرف زارعین و فلاحین به طور نماینده نامزد خواهند شد.

ماده پنجم- هیچ زارع یا فلاح و یا اخلاف و اعقاب آنها حق ندارند که در تحت هیچ عنوانی، قطعه زمینی را که به آنها تفویض شده به شخص یا اشخاص و یا مجامع و غیره که تبعیت ایران را ندارند انتقال نموده و یا به آنها بفروشند.

ماده ششم- کلیه اراضی که به موجب مقررات (ماده سوم) بین زارعین و فلاحین تقسیم می‌شود از پرداخت هر مالیات و عوارض تا مدت ده سال معاف است.

ماده هفتم- ورود کلیه ماشین‌آلات و ادوات زراعتی و فلاحتی و صنعتی از تأدیة حقوق گمرکی معاف است. کلیه ماشین‌آلات و ادوات زراعتی و فلاحتی و صنعتی را دولت علیه در سال اول بذر و کود لازمه را مجاناً به فلاحین و زارعین اعطا خواهد نمود.

ماده هشتم- قناسل^۱ دولت علیه ایران مقیمین خارجه به کلیه مهاجرینی که قصد توطن در ایران را داشته و می‌خواهند به شغل فلاح و زراعت اشتغال یابند، ویزای مجانی خواهند داد.

گرچه بعضی از مواد فوق‌الذکر قبلاً از تصویب مجلس شورای ملی گذشته، ولی لازم است در این طرح قانونی تذکری داده شود و برای جلب توجه اشخاص ذی‌علاقه، مجدداً از طرف مجلس شورای ملی تصریح گردد.

فوایدی که اجرای این طرح قانونی برای مملکت ایران دارد: اجرای این نقشه نه تنها حایز هیچ‌گونه خُسران و ضرری نیست، بلکه از لحاظ سیاسی برای کشور ایران منافع عظیمه در بر دارد و از لحاظ اخلاقی بین‌المللی، مراتب و درجات اخلاقی ایران را در انظار ملل متمدنه به غایت ارجمند و عالی می‌گرداند. اراضی وسیعه [ای] که در ایران لم‌یزرع و غیرحاصلخیز

مانده، بدون ذره‌ای کوشش و پشیزی مصارف، معمور و آبادان می‌گردد. کوشش و مصارفی که در این راه لازم است، دولت به مصرف امور مهمه دیگر می‌رساند. مثلاً معارف را توسعه می‌دهد و وسایل حفظ‌الصحة عمومی را تکمیل می‌نماید و غیره. عواید دولتی پس از چندی بدون شک چندین برابر زیادتر خواهد گشت. لازم به توضیح نیست که کثرت عایدات دولتی بدون این که دیناری بر مالیات و تحمیلات کنونی اهالی و ساکنین افزوده شود، چه محسناتی دارد.

زارعین و فلاحین بومی سرمشق خوبی خواهند گرفت و محصولات مملکت روز به روز به تزايد خواهد گزارد. برای بیکارها و منتظرین خدمت کار پیدا خواهد شد و پس از فراوانی کار و مشاغل، عموم بهره‌مند خواهند شد و عده بیکاران روز به روز نقصان خواهد یافت و به علاوه استحکام و استواری اقتصادیات ملی مملکتی فقط و فقط مبتنی بر محصولات کارهایی است که به توسط افراد به عمل می‌آید. اراضی فعلی که به واسطه لم‌یزرع ماندن چندان قیمتی ندارد، پس از حاصلخیز شدن، چندین برابر قیمت پیدا می‌کند. بدین طریق ثروت عمومی زیاد خواهد گشت، تجارت خارجی ایران که دایماً در نقصان است ترقی خواهد کرد، زیرا آنان محصولات ارضی و غیره ایران را به سلیقه بازارهای دنیا برای فروش حاضر خواهند کرد همین مسأله موجب می‌شود که سیاحین زیاد از اروپا و امریکا به ایران آمده، پول خود را در آنجا خرج می‌نمایند، در نتیجه عموم ایرانی‌ها بهره‌مند و استفاده خواهند کرد و گذشته از آن هرچه عده مهاجر زیادتر باشد بر عده نفوس مملکت خواهد افزود و هرچه عده نفوس مملکتی زیاد باشد، قوه و نفوذ آن ملت به همان نسبت زیادتر است.

در خاتمه معروض می‌دارد هرآینه دولت علیه با نظریات حقیر موافقت دارند امر و مقرر فرمایند تا به فوریت با انجمن‌های خیریه یهود جداً داخل مذاکره شده و در متقاعد ساختن آنها جد و جهدی کافی به عمل آورد و کار هرچه زودتر شروع شود. برای هرگونه اطلاعات اضافی کاملاً در خدمات حاضر است.

امر امر مطاع- مترصد اوامر دولت علیّه- اقل عزیزاله نعیم [امضاء]

۱- اصل برای وزارت جلیله اقتصاد ملی.

۲- کپیه، وزارت دربار، اعلیحضرت همایونی ارواحنافدا.

۳- کپیه، کابینه حضرت اشرف ریاست الوزرا.

۴- کپیه، سفارت جلیله دولت شاهنشاهی ایران در پاریس.^۱

عزیزاله نعیم صهیونیست طرح خود را پیوست تزویرنامه‌ای که عیناً در ذیل می‌آید، برای دربار رضاخان ارسال کرده بود:

وزارت جلیله دربار، بندگان اعلیحضرت اقدس همایون شاهنشاهی
ارواحنافداه- طهران

به عرض حضرت اشرف ارفع اعظم عالی می‌رساند، این بنده یک نفر
ایرانی و سالهاست مقیم فرانسه می‌باشم و همواره در نظر داشتم که
حتی الامکان خدمتی به وطن مألوف کرده باشم؛ تا بالاخره نظر به تأسیس
وزارت جلیله اقتصاد ملی، موقع را غنیمت شمرده، پروژه و نقشه [ای] را که
پس از تحقیقات و تفحصات کافیه در نظر گرفته، مع کلیه اسناد مربوطه به آن
را که به دست آورده بودم با پست سفارشی از لحاظ مبارک آن وزارت جلیله
ملی گذراندم. بدیهی است که یکی از عوامل مهمه در ترقی وطن همانا
فلاح و زراعت است و برای انجام این مقصود چند چیز از مهمات می‌باشد:
۱- زارعین و فلاحین کاردان و آگاه به آخرین سیستم جدید.

۲- سرمایه معتابه.

۳- متخصصین.

تمام این محسنات در انجمن‌های بزرگ خیریه یهود جمع است و این
انجمن‌های خیریه ابداً مقصود سیاسی در نظر ندارند. تنها آمال و آرزویشان
این است که همه کس در محلی مأمون به طور صلح و صفا امرار حیات نماید.
بنابراین به عقیده حقیر هیچ گونه ضرر سیاسی برای مملکت متصور نیست.
اینک سوادعین پروژه به انضمام سواد بعضی اسناد مربوط به آن را تلواً از

۱. دولت ایران و مهاجران آلمانی (۱۳۱۰-۱۳۱۹)، انتشارات سازمان اسناد ملی ایران، به کوشش رضا آذری-شهرضایی، ۱۳۷۴، صص ۳-۷.

لحاظ مبارک حضرت اشرف ارفع اعظم عالی می‌گذرانند و عاجزانه تمنا و درخواست می‌نماید که از نقطه نظر وطن‌پرستی آن را مورد توجه و دقت قرار داده تا هرگاه با نظریات این اقل موافقت داشته و صلاح مملکت را بدانند به موجب مقتضیات و منافع وطن مألوف مساعدت لازمه را در عملی کردن این نقشه مبذول فرمایند.

امر امر مطاع- با عرض و تقدیم احترامات فایقه- اقل عزیزاله نعیم^۱ [امضا] جای شگفتی است که برخی جریان‌های مرموز یهودی، این قبیل طرح‌ها را منطبق با منافع و امنیت ملی ایران و ارایه دهندگان آن را حامی و مدافع منافع ملی کشور و حتی دایه مهربانتر از مادر برای ملت و کشور ایران قلمداد کرده‌اند؛ در حالی که کانون‌ها و محافل مزبور در برخی مقاطع حساس و سرنوشت‌ساز کشور، با حفظ پایبندی به آرمان قومی خود [مبنی بر اشغال فلسطین و ایجاد دولت صهیونیستی] مکنونات درونی خود را عملاً ظاهر و خیانت خود را آشکار ساخته‌اند. شاید برای اثبات این مسأله تنها اشاره به یک موضوع در تاریخ معاصر ایران کافی باشد. به اعتراف نویسندگان یهودی، در زمان اشغال ایران توسط قوای بیگانه روس و انگلیس در طی جنگ دوم جهانی، محافل و کانون‌های یهودی با همه پیوند و ارتباط و الفت با رضاخان و دستگاه سلطنتی او، از اشغال ایران توسط قوای بیگانه استقبال و خوشحالی و خشنودی خود را در این زمینه اعلام کردند.

نویسنده مقاله «یهودیان در نهضت‌ها و احزاب سیاسی» که خود یک یهودی فعال مقیم آمریکا است، ضمن اعتراف به این موضوع در توجیه آن در این باره نوشته است: مسئله خشنودی اقلیت کوچک یهودی ایران از اشغال کشور خودی را می‌توان، در گذری ساده‌انگارانه، یک انتخاب بین اشغال [ایران] توسط متفقین در سال ۱۹۴۱ و اشغال دیگر توسط آلمان در ۱۹۴۲ داشت^۲ [...] با ارزیابی بالا، در واقع موجه شمردن موضوع یهودیان در ماجرای اشغال ایران از این واقعیت منصفانه نشأت می‌گیرد که تلاش برای بقای فیزیکی، فرهنگی و غیره و تلاش برای احقاق منافع فردی و جمعی، هرچند در تضاد با منافع

۱. همان منبع، صص ۱ و ۲.

۲. احتمالاً عبارت «دانست» صحیح است.

یا سیاستهای دولت باشد، حق مسلم هر فرد، هر اقلیت و هر نیروی اجتماعی است.^۱

از آنچه گفته شد این نتیجه به دست می‌آید که یهودیان در دوران معاصر به ویژه در زمان سلطنت رضاخان و محمدرضا پهلوی در عین برخورداری از آزادی‌ها و امتیازات ویژه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، ورای همه ادعاهای مبتنی بر وطن‌گرایی، ایران‌دوستی و شاه‌پرستی، حول محور ایده قوم‌گرایی یهودی و اندیشه نژادی بنی‌اسرائیلی گام برمی‌داشتند. اهداف و ایده‌های مذکور در تاریخ معاصر ایران، مطابق آنچه در اسناد و مدارک اطلاعاتی و سیاسی زمان پهلوی و نیز منابع داخلی یهودیان ایرانی یافت می‌شود، عمدتاً برپایه اندیشه و برنامه‌های صهیونی بوده است.

تقاضا و اصرار بعضی سران ذی‌نفوذ یهود برای برقراری روابط رسمی و علنی ایران با رژیم صهیونیستی گواه روشنی در این باره است. نشریه «عالم یهود» به مدیریت و مسئولیت موسی کرمانیان در سال ۱۳۳۳ شمسی چنین نوشت:

در این روزها اخبار زیادی در مطبوعات ایران درباره روابط احتمالی و یا گذشته ایران و اسرائیل منتشر می‌شود [...] ما امیدواریم و به نام صدهزار یهودیان ایران و پنجاه‌هزار اتباع [یهودی] ایران در اسرائیل - که همگی حق دارند از دولت متوقع باشند و تقاضا کنند - منتظریم که اولیای محترم وزارت امور خارجه ما این مسأله را جدی‌تر بررسی نموده و هرچه زودتر خبر تجدید روابط سیاسی را به اطلاع مردم دو کشور برسانند.^۲

حمل پرچم اسرائیل از سوی گروه ورزشی یهود ایران در یک مراسم ویژه، نمونه دیگری است که در گزارش طبقه‌بندی شده ساواک خودنمایی می‌کند:

در تاریخ ۱۳/۴/۲۱ [۱۳] مراسم افتتاح بازیهای ورزشی جوانان یهود جهان از تلویزیون اسرائیل که به خوبی در اردن دیده می‌شود پخش شد. یکی از تیم‌های شرکت کننده تیم یهودیان ایران بود که برخلاف اکثر تیم‌ها که پرچم ملی خود را حمل می‌کردند، پرچم اسرائیل را در دست داشت.^۳

۱. تروعا، فریار نیک‌بخت، مقاله «یهودیان در نهضت‌ها و احزاب سیاسی»، ص ۷۸.

۲. عالم یهود، شماره دوم، دوره سوم، ۲۱ مرداد ۱۳۳۳/۱۲ اوت ۱۹۵۴، ص ۴.

۳. گزارش ساواک، شماره ۲۱۲/۱۰۹۸، مورخ ۱۳/۴/۲۵ [۱۳].

لزوم پایبندی به آرمان‌های قومی به عنوان یک مسأله جدی، همواره در میان یهود ایران تأکید و تبلیغ شده است. اسناد ساواک این موضوع را کاملاً تبیین می‌کنند:

از ساعت ۲۰ روزهای دوشنبه هر هفته حدود ۵۰ نفر یهودی که سه نفر آنها آمریکایی و اسرائیلی هستند در هتل کینگز^۱ جلسه خصوصی تشکیل و از ورود اشخاص غریبه به محل جلوگیری می‌نمایند، یکی از شرکت کنندگان در یکی از جلسات اظهار نموده که یهودیان در هر جایی از دنیا زندگی کنند باید خود را اسرائیلی بدانند، لازم نیست همه به اسرائیل بیایند، بلکه باید با تمام امکانات مادی و معنوی خود از کشور اصلی خود که اسرائیل باشد حمایت کنند و حتی در موارد ضروری از بین خود سربازانی جهت شرکت در جنگ به اسرائیل بفرستند، باید چند نفر جهت راهنمایی یهودیان شهرستان‌های اصفهان و شیراز اعزام شوند. ما باید در همه کشورها و همه شهرها سعی به بسط نفوذ داشته باشیم.^۲

علی‌رغم اغراض و اقدامات مورد اشاره، سران یهود ایران در دیدارها و مجالس رسمی و علنی، در ظاهر سعی داشتند ایرانی بودن خود را مقدم بر یهودی بودن وانمود کنند. سند ساواک در این باره چنین حکایت می‌کند:

سی‌ودو نفر از جوانان کلیمی از گروه‌های مختلف از جمله سازمان دانشجویان یهود، سازمان اُرت، جوانان هاتف، خانه جوانان یهود و جامعه فارغ‌التحصیلان [یهود] به اتفاق آقای یوسف کهن^۳ نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی، از ساعت ۱۰/۳۰ الی ۱۱/۳۰ روز ۵۴/۱۲/۱۹ در

۱. گفته می‌شود هتل‌های: کینگز، جم، سینا، کمودور، امپریال، رویال‌گاردن، ویکتوریا، پرنس، نادری، والدروف، گیلان‌نو، پانسیون (فردوسی)، پانسیون (ونک) و پانسیون (وزرا) متعلق به سرمایه‌داران یهود بود.

۲. گزارش ساواک، ۲۰۱۷/۳۲۱/۲۱ هـ ۲۱، مورخ ۵۴/۹/۱.

۳. یوسف کهن فرزند موسی کهن در سال ۱۳۰۶ در مشهد متولد گردید. وی در انتخابات انجمن شهر و شهرستان در سال ۱۳۵۱ به عضویت انجمن شهر تهران برگزیده شد. نامبرده در اکثر مؤسسات و انجمن‌های یهودی ایران عضویت داشت و مدتها نایب‌رئیس انجمن کلیمیان تهران بود. او روابط بسیار نزدیکی با دربار و مقامات بالارتنه مملکتی داشت. در دور بیست‌وچهارم مجلس نیز نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی بود که به سقوط نظام شاهنشاهی و پیروزی انقلاب اسلامی منتهی شد. وی ارتباط گسترده و عمیق با کانون‌های صهیونیستی داخل و خارج کشور برقرار کرده بود و به شدت مورد حمایت آنها بود. یوسف کهن به طور همزمان، عضو انجمن شهر تهران، نماینده مجلس شورای ملی و رئیس کمیسیون دادگتری مجلس، نایب‌رئیس انجمن کلیمیان تهران، سرپرست دارالشرع یهود، عضو حزب رستاخیر، حزب ایران نوین و از اعضای فعال کلوپ روتاری در ایران بود.

محل نخست‌وزیری با جناب آقای هویدا نخست‌وزیر ملاقات نموده‌اند. ابتدا آقای یوسف کهن مراتب جانبازی و فداکاری جامعه کلیمیان ایران را به وسیله جناب آقای نخست‌وزیر به پیشگاه مبارک همایونی معروض داشت و سپس جوانان مشکلات خودشان را از جمله نداشتن محیط ورزشی و فرهنگی، خانه جوانان، برنامه‌های مخصوص اعیاد کلیمیان در تلویزیون به عرض آقای نخست‌وزیر رسانیدند. بعد آقای نخست‌وزیر آقای [محمدحسین] رجبی معاون وزیر مشاور در امور فرهنگی [و سرپرست دفتر نظارت و همکاری‌های اجتماعی نخست‌وزیری] را احضار و دستور اکید در زمینه برقراری خواسته‌های جوانان یهود را صادر فرمودند.^۱

آقای یوسف کهن در ملاقات روز ۵۴/۱۲/۱۹ با آقای هویدا نخست‌وزیر معروض داشت:

«ما خودمان را ایرانی کلیمی می‌دانیم و ایرانی بودنمان مقدم بر مذهبمان است.»

[...] جناب آقای نخست‌وزیر فرمودند: «ما در قانون استخدام مخصوصاً مسأله مذهب (ادیان رسمی) را از بین بردیم، چون در کشور ما امکانات باید برای همه به یک نسبت باشد و هیچگونه اعتقادی به این نداریم که ادیان رسمی باعث پراکندگی ایرانیان بشود.»^۲

اطلاعات موجود، ادعای یوسف کهن و موارد مشابه آن را نادرست و حرکتی تبلیغی و پوششی در مسیر پیشبرد اغراض و مطامع سیاسی نشان می‌دهد: در ژوئیه ۱۹۷۸ اوری لوبرانی^۳ در پیش‌بینی‌های خود نوشت که شاه دو یا سه

۱. گزارش ساواک، شماره ۶۰۹۲۶/۲۰۵۲۰، مورخ ۵۴/۱۲/۲۴.

۲. گزارش روزانه ساواک، مورخ ۱۳۵۴/۱۲/۱۹.

۳. اوری لوبرانی در اکتبر سال ۱۹۲۶ در حیفا متولد شد. وی از مأموران عالی‌رتبه اطلاعاتی سازمان موساد بود. برخی او را خطرناک‌ترین فرد اسرائیلی و عنصر اطلاعاتی موساد نامیده‌اند. او رابطه‌ای بسیار محکم و صمیمانه با محمدرضا پهلوی داشت. گفته می‌شود که او در ایجاد اتاق‌های بازجویی ساواک همکاری و نقش داشته است. او از دوستان یعقوب نیرودی بود و در سال ۱۹۶۷ تا ۱۹۷۱ سفیر اسرائیل و نیز رئیس شعبه سازمان موساد در اتیوپی بود. لوبرانی را هماهنگ کننده فعالیت‌های اشغالگران اسرائیلی در جنوب لبنان و عنصر مؤثر در ایجاد بازداشتگاه‌های مخوف خیام در آن سامان دانسته‌اند. ر.ک: محمد شریده.

ماه دیگر دوام نخواهد کرد. بنا به گفته ویلیام سولیوان آخرین سفیر آمریکا در ایران، پیش‌بینی لوبرانی «بر اطلاعاتی استوار بود که اسرائیلی‌ها از شبکه جاسوسی بی‌نظیر خود» در تهران کسب می‌کردند. زیرا آنها با گروهی متجاوز از هشتاد هزار یهودی که در کلیه شؤون مملکت رخنه کرده بودند، در تماس بودند.^۱

اگرچه در مبحث رفتار اجتماعی، مشاغل و فعالیت‌های صنفی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی یهودیان در دوران سلطنت پهلوی اطلاعات ناگفته فراوانی موجود است که هرکدام در جایگاه خود به طور مستند نیازمند غور و بررسی است؛ لیکن به جهت رعایت اختصار و پرهیز از خلط مباحث، از ورود به آنها در این بخش خودداری شده است. امید است مباحث مورد نظر در فرصت و نوبه خود مورد بحث قرار بگیرد.

گزارش وضعیت و موقعیت یهود ایران

مطابق یکی از آخرین گزارش‌های «سازمان اطلاعات و امنیت کشور» (ساواک)، آمار یهود ایران در سال ۱۳۵۵ شمسی با استناد به آمار ده سال قبل (۱۳۴۵)، حدود ۶۷۰۰۰ و بر اساس اسناد دیگر تا ۸۰۰۰۰ نفر قید شده است. یهودیان در آن زمان اغلب به فعالیت‌های آزاد از قبیل داروسازی، بزازی، زرگری، صرافی، فروش مشروبات الکلی، خرید و فروش اراضی، تجارت و قاچاق اشیاء عتیقه و... اشتغال و به علت ویژگی‌های قومی و اخلاقی، تبحر خاصی در ثروت‌اندوزی داشتند؛ به گونه‌ای که روز به روز بر تعداد سرمایه‌داران یهودی در داخل ایران اضافه می‌شد. در اسناد به جا مانده از ساواک، علت افزایش تعداد سرمایه‌داران یهودی ایران، برخورداری اقلیت مزبور از تمام مزایای حقوق اجتماعی در همه ابعاد عنوان شده است و این موضوع یکی از دلایل عمده عدم تمایل جمعی یهودیان در مهاجرت از ایران به فلسطین اشغالی عنوان شده است. در آن دوران، یهودیان در تهران دارای ۳۰ کنیسه بودند که بزرگترین آنها کنیسه «کوروش کبیر» واقع در خیابان شیخ‌هادی بود.

یوسف اورشرا که علاوه بر سمت مذهبی دارای دفتر ازدواج و طلاق ویژه یهود بود و نیز یدیدیا شوفط از شخصیت‌های مذهبی یهود به شمار می‌آمدند. مع‌الوصف مرجع رسیدگی به کلیه امور مذهبی یهود با عنوان «ربانوت» در فلسطین اشغالی مستقر بود. از سوی یهود ایران نشریات و جزوات گوناگونی چاپ و منتشر می‌شد که عمده تبلیغات آنها از طریق این رسانه‌ها، که ذیلاً به آنها اشاره شده، صورت می‌گرفت:

- بولتن ماهانه سازمان جوانان یهود (به زبان فارسی).
- نشریه ماهانه کانون خیرخواه (زبان فارسی).
- بولتن سازمان بانوان یهود وابسته به شورای بین‌المللی زنان یهود (زبان فارسی).
- نشریه اخبار اسرائیل وابسته به روزنامه ستاره شرق چاپ اسرائیل.
- این نشریه هر ۱۵ روز یک بار به زبان فارسی منتشر و از طریق نمایندگی رژیم صهیونیستی در تهران، به وسیله پست به آدرس افراد سرشناس و برخی مدیران جراید تهران و اشخاص و مؤسسات یهودی ارسال می‌شد.
- نشریه اخبار داخلی سازمان دانشجویان یهود ایران (به زبان فارسی)^۱
- البته جزوات و نشریات دیگری به طور پراکنده از سوی برخی کانون‌ها و تشکل‌های یهودی در ایران منتشر و یا پخش و تکثیر و یا از اسرائیل به ایران وارد و توزیع می‌شد، که اسامی بعضی از آنها به شرح ذیل است:
- نشریه سازمان دانشجویان ایران.
- نشریه انجمن فارغ‌التحصیلان آرت ایران.
- نشریه کلوپ تربیتی منورا وابسته به باشگاه ورزشی کورش کبیر.
- دیوری بیت شالم (نشریه تربیتی ماهانه داخلی برای آموزشگاه‌های یهودی ایران) توسط انجمن فرهنگی اوتصرهتورا (گنج دانش).
- نشریه هخالوتص.
- ندای برکوخبا (از انتشارات خلوتص ایران).
- نشریه سازمان فرهنگی و ایزمن (در زمینه فرهنگ، زبان و ادبیات یهود).
- اسرائیل امروز.

۱. برگرفته از مندرجات بولتن نوبه‌ای ساواک درباره اقلیت یهود، شماره ۳۴۱/۱۱۰۰، تاریخ ۱۳۵۵/۱۲/۱۶.

– معراخ، ارگان جبهه واحد کارگران اسرائیل.

– انوسترز، هر ۱۵ روز یک بار به زبان فارسی چاپ و به داخل ایران وارد و توزیع می‌شد.^۱

البته پیش از دوران مورد نظر نیز جامعه یهود ایران، نشریاتی را چاپ و توزیع می‌کرد که اسامی آنها به شرح ذیل است:

ندای داود، دانیال، نیسان، صدای اسرائیل، اسرائیل، عالم یهود، حثیم، هگئولا، رهنمای یهود و بنی‌آدم.^۲

آنچه از مطالب و محتوای نشریات و جزوات مورد اشاره به وضوح قابل رویت است، نشر اخبار و تبلیغ ایده‌های صهیونیستی است. در میان جراید و نشریات یهودی، نسخه‌ای از آنها را نمی‌توان سراغ گرفت که خالی از دستمایه‌های صهیونیستی باشد.

یهودیان ایران برخلاف مسلمانان، برای انتشار نشریات خود در داخل کشور با هیچ مشکل و مانعی مواجه نبودند. به لحاظ قانونی نیز شاید خود را متعهد به پیروی از قواعد و قوانین موجود کشور نمی‌دیدند؛ زیرا در مواقع لزوم از «وتو»ی بالاترین مقام رسمی کشور برخوردار بودند. در یکی از اسناد مربوط به آن دوران درباره چگونگی دخالت شخص محمدرضا پهلوی برای انتشار یک روزنامه از سوی انجمن کلیمیان ایران چنین آمده است:

جناب آقای فرهاد نیکوخواه مشاور نخست‌وزیر

عطف به مذاکرات کمیسیون مورخ ۳/۳/۱۳۵۶ [۲۵۳۶]

نخست‌وزیری درباره تقاضای انجمن کلیمیان ایران مبنی بر انتشار نشریه

ارگان انجمن مذکور اشاره می‌دارد:

گزارش در این خصوص تهیه شده که از شرف‌عرض پیشگاه مبارک

ملوکانه گذشت و اوامر همایونی چنین شرف‌صدور یافت:

«فوراً اجازه داده شود.»

خواهشمند است در امتثال اوامر همایونی دستور فرمایند در اعلام

اجازه انتشار روزنامه مذکور سریعاً اقدامات لازم را به عمل آورند. البته

۱. به اسامی برخی نشریات یهودی در صفحات قبل اشاره شد.

۲. روح‌اله کهنیم، گنجینه‌های طلایی، لوس‌آنجلس، ۱۹۹۳.

تشریفات عمومی قانونی باید انجام گیرد.

وزیر امور خارجه^۱

پخش نشریات اسرائیلی در ایران نه فقط مغایر فرهنگ و معتقدات مردم ایران بود، بلکه در بسیاری مواقع حتی برخلاف سیاست خارجی اعلام شده و مواضع رسمی دستگاه دیپلماسی پهلوی بود. انتشار و توزیع این قبیل نشریات با محتوای ضداسلامی و ضدعربی بعضاً موجب اعتراض کشورهای اسلامی منطقه می‌گردید. در یکی از اسناد ساواک در این زمینه چنین آمده است:

مشاط یکی از اعضای سفارت عربستان سعودی در تهران اظهار داشته پیرو گزارش قبلی در مورد انتشار و پخش نشریه رسمی دولت اسرائیل به نام (نیواوت لوک‌میدل ایست مانتلی) در تهران، پخش مجانی این مجله که در واقع قیمت هر شماره آن هفتصد (۷۰۰) بروط-اسرائیلی است توسط انجمن کلیمیان تهران در میان عده کثیری از شخصیت‌ها و حتی افراد عادی ایرانی و ادارات دولتی ایران به علت حملات شدیدی که در این مجله نسبت به رجال عربی و ناسیونالیسم عرب به عمل می‌آید مورد اعتراض و گله‌مندی مقامات وابسته به سفارتخانه‌های کلیه کشورهای عربی در تهران گردیده و از این که دولت ایران کنترلی بر این امر ندارد ناراضی می‌باشند و مدعی هستند که عدم جلوگیری از پخش این نشریه موجب معارضه جراید عرب نسبت به ایران خواهد گشت.^۲

نفوذ محافل یهودی-اسرائیلی در ایران عصر پهلوی به گونه‌ای عمیق و گسترده بود که آنها بدون کمترین اعتنا نسبت به دستگاه‌های اطلاعاتی و سیاسی کشور و بدون هماهنگی با آنها هرگونه نشریات و جزوات و کتابهایی را که در چارچوب منافع خود قابل توزیع و انتشار می‌دیدند به داخل کشور وارد کرده و نسبت به پخش و تبلیغ آنها اقدام می‌کردند. این موضوع موجب بروز عکس‌العمل‌های متفاوتی در میان مقامات و دست‌اندرکاران ساواک می‌شد. ثابتی در تاریخ ۱۳۳۹/۱/۱۱ طی گزارشی به مقامات بالای ساواک نسبت به این قبیل حرکتهای اسرائیل چنین واکنش نشان می‌دهد:

۱. سند شماره ۷/۳۷۶۸-۲۵/۲۷۰، تاریخ ۲۵۳۶/۳/۱۴ (۱۳۵۶).

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۲۲۳۴، تاریخ ۳۹/۴/۲۹.

محترماً معروض می‌دارد از چندی پیش مبادله کتب و نشریات بین یهودیان ایران و اسرائیل تزايد یافته و این مطبوعات به وسیله شرکت هواپیمایی [اسرائیلی] العال بدون این که در گمرک مهرآباد بازدید شود به کشور وارد و یا خارج می‌گردد.

بررسی این قبیل نشریات ضروری به نظر می‌رسد و باید روشن شود این مطبوعات حاوی چه مطالبی است و آیا توزیع آنها در کشور با سیاست کلی دولت مغایرتی دارد یا خیر و برای این منظور دو نوع راه حل وجود دارد:

اول آن که قبل از پخش کتب مزبور در کشور به مأمورین مربوطه دستور داده شود در گمرک مهرآباد آنها را کنترل نموده و از هر یک نسخه‌ای برای بررسی ارسال دارند و در صورتی که توزیع آنها خلاف مصلحت تشخیص داده شد از پخش آن جلوگیری به عمل آید. عیب کار با توجه به این مسئله که از چندی قبل روابط ایران و اسرائیل به طور غیرمحسوسی بهبود قابل ملاحظه‌ای پیدا نموده آنست که احتمالاً به این روابط خللی وارد می‌سازد.

راه حل دوم آنست که پس از توزیع این نشریات در کشور نسخه‌ای از آنها به وسیله مأمورین مربوطه تهیه و مورد بررسی قرار گیرد. در مورد نشریاتی که در ایران به طبع می‌رسد نیز از هر یک نسخه تهیه و مورد مطالعه واقع شود. صدور هرگونه اوامری موکول به رأی عالیست.^۱

در پاسخ به این گزارش، نصیری رئیس ساواک، درباره کتب و نشریات اسرائیلی مورد نظر، بی‌هیچ تأمل در پاسخ به ثابتی در پایین همان گزارش چنین می‌نویسد:

مطالعه این کتب مانعی ندارد.

رئیس ساواک تلویحاً تصدیق می‌کند که هر آنچه را که اسرائیلی‌ها صواب و صلاح بدانند منتشر خواهند کرد و باید منتشر شود و لاغیر. این موضع از اسرار روابط ایران پهلوی با رژیم صهیونیستی بود. زیرا، به عکس آزادی بی‌حد و حصر نشریات یهودی،

۱. گزارش ساواک، طبقه‌بندی خیلی محرمانه، تاریخ ۱۳۳۹/۱/۱۱.

دیگر مطبوعات گرفتار سانسور شدید بودند، به گونه‌ای که حتی اجازه نداشتند نسبت به تکاپوی کانون‌های مرموز صهیونیستی و یهودی در ایران نوشته‌ای منتشر کنند. یک صهیونیست ایرانی‌الاصل، اخیراً طی مقاله‌ای در این باره اعتراف کرده است:

در دههٔ هفتاد تا هنگام برافتادن رژیم پهلوی کمتر مواردی دیده شده که مطالب منفی در روزنامه‌های پایتخت نسبت به یهودیان انتشار یابد [...] علاوه بر این ساواک مطالب منتشره در روزنامه‌ها را با دقت کنترل می‌کرد و از انتشار مطالبی که جنبه تحریک مذهبی یا قومی داشته باشند جلوگیری می‌کرد ولی این کنترل نمی‌توانسته از تبلیغاتی که در خفا به عمل می‌آمد و ظاهراً علیه رژیم پهلوی بود ولی همیشه رنگ تند یهودستیزانه و ضداسرائیل داشت. جلوگیری کند.^۱

در گزارش مشابه دیگر ساواک به تاریخ ۱۳۳۸/۱۲/۱۲، این گونه آمده است:

مدت یک ماه است که کتب و نشریات و مطبوعات و مراسلات مؤسسات یهود به وسیله شرکت هواپیمایی (العال) بدون این که در گمرک فرودگاه مهرآباد بازدید شود به کشور وارد و خارج می‌گردد.

نشریات تبلیغاتی نیز که در تهران توسط آژانس یهود و قرن قیمت و یا مؤسسات دیگر یهود منتشر می‌گردد به وسیله هواپیمای مزبور به خارج از کشور ارسال می‌گردد.^۲

بدون تردید بخش عمده‌ای از نشریات تبلیغاتی رژیم صهیونیستی در ایران، به منظور جذب نیروهای جوان یهودی و انتقال آنها به سرزمین‌های اشغالی بود. اسرائیلی‌ها در این ارتباط با توزیع جزوات و نشریات ویژه‌ای سعی در ترغیب و تطمیع نسل جوان یهودی داشتند.

در یکی از گزارش‌های سری مورخ ۱۳۵۰/۴/۲۲ ساواک در این ارتباط آمده است: اخیراً فعالیت یهودیان ایران جهت مهاجرت به کشور اسرائیل تشدید و به همین منظور از طرف دفتر راهنمایی و مشاوره مهاجرین ایرانی در اسرائیل

۱. یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر، انتشارات مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی، جلد سوم، زمستان ۱۹۹۹، مقالهٔ چهره یهود در رسانه‌های گروهی ایران، نوشتهٔ منشه امیر.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۵۲۲۲، مورخ ۳۸/۱۲/۱۲.

و آژانس یهود در ایران نشریاتی تحت عنوان نشانیهای مورد نیاز مهاجرت، فرهنگ در اسرائیل و اداره امور دانشجویان، راهنمایی تعلیمات عالیه در اسرائیل به زبانهای فارسی، عبری و انگلیسی چاپ و بین یهودیان ایران توزیع گردیده که در آن مطالبی پیرامون امور دانشجویان و تشریح تعلیم و تربیت در اسرائیل، وزارت جذب مهاجران، اداره سرپرستی دانشجویان، آژانس یهود، مراکز جذب اداره کارایی، فارغ‌التحصیلان دانشگاهها، مالیات سفر، باشگاه مهاجران و تشکیلات ایرانی آژانس یهود درج گردیده است.

قوة مقننه از دیگر عرصه‌های حساس تصمیم‌گیری و قانونگذاری کشور ایران بوده که نمایندگان اقلیت یهود از دوران مشروطه به این طرف، همواره در آن حضور داشته‌اند.^۱ نمایندگان یهود از سال ۱۲۸۵ تا ۱۳۵۷ شمسی، طی ۲۴ دوره، به ترتیب اسامی ذیل به مجلس شورای ملی راه یافته‌اند:

عزیزاله سیمایی و بهبانی در دوره اول؛ لقمان نهورای در دوره‌های دوم تا سیزدهم (جز دوره پنجم)؛ شموئیل یا سلیمان حیمیم در دوره پنجم؛ مراد اریه در دوره‌های چهاردهم تا بیستم (جز دوره شانزدهم)؛ موسی برال^۲ در دوره شانزدهم؛ جمشید کشفی در دوره بیست و یکم؛ لطفاله حی^۳ در دوره‌های بیست و دوم و بیست و سوم و یوسف کهن

۱. هم‌اکنون نیز اقلیت یهود، دارای یک نماینده در مجلس شورای اسلامی است.

۲. موسی یا موسی برال در تاریخ ۲۹ فروردین ۱۳۳۸ شمسی در دوره دوم مجلس مؤسسان به نمایندگی جامعه یهود ایران در این مجلس انتخاب شد. او در دوران تصدی نمایندگی مجلس شورای ملی نیز علاوه بر پست مدیریت کمیسیون مرکزی مجلس، مدیریت کمیته بهداشت را هم برعهده داشت و در سال ۱۳۴۵ نشان همایون دریافت کرد. نامبرده نمایندگی کارخانه‌های اوانس و پیچام انگلستان، خمیردندان سانوژیل از فرانسه و شیرخشک معروف کیگز سونیس را در ایران به عهده داشت. موسی برال به دلیل ارتباط بسیار نزدیک و عمیق با محافل صهیونیستی خارج از ایران، ضمن پشتیبانی و حمایت همه‌جانبه از رژیم صهیونیستی در داخل کشور، چندین بار به فلسطین اشغالی سفر کرد.

۳. لطفاله حی در سال ۱۲۹۶ ش. در یکی از محله‌های کلیمی‌نشین تهران متولد شد. پدرش اسمعیل از چهره‌های سرشناس جامعه بازرگانان یهودی و از پایه‌گذاران اصلی انجمن کلیمیان بود. او پس از طی دوران دبستان و دبیرستان در مدارس یهودی ایران، وارد دانشگاه آمریکایی بیروت در لبنان گردید. او در لبنان عضو حزب کمونیست شد و همزمان با کارگزاران صهیونیستی پیوند خورد. لطفاله حی در اکثر مؤسسات و کانون‌های یهودی داخل ایران عضویت داشت و از سران انجمن کلیمیان تهران و «تشکیلات صیونیت ایران» بود. نامبرده به علت نزدیکی و ارتباط عمیق با یعقوب نیمرودی به موساد نیز وصل بود. در سال ۱۹۷۳، به طور رسمی از سوی گلدامایر نخست‌وزیر وقت اسرائیل دعوت شد تا در سومین کنفرانس ادامه در صفحه بعد

در دوره بیست و چهارم.^۱

اوری لوبرانی نماینده سیاسی رژیم صهیونیستی در تهران در سالهای آخر رژیم پهلوی و پیش از او مئیر عزری^۲ معمولاً با سران و شخصیت‌های یهود ایران و دیگر مجامع و تشکل‌های یهودی ارتباط و آمدوشد داشتند که این موضوع امری عادی و رایج در نظام ارتباطی یهود ایران با محافل اسرائیلی بود.

براساس مندرجات برخی اسناد ساواک، آمار یهود ایران در زمان محمدرضا پهلوی از ۸۰۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰۰ نفر نیز گزارش شده است. لیکن مطابق مدارک موجود، حداقل تا حدود سالهای ۱۳۳۹ و ۱۳۴۲ یعنی دوازده تا پانزده سال پس از تشکیل رژیم صهیونیستی، حدود ۵۰/۰۰۰ نفر یهود ایرانی از طریق سازمان‌های یهودی و صهیونیستی به ویژه آژانس یهود به فلسطین اشغالی منتقل شده‌اند.

شهرهای اصفهان، شیراز، کرمان، فسا، جهرم، نیریز، کاشان، یزد، همدان، کرمانشاه، قصر شیرین، کردستان، اراک، گلپایگان، خوانسار، خمین، اهواز، خرمشهر، آبادان،

اقتصادی اسرائیل شرکت کند. لطفاله حی در دوره‌های بیست و دوم و بیست و سوم، نماینده یهودیان ایران در مجلس شورای ملی بود و با اکثر سران و مقامات بلندپایه مملکتی روابط نزدیک داشت. در مجلس عروسی پسران او در تاریخ ۵/۵/۴۵، هویدا نخست‌وزیر وقت، عبدالله ریاضی رئیس مجلس شورای ملی و عده‌ای از وزیران و نمایندگان مجلس شورای ملی و مقامات عالی‌رتبه کشور شرکت داشتند. لطفاله حی ضمن عضویت در سازمان فراماسونری، در سال ۱۳۴۶ برای عضویت در حزب پیام یا پیام اسرائیل نیز داوطلب شده بود. اسناد ساواک او را فردی عیاش و قمارباز معرفی کرده است، اما در عین حال او اولین یهودی ایرانی بود که به فرمان محمدرضا پهلوی، نشان همایون و نشان تاجگذاری گرفت. نامبرده با اوج‌گیری انقلاب اسلامی، از ایران فرار کرد و به آمریکا رفت و هم‌اکنون رئیس لژهای فراماسونری ایرانی در آمریکا است. برای کسب اطلاعات بیشتر مراجعه شود به: معماران تباهی، دفتر پژوهش‌های مؤسسه کیهان، جلد سوم، اردیبهشت ۱۳۷۷، صص ۷۰ تا ۷۹.

۱. ر. ک: روح‌اله کهنیم؛ گنجینه‌های طلایی. همچنین: زهرا شجعی، نخبگان سیاسی ایران، جلد چهارم، انتشارات سخن، چاپ اول، بهار ۱۳۷۲.

۲. ربی مئیر عزری فرزند صیون متولد اصفهان، با خانواده‌اش به فلسطین اشغالی رفت و به عنوان تبعه اسرائیل در وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی مشغول به کار شد. وی مدتی نیز کارمند اداره تبلیغات و گوینده فارسی رادیو اسرائیل بود. عزری مدتی بعد مجدداً به ایران آمد و روابط خود را با سازمان‌ها و انجمن‌های یهودی و صهیونیستی داخل کشور برقرار کرد و عمق بخشید. او حتی با برخی محافل مطبوعاتی مثل مؤسسه کیهان و اطلاعات و دست‌اندرکاران آنها ارتباط صمیمی پیدا کرد. مئیر عزری سالها در سفارت اسرائیل در تهران به عنوان نماینده سیاسی، دبیر و سفیر فعالیت داشت و در عین حال بسیاری از گروه‌ها و مؤسسات یهودی تحت نظر و نفوذ او بودند.

فعالیت و تکاپوی مئیر عزری در ایران شاهنشاهی صرفاً به امور سیاسی مربوط نبود، بلکه او از طریق شبکه‌های تحت کنترل خود، اهداف و مطامع اطلاعاتی و اقتصادی و فرهنگی خاصی را در این کشور تعقیب می‌کرد.

بروجرد، خراسان و رشت از جمله مناطقی هستند که طی چند قرن اخیر یهودیان در آن سکونت داشته‌اند.

موقعیت بسیار مناسب یهود در ایران به گونه‌ای بود که نشریات صهیونیستی چاپ فلسطین اشغالی نیز نسبت به آن پیوسته اظهار شادمانی می‌کردند.

روزنامه معاریو چاپ «تل‌آویو» در تاریخ ۱۳۵۴/۶/۱۴، طی مقاله‌ای به قلم یوسف واکسمن نسبت به اوضاع بسیار مطلوب یهود ایران و ارتباط آنها با رژیم صهیونیستی نوشت:

جمعیت یهود ایران هم‌اکنون به هشتاد هزار نفر می‌رسد که شصت هزار نفر آن در تهران و ده هزار نفر در شیراز زندگی می‌کنند و بقیه در چند شهر دیگر پراکنده هستند.

یهودیان به عنوان یک جامعه رسمی و علنی متشکل می‌باشند و سه عامل در مورد آموزش و پرورش آنها در فعالیت هستند:

سازمان آلیانس دارای ۲۴ مدرسه است؛ مؤسسات «گنج دانش» که آن نیز ۲۴ مدرسه دارد؛ انجمن کلیمیان که مستقیماً دارای ده واحد فرهنگی است. این سه عامل با بخش آموزش و پرورش در آژانس یهود رابطه دارند و از اسرائیل در مورد اعزام معلم کمک می‌گیرند و معلمین محلی نیز در اسرائیل مطالعات خود را تکمیل می‌نمایند.

در ۲۵ سال اخیر آقای اسرائیل شلیف در رأس مؤسسه گنج دانش قرار داشته است. او می‌تواند برای مأمورین زیادی سرمشق باشد. وی وقت خود را بین اسرائیل و ایران تقسیم می‌کند و مرتباً دو ماه در ایران و یک ماه در اسرائیل زندگی می‌نماید و بدین طریق روابط خود را با کشور اسرائیل حفظ کرده و به یک فرد محلی تبدیل نمی‌شود و با وجود این اکثر وقت خود را صرف یهودیان ایران و فرهنگ یهودی آنان می‌نماید. یهودیان ایران به طور کلی نسبت به اسرائیل احساس دوستی می‌نمایند ولی این احساس دوستی بین مذهب‌یون مستحکم‌تر است.^۱

۱. روزنامه معاریو، چاپ اسرائیل، مورخ ۱۳۵۴/۶/۱۴، به قلم یوسف واکسمن، ضمیمه سند شماره ۳۰۷۸/۸ مورخ ۱۳۵۴/۶/۲۷، وزارت امور خارجه ایران.

در این مقاله درباره موقعیت مناسب اقتصادی یهود ایران چنین آمده است:

در ایران تورم اسکناس و تاخت و تاز به سوی سطح زندگی بالا وجود دارد. بازرگانان معاملات عالی انجام می‌دهند و چون یهودیان اکثراً بازرگان هستند معلوم است که وضعشان خوب است. می‌توان گفت که عده‌ای از میلیونرهای ایرانی یهودی هستند و حتی بعضی از آنها چندین میلیون پول دارند.^۱

مقاله مزبور در خصوص موقعیت ممتاز اجتماعی یهود ایران و ارتباط متقابل آنها با محمدرضا شاه چنین نوشته است:

با وجود این که ایران یک کشور اسلامی است در آن ضدیهودی وجود ندارد. شکی نیست که عده زیادی در دل خود احساسات ضدیهودی دارند ولی دولت مخالف ضدیت با یهود است. یهودیان را می‌توان در تمام مدارج عالیه دستگاههای دولتی دید. بعضی از پرفسورهای دانشگاهها (حتی رئیس دانشکده پزشکی) یهودی هستند. در ایران پزشکان و وکلای دعاوی و مهندسين یهود کم نیستند. قانون تساوی حقوق را تأمین می‌کند و هر یهودی که بخواهد مهاجرت نماید آزاد است که با تمام اموال خود خارج شود. شاید در اسرائیل نمی‌دانند، که شاهنشاه به یهودیان علاقمندند و یهودیان معظم‌له را دوست دارند.^۲

جریان‌های یهودی با برخورداری از چنین اختیارات، آزادی و امتیازات در دوران سلطنت پهلوی، به ایجاد سازمان‌ها، کانون‌ها و تشکلهایی مبادرت ورزیدند که هر کدام از آنها مأمور به انجام فعالیتی در چارچوب اهداف و برنامه‌های ترسیم شده بود. البته وجود گروه‌های متعدد یهودی به نسبت جمعیت آنها در ایران، تا حدودی مایه تعجب و سؤال برانگیز است. در این خصوص پرسش‌های فراوانی مطرح است. آیا وجود اختلاف نظر و دیدگاهها و مواضع متفاوت باعث پیدایی این قبیل گروه‌ها در میان این اقلیت بوده؟ یا موقعیت ویژه یهود ایران این امر را ایجاب می‌کرده است؟ یا این که علل و اهداف دیگری در پس پرده این گروه‌ها وجود داشته است؟ این موضوع به نوبه خود مورد بررسی قرار خواهد گرفت؛ مع‌الوصف این واقعیت قابل انکار نیست که برخی

۱. همان منبع.

۲. همان منبع.

گروه‌ها و سازمان‌ها به طور آشکار دارای ماهیت صهیونیستی و یا شعبه‌ای از تشکیلات صهیونیسم در ایران بوده‌اند. بخش دیگری نیز سازمان‌ها و تشکل‌هایی بودند که هم به لحاظ مالی و هم از لحاظ فکری و سیاسی از خارج کشور، از سوی سازمان‌های یهودی یا صهیونیستی آشکار یا نیمه پنهان و بعضاً مرموز تغذیه می‌شدند. در یکی از نشریات یهود با اعتراف به این واقعیتها آمده است:

در مدارس اتحاد ۷۰٪ بودجه از طرف آلیانس تأمین می‌شود و سی درصد [۳۰٪] از طریق افراد محلی؛ غذا را جوینت می‌دهد و لباس توسط انجمن خیریه اتحاد به کمک اداره جوینت داده می‌شود. [...] تمام بودجه «اوتصره‌تورا» [گنج دانش] از مرکز آن [در] نیویورک تأمین می‌شود. اُرت در میان واحدهای تعلیماتی یهودیان ایران وضع بهتری دارد. [...] ۸۰٪ بودجه اُرت از مؤسسه اُرت جهانی و بیست درصد [۲۰٪] بقیه در محل تأمین می‌شود.^۱

۱. حقایق فرهنگی و اجتماعی یهودیان ایران، از انتشارات سازمان دانشجویان یهود ایران، شهریور ماه ۱۳۴۵، ص ۷.

سازمان ها و کانون های یهودی و صهیونیستی

آلیانس

پس از سفر ناصرالدین شاه به اروپا در سال ۱۸۷۳ میلادی/۱۲۵۲ شمسی، و تلاش‌های هماهنگ و همسوی رهبران و سران یهود فرانسه، انگلستان، بلژیک، هلند، آلمان، اتریش و...، جهت وادار کردن حکومت وقت ایران به اتخاذ سیاست‌های نوین جهت اعطای امتیاز به یهود، سرانجام موضوع تأسیس مدارس آلیانس بین شاه و میرزا حسین خان مشیرالدوله (سپهسالار) صدراعظم وقت با سران «اتحادیه جهانی اسرائیلی [آلیانس اسرائیلیت اونیورسال]»^۱ مورد توافق قرار گرفت. در منابع یهودی در این باره آمده است:

در سفر اول ناصرالدین شاه به اروپا در سال ۱۲۹۰ هجری، مؤسسات و نمایندگان آلیانس در غالب نقاط از او پذیرایی به عمل آوردند و یهودیان ایران را به وی توصیه نمودند. در (۱۳ ژوئیه) حاجی میرزا حسین خان مشیرالدوله در پاریس صورت مجلسی از بازدید آلیانس، با موافقت شاه، امضاء کرد که دارای تعهدات امیدبخشی درباره یهودیان ایران بود. یکی از آن تعهدات حمایت از مدارس بود که آلیانس می‌خواست در ایران افتتاح کند.^۲ تاریخ یهود ایران، ماجرای ملاقات رهبران یهود اروپا و سران اتحادیه جهانی اسرائیلی را با ناصرالدین شاه به طور مبسوط ذکر کرده است:

1. Alliance Israelite Universelle.

۲. پرویز رهبر، تاریخ یهود، چاپخانه سپهر، ۱۳۲۵، ص ۳۴۳.

دیروز شنبه ۱۲ ژوئیه ۱۸۷۳، طبق دعوتی که از کمیته مرکزی آلیانس به عمل آمده بود، در سر ساعت معین در هتل ریاست پارلمان فرانسه که فعلاً محل اقامت شاه ایران در پاریس است حضور بهم رساندند. جناب آقای میرزاملکم‌خان وزیر امور خارجه ایران، هیئت کمیته مرکزی آلیانس را در سالن [سالن] پذیرایی به حضور شاه وارد نمود. موقعی که آقای (آدولف) کرمیو رئیس آلیانس می‌خواست شروع به صحبت نماید، اعلیحضرت وی را شناخته به او دست دادند. آقای کرمیو این قسم شروع به سخن نمود. اعلیحضرتا آلیانس اسرائیلیت اونیورسل که نماینده آن، انجمن مرکزی می‌باشد فوق‌العاده افتخار دارد که به وی اجازه شرفیابی حضور داده شده است.^۱

کرمیو در این دیدار با ارایه گزارشی از وضعیت و موقعیت یهود ایران و مراتب شاه‌دوستی و شاه‌پرستی آنان، با مقایسه ناصرالدین شاه و کورش پادشاه هخامنشی تقاضای اعطای برخی امتیازات برای یهود ایران را طرح می‌کند. سخنرانی کرمیو ناصرالدین شاه را چنان به هیجان می‌آورد که او صریحاً مراتب جانبداری خود و صدراعظم وقت از یهود را به نمایندگان یهودیان اروپا و آلیانس یادآور می‌شود:

شاه با دست خود صدراعظم (میرزا حسین خان سپه‌سالار) را نشان داده و به زبان فرانسه فرمودند: این نخست‌وزیر حامی یهودیان است و این کار را مانند کار خودش می‌داند او به قدری دوست یهودیان است تا به اندازه‌ای که مسلمانان کینه به وی پیدا کردند. صدراعظم با تبسمی تعظیم نمود.^۲

کرمیو گفت: اعلیحضرتا آلیانس اسرائیلیت مایل است که رعایای یهود شما، نسبت به وظایفی که نسبت به وطن‌پرستی و پادشاه خود دارند آشنا گردند. لازم است که از طفولیت آنها را به نتایج نیکوی فرهنگ آشنا ساخت. ما پیشنهاد می‌کنیم که در بعضی از شهرهای کشور شما (همان قسم که در شهرهای شرق کرده‌ایم) مدارس تأسیس نماییم که معلمین ما آنها را اداره کنند. آیا این فکر مورد تصویب ملوکانه واقع خواهد گردید؟

۱. حبیب لوی، پیشین، صص ۷۰۷ و ۷۰۸. به نقل از بولتن سمستر اول ۱۸۷۳، ص ۱۷۶.

۲. همان منبع، صص ۷۱۰ و ۷۱۱.

شاه به زبان فرانسه جواب داده فرمودند: «بلی من از مدارس شما حمایت خواهم کرد، آقای کرمیو با صدراعظم موافقت نمائید و من آن را تصویب می‌کنم.»^۱

این مذاکرات منجر به تهیه نامه‌ای در چهار ماده توسط ادولف کرمیو رئیس وقت اتحادیه جهانی اسرائیلی [آلیانس اسرائیلیت اونیورسل] گردید که فوراً مورد تأیید و موافقت میرزا حسین خان سپه‌سالار صدراعظم وقت به نمایندگی از حکومت ایران قرار گرفت.

براساس توافق مزبور، هزینه تأسیس مدارس آلیانس به عهده دولت ایران و مخارج تحصیل، تعلیم و تربیت معلمان یهودی ویژه آلیانس در خارج از کشور، به عهده کمیته مرکزی آلیانس مستقر در فرانسه قرار گرفت.

البته تأسیس مدارس آلیانس در ایران و آغاز فعالیت آن پس از سفر بعدی ناصرالدین شاه به اروپا عملی گردید. پوشیده نماند که در این سفر ناصرالدین شاه عمدتاً میهمان شخصت‌ها و محافل یهودی انگلستان بود.

لازم به تذکر است که در سفر سال ۱۸۸۹ میلادی/۱۲۶۸ شمسی، ناصرالدین شاه به انگلیس، میهماندار او به نیابت از ملکه ویکتوریا، ولیعهد او ادوارد و دوستان یهودی او بودند:

در تابستان ۱۸۸۹، ناصرالدین شاه میهمان ویکتوریا، ملکه انگلیس، بود و ملکه میهمانداری او را به ادوارد و دوستانش واگذار کرد. در این سفر، بار اصلی پذیرایی از پادشاه ایران به دوش آلفرد و فردیناندروچیلد [یهودی] بود. به نوشته الفری، اکنون، سرآلبرت ساسون [یهودی]، که پیر و سالخورده بود، خود حکمران یک امپراتوری شرقی محسوب می‌شد. او در کنار ادوارد [ولیعهد وقت و پادشاه بعدی با عنوان ادوارد هفتم] در انتظار ورود شاه ایران نشست. شاه در لندن برای شام میهمان روزبیری‌ها (کنت و کنتس/حناروچیلد) بود و فردای آن روز آلبرت [ساسون یهودی] او را به ناهار دعوت کرد. الفری معتقد است که توجه آلبرت ساسون به شاه ایران یک

مسئله اخلاقی نبود.^۱

فراموش نشود که ارتباط محافل مرموز یهودی خارج از کشور با ناصرالدین‌شاه قاجار و دربار او از طریق یهودیانی که در دربار آمدوشد داشتند خود موضوع قابل توجهی است. حضور ادوارد یاکوب پولاک یهودی، در دربار، که از سال ۱۸۵۵ تا ۱۸۶۰ میلادی/۱۲۳۴ تا ۱۲۳۹ شمسی، طبیب مخصوص ناصرالدین‌شاه بود تنها یک نمونه از آن روابط است.

به نوشته تاریخ یهود ایران، نامبرده وسیله‌ای برای اطلاع یهودیان خارجی، خصوصاً انگلستان از وضع یهودیان ایران گردید.^۲

نمونه دیگر این ارتباط، حضور و نقش یحزقل، معروف به حکیم حق‌نظر از ثروتمندترین یهودیان ایران در دربار بود که به عنوان طبیب مهدعلیا، مادر ناصرالدین‌شاه از آشپزخانه شاهی برای غذای ظهر و شب او سهم معین کرده بودند. همچنین داماد یحزقل، عزرا فرزند یعقوب نوۀ داود شیرازی از ثروتمندان معدود آن عصر بود که بین تهران و بغداد و تهران و منچستر انگلستان به امور تجاری اشتغال داشت.^۳

بی‌شک حضور و رفت و آمد چنین افرادی به دربار که وسایل ارتباطی مرموز حکومت ایران با کانون‌های یهودی خارج از کشور بخصوص اروپا را فراهم می‌کردند از زوایای گوناگون قابل بررسی است.

به هر حال حدود ۳۸ سال پس از تأسیس اتحادیه جهانی اسرائیلی در فرانسه، (۱۸۶۰ میلادی/۱۲۳۹ شمسی) در سال ۱۸۹۸ میلادی / ۱۲۷۷ شمسی، مدارس آلیانس در ایران تأسیس و شروع به فعالیت نمود. درباره اهداف، عملکرد و سابقه فعالیت آلیانس در ایران، در یک نشریه یهودی چنین آمده است:

خدمات آلیانس به فرهنگ و جامعه، و حتی کشور، بر همه کس آشکار است.

۱. عبدالله شهبازی، «نظریه توطئه» صعود سلطنت پهلوی و تاریخ‌نگاری جدید در ایران. مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی، ۱۳۷۷، چاپ اول صص ۹۹-۱۰۰. به نقل از:

Anthony Allfrey, Edward VII and his Jewish court, London: Weidenfeld & Nicolson, 1991.

۲. ر.ک. حبیب لوی، ص ۶۳۵.

۳. همان منبع، صص ۶۳۵ و ۶۳۶.

آقای کوهنکا ریاست دبیرستانهای [مدارس] آلیانس در ایران پس از اظهار تبریکات خود و مؤسسه آلیانس به مناسب [عید] پسخ نظریات زیر را دربارهٔ فعالیتهای مؤسسات تابعه و متبوعه خود برای درج در روزنامه فرستادند که عیناً درج می‌شود:

آلیانس ایزرائیلت اونیورسل در تاریخ ۱۸۹۸ میلادی / ۱۲۷۷ شمسی [،] درست در همان موقعی که جامعه اسرائیل ایران احتیاج مبرم به یک تشکیلات فرهنگی داشت، مدارس خود را در ایران دایر نموده، بدواً در تهران و به تدریج در اکثر شهرستانهای یهودی‌نشین ایران، دبستانها و دبیرستانهای [مدارس] متعدد تأسیس و مشغول کار شدند.

در حال حاضر [۱۳۳۴ش] مؤسسه آلیانس در تهران دوبات دبیرستان پسرانه کامل (دبیرستان اتحاد و دبیرستان کوروش) و دوبات دبیرستان دخترانه و دوبات دبستان پسرانه و دخترانه دارد و در شهرستانهای همدان، کرمانشاهان، سنندج، گروس،^۱ نهاوند، تویسرکان، بروجرد، اصفهان، یزد، کاشان، نیز دبستانها و دبیرستانهای دخترانه و پسرانه دارد که جمعاً ۸ هزار نفر از افراد این کشور در بناهای جدید و مدارس مدرن آن تحصیل می‌نمایند. مؤسسات آلیانس در ایران با اجرای برنامه‌های وزارت فرهنگ همواره اعتماد و دوستی و صمیمیت اولیاء امور وزارت فرهنگ را جلب نموده و از این دوستی توانسته است حداکثر استفاده را در بالا بردن سطح فرهنگ و تربیت فرزندان این آب و خاک ببرد. خوشوقت است وقتی ملاحظه می‌کند اکثر دانشمندان، نویسندگان و رجال سیاسی و نظامی این کشور از تحصیل کردگان مدارس آلیانس (اتحاد) می‌باشند و باز هم مزید افتخار است که همین تربیت یافتگان مدارس ایران امروز از بهترین دوستان این مؤسسه می‌باشند. در این راه پرافتخار آلیانس ایزرائیلت دوستانی هم دارد که با کمکهای مادی و معنوی خود تسهیلات لازم در راه پیشرفت مقاصد فرهنگی او را فراهم می‌سازند.^۲

۱. در قدیم به شهرستان بیجار اطلاق می‌شد.

۲. مجله عالم یهود، شماره ۱۷-۱۸، ۱۶ فروردین ۱۳۳۴ شمسی / ۶ آوریل ۱۹۵۴.

درباره جایگاه و اهمیت فعالیت مؤسسات آلیانس در کشورهای مختلف، در تاریخ یهود ایران، چنین آمده است:

اهمیت و اثر اقدامات آلیانس برای یهودیان شرق و شمال آفریقا غیرقابل توصیف است و یهودیان این نواحی، آزادی و حتی حیات و ثروت خود را بایستی مدیون آلیانس بدانند. بعدها در سال ۱۸۷۱ در انگلستان Anglo Jewish Association و در سال ۱۸۷۳ نظیر آلیانس در وین پایتخت اطریش و در برلن هم در ۱۹۰۱ ایجاد گردید [...] تأسیس مدارس آلیانس در شمال آفریقا و شرق، نتایج مهمی را برای یهودیان آن نواحی در بر داشت. در سال ۱۸۶۲ در تتوان مراکش و در ۱۸۶۴ در طنجه مراکش و در ۱۸۶۵ در بغداد و در ۱۸۶۷ در آدرنه و در همین سال در پاریس مدرسه نورمال آلیانس برای تربیت معلمین ایجاد شد و در سال ۱۸۸۲ مدرسه صنعتی اورشلیم و در ۱۸۶۹ مدرسه فلاحتی یافا تأسیس گردید.^۱

آنچه مسلم است، اتحادیه جهانی اسرائیلی یا آلیانس، یک سازمان سیاسی با اهداف صهیونیستی بوده که تحت پوشش فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی، اغراض خود را در ممالک مختلف جهان تعقیب می‌کرده است. برای پی بردن به ماهیت «آلیانس اسرائیلت اونیورسل»، اشاره به گوشه‌ای از بیوگرافی سران و بانیان آن کافی است.

اسحاق موسی آدولف کرمیو^۲ (۱۷۹۶-۱۸۸۰ میلادی/۱۱۷۵-۱۲۵۹ش) از یهودیان برجسته فرانسه در زمان خود بود. وی اولین رئیس اتحادیه جهانی اسرائیلی بود و تا سال ۱۲۵۹/۱۸۸۰، زمان مرگ خود همچنان این سمت را حفظ کرد. به نوشته یکی از رهبران معروف صهیونیسم؛ کرمیو بنیانگذار اتحادیه جهانی اسرائیلی، نه تنها در پاسداری از منافع یهود فعال بود بلکه برای کسب افتخار و عظمت یهود و اندیشه‌های یهودیت مبارزه می‌کرد. «کرمیو یک صهیونیست به معنی نوین این واژه نبود اما بدون اغراق می‌توان گفت که علایق وی به یهودیت، برداشت وی از عظمت قوم یهود و عشق وی به فلسطین، ماهیت صهیونیستی داشت [...] تصور کرمیو از آینده قوم یهود به جهان‌بینی روشنفکرانه وی ژرفا بخشید. برای کرمیو احیای سرزمین مقدس از اولویت

۱. حبیب لوی، ص ۶۹۵.

ویژه‌ای برخوردار بود. وی می‌گفت امید به بازگشت به سرزمین مقدس، همچون خورشید، به زندگی ما پرتو افکنده است و به ما آرامش می‌بخشد.^۱

وی در جای دیگر گفته بود: باید اعتراف کرد که تاکنون توجه چندانی به مسئله شرق معطوف نشده است. درباره مدرسه کشاورزی «میکوه اسرائیل»^۲ در نزدیکی یافا (که توسط اتحادیه جهانی اسرائیلی تأسیس شده بود) گفت: این مدرسه در آینده به دژ بسیار مستحکمی تبدیل خواهد شد. وقتی یهودیان به سرزمین بومی خود پای بگذارند، دیگر هرگز آن را ترک نخواهند کرد. وی در تمامی سخنرانی‌هایش بر ضرورت فراگیری زبان عبری تورات تأکید می‌کرد.^۳

از دیگر اعضای اصلی، سرشناس و مؤسس اتحادیه جهانی اسرائیلی آلبرت کوهن بود که طبق مندرجات تاریخ صهیونیسم، علاوه بر عضویت در «انجمن مرکزی یهودیان فرانسه»، ریاست «انجمن نیکوکاری پاریس» و ریاست «انجمن سرزمین موعود» را نیز به عهده داشت.

وی از جمله خدمتگزاران فداکار جامعه یهودیان پاریس بود اما بیشتر وقت خود را در جهت امور مربوط به فلسطین صرف کرد. [...] کوهن پس از تأسیس مدرسه کشاورزی میکوه اسرائیل چندین بار به فلسطین سفر کرد. وی در سال ۱۸۸۲ برای بازدید از یافا که آخرین بازدید او بود پاریس را به قصد فلسطین ترک کرد و در سر راه خود به فلسطین به لندن رفت تا درباره مسایل مهم مربوط به یهودیان ساکن این سرزمین با مسئولین سازمان یهودی انگلیسی مشورت کند. وی هنگام بازدید از این مدرسه کشاورزی در یافا درگذشت.^۴

طبق تحقیقات به عمل آمده؛ تا سال ۱۸۸۲/م ۱۲۶۱ش، تلاش صهیونیست‌ها برای ایجاد مجتمع‌ها و مستعمره‌های کشاورزی در فلسطین به سازمان‌های پوششی با عنوان خیریه محدود بود که معمولاً با حمایت مالی سرمایه‌داران یهود تشکیل می‌شد،

۱. ناهوم سوکولوف، ج اول، صص ۲۵۹ تا ۲۶۲.

2. Mikveh Israel

۳. همان منبع، ص ۲۶۴.

۴. همان منبع، صص ۲۶۲ تا ۲۶۴.

مثل «سازمان عبری-لندنی برای استعمار ارض مقدس» که در سال ۱۸۶۱/م ۱۲۴۰ش، بنیاد یافت و «اتحادیه جهانی اسرائیلی» که در همین دوران در فرانسه تأسیس شد و قصد داشت برای بهبود وضع یهودیان در جهان به طور اعم و در کشورهای اسلامی به طور اخص فعالیت کند. در سال ۱۸۷۰/م ۱۲۴۹ش، اتحادیه جهانی اسرائیلی (آلیانس) برای آموزش کشاورزی به یهودیان و اسکان آنها در فلسطین در سطحی گسترده، آموزشگاه کشاورزی «میکوه [یسرائیل]» را در نزدیکی یافا تأسیس کرد.^۱

در برخی منابع از مدارس آلیانس به عنوان ابزار صهیونیسم در مسیر پایه‌گذاری دولت صهیونیستی یاد شده است:

یهودیان شرق به ویژه در جهان اسلام، به ابزاری برای تشکیل [سازمان] یهود از طریق مدارس آلیانس و تبلیغات صهیونیسم، تبدیل گشته‌اند و بدین ترتیب هویت محلی خود را از دست داده و هویت جهانی یافته‌اند، که جوهر آن قطع ارتباط یهود با وطن خود و جذب آنها در میهن جدید می‌باشد.^۲

جذب کودکان مسلمان ایرانی توسط مراکز آموزشی آلیانس و آشناسازی آنها با تعلیمات صهیونیستی، خطر خرنده‌ای در جامعه اسلامی ایران در مقاطعی از تاریخ معاصر بود که بعضی اندیشه‌مندان و عالمان اسلام به شدت نسبت به آن حساسیت داشتند و عکس‌العمل نشان می‌دادند.

در کتاب تاریخ یهود در این باره به واقعه‌ای اشاره شده که بسیار قابل تأمل است:

در سال ۱۹۰۰ میلادی مدرسه آلیانس در اصفهان افتتاح گردید و چند سال بعد در سال ۱۹۰۷ سیدی [...] از عالمان [...] از عده‌ای از بزرگان یهود تعهد گرفت [...] که [...] اطفال مسلمان حق ندارند در مدارس یهود (آلیانس) حضور یابند، این دستورات هم در اثر دخالت وزیرمختار ایران عقیم ماند.^۳

این واقعه حکایت از آن دارد که اقلیت یهود در قبال اکثریت قاطع مسلمانان از نفوذ قابل توجهی در دستگاه حکومتی برخوردار بود و به طور همه‌جانبه از حمایت دولت

۱. عبدالوهاب کیالی، تاریخ نوین فلسطین، ترجمه محمدجواهر کلام، موسسه انتشارات امیرکبیر، سال ۱۳۶۶، چاپ اول، ص ۳۴.

۲. سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی، ص ۴۰۹.

۳. پرویز رهبر، ص ۳۴۷.

بهره‌مند بوده است، به گونه‌ای که حکومت وقت در مقابل دستورات دینی عالمان مسلمان، مبنی بر ممانعت از حضور دانش‌آموزان مسلمان در مدارس آلیانس، ایستادگی می‌کردند.

جذب دانش‌آموزان مسلمان در مدارس آلیانس، برنامه حساب شده و با اغراض مشخص از سوی بعضی تشکل‌های یهودی بود که تا زمان سقوط سلطنت پهلوی در سال ۱۳۵۷، در ایران، استمرار داشت. این درحالی بود که؛ «بنابر گزارش‌های وزارت معارف، در مدارس آلیانس یهود چندان توجهی به زبان فارسی و تاریخ و فرهنگ ایران نداشتند. برنامه‌های مدارس دولتی و آیین‌نامه‌های وزارت معارف را پشت گوش می‌انداختند.»^۱

اسناد و منابع تاریخی و نیز عملکرد و ماهیت مؤسسات آلیانس نشان می‌دهد که علی‌رغم تبلیغات و برنامه‌های آموزشی اعلام شده، این تشکیلات، اهداف پس پرده و مرموزی را در میان یهودیان کشورهای اسلامی دنبال می‌کرده است.

نویسنده تاریخ یهود ایران، پس از اشاره به ادعای «شاردن» نویسنده غربی-که نوشته بود: «یهودیان ایران بی‌سوادترین یهودیان جهان هستند»، به شدت نسبت به این عبارات عکس‌العمل نشان داده و اعتراض کرده و در صدد اثبات این مطلب است که یهودیان حتی قبل از فعالیت آلیانس در ایران دارای آزادی کامل در حوزه فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی بوده‌اند:

با این که هنوز مدارس آلیانس در ایران باز نشده بود [...] باز هم فرهنگ یهود بالاتر از هموطنان خود بود. ۹۰٪ یهودیان باسواد و از متن تورات و کتب انبیاء و از تاریخ ملت خود بااطلاع بود[ند].^۲

حتی قبل از افتتاح مدارس آلیانس در ایران مکتب‌خانه‌هایی که مدیران باسواد و فاضل آنها را اداره می‌کردند در کلیه ایران وجود داشت.^۳

حبیب لوی با این نوشته نه فقط ادعای شاردن، بلکه حتی اظهارات خود را نیز

۱. یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر، جلد دوم. در صص ۵۵ تا ۱۳۰ این کتاب به آمار دانش‌آموزان مسلمان در بعضی مدارس آلیانس اشاره شده است.

۲. حبیب لوی، ص ۶۸۶.

۳. همان منبع، ص ۴۲۲ یا ورقی.

نقض می‌کند. زیرا خود او نیز ایجاد مدارس آلیانس در ایران را ناشی از محرومیت یهود قلمداد کرده بود. در حالی که نوشته مزبور نشان می‌دهد که آلیانس نه با هدف ظاهری پیشبرد و گسترش آموزش و فرهنگ یهود بلکه با اغراض مرموز دیگری در ایران بوجود آمده بود.

به دلیل برخورداری یهود از امتیازات ویژه در دوره مختلف تاریخ معاصر ایران، عناصر صهیونیست آلیانس نیز در مراکز حساس کشور حضور و نفوذ داشتند و بعضاً از موقعیت بسیار ممتاز برخوردار بودند که این مسأله از زوایای گوناگون قابل توجه است: آدولف براسور رئیس سابق مدرسه آلیانس اصفهان که با مرحومه خانم خود سوابق درخشان و ممتدی در راه اصلاح امور فرهنگی و اجتماعی یهودیان داشت [...] در روز چهارشنبه ۲۳ سپتامبر ۱۹۵۲ در تهران فوت نمود. آن مرحوم در سال ۱۸۷۸ در شهر بیروت متولد گردیده بود. پس از پایان تحصیلات خود در فرانسه به تعلیم در مدرسه کشاورزی «میکوه» [میکوه] اسرائیل پرداخته و بعدها در تونس و از میر به شغل تدریس مشغول و در سال ۱۹۰۷ به ایران آمد و به مقام ریاست مدرسه آلیانس اصفهان گماشته شد و در سال ۱۹۲۰ به دستور اعلیحضرت فقید [رضاشاه] به تدریس زبان فرانسه در مدرسه نظام اشتغال ورزید.^۱

مؤسسات و مراکز آموزشی وابسته و مرتبط با آلیانس تا سال ۱۳۵۷ شمسی در ایران فعالیت داشتند و از طریق ارتباط با مرکزیت آن در فرانسه، به مدت حدود ۸۰ سال اهداف اتحادیه جهانی اسرائیلی مستقر در پاریس را در ایران تعقیب می‌کردند. در خلال مدت مزبور نمایندگان اعزامی و نیز رؤسا و رهبران اتحادیه جهانی اسرائیلی مستقر در فرانسه در میان یهودیان ایران رفت و آمد داشتند و همواره در مسیر پیشبرد اهداف این تشکیلات می‌کوشیدند.

در یک سند به جا مانده از ساواک در سال ۱۳۴۵ چنین گزارش شده است: طبق اطلاع واصله از تهران، ساعت ۱۸ روز ۴۵/۱۰/۱۵ از طرف انجمن فرهنگی و خیریه یهود ایران مجلس کوکتلی به مناسبت ورود آقای ژرارد

ایسرائیل معاون دبیرکل مؤسسه مرکزی آلیانس اسرائیلیت اونیورسل به ایران در هتل کمودور تشکیل گردید که در آن مجلس آقایان نماینده آژانس یهود در ایران، کشفی نماینده اقلیت کلیمیان در مجلس شورای ملی، القانیان^۱ و ۲۰۰ نفر از کلیمیان مقیم تهران ترتیب داده شده و ساعت ۲۰:۳۰ مدعوین متفرق گردیده‌اند.^۲

مطابق اسناد ساواک، همه‌ساله، یکی از رؤسا و مسؤولان بلندمرتبه اتحادیه جهانی اسرائیلی مستقر در فرانسه به ایران اعزام می‌شد و به شهرهای مختلف یهودی‌نشین سرکشی می‌کرد و بازدید به عمل می‌آورد.

در گزارش دیگر ساواک در این باره آمده است:

موضوع: ژرارد اسرائیل

۱- نامبرده بالا طبق معمول همه‌ساله که از طرف مؤسسه آلیانس اسرائیلیت فرانسه بازرسانی به تهران جهت بازرسی مدارس تهران، اصفهان، شیراز، یزد و غیره اعزام می‌دارد، به تهران وارد شده است.

۲- مشارالیه از طرف کسی قبلاً دعوت نشده بود.

۳- در مدت اقامت خود سرکشی به مؤسسه فرهنگی آلیانس و اغلب

مؤسسات فرهنگی و بهداشتی در تهران نموده است.^۳

۱. حبیب القانیان یکی از بزرگترین سرمایه‌داران یهود ایران بود که سالیان دراز ریاست انجمن کلیمیان تهران را نیز برعهده داشت. وی با اکثر سازمان‌ها و انجمن‌های یهودی و صهیونیستی فعال در ایران ارتباط و همکاری داشت. القانیان ضمن کمک‌های مالی سرشار به اسرائیل، بخشی از سرمایه خود را به منظور حمایت و پشتیبانی از رژیم صهیونیستی در فلسطین اشغالی به کار گرفته و در زمینه‌های مختلف هتل‌سازی، بانکی خانه‌سازی و... سرمایه‌گذاری کرده بود. سرمایه بی‌حد و حصر او موجب شده بود تا جایگاه برجسته‌ای در محافل اسرائیلی و صهیونی پیدا کند. القانیان جزو اولین سرمایه‌داران یهود ایران بود که در اتاق بازرگانی و صنایع ایران شاهنشاهی عضویت داشت. اریه لوین معاون سفارت و نمایندگی رژیم صهیونیستی در ایران عصر پهلوی، ضمن ستایش و تمجید از خدمات القانیان به آرمان صهیونیسم می‌نویسد: «حاج حبیب القانیان در مقامات بالای صنعتی و اقتصادی پایگاه شامخی داشت و از روابط حسنه‌ای با محافل صنعتی و طبقات بالای رژیم برخوردار بود». براساس اطلاعات مندرج در کتاب «فراماسورها، روتارین‌ها و لاینزهای ایران»، منتشره از سوی «مرکز اسناد انقلاب اسلامی»، در سال ۱۳۷۷، حبیب القانیان عضو لژ فراماسونری ابوعلی سینا، سعدی، فرانس، همایون، فارابی، شاپتر، مولوی و کمال سقراط بود. با پیروزی انقلاب اسلامی القانیان دستگیر و در دادگاه انقلاب اسلامی محاکمه و سپس اعدام شد.

۲. سند ساواک، به شماره ۵۶۵۹، مورخ ۴۵/۱۰/۱۷.

۳. سند ساواک، شماره ۴۵/۱۱/۱۹، ۴۵/۲۸۱۸۱.

به موازات حضور و رفت و آمد مقامات و نمایندگان اتحادیه جهانی اسرائیلی در میان یهودیان ایران، نمایندگان مجامع و محافل یهودی ایران نیز همواره در مجالس و مراسم آلیانس در خارج از کشور حضور و شرکت داشتند.

گزارش ساواک در خصوص شرکت لطفاله حی، در سال ۱۳۴۹ شمسی، در کنگره آلیانس در فلسطین تحت اشغال صهیونیست‌ها چنین حکایت می‌کند:

موضوع: تشکیل کنگره آلیانس در اسرائیل

طبق دعوت قبلی و به شرح جزوه چاپی پیوست در تاریخ بیست و پنج خردادماه گذشته، کنگره فرهنگی آلیانس یهود که مرکز آن کشور فرانسه می‌باشد در کشور اسرائیل تشکیل گردیده است.

در این کنگره نمایندگان آلیانس از اکثر کشورها منجمله آمریکا، کانادا و فرانسه شرکت داشته‌اند. مسئولان تشکیل کنگره مزبور از کلیمیه‌های ایران نیز دعوت کرده بودند تا در کنگره شرکت نمایند و با توجه به این که لطفاله حی نماینده مجلس شورا [ی ملی] و نایب رئیس کمیته انجمن خیریه و بهداشتی [اتحاد] یهود قصد مسافرت به اسرائیل به منظور معاینه طبی داشته لذا از طرف رئیس انجمن اتحاد (حبيب القانیان به وی مأموریت داده می‌شود تا در جلسات کنگره مزبور شرکت کند. [...])^۱

حضور لطفاله حی در کنگره بین‌المللی آلیانس در اسرائیل حداقل از دو جنبه حائز اهمیت تلقی می‌شد. اول این که سخنرانی او در تعریف و تمجید از محمدرضا شاه و دستگاه سلطنت پهلوی و جایگاه ممتاز یهود در ایران شاهنشاهی، باعث شد که پس از بازگشت به شدت مورد تشویق و تقدیر ساواک و مقامات حکومتی قرار گرفت. دوم این که نامبرده در پایان سخنرانی خود در کنگره آلیانس به نیابت از هشتاد هزار یهود ایران، نسبت به تلاش و اقدام این سازمان در ایجاد «میکوه اسرائیل» در فلسطین اشغالی ابراز خوشحالی و تقدیر نمود.

لطفاله حی در بخشی از سخنرانی خود گفت:

استاد بزرگوار جناب آقای رنه کاسن

آقای رئیس، خانم‌ها و آقایان!

جامعه یهود ایران سالیان دراز است که در انتظار چنین فرصتی است تا مراتب عمیق صادقانه و همه‌جانبه قدرشناسی و تشکر خود را نسبت به دستگاه آلیانس ایزرائیلت تقدیم کند. [...] در شرایط حاضر جامعه ۸۰ هزار نفری ما تحت سرپرستی و رهبری عالی‌ه شاهنشاه عظیم‌الشان ایران محمدرضاشاه پهلوی آریامهر انسان بزرگ قرن معاصر به موازات و حتی بیش از حد متوسط ملت ایران از لحاظ فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی پیش رفته است. به‌طوری که تقریباً در جامعه ما فرزندی که تحصیل نکند وجود ندارد و تعداد دانشجویان ما در دانشگاه‌های داخل و خارج به مراتب بزرگتر از پورسانتاژ متوسطه مملکتی است. [...] به طور یقین زیربنا و حرکت اولیه این ترقی و پیشرفت جامعه یهودی ایران در دوران ما مرهون زحمات و فعالیت‌های آلیانس و معلمین فداکار آن در ایران بوده که نزدیک یک قرن پیش در یک محیط تاریکی و جهل به کمک ما آمدند و صمیمانه به روشنی افکار فرزندان این جامعه و بسیاری از مردم آن و همچنین بالا بردن سطح معلومات آنها کوشش کردند. [...]

جناب آقای رئیس!

جامعه یهودی ایران تقاضا دارد مراتب تشکر قلبی و قدرشناسی صادقانه ما را در این جشن فرخنده که به مناسبت یکی از بهترین مظاهر کوشش و فعالیت آلیانس در ایجاد میکوه اسرائیل برپا شده پذیرفته و به برادران عزیز ما اعضای جامعه یهود فرانسه و اولیاء کارکنان آلیانس ابلاغ فرمائید.^۱ به هر روی، با بررسی مجموع رویدادهای مورد اشاره، این نتیجه به‌دست می‌آید که؛ «آلیانس»، «مادر» تشکلهای صهیونیستی در جامعه یهود ایران بوده است.

۱. متن سخنرانی لطف‌اله حی، در کنگره آلیانس در اسرائیل، ۴۹/۳/۲۵، پیوست همان سند.

تشکیلات صیونیت ایران

دربارهٔ زمان و پیدایش تشکیلات صیونیت [صهیونیسم] با نام «مجمع مرکزی تشکیلات صیونیت ایران»^۱، مطالب لازم در صفحات قبل ذکر گردید. در این مبحث ضمن پرهیز از تکرار مجدد آن موارد، به تداوم فعالیت تشکیلات مزبور تا زمان سقوط سلطنت پهلوی اشاره می‌شود.

مطابق مدارک و اسناد موجود، تلاش و تحرک تشکیلات صهیونیسم در ایران، با همه فراز و نشیب‌های ساختاری تا زمان انقراض سلسله پهلوی استمرار داشته است. در گزارش ساواک تهران، دربارهٔ برپایی یک جلسه عناصر و اعضای این تشکیلات در سال ۱۳۴۴ چنین آمده است:

آقای موسی کرمانیان از طرف دبیر تشکیلات صیونیت ایران از القابیان و ۱۷ نفر دیگر برابر صورت پیوست دعوت نموده که برای آشنایی با شخصی به نام «هاران» نماینده تشکیلات فوق در جلسه متشکله در روز چهارشنبه اول دی‌ماه [۱۳۴۴] ساعت ۷/۵ بعدازظهر به آدرس کانون فرهنگی کوروش کبیر حضور به هم رسانند.

عین دعوتنامه فوق و صورت اسامی سایر مدعوین جهت اطلاع تقدیم می‌گردد.^۲

1. Central Committee of the Zionist Organisation of IRAN.

۲. گزارش ساواک، شماره ۳۰۳/۵۷۶، تاریخ ۴۴/۹/۳۰.

پی‌نوشت مسؤول ذی‌ربط ساواک دربارهٔ این گزارش چنین است:
به ساواک تهران اطلاع [دهید] تا من غیرمستقیم مراقبت و کسب اطلاع
نماید.

پی‌نوشت مزبور نشانگر وقوف مقامات ساواک از تکاپوی عناصر صهیونیسم در ایران
است.

در گزارش مزبور، دعوتنامه دبیر تشکیلات صیونیت ایران پیوست است که در آن از
سربرگ رسمی مجمع مرکز تشکیلات صیونیت ایران استفاده شده است:

مجمع مرکزی تشکیلات صیونیت ایران

آدرس تلگرافی: صیونیت تهران

به تاریخ ۴۴/۹/۲۳

جناب آقای القانیان

خواهشمند است برای آشنایی با جناب آقای هاران نماینده دایرهٔ
تشکیلات سخنوت در جلسه تشکیلات صیونیت که روز چهارشنبه اول
دی ماه ساعت ۷/۵ بعدازظهر در کانون فرهنگی کوروش کبیر تشکیل
می‌شود شرکت فرمایید.
با احترام

دبیر تشکیلات

موسی کرمانیان^۱

سند مزبور ارتباط عناصر صهیونیست آژانس یهود (سخنوت) با تشکیلات
صهیونیسم ایران و حضور آنها در میان یهود ایران را آشکارتر می‌سازد.

آن گونه که از اسناد برمی‌آید، تشکیلات صهیونیسم ایران پیوسته تحت نظر و کنترل
شبکه‌ها و کانون‌های صهیونیسم جهانی قرار داشت و در مواقعی که تشکیلات مزبور در
ایران نیازمند تقویت و ترمیم و تحکیم بود، نمایندگان اعزامی از سوی کانون‌های
صهیونیستی در این باره اقدام می‌کردند.

در این خصوص، در یکی از گزارش‌های ساواک، در سال ۱۳۵۰، چنین درج شده
است:

موضوع: دعوتنامه از نمایندگی اسرائیل در تهران

پیرو [گزارش] شماره ۲۰/۲۱۲۹۷ ه ۲۱ [تاریخ] ۵۰/۴/۱۷

طبق دعوت قبلی نمایندگی اسرائیل در تهران ساعت ۱۹/۳۰ روز ۵۰/۴/۱۷ در حدود ۱۰۰ نفر از یهودیان در آدرس خیابان کاخ نبش بزرگمهر شماره ۱۴ حضور به هم رسانیده بودند.

افراد شناخته شده عبارت بودند از: نعمت‌اله زرگری، داود ادهمی، منصور پوراتحاد، یوسف جداع، موئیر بنایان، رفائیلی، برومند، قاطان، الیاسی، بریسکین، دکتر رحیم، خانم موره، خانم کشفی، سبزه‌رو، رفوآ، بخششیان و جوانان سازمان یهود. ابتدا بریسکین خوش‌آمد گفت و در مورد تشکیلات صهیونیستی جهانی مطالبی اظهار داشت و گفت از ایران نماینده فعال جوانان را خواسته‌اند که در ژانویه سال ۱۹۷۲ در جلسه عمومی صهیونیست شهر اورشلیم شرکت نماید. وی سپس از دکتر رحیم درخواست نمود که راجع به تشکیلات صهیونیست که هر دو یا سه سال جلسه عمومی می‌گیرند و نمایندگان فعال دنیا در آن شرکت می‌نمایند صحبت کند. رحیم اظهار داشت مفتخرم که توانسته‌ام امروز با دوستان خود روبرو شوم. مشارالیه در دنباله سخنان خود گفت سه بار قرعه به نام من اصابت کرد و در جلسه عمومی تشکیلات صهیونیست جهانی شرکت نمودم. وی در مورد تشکیلات صهیونیست جهانی در حدود ۱۰ دقیقه صحبت نمود و سپس مراد الیاسی که از طرف عزری و بریسکین مأمور شده بود که لیست اسامی برای شورای دائمی صهیونیست ایران را تهیه نماید به شرح زیر قرائت نمود: ابراهیم موره، موسی کرمانیان، عطاءاله امیریان، دکتر کرمانشاهیچی، ژان هارونیان، اسحق مرادی، یوسف کهن، صالح چیتایات،^۱ یوسف جداع، منور پوراتحاد، نجات‌اله گیاهی [گبای]،

۱. صالح چیتایات از یهودیان عراقی بود که به ایران آمد و در کنار فعالیت‌های سیاسی و اطلاعاتی به امور تجارت مشغول و مدیرعامل شرکت «مقصود» شد.

بر طبق اطلاعات موجود، نامبرده با سازمان جاسوسی انگلستان مرتبط بود و در زمان جنگ دوم جهانی به نفع انگلیس در عراق فعالیت می‌کرد. او همزمان با شبکه موساد در ایران و عراق همکاری و برای جذب جاسوس از میان اعراب، برای سفارت اسرائیل تلاش می‌کرد. چیتایات عضو سازمان فراماسونری در ایران و مسؤول کمیته تشریفات تهران مرکزی در باشگاه روتاری و لاینز بود که چندین بار به ریاست لژ روشنایی (لایت) رسید. او همچنین در شرکت «سیار» که توسط یک یهودی عراقی به نام ناتان و به نیابت از سازمان جاسوسی انگلستان در ایران تشکیل شده بود، فعالیت می‌کرد.

ابراهیم عبیر، مهین الیاسیان، استرموره، توران عافار، خانم کشفی، روزا چیتایات، رحیم‌زاده، رحمت‌اله مهرافزا، خانم رحیم‌زاده، دکتر برکهنه، قدسیان، عنایت‌اله میرهارونی، مؤثر بنایان، شاهرخ سبزه‌رو، شوشنا رفوآ، منوچهر قاطان، دکتر رحیم، داود ادهمی، داود رفائیلی، باروخ شاهری، سیروس فطوره‌چی، یوسف اورشلیمی، لطف‌اله رحمانی، مراد الیاسی، پرویز دیدصیون، نوراله زبرکانی، ابراهیم یعقوبیان. وی افزود در جلسه آینده که دعوت خواهید شد نسبت به فرد فرد افراد رأی خواهیم گرفت و افراد انتخاب شده شورای دائمی صهیونیست ایران را تشکیل خواهند داد و بعد از بین آنها ۵ تا ۷ نفر انتخاب خواهند شد که در جلسه صهیونیست شرکت نمایند. جلسه مذکور در ساعت ۲۱/۴۵ خاتمه یافت.

نظریه شنبه: این موضوع یک صحنه‌سازی بیش نیست و می‌خواهند رنگ اجتماعی به آن بدهند در صورتی که افراد مورد نظر خود را به موقع انتخاب و به جلسه عمومی صهیونیست جهانی خواهند فرستاد. گردانندگان این انتخابات ابراهیم موره، موسی کرمانیان و ربی مئیرعزری که در حال حاضر در مرخصی به سر می‌برند می‌باشند.^۱

نمایندگان اعزامی صهیونیسم، برای سرکشی و کنترل و مراقبت تشکلهای صهیونیستی داخل ایران و رفع هرگونه کاستی‌های تشکیلاتی این قبیل گروه‌ها، همواره در ایران حضور داشتند و سفارت رژیم صهیونیستی در تهران به عنوان یکی از مراکز اصلی برگزاری نشست‌های مشترک بین آنها بود. در این باره گزارش مورخ ۵۲/۳/۱ ساواک کاملاً گویا است:

ساعت ۱۹/۳۰ روز ۵۲/۲/۲۷ جلسه‌ای با حضور ۶۸ نفر از فعالین مگبیت و عده‌ای از کارمندان آژانس یهود در ایران و یسعیا‌هو هاران در محل نمایندگی اسرائیل در ایران واقع در خیابان کاخ شمالی پلاک ۱۴۵ برگزار گردید.

ابتدا آقای الیاسی کارمند نمایندگی اسرائیل در ایران آقای هاران را به حاضرین معرفی نمود و از آقای هاران خواسته شد که صحبت نمایند.

آقای هاران اظهار داشت خیلی خوشحالم که با افراد فعالین مگبیت در ایران آشنا می‌شوم و این افتخار را خواهم کرد که از شما و افراد فعال آژانس یهود یک برنامه ۱۵ روزه برای دیدار از کشور اسرائیل فراهم نمایم و بعداً از افرادی که در این سمینار ۱۵ روزه شرکت کردند برای جذب مهاجر و بهره‌برداری مگبیت استفاده خواهد شد.[۱] سپس افزود که بایستی تشکیلات به هم خورده صهیونیست را در ایران احیا نمود و فعالیت خود را با افراد جدید و تازه نفس شروع نماید. تعداد هفت نفر انتخاب شدند که در عرض یک ماه آینده جلسه‌ای خواهند داشت و فعالیت‌های صهیونیستی را شروع نمایند. بعد راجع به تشکیلات موجود در ایران صحبت کرد و گفت فعالیت‌های ندارند و کاری برای تشکیلات صهیونیستی انجام نمی‌دهند که مورد اعتراض بعضی از افراد حاضر در جلسه قرار گرفت که تشکیلاتی وجود ندارد که فعالیت نمایند. سپس آقای هاران برنامه صحیح تشکیلات صهیونیستی را شرح داد و از افراد خواست تا با آنها همکاری داشته باشند.[۲] بعد از سخنرانی هاران[۳]، آقای دان هاس مسئول مهاجرت از ایران آژانس یهود برنامه ۱۵ روزه سمینار را که از ۲ الی ۱۶ ژوئیه شروع خواهد شد شرح داد و گفت برنامه سمینار ۱۵ روزه عبارت است از چند روز سخنرانی در اورشلیم و دیدار از ادارات و شهرها و قسمت‌های امنیتی و ارتشی می‌باشد و اوراقی به افراد داده شد که هر کس مایل است آن را پر نموده به آقای دان هاس در آژانس یهود و یا آقای الیاسی در نمایندگی اسرائیل در ایران تحویل نماید که پس از رسیدگی اقدام شود این جلسه در ساعت ۲۱/۱۵ خاتمه پذیرفته است.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه فعالین مگبیت در نمایندگی اسرائیل در ایران مورد تأیید بوده و منظور از مسافرت آقای یسعیا هو هاران به ایران این بوده است که به تشکیلات صهیونیستی و مگبیت سروسامانی بدهد و عده‌ای انتخاب و جهت دیدن دوره آموزش‌های لازم به اسرائیل اعزام دارند.^۱

صرف‌نظر از تشکل‌های صهیونیستی داخل کشور، احزاب و سازمان‌های صهیونیستی خارج کشور، به ویژه گروه‌ها و دستجات صهیونیستی مستقر در فلسطین اشغالی نیز شعبه‌ای از تشکیلات خود را در ایران راه‌اندازی می‌کردند. گروه‌ها و احزاب مزبور با اعزام نمایندگان خود به داخل کشور، با یهودیان ایرانی ارتباط برقرار کرده و اغراض خود را عملی می‌ساختند. احزاب مورد اشاره در مسیر مطامع صهیونیستی خود، اهداف گوناگونی را تعقیب می‌کردند.

در یکی از اسناد مورخ ۴۴/۴/۲۱ ساواک با طبقه‌بندی سری، اطلاعات نسبتاً مفصل و مشروحی در این خصوص آمده است:

از اول سال مسیحی جاری (۱۹۶۵) فعالیت سازمانهای مختلف دولت اسرائیل [و] احزاب و سازمانهای فرهنگی آنها در بین یهودیان مقیم ایران شدت یافته است.

از روز تشکیل اسرائیل تا پایان سال ۱۹۶۴ فعالیت عمال دولت اسرائیل در ایران بیشتر متوجه [موارد ذیل است]:

۱- جلب نظر هیئت حاکمه و مقامات مختلف مملکتی و کمک به سازمانهای دولتی.

۲- تبلیغ در میان قوم یهود در ایران و جلب توجه آنها به داشتن حکومت و کشور مستقل یهود.

۳- آماده کردن یهودیان برای مهاجرت به اسرائیل و یا مسافرت یهودیان برای دیدن مملکت اسرائیل بود ولی از اوایل سال ۱۹۶۵ که دوازدهمین کنگره صهیونیسم در اسرائیل تشکیل گردید و حبیب‌القانیان سرمایه‌دار و جمشید کشفی وکیل مجلس شورای ملی محرمانه به تل‌آویو رفته و مراجعت کردند به تدریج شکل فعالیت سازمانهای اسرائیل در ایران تغییر پیدا کرده است.

۱- از اول سال مسیحی گذشته بنا به تصمیم کمیته صهیونیسم در ایران به هر یهودی ثروتمندی که اخطار می‌شد موظف بود مخارج ریالی مؤسسات مختلف را بدون چون و چرا پرداخت کنند در صورت تعلل تهدید می‌شد که در امور مالی، زندگی اجتماعی و غیره گرفتار خواهد شد.

در نتیجه آنچه را که کمیته مذکور ابلاغ می‌کند ثروتمندان کلیمی ایران بلافاصله اطاعت می‌کنند.

۲- بدون تصویب انجمن کلیمیان ایران دو نفر از یهودیان ایرانی که یکی یوسف کهن وکیل دادگستری و تبعه ایران است و دیگری کرمانیان نماینده شرکت‌های کلیمی تبعه اسرائیل و عضو حزب دولتی (مپای) که در تهران به سر می‌برد و همه جا خود را تبعه ایران می‌دانند به نام نمایندگان یهودی ایران برای شرکت در کنگره جهانی یهودیان که در امریکای جنوبی تشکیل خواهد شد انتخاب و اعتبارنامه از طرف (کمیته صهیونیسم ایران) به آنها داده شده است.

۳- در هفته اخیر یک پرسشنامه هفتاد سؤالی که در سه صفحه پلی‌کپی شده و ظاهراً به عنوان (شناسایی یهودیان ایران) است ولی در حقیقت پرسشنامه سازمان اطلاعات دولت اسرائیل می‌باشد تهیه شده که بین یهودیان ایران تقسیم و همه را مکلف به دادن جواب کرده‌اند.

۴- ازدیاد معلمین و کارکنان تبعه اسرائیل در ایران برای اداره کارهای فرهنگی سازمان جوانان و امور سیاسی و حزبی از اول سال ۱۹۶۵ شدت یافته است [۰]. در بین فعالیتهای دولت اسرائیل در ایران فعالیت حزبی و فرهنگی آنها جالب توجه است که در این گزارش قسمت اول آن را تشریح می‌نماید.

فعالیت احزاب بیست و دوگانه اسرائیل در ایران از دو سال قبل در ایران گسترش یافته است فعالیت حزب یهودیان ایران در ایران و در اسرائیل براساس تشکیلات احزابی که در اسرائیل موجودیت دارند می‌باشد.

احزاب موجود در اسرائیل برای این که اعضاء خود را زیاد کنند در دو سال قبل مبلغین حزبی خود را به همه نقاط جهان که در آنجا یهودیان متمرکز هستند فرستاده‌اند. مبلغین حزبی موظفند جوانان یهودی اعم از زن و مرد که برجسته هستند برای عضویت در احزاب خود تبلیغ کرده و پس از این که آنها را آماده دیدند تقاضای عضویت و صدور کارت برای

آنها از اسرائیل بنمایند. اعضاء انتخاب شده پس از این که مورد تعلیمات کافی از لحاظ (امور مذهبی- سیاسی- وطن قومی) و غیره قرار گرفتند وسایل مسافرت و یا مهاجرت آنها را به اسرائیل فراهم می‌کنند و بدین ترتیب هنگام ورود به اسرائیل در همان حزبی که قبلاً نام‌نویسی کرده‌اند وارد می‌شوند. بیشتر فعالیت احزاب در ایران به وسیله معلمین اعزامی از اسرائیل و یا ایرانیان یهودی که تبعه ایران هستند اداره می‌شود.[.] دولت اسرائیل برای هیچیک از احزاب اسرائیل که به ایران نمایندگی می‌فرستند امتیازی قائل نیست و یا به آنها کمک بیشتر از حزب دیگر نمی‌نماید ولی در عین حال آنها را برای فعالیت در ایران و پیدا کردن یهودیان مستعد تشویق می‌نماید.

نخستین دسته‌ای که در ایران فعالیت حزبی را از دو سال قبل شروع کرده‌اند معلمین مذهبی بوده‌اند که به وسیله دو حزب:

۱- اگودت اسرائیل

۲- جبهه ملی مذهبی

شروع به کار کرده‌اند:

۱- حزب اگودت اسرائیل AgoodatiSrail حزب مذهبی افراطی است که خواهان اجرای دقیق تورات است و روحانیون در آن نفوذ دارند.

۲- احزاب جبهه ملی مذهبی مرکب از Haroelha misrahi و Mizrahi خواهان پیشرفت تورات و دستورات آن در سراسر جهان می‌باشند.

معلمین این سه حزب در ایران بیشتر در بین شاگردان مدارس «گنج دانش» و «مؤسسه آوزرت هاتوراح» [اوتصرهتورا] که در ایران چندین مدرسه دارند فعالیت می‌کنند. این سه حزب کارشان بیشتر بر اساس تبلیغات و تعالیم مذهبی است و معتقدند که کشور و دولت اسرائیل می‌بایستی به موجب قوانین مذهبی تشکیل شود. معلمین این حزب در بین توده کلیمی خرافی ایران نفوذ کرده‌اند ولی سازمانهای (آژانس یهود و سخنوت) و سازمانهای صهیونیستی و حتی سفارت اسرائیل در ایران در پاره‌ای از موارد موافق فعالیت آنها نیست.

دومین دسته فعالیت حزبی به وسیله مبلغین اعزامی حزب مپای Ma.P.A.i صورت می‌گیرد. با وجودی که دولت اسرائیل به موجب قوانین مملکتی حق کمک مستقیم به هیچیک از احزاب [را] ندارد معذالک سفارت اسرائیل در تهران به مبلغین اعزامی این حزب برای تقویت بیشتر این حزب کمک می‌کند و یهودیان ایرانی که عضو این حزب هستند تماس بیشتر با سفارت اسرائیل و عمال آنها در ایران دارند. در رأس این عده (ابراهیم موره) و (امیدوار رئیس سازمان جوانان یهود در ایران) فعالیت می‌کنند و در دو سال اخیر تعداد زیادی از کلیمیان ایران عضو این حزب شده‌اند.[۱] این دو نفر از سال ۱۹۶۴ تاکنون مرتباً بین اسرائیل و تهران آمدوشد می‌کنند و فعالیت آنها بسیار زیاد است. احزاب دیگر اسرائیل که در زیر نام آنها برده می‌شود هر یک نمایندگانی در ایران دارند که در بین یهودیان فعالیت می‌کنند و سلول‌های حزبی هم در ایران تشکیل داده‌اند ولی چون در بین یهودیان اتحاد و اتفاق فراوانی وجود دارد فعالیت آنها به ندرت افشاء می‌شود. احزابی که در ایران و بخصوص در شهرهای تهران، شیراز، استان سنندج [کردستان]، و استان خوزستان فعالیت می‌کنند به این شرح می‌باشند:

۱- حزب حروت Heroot حزب مخالف رژیم کنونی [حزب کارگر] اسرائیل و خواهان توسعه مرزهای اسرائیل تا ساحل رود اردن و مرزهای تاریخی اسرائیل است.

۲- حزب صهیونیسم کلالیم SionimKalin حزب آزادیخواه دست راست طرفدار آزادی مؤسسات خصوصی و ایجاد یک سازمان ملی بهداشت و کار- استقلال اقتصادی به وسیله جذب حداکثر سرمایه‌های خارجی و داخلی.

۳- احزاب ائتلافی (حاعورا- یوعلاسیون) که احزاب صهیونیستی براساس اصول سوسیالیسم است و خواهان اجتماع همه یهودیان جهان در اسرائیل می‌باشد.

۴- حزب پوعلا اگودت اسرائیل دومین حزب بزرگ افراطی مذهبی.

۵. حزب ترقی خواهان یک حزب غیرسوسیالیست و طرفدار لیبرالیسم مترقی است که اعضای آن را کارگران و طبقه متوسط تشکیل می‌دهند.^۱ در تبیین جایگاه تشکیلات صهیونیسم در ایران، همین بس که در بعضی منابع یهودی از آن به عنوان عاملی در تولد روحی یهودی یاد شده است: شروع آلیانس، آغاز نهضت صهیونیستی و به روی کار آمدن سلسله پهلوی خود فرصت‌های بسیار مغتنمی بود برای تولد روحی یهودیان ایران.^۲

۱. گزارش ساواک، شماره ۳۲۵/۱۴۴۹۸، تاریخ ۴۴/۴/۲۱.

۲. یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر، جلد دوم، مقاله زن ایرانی و یهودیت، پروانه طرف.

آژانس یهود (سخنوت)

آژانس یهود را به عنوان اصلی‌ترین شبکه اجرایی و بازوی عملیاتی عالی‌ترین مرجع سازمان جهانی صهیونیسم، یعنی کنگره جهانی صهیونیسم یاد کرده‌اند.^۱ مطابق برخی نوشته‌ها، آژانس یهود که در ماده چهارم سند قیمومیت فلسطین به رسمیت شناخته شد، به عنوان یک هیأت عمومی برای اداره فلسطین معرفی شده است. آژانس یهود در واقع دولت مهاجران یهود در داخل حکومت قیمومت و دارای دستگاه اداری، هیأت‌های نمایندگی و سازمان نظامی و غیره بود که توسط کنگره جهانی صهیونیسم برگزیده می‌شدند.^۲

در ماده ۴ سند قیمومیت بریتانیا بر فلسطین، مصوب شورای جامعه ملل در سال ۱۹۲۲م/۱۳۰۱ش، درباره آژانس یهود چنین آمده است:

یک آژانس ویژه یهود به عنوان ارگان عمومی جهت مشورت و همکاری با دولت فلسطین در امور اقتصادی، اجتماعی و دیگر امور بوجود آمده و به رسمیت شناخته شود تا استقرار موطن ملی یهود و منافع جمعیت یهودی در فلسطین را ممکن ساخته، همیشه در کنترل دولت باشد و در کمک به توسعه و تحول کشور مشارکت کند.

سازمان صهیونیستی، مادامی که ساختار و اساسنامه‌اش موافق نظر مقام

۱. محمدتقی تقی‌پور، پیشین.

۲. سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی، صص ۳۶۹-۳۷۰.

قیمومت باشد، به عنوان یک چنین آژانسی به رسمیت شناخته می‌شود. این سازمان باید در جهت مشورت با حکومت اعلیحضرت بریتانیا به منظور تضمین همکاری تمام یهودیانی که مایل به استقرار موطن یهود هستند، گامهایی بردارد.^۱

به گواهی برخی اسناد، آژانس یهود یا مؤسسه جلب مهاجرت که به زبان عبری، سخنوت نامیده می‌شود، در سال ۱۹۰۰ میلادی برابر ۱۲۷۹ شمسی اعلام موجودیت کرده است.

طبق اسناد موجود ساواک، این آژانس در سال ۱۳۲۶ شمسی/۱۹۴۷ میلادی، یعنی یک سال قبل از اعلام تأسیس اسرائیل، در ایران تشکیل و موجودیت آن اعلام شد. آژانس یهود یک تشکیلات کاملاً صهیونیستی با هدف و برنامه جذب و جمع‌آوری یهود و انتقال و سپس اسکان آنان در فلسطین اشغالی است.

بی‌شک، تشویق، ترغیب، تطمیع و در نهایت جذب و جلب یهودی‌ها و سپس انتقال آنها به سرزمین‌های اشغالی از مأموریت‌های اصلی آژانس یهود در ایران عصر پهلوی بود. درباره شعاع فعالیت این سازمان در ایران، نفوذ آن در ادارات دولتی، تحرکات و مأموریت‌های مأموران آژانس در این کشور و نیز میزان هزینه و بودجه آنها، در یکی از گزارش‌های ساواک در سال ۱۳۳۷، چنین آمده است:

[موضوع:] سازمان آژانس یهود در تهران یا اداره سخنوت در ایران واقع در خیابان فرانسه چهارراه بهرامی.

سازمان اداره آژانس یهود (سخنوت در تهران): [سازمان مزبور در تهران تشکیل شده از یک نفر رئیس به نام یوسف‌بن نیسان که قریب چهار سال است با حقوق ماهیانه ۸۰۰۰۰ ریال در تهران انجام وظیفه می‌کند و دارای یک معاون است که در غیاب رئیس وظایف وی را انجام می‌دهد به نام یعقوب ناموردی [نیمرودی]^۲ تبعه اسرائیل که در واقع امور

۱. دکتر حمید احمدی، ریشه‌های بحران در خاورمیانه، سازمان انتشارات کیهان، چاپ دوم، بهار ۱۳۷۷، ص ۳۸۶.

۲. یعقوب نیمرودی فرزند صیون افسر پیشین سازمان اطلاعات نظامی اسرائیل و از بنیانگذاران شبکه‌های جاسوسی موساد در ایران و عراق و شیخ‌نشین‌های خلیج فارس بود. او در سال ۱۹۳۶م، در یک خانواده یهودی عراقی در بیت‌المقدس ادامه در صفحه بعد

کنسولی آژانس را اداره می‌نماید [و] ماهیانه ۶۰۰۰۰ ریال حقوق دریافت می‌دارد. آژانس یهود دارای دایره بهداری است برای معاینه و مداوای مهاجرین یهودی که از شهرستانها به تهران وارد می‌شوند و چندی است که در بهشتیه قدیم یهودیان مستقر گردیده و دارای بخش امراض داخلی و بخش چشم‌پزشکی و چندین پرستار می‌باشد. ریاست شعبه بهداری به عهده دکتر کهنی است که تقریباً تمام وقت خود را صرف اداره آژانس و مهاجرین می‌نماید و دارای دو مطب در خیابان حاج شیخ‌هادی و سیروس می‌باشد.

کلیه مهاجرین یهودی که به اسرائیل اعزام می‌گردند از نظر پزشکی کاملاً تحت معاینه قرار می‌گیرند و پس از اطمینان از سلامتی کامل جسمی و روحی به اسرائیل اعزام می‌گردند. وظیفه رئیس آژانس یهود، تشکیل انجمن‌ها و کنفرانس‌ها و تهیه وسایل و تماس با مأمورین ایرانی و اعزام مأمور به شهرستانهای ایران برای تبلیغ جهت آماده نمودن خانواده‌های جدید یهودی ایرانی مخصوصاً دارندگان عائله‌های ۵ الی ده نفری برای اعزام به اسرائیل [است]. انجام وظیفه یک نفر نماینده سیاسی در کشورهای مترقی و رسمی، صدور اجازه ویزا برای ورود به کشور اسرائیل به امضاء خود یا امضاء معاون وقت، پذیرایی از مأمورین اعزامی از اسرائیل در تهران و اعزام آنها به شهرستانها در صورت لزوم، دعوت از

بدنیا آمد. در سالهای ۱۹۴۰-۱۹۴۷ به اتفاق اسحاق ناوون دوست دوران کودکی‌اش و شخصیت بلندپایه بعدی در دولت اسرائیل، در سازمان «هاگانا» به فعالیت‌های تروریستی علیه مسلمانان اشتغال داشت و در جوانی عضو شعبه عربی گروه تروریستی پالماخ شد. طبق اسناد موجود، ظاهراً نیروی برای نخستین بار در تاریخ ۱۳۳۴/۱۰/۳۰ ش، از طریق مرز ترکیه وارد ایران شد و به طور رسمی متصدی معاونت «آژانس یهود» در تهران گردید. او با مجوز و تأیید محمدرضا پهلوی با ساواک رابطه برقرار کرد. یعقوب نیروی به عنوان رابط موساد (سرویس «زیتون») با ساواک، تا سال ۱۳۴۸ ش، نقش مهمی در تبدیل ساواک به زانده سازمان اطلاعاتی اسرائیلی ایفا کرد. فعالیت‌های او در عرصه جاسوسی و اطلاعاتی محدود نبود و وی با هدایت لرد ویکتور روچیلد و در همکاری با شاپور ریورتر مجری طرح‌های پیچیده‌ای در عرصه‌های فرهنگی و اقتصادی نیز بود. یعقوب نیروی تا آخرین ماههای سلطنت پهلوی با حمایت موساد محموله‌های «سری» خود را از مرزهای ایران عبور می‌داده است. طبق اسناد موجود بخش عظیمی از این محموله‌ها آثار باستانی و اشیاء عتیقه‌ای بوده است که توسط نیروی و سرویس جاسوسی اسرائیل از ایران به سرقت می‌رفت. (ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، خاطرات ارتشبد سابق حسین فردوست، ج اول؛ و نیز ج دوم، جستارهایی از تاریخ معاصر ایران، صص ۱۲۵ و ۱۲۶).

کلیه یهودیان ایرانی جهت تشکیل کنفرانس‌ها، ترتیب دادن جشن‌های مذهبی و اداره سازمان با عده‌ای کارمند و حسابدار و صندوقدار و پرداخت کلیه حقوق و هزینه‌های لازم سازمان [از دیگر وظایف او است].
هزینه‌های لازمه سازمان آژانس یهود در تهران مرتباً ماهیانه از طریق پاریس به صورت طلای شمش وارد که مستقیماً به نام رئیس آژانس یهود وقت در تهران می‌باشد و پس از وصول مطابق مقررات گمرکی در بازار آزاد به ایرانی نام اهل عراق عرب تاجر بازار و فروشنده طلاآلات فروخته شده و وجه آن به بانک‌ها و در صورت لزوم مبلغی نیز در صندوق اداره نگاهداری خواهد شد.

آژانس یهود دارای یک منشی مخصوص که فعلاً شخصی به نام رکنی و مورد اعتماد رئیس آژانس است می‌باشد که تمام هزینه و شاید هزینه‌های محرمانه در صورت احتیاج به وسیله نامبرده پرداخت می‌گردد. نامبرده دارای دفتری است که به زبان عبری و انگلیسی مکاتبه می‌نماید و رئیس دفتر مذکور در حدود ۱۰۰۰۰ ریال حقوق دریافت می‌دارد.

آژانس یهود در تهران ۱۰ نفر منشی و کارمند و تحصیلدار و خدمتگزار و ماشین‌نویس و عضو و نماینده مهاجرت (از طرف دولت اسرائیل) می‌باشد که حقوق آنها نیز به ریال در تهران پرداخت می‌گردد که این کارمندان بعضاً از یهودیان ساکن ایران و چند نفری هم از کارمندان خارجی تبعه اسرائیل می‌باشند؛^۱ از جمله شم‌طوب، منصور،^۱ رفیع یوسفی و دو نفر ماشین‌نویس زن از کارمندان فوق محسوب می‌گردند.

وظیفه شم‌طوب، تهیه گذرنامه و وسایل و مدارک لازمه برای ورود و خروج اتباع اسرائیل، تهیه گذرنامه به وسیله اداره گذرنامه شهربانی کل کشور که در تمام سازمان شهربانی مربوط است و به طور دسته‌جمعی اقلأً برای ۱۰۰ نفر تقاضای گذرنامه می‌شود و پس از اخذ گذرنامه و ارائه به اداره آژانس یهود در لیست مخصوص هواپیمایی مربوطه برای خروج

۱. احتمالاً منصور موسی‌زاده است.

گذارده می‌شود. مراجعه به اداره گمرک مهرآباد و توزیع گذرنامه‌ها بین مسافری و رسیدگی به وضع خلبانهای که به وسیله هواپیماهای آمریکایی-انگلیسی یا اسرائیلی به فرودگاه مهرآباد رفت و آمد می‌نمایند و تهیه وسایل لازم برای آنها از قبیل هتل و غیره در صورت لزوم.

شم‌طوب دارای نفوذ زیادی در شهربانی و اداره گذرنامه می‌باشد. در وزارت امور خارجه و اداره کل گمرک و اداره گمرک مهرآباد نیز دارای دوستان زیادی است. وسایل زندگی و حقوق مشارالیه از طرف آژانس یهود در تهران و دولت اسرائیل به میزان کافی تأمین گردیده و دارای اتومبیل لوکس می‌باشد، به طوری که چندین مرتبه اظهار داشته دارای گذرنامه اسرائیلی است و چون اهل عراق می‌باشد مدتی است که در تهران اقامت دارد. شم‌طوب از سال ۱۳۲۷ تاکنون متصدی کارهای آژانس یهود بوده و با این که چندین نماینده و رئیس از اسرائیل به تهران آمده او کاملاً پست خود را حفظ کرده است. نامبرده زبان عبری و انگلیسی را خوب می‌داند و عربی نیز زبان مادری او است و به زبان فارسی نیز آشنایی کامل دارد.

منصور- متصدی صدور کارت ویزای ورود مسافری به اسرائیل می‌باشد و در امر مهاجرت و تحویل و حمل ائاثیه و بار مسافری و اعزام آنها و تهیه لیست مسافری در لیست هواپیما و اعزام آنها دخالت و نظارت کامل دارد و مشارالیه به اتفاق رفیع یوسفی و شم‌طوب سوءاستفاده‌های زیادی از مسافری چه در قسمت حمل بار اخذ و وجوهی از مسافری در کمپ به عنوان کرایه اضافی بار و پرداخت حقوق و عوارض گمرکی ائاثیه مهاجری می‌نمایند. رئیس و معاون آژانس و رکنی منشی مخصوص نیز کم و بیش از این سوءاستفاده‌ها اطلاع دارند و هر کدام از آنها سهمی به عنوان حق السکوت از رفیع یوسفی که متصدی دلال گمرک و حمل ائاثیه و راهنمایی مسافری از تهران به فرودگاه می‌باشد دریافت می‌دارند. رفیع یوسفی دارای ۱۰۰۰۰ ریال حقوق ماهیانه و فوق‌العاده می‌باشد.[.] وظیفه نامبرده تحویل گرفتن ائاثیه مسافری برای حمل با

هواپیما می‌باشد و مبلغی به عنوان هزینه و حقوق و عوارض گمرکی از مسافری دریافت می‌دارد و به موقع خود نیز پولهایی خرج می‌نماید ولی جوهی که چه از آژانس یهود در تهران و چه از مسافری دریافت می‌دارد به مراتب بیش از مبلغی است که خرج می‌کند. نامبرده از چند سال به این طرف با اینکه دلالی بیش نیست دارای مغازه بزرگی اول [خیابان] لاله‌زار و مخبرالدوله به نام جواهری می‌باشد و صاحب چندین میلیون ریال ثروت و سرمایه شده است. [وی] تاکنون سه مرتبه به اسرائیل سفر کرده و با کلیه کارمندان گمرک مهرآباد و امانات پستی دارای روابط دوستانه و خصوصی است و با سیدفیروز که خدمتگزار غیررسمی اداره کل گمرک و متصدی بوفه سالون [سالن] اداره گمرک مهرآباد است در تماس بوده و رابطه دوستی و معامله دارد و حتی گفته می‌شود که سیدفیروز پاکیزه‌کار یکی از رفقای صمیمی و [از] طرفداران جدی رفیع یوسفی است.

سازمان آژانس یهود مخارج لازمه کلوپ کوروش‌کبیر [را] که تصدی آن با منوچهر امیدوار و موسی کرمانیان و دارای ۵ نفر منشی و دفتردار می‌باشد تأمین می‌نماید و کلیه کنفرانس‌ها و مجالس شب‌نشینی و اعیاد غالباً در سالن کوروش‌کبیر برگزار می‌گردد (توضیح آن که منوچهر امیدوار لیسانسیه حقوق و رئیس ستاد آژانس یهود در تهران می‌باشد که کلیه امور فرهنگی و تبلیغاتی را نیز انجام و فعلاً با هیئت پارلمانی اعزامی به اسرائیل در اسرائیل به سر می‌برد و با این که فقط برای مدت ده روز مسافرت آنها با برنامه قبلی تعیین شده بود تاکنون مراجعت ننموده و قریب ۲۰ روز است در اسرائیل به گردش پرداخته‌اند. سازمان سخنوت یا آژانس یهود دارای دایره [ای] به نام دایره خلوتص به تصدی عابد نام تبعه اسرائیل می‌باشد. نامبرده تمام هزینه‌ها و حقوق و کرایه منزل و اداره خود را از آژانس دریافت می‌دارد و وظیفه دارد که جوانها را تشویق و راهنمایی نماید تا خود را مانند سربازی برای روز خاصی [آماده، تا] به اسرائیل مهاجرت نمایند و مرتباً نیز اعزام می‌دارد.

نمایندگان اعزامی از اسرائیل برای جلب مهاجرین و کمک با کارمندان

آژانس برای اعزام مهاجرین در تهران [عبارتند از]:

آقای پیر تبعه اسرائیل

آقای حماني تبعه اسرائیل

آقای ذبیحی رحمت‌اله (ایرانی) که چند ماه در تهران اقامت داشته [و] چند روز قبل به اسرائیل مراجعت کرده است.

آقای فتحی (عراقی) تبعه اسرائیل نماینده شرکت هواپیمایی العال که مرتباً رفت و آمد دارد و گاهی برای چند روز در تهران اقامت می‌کند و روز ۳۷/۱/۱۹ با هواپیمای آمریکایی تایرلین به اتفاق ۱۲۴ نفر مسافر مهاجر یهودی به اسرائیل عزیمت نموده است.

اداره آژانس یهود در کمپ بهشتیه قبرستان سابق کلیمیان تهران واقع و دارای دو منشی به نام طالع نصرت [و] سارا ارستای فهیمه متصدی ناظر نظافت که زیر نظر آقای حماني نماینده اعزامی از اسرائیل انجام وظیفه می‌نمایند و مأمور مهاجرین مقیم کمپ رسیدگی و کارهای دفتری را انجام می‌دهند. توضیح این که خانم فهیمه دارای یکی دو بچه و روحاً سالم نیست و شبها غالباً با مردانی غریبه معاشرت دارد و اداره آژانس تصمیم دارد او را اخراج نماید. بودجه آژانس به طوری که مشاهده می‌شود از طرف (دولت اسرائیل) مرکز آژانس در اورشلیم از طریق پاریس ماهیانه ۱۲ الی ۱۵ کیلو طلای خالص تأمین و به نام رئیس آژانس وقت یهود ارسال و تحویل و ترخیص می‌گردد و در بازار به وسیله دلان و خریداران طلا مانند تجار عراقی یهودی خرید و فروش می‌گردد و وجه آن به مصرف هزینه‌های مربوطه آژانس می‌رسد.

علی‌مراد متولی قبرستان یهودیان که مسئول حفظ اثاثیه مسافری در انبار مجاور قبرستان است از آژانس حقوق دریافت می‌دارد. اداره آژانس دارای یک خدمتگزار است. شخص رئیس آژانس در محل اداره منزل دارد ولی معاون آژانس در حوالی اداره آژانس منزل نموده است.^۱

در این سند، منبع تغذیه مالی آژانس یهود، پاریس و اورشلیم قید گردیده، لیکن در گزارش‌های دیگر ساواک به سوئیس نیز در این باره اشاره شده است:

اینجانب در تاریخ یکشنبه اول دی‌ماه ۳۶ با آقای یوسف بنی‌سان [بن‌نیسان] رئیس آژانس یهود تماس گرفته و ایشان اظهار داشتند:

۱- از تمام شهرستانها مخصوصاً شهرستان شیراز کلیه کلیمیانی که بی‌بضاعت می‌باشند تقاضا نموده‌اند که به اسرائیل مهاجرت نمایند و آژانس یهود در تهران که شعبه آژانس یهود جهانی می‌باشد همه‌گونه تسهیلات برای آنها فراهم می‌آورد.

۲- تمام کلیمیان با ویزای مهاجرت به اسرائیل خواهند رفت.

۳- تاکنون ۵۰ الی ۶۰ نفر [از شیراز] رفته‌اند و بقیه به ترتیب خواهند رفت.

۴- وسیله مسافرت آنها توسط شرکت هواپیمایی ایران- افرانس و یا شرکت هواپیمایی آل اسرائیل خواهد بود.

۵- آژانس یهود در تهران نو دارای کمپی [به نام بهشتیه] می‌باشد که از کلیه کلیمیانی که از شهرستانها به تهران می‌آیند در آنجا نگهداری کرده و همه‌گونه وسایل اعم از غذا، پوشاک، بهداشت در اختیار آنها می‌گذارد.

۶- این آژانس احتیاجات مادی خود را توسط آژانس یهود مرکزی که در سوئیس می‌باشد مرتفع کرده به این ترتیب شمش‌های طلا برای ما می‌فرستد و پس از فروش تبدیل به ریال می‌گردد.

۷- این آژانس فقط به کلیمیانی که فقیر و بی‌بضاعت می‌باشند، کمک مادی می‌نماید.

۸- بدین منظور دو نفر از مقامات دولتی اسرائیل با اجازه مقامات دولتی ایران برای بررسی وضع کلیمیان فوق‌الذکر به ایران مسافرت کرده و فعلاً در شیراز می‌باشند و قصد مسافرت به شهرستان‌های ایران را دارند.^۱ مطابق مدارک موجود، آژانس یهود با مجوز دستگاه‌های ذی‌ربط دولت شاهنشاهی،

از جمله وزارت کشور و وزارت امور خارجه، شعبه خود را در ایران تأسیس کرده بود:
 ۴ آدرس خیابان خارک، خیابان صائب، پلاک شماره ۴۰ مراجعه شد با
 بررسی به عمل آمده معلوم شد ساختمان مزبور مؤسسه آژانس یهود در
 ایران است.

مؤسسه مزبور از سال ۱۳۳۴ بنابه تصویب وزارت کشور و وزارت امور
 خارجه در ایران تأسیس شده، کارش معافیت عوارض گذرنامه یهودیان
 ایرانی بی‌بضاعت است که قصد مهاجرت فلسطین را دارند و ضمناً
 یهودیانی که از کشورهای مختلف عربی به ایران می‌آیند و قصد مهاجرت
 به اسرائیل دارند گذرنامه و وسایل مهاجرت آنها را مؤسسه مزبور تسهیل
 می‌نماید. نامبردگان محلی دارند به نام کمپ بهشتیه. کلیمی‌هایی که از
 کشورهای مختلف به ایران پناهنده می‌شوند در آنجا نگهداری و پس از
 تکمیل مدارک لازم به وسیله این مؤسسه به اسرائیل می‌فرستند. شماره
 تلفن مؤسسه ۴۵۳۱۴ می‌باشد. رئیس مؤسسه شخصی به نام مناحیم
 شهرت‌الدار اهل و تبعه اسرائیل است که تازه به ایران آمده و هنوز پروانه
 اقامت و غیره برای وی صادر نشده. اداره کننده و جوابگوی مراجعین
 شخصی به نام شمطوب الیاهو فرزند غبور به شماره پروانه اقامت ۹۴۶۸
 صادره از شهربانی کل کشور [...] می‌باشد. نامبرده خودش را عضو سفارت
 اسرائیل معرفی کرد و اظهار می‌داشت مدت ۱۲ سال است در ایران
 می‌باشد، به زبان فارسی آشنایی کامل دارد. وی بسیار از ایران تعریف و
 تمجید می‌کرد و اظهار می‌داشت ما مدیون دولت و ملت ایران هستیم. از
 نوع دوستی شاهنشاه آریامهر بسیار تعریف و تمجید می‌کرد و اظهار
 می‌داشت که دو بار خدمت شاهنشاه آریامهر شرفیاب شدم. شخص
 دیگری به نام ویکتور دادون اهل و تبعه اسرائیل در این مؤسسه کار
 می‌کند که وی نیز اخیراً به ایران آمده است. کارکنان ایرانی مؤسسه^۱
 عبارتند از: ۱- منصور موسی‌زاده؛ ۲- صادق رکنی؛ ۳- نصرت طایفی؛

۱. در این گزارش نشانی سکونت همه افرادی که از آنها یاد شده نیز ذکر گردیده است.

۴- ویوست لاوی؛ ۵- مهوش اخوت؛ ۶- زرین تاج سامیح؛ ۷- حوری سوفرزاده؛ ۸- علی مراد شهرت سعیدی؛ ۹- عباس اسدی؛ ۱۰- علی اسدی؛ ۱۱- جعفر عباسی.^۱

بنابراین، فعالیت اداره آژانس یهود در ایران نه تنها از دید دستگاه‌های رسمی سلطنت پهلوی، از ساواک تا وزارت امور خارجه مخفی و پنهان نبود، بلکه با نظر موافق و مساعد مقامات رسمی دولت شاهنشاهی، روز به روز بر شعاع فعالیت و اختیارات شعب آژانس یهود اضافه می‌شد. در سند مورخ ۱۳۳۷/۴/۱۴ ساواک آمده است:

از اوایل تیر ماه جاری دائره کنسولی در آژانس یهود دایر و زیر نظر مستقیم دکتر دوریل نماینده بازرگانی اسرائیل و بدون دخالت کارکنان آژانس یهود شروع به کار نموده و یاکو (Yacou) تبعه اسرائیل نیز تصدی قسمت ویزای دایره مزبور را بر عهده دارد و به مدارک مسافری ورودی و خروجی یهودیان رسیدگی می‌نماید.^۲

متصدیان آژانس یهود ایران با هدف تاخت و تاز هرچه بیشتر در کشور، به عناوین مختلف سعی در تحریک احساسات و جلب نظر مقامات ذیربط دستگاه شاهنشاهی داشتند.

در یکی از نشریات یهودی، در کنار تصویر رئیس آژانس یهود در ایران چنین آمده است:

آقای بن‌نيسان رئيس سخنوت (آژانس یهود) در ایران در مقابل تقاضای خبرنگار ما برای یک عکس و یک پیغام مختصر به مناسبت عید پسخ با خوشرویی پیام زیر را به وسیله عالم یهود برای جامعه ایران لطف کردند: [...] امروز در اسرائیل این عید باستانی معنی و مفهوم مهمتری یافته است. مساعی اسرائیل در راه سعادت و نیکبختی هر فرد یهودی که قدم به دروازه‌های باز آن بگذارد ایجاب می‌نماید که تمام یهودیان جهان از بذل هر گونه مساعدت خودداری نکنند [نکنند].

از فرصت استفاده نموده بدین وسیله به نام سخنوت مراتب قدردانی و

۱. گزارش ساواک، شماره ۴۶۱۹، مورخ ۱۳۴۹/۹/۲۷.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۱۳۳۲، مورخ ۱۳۳۷/۴/۱۴.

سپاسگزاری خود را نسبت به اولیاء محترم دولت [شاهنشاهی] که پیوسته مساعدت و همراهی آنها در وظیفه بشردوستانه این مؤسسه شامل حال ما است تقدیم نموده، اضافه کنم که تاریخ یهود هیچگاه این مساعدتهای پرقیمت را فراموش نخواهد کرد.^۱

نمونه دیگر تلگراف تبریک آژانس یهود ایران به بختیار، رئیس وقت سازمان امنیت به مناسبت حلول سال ۱۳۳۸ است:

تیمسار معظم سرلشگر بختیار معاون محبوب نخست‌وزیر و رئیس محترم سازمان امنیت و اطلاعات کل کشور.

مؤسسه آژانس یهود در ایران افتخار دارد بهترین تبریکات و ادعیه خود را به مناسبت حلول سال نو و عید باستانی نوروز به حضور آن جناب تقدیم داشته و ترقیات روزافزون ملت ارجمند ایران را تحت توجهات عالی‌ه شاهنشاه محبوب آرزو نماید.

مؤسسه آژانس یهود در ایران.^۲

بختیار، نیز مراتب تشکر خود را نسبت به آن تشکیلات اعلام می‌دارد:

تلگراف- شهری- مؤسسه آژانس یهود در ایران

ضمن تشکر از وصول تلگراف تبریک نوروزی آن آژانس آرزومند است که به یاری خداوند متعال و پیروی از منویات شاهنشاه محبوب در سال نو موفقیت‌های بیشتری در راه حفظ امنیت کشور عزیزمان نصیب گردد.

سرلشگر تیمور بختیار^۳

رئیس آژانس یهود در تهران طی اردیبهشت ماه سال ۱۳۳۷ بنا به تصمیم آژانس بین‌المللی یهود تغییر و به جای یوسف بن‌نیسان که حدود چهار سال متصدی این پست بود، فردی به نام داخور به عنوان رئیس جدید این تشکیلات در تهران تعیین می‌گردد. در سند ساواک در این خصوص چنین آمده است:

۱. مجله عالم یهود، شماره ۱۷-۱۸، ۱۶ فروردین ۱۳۳۴ شمسی / ۶ آوریل ۱۹۵۴ میلادی.

۲. تلگراف رئیس وقت آژانس یهود به بختیار، شماره ۸۲۶۹، ۳۷/۱۲/۲۹ شمسی.

۳. تلگراف بختیار رئیس سازمان اطلاعات و امتی کشور به رئیس آژانس یهود ایران، ۳۸/۱/۴.

از روز مذکور داخورد رئیس جدید آژانس یهود مشغول کار شده^۱ و کلیه امور مربوطه به آژانس توسط بن‌نیشان رئیس سابق به مشارالیه تحویل گردیده است.

بن‌نیشان مدت ۱۵ روز دیگر برای تسویه حساب و روشن نمودن وضع مالی آژانس در تهران توقف می‌نماید و به طوری که شنیده شده مشارالیه با این که یک مأمور روزمزد بوده مع‌هذا از طرف دولت اسرائیل برای تصدی پست‌هایی در خارج کشور اسرائیل پیشنهاداتی به وی گردیده است.^۲

آژانس جهانی یهود اگر چه هدف خود را جذب مهاجرین یهودی در ایران اعلام کرده بود، لیکن این سازمان برنامه‌های متعددی را در این کشور اجرا و اغراض سیاسی، اطلاعاتی و فرهنگی گوناگونی را تعقیب می‌کرد. این تشکیلات به منظور تسهیل در اجرا و عملی ساختن برنامه‌های خود، با توجه به شرایط ویژه یهود ایران، رؤسای آژانس یهود را بنا به مصالحی تعویض می‌کرد و تغییر می‌داد. این تغییرات بعضاً بیش از یک سال به طول نمی‌انجامید. برای مثال؛ داخورد که در اردیبهشت ماه ۱۳۳۷ به عنوان رئیس جدید آژانس یهود ایران فعالیت خود را آغاز کرده بود در تیر ماه سال ۱۳۳۸ جای خود را به ناس رئیس جدید آژانس یهود در تهران سپرد.

این قبیل موارد از دید ساواک پنهان نبود و مأموران ذی‌ربط آن دستگاه نسبت به این گونه جابجایی‌ها در میان کارمندان و مسؤولان آژانس یهود و کانون‌های یهودی داخل کشور وقوف داشتند و مطلع بودند که گزارش ذیل نمونه کوچکی از آن است:

در حال حاضر رکنی کارمند ایرانی آژانس یهود به جای یعقوب کازیت معاون سابق آژانس که اخیراً به اسرائیل عزیمت و از آنجا مأمور توکیو گردیده کلیه امور کنسولی اسرائیل را در تهران عهده‌دار می‌باشد ولی امضاء ویزای ورود به اسرائیل مخصوص ساخورد رئیس آژانس است. رکنی سابقاً مسئول فروش طلاهای رسیده به ایران در بازار و صندوقدار آژانس یهود در تهران بوده است.

۱. طبق مندرجات این گزارش احتمالاً روز شروع کار داخورد ۱۳۳۷/۲/۲۱ بوده است.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۵۱۵، مورخ ۱۳۳۷/۲/۲۱.

ساخور اصلاً اهل چکسلواکی [چک و سلواکی] و رکنی نیز از یهودیان

بومی کرمانشاه می‌باشد.^۱

نمونه دیگر در این باره چنین است:

در هفته گذشته رئیس آژانس یهود می‌گفت به زودی سرهنگ یعقوب ناموردی [نیمرودی] مأمور نظامی قسمت سیاسی آژانس یهود به علت تغییر مأمورین از ایران به اسرائیل خواهد رفت و پس از مدتی مراجعت خواهد نمود. به همین مناسبت آقایان رکنی و شم‌طوب کارمندان آژانس یهود که در قسمت سخنوت کار می‌کردند به قسمت سیاسی آژانس در طبقه فوقانی اداره منتقل و انجام وظیفه می‌نمایند.^۲

آژانس یهود در ایران در عین برخورداری از مجوز دولت شاهنشاهی برای فعالیت، مع‌الوصف برای پنهان نگه داشتن بخشی از تلاش‌های مرموز خود، از اماکن پوششی و مخفی نیز استفاده می‌کرد:

یکی از کارمندان آژانس یهود می‌گفت چون اولیای مؤسسات یهود در ایران متوجه مراقبت مأمورین انتظامی گردیده‌اند، لذا کلیه اسناد مربوط به فعالیتهای اقتصادی و اجتماعی خود را به محل کمپانی اریس واقع در خیابان فردوسی منتقل نموده‌اند.[.] کمپانی مزبور ظاهراً برای فروش لوازم یدکی اتومبیل و ماشین‌آلات تأسیس گردیده لیکن یکی از مراکز کسب اطلاعات سیاسی یهودیان به شمار می‌رود.^۳

برگزاری مجالس جشن و سرور در میان یهودیان ایران به مناسبت سالگرد تأسیس رژیم صهیونیستی، از سوی آژانس یهود، تلاشی به منظور احیا و تقویت آرمان صهیونیستی در بین جوانان یهودی و تحریک احساسات یهود ایران به نفع مطامع اشغالگران فلسطین بود:

در جلسه منعقدۀ در آژانس یهود و در تعقیب قطعنامه صادره در مورد شناسایی دولت اسرائیل تصمیم گرفته شده بود که برای یازدهمین سال

۱. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۵۸۹، تاریخ ۳۸/۲/۱۵.

۲. گزارش ساواک، شماره ۳۱۶/۱۹۶۲، تاریخ ۴۰/۵/۷.

۳. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۱۱۵۳، تاریخ ۳۷/۶/۲.

استقلال دولت اسرائیل جشن مفصلی برپا نمایند و از کلیه نمایندگان مجلس شورا و سنا و هیئت دولت در کلوپ کسری (مدت دو ماه است از طرف عده‌ای از جوانان یهودی با کمک و مساعدت آژانس یهود تأسیس شده) دعوت به عمل آورند ولی مقامات دولت اسرائیل به عللی با برگزاری چنین جشنی موافقت نکردند.

قرار است طبق رسوم سنواتی از طرف آژانس یهود برای روز ۲۴ و ۲۵ اردیبهشت^۱ در کلوپ کوروش کبیر به مناسبت یازدهمین سال استقلال اسرائیل^۲ شب‌نشینی مجللی برپا گردد و از هم‌اکنون بلیط ورودیه و کارتهای دعوت برای عده زیادی از شخصیتها و رجال چاپ و در همین روزها به وسیله کارکنان آژانس و کلوپ کوروش کبیر به فروش خواهد رسید.^۳

در گزارش دیگری با عنوان «جشن استقلال اسرائیل» چنین آمده است: به مناسبت تصادف روز ۳۱ فروردین با روز سیزدهمین سال استقلال اسرائیل [.] از طرف اداره سخنوت (آژانس یهود) مجلس جشنی در سالن هتل مرمر واقع در خیابان فیشرآباد ترتیب داده شده بود و در این جشن عده زیادی از کارمندان قسمت سیاسی سازمان آژانس یهود و کارمندان مؤسسات یهود در ایران، معاریف یهود، اعضای سازمان بانوان یهود، انجمن کلیمیان، انجمن پزشکی یهود، ارت ایران، کانون خیرخواه، جوینت امریکن و چند نفر یهودی که از اسرائیل آمده بودند شرکت داشته‌اند. ابتدا دکتر دوریل، یوسف ناسن رئیس آژانس یهود، ربی مئیرعزری کارمند وزارت امور خارجه اسرائیل روز استقلال را به مدعوین تبریک گفته‌اند. سالن هتل به پرچمهای کشور شاهنشاهی ایران و کشور اسرائیل تزیین شده بود و مدعوین به صرف کوکتل پرداخته و نطق و خطابه‌ای

۱. در ۱۴ ماه مه ۱۹۴۸ میلادی ۲۵ اردیبهشت ۱۳۲۷ شمسی تأسیس رژیم صهیونیستی در سرزمین فلسطین اعلام شد. در این زمان صهیونیست‌ها تقریباً ۵۰ درصد از کل سرزمین فلسطین را تحت اشغال خود داشتند.

۲. به کارگیری عبارت «استقلال» به جای «تأسیس»، برای اسرائیل، یک شیوه تبلیغاتی صهیونیستی است.

۳. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۴۲۵، تاریخ ۲۸/۲/۵.

ایراد نشد و این مراسم تا ساعت ۱۹ ادامه داشت.

ساعت ۲۱ روز مزبور نیز به دعوت آژانس یهود مراسمی به همین مناسبت در سالن دبیرستان کوروش کبیر واقع در خیابان هاتف ترتیب داده شده بود که عده‌ای در حدود دوهزار نفر از مردم طبقات دوم و سوم یهودی و فرهنگیان و اطباء و تجار یهودی در آن شرکت داشته‌اند و ابتدا یک حلقه فیلم از کارهای روزانه زنان اسرائیل که قبلاً به وسیله ربی مئیر عزری تهیه شده بود به معرض نمایش گذاشته شد و در این مراسم به علت کمی جا و ازدیاد جمعیت اکثر شیشه پنجره‌های سالن شکسته و مأمورین انتظامی موفق به جلوگیری از ازدحام نشده‌اند. در ساعت ۲۳ این مراسم خاتمه یافت.^۱

رؤسای آژانس جهانی یهود جهت هماهنگی هرچه بیشتر بین آژانس و دیگر گروه‌ها و کانون‌های یهودی داخل ایران، به منظور تسریع و پیشبرد مطامع خود، پیوسته به ایران مسافرت می‌کردند:

طبق اطلاعات واصله در تاریخ ۳۶/۱۰/۲۴ آقای بت‌اریه وزیر مهاجرت و رئیس کارگزینی و استخدام کل آژانس یهود در دنیا با هواپیمای العال به تهران وارد شده و در فرودگاه مهرآباد جمعی از سران یهود داخلی و خارجی از وی استقبال نمودند و محل اقامت او در اداره آژانس یهود در تهران و مهمانخانه نادری اتاق شماره ۱۵ تعیین گردید. در شب جمعه مورخه ۳۶/۱۰/۲۷ از ساعت ۱۹ الی ۲۴ کمیسیونی با حضور آقای بت‌اریه و آقای بن‌نيسان و کلیه اعضاء آژانس یهود و اُرت صهیونیست و کلیه اعضاء کانون خیرخواه و رابلوی رئیس مولتر [اوتصر] هتورا و کوهن‌صدق مدیران مؤسسه در منزل آقای موسی طوب ملقب به پاستور تشکیل شده بود و گویا موضوع مذاکرات آنها مربوط به مسئله مهاجرت بوده است.

همچنین آقای بت‌اریه برای سرکشی به حوزه یهودیان مقیم آبادان و

خرمشهر و اصفهان مسافرتی به شهرستانهای مذکور کرده و در این مسافرت کلیه مؤسسات یهودیها و مدارس اتحاد و گنج دانش را بازدید نمود و به علاوه در شب جمعه مورخه ۳۶/۱۱/۴ از ساعت ۱۹ الی ۲۲/۵ از طرف آژانس یهود مجلس جشنی برای معرفی و افتخار ورود آقای بتاریه در کلوپ کوروش کبیر خیابان سفارت فرانسه منعقد گردید که در این مجلس آقایان رابلوی رئیس هولتر [اوتصر] هتورا و لی پین رئیس جوینت امریکن، الیاسی عضو کمیته یهودیان، پاستور رئیس کل حزب جوینت‌های ایران و بن‌نيسان رئیس آژانس یهود، یعقوب ناموردی [نیمروردی] و ابراهیم موره، موسی کرمانیان و آقای منوچهر امیدوار رئیس کلوپ کوروش کبیر و انجمن فرهنگی و کلیه اسرائیلیهای مقیم تهران حضور داشتند و مذاکرات آنها گویا روی مسئله مهاجرت که قبلاً شروع کرده بودند به وسیله آقای موسی کرمانیان مطرح و ادامه داده شد و در اطراف اوضاع و احوال اسرائیل و همچنین راجع به وضعیت یهودیان ایران و سرمایه‌داران گفتگوهای شد که به وسیله آقای بتاریه بایستی اقدام شود و طبق اطلاع آقای بتاریه به وسیله هواپیمای ارفرانس به دهلی حرکت کرد و کلیه شخصیت‌های یهود که اسامی آنها در بالا ذکر شده در فرودگاه حضور داشته و از وی بدرقه کردند و قرار است مدت ۱۰ یا ۱۵ روز در دهلی اقامت نماید و بعد از راه تهران به اسرائیل مراجعت نماید.^۱

گزارش ساواک درباره رفت‌وآمد مأموران صهیونیست به ایران چنین حکایت

می‌کند:

روز مذکور سپیر رئیس اداره کل مهاجرت یهود از اسرائیل به تهران وارد گردیده تا به امور مهاجرت یهودیان ایرانی رسیدگی نماید و از آن روز مرتباً جلساتی با حضور بن‌نيسان رئیس آژانس یهود، ناموردی [نیمروردی] معاون آژانس، شوستی عضو بازرگانی اسرائیل و سپس رئیس مهاجرت اسرائیل در محل آژانس تشکیل و موضوعات مورد بحث نیز جنبه کاملاً محرمانه داشته است.

ضمناً در یک ماهه اخیر جنب و جوش و آمد و رفت زیادی در آژانس یهود برای مهاجرت به اسرائیل صورت می‌گیرد و یک نفر سروان شهربانی نیز به اوراق گذرنامه مهاجرین رسیدگی می‌نماید.^۱

به لحاظ اهمیت ویژه پایگاه‌های یهودی ایران برای صهیونیسم جهانی، نمایندگان و رؤسای بلندپایه آن سازمان پیوسته در ایران حضور پیدا می‌کردند و در تقویت و تحکیم مناسبات بین یهود ایران و رژیم صهیونیستی از هیچ کوششی فروگذار نمی‌کردند:

ساعت ۱۰ صبح روز مذکور یهودا دومینیت (Yehouda Dominith) دبیر کل آژانس یهود مقیم تل‌آویو وارد تهران گردید و اعضاء آژانس یهود در فرودگاه از نامبرده استقبال نمودند.

قرار است مشارالیه چند روز در تهران توقف کرده و با سیگل رئیس اداره مهاجرت جهت تشویق مهاجرت یهودیان ایرانی به اسرائیل و کمک سرمایه‌داران یهودی در این مورد مذاکره و تبادل نظر کنند.^۲

ساعت ۹/۵ صبح روز سه‌شنبه گذشته جلسه‌ای با حضور سیگل رئیس کل مهاجرت یهود، یهودا دومینیت مدیر کل آژانس یهود، دکتر دوریل نماینده بازرگانی اسرائیل در ایران، عزری ربی مئیر کارمند وزارت امور خارجه اسرائیل و نویسنده روزنامه فارسی ستاره شرق چاپ اسرائیل، ساخور نماینده اعزامی اسرائیل به ایران، مهندس یافیه عضو صهیونیست جهانی و مهندس ساخور رئیس آژانس یهود در ایران در محل آژانس یهود تشکیل و درباره مهاجرت یهودیان اصفهان و شیراز مذاکراتی انجام گرفته است.

قرار است مأمورین اعزامی دولت اسرائیل به تهران به عنوان گردش و هواخوری مسافرتی به بندر پهلوی [انزلی] بنمایند.^۳

این حرکت، چندی بعد نیز به گونه‌ای دیگر و با پوشش فرهنگی، تکرار می‌شود: از ساعت ۱۸/۳۰ روز مذکور به دعوت قبلی آژانس یهود و به مناسبت

۱. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۴۶۱۹، تاریخ ۲۶/۱۱/۳۶.

۲. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۱۴۹۷، تاریخ ۲۸/۴/۸.

۳. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۱۵۷۴، تاریخ ۲۸/۴/۱۲.

ورود دکتر هامیل مسئول امور فرهنگی و مذهبی آژانس کل جهت سرکشی به مؤسسات فرهنگی یهود در تهران عده‌ای در حدود ۴۰۰ نفر از جوانان و دانش‌آموزان یهود به اتفاق اولیاء خود و معلمین مؤسسات فرهنگی یهود، اعضاء هیئت انجمن کوروش‌کبیر و دکتر بروخیم رئیس دبیرستان کوروش‌کبیر، ناس رئیس آژانس یهود در تهران، ذبیحی نماینده اعزامی از اسرائیل و دکتر دلجانی رئیس امور مهاجرت آژانس یهود در دبیرستان کوروش‌کبیر حضور یافته‌اند.

بدو دکتر بروخیم رئیس انجمن کوروش‌کبیر به مدعوین خیرمقدم گفته و از اولیاء اطفال تقاضای همکاری با دبیرستان را نمود و دکتر هامیل درباره شروع فصل درخت‌کاری بهاری مطالبی اظهار و سپس دو پرده رقص از طرف دسته مدرسه خلوتص به سرپرستی حاسیه گوئل رئیس خلوتص انجام شد که مورد توجه حضار قرار گرفت و اشعاری از حضرت سلیمان خوانده شد.

دکتر هامیل مجدداً مدت نیم ساعت به زبان عبری درباره آزادی یهودیان و لزوم مهاجرت آنان به اسرائیل صحبت کرده و اظهار تأسف کرد که نمی‌توان [تواند] به زبان شیرین فارسی مطالب خود را بیان نماید.[.] بیانات دکتر هامیل به وسیله ذبیحی به فارسی ترجمه می‌شد.

دکتر دلجانی نیز مشاهدات خود را در اسرائیل بیان و شمه‌ای از روابط دبیران و اسرائیل و تاریخ نجات یهودیان و فتح بابل را به دست کوروش‌کبیر و داریوش هخامنشی شرح داد و در خاتمه نتیجه گرفت که سوابق دیرینه ملت ایران با یهودیان از زمان کوروش‌کبیر ناجی یهودیان شروع می‌شود و کلیه یهودیان جهان بخصوص یهودیان ایران و اسرائیلی باید جشن دوهزاروپانصدمین سال شاهنشاهی ایران را هر قدر می‌توانند مجلل‌تر و آبرومندتر برگزار کنند که درخور مقام شاهنشاهی ایران باشد و رشد ملی خود را بنا به وظیفه مذهبی خود ثابت نمایند. در خاتمه سه حلقه فیلم به زبان فرانسه از جشنهای ده‌ساله ارتش اسرائیل و مراسم مذهبی و درختکاری و پذیراییهای رسمی از نمایندگان دول خارجی در اسرائیل و

بیشرفتهای ورزشی که توسط آژانس یهود تهیه شده بود به معرض نمایش گذاشته شده است.^۱

رفت و آمدهای مکرر سران آژانس جهانی یهود به ایران نشانگر فعالیت‌های بی‌وقفه، مستمر و چند منظوره آن تشکیلات صهیونیستی در ایران بود:

یهودا دومینیت دبیرکل آژانس یهود در اورشلیم پس از یک هفته اقامت در تهران و شرکت در جلسات محرمانه‌ای که با حضور سران یهود و مسئولین مؤسسات یهودی در تهران به منظور توسعه فعالیت سیاسی و اقتصادی یهود در ایران تشکیل می‌گردید صبح روز دوشنبه برای شرکت در کنفرانس عمومی نمایندگان یهودیان کشورهای مختلف جهان که از طرف دولت اسرائیل در ژنو تشکیل خواهد شد با هواپیما به اروپا عزیمت نموده است.^۲

فعالیت اداره آژانس یهود در تهران، برنامه‌ها و مأموریت آن کاملاً تحت نظر و مراقبت آژانس جهانی یهود بود. بدین لحاظ هر از چند گاهی فرستادگان این تشکیلات و حتی رؤسای آن جهت بررسی و ارزیابی تشکیلات مستقر در ایران به تهران سفر می‌کردند. در گزارش اردیبهشت ماه سال ۱۳۳۷ ساواک، چنین آمده است:

آقای ذبدوانی تبعه اسرائیل رئیس کل آژانس یهود بین‌المللی هفته قبل خیلی محرمانه به تهران وارد شده و مشغول مسافرت در شهرستانها می‌باشد تا به وضعیت یهودیان شهرستانها رسیدگی نماید. نامبرده معاون وزیر امور خارجه کشور انقلابی اسرائیل است^۳ که برای کشورهایی که تا کنون کشور اسرائیل را به رسمیت نشناخته‌اند به نام سازمان سخنوت جهانی بین‌المللی انجام وظیفه می‌نماید.

آژانس یهود از هر فرصتی برای تبلیغ اهداف صهیونیستی در میان جامعه یهود

۱. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۵۰۲۶، تاریخ ۳۸/۱۲/۱.

۲. سند ساواک؛ شماره ۲-۳-۱۶۵۶، مورخ ۳۸/۴/۱۶.

۳. جای بسی شگفتی است که دستگاه‌ها و مقامات رسمی رژیم پهلوی، در جایگاه یک کشور مسلمان، از رژیم صهیونیستی به عنوان «کشور انقلابی اسرائیل» یاد کرده‌اند. این در شرایطی است که هنوز بیش از ۲ سال از تهاجم نظامی مشترک رژیم صهیونیستی، فرانسه و انگلستان به کشور مصر در سال ۱۹۵۶ میلادی / ۱۳۳۵ شمسی سپری نشده بود.

ایران بهره‌برداری می‌کرد. برپایی جلسات ماهانه و دعوت از اقشار مختلف یهودی برای شرکت در آن، ابزار و پوشش بسیار مهم برای آژانس یهود در ایران بود که از طریق آن نسبت به تبلیغ اندیشه و آرمان‌های صهیونیستی مبادرت می‌ورزید:

بنا به دعوت آژانس یهود از ساعت ۲۰/۳۰ روز گذشته کنفرانس ماهانه آژانس یهود با حضور عده‌ای در حدود ۲۵۰ نفر از رؤسا و اعضاء آژانس و کانون کوروش کبیر و طبقات مختلف یهود در کنیسای آژانس تشکیل شده است. ابتدا ذبیحی نماینده اعزامی اسرائیل از اولیاء آژانس به مناسبت تشکیل جلسات کنفرانس ماهانه تشکر کرد و سپس موسی کرمانیان شمه‌ای از تاریخ و نجات و آزادی اسرائیل را شرح داده و از روابط ایران و یهود در قدیم و نجات یهودیان توسط ایرانیان صحبت نمود و به حضار توصیه کردند در جشن دوهزاروپانصدمین سال سلطنت شاهنشاهی ایران شرکت کنند و به این وسیله قدردانی ملت یهود را به ثبوت برسانند و سپس از ترقیات و پیشرفت‌های اسرائیل و گرفتاریهای فعلی دولت اسرائیل مطالبی اظهار داشت و در خاتمه دو حلقه فیلم از جنگهای آزادی اسرائیل و اعلام استقلال و شناسایی و موجودیت اسرائیل و جشن یازدهمین سال استقلال یهود به مورد نمایش گذارده شد.^۱

آژانس یهود در ایران، از برخی جنبه‌ها، نسبت به دیگر مؤسسات و گروه‌های یهودی داخل، نقش محوری ایفا می‌کرد. این سازمان طبق برنامه‌ریزی قبلی همه ساله افرادی را به عنوان میهمان جهت شرکت در مراسم جشن سالگرد تأسیس رژیم صهیونیستی و نیز آموزش اطلاعاتی و نظامی به فلسطین اشغالی دعوت می‌کرد، تا این افراد پس از بازگشت علاوه بر انجام مأموریت‌های محوله، درباره آرمان صهیونیسم در میان جامعه یهود ایران تبلیغ نمایند:

بنا به دعوت قبلی عصر روز یکشنبه گذشته جلسه‌ای با حضور دکتر دوریل-ربی مئیر عزری و چند نفر از کارمندان جوینت امریکن و نمایندگان اعزامی از اسرائیل و گنج دانش در آژانس یهود دایر بوده و ضمن آن راجع

۱. گزارش ساواک، شماره ۲-۳-۱۸۷، تاریخ ۳۹/۱/۱۰.

به اعزام نمایندگان به اسرائیل جهت شرکت در مراسم جشن دوازدهمین سال استقلال دولت یهود صحبت و مذاکره شده است.^۱

اعزام یهودیان ایران برای شرکت در مجالس ویژه صهیونیستی در سرزمین‌های تحت اشغال اسرائیل و همچنین برنامه‌ریزی و تدارک سفر نمایندگان یهود ایران برای حضور در کنگره صهیونیسم جهانی از جمله اقداماتی بود که آژانس یهود برای تقویت و تحکیم و گسترش روابط بین سران یهود ایران با صهیونیسم هیچگاه از آن غافل نبود؛ پیرو گزارش فوق، اولیاء آژانس یهود در تهران مشغول فعالیت هستند تا وسایل مسافرت نمایندگان یهودیان ایران را به کنگره صهیونیست جهانی در اسرائیل فراهم و آنها را اعزام دارد. ضمناً دکتر رحیم اهل کاشان و کارمند جوینت که سال گذشته از دانشکده پزشکی تهران فارغ‌التحصیل شده و به زبان عبری آشنایی دارد به سمت نماینده خلوتص (فداییان اسرائیل) در معیت سه نماینده قبلی بین روزهای دوشنبه تا پنج‌شنبه هفته جاری به تل‌آویو اعزام خواهند شد.^۲

سند دیگر ساواک نیز در این زمینه حکایت می‌کند:

از اوایل هفته گذشته ربی مئیر عزری کارمند وزارت امور خارجه اسرائیل در آژانس یهود به اتفاق دکتر دوریل نماینده تجاری اسرائیل در قسمت سیاسی سازمان آژانس به فعالیت پرداخته و از عده‌ای از اعضا انجمنهای کلیمیان و طبقات مختلف سرشناس یهود دعوت نموده‌اند تا در مجلسی که در آژانس تشکیل می‌شود شرکت و برای انتخاب ۲۵ تا ۳۰ نفر نماینده جهت شرکت در جشن دوازدهمین سال استقلال اسرائیل که در اوایل اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ در تل‌آویو تشکیل می‌شود اقدام نمایند.

توضیح آن که این نمایندگان از افراد یهودی خواهند بود و اسامی آنها در لیستی که قبلاً عزری به تصویب وزارت خارجه اسرائیل رسانیده ذکر شده و اکنون در جشنها و میهمانیهای یهود در تهران از آنها دعوت به

۱. گزارش ساواک، ۲-۳-۱۵۲، تاریخ ۳۹/۱/۱۶.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۴۷۸۷، مورخ ۳۹/۹/۲۷.

عمل می‌آید.^۱

تبلیغ، تحریک و تطمیع یهودیان ایران برای خروج از کشور و انتقال و اسکان آنان در سرزمین فلسطین، از سوی آژانس یهود تعطیل‌ناپذیر بود. ساواک نیز نه تنها کوچکترین ممانعتی در این باره به عمل نمی‌آورد، بلکه برای پیشگیری از هر گونه، عکس‌العمل منفی از سوی مردم مسلمان ایران و جلوگیری از ایجاد حساسیت در میان امت اسلامی، حتی‌المقدور تلاش می‌کرد تا این موضوع چندان علنی نگردد. بدین لحاظ مقامات ساواک به مأموران ذی‌ربط دستور می‌دادند تا با تذکر به نمایندگان آژانس یهود نسبت به توجیه و تفهیم این مسأله تلاش کنند.

از سوی دیگر آژانس یهود در تعقیب شیوه‌های تبلیغاتی خود در میان یهود ایران، حتی‌المقدور از شخصیت‌ها و مقامات مختلف یهودی ایران که به انحاء مختلف پایگاه و اعتباری نزد یهودیان داشتند بهره می‌گرفتند.

«ترغیب یهودیان ایران جهت مسافرت به اسرائیل» عنوان گزارش ساواک در این باره است:

محترماً در اجرای اوامر مقام مدیریت کل اداره سوم [...] در مورد ترغیب یهودیان ایران جهت مهاجرت به اسرائیل از طرف صهیونیست‌ها مراتب از شهربانی کل کشور نیز استعلام [گردید،] پاسخ واصله حاکیست که در مورد ترغیب و تشویق کلیمیان ایرانی برای مهاجرت به اسرائیل اخیراً اطلاعی واصل نشده است ولی به قرار گزارشات واصله در سالهای قبل اغلب اشخاصی به عنوان نماینده آژانس یهود به شهرستانهای کلیمی‌نشین بخصوص شیراز مسافرت [و] از کلیمیان که مایل به عزیمت به کشور مذکور بودند ثبت‌نام و درباره وسایل خروج آنها از کشور تسهیلاتی به عمل می‌آوردند که به موقع خود از طرف مقامات انتظامی به نمایندگان آژانس یهود تذکر داده شده که از تبلیغات علنی در این مورد خودداری نمایند. ضمناً اضافه شده که جهت تهیه آمار تقریبی و کسب اطلاع دستور لازم صادر گردیده که نتیجه متعاقباً اعلام خواهد شد.

اداره کل دوم در پاسخ استعلام این اداره کل اعلام نموده که اطلاعی از موضوع مزبور ندارد و به نظر می‌رسد اقداماتی که آژانس یهود به منظور تشویق یهودی‌های ایران جهت مهاجرت به اسرائیل می‌نماید جنبه داخلی داشته باشد. ساواک تهران نیز در پیرو نامه قبلی خود اعلام داشته است؛ [آقای اوریل داودی^۱ معلم زبان عبری مؤسسه اوتصره‌تورا (گنج دانش تهران) که اهل گلپایگان می‌باشد برای تبلیغ جهت مهاجرت خانواده [های] یهودی همراه عده‌ای که قبلاً اعلام گردیده به شهرستانهای اصفهان، یزد، شیراز، آبادان، گلپایگان مسافرت نموده بود که روز ۴۵/۳/۲ به تهران مراجعت نموده است.

نظریه: با عرض مراتب فوق و با توجه به مفاد نامه ساواک تهران که مجدداً ترغیب یهودیان را جهت مهاجرت به اسرائیل تأیید نموده است و با در نظر گرفتن سوابق اشاره شده در گزارش قبلی در صورت تصویب به وزارت امور خارجه اعلام گردد که فعالیت صهیونیسم برای مهاجرت یهودیان ایران به اسرائیل تا حدودی مورد تأیید می‌باشد.^۲

تلاش آژانس یهود و محافل صهیونیستی برای جذب و انتقال بخشی از یهودیان ایران به فلسطین اشغالی به‌طور بی‌وقفه استمرار داشت:

طبق خبری که از آژانس یهود به دست آمده گرویر رئیس آژانس یهود به اتفاق ناخون^۳ نماینده اعزامی دولت اسرائیل به تهران برای تهیه زمینه مهاجرت دستجاتی از یهودیان شهرستانها به اسرائیل به شهرهای اصفهان، یزد، شیراز عزیمت و پس از یک هفته توقف در این شهرستانها اخیراً به تهران بازگشت نموده‌اند.^۴

آژانس یهود برای پیشبرد اهداف خود در ایران ضمن بهره‌گیری از شخصیت‌های

۱. اوریل داودی تا مدتی پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران می‌زیست و به عنوان مرجع مذهبی و بالاترین رهبر دینی جامعه یهود ایران، مطرح و معروف بود.

۲. گزارش اداره کل سوم ساواک، با طبقه‌بندی خیلی محرمانه، تاریخ ۴۵/۳/۲۴.

۳. در بعضی اسناد ساواک «ناخن» نوشته شده است.

۴. سند ساواک، شماره ۳۱۲/۳۴۹۳، مورخ ۴۱/۹/۷.

یهودی یا صهیونیستی خارج از کشور در میان یهود، از موقعیت مقامات یهودی داخل کشور نیز به نحو مقتضی بهره می‌گرفت. استفاده تبلیغاتی از شخصیت‌های دینی، سیاسی و... که به هر صورت در میان جماعت یهود مرتبه و منزلتی داشتند به انحاء گوناگون در مسیر مقاصد صهیونیستی، در برنامه اصلی آژانس قرار داشت. سند زیر بخشی از این شیوه آژانس یهود در ایران را بازگویی می‌کند:

ساعت ۱۹/۵ دیروز دومین جلسه ماهیانه آژانس یهود با حضور یکصد نفر از طبقات مختلف یهودی تهرانی و خراسانی اعضاء انجمن محلی کوی کلیمیان تهران، کارمندان آژانس یهود و همچنین یدیداشوفط [یا شوفط] روحانی یهودی، دکتر فیشر استاد دانشگاه اسرائیل، خمانی، سپیر گلدنبرگ نمایندگان اعزام [اعزامی] اسرائیل، ساروقی مبلغ اداره آژانس مرکزی در مسجد [کنیسه] خراسانیها واقع در چهارراه عزیزخان پشت اداره بهداری ارتش تشکیل شده است.

ابتدا ساروقی مبلغ اداره آژانس اسرائیل به زبان عبری درباره استقلال کشور اسرائیل و پیشرفتهای صنعتی و دفاعی و کشاورزی کشور مزبور صحبت و مردم را تشویق به مهاجرت و دیدن کشور اسرائیل نموده و افزوده در صورت عدم امکان مهاجرت، از اسرائیل دیدن نمایند و دلایل زیادی ارایه نموده که مورد توجه مردم واقع شد و ذبیحی خراسانی بیانات نامبرده را به فارسی ترجمه می‌کرد.[۱] سپس یدیداشوفط روحانی یهودی پشت میز خطابه رفت و ضمن تشویق مردم از موهبت الهی در مورد تشکیل کشور اسرائیل و آزادی که از این موهبت نصیب ملت یهود شده و آزادی فعلی یهودیان و مقایسه محدودیتهای سالهای قبل یهودیان ایران و شکایت و گله از آن گفت؛[۲] اسرائیل کشور یهود احتیاج به جوانان و مردان باسواد و هنرمند و کارآزموده دارد چرا پیروان مذهب یهود معطل هستند و اکنون تمام وسایل مجانی از طرف دولت اسرائیل پدر واقعی یهودیان به اختیار آنها گذارده شده و بایستی ملت یهود از آن استفاده نماید.

سپس دکتر فیشر استاد دانشگاه اسرائیل پشت میز خطابه رفت و به زبان عبری ضمن اظهار خوشوقتی از این که در ایران خود را بین برادران

یهودی با آزادی تمام می‌بیند. دیدیاشو فط را روحانی بزرگ خطاب و شمه‌ای از تاریخچه مسافرت ۲۴ سال قبل خود را به ایران شرح و وضع یهودیان آن وقت و اکنون را مقایسه کرده و از دیداری که از یهودیان خراسان و نمازگزاری آنها در ۲۴ سال قبل و لقب جدیدالاسلام که به یهودیان می‌دادند و مراسم مذهبی اسلامی و یهودی در زیرزمینهای تنگ و تاریک خراسان صحبت نمود و افزود به علاوه عده‌ای از این طبقه در تهران هستند و از مشاهده آنها بسیار خرسند است. در خاتمه از آزادی یهودیان ایران تمجید و موقعیت فعلی آنها را متذکر شد و با دو کلمه یادآور شد، [در موقع نماز هر روز سه بار خوانده می‌شود:] یهودی شهادت می‌دهد به یگانگی خداوند و یادآوری می‌نماید دولت اسرائیل وجود دارد و ذبیحی خراسانی بیانات دکتر فیشر را به فارسی ترجمه نمود. ساعت ۲۱/۳۰ جلسه خاتمه یافت و برای مدعوین یک حلقه فیلم که توسط منظور مدیر فتوفلاش درباره جشن یازدهمین سال استقلال اسرائیل و پیشرفت صنعتی و علمی و کشاورزی تهیه شده بود نمایش داده شد.^۱

علی‌رغم مصلحت‌اندیشی و پنهانکاری رژیم پهلوی و درخواست ساواک از سازمان‌ها و مؤسسات صهیونیستی، مبنی بر عدم آشکار شدن فعالیت‌های سیاسی و تبلیغاتی آنها در نزد مردم ایران، مع الوصف مقامات و مسؤولان کانون‌های صهیونیستی به توصیه‌ها و تقاضای مزبور اعتنا نمی‌کردند و طبق تشخیص و نظر خود اقدام می‌کردند. در یکی از گزارش‌های ساواک، ضمن اشاره به علل و اهداف حضور و فعالیت تعدادی از نمایندگان اعزامی رژیم صهیونیستی و سازمان جهانی صهیونیسم در ایران و نیز ارتباط آنها با برخی تشکلهای یهودی ایران، به این موضوع به صراحت اشاره شده است:

در دو ماهه اخیر فعالیت دولت اسرائیل و سازمان صهیونیسم در ایران شدت یافته است. در چند سال گذشته فعالیت‌های سیاسی-حزبی و مهاجرت که در ایران انجام می‌گردید، تا اندازه‌ای مخفی و آرام بود. ولی

در دو ماه گذشته این گونه فعالیتها علنی‌تر شده است.

۱- [با] مسافرت دکتر سیلورستون معاون وزارت کشور اسرائیل به ایران که در امور مهاجرت به اسرائیل رسیدگی می‌کند، بار دیگر مسئله مهاجرت یهودیان به اسرائیل را در بین یهودیان ایران شدت یافته است.

۲- دکتر سیلورستون هنگام اقامت در ایران به کار مؤسسه (سوخونت) در ایران به دقت رسیدگی کرد. در این مؤسسه اختلافاتی بین یهودیان ایران و اتباع اسرائیل و نماینده سازمان سوخونت بوجود آمده است. انجمن کلیمیان ایران که تحت نظارت مستقیم سفارت اسرائیل کار می‌کند، عقیده دارد که کنترل این مؤسسه را به عهده بگیرد و حال آن که سازمان سوخونت معتقد است که همچنان باید مستقل باشد. دکتر سیلورستون به این مسئله رسیدگی کرد. دومین مسئله دیگر که مورد توجه او قرار گرفت تصمیم وزارت خارجه ایران برای دادن عدم روایت ورود مجدد یهودیان مهاجر به اسرائیل می‌باشد. در حال حاضر عده‌ای از یهودیان که تابعیت اسرائیل را قبول کرده‌اند در ایران بسر می‌برند و با در دست داشتن شناسنامه ایرانی از پرداخت مالیات و مقرراتی که برای خارجی‌ان وجود دارد شانه خالی می‌کنند و در عین حال در مواقع ضروری از گذرنامه ایرانی و شناسنامه استفاده می‌نمایند. این عملیات سبب شده که وزارت خارجه تصمیم جدیدی بگیرد و تصمیم مذکور موجب عصبانیت این دسته از یهودیان قرار گرفته است.

۳- مسافرت دوبیکن یکی دیگر از سران دولت اسرائیل به ایران و سخنرانی او در انجمن کوروش کبیر واقع در خیابان آقاشیخ‌های تا اندازه‌ای فعالیت دولت اسرائیل را در ایران علنی کرد. او در سخنرانی که در هفته گذشته در این انجمن کرد به طور علنی درباره بحران دولت اسرائیل با اعراب سخن گفت و در حدود بیست دقیقه درباره قدرت نظامی اسرائیل سخنرانی کرد. او قدرت نظامی اسرائیل را $\frac{1}{4}X+X+X$ نامید. گرچه درباره بمب اتمی اسرائیل به طور صریح مطلبی نگفت ولی از مجموع بیانات او در این باره اشاره شد و هنگامی که اشاره به داشتن بمب

اتمی اسرائیل کرد برای او کف زدند.

۴- مأموریت دیگر این مأمور دولت اسرائیل این است که اعلام کرد از این پس فقط حزب اکثریت کشور اسرائیل که هم‌اکنون زمامدار است امور مؤسسه (گنج دانش) [را] که تبلیغات مذهبی و ملی [در میان] یهودیان می‌کند در ایران به عهده دارد. در حالی که در چند سال اخیر همه احزاب موجود در اسرائیل حتی حزب کمونیست در ایران نماینده داشت. نمایندگان احزاب مختلف اسرائیل در بین یهودیان ایران بخصوص طبقه جوان تبلیغ می‌کردند تا عضویت آن احزاب را بپذیرند. که هنگام مسافرت به اسرائیل به عضویت آن احزاب درآیند. در ضمن نمایندگان احزاب مذکور هنگام مسافرت به ایران مورد استفاده سازمان امنیت و سازمان‌های جاسوسی و ضدجاسوسی اسرائیل قرار می‌گرفتند.

او اعلام کرد که از این پس سالی ۲۰۰ هزار دلار کمک به مؤسسه انجمن گنج دانش به ۱۰۰ هزار دلار تخفیف می‌یابد و بقیه ۵۰٪ را بایستی خود ایرانیان برای تدریس معلمان مدارس- مبلغین مذهبی و سایر عمال اعزامی بپردازند.

۵- سازمان صهیونیسم جهانی به سازمان‌های یهودیان ایران اطلاع داده که در سال جاری ۱۵ دانشجو به اسرائیل برای تحصیل بفرستند. منتهی مخارج تحصیل این عده صدی ۶۰ [۶۰ درصد] آن دولت اسرائیل و صهیونیسم جهانی و بقیه را سازمان بانوان کلیمی ایران تقبل و تعهد پرداخت کرده است.

۶- منوچهر امیدوار تبعه اسرائیل و کرمانیان تبعه اسرائیل که سابقاً ایرانی بودند دوره مأموریتشان در ایران تا شش ماه دیگر تمام می‌شود ولی تشبث کرده‌اند که دوره مأموریت او [آنها] تمدید شود.

در سخنرانی در انجمن کوروش کبیر پس از این که دوبیکن این مسئله را عنوان کرد بلافاصله موج اعتراض جمعیت (که تحریک خود این دو نفر بود) بلند شده، حتی این عده گفتند که در صورت رفتن این دو نفر اعتصاب می‌کنند.

۷- نماینده دیگری برای رسیدگی به امور سوخونت به نام Herotz برای تبلیغات سیاسی و حزبی و سروسامان دادن به این مؤسسه [آژانس یهود] تا دو هفته دیگر به ایران می‌آید. پس از عزیمت او نماینده دیگری به تهران خواهد آمد.

۸- انتخابات انجمن کلیمیان ایران روز ۲۶ اسفند در کاخ بالا در مسجد [کنیسه] و مدرسه آقاجان ابریشمی تشکیل می‌شود. قبلاً برای انتخاب اشخاص تباری‌های داخلی صورت گرفته است.

۹- کاندیدای نمایندگی مجلس شورای ملی از جامعه کلیمیان ایران دو نفر هستند.

۱- دکتر لقمان امینی دانشیار دانشگاه عضو حزب مردم

۲- لطف‌اله حی بازرگان که عضویت حزب ندارد.

سفارت اسرائیل و انجمن کلیمیان ایران به این دو نفر اخطار کرده که اگر می‌خواهند در انتخابات موفق شوند بایستی عضویت حزب اکثریت اسرائیل (مپای) [را] بپذیرند. لطف‌اله حی عضویت حزب مذکور را قبول کرده ولی دکتر لقمان امینی در جواب گفته من کاندیدای حزب مردم هستم و حاضر به قبول عضویت حزب دیگری نمی‌شوم.^۱

در اسناد دیگر ساواک نیز درباره موضوع اختلاف نظر بین انجمن کلیمیان و رؤسای آژانس یهود ایران، در چگونگی اداره سخنوت، اطلاعات قابل توجهی مشاهده می‌شود: آقای ربی مئیر عزری که چندی قبل به اسرائیل رفته بود روز دوشنبه ۴۵/۱۲/۲۲ وارد تهران شد. آقای اسحاقیان‌پور که نماینده اعزامی اسرائیل (آژانس یهود در تهران) می‌باشد و قریب یک‌سال ونیم است که به کارمندی آژانس مهاجرت یهود وارد تهران شده و مدت ۱۷ سال در اسرائیل سابقه تدریس دارد و یگانه نماینده آژانس یهود و ایرانی است که در تهران ساکن می‌باشد در نتیجه اختلافات شدیدی که بین ابراهیم موره و لبنانون رئیس آژانس یهود ایجاد شده است کوشش می‌نماید که لبنانون

۱. گزارش دستنویس مزبور احتمالاً در اواخر سال ۱۳۴۶ تهیه شده است. مطالب این گزارش نشانه آمادگی رژیم صهیونیستی برای جنگ شش روزه سال ۱۳۴۶ شمسی / ۱۹۶۷ میلادی است.

تعویض شود و لبنان هم سعی می‌کند کارمندان اعزامی یهود ایرانی را تعویض و به جای آنها مراکشی و الجزایری و غیره بیاورد. مخصوصاً ربی‌مئیر عزری برای تعویض رئیس آژانس یهود کوشش می‌کند و قرار شده تا خاتمه دوره تخصصی که بچه‌های لبنان مشغول هستند در تهران بماند و سپس تا چهار ماه دیگر به اسرائیل منتقل شود. فعلاً اوضاع مهاجرت کاملاً آرام و به ندرت هفته‌ای شاید چند نفر فقط به عنوان مهاجر به اسرائیل عزیمت می‌نمایند، زیرا طبق گفته خود ربی عزری و سایرین وضع اسرائیل از نظر اقتصادی و کار رضایت‌بخش نیست.^۱

گرچه شماری از تشکلهای یهودی در ایران، کاملاً با اهداف و برنامه‌های آژانس یهود هماهنگ و همسو بودند و در مسیر خواست آن، در میان جامعه یهود ایران تلاش فراوانی را مبذول می‌داشتند، لیکن به علت برخی ناکامی‌ها و مشکلات، آژانس یهود از طریق نامه‌های ارسالی برای تقریباً کلیه خانواده‌های یهودی ایران، ضمن شرح و توصیف و تبلیغ موقعیت اسرائیل، به آنها توصیه می‌کرد تا جهت اعزام فرزندان خود به فلسطین اشغالی از مزایا و امتیازات در نظر گرفته شده در این خصوص استفاده نمایند. آژانس یهود از طریق این قبیل نامه‌ها و تبلیغات به شدت سعی داشت تا با ترغیب و یا تطمیع والدین یهودی آنها را ناگزیر نماید تا با اعزام و انتقال کودکان و نوجوانان خود به فلسطین اشغالی موافقت کنند.

نامه‌ای که در سال ۱۳۴۸ توسط مناخم‌الدار رئیس وقت اداره سخنوت در ایران جهت ترغیب خانواده‌های یهودی ایران ارسال شده، از برخی زوایا خواندنی است:

نامه‌ای به والدین^۲

والدین محترم

سال تحصیلی [جاری] نزدیک به اتمام و پایان است. شما فکرهای زیادی درباره تحصیل فرزندانان اعم از دختر و پسر در سال آینده مخصوصاً و سالهای بعد به طور کلی می‌کنید.

۱. گزارش ساواک، شماره ۴۵/۳۲۴۶۵، تاریخ ۴۵/۱۲/۲۵.

۲. نامه مذکور که از طریق پست شهری برای خانواده‌های یهودی ارسال شده بود، پیوست گزارش مورخ ۴۸/۳/۸ ساواک برای اداره کل دوم و هشتم است.

از این که سالهای آینده را خاطرنشان می‌سازم منظوری دارم زیرا مطمئناً می‌دانم که در قلوب شما برنامه‌های فراوانی است که نحوه زندگی خود را تغییر دهید. بسیاری از شما به فکر این هستید که به دنبال نزدیکان و دوستان خود که سالهای پیش راه مسافرت را انتخاب نموده‌اند نیز این راه را انتخاب نمایید. مسلماً عده‌ای از شما کاملاً [از] ضعف و کمبود برنامه‌های تحصیلی و حیاتی یهودی که در اینجا به فرزندان داده می‌شود آگاه هستید و مایلید که در زمینه یهودیت کاملی فرزندانان تربیت شده آنچه که مورد نیاز و حیات آنان است در اختیارشان گذاشته شود.

بنابراین به این منظور ما می‌خواهیم به شما پیشنهادی کنیم که در مورد ادامه تحصیل و تعلیم و تربیت فرزندان خود در کشور اسرائیل بیاندیشید. در آنجا فرزندان شما تعلیم و تربیتی فراخور حال، لیاقت و موقعیت خود به منزله یک یهودی و انسان کاملی دریافت خواهند کرد علاوه بر این فرزند شما در همین تکامل و تعلیم و تربیت و استقرار در اسرائیل تکیه‌گاهی برای شما و سایر افراد خانواده در ساعتی که قصد علیا [مهاجرت] به اسرائیل را داشته باشید خواهد شد.

برای این که به فرزندان که هنوز والدین آنها در خارج از کشور اسرائیل زندگی می‌نمایند وسایل پرورش و تحصیل فراهم گردد در اداره سخنوت (آژانس یهود) دایره‌ای به اسم علیت هنوعر دایر است که این دایره با تجربیات فراوانی که در زمینه تعلیم و تربیت و پرورش دارد مسئول تحصیل [،] پیشرفت و سلامت فرزندان شما است تا این که فرزندان شما بزرگ شده و به سنی برسند که بتوانند مستقلاً زندگی کرده روی پای خود بایستند.

دایره علیت هنوعر چه پیشنهاداتی به شما می‌کند:

این دایره آماده پرورش هر بچه‌ای است که مشغول تحصیل مداوم در مدرسه است و از نظر جسمی نیز سالم می‌باشد. از سن ۱۳ سالگی (دختران ۱۲ سالگی) تا سن ۱۶ سالگی.

در اسرائیل فوراً فرزند شما به محض رسیدن به آنجا برنامه‌اش تنظیم می‌گردد برنامه درس او در کلاسی که در خور حالش باشد شروع می‌شود به طوری که از نظر صنعت و هنر [به] فرزند شما هیچ گونه لطمه‌ای وارد نخواهد شد.

فرزند شما در پانسیون با سایر بچه‌های هم‌سنش زندگی خواهد کرد و در طی ۲۴ ساعت (تمام شبانه روز) تحت مراقبت و مواظبت کامل خواهد بود.

فرزند شما می‌تواند تحصیلاتش را در این دایره تا سن ۱۸ سالگی ادامه دهد.

رشته‌های مختلفه تحصیلی در اختیار فرزندان شما خواهد بود. بچه شما می‌تواند وارد مدرسه متوسطه (دبیرستان) شده و تا دریافت دیپلم که از طرف دولت رسمیت دارد تحصیلات خود را ادامه دهد. بچه شما می‌تواند وارد مدرسه متوسطه‌ای شده که علاوه بر درسهای شفاهی (نظری) به او صنعت مورد دلخواهش را نیز یاد می‌دهند. انتخاب صنعت با عمل و استعداد فرزند شما بستگی دارد. امکان فراگیری صنعت در رشته‌های مختلفه زیر وجود دارد: تراشکاری، ماشین‌آلات، اتومبیل، هواپیما، الکترونیک در درجه عالی و ممتاز.

در تمام رشته‌های هنری والدین و خود بچه‌ها می‌توانند تعلیم و تربیت در زمینه مذهبی و یا عمومی را انتخاب نمایند. در ضمن امکان تحصیلات دبیرستانی در زمینه مدارس مذهبی (تلمود) وجود دارد. والدین عزیز، ساعتی رسیده است که شما باید واقعاً درباره آینده عزیزانتان خوب و درست فکر کنید و تصمیم بگیرید. بیایید و حداقل یکی از فرزندان خود را بفرستید و هم خود و هم فرزندان از این کار بهره‌برداری کرده و نتیجه بگیرید.

ما در اختیار شما می‌باشیم و در تمام ایام هفته در ساعات صبح و بعدازظهر آماده پاسخگویی به سؤالات شما هستیم و در تصمیماتی که

گرفته‌اید شما را کمک و یاری می‌نماییم.

از آمدن پیش ما و شنیدن و پرسیدن پیشنهادات دریغ نکنید
امیدواریم که هرچه زودتر شما را در اداره سخنوت که در خیابان سفارت
فرانسه، خیابان خارک، کوچه صائب شماره ۴۰ واقع می‌باشد زیارت کنیم.

با تقدیم احترام فراوان

مناخم‌الدار

رئیس اداره سخنوت در ایران و نماینده علیت هنوعر

رؤسای جدید آژانس یهود پس از ورود به ایران طی مراسمی که از سوی محافل
یهودی داخل کشور و معمولاً از طریق انجمن کلیمیان تهران برگزار می‌شد، معرفی
می‌گردیدند. در سند شماره ۲۰/۲۰۴۹۹ ه ۴، مورخ ۴۶/۶/۲۹، در خصوص تغییر رئیس
آژانس یهود در ایران آمده است:

ورود آقای ندار رئیس آژانس یهود

روز چهارشنبه ۴۶/۶/۲۲ آقای ندار اهل آلمان به سمت رئیس
آژانس یهود در ایران تعیین و با هواپیمایی العال به تهران وارد و از صبح
روز ۴۶/۶/۲۶ مشغول کار گردیده است. نمایندگان آژانس یهود در
شهرستانها به تهران عزیمت و مشغول تحویل و تحول می‌باشند. ضمناً
آقای شویتزر رئیس موقت آژانس روز چهارشنبه ۴۶/۶/۲۹ به اسرائیل
مراجعت خواهد نمود و تاکنون مراسم رسمی جهت معرفی آقای ندار از
طریق انجمن کلیمیان تهران به عمل نیامده است.

ارتباط آژانس یهود با محافل یهودی داخل کشور اگرچه امری عادی تلقی می‌شد اما
از نکات بسیار قابل توجه در سند مزبور آن است که مسؤول ذی‌ربط ساواک پس از
دریافت این گزارش در زیر آن اضافه کرده است:

انجمن کلیمیان تهران یک انجمن ایرانی است. ولی آژانس یهود یک
آژانس اسرائیلی است. ارتباط این انجمن را با آن آژانس از اداره هشتم
سؤال کنید و گزارش نتیجه آن را بدهید.

بر اساس مندرجات اسناد ساواک، رئیس و کارمندان آژانس یهود پس از اتمام دوره
مأموریت خود، با برگزاری مراسمی، مأموران جدید را به محافل یهودی داخل کشور

معرفی می‌کردند. این حرکت حتی شهرستانهای یهودی‌نشین دور و نزدیک را نیز شامل می‌شد:

موضوع: رئیس جدید آژانس یهود

برابر اطلاع واصله الدار رئیس آژانس یهود در ایران تعویض و به جای وی صادق^۱ اهل یمن ۵۵ ساله تعیین و به اتفاق خانواده خود وارد و مشغول انجام وظیفه گردیده است. ضمناً کارمندان آژانس یهود پس از خاتمه خدمت به اتفاق مأمور جدید به شهرستانهای یهودی‌نشین مسافرت و ضمن معرفی آنان به یهودیان از نزدیک با رؤسای انجمنهای مورد بحث آشنا می‌شوند.^۲

کاهش آمار داوطلبان یهودی برای انتقال به فلسطین اشغالی براساس آنچه که مورد نظر و توقع آژانس یهود بود و همچنین بروز برخی اختلاف سلیقه‌ها بین انجمن کلیمیان تهران و دست‌اندرکاران آژانس یهود ایران در بعضی مقاطع زمانی، و به علاوه اهمیت و جایگاه ایران شاهنشاهی در استراتژی صهیونیسم جهانی، پیوسته موجب می‌شد تا بالاترین مقامات و رؤسای سازمان جهانی صهیونیسم و آژانس جهانی یهود به ایران سفر کنند و از نزدیک نسبت به موقعیت و وضعیت و نحوه فعالیت کانون‌های وابسته آشنایی پیدا کنند. سفر عوزی نارگیس رئیس کل آژانس یهود مستقر در فلسطین اشغالی به تهران در سال ۱۳۵۱ نمونه‌ای در این مورد است:

ساعت ۱۲/۱۰ روز سه‌شنبه ۵۱/۵/۱۰ [به] وسیله هواپیمای اندیا ژنرال نارگیس رئیس کل آژانس یهود در اسرائیل به اتفاق بانو به تهران وارد گردید. مشارالیه مدت ۳۰ ساعت در تهران توقف خواهد نمود سپس به بمبئی مسافرت می‌کند.

آقایان شمطوب و صادق رئیس آژانس یهود در ایران و آقای رفیعی در فرودگاه از نامبردگان استقبال به عمل آورده‌اند.

ژنرال نارگیس روز پنج‌شنبه ۵۱/۵/۱۲ با هواپیمای العال تهران را به

۱. در بعضی سندها صادق و صادق نیز نوشته شده است.

۲. سند ساواک شماره ۳۲۱/۱۴۹۸، مورخ ۴۸/۵/۲۶.

مقصد بمبئی ترک خواهد نمود.^۱

در گزارش دیگر ساواک با موضوع؛ «جلسه در نمایندگی اسرائیل با حضور ژنرال عوزی نارگیس»^۲ که در همان مقطع زمانی تهیه شده، چنین آمده است:

بنا به دعوت اداره آژانس یهود (سخنوت) از ساعت ۱۷ روز ۵۱/۵/۱۱ در محل نمایندگی اسرائیل در ایران ۱۹ نفر به اسامی آقایان: لطف‌اله حی، شمطوب کارمند آژانس یهود، عطاله یمطوب، آقای کارمند بانک ملی، صادوک رئیس آژانس یهود، ژنرال عوزی نارگیس رئیس آژانس یهود اسرائیل، یوسف کهن وکیل دادگستری و عضو انجمن کلیمیان، آقای عزری نماینده سیاسی اسرائیل، دکتر ملامد، بن‌یوحنا معاون عزری، حبیب القانیان، مهندس برال، خانم الیاسی، خانم کشفی، [و] ناخن حضور داشتند ابتدا ژنرال نارگیس اظهار داشت [!؛] در حدود سی یا چهل نفر از اطباء یهودی ایرانی در سمیناری که در اسرائیل تشکیل شده بود شرکت کردند. جهت آموزش و کاریابی آنها بسیار مفید می‌باشد، مهاجرینی که از فرانسه به اسرائیل می‌آیند ۵۰٪ کاهش یافته است و در ایران هم تعداد مهاجرین بسیار کم شده است. سپس آقای حبیب القانیان اظهار داشت که مهاجرین ایرانی ۹۰٪ کاهش یافته است و ادامه داد بعد از شوروی محلی که مورد تهدید و خطر واقع شده است ایران است که بایستی هرچه زودتر مهاجرت صورت پذیرد. بایستی در مورد مهاجرت تشویق بیشتری به عمل آید و صادوک رئیس آژانس یهود کاری انجام نمی‌دهد و مهاجرت یهودیان ایران برنامه صحیحی ندارد و یهودیانی که در پل‌چوبی و دروازه شمیران و باغ‌صبا ساکنند بایستی آنها را وادار کرد که به اسرائیل مهاجرت نمایند نه این که [در بین] چند خانواری که مقیم پل‌ذهاب و یزد [هستند]. که حاضر نیستند به مهاجرت بروند تبلیغ نمود. سپس افزود که یهودیان ایرانی در اسرائیل بسیار سرمایه‌گذاری نموده‌اند و [اگر] متناسب با جمعیت یهودی بررسی شود، [یهودیان ایرانی بیشتر از هر کشوری در

۱. گزارش ساواک، شماره ۴۰۸۲۲/۲۰۴۱۵۱۲، ۵۱/۵/۱۲.

۲. در گزارش‌های ساواک «اوزی نارگیس» هم نوشته شده است.

اسرائیل سرمایه‌گذاری نموده‌اند.

آقای لطف‌اله حی از ژنرال عوزی نارگیس سؤال نمود آیا در اسرائیل اتحادیه‌ای از یهودیان ایرانی وجود دارد یا خیر[؟] ژنرال نارگیس اظهار داشت بله اتحادیه‌ای از ایرانیان یهودی وجود دارد.

نظریه شنبه: سعی بر این است که آقای صادوک رئیس آژانس یهود در ایران [را] عوض کنند[.]. ضمناً آقای حبیب‌القانیان تا به حال در اسرائیل زمینهای زیادی خریده و نیز سرمایه‌گذاری نموده است.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه فوق با حضور ژنرال عوزی نارگیس رئیس آژانس یهود اسرائیل مورد تأیید بوده و احتمال دارد موارد فوق نیز بحث گردیده باشد و تا به حال از طرف حبیب‌القانیان و سایرین تلاش‌هایی می‌شود که آقای صادوک رئیس آژانس یهود در ایران تعویض گردد.^۱

صرف‌نظر از کنترل و ارزیابی نحوه فعالیت و سنجش میزان توفیق آژانس یهود ایران، از سوی آژانس جهانی یهود، رؤسا و نمایندگان اعزامی آن تشکیلات در مسیر برنامه‌های تبلیغاتی برای جلب توجه سران یهود ایران و جذب و تطمیع یهودیان برای کوچ به فلسطین اشغالی، به دفعات وارد تهران و شهرهای یهودی‌نشین ایران می‌شدند و با افراد و مجامع یهودی ارتباط برقرار می‌نمودند. حضور و ارتباط مستقیم مسؤولان و نمایندگان آژانس جهانی یهود در میان یهودیان ایران یک حرکت تبلیغاتی برای جلب اعتماد و تطمیع جوانان یهود و ایجاد انگیزه در آنها برای انتقال به فلسطین بود؛ از سوی دیگر این واقعیت بر ساواک نیز پوشیده نبود که نمایندگان صهیونیستی در ایران غیر از مهاجرت یهود، اغراض پس‌پرده دیگری را نیز پی گرفته و مأموریت‌های پنهانی دیگری نیز به عهده داشته‌اند.

در سند شماره ۳۱۲/۳۷۰۸، مورخ ۴۱/۹/۲۶ درباره ورود رئیس آژانس یهود و نماینده اعزامی رژیم صهیونیستی به تهران، اصفهان و شیراز آمده است:
از تاریخ دهم آبان ماه گذشته تاکنون گرویر رئیس آژانس یهود و ناخون

نماینده اعزامی دولت اسرائیل به تهران سه بار به اصفهان و شیراز عزیمت نمود و اخیراً پس از ۸ روز توقف در اصفهان و شیراز به تهران بازگشته‌اند.

اگرچه مسافرت‌های این دو نفر به استان‌های مزبور برای مطالعه و اعزام خانواده‌های اسرائیلی مقیم این دو استان به اسرائیل است ولی با توجه به برنامه عادی مهاجرت یهودیان شیراز و اصفهان به اسرائیل احتمال داده می‌شود که رفت و آمدهای این دو نفر روی منظوره‌های خاص دیگری است.

بنابر ارزیابی ساواک، تعویض و تغییر پی‌درپی مسئولان آژانس یهود ایران علت‌های گوناگونی داشت که از جمله آن، عدم توفیق آنان در جلب و جذب مهاجرین جوان یهودی و یا افزایش آمار داوطلبان به مهاجرت بود. گزارش ساواک در این خصوص چنین است:

ساعت ۱۷/۳۰ روز ۵۱/۵/۱۱ بنا به دعوت قبلی آقای مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل جهت معارفه با آقای اوزی نارگیس ژنرال فاتح اورشلیم و رئیس جهانی آژانس یهود (مهاجرت) عده‌ای در حدود ۱۸ نفر از جمله آقای صادوک رئیس آژانس یهود در ایران، آقای القانیان، آقای موره، آقای لطف‌اله حی، آقای کهن، آقای هارونیان، آقای کرمانشاهی، آقای کرمانیان، آقای شمطوب، خانم الیاسیان، آقای یمطوب در دفتر آقای عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران حضور به هم رسانیده‌اند. ابتدا آقای عزری ژنرال اوزی نارگیس را به حضار معرفی نمود و از ایشان درخواست نمود که سخنرانی نماید. آقای ژنرال اوزی نارگیس شروع به سخنرانی نمود که به وسیله آقای عزری ترجمه می‌گردید. ژنرال اوزی نارگیس اظهار داشت که وضع مهاجرت یهودیان ایران خوب نیست و افزود که برای مدت دو ماه دیگر با قدرتی بیشتر مجدداً به تهران خواهد آمد و ضمن بازدید از تشکیلات آژانس یهود وضع مهاجرت را سروسامانی خواهد داد. بعد از خاتمه جلسه آقایان عزری و القانیان و موره و ژنرال نارگیس تشکیل جلسه خصوصی داده‌اند تا وضع آقای صادوک

رئیس آژانس یهود ایران را معلوم نمایند. گویا تقصیر اصلی شکست مهاجرت یهودیان از ایران را به گردن ایشان گذارده‌اند.^۱

حضور مکرر و پی‌درپی نمایندگان و شخصیت‌های اعزامی از سوی آژانس جهانی یهود به ایران اگرچه در جهت تقویت، گسترش و پشتیبانی از اهداف و برنامه‌های آژانس یهود ایران بود، لیکن در پس این تحرکات اسراری وجود داشت که بعضاً خود گزارشگران و دست‌اندرکاران ساواک نسبت به آنها اذعان کرده‌اند:

آژانس یهود از عده‌ای از افراد سرشناس یهودی دعوت به عمل آورده است که به مناسبت ورود و بازدید کوتاه آقای یسعیا‌هو هاران به ایران جلسه‌ای در تاریخ ۲۸ ژانویه ۱۹۷۳ برابر با ۸ بهمن ماه ۱۳۵۱ ساعت ۱۷ در محل آژانس یهود در ایران برگزار می‌گردد. ضمناً آژانس یهود متذکر گردیده است که جلسه مورد بحث را که با حضور آقای هاران تشکیل می‌گردد بسیار مهم تلقی نموده و خوشحال خواهیم شد اگر سعی بفرمایید فرصتی پیدا نموده در موعد مقرر به این جلسه تشریف بیاورید. نظریه سه‌شنبه: به مناسبت ورود آقای یسعیا‌هو هاران به ایران از طرف سخنوت (آژانس یهود) دعوت مورد بحث به عمل آمده و از این که اداره سخنوت جلسه مزبور را مهم تلقی نموده مورد تأیید می‌باشد. نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه مورد تأیید است.^۲

نمونه بارز دیگر در این ارتباط سفر پین‌هاس سپیر وزیر دارایی سابق رژیم صهیونیستی و رئیس وقت آژانس جهانی یهود به ایران است که از زوایای گوناگون قابل تأمل است:

موضوع: آقای پین‌هاس سپیر مرد نیرومند اسرائیل

آقای پین‌هاس سپیر وزیر دارایی سابق اسرائیل و مرد نیرومند حزب کارگر (بُوالیم) قرار است در تاریخ ۴ آوریل ۱۹۷۵ برابر ۱۶ فروردین ماه ۱۳۵۴ به ایران مسافرت و از شهرهای اصفهان و شیراز دیدن نماید. به همین مناسبت قرار است از طرف آقای لطف‌اله حی نماینده اقلیت

۱. گزارش ساواک، شماره ۴۰۸۴۲/۲۰۴۱ ه ۲۱، مورخ ۵۱/۵/۲۲.

۲. سند ساواک، شماره ۴۳۸۶۶/۲۰۴۱ ه ۲۱، مورخ ۵۱/۱۱/۴.

یهود در مجلس شورای ملی و حبیب‌القانیان رئیس انجمن کلیمیان تهران ضیافتی به افتخار نامبرده در منزلشان برگزار نمایند به طوری که آقای لوبرانی نماینده سیاسی اسرائیل در ایران اظهار داشته است قرار است ترتیب ملاقات آقای پینهایس سپیر را با آقای جمشید آموزگار وزیر کشور و امور استخدامی و دکتر یگانه رئیس بانک مرکزی را بدهد.

آقای سپیر سپس از طریق ایران عازم استرالیا خواهد شد.

نظریه سه‌شنبه: ۱- ورود نامبرده در تاریخ مذکور به ایران صحت دارد
۲- آقای پینهایس سپیر در حال حاضر امور مربوط به مگبیت و آژانس یهود را به عهده دارد و بازدید نامبرده از ایران به طور یقین رسیدگی به وضع ادارات فوق در ایران می‌باشد.^۱

در سند دیگر ساواک در این خصوص چنین مشاهده می‌شود:

درباره: [آقای پینهایس سپیر

طبق اطلاع، نامبرده فوق وزیر دارایی سابق اسرائیل و رئیس فعلی آژانس یهود به منظور جمع‌آوری اعانه و رسیدگی به مسئله مهاجرت یهودیان ایران اخیراً به ایران مسافرت نموده است. با توجه به این که طبق اوامر تیمسار ریاست ساواک بایستی صحت و سقم موارد فوق به آگاهی وزارت امور خارجه برسد خواهشمند است دستور فرمایید هرگونه اطلاعاتی در این مورد موجود است مراتب را به این اداره کل اعلام نمایند.^۲

در گزارش‌های دیگری ساواک درباره چگونگی حضور و فعالیت پینهایس سپیر رئیس وقت آژانس یهود، در ایران، چنین آمده است:

پینهایس سپیر وزیر سابق دارایی و رئیس فعلی آژانس یهود می‌باشد نامبرده در برگ درخواست روادید علت مسافرت به ایران را بازدید ذکر کرده است ولی هدف اصلی جمع‌آوری اعانه از ثروتمندان یهودی ایران می‌باشد و از جمله شخصیت‌های درجه اول و مورد توجه مردم است و با

۱. گزارش ساواک، شماره ۶۰۹۵۶/۲۰/۲۱، تاریخ ۵۳/۱۱/۲۸.

۲. گزارش ساواک [از اداره کل هشتم به اداره کل سوم]، شماره ۸۲۴/۱۵۳۸۴، تاریخ ۱۳۵۴/۱/۲۴.

فعالیتی که در زمینه جمع‌آوری اعانه و کمک به اقتصاد بحرانی کشور [اسرائیل] می‌کند سعی دارد زمینه نخست‌وزیری خود را فراهم نماید.^۱
درباره[:] پینھاس سپیر

بازگشت به ۵۴/۱/۲۴-۸۲۴/۱۵۳۸۴

نامبرده بالا روز ۵۴/۱/۱۷ جهت جمع‌آوری اعانه به نفع دولت اسرائیل و همچنین رسیدگی به امورات فرهنگی یهود و تعیین این که چه کمکهایی می‌توان به جوانان یهود انجام داد به ایران وارد و روز ۵۴/۱/۱۸ به طرف استرالیا حرکت نموده است.

با تحقیقاتی که به عمل آمده در مدت اقامت وی در ایران پولی جمع‌آوری نشده لیکن غیرمستقیم در این زمینه صحبت‌هایی شده است. ضمناً به افتخار ورود مشارالیه به ایران حبیب‌القانیان رئیس انجمن کلیمیان تهران در هتل هیلتون مجلس شامی ترتیب داده که تعدادی از یهودیان سرشناس تهران در مجلس مزبور شرکت نموده‌اند.

مدیر کل اداره سوم- ثابتی^۲ [امضا از طرف]

دستگاه‌ها و مقامات ذی‌ربط در ایران شاهنشاهی، طبق سیاست تعیین شده از سوی رژیم، انتقال یهودیان ایران به فلسطین اشغالی را بلامانع تلقی می‌کردند، اما در عین حال، از علنی شدن موضوع و ایجاد هرگونه سروصدا در این باره به شدت پرهیز داشتند. نامه طبقه‌بندی شده رئیس وقت ساواک در پاسخ به ریاست شهربانی کل کشور در این باره قابل توجه است:

از : ساواک

به : ریاست شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات)

درباره[:] آژانس یهود

بازگشت به شماره ۵۲۷۶-۵-۸-۵۲/۷/۲۵

عزیمت یهودیان ایران به کشور اسرائیل به صورت دسته‌جمعی به مصلحت نمی‌باشد ولی چنانچه انفرادی انجام گیرد از نظر این سازمان

۱. گزارش ساواک، شماره ۲۳۲/۷۸، تاریخ ۵۴/۲/۲.

۲. گزارش ساواک، شماره ۳۴۱/۱۲۷، تاریخ ۵۴/۱/۲۶.

بلامانع می‌باشد.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور
ارتشبد نصیری^۱ [امضا از طرف، توسط ثابتی]
رؤسای آژانس یهود جز در موارد اضطراری، معمولاً یک تا دو سال در سمت خود
باقی بودند. آن گونه که در سند شماره ۲۰/۶۵۶۲۸ ه ۲۱، مورخ ۱۳۵۴/۵/۱۸، ساواک آمده
است:

آقای مردخای زر رئیس آژانس یهود در ایران که مدت دو سال از طرف
اسرائیل در تهران انجام وظیفه می‌نماید به طوری که افراد آژانس یهود
اظهار می‌دارند مدت مأموریت وی در ایران خاتمه یافته و به اسرائیل
مراجعت خواهد نمود و یک نفر دیگر به عوض وی به ایران خواهد آمد.
در گزارش تکمیلی ساواک در این باره، در سند شماره ۲۰/۶۲۲۶۹ ه ۲۱، مورخ
۱۳۵۴/۵/۲۷، آمده است:

آقای اسحاق تبیان (برکینزکی) به جای آقای مردخای زر مسؤول آژانس
یهود در ساعت ۱۱/۱۵ روز ۵۴/۵/۲۶ با هواپیمایی اِل آل [العال] همراه
زن و ۳ فرزند خود به تهران وارد و در هتل کمادور اقامت نمود.
آژانس یهود پس از جذب و انتقال بعضی از یهودیان محلی و بومی به فلسطین
اشغالی، آنان را در رشته‌های مورد نیاز تحت تعلیم و آموزش قرار می‌داد و در مواقع
مقتضی نیز آنها را به محل زیست قبلی اعزام و از آنان به عنوان مأمور رسمی استفاده
می‌کرد. لازم به یادآوری است که این دسته از مأموران صهیونیستی به دلیل آشنایی با
فرهنگ و جغرافیای محلی، بیش از مأمورین دیگر برای اجرای برنامه‌های تدارک شده
توان، امکان و آمادگی داشتند:

موضوع: آژانس یهود

آقای یعقوب اسحاقیان اهل کردستان که مدتی قبل به اسرائیل
مهاجرت کرده بود و در وزارت فرهنگ و هنر اسرائیل به سمت دبیری
مشغول کار بود، دو سال قبل جهت انجام وظیفه در آژانس یهود به تهران

اعزام شده بود، اخیراً دو سال خدمت نامبرده تمام شده و به او اطلاع داده‌اند خود را جهت رفتن به اسرائیل آماده کند. آقای اسحاقیان با این که به اسرائیل مهاجرت کرده بود از ایرانیان علاقمند به ایران و وطن‌پرست می‌باشد که در دوران خدمت به مهاجرین ایرانی در تهران کمک‌های شایانی نموده، از این رو با این که سایر افراد اعزامی ۵ سال در تهران اقامت و سپس مراجعت می‌نمایند نامبرده فقط دو سال در ایران انجام وظیفه و قریباً حرکت خواهد کرد.

به جای نامبرده آقای بنیامین سینای اهل تهران که نامبرده به اسرائیل مهاجرت نموده و در قسمت جذب مهاجرت آژانس یهود خدمت می‌کند به جای آقای اسحاقیان به تهران خواهد آمد.^۱

مجامع صهیونیستی با برپایی یک سری کلاس‌های زبان فارسی در سرزمین‌های تحت اشغال رژیم صهیونیستی، سعی داشتند با ایجاد این قبیل تسهیلات، دانش‌آموزان یهودی ایرانی را برای مهاجرت به فلسطین تحت تأثیر قرار دهند. آژانس یهود از طریق پخش اطلاعیه در میان جوانان یهودی، تبلیغات گسترده‌ای در بین دانش‌آموزان به راه انداخته بود.

سند شماره ۲۰/۶۰۷۱۹ هـ ۲۱، مورخ ۵۳/۴/۲۴، نمونه روشن این قبیل فعالیت‌های آژانس یهود است:

اداره آژانس یهود در ایران- دایره علیت هنوعر، طی اطلاعیه‌ای اعلام داشته است که ثبت‌نام برای ادامه تحصیل در کلاسهای فارسی دبیرستان هدرسیم در ناتانیا آغاز شده، فارغ‌التحصیلان کلاس‌های چهارم می‌توانند تحصیلات خود را از کلاس پنجم دبیرستان در اسرائیل به زبان فارسی ادامه دهند.

آژانس یهود و دیگر سازمان‌های صهیونیستی، پس از ورود یهودیان ایرانی به فلسطین اشغالی فوراً اوراق هویت و گذرنامه آنان را ضبط کرده و از این طریق از خروج آنها از سرزمین‌های تحت اشغال رژیم صهیونیستی ممانعت به عمل می‌آوردند. بدین

ترتیب آن تعداد از یهودیان ایرانی که تحت تأثیر تبلیغات صهیونیستی جذب آژانس یهود می‌شدند و به فلسطین اشغالی منتقل می‌گردیدند، در صورت نارضایتی و ندامت به هیچ عنوان قادر به خروج از آنجا نبودند. از سوی دیگر آژانس یهود با ضبط و توقیف گذرنامه‌های افراد یاد شده، از مدارک آنان برای انتقال تعداد دیگری از یهودیان ایرانی به فلسطین اشغالی بهره می‌گرفت.

سند ساواک در این باره کاملاً گویاست:

طبق اطلاع، مأمورین اسرائیل (آژانس یهود) در فرودگاه تل‌آویو به محض ورود یهودیان ایرانی که دارای گذرنامه غیرمهاجرت هستند پس از رسیدگی و ثبت‌نام آنها در دفاتر مربوطه گذرنامه و مدارک آنها را اخذ و ضبط می‌نمایند. که مجدداً مورد استفاده آنها قرار نگیرد و به طوری که استنباط گردیده دولت اسرائیل حتی‌الامکان می‌خواهد از خروج افراد جلوگیری و آن کسانی که از وضع اسرائیل ناراضی هستند از کشور خارج نشوند و مهاجرین یهودی ایرانی را به آن کشور جلب نماید و دوم استفاده از گذرنامه‌های مزبور در موقع لزوم برای مهاجرت دسته‌جمعی یهودیان ایرانی می‌باشد.^۱

همانگونه که پیش از این اشاره شد، آژانس یهود در ضمن برنامه جذب و جلب یهودیان برای مهاجرت به فلسطین، مطامع دیگری از جمله شناسایی رسمی و علنی و کامل رژیم صهیونیستی از سوی سلطنت پهلوی را، در زمره اهداف خود قرار داده بود و به طور جدی آن را پی‌گیری می‌کرد. این موضوع از دید ساواک و مأموران و کارشناسان آن نیز پوشیده نبود. سند ساواک در این باره کاملاً واضح است:

بنا به دعوت قبلی آژانس یهود ساعت ۱۵ روز مزبور در حدود ۳۰۰ نفر از رؤسا و کارگردانان مؤسسات و سرشناسان یهود مقیم تهران در آژانس یهود حضور یافته‌اند. در این جلسه که به صورت کنفرانس و محرمانه بوده و تا ساعت ۲۱ ادامه داشته صحبت بیشتر پیرامون شناسایی دولت اسرائیل از طرف دولت ایران دور می‌زده و در پایان جلسه نیز قطعنامه‌ای

در این مورد تهیه و به امضاء کلیه حضار در جلسه رسیده و قرار است مفاد آن نیز چاپ و بین رؤسا و کارگردانان مؤسسات و سران یهود مقیم تهران و شهرستانها توزیع گردد و در صورت امکان یک نسخه از آن تهیه و تقدیم خواهد گردید.^۱

در کنار موضوع شناسایی رژیم صهیونیستی از سوی دستگاه پهلوی، مسأله فروش نفت ایران به اسرائیل از دیگر اهداف مورد تعقیب آژانس یهود در ایران بود. در سند ساواک در این خصوص چنین آمده است:

پس از ورود (ساخور) رئیس جدید آژانس یهود در تهران فعالیت و جنب و جوش بی سابقه‌ای بین سران یهود مشاهده شده و اغلب شبها چند نفر از آنها از جمله دکتر دوریل، ربی عزری، منوچهر امیدوار، موسی کرمانیان و در حدود ۷ نفر از مأمورین جدیدالورود اسرائیلی که مدت ۱۰ روز است به تهران وارد و در هتل فردوسی اقامت نموده‌اند جلساتی تشکیل داده و به مذاکرات محرمانه می‌پردازند.

هدف اصلی این اشخاص که اغلب از مأمورین سیاسی اسرائیل به شمار می‌روند جلب موافقت دولت ایران با فروش نفت به اسرائیل و به رسمیت شناختن دولت اسرائیل از طرف دولت شاهنشاهی است.^۲

فعالیت‌های اطلاعاتی و جاسوسی در داخل کشور، تلاش دیگر آژانس یهود در ایران عصر پهلوی بود. جذب و استخدام مأمور از دستگاه‌های اطلاعاتی و سیاسی رژیم پهلوی، بخشی از عملیات پنهانی آژانس یهود در این بخش محسوب می‌شود. یک نمونه از این قبیل اقدام آژانس یهود در سند شماره ۲-۳-۴۱۱۶، به تاریخ ۱۳۳۶/۱۰/۲۲، کاملاً گویا است:

محمدرضا عسگری رئیس خبرگزاری اداره انتشارات و تبلیغات و مأمور ساواک کماکان اخبار و اطلاعات غیرمنتشره رادیویی را که به وسیله دستگاههای تله‌تایپ اداره انتشارات کسب می‌گردد و همچنین اخبار رادیویی ساواک را به آژانس یهود می‌دهد.

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳/۳۹۰، مورخ ۱۳۳۸/۲/۴.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۸۸۹، مورخ ۱۳۷/۳/۱۵.

اخیراً نیز کلیه امور مربوط به تهیه بولتن‌های غیرمنتشره اداره رادیو را شخصاً به عهده گرفته و برگ وسط کاغذهای استنسیل را که به وسیله ماشین‌نویس اداره برای پلی‌کپی کردن تهیه می‌شود از اداره خارج می‌نماید.

پیش‌نویس اخبار رادیویی ساواک نیز غالباً در دست وی بوده و پس از تکمیل، تحویل فینزی می‌گردد. ضمناً چند روز قبل برای انعقاد قراردادی با آژانس یهود وارد مذاکره شده و اظهار داشته که تصمیم دارد ضمن مذاکره با تیمسار سرلشگر بختیار امتیاز تشکیل یک آژانس خبری را به دست آورد و برای جلب نظر تیمسار پیشنهاد خواهد کرد که آژانس مذکور به وسیله ساواک رهبری گردد و پس از تشکیل آژانس و جمع‌آوری اخبار گوناگون طبق قراردادی که با آژانس یهود منعقد خواهد کرد یک نسخه از اخبار مهم سیاسی را نیز در اختیار آنان قرار خواهد داد. محمدرضا عسگری بین کارمندان اداره انتشارات و مدیر کل تبلیغات غالباً از موقعیت و اهمیت کار خود در ساواک صحبت می‌کند و کارت شناسایی ساواک را به اکثر کارمندان ارایه داده و چند روز قبل نیز در حدود ۱۰ برگ از کاغذهای مارک ساواک را همراه داشته است. محمدرضا عسگری غالباً اخبار مکتسبه را در اختیار روزنامه‌های مهرایران و فرمان و یکی دو روزنامه دیگر می‌گذارد.

آژانس یهود برای تطمیع مقامات عالی‌رتبه ساواک اخبار و اطلاعاتی را که برای سیستم اطلاعاتی ایران جاذبه داشت از طریق جاسوسان خود تهیه و در اختیار آنان می‌گذاشت. این حرکت یک شگرد صهیونیستی برای تحت تأثیر قرار دادن مسؤولان ساواک از زوایای گوناگون بود.

سند ساواک در این زمینه خواندنی است:

رجبی عضو تربیت بدنی و سردبیر آسیای جوان از قول ربی‌مئیر عزری عضو مؤثر آژانس یهود که با وی دوستی نزدیک دارد می‌گفت: [!] با شروع اختلافات مرزی بین دولت شاهنشاهی ایران و عراق و تغییر نام شط‌العرب به اروندرود، جاسوسان اسرائیلی مقیم عراق اطلاعات و اخبار

مربوط به ایران را در داخل عراق توسط عمال خود تهیه و برای جاسوسان یهود در تهران ارسال می‌دارند. ضمناً مدتی است بین ربی مئیر عزری و تیمسار سپهبد علوی مقدم نزدیکی و صمیمیت برقرار شده و ملاقاتهایی نیز بین آنها صورت گرفته و در این ملاقاتها عزری اطلاعات و اخبار مذکور را به تیمسار سپهبد علوی مقدم داده است و اخبار و اطلاعات مذکور برای دولت ایران ارزش زیاد داشته است حتی گفته می‌شود دستگیری سرهنگ عراقی در خرمشهر بر اثر اطلاعاتی بوده که این سازمان در اختیار دولت ایران گذارده است.^۱

سند شماره ۶۷/۳-۲، به تاریخ ۱۳۳۸/۱/۱۵، نیز گویای نمونه دیگری از ترفندهای اطلاعاتی آژانس صهیونیستی است:

امیدوار کارمند آژانس یهود اظهار داشته اخیراً یکی از اولیای آژانس مذکور که با آقای علی‌اصغر حکمت وزیر امور خارجه دارای روابط نزدیکی می‌باشد با ایشان تماس گرفته و اخبار و اطلاعاتی در مورد فعالیت محرمانه عمال ملامصطفی بارزانی و طرفداران عبدالکریم قاسم در نقاط کردنشین ایران و پخش اسلحه توسط آنان بین عشایر ایران در اختیار آقای وزیر امور خارجه گذارده است.

آژانس یهود تعدادی از یهودیان ایرانی را پس از انتقال به فلسطین اشغالی تحت آموزش اطلاعاتی و جاسوسی قرار می‌داد و پس از مدتی آنها را وارد کشور می‌نمود. این تعداد از یهودیان جاسوس، معمولاً دارای دو گذرنامه با تابعیت ایرانی و اسرائیلی بودند و تحت پوشش‌های مختلف از طریق آژانس یهود، مأموریت‌های جاسوسی در داخل ایران را انجام می‌دادند:

به طوری که قبلاً گزارش شد آژانس یهود عده‌ای از یهودیان ایرانی را به طور ترانزیت با گذرنامه ایرانی به اسرائیل اعزام می‌دارد و پس از اخذ تعلیمات سیاسی و جاسوسی با گذرنامه اسرائیلی به ایران مراجعت می‌دهد این افراد دارای دو گذرنامه ایرانی و اسرائیلی بوده که در موقع لزوم از هر

کدام که بخواهند استفاده می‌نمایند از جمله الیاس خاکشور اهل اصفهان که شغل او راننده تراکتور است و اکنون در قسمت سیاسی آژانس راننده دکتر دوریل نماینده تجاری اسرائیل می‌باشد و دارای قدی بلند و لاغراند و با خانواده ناسی لوازم برق فروش اهل اصفهان ازدواج نموده با گذرنامه توریست به اسرائیل رفته و گذرنامه اسرائیلی نیز دریافت داشته و اکنون به عنوان یک نفر خارجی در ایران بسر می‌برد و به فعالیت سیاسی می‌پردازد.^۱

در بخشی از سند دیگر ساواک در این مورد آمده است:

در این مورد به فرموده الیاس خاکشور احضار و از وی بازجویی به عمل آمد. اظهار می‌دارد که در سن ۱۵ سالگی با گذرنامه ایرانی به اسرائیل عزیمت و پس از طی کلاس مکانیکی و کشاورزی [؟] در تاریخ ۳۹/۷/۲۸ با اخذ گذرنامه اسرائیلی به ایران مراجعت و نزد دکتر دوریل و مئیر عزری که هر دو متهم به فعالیت سیاسی برای آژانس یهود می‌باشند مشغول خدمت بوده است.^۲

بی‌تردید اغراض سیاسی و اطلاعاتی آژانس یهود در ایران برای ساواک هم آشکار بود. سند شماره ۳۳/۲۷۵۸۴، مورخ ۱۳۴۱/۱۰/۱، در این زمینه واضح است:

از تاریخ دهم آبان سال جاری گرویر رئیس آژانس یهود و ناخون نماینده اعزامی دولت اسرائیل چند بار به اصفهان و شیراز عزیمت و به تهران مراجعت نموده‌اند. گفته می‌شود ظاهراً مسافرتهاى دو نفر مزبور به منظور آماده کردن زمینه جهت مهاجرت خانواده‌های یهودی مقیم استانهای مزبور صورت گرفته است ولی باطناً منظورهای خاص دیگری نیز در بین بوده است.

جمع‌آوری پول و اعانه برای اهداف صهیونیستی از دیگر اقدامات آژانس یهود در ایران عصر پهلوی بود. آژانس یهود با پوشش‌های مختلف در این باره اقدام می‌کرد. سند شماره ۲-۳-۷۳۷، مورخ ۱۳۳۹/۲/۱۹، ساواک گویای نمونه‌ای از این حرکت

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳-۳۴، مورخ ۴۰/۱/۸.

۲. سند ساواک، مورخ ۴۰/۲/۲۵.

آژانس یهود است:

از طرف آژانس یهود و مؤسسه قرن قیمت به منظور جمع‌آوری کمک جهت تکمیل جنگل داریوش و کوروش‌کبیر که قرار است به مناسبت جشن دوهزاروپانصد ساله شاهنشاهی در اسرائیل افتتاح شود بلیط‌هایی بین یهودیان توزیع و به نسبت وسع آنها اعانه جمع‌آوری می‌گردد. حضور رئیس کل آژانس جهانی یهود (سخنوت) در تهران و برخی دیگر از شهرهای ایران با هدف جمع‌آوری پول در سند شماره ۲-۳-۴۶۹۴، تاریخ ۱۳۳۶/۱۱/۳۰، مندرج است:

صبح روز مزبور سیگال رئیس کل جلب مهاجرین یهود به اسرائیل با هواپیما از تل‌آویو به تهران وارد شده است.

صبح روز جمعه گذشته جلسه محرمانه‌ای با حضور نامبرده، بن‌نيسان رئیس آژانس یهود و معاونش یاکوب ناموردی [یعقوب نیمرودی] نماینده دکتر دوریل در محل آژانس تشکیل شده و در اطراف مهاجرت یهودیان به اسرائیل مذاکرات مفصلی انجام و تصمیماتی گرفته شده ولی از جزئیات آن اطلاعی به دست نیامده و این جلسه تا ساعت ۱۳ ادامه داشته است. سیگال که از سرمایه‌داران معروف و مأمور جمع‌آوری کمک از یهودیان مقیم کشورهای مختلف جهان می‌باشد در مدت اقامت ۱۵ روزه خود در ایران به شهرستانهای اصفهان، یزد، شیراز، کرمانشاه، همدان، گلپایگان و خلاصه به اغلب شهرستانهای یهودی‌نشین ایران مسافرت و به وضع یهودیان رسیدگی خواهد کرد.

از اسناد ساواک این گونه برداشت می‌شود که دستگاه اطلاعاتی و امنیت ایران شاهنشاهی نسبت به فعالیت‌های جاسوسی و اطلاعاتی آژانس یهود در ایران مطلع بوده است. از سوی دیگر براساس اسناد ساواک، آژانس یهود تنها تحت پوشش این عنوان در تهران و شهرستانها فعالیت نمی‌کرد، بلکه از طریق پایه‌گذاری و سازماندهی، حمایت و تقویت برخی تشکلهای یهودی و یا از طریق نفوذ بر بعضی از آنها نیز اهداف گوناگون خود را تعقیب می‌کرده است.

طبق سند شماره ۳۱۵/۳۲۰۵۱، مورخ ۱۳۴۷/۲/۲۴، ساواک حتی بعضی از سازمان‌ها

و کانون‌های یهودی داخل کشور را به صراحت تحت نفوذ آژانس یهود اعلام و تصریح می‌کند که بعضی افراد ایرانی غیریهودی نیز به عنوان عامل این آژانس مورد بهره‌برداری سیاسی و اطلاعاتی قرار گرفته و از آنها در مسیر مطامع صهیونیسم در ایران استفاده شده است:

یکی از دانشجویان یهودی عضو فعال سازمان دانشجویان یهود ایران^۱ در مصاحبه‌ای مطالبی در مورد فعالیت آژانس یهود به شرح زیر اظهار نموده است:

۱- در مورد نحوه ارتباط و تماس سازمان دانشجویان یهود با آژانس یهود اظهار داشته که سازمان دانشجویان به دلیل آن که آژانس یهود مایل بود کلیه انجمنهای یهودی تحت نفوذ آژانس یهود که رئیس آن یک نفر اسرائیلی بود، باشد، از آژانس فاصله گرفت و به این علت از طرف مسئولین مربوطه چندین بار نامبرده را تهدید کرده‌اند که اگر به خواسته آنها توجهی نکنند، توسط مقامات امنیتی ایران وی را متهم به همکاری با کمونیستها خواهند کرد ولی مشارالیه از این تهدیدها نهراسیده و صریحاً به دانشجویان اظهار داشته است که آژانس یهود بایستی وظایف مربوط به یهودیانی [را] که تصمیم دارند به اسرائیل مسافرت کنند انجام دهد ولی آژانس یهود علاوه بر وظیفه خود می‌خواهد نظارت کامل بر یهودیان سراسر ایران داشته باشد.

۲- درباره اطلاعاتی که سازمان دانشجویان جهت آژانس یهود کسب می‌کند اضافه نمود معمولاً این نوع اطلاعات دستوری و به طور کتبی نبوده بلکه در مصاحبه‌ها از دانشجویان یهود تقاضا می‌کردند که در گروههای سیاسی مختلف رخنه کرده و با بعضی از اعضای احزاب مصاحبه نموده و نظر آنها را در مورد اسرائیل و اعراب بخواهند و به آژانس اعلام دارند. ضمناً این عملیات معمولاً توسط سازمان جوانان وابسته به آژانس یهود انجام می‌گیرد و به طوری که شنیده شده آژانس یهود توسط ایرانیان

۱. در سند مشابه، نام این دانشجوی یهودی، «سعید همتی» ذکر شده است.

غیریهود نیز نظرات بعضی از مقامات مؤثر کشور در مورد اعراب و اسرائیل خواستار گردیده است.

۳- در حال حاضر سازمان جوانان تحت نفوذ کامل آژانس یهود بوده و یهودی ایرانی که در آژانس یهود مؤثر و صاحب نظر می‌باشد و به طور مستقیم با اسرائیل ارتباط دارد منوچهر امیدوار است.

۴- انجمن کلیمیان تهران تحت نفوذ آژانس یهود نبوده و تحت نظر مستقیم عوامل اسرائیل است به طوری که در انتخابات گذشته عوامل اسرائیل کوشش کردند مراد اریه که حرف‌شنوی از آژانس یهود و عوامل اسرائیل ندارد به نمایندگی مجلس انتخاب نشود و انجمن کلیمیان تهران را وادار کردند اقداماتی علیه وی بنماید. چون مراد اریه عقیده دارد آژانس یهود نمی‌تواند در کلیه شئون و خواسته‌های انجمنهای کلیمی ایران دخالت و اظهار نظر کند.

به طوری که گفته می‌شود نماینده فعلی یهودیان دربست در اختیار آژانس و عوامل اسرائیل است.

۵- در مورد ایرانیان غیریهود که با آقای امیدوار همکاری دارند آقای ناصر خدایار را معرفی[،] ضمناً اضافه کرد که علاوه بر رئیس ایرانی یک نفر رئیس اسرائیلی دارد که اخیراً وارد کشور شده است.

۶- نامبرده بالا متذکر شد که آژانس یهود اقداماتی در جریان جنگ اعراب و اسرائیل انجام داد و یک مسئله بسیار مهم تدارک خون بود که قبل از جنگ فراهم شده بود و بعد از جنگ موضوع جمع‌آوری پول و لباس و تبلیغات آژانس در مورد موجه جلوه دادن اقدامات اسرائیل و دعوت خبرنگاران و اعزام نمایندگی به اسرائیل بود.

خلوتص

خلوتص عنوان عبری سازمان پیشاهنگی یهود و یکی از تشکلهای کاملاً وابسته به آژانس یهود در ایران بود. براساس گزارشها و اسناد ساواک، رؤسا و مسؤولان و متصدیان خلوتص ایران معمولاً توسط رژیم صهیونیستی و آژانس یهود انتخاب و از فلسطین اشغالی به ایران اعزام می‌شدند. این سازمان اگر چه با پوشش پیشاهنگی جوانان یهود، در تهران و برخی دیگر از شهرهای ایران فعالیت می‌کرد، اما اهداف پس پرده و پنهانی آن حداقل بر ساواک و رژیم پهلوی پوشیده نبود. در سند شماره ۳۱۲/۶۶۱ ساواک، به تاریخ ۱۳۴۱/۲/۲۰، در خصوص پیوند تشکیلاتی مؤسسه خلوتص ایران با صهیونیسم چنین آمده است:

شمعون حناساب یکی از افراد یهودی است که مدت ۵ سال در اسرائیل جهت تعلیمات جاسوسی بسر برده به ایران مراجعت و عهده‌دار تصدی خلوتص که شعبه پیش‌آهنگی یهود نیز جز آن می‌باشد گردیده است و سعی دارد جوانان یهود را در تهران به نام پیش‌آهنگی تعلیم داده و تربیت نماید و عکس هرصل [هرتصل] رهبر یهود را بالای تمثال اعلیحضرت همایونی نصب کرده که این عمل سروصدای زیادی به راه انداخته [است]. توضیح آن که اداره خلوتص اسرائیل کلیه مخارج خود را از آژانس یهود و دکتر حی دوریل سفیر اسرائیل در ایران دریافت می‌دارد و دستورات جاسوسی را از یعقوب ناموردی (نیمرودی) سرهنگ وابسته

نظامی اسرائیل در ایران کسب می‌نماید و ارتباط مستقیم با نامبردگان دارد. درباره وجه تسمیه، پیشینه و چگونگی فعالیت خلوتص در ایران، در گزارش مورخ ۴۶/۱۲/۱۲ ساواک چنین آمده است:

کلمه خلوتص عبری و معنی آن فدایی می‌باشد. کیبوسم^۱ عبارت از مزارع و نواحی آباد و حاصلخیزی است که از ۷۵ سال قبل ابتدا یهودیان روسیه سفید به فلسطین مهاجرت کرده و نواحی و آبادیهای حاصلخیزی را بوجود آوردند که به نام کیبوس [کیبوتص]^۲ خوانده می‌شوند. اولین آبادیهای آنها به نام کیبوس شهر تسع تیکوا [تسح تیکواه] می‌باشد. کارکنان این نواحی به نام خلوتص^۳ خوانده می‌شوند که تمام هم خود را صرف عمران و آبادی این کیبوس‌ها می‌نمایند و کلیه درآمد از این کیبوس‌ها پس از مصرف خوراک و پوشاک و بهداشت بقیه که مبالغ هنگفتی را تشکیل می‌دهد صرف توسعه و آبادی کیبوس‌ها می‌شود.

از ۱۲ سال پیش دولت اسرائیل و مقامات آژانس یهود به فکر تأسیس کیبوس [کیبوتص] و تربیت جوانان از سن ۱۵ سالگی افتادند و چون موضوع تا حدی با پیش‌آهنگی کشور اسرائیل مطابقت داشت توأم کردند و از همان موقع نمایندگان تربیت شده به خارج از اسرائیل اعزام داشتند. حاجی عبدالله نام مراکشی که کاملاً به زبان فارسی و عربی آشنایی کامل داشت (جهت مهاجرت یهودیان به اسرائیل) به ایران اعزام و حتی پست ریاست آژانس یهود در ایران که اوایل استقلال اسرائیل بود به عهده گرفت. نامبرده با آقای الیاهو شمطوب کارگزار و همه کاره آژانس یهود که فعلاً نیز مشغول کار است همکاری نزدیکی داشت و پس از او تشکیلات آژانس یهود رو به توسعه نهاد و عده‌ای از جوانان یهودی ایرانی جهت تربیت و آموزش به اسرائیل اعزام شدند، از آن جمله دو نفر به نام اوریل حاسید و حناساب می‌باشند.

1. Kibouthsisme

۲. کیبوتص نام مزارع اشتراکی صهیونیست‌ها در فلسطین اشغالی است.

3. Halouth

چون کار مجانی بود و درآمد آن صرف عمران و آبادی می‌شد یهودیان ایران چندان رغبتی از خود نشان ندادند و در دو سال گذشته آقای شلومو رکنی برادر اسحق رکنی حسابدار آژانس یهود متصدی خلوتص ایران بود و انتشارات خلوتص به وسیله او پایه‌گذاری شد پس از عزیمت رکنی به محل کیبوس خود در اسرائیل فرد دیگری به نام یوسف گهن که اسرائیلی می‌باشد به ایران آمد و امور مربوطه را تحویل گرفت. خلوتص در اصفهان، شیراز، یزد، آبادان، خرمشهر، اهواز، همدان و سایر شهرستانهای یهودی‌نشین دارای شعبه بوده و مشغول تعلیمات و تدریس زبان عبری می‌باشند.^۱

به گواهی اسناد ساواک، خلوتص از طریق تشکیل اردو و برگزاری مراسم ویژه، زمینه تبلیغات صهیونیستی در میان یهود ایران را فراهم می‌کرد. این تشکیلات از سال ۱۳۴۴ نشریه ماهانه «ندای برکوخبا» را به عنوان ارگان خلوتص منتشر کرد. این مؤسسه در تهران، اصفهان، شیراز، یزد، آبادان، اهواز، خرمشهر، همدان، سنندج و برخی دیگر از شهرهای ایران شعباتی دایر کرده بود و از این طریق جوانان یهودی را تحت پوشش تعلیمات صهیونی قرار می‌داد.

در گزارش دیگر ساواک، اطلاعات نسبتاً مبسوطی درباره ماهیت، ساختار و سوابق حضور خلوتص در ایران درج شده است:

از یکصد سال قبل عده‌ای از یهودیان روسیه به فلسطین سابق مهاجرت کرده و زمین‌های خریداری شده به وسیله قرن قیمت را با سرمایه‌های یهودیان محلی آباد نموده مزارع بزرگ و دهکده و آبادی به نام کیبوتص یا دهکده کشاورزی اشتراکی بوجود می‌آورند این مهاجرین که به نام خلوتص یا فدایی نامیده می‌شوند خوراک و پوشاک و کلیه مایحتاج زندگی خود را از این مزارع و دهکده‌ها برداشت و در سال نیز ۱۳۶ لیره برای مخارج تفننی و تفریحی خود ذخیره می‌نمودند و بقیه درآمد حاصله از فروش محصولات به سرمایه اصلی این مزارع افزوده می‌شد. این افراد یا

(فداییان) روزها در مزارع کار کرده و در شب به نوبت تعلیمات نظامی را برای حفاظت [کیبوتص به عهده] می‌گرفتند. این دهکده‌ها عموماً در مرزها بوجود می‌آید و به تدریج این افراد سرمایه و املاکی برای خود تهیه کرده و در آنها حتی مدرسه و بیمارستان بوجود آوردند به طوری که در حال حاضر حداکثر رجال و شخصیت‌های معروف و نمایندگان مجلس اسرائیل از فداییان سابق بوده و می‌باشند. دسته‌ای از این فداییان فعلاً در تهران هستند که نمایندگی [نماینده‌ای] از کیبوتص برای رسیدگی به کار آنان اعزام شده که به صورت دسته‌های پیش‌آهنگی در تهران فعالیت دارند و به‌طور کلی افراد و کارکنان کیبوتص که به نام خلوتص خوانده می‌شوند دستجات حمله، ترور و هاگانی [هاگانا] و ارتش فعلی اسرائیل را تشکیل می‌دهند در تهران تحت نظر (نوری الحاسیه) نماینده اعزامی یکی از دهکده‌های اشتراکی اسرائیل اداره می‌شوند.

مشارالیه در حدود ۵ سال است که به تهران آمده و سعی می‌کند که افراد یهودی را به امور کیبوتص و روش خلوتص آشنا کرده و آنها را به مزرعه‌های اشتراکی اعزام دارد و به طوری که مشاهده شده در این چند سال از طرف یهودیان ایرانی علاقه نشان داده نشده است (نوری الحاسیه) نماینده اعزامی کیبوتص سعی می‌کند افراد تقریباً بی‌سواد و ساده‌لوح و ایده‌آلیست را برای چنین کارهایی انتخاب کند و دفتر کار خود را از ۲ سال قبل تا کنون در محل آژانس یهود قرار داده و با قسمت سیاسی [سفارت اسرائیل] دکتر دوریل، ناموردی [نیمرودی] و ربی‌مئیر عزری مأمورین سابق آژانس همکاری نزدیک دارد و مشارالیه مجاز است در هر موقع شب و حتی بعد از نیمه شب به آژانس مراجعه و گزارشهای خود را تسلیم کند. توضیح آن که افراد خلوتص دارای فرماندهان زن و مرد می‌باشند و در همان کارگاههای کشاورزی و صنعتی اشتراکی ازدواج می‌نمایند و هر یک از این مؤسسات کیبوتص تابع مرکز دسته کل کیبوتص اورشلیم می‌باشند و کلیه محصول خود را تحویل نمایندگان دولت داده و هر نوع کمک یا وجهی برای آبادانی این مزارع اشتراکی از دولت دریافت می‌دارند.

طبق اطلاع نماینده خلوتص در تهران قریباً ایران را ترک خواهد کرد و یک نفر یهودی ایرانی به نام «حقاساب» [حناساب] که چند سال قبل به ایران مهاجرت کرده و تعلیمات کافی در این مورد دیده است پست مشارالیه را تحویل خواهد گرفت.^۱

تشویق جوانان یهودی برای سفر به اسرائیل و انجام فعالیت‌های تبلیغی با اهداف صهیونیستی تحت پوشش برگزاری اردوهای دانش‌آموزی و غیره، عمده فعالیت مؤسسه خلوتص در میان جامعه یهود ایران بود.

در گزارش مورخ ۳۹/۴/۲۳ ساواک در این باره چنین آمده است:

عصر روز ۱۸ ماه جاری به مناسبت پایان دوره چهارم اردوی تابستانی خلوتص بنا به دعوت مؤسسه مزبور عده‌ای در حدود ۱۵۰۰ نفر از طبقات مختلف یهود از جمله رابلوی رئیس انجمن فرهنگی گنج دانش، نوری الحاسیه [نوری الحاسیه] رئیس خلوتص، فیر رئیس جوینت، دکتر ایلخانی عضو انجمن کانون خیرخواه در کاظم‌آباد کرج حضور یافته‌اند. ابتدا سرود شاهنشاهی و سرود ملی اسرائیل توسط صفحه [گرامافون] نواخته شد و بعد دختران پیشاهنگ نمایشاتی دادند که مورد توجه واقع شد و سپس نوری الحاسیه رئیس خلوتص و نماینده اعزامی اسرائیل شرح مفصلی از خدمات مؤسسه خلوتص ایراد [کرد] و افزود در نتیجه فداکاری و جانبازی جوانان خلوتص توانسته سرزمین اسرائیل را از دست اجانب حفظ و خارج نمایند. فیر رئیس انجمن جوینت امریکن به زبان انگلیسی ضمن سپاسگزاری از مؤسسه خلوتص [از] تشکیل این جشن تشکر نمود و از زحمات اعضاء سازمان بانوان یهود که برای سرکشی به اردو می‌آمدند سپاسگزاری کرد و نطق او توسط بانو سپیر ترجمه شد سپس نمایشی به وسیله افراد خلوتص [اجرا شد که] درباره درخت‌کاری، عمران و آبادی و خشکانیدن باطلاق، مبارزه با مالاریا و تشویق جوانان به مهاجرت به اسرائیل بود.^۲

۱. گزارش ساواک، شماره ۳۳۳/۲۱۷۹۹، تاریخ ۴۰/۵/۲۱.

۲. گزارش ساواک، ۲-۲-۲۰۸۹، تاریخ ۳۹/۴/۲۳.

مؤسسه خلوتص ابزاری در دست آژانس یهود در ایران بود که در ابعاد گوناگون، اغراض و مطامع صهیونیسم جهانی در میان جامعه یهود را تعقیب می‌کرد:

بنا به دعوت قبلی مؤسسه خلوتص وابسته به سازمان آژانس یهود ساعت ۱۷ روز ۳۹/۵/۲۴ مجلس جشنی با حضور چهارصد نفر از یهودیان طبقه ۳ و ۴، ناسن رئیس آژانس یهود، کارمندان مؤسسه خلوتص، اعضاء آژانس یهود در کنیسه‌ای سه راه طرشت تشکیل شد.

ابتدا یوسف حاسید رئیس خلوتص تاریخچه خلوتص و پیدایش دولت اسرائیل را شرح داد سپس چند پرده نمایش و فیلم حاکی از استقلال و پیشرفت عمرانی در اسرائیل به معرض نمایش گذارده شد. جلسه ساعت ۲۲ خاتمه یافت.

توضیح آن که بنا به تصمیم آژانس یهود قرار بود ماهیانه جلساتی در مساجد یهود [کنیسه] تشکیل شود که چند جلسه تشکیل و بعد قطع شد ولی در حال حاضر مؤسسه خلوتص هر ده روز یک بار به جای آژانس یهود این جلسات را در مساجد [کنیسه‌ها] یهودی تشکیل می‌دهد.^۱

در تمام مراسم، جلسات و اردوهای مؤسسه خلوتص یا کانون پیشاهنگان یهود ایران، موضوع مهاجرت جوانان یهود به فلسطین اشغالی و لزوم حمایت از آرمان صهیونیسم و رژیم صهیونیستی تبلیغ می‌گردید:

از طرف مؤسسه خلوتص اسرائیل به مناسبت فرا رسیدن عید فطیر^۲ کارتهای تبریکی برای توزیع بین جوانان یهود به شعبه تهران واصل شده است.

۱. گزارش ساواک شماره ۳-۲-۳۷۹، تاریخ ۳۹/۵/۲۶.

۲. واقعه خروج از مصر از آن جهت برای یهودیان مهم است که مبدأ تاریخ استقلال این قوم نام گرفته است. هر ساله یهودیان سالگرد این خروج را جشن می‌گیرند و آن را عید آزادی «پسح» می‌خوانند. عید پسح در هشت روز برگزار می‌شود. شروع آن روز پانزدهم ماه عبری نisan، همان روز خروج از مصر است. در دو شب اول عید، با جشن و سرور مراسم «سدر» را برگزار می‌کنند. سدر کلمه‌ای است به زبان عبری به معنای «ترتیب». زیرا تهیه غذاهای این جشن ترتیب و دستور مخصوص دارد. یهودیان در طی هشت روز به جای نان، «مصا» یا «فطیر» که از خمیر ور نیامده پخته شده باشد می‌خورند تا به خاطر آورند که اجدادشان چنان به شتاب از مصر خارج شدند که حتی فرصت نداشتند صبر کنند تا خمیرشان ور آید. از این رو پسح یا فصح را عید فطیر نیز می‌نامند و از آنجا که آن را سالگرد آزادی قوم یهود از اسارت مصر می‌دانند، آن را «عید آزادی» نیز نامگذاری کرده‌اند. ر.ک: ژیلبر و لیبی کلایرمن، تاریخ قوم یهود، ترجمه مسعود همتی، انتشارات انجمن فرهنگی اوتصرهتورا (گنج دانش)، ج اول، چاپ اول ۱۳۴۷، صص ۳۳ و ۳۴.

توضیح آن که اخیراً از طرف شعبه خلوتص در تهران برای جلب نظر جوانان بین ۱۳ تا ۱۸ ساله جهت شرکت در اردوی تابستانی پیشاهنگی و کمپ‌های مهاجرین فعالیت شدیدی ابراز می‌شود و همان طوری که سال گذشته به استحضار رسیده در این کمپ‌ها و اردو[ها]، زبان عبری و تعلیمات صفی [آرایش نظامی] به جوانان آموخته می‌شود و منظور اصلی هم مهاجرت جوانان و استفاده از وجود آنها در ارتش اسرائیل می‌باشد.^۱

چندی قبل مؤسسه خلوتص وابسته به آژانس یهود شعبه‌ای در شیراز تأسیس نمود ولی به علت مخالفت اسحاق لوی رئیس گنج دانش و نداشتن بودجه آن را منحل کرد ولی اخیراً به عنوان این که عده یهودیان مقیم شیراز زیاد شده‌اند در هفته گذشته نوریل حاسیه [نوری الحاسیه] رئیس خلوتص ایران به شیراز عزیمت نمود. وی در نظر دارد که با گماردن مأمور[ی]، مؤسسه جوانان یهودی را در شیراز تأسیس [کند] تا جوانان یهودی ضمن فرا گرفتن تعلیمات ورزش و امور پیشاهنگی به اسرائیل اعزام گردند.^۲

در اثر عدم استقبال از مهاجرت یهودیان مؤسسات منتسب به آنان (کلوپ فرهنگی کوروش کبیر، مؤسسه خلوتص، آژانس یهود) می‌کوشند به عناوین مختلف دانشجویان و افراد تحصیل کرده را عازم اسرائیل نمایند.

[...]

سمینار دانشجویان یهود در تاریخ ۳۹/۳/۲۴ تصمیم می‌گیرد که ۱۵ نفر از جوانان یهود را به اردوی تابستانی و سمینار دانشجویان برای مدت سه ماه به اسرائیل بفرستد و مؤسسه خلوتص نیز در نظر دارد در شهرستانها به عنوان باشگاه ورزشی و پیشاهنگی و تعلیمات جوانان یهود به آنان تعلیمات نظامی داده و مهیای مهاجرت به اسرائیل می‌نمایند. در سال جاری از طرف مجمع جهانی صهیونیست کمک مالی زیادی جهت مهاجرت یهودیان می‌شود و سرهنگ ارتش اسرائیل که در آژانس یهود

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳-۴۲۶، مورخ ۳۸/۲/۵.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۲۴۶۳، مورخ ۳۹/۵/۱۰.

عضو می‌باشد در تهران ساکن است، مدام به شهرهای شیراز، اصفهان، اهواز... که یهودی‌نشین می‌باشد مسافرت کرده و کلیمیان امکان [مناطق] مزبور را جهت مهاجرت تهییج و تبلیغ می‌نماید. در موازات این اقدامات از ساواک اصفهان خبر می‌رسد، عده‌ای از جوانان (دختر و پسر) یهود جهت طی دوره سمینار عبری به کانون کوروش کبیر معرفی و از آن طریق به اسرائیل مسافرت می‌نمایند. از این رو بیوگرافی و عکس متصدیان باشگاه جوانان یهود را از اصفهان ارسال داشته و نسبت به مسافرت این قبیل جوانان کسب تکلیف نموده است. استحضاراً به عرض رسید موکول به اوامر عالی است.^۱

از روز گذشته پنجمین اردوی پیشاهنگی مؤسسه خلوتص ایران (کانون پیشاهنگان یهود) در باغ سرهنگ بنی‌صدر واقع در کلاک کرج تشکیل و جمعی از جوانان و دانش‌آموزان یهود در آن شرکت نموده‌اند و به همین مناسبت از عده‌ای از اولیاء مؤسسات یهودی و سرمایه‌داران کلیمی برای شرکت در مراسم افتتاحیه اردو دعوت به عمل آمده بود^۲ گزارش دیگر ساواک درباره اردوی پیشاهنگی خلوتص چنین است:

پنجمین اردوی تابستانی خلوتص طبق دعوت قبلی در ساعت هفت و نیم بعدازظهر روز دوشنبه پنجم تیرماه در محل کیلومتر ۳۶ جاده کرج ایستگاه کلاک (ویلا) باغ سرهنگ بنی‌صدر افتتاح [گردید]. اطلاع واصله حاکیست عناصر یهودی دست‌چپی که تمایلات کمونیستی داشته و پیرو زندگی کیبوتص (اشتراکی) هستند با انتشار اوراق ضمیمه، افکار جوانان یهودی ایران را در اردو منحرف می‌سازند. ضمناً محل انتشار این اوراق کانون فرهنگی کوروش کبیر می‌باشد. در اوراق ضمیمه که به صورت بولتن و از چند صفحه تشکیل گردیده مطالبی تحت عناوین پیام مریبان اردو، یوسف ترومپلدور،^۳ قطعه شعر عشق میهن، گزارش فعالیت‌های اردو، صفحه‌ای از

۱. سند ساواک، مورخ ۳۹/۱۲/۲۴.

۲. سند ساواک، شماره ۳۱۶/۱۴۵۹، مورخ ۴۰/۴/۶.

۳. یوسف ترومپلدور Brit Yosef Trumpeldor یکی از صهیونیست‌های سرشناس و اولین سازمان دهنده «سپاه قاطری

تاریخ ملت یهود، قیام برکوخبا و مطلبی تحت عنوان هدف، درج گردیده که در آن تحت سؤال آیا می‌دانید منظور ما از تشکیل اردوی تابستانی خلوتص چیست؟ چنین می‌نویسد:] شاید جز عدهٔ قلیلی بقیه بی‌اطلاع باشند. اردوی تابستانی ما برای مقابله نمودن با مشکلات روزگار و همچنین آشنا شدن با یک زندگی کیبوتصی است.

ما برای آن تشکیل اردو داده‌ایم که روحیه و تفکر جوانان جامعه اسرائیل را استوار سازیم. اردو را زندگی اشتراکی نیز می‌توان نام برد. یعنی عده‌ای با همکاری یکدیگر دست به دست هم می‌دهند و برای منظور مشخصی گام برمی‌دارند.

در این مبحث از فعالیت و زحمت نورئیل حاسیه [نوری الحاسیه] رهبر اردوی امسال که مدت سیزده سال در کشور اسرائیل زحمات فراوانی متحمل گردیده و با تجارب و اندوخته زیادی به ایران برگشته تقدیر و تمجید شده است.^۱

در سند دیگر ساواک در این باره آمده است:

بنا به دعوت قبلی از ساعت ۱۹ روز شنبه ۴۰/۹/۱۸ از طرف خلوتص ایران به مناسبت روز استقلال یهود در دوران مکابی و قیام حنونایم مجلس جشنی با حضور سه‌هزار نفر از طبقات مختلف یهود و اعضاء سازمانهای یهودی ایرانی و خارجی و انجمنهای خیریه و آژانس یهود ضمن تشکر از مدعوین به زبان عبری راجع به قیام یهودیان و مبارزات آنها در جنگ دوم جهانی مطالبی اظهار داشت و حاسیه نماینده خلوتص اسرائیل آن را به فارسی ترجمه می‌کرد و بعد نوری الحاسیه نماینده سابق

صهیون» در جنگ اول جهانی در کنار ارتش متفقین بود. او همکاری نزدیکی با ژابوتینسکی از راهبران افراطی صهیونیسم داشت. یوسف ترومپلدور دولت موقت «کرنسکی» در روسیه را وادار کرد که ارتش متشکله از ۷۵ هزار یهودی مقیم روسیه، برای جنگ در جبهه قفقاز سازمان دهد. او سعی داشت تا ارتش مذکور را از طریق ارمنستان عثمانی و بین‌النهرین راهی فلسطین کند؛ اما هرگز به هدفش نرسید. یهودیان او را بانی و مؤسس نهضت خلوتص جهانی می‌دانند. جهت کسب اطلاعات بیشتر مراجعه شود به: لنی برنر، مشیت آهنین، ترجمه حسین ابوتراییان، مؤسسه اطلاعات و نیز نشریه سازمان فرهنگی وایزمن.

۱. سند ساواک، مورخ ۴۰/۵/۱۸.

خلوتص حاسب شمعون [شمعون حناساب] نماینده جدید را معرفی و آرزو نمود که در مدت مأموریت کارها را با جدیت انجام دهد و آنگاه نوری الحاسیه از وضع خلوتص و تاریخچه گذشته آن صحبت کرد و در خاتمه چند نفر از دختران و پسران سرودهای عبری و فارسی خواندند و سه پرده نمایش یوسف ترومپلدور مؤسس خلوتص به وسیله هنرپیشگان یهودی به معرض نمایش گذارده شد.^۱

در گزارش دیگری چنین اضافه شده است:

طبق معمول همه ساله پس از پایان امتحانات سال تحصیلی مؤسسه خلوتص ایران برای دانش‌آموزان یهودی وابسته به خود [خلوتص] و مدارس یهودی اردوهای برای گذراندن تعطیلات تابستانی ترتیب می‌دهد. امسال نیز در صدد تهیه باغی برای تهیه مقدمات، نصب چادر و وسایل می‌باشند و به همین جهت هر سال مبلغی از مؤسسات خیریه یهودی و انجمن‌ها و افراد خیرخواه به عنوان کمک دریافت می‌دارند. آقایان رکنی رئیس خلوتص ایران، ملایم مسئول خلوتص اصفهان و یزد، اقداماتی جهت برقراری این اردوها نموده‌اند و ضمناً آقای ملایم مسئول خلوتص اصفهان اظهار داشت همه ساله از مقامات دولتی برای بازدید از اردوی پیش‌آهنگی خلوتص اقداماتی انجام می‌گرفته و در سال جاری نیز قرار است از جناب آقای هویدا نخست‌وزیر دعوت به عمل آید.^۲

۱. سند ساواک، شماره ۳۱۲/۴۱۶۷، مورخ ۴۰/۹/۲۳.

۲. سند ساواک، شماره ۴۵۰۲/۴۵، مورخ ۴۶/۳/۱۰.

انجمن فرهنگی اوتصرهتورا (گنج دانش)

انجمن فرهنگی اوتصرهتورا (گنج دانش) در سال ۱۳۲۴ شمسی تأسیس شد و فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی خود را با مجوز رسمی وزارت فرهنگ رژیم شاهنشاهی در میان یهود ایران آغاز کرد.

طبق اعتراف و ادعای نشریات یهودی، انجمن مزبور یک تشکیلات صرفاً فرهنگی و آموزشی بوده و تمام هزینه و بودجه آن از مرکز انجمن در نیویورک آمریکا تأمین می‌شده است. نشریه به اصطلاح تربیتی «دیوری بیت‌شالم» وابسته به گنج دانش از سال ۱۳۴۵ به دو زبان فارسی و عبری منتشر و در آموزشگاه‌های یهودیان ایران پخش و توزیع می‌شد.

در زمان پهلوی، شماری از مدارس پسرانه و دخترانه یهود در تهران و برخی دیگر از شهرهای ایران وابسته به انجمن فرهنگی اوتصرهتورا بودند.

دربارهٔ چگونگی تأسیس و شروع به فعالیت انجمن فرهنگی اوتصرهتورا، بانیان و شعاع فعالیت آن در یک منبع یهودی چنین نوشته شده است:

در سال ۱۳۲۴ شمسی شادروان راب اسحاق میئرلوی از طرف ربانوت اعظم اسرائیل به ایران آمد تا برای یهودیانی که از چنگ نازی‌های آلمان گریخته بودند و در شهرهای روسیه بسر می‌بردند بسته‌های خوراک، لباس، دارو و سایر وسایل زندگی را بفرستد. او متوجه می‌شود که سطح معلومات یهودیان ایران در زمینهٔ زبان عبری و علوم دینی بسیار پایین است. راب‌لوی به کمک

زنده‌یاد سلیمان کهن‌صدق و با اعانه‌ای که از شخصیت فرهنگ‌دوست معروف یهودی آمریکایی به نام اسحق شالوم در نیویورک گرفت «اوتصره‌تورا» را تأسیس کرد. که قسمت بودجه آن را مؤسسه «آمریکن جوینت» تأمین می‌کرد. راب‌لوی که با اسحق شالوم تماس دائم داشت، شعبه اوتصره‌تورا را در ایران افتتاح کرد و با بودجه‌ای که مرتب دریافت می‌کرد، با همراهی زنده‌یاد سلیمان کهن‌صدق- چندین باب مدرسه رسمی و کلاسهای عصر عبری در تهران و شهرستانهای آبادان، اراک، ازنا، بابل، بوشهر، بوکان، تکاب، خمین، خوانسار، رشت، رضاییه، رفسنجان، زرقان، سقز، شاهین‌دژ، شیراز، کرمان، گلپایگان، مشهد، مهاباد، میاندوآب، نوبندگان و... تأسیس کرد. در مدارس که آلیانس ایزرائیلیت در تهران و شهرستانهای اصفهان، بروجرد، تویسرکان، سنندج، کاشان، کرمانشاه، نهاوند و یزد داشت، تدریس زبان عبری و علوم دینی به عهده معلمین اوتصره‌تورا بود. مهاجرت دسته‌جمعی یهودیان اکثر شهرهای کوچک ایران به اسرائیل یا تهران باعث شد که تعدادی از مدارس اوتصره‌تورا و آلیانس در بیش از ۲۰ نقطه ایران تعطیل گردد.^۱

در کتاب تاریخ یهود ایران نیز درباره چگونگی تأسیس انجمن فرهنگی اوتصره‌تورا به گونه‌ای مبهم و چندپهلوی سخن به میان آمده است. به بیان دیگر، نویسنده کتاب مزبور اگر چه قادر به کتمان فلسفه پیدایی و ماهیت واقعی انجمن مزبور نبوده است، لیکن به طرز بسیار مجمل و مبهم سعی کرده تا اصل قضیه و ماهیت آن کاملاً آشکار نشود:

بعد از آن که یهودیان فراری لهستانی قبل از خاتمه جنگ دوم از طریق ایران عازم اسرائیل شدند و بعد از مدتی اقامت در تهران به افکار و عدم علاقه عده کثیری از یهودیان ایران به بعضی از مراسم دینی یهود آشنا گردیدند، برخی از این فراریان لهستانی که سمت پیشوای روحانی را داشتند درصدد جلب توجه طبقه مذهبیون یهودیان آمریکا برآمده و موفق هم

۱. شموئیل کامران، «تاریخچه سازمان‌های یهودیان ایرانی»، تروعا، جلد اول، ص ۱۲۵.

شدند[!] در این قسمت رابلوی لهستانی مقیم اسرائیل اقدامات لازمه را برای افتتاح مدارس که زبان عبری را تدریس و انجام مراسم مذهبی را تشویق نماید کرد. در شهرستانهایی که مدارس آلیانس وجود نداشت مانند رضایه [ارومیه]، اراک، کرمان و شیراز مدارس مورد نظر را به کمک آقای شلمو کهن صدق افتتاح نموده و ضمناً موجب توسعه و تحکیم زبان عبری در مدارس آلیانس گردید اولین قدم شروع به کار در سال ۵۷۰۵=۱۹۴۴ انجام شد. این انجمن در ابتدا به نام (بریت تورا) بود و بعداً به نام (اوتصرهتورا) خوانده شد. ریاست اوتصرهتورای آمریکا، آقای اسحاق شالوم توجه مخصوص برای جامعه یهود ایران منظور داشت و هر ساله مبلغ معادل یکصد هزار تومان بودجه کمکی از آمریکا توسط مؤسسه (ژوینت) [جوینت] می‌رسد.

با وجود تأثیر نیکوی نسبی اقدامات این مؤسسه در ایران از ذکر این نکته نباید خودداری کرد که طرز تعلیم و تربیت محصلین براساس رسومات مذهبی یهود قرار دارد و نه بر پایه اساسی و اخلاقی موسویت که افتخار یهودیت می‌باشد و این رویه ممکن است در بعضی موارد نتایج معکوس به بار آورد و اگر پیشوایان قوم از هم اکنون از بعضی اقدامات رابلوی جلوگیری ننمایند خرابی جبران‌ناپذیری در روحیه محصلین این مؤسسه وارد خواهد ساخت.^۱

اطلاعات مزبور نه تنها نشانگر ماهیت اوتصرهتورا در ایران و جایگاه تشکیلاتی آن به عنوان شعبه‌ای از مؤسسه اصلی و مرکزی آن در نیویورک آمریکا است؛ بلکه حکایت از آن دارد که تعلیمات مؤسسه مزبور با دستمایه کاملاً صهیونیستی همراه بوده است. انجمن فرهنگی اوتصرهتورا، اگر چه در میان یهود ایران پایه‌گذاری شده بود، لیکن رؤسا و مسؤولان و اداره‌کنندگان آن، یهودیان خارج از ایران بودند. در یکی از گزارش‌های سال ۱۳۲۸ شهربانی کل کشور در این خصوص چنین آمده است:

۲۹ تیر ۱۳۲۸ [شمسی]

شب ۲۳ ماه جاری خانم رابلوی کلیمی رئیس انجمن فرهنگی اوسراتورا [اوتصرهتورا] تبعه آمریکا مقیم تهران و مسیوکوانکا^۱ تبعه فرانسه رئیس کل دبیرستانهای اتحاد کلیمیهای مقیم تهران و مسیواستانلی تبعه انگلیس بازرس مدارس اتحاد، با اتومبیل سواری شماره ۴۱ تهران [وارد همدان] شده، شب را در منزل حاج‌شبان کلیمی بیتوته [کرده] و روز ۲۳ دبیرستان اتحاد را با حضور سیلور رئیس مدرسه بازدید و بازرسی نموده و ساعت ۱۲ ظهر به سمت کرمانشاه عزیمت نموده‌اند.^۲

در سال ۱۳۳۴ به مناسبت دهمین سال تأسیس انجمن اوتصرهتورا در ایران، مراسم جشنی از سوی دست‌اندرکاران آن تشکیلات برگزار شد. مطالعه خلاصه گزارش مراسم مزبور، مندرج در مجله عالم یهود خالی از فایده نیست:

روز سه‌شنبه بیست‌وسوم آبان ماه ۱۳۳۴ به مناسبت دهمین سال تأسیس اوتصرهتورا در ایران و همچنین به منظور گشایش دبستان جدیدالتأسیس پسرانه گنج دانش از طرف انجمن مرکزی اوتصرهتورا جشن مفصلی در محل دبستان گنج دانش برگزار گردید که عده‌ای از رؤسای تشکیلات و سازمانهای خیریه و فرهنگی و شخصیت‌های برجسته در آن شرکت جسته بودند.

پس از نواختن سرود شاهنشاهی آقای مرتضی سنهی نایب رئیس انجمن. جشن را اعلام و بعداً خطابه جناب آقای اریه نماینده مجلس شورای ملی توسط آقای ذبیح‌اله اریه قرائت گردید.

سپس آقای آندره کوهنکا نماینده آلیانس اسرائیل در ایران سخنرانی مفصلی به زبان فرانسه درباره تشکیلات اوتصرهتورا و پیشرفتهای اخیر ایراد کردند که توسط خانم کوهنکا ترجمه شد و بعد از آن جناب آقای لاسکو رئیس انجمن خیریه جوینت نطق مؤثری به زبان انگلیسی که توسط خانم

۱. در بعضی گزارش‌ها و نوشته‌ها، «کوهنکا» آمده است.

۲. گزارش‌های محرمانه شهربانی، ج دوم، ص ۲۲۵.

حکمت^۱ ترجمه شد در خصوص تشکیلات اوتصرهتورا و جدیت‌های آقای سلیمان کهن‌صدق مدیر اوتصرهتورا که در غیبت جناب آقای رابلوی سرپرستی مؤسسات اوتصرهتورا را به عهده داشتند ایراد نمودند.

سپس آقای رابلوی سخنرانی مهیج و شیرینی به زبان عبری که توسط آقای سلیمان کهن‌صدق ترجمه شد به شرح ذیل ایراد فرمودند: [

...] وظیفه ما است که با اعلیحضرت محبوب پدر تاجدار خود وفادار باشیم که ما را آزادی بخشید که بتوانیم در راه نیل به مقصود خود وظیفه خود را انجام دهیم.

سپس از آقای کوهنکا تشکر کردند و فرمودند که بنده با آقای کوهنکا رئیس مؤسسه آلیانس برای پیشرفت فرهنگ همکاری تام داشته و دارم.

سپس آقای یوسف بن‌نیسان رئیس آژانس یهود (سخنوت) در ایران نطق نسبتاً کوتاه و مؤثری فرمودند که با کف زدنهای حضار مواجه گردید.^۲

انجمن اوتصرهتورا برای ترغیب جوانان یهودی، پس از پایان دوره‌های آموزشی ویژه، به آنان گواهینامه مخصوص گنج دانش اعطا می‌کرد:

بنا به دعوت انجمن گنج دانش عصر روز یکشنبه گذشته برای توزیع گواهینامه‌های فارغ‌التحصیلان سمینار دوساله دختران و پسران یهودی عده‌ای در حدود یکصدوپنجاه نفر از اعضاء انجمن‌های یهودی و کارکنان مؤسسات یهود در کنیسای فخرآباد واقع در دروازه شمیران محل دبستان گنج دانش (اوتصرهتورا) [اوتصرهتورا] حضور یافته و در این اجتماع پس از خواندن سرود توسط دانش‌آموزان فارغ‌التحصیل، رابلوی رئیس

۱. شمسی مرادیپور فرزند داود مرادیپور، معروف به شمسی حکمت سردبیر مجله زن روز در دوره شاهنشاهی بود که مستهجن‌ترین و زشت‌ترین مباحث ضداخلاقی را ترویج و تبلیغ می‌کرد و فساد و تباهی را در میان خانواده‌ها و به ویژه نسل جوان ایران آن زمان دامن می‌زد. گفته می‌شود که نامبرده پس از ازدواج با عبدالله حکمت عضو عالی‌رتبه وزارت راه، فامیلی «حکمت» را جایگزین «مرادیپور» نمود. نامبرده از بنیانگذاران سازمان بانوان یهود ایران بود که با بسیاری از کانون‌های صهیونیستی خارج و داخل کشور ارتباط و همکاری داشت. او در دوران اوج نهضت اسلامی مردم ایران به آمریکا رفت و در سال ۱۳۶۰ ش/۱۹۸۱ م، اولین جمعیت دوستداران ایرانی و در سال ۱۳۶۱، گروه حیفابورلی هیز حداسا را با همکاری چند نفر دیگر پایه‌گذاری کرد. وی همزمان به عضویت جمعیت زنان یهود آمریکا وابسته به فدراسیون یهودیان درآمد. در مبحث «سازمان بانوان یهود ایران» اطلاعات فراوانی درباره او آمده است.

۲. عالم یهود، شماره ۳۴، ۱۲ آذر ۱۳۳۴ = ۴ دسامبر ۱۹۵۵، ص ۷.

اوتصرهتورا در ایران نطقی به زبان عبری راجع به خدمات فرهنگی گنج دانش ایراد و اظهارات او به وسیله داود اوریل [اوریل داودی] معلم گنج دانش به فارسی ترجمه شد و سپس بانو سپهر معلم سمینار در مورد زحمات شبانه روزی معلمین و خدمات راب‌لوی سخنرانی کرده و ضمن اظهار تشکر از نمایندگان اعزامی یهود تقاضا کرد که قسمتی از بودجه مدارس را تأمین کنند.

بعد پیات تبعه اسرائیل و معلم زبان عبری راجع به اعزام محصلین یهود به اسرائیل و لزوم علاقمندی محصلین یهود ایرانی به زبان عبری مطالبی اظهار و توصیه نمود که بیشتر به موضوع اعزام محصلین به اسرائیل توجه شود و در خاتمه معاون جوینت امریکن راجع به تأسیس و تاریخچه جوینت سخنرانی کرده و یدید [یا] شوفط روحانی یهود نیز ضمن بیان کوتاهی از راب‌لوی رئیس و کارکنان گنج دانش تمجید و قدردانی نمود.^۱

اعزام معلمان مدارس و آموزشگاه‌های یهودی به سرزمین‌های تحت اشغال رژیم صهیونیستی به منظور تکمیل دوره‌های آموزشی آنان در اسرائیل، از جمله اقدامات انجمن فرهنگی اوتصرهتورا بود. معلمین یهودی آموزش دیده در اسرائیل ابزار تبلیغی مناسبی در جهت اهداف صهیونیسم در میان جوانان و نوجوانان یهود ایران بودند: به مناسبت ورود آقای شتین [اشتین] برگ و حکیمی و سایر آموزگاران یهودی ایرانی از اسرائیل ساعت ۱۸ روز ۳۹/۶/۲۴ از طرف انجمن فرهنگی اوتصرهتورا (گنج دانش) مجلس جشنی در محل دفتر انجمن برگزار گردیده و در این مراسم معلمین مدارس Skeuilerg نماینده مذهبی اعزامی اسرائیل کارمندان آژانس یهود، حکیمی و عده دیگر حضور داشتند. ابتدا سلیمان کهن‌صدق مدیر گنج دانش معلمین اعزامی را معرفی و از حکیمی سرپرست هیئت تقاضا کرد نطقی ایراد نماید. وی شمه‌ای از مشاهدات خود از مؤسسات فرهنگی و مذهبی اسرائیل را شرح داد و از

جوینت امریکن که مخارج رفت و آمد هیئت را پرداخته تشکر کرد. سپس راب‌لوی اظهار داشت که سلیمان حیم مشغول تهیه فرهنگ لغت عبری به فارسی است و رئیس‌جمهور اسرائیل از ایشان دعوت نموده که زودتر این فرهنگ را تکمیل نماید. نماینده جوینت امریکن نطقی به زبان انگلیسی ایراد کرد و ضمن تشویق اعضاء آرزو کرد در این مسافرت بر معلومات زبان ادبی و عبری آنها افزوده شده باشد. سپس چند نفر دیگر صحبت کردند جلسه ساعت ۲۰/۳۰ ختم شد.^۱

انجمن فرهنگی اوتصرهتورا اگرچه از سوی کانون‌های یهودی خارج از کشور در میان جامعه یهود ایران پایه‌گذاری شد و گسترش یافت، لیکن پس از تحکیم و استقرار و سپس تقویت، به تدریج مدیریت آن به عهده یهودیان داخلی واگذار شد. این موضوع به گونه‌ای برای یهودیان ایرانی قابل توجه بود که مجله عالم یهود با چاپ عکس سلیمان کهن صدق مدیر وقت انجمن مزبور در سال ۱۳۳۴ نوشت:

از میان مؤسسات خیریه و یا فرهنگی بین‌المللی یهودیان، انجمن اوتصرهتورا تنها مؤسسه‌ای است که مدتی است مدیریت آن مستقیماً به یکی از یهودیان ایرانی واگذار شده است.^۲

متن مزبور نه تنها ماهیت و فلسفه تأسیس و فعالیت کانون‌ها و مؤسسات یهودی داخلی را بیش از پیش آشکارتر می‌سازد، بلکه اهداف سازمان‌ها و تشکل‌های مرموز صهیونیستی خارج از کشور را در ایجاد و راه‌اندازی این قبیل دستجات و مؤسسات روشنتر می‌نماید.

انجمن اوتصرهتورا اگرچه در ظاهر به صورت یک تشکیلات فرهنگی و آموزشی در میان جامعه یهود ایران فعالیت می‌کرد، اما همیشه نسبت به آرمان صهیونیسم وفادار بود و از تلاش در این مسیر غافل نبود:

آقای کهن معلم زبان عبری، اهل شیراز و کارمند انجمن فرهنگی اوتصرهتورا (گنج دانش) در مسجد [کنیسه] پس از انجام نماز شب شنبه اظهار داشت که انجمن فرهنگی مزبور مشغول جمع‌آوری اعانه جهت

۱. گزارش ساواک، شماره ۳-۲-۳۳۳۶، تاریخ ۳۹/۶/۲۶.

۲. مجله عالم یهود، شماره ۱۸-۱۷، ۱۶ فروردین ۱۳۳۴/۶ آوریل ۱۹۵۴ ص ۲۷.

کمک به کشور اسرائیل می‌باشد و اوراقی به همین مناسبت تهیه کرده و به وسیله کارکنان خود مشغول جمع‌آوری اعانه می‌باشد.^۱

جالب توجه است که مؤسسات و سازمان‌های یهودی داخل ایران با همه پیوند و وابستگی تشکیلاتی به کانون‌های یهودی خارج از کشور، با مجوز دستگاه‌های رسمی دولت شاهنشاهی فعالیت می‌کردند. یا در مواقع مقتضی نسبت به تجدید و تمدید مجوز خود مبادرت می‌ورزیدند. به طوری که انجمن فرهنگی اوتصره‌تورا (گنج دانش) نیز در سال ۱۳۵۲ مجدداً از مراکز رسمی ذی‌ربط کشور پروانه فعالیت اخذ کرد که در سند ساواک به آن اشاره شده است:

درباه: انجمن فرهنگی اوتصره‌تورا (گنج دانش)

اخیراً انجمن فوق‌الذکر به عضویت عنایت بوهمت، ماشاله‌رحمان پورداد، یعقوب نگاری، داود آشوری، اسحاق اریه، جبرائیل اریه و عبدالله نتنالی تجدید انتخابات نموده و پروانه آن به شماره ۶۱۷-۶۵۱۳، ۵۲/۹/۱۸ تجدید گردیده است ضمناً نشانی انجمن موصوف خیابان حافظ، کوچه سپهد شماره ۲۲ می‌باشد.

مدیرکل اداره سوم- ثابتی [امضا از طرف]^۲

۱. گزارش ساواک، شماره ۴۵۲۰/۵۳۱۱۰، تاریخ ۴۸/۱۱/۲۲.

۲. سند ساواک، شماره ۳۴۱/۲۴۴۹، مورخ ۵۲/۱۰/۸.

سازمان اُرت

از دیگر تشکلهای فعال یهودی در ایران عصر پهلوی، مؤسسه یا سازمان اُرت بود. مطابق اسناد موجود، این مؤسسه شعبه‌ای از مؤسسه جهانی اُرت بود که در سال ۱۸۸۰ میلادی/۱۲۵۹ شمسی در اروپا پایه‌گذاری شد.

اُرت از سال ۱۳۲۸ شمسی در ایران تأسیس و شروع به فعالیت کرد و بودجه آن همواره از سوی مرکز جهانی اُرت مستقر در ژنو- سوئیس- تأمین شده است. در بعضی منابع یهود، انگیزه تأسیس اُرت در ایران صرفاً صنفی و صنعتی قلمداد شده است:

یکی از اقدامات مفید دیگر برای یهودیان ایران تأسیس مدرسه صنعتی اُرت در تهران بود که شروع به کار تعلیم و تهیه جوانان صنعتگر نمود. در مؤسسات اُرت شعبات مختلفی از صنایع مفیده امروزی وجود دارد که به جوانان یهود تعلیم داده می‌شود و از این راه خدمت مهمی به جامعه یهود ایران که در اثر محدودیت‌های گذشته غیر از اشتغال به امور بازرگانی و اکثراً دلالی و واسطه بودن [ند] چاره‌ای نداشتند می‌شود.^۱

در منابع دیگر یهودی درباره اهمیت تأسیس اُرت در ایران، حمایت سازمان برنامه کشور و شعاع فعالیت آن چنین نوشته شده است:

۱. حبیب لوی، ج سوم، ص ۹۸۷.

برای آن عده‌ای که هنوز نمی‌دانند سازمان آرت چگونه تشکیلاتی بوده باید گفت که آرت پس از مؤسسه آلیانس ایزرائیل فرانسه، در عمر کوتاه خود در ایران، بالاترین خدمات را به جامعه ما ارزانی داشته. آرت جهانی که یکی از عظیم‌ترین سازمانهای آموزش فنی غیردولتی در سراسر جهان است، ۱۱۵ سال قبل یعنی در سال ۱۸۸۰ میلادی در شهر سن پترزبورگ به منظور به کار گماردن یهودیان روسیه، که توجهی به صنعت و کشاورزی نداشتند، توسط Nikolai Bakst [نیکلای باکست] به وجود آمد. پس از جنگ جهانی دوم آرت در کشورهای دیگر اروپایی فعالیت کرد و جهانی شد و اکنون در بیش از ۲۷ کشور فعالیت می‌کند. در سال ۱۹۵۰ آرت به طور جدی در ایران مشغول به فعالیت شد، آموزشگاههای آرت ایران با بالاترین معیار آموزشی زمان، جوانان یهودی را به گونه‌ای با صنعت آشنا کرد که صاحبان صنایع، فارغ‌التحصیلان آرت را سردست می‌بردند. وجود مدارس آرت و تربیت جوانان با استعداد سبب بالا رفتن ارزشهای اجتماعی یهودیان ایران شد. آرت از طرف سازمان برنامه به صورت بسیار جدی حمایت می‌شد و تقریباً کلیه تجهیزات اصلی آن را تأمین می‌کرد. هنرستان در محل بهشتیه کهنه در نزدیک میدان ثریا یا شهباز در دروازه خراسان قرار داشت. هنرستان آرت در رشته‌های برق، مکانیک، تراشکاری، نقشه‌کشی، خیاطی، منشی‌گری برای دختران، با روشهای پیشرفته و وسایل مدرن آن زمان بسیاری از فرزندان یهودی را تربیت کرد و به جامعه تحویل داد و وارد بازار کار نمود. آموزشگاه آرت که در نوع خود در ایران نمونه و حتی بی‌نظیر بود، بعدها مورد تحسین وزارت آموزش و پرورش قرار گرفت و به عنوان مدل مدارس حرفه‌ای مورد استفاده قرار گرفت.^۱

در مجله عالم یهود در خصوص افتتاح مدارس آرت در جهان و ایران و صدور مجوز رسمی آن از سوی شورای عالی فرهنگ رژیم شاهنشاهی چنین آمده است:
اولین هنرستان آرت در جهان در سال ۱۸۸۰ میلادی تأسیس و سپس در

۱. شموئیل کامران، تاریخچه سازمان‌های یهودیان ایرانی، تروعا، ۱۹۹۶، ص ۱۳۳.

بیشتر جهان از جمله ممالک اروپا، آمریکا، آسیا، آفریقای شمالی و جنوبی هنرستانهایی با حرفه‌های مختلف تأسیس گردید. دفتر مرکزی آرت جهانی در ژنو واقع می‌باشد.

در شهریور ماه ۱۳۲۹ نماینده آرت جهانی در ایران وارد و بلافاصله کمیته مرکزی آرت ایران از شخصیت‌های یهودی ایرانی انتخاب و هنرستان صنعتی مرکزی آرت تحت نظر مستقیم این کمیته در تهران افتتاح گردید و پس از مدت کوتاهی شعبه آن در اصفهان و شیراز تأسیس و هر شعبه تحت نظر کمیته‌های محلی مشغول کار گردید [...]. در هشتصد و هفتاد و هفتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۱۳۳۴/۱/۲۷، امتیاز رسمی هنرستان صنعتی مرکزی آرت در تهران به تصویب رسید.^۱

خبر صدور مجوز رسمی مدارس آرت ایران در مجله عالم یهود چنین آمده است: پس از چند سال که سازمان یهودی آرت جهانی مدارس حرفه‌ای خود را در ایران تأسیس نمود و در راه تعلیم و تربیت هنری و حرفه‌ای در جامعه یهود ایران فعالیت نمود خبر یافتیم که بالاخره اخیراً شورای عالی فرهنگ امتیاز رسمی مدارس را به نام جناب آقای مرتضی سنهی رئیس کمیته آرت ایران صادر و ابلاغ نمود.^۲

مدارس آرت ایران مورد توجه مقامات رسمی کشور نیز قرار داشتند. بازدید وزیر فرهنگ وقت از مدارس آرت نمونه‌ای در اثبات نظریه مزبور است:

روز یکشنبه ۲۸ خرداد جناب آقای دکتر مهران وزیر محترم فرهنگ از تأسیسات هنرستانهای آرت تهران بازدید به عمل آوردند و از طرف رؤسای مربوطه توضیحات کافی داده شد.

تأسیسات هنرستانهای صنعتی و حرفه‌ای آرت و طرز تعلیم و تربیت در آنجا مورد توجه و تقدیر مقام وزارت واقع گردید و در پایان نیز شرح [ذیل] را در دفتر یادبود آرت مرقوم فرمودند:

در روز ۲۸ خرداد ۱۳۳۴ از هنرستان صنعتی آرت بازدید به عمل آمد از این

۱. مجله عالم یهود، شماره ۴۰ مورخ ۱۶ اسفند ۲۶/۳۴ فوریه ۱۹۵۶، ص ۹.

۲. مجله عالم یهود، شماره ۲۱، ۴ خرداد ۱۳۳۴/۲۶ مه ۱۹۵۵.

که عده [ای] از جوانان دختر و پسر در این مؤسسه کارهای مفید را می‌آموزند خشنود گردیدم.^۱

تشکیلات جهانی آرت از نظر شخصیت‌ها و مقامات یهودی و صهیونیست دارای اهمیت و جایگاه خاص بود. به این لحاظ، بارون ادموند روچیلد در سفر دو هفته‌ای خود به ایران، شخصاً به بازدید از هنرستان‌های آرت اقدام کرد:

آقای بارون ادموند روچیلد که در فرانسه مخصوصاً مابین یهودیان دارای موفقیت [موقعیت] برجسته‌ای می‌باشد در حدود دو هفته در تهران اقامت داشتند و در این مدت با مقامات دولتی ایران در پیرامون مسایل اقتصادی مذاکراتی به عمل آوردند.

[روچیلد] قبل از ترک ایران برای پی بردن به وضعیت یهودیان ایرانی مایل بودند با آنها تماس بگیرند بدین منظور تصمیم گرفتند از مؤسسات اجتماعی یهودیان تهران بازدید کنند. اولین فرصت خود را برای بازدید مدارس آرت در تهران تخصیص دادند و در تاریخ پنج‌شنبه ۲۸ بهمن ماه جاری [سال ۱۳۳۳] به اتفاق آقای لاسکو رئیس مؤسسه جوینت در ایران بیش از یک ساعت هنرستان مرکزی آرت را (که بی‌شبهت به یک شهر کوچک نیست) بازدید نموده و سؤالات متعددی راجع به قسمت‌های مختلف و انواع ماشین‌هایی که در هنرستان موجود است از آقایان رئیس آرت در ایران و مهندس الی رئیس مدرسه نمودند که بسیار مورد توجه واقع شد. قبل از ترک هنرستان آقای روچیلد جملات زیر را در دفتر یادبود هنرستان نوشتند:

با کمال افتخار مؤسسات عالی مدرسه صنعتی آرت ایران را بازدید نموده و از این که آرت ایران موفقیت حاصل نموده جوانان یهودی را صنعتگر نمود که بتوانند افراد لایقی برای میهن خود باشند بسیار خوشوقت شدم.^۲

این مؤسسه به بهانه تأمین مخارج خود در مقاطع مختلف به صورت علنی یا پنهانی و به طور قاچاق، طلا به ایران وارد و یا از این کشور خارج می‌کرد.

۱. مجله عالم یهود، شماره ۲۳، تیر ۱۳۳۴/۲۳ ژوئن ۱۹۵۵.

۲. مجله عالم یهود، شماره ۱۵، ۱۵ اسفند ۱۳۳۳/۲۴ فوریه ۱۹۵۵، ص ۳.

تشکیل آموزشگاه‌های فنی حرفه‌ای برای آموزش یهودیان در زمینه‌های آهنگری، نجاری، جوشکاری، برق، الکترونیک، تندنویسی، خیاطی و... در دوره‌های شش ماهه، یک ساله و سه ساله از جمله فعالیت‌های آشکار اُرت در میان یهودیان ایران بود. در یکی از گزارش‌های سال ۱۳۳۷ ساواک درباره فعالیت اُرت و هزینه‌ها و برنامه‌های آن چنین آمده است:

سازمان اُرت ایران وابسته به اُرت جهانی که مرکز آن در ژنو پایتخت سوئیس می‌باشد مؤسسه‌ای است که با کمک مالی یهودیان سرمایه‌دار جهان و وجوه جمع‌آوری شده از انجمن‌های خیریه یهود نقاط مختلف جهان آزاد تشکیل گردیده است. اداره مرکزی سازمان اُرت در خیابان صبا دارای ساختمان استیجاری است که ماهیانه ۷۵۰۰ ریال کرایه پرداخت می‌نماید.

رئیس این سازمان ژرف گالانی از اهالی لهستان و تبعه اسرائیل می‌باشد و سالها در زندان آلمان نازی بسر برده و تا اندازه‌ای مشاعر خود را از دست داده است، ماهیانه ۵۰۰۰۰ ریال حقوق دریافت می‌نماید و به زبانهای عبری، فرانسه، انگلیسی، روسی و یدیش [یدش] (زبان عبری مختلط با آلمانی است که یهودیان اروپایی تکلم می‌نمایند) آشنایی کامل دارد. دارای عیال و پسری ۲۰ ساله است که اخیراً به تهران وارد شده و حتی جشنی به مناسبت ورود وی ترتیب داده بوده است. سازمان اُرت جنب کارخانه گودرن محل سابق قبرستان یهودیان تهران موسوم به بهشتیه دارای هنرستانی است که در رشته‌های مختلف دانشجو دارد. از موقع تصدی گالانی به ریاست سازمان اُرت ایران پیشرفت قابل ملاحظه‌ای نصیب سازمان مذکور و هنرستان تابعه آن نگردیده زیرا در زمان الرشتین^۱ رئیس سابق سازمان اُرت که فعلاً بازرس کل اُرت جهانی است هر ساله چند نفر از دانشجویان برای تکمیل تحصیلات به فرانسه و سوئیس اعزام می‌شدند ولی پس از تصدی گالانی اقدام مؤثری جهت اعزام محصل صورت نگرفته است. مشارالیه شخصی بی‌حال و کم‌حرف و

۱. در برخی اسناد، «الرشتین» ذکر شده است.

فاقد ابتکار و شخصیت می‌باشد و حتی چند نفر از بازرسین اعزامی از اُرت جهانی گزارش نموده‌اند که مشارالیه لیاقت اداره یک مؤسسه بزرگ صنعتی را در کشور ایران ندارد و ممکن است با ورود معاون کل اُرت بین‌المللی جهت تعویض وی اقدام گردد. معاونت این سازمان به ژاک خالیف اهل مراکش آفریقا و تبعه فرانسه واگذار گردیده، ماهیانه ۴۰۰۰۰ ریال حقوق دریافت می‌دارد. [وی] تا کنون تأهل اختیار ننموده است. نامبرده نیز شخص فعال و کاردانی نیست و از افرادی است که به وسیله آلیانس اسرائیلیت مراکش برای اعزام به سایر مستعمرات فرانسه تربیت گردیده است. اسحق احدوت اهل اصفهان حسابدار و صندوقدار سازمان اُرت می‌باشد و قبل از انحلال بانک شاهنشاهی کارمند آنجا بود و سپس به استخدام سازمان اُرت درآمده است. حقوق ماهیانه وی ۱۰۰۰۰ ریال دارای عیال و اولاد و چند برادر و برادرزاده در تهران و اصفهان می‌باشد. لیلی اودیان ماشین‌نویس از ارامنه و ماهیانه ۶۰۰۰ ریال حقوق دریافت می‌دارد. مهرخواه گیتی تحصیلدار، انباردار و حتی به نامه‌رسانی و رانندگی اشتغال دارد و داری عیال و اولاد و ماهیانه ۴۵۰۰ ریال حقوق دریافت می‌دارد.

مشارالیه به اتفاق اسحق احدوت در تحویل و تحول و ترخیص و فروش کالاهای وارده از خارج جهت تأمین هزینه‌های هنرستان اُرت و اداره مرکزی اقدام می‌نماید.

عزیز سعیدی تبعه ایران و مسلمان، خدمتگزار و سرایدار اداره مرکزی اُرت است و ماهیانه ۲۵۰۰ ریال حقوق دریافت می‌دارد، دارای عیال و اولاد می‌باشد.

سازمان مرکزی اُرت در شهرستانهای اصفهان و شیراز شعباتی دایر نموده که با همکاری متصدیان انجمن‌های محلی یهود اداره می‌گردد. شعبه اصفهان دارای ۱۰۰۰۰۰ ریال بودجه ماهیانه و ۷۰ نفر هنرآموز خیاطی است لیکن از هنرستان اُرت مذکور در اصفهان استقبالی نشده است.

هنرستان اُرت شیراز دارای ۱۰۰۰ نفر هنرآموز پسر و دختر و ۲۲۰۰۰۰ ریال بودجه ماهیانه است و این دفتر دو مؤسسه در اصفهان و شیراز هر یک دارای رئیس و چند آموزگار می‌باشند لیکن از نظر صرفه‌جویی در شهرستانها محل هنرستان و مؤسسه اُرت در یک بنا قرار داده شده است.

رئیس هنرستان اُرت تهران مهندس ایرانی است که دارای عیال و اولاد و ۱۲۰۰۰۰ ریال حقوق ماهیانه می‌باشد و از اهالی تهران و چند مرتبه به اسرائیل مسافرت نموده است. این هنرستان دارای ۳۲ آموزگار و کارمند و در رشته‌های نجاری، مکانیکی، برق و تراشکاری تدریس و آموزش می‌نماید.

این هنرستان قبل از تصدی گالانی دارای شعبات مینیاتور و منبت‌کاری بود ولی با ورود وی این دو شعبه منحل گردیده است.

حقوق ماهیانه آموزگاران به تفاوت از ۴۰۰۰۰ الی ۱۰۰۰۰ ریال می‌باشد. ساختمان هنرستان اُرت از موقوفه یهودیان تهران و زمین آن مربوط به قبرستان سابق یهودیان تهران است. این هنرستان دارای ۳۰ نفر شاگرد شبانه روزی و غالباً از داوطلبین بی‌بضاعت شهرستانها می‌باشند که سالیانه علاوه بر خوراک، دودست لباس هم به آنان داده می‌شود، وضع داخلی آسایشگاه هنرستان کاملاً رضایت‌بخش نیست و شایع است که وجوه اختصاصی حیف و میل می‌شود.

مهندس شمی و مهندس آمیریان از آموزگاران ایرانی این هنرستان هستند و آموزگاران خارجی اغلب از اتباع اسرائیل و یا از یهودیان الجزیره و مراکش می‌باشند.^۱

راه‌اندازی بخش دختران اُرت از جمله فعالیت‌های اُرت جهانی در ایران بود. در سند مورخ ۳۷/۳/۲۲ در این خصوص چنین مشاهده می‌شود:

روز مذکور بنا به دعوت قبلی کمیته بانوان اُرت عده‌ای در حدود ۵۰۰ نفر

از طبقات مختلف یهود از جمله اسحق شالوم^۱ میلیاردر یهودی تبعه آمریکا و نماینده کلیه مؤسسات و اتحادیه‌های خیریه یهودی آمریکا، ویلیام هیبرر رئیس اتحادیه، دکتر ماکس بواوود رئیس کل اُرت جهانی در تهران، کارکنان آژانس یهود، کارکنان و رؤسای جوینت امریکن، رئیس کل مدارس آلیانس، رئیس کل دبیرستان و دبستان کوروش کبیر، کارمندان و اعضای کلوپ کوروش کبیر، اعضای انجمن اُرت ایران، [مراد] اریه نماینده مجلس شورای ملی، نفیسی نماینده شیروخورشید سرخ و مهندس معزی از کارمندان عالی‌رتبه وزارت فرهنگ به مناسبت زدن اولین کلنگ ساختمان جدید هنرستان دختران اُرت در محل هنرستان مرکزی واقع در میدان شهناز جاده تهران‌نو حضور یافته‌اند.

جلسه مذکور با نواختن سرود شاهنشاهی (به وسیله صفحه) و نطق نجات‌اله رعنان افتتاح گردید و سپس بانو سهنی [سنهی] تاریخچه اُرت جهانی و پیشرفت‌هایی را که تاکنون نصیب این مؤسسه گردیده برای حضار تشریح نمود و از زحمات و فداکاری افراد خیر و مؤسسات ایرانی و خارجی که در ساختمان بنای مذکور کمک و همکاری داشته‌اند تشکر نموده است و سپس از مهندس نفیسی خواهش نموده که چند کلمه‌ای در مورد مشاهدات خود در کارگاه‌های اُرت تهران صحبت نمایند و مشارالیه نیز ضمن سپاسگزاری از عنایات ملوکانه که در توسعه و تصمیم مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه کوشش می‌نمایند بنا به درخواست رعنان سنگ اول بنای هنرستان را با نطق کوتاهی گذارده و سپس مدعوین به صرف شیرینی و پپسی‌کولا دعوت شده و به تدریج حضار از آنجا خارج شده‌اند.^۲

در تاریخچه سازمان‌های یهودیان ایرانی، با اشاره به اسامی تعدادی از زنان یهود ایران، از آنان به عنوان افراد فعال و دست‌اندرکار اصلی سازمان بانوان اُرت ایران یاد شده است:

بجاست که از نظر قدردانی نام اشخاص فعال و فداکار سازمان زنان اُرت برده

۱. در بعضی گزارش‌ها «شالم» آمده است.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۱۰۰۷، مورخ ۳۷/۳/۲۲.

شود. این شیرزنان عبارت بودند از: منیره سنهی، جلیس فرهومند، توریا پورات، شمسی بنایان، پروانه یوسفزاده، یونسی، سارا مرادیان و در این گروه زنان یهودی عراقی مثل خانمها: شماش، جی جی و وجدانی نیز همکاری داشتند. امروز [۱۹۹۶/۱۳۷۵] ریاست کلیه مدارس اُرت آمریکا به عهده یک بانوی یهودی ایرانی به نام پروین معتمد است که مایه سربلندی جامعه ایرانی است. پروین معتمد در ایران نیز مدیریت اُرت را به عهده داشت.^۱

نویسندگان یهود عمدتاً سعی داشته‌اند از نقش و مدیریت و مسؤولیت یهودیان خارجی در سازمان بانوان اُرت کمتر سخن به میان آورند. در حالی که در مقطعی از تاریخ فعالیت اُرت، مسؤولیت برخی مؤسسات و مدارس اُرت برعهده یهودیان غیرایرانی قرار داشته است. در این باره نقل یک خبر مندرج در مجله عالم یهود، سال ۱۳۳۴، در اثبات واقعیت مزبور کافی است. در خبر مورد نظر، در زیرنویس تصویر یک بانوی یهودی غیرایرانی چنین درج شده است:

روز جمعه ۲۳ تیر، مادام ماکل (راشل اپسن هاوت) رئیس هنرستان دخترانه اُرت تهران برای شرکت در کنفرانس زنان اسرائیل به آن کشور عزیمت نمودند.

در این عکس ایشان هنگام خداحافظی در فرودگاه مهرآباد با آقای بن‌نیشان رئیس آژانس یهود در ایران دیده می‌شوند.^۲

این خبر از سوی دیگر نشانگر ماهیت و ارتباطات مرموز سازمان بانوان اُرت ایران است.

مؤسسه اُرت نیز چون دیگر تشکله‌ها، تحت پوشش برنامه‌های اعلام شده، اهداف صهیونیستی را در ایران تعقیب می‌نمود. تشویق و ترغیب یهودیان ایرانی برای رفتن به فلسطین و جمع‌آوری اعانه برای صهیونیسم و رژیم صهیونیستی، اگرچه به ظاهر در چارچوب برنامه‌های اُرت اعلام نشده بود، اما این سازمان در فعالیت‌های خود هیچگاه از این موضوع غافل نبود و این مسأله برای مقامات رسمی دولت شاهنشاهی ایران نیز

۱. شموئیل کامران، پیشین، ص ۱۳۴.

۲. مجله عالم یهود، شماره ۲۶-۲۷، ۱۹ مرداد ۱۳۳۴ / ۱۱ اوت ۱۹۵۵.

کاملاً آشکار بود. این موضوع در سند وزارت کشور به صراحت ذکر شده است:

ریاست ستاد فرمانداری نظامی تهران

عطف به نامه شماره ۳۲/۶/۲۸-۲/۱۱۱۳۴ موضوع مؤسسه آرت و داود محبی اشعار می‌دارد برابر گزارش دایره مربوطه و طبق سوابق موجوده مؤسسه آرت در سال ۱۳۲۸ در تهران تشکیل شده و در ۱۰ دی‌ماه ۱۳۲۹ تشکیلات آن را رسماً اعلام و شروع به کار کرده و هدف خود را تعمیم و تکمیل تربیت صنفی جوانان یهودی تعیین کرده و آرت را به معنی تشکیلات و تجدید سازمان کار گفته است. ضمناً کتابی تحت عنوان (آرت چیست) منتشر نموده و اساسنامه خود را بر پایه ترویج فنون یدی و صنعت و فلاحیت بین یهودیان ایران گذارده است و آقایان موسی طوب رئیس افتخاری و نعمت‌اله متین به سمت رئیس، بانو کوتلر نایب‌رئیس، نجات‌اله رعنان منشی زبان فارسی، ویکتور ونژر منشی زبان فرانسه، شکراله میشل، هرفیرکوکو، مرتضی سنهی، مهدی کهنیم عضو کمیته آرت می‌باشند. محل سازمان کمیته آرت در بهشتیه بالای میدان شهناز نزدیک بیمارستان بوعلی می‌باشد. داود محبی نیز صاحب مغازه‌ایست که اسباب و اثاثیه خرید و فروش می‌نماید و جزء وابستگان به مؤسسه آرت می‌باشد. ضمناً از نظر برنامه کار مؤسسه آرت که کمک به اشخاص یهودی بی‌بضاعت و تبلیغ و تشویق کلیمیان برای مراجعت به فلسطین و جمع‌آوری اعانه فعالیت‌هایی دارد ولی تاکنون فعالیت به نفع عناصر چپی و یا علیه دولت از کارکنان مؤسسه آرت دیده نشده است.

از طرف رئیس اداره اطلاعات- سرهنگ ۲ میرنصیری^۱

این مؤسسه با سودجویی از عنوان بین‌المللی و موقعیت خاص خود، تحت عناوین مختلف با برپایی مراسم ویژه و دعوت از سرمایه‌داران و شخصیت‌های یهودی و حتی برخی سران مملکتی برای اهداف صهیونیستی اعانه جمع‌آوری می‌کرد.

در گزارش ۵ صفحه‌ای مورخ اسفند ۱۳۳۸ ساواک، به یکی از جشن‌های سازمان آرت ایران، که به بهانه ورود رئیس کمیته بانوان آرت آمریکا به ایران برپا شده بود، اشاره

گردیده است. در این سند ضمن تأکید به اغراض باطنی اُرت در خصوص جمع‌آوری اعانه برای اهداف صهیونیستی، به اقدام مؤثر اُرت در دعوت از برخی مقامات و شخصیت‌های یهود و دولتی برای شرکت در این جشن اشاره شده است:

از ساعت ۹ بعدازظهر روز شنبه ۳۸/۱۲/۷ طبق دعوت قبلی سازمان اُرت ایران به مدیریت آقای خلیف^۱ اهل مصر تبعه فرانسه و هیئت مدیره انجمن مرکزی اُرت ایران، آقایان، کهنیم، شکراله میشی،^۲ خانم الیزابت کوتلر، سنهی، در سالون [سالن] مهمانخانه فرودگاه مهرآباد جمع شده بودند. عده دعوت شده، در حدود ۵۰۳ نفر کارت توزیع شده بود که [برای] ۵ نفر از طرف اُرت ایران آقایان وزیر دربار شاهنشاهی، آقای مهران وزیر فرهنگ، آقای مهندس نفیسی معاون فنی وزارت فرهنگ، آقای قراگوزلو و رئیس حسابداری کل وزارت فرهنگ مجاناً این بلیط‌ها فرستاده شده بود.

طبق اطلاع رسیده از آقای گیتی عضو مؤسسه اُرت صنفی ایران این بلیط‌ها به کلیه سرمایه‌داران ایرانی و عراقی و اروپایی و عده‌ای از سرشناسان یهودی امریکایی هدیه شده و در مقابل بهای هر بلیط از ۳۰۰۰ ریال تا ۲۰۰۰۰ ریال وجه به نفع انجمن مرکزی [اُرت] ایران جهت توسعه مدارس حرفه [ای] اُرت در ایران به مصرف برسد. انجمن جوینت امریکن کلیه اعضاء اداره آژانس یهود، رئیس و بانو، آقای کوهنکا و خانم و مدیران مدارس اتحاد تهران، ملایدیدیا شوفط واعظ کلیمی و کلیه کارکنان و سرمایه‌داران یهودی مخصوصاً آقای کشفی، حی، برادر آقای القانیان، حاجی داود، حاجی حبیب، عطااله، نجات‌اله، صیون القانیان و تمام خانواده‌های ایشان، آقای مراد اریه و پسران و عروسها نیز در جشنی که باطناً به مناسبت ورود رئیس کمیته بانوان اُرت امریکا و ظاهراً برای جمع‌آوری اعانه جهت اُرت ایران بود حضور یافته بودند.

ابتدا [ی] مجلس سرود ملی ایران نواخته شد که کلیه حضار برپا بودند.

۱. در سند ساواک، شماره ۲-۳-۲۲۴، مورخ ۳۷/۱/۳۰، «ژاک خالیف» اهل مراکش و در بعضی اسناد «خلفی» ذکر شده است.

۲. در سند وزارت کشور، مورخ ۱۳۳۲/۱۰/۱۰، شکراله میشل قید گردیده است.

سپس خانم [ناخوانا] با نطق خود [با] اظهار تشکر از تشریف‌فرمایی حضار و کمک و مساعدت افراد سرمایه‌داران یهودی به این چنین مؤسسات و از این که همیشه جناب آقای علا وزیر محترم دربار شاهنشاهی و آقای دکتر مهران وزیر فرهنگ [ناخوانا] اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مشوق این چنین کارها بوده‌اند و ضمن ارسال دو نامه از طرف آن جنابان از این که به علت [ناخوانا] اعلیحضرت شاهنشاه به [ناخوانا] نتوانسته‌اند در جشن شرکت نمایند معذرت خواسته و طبق برنامه قبلی موزیک و رقص تا ساعت ۲ بعد از نصف‌شب ادامه داشت و سپس قرعه‌کشی بلیط‌های دعوت شده شروع و چند قلم جنس و یک بلیط دوسره هوایی و یک عدد میز و یک دستگاه چرخ‌خیاطی [ناخوانا] به برندگان جایزه داده شد، این جوایز نیز از طرف سرمایه‌داران و رادیوها از طرف برادران حی نماینده فورد و سرمایه‌دار معروف یهودی هدیه داده شده بود. اعضای کمیته اُرت ایران و خلیفی از مدعوین پذیرایی می‌نمودند. آقای خلیفی خود شخصاً مشروب صرف می‌نمود و کاملاً مست شده بود که به زحمت روی پای خود ایستاده بود آقای امیر علایی و سایر کارکنان سالون [سالن] مهمانی نیز حضور داشتند. این شب‌نشینی مجلل [ناخوانا] هر نفری ۵۰۰ ریال هزینه داشت. یعنی جمعاً ۲۵۱/۵۰۰ ریال هزینه داشت و حدماتوسط بهای دریافتی بلیط ۳۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ ریال [و] ۱۱۵۰۰ ریال برای ۵۰۰ نفر جمعاً در حدود ۵/۷۵۰/۰۰۰ ریال بایستی درآمد خالص عاید شده باشد[.]. این وجه به چه مصرفی خواهد رسید تاکنون نامعلوم است ولی با در نظر گرفتن تحویل مقدار زیادی کارت [هواپیمای] العال اسرائیل و توزیع مقداری کبریت و اقلام ساخت اسرائیل و جمع‌آوری مبلغی به عنوان فروش آنها و عروسک‌های کاغذی و بادبادک می‌توان حدس زد که ممکن است این وجوه کمکی برای اسرائیل نیز باشد. [...]

«انجمن فارغ التحصیلان اُرت ایران»، متشکل از گروهی از دانشجویان فارغ التحصیل یهودی بودند که زیر نظر مؤسسه اُرت از سال ۱۳۴۱ با عنوان انجمن وابسته به هنرستان صنعتی اُرت ایران آغاز به فعالیت کردند. در سند شماره ۴/۵/۳۰۸۳۹، مورخ ۴۵/۱۲/۸ ساواک درباره این انجمن چنین آمده است:

انجمن فوق وابسته به هنرستان صنعتی اُرت ایران می باشد و از سال ۱۳۴۱ شروع به فعالیت نموده است لذا موارد خواسته شده به شرح زیر اعلام می گردد:

۱- هدف انجمن مذکور ایجاد به هم پیوستگی بیشتر بین فارغ التحصیلان و اعضاء انجمن و انتشار نشریه و پیدا کردن کار برای فارغ التحصیلان می باشد.

۲- نشریه پیوست هر دو ماهه یک مرتبه و در زمینه فعالیت های علمی و فنی چاپ و منتشر می شود.

۳- انجمن مذکور دارای مجوز قانونی نمی باشد و به هیچ یک از احزاب و جوامع سیاسی نیز وابستگی نداشته و دارای شصت نفر عضو که سالیانه مبلغ صدریال به عنوان حق عضویت از آنان اخذ می شود. اعضاء هیئت مدیره آن عبارتند از فریدون برکهنه، سنهی- الی بی بی یان، خانم موریم، خانم حریری، خانم هندی زاده.

براساس مندرجات اسناد ساواک، رؤسا و مقامات اُرت جهانی هراز چند گاهی به منظور سرکشی به فعالیت اُرت وارد ایران می شدند و از نزدیک عملکرد آنها را بررسی می کردند. از سوی دیگر، رؤسای اُرت مأموریت داشتند بر فعالیت دیگر مؤسسات فرهنگی یهود در ایران دوره پهلوی نیز نظارت کامل داشته باشند:

گیتی عضو مؤسسه اُرت یهود ایران می گفت قرار است در هفته آینده دو نفر از اشخاص برجسته اُرت بین المللی جهانی به نام دانیل میر رئیس کل اُرت جهانی و البرشتین بازرس کل اُرت جهانی (رئیس سابق اُرت ایران) برای سرکشی به مؤسسات صنعتی و فرهنگی اُرت به ایران وارد شوند.^۱

در یکی از اسناد ساواک دربارهٔ حضور غیریهودیان در مؤسسات اُرت چنین اشاره شده است:

کوی بهشتیه مرکز مدارس صنعتی یهود در ایران است که نام آن (هنرستان صنعتی اُرت) می‌باشد. در این هنرستان که مدیر آن یک نفر کلیمی ایرانی به نام (الی) است افراد مختلف از قبیل مسلمانان، مسیحی، کلیمی در آن مشغول تحصیل هستند و معلمین آنجا نیز دارای مذاهب مختلف می‌باشند. رئیس اُرت در ایران یک نفر کلیمی از اهالی مصر به نام (مسیوخلقی) است که در تمام نقاط ایران نظارت کامل بر مؤسسات فرهنگی یهود دارد. رئیس آژانس یهود واقع در خیابان فرانسه چهارراه بهرامی یک نفر کلیمی به نام (تانسی) است که جدیداً به این شغل منصوب شده است.^۱

نویسندگان و منابع یهودی نیز اعتراف کرده‌اند که سازمان‌ها و تشکلهایی چون مؤسسه اُرت یا مؤسسه فرهنگی اوتصرتها (گنج دانش)، چون سخنوت (آژانس یهود)، آلیانس، آمریکن جوینت کاملاً غیرایرانی بوده‌اند.

شموئیل کامران یهودی فرزند مئیر و مستان کامران، سابقاً عضو گروه «هنرپیشگان صیون» و عضو مؤسس سازمان جوانان یهود ایران بود. نامبرده قبل از پیروزی انقلاب اسلامی به آمریکا رفت و در مقاله‌ای به موضوع تشکیلات خارجی یهود در ایران اشاره کرده و نوشته است:

مؤسسات خارجی یهود در ایران به ترتیب عبارت بودند از: مدارس آلیانس ایزرائیلیت فرانسه، سازمان سخنوت اسرائیل که در امر مهاجرت کمک می‌کرد، آمریکن جوینت که از بهداشت محله و بیمارستان گرفته تا مشاورت و کمکهای مالی در تمام سطوح کارهای اجتماعی فعالیت می‌کرد. مؤسسات فرهنگی اوتصرتها و آموزشگاههای اُرت جهانی.^۲

۱. سند ساواک، شماره ۲۶۷۸۲/الف ۳، مورخ ۳۹/۷/۱۹.

۲. شموئیل کامران، پیشین، ص ۱۳۳.

انجمن کلیمیان تهران

انجمن کلیمیان تهران^۱ با هدف رتق و فتق امور اجتماعی، فرهنگی و دینی مربوط به یهودیان ایران با مرکزیت تهران، فعالیت خود را به سرپرستی تعدادی از یهودیان سرشناس آغاز و به تدریج عمق و گسترش بخشید.^۲

انجمن مزبور اگر چه در ظاهر از سوی یهودیان ایرانی و در میان این جمعیت تشکیل و شروع به فعالیت کرد، اما با نگاهی به عملکرد و کارنامه آن به وضوح ردپای صهیونیسم را در داخل آن می‌توان پیدا نمود.

۱. در سربرگ چاپی و رسمی این تشکیلات، زیر عنوان «انجمن کلیمیان تهران»، «بیت سفر سابق» و سپس عبارت لاتین Central Jewish Committee نوشته شده بود.

۲. سابقاً برای اداره امور ملی کلیمیان، اعم از امور قصابخانه، اداره گورستان، دستگیری مستمندان و بینوایان، تهیه دوا و درمان مریض‌های بی‌بضاعت، سرپرستی یتیمان و بیوه‌زنان و تأمین کسر بودجه مدرسه آلیانس و غیره و غیره، عده‌ای از بزرگان و معتمدین جامعه کلیمیان، دور هم در کنیسا گرد می‌آمدند و به این جمعیت حبرا «وعد هقهیلا» می‌گفتند. بعدها که کار مدرسه مهم‌تر شد نام «حبرا» را به «بت سفر» تبدیل کردند.

تا وقتی که اداره ثبت شرکت‌ها و علائم تجارتي در اداره کل ثبت اسناد و املاک تأسیس گردید و شرکت‌ها و انجمن‌ها را موظف نمود که شرکت و انجمن خود را به ثبت رسانده تا بتوانند از مزایای قانونی آن استفاده نمایند؛ بت سفر هم با توجه به این که بتواند کارهای خود را برابر قانون انجام دهد، نام خود را به «انجمن کلیمیان تهران»، «بت سفر سابق» تغییر داد و جزو تعداد اولین انجمن‌هایی بود که اقدام به ثبت انجمن نموده و تحت شماره شش (۶) اداره ثبت شرکت‌ها انجمن کلیمیان تهران را به ثبت رساند.

اعضای هیأت «حبرا» در سال ۱۲۷۶ شمسی عبارت بودند از: رحیم ملا باخاج، ملا یعقوب بن لوی، نه‌ورای آباروخ آش‌کاشی، سلیمان داود مرادی، حکیم ابراهیم روفه، حاج‌موشه میخائیلی، آقابابا موشه‌دیان، یاقوتیل اسحق، آقازکریا آش‌قاطان، حزقیایوسف حقانی، ملا ابراهام ربانی، آقادات مردخای، اسحق مردخای؛ روح‌اله کهنیم؛ پیشین.

براساس اسناد به جا مانده از دوران سلطنت پهلوی، انجمن کلیمیان تهران گام به گام با سازمان‌های صهیونیستی مستقر در ایران از جمله «آژانس یهود» یا «سخنوت» نسبت به تبلیغ آرمان صهیونیستی در میان یهودیان ایران اهتمام داشته است. در یکی از جزوات به جا مانده ساواک که ظاهراً در سال ۱۳۴۴ تهیه شده، مطالبی درباره کانون‌ها و تشکلهای یهودی، از جمله انجمن کلیمیان مندرج است، که مطالعه آن خالی از قایده نیست:

در حال حاضر انجمن‌های کلیمیان ایران درست در اختیار عوامل اسرائیلی است و ایرانیان کمتر اثری در آن دارند و آنها که کارگردان هستند از کارگردانان اسرائیل هستند. انجمن کلیمیان ایران که مرکز آن در تهران است ۵۵ سال قبل تشکیل و به نام «هبرا» نامیده می‌شد. این انجمن بارها دچار تشنج و تعطیل شده که مهمتر از همه در سال ۱۳۰۴ و سپس ۱۳۰۸ بود که «حیم» [حییم] به عنوان جاسوس و [مشارکت در] تشکیل کمیته‌ای برای سرنگون کردن سلطنت شاه فقید تیرباران شد. از آن پس انتخاب وکیل کلیمیان به نظر دولت‌ها واگذار شد و در نتیجه بعد از وقایع شهریور ۱۳۲۰، مراد اریه که چندین بار کلاهبرداری کرده و به زندان افتاده بود علیرغم اجتماع کلیمیان انتخاب شد. تا سرانجام در سال ۱۳۴۱ [...] جانشین او جمشید کشفی که از عوامل انگلیسیها و یهودیان غرب که در خدمت اینتلیجنس سرویس هستند انتخاب گردید. اکنون انجمن کلیمیان ایران با ۱۶ عضو از سه دسته متمایز تشکیل گردیده است.

۱- دسته اول کسانی هستند که بدون چون و چرا خود را در اختیار عوامل دولت اسرائیل قرار داده‌اند. اینها بدون نظر سفارت اسرائیل و دستورات رسیده قدمی بر نمی‌دارند. به همین جهت با دسته دوم که سعی می‌کنند فقط به کار اجتماع کلیمیان رسیدگی کنند اختلاف نظر شدید دارند. در دسته اول: حبیب القانیان، جمشید کشفی، موره، اسحق بروخیم، یوسف کهن، دکتر کرمانشاهیچی، باروخ بروخیم [و غیره وجود دارند] این عده هم جزء یهودیان دسته راستی و به شدت با اسرائیل تمایل دارند و هستی خود را وقف اسرائیل می‌کنند. تنها دکتر کرمانشاهیچی که از اعضاء

فعال حزب توده بوده است. او پس از این که به عضویت یکی از احزاب صهیونیست اسرائیل درآمده، در هفته آخر بهمن ماه ۱۳۴۳ به عضویت انجمن کلیمیان درآمده است.

۲- دسته دوم یهودیان ساده‌ای هستند که بیشتر هدفشان خدمت به اجتماع کلیمیان است و با اسرائیلیان ارتباط زیادی ندارند.^۱ در رأس این عده دکتر لقمان امینی دانشیار دانشکده پزشکی است که پدرش رئیس بهداری ارتش استانها بوده و مورد احترام فوق‌العاده اعلیحضرت رضاشاه فقید بوده، به طوری که هنگام فوتش در [سال] ۱۳۱۸ به دستور اعلیحضرت فقید هواپیمای مخصوص به خرم‌آباد فرستادند تا او را برای معالجه به تهران بیاورند. سایر افراد این دسته: دکتر منتخب، مظفر مسنن، نوراله حی، [و] مراد اریه می‌باشند.

۳- دسته سوم، آنهایی هستند که اراده معینی ندارند و هر روز با عده‌ای هستند. [..]

از سال ۱۳۴۱ که انجمن جدید انتخاب شده و تحت نظر مستقیم دولت اسرائیل قرار گرفته کمکهای فراوانی از خارج کشور برای طرحهای یهودیان می‌شود.^۲

آنچه مسلم است سابقه تشکیل انجمن از سوی یهودیان به سالها قبل از ۱۳۰۰ شمسی برمی‌گردد. اما مطابق مندرجات برخی جزوات و اسناد، انجمن مزبور از سال ۱۳۲۶ با اخذ پروانه از مراجع ذی‌ربط دولتی، رسماً فعالیت خود را اعلان کرده است. از دیدگاه محافل یهود ایران، انجمن کلیمیان به عنوان متولی همه امور اجتماعی و دینی یهودیان کشور شناخته شده بود.

رسیدگی به مسائل روزمره زندگی یهودیان از قبیل ازدواج، طلاق، اختلافات

۱. در گزارش‌ها و اسناد دیگر ساواک، این ادعا که تعدادی از اعضای انجمن کلیمیان «با اسرائیلیان ارتباط زیادی ندارند» به شدت تکذیب و نفی شده است. نمونه‌هایی از این اسناد در صفحات آتی می‌آید.

۲. گزارش دست‌نویس سی‌وسه صفحه‌ای، پیوست‌نامه سری اداره کل هشتم ساواک به شماره ۵۶۰-۸۴۱/۲، مورخ ۴۴/۷/۲۹.

زناشویی، ارث، امور آموزشی و فرهنگی، مدارس، برپایی مجالس سخنرانی و دینی، مرمت قبرستانها و اماکن یهودی و غیره، از جمله وظایف انجمن کلیمیان در میان یهود ایران بوده است.

گردانندگان، سیاستگذاران و تصمیم‌گیران اصلی انجمن کلیمیان تهران دوازده نفر اعضای هیأت مدیره بودند که طبق معمول هر چهار سال یک بار انتخاب می‌شدند. تا سال ۱۳۴۳ نماینده یهودیان در مجلس شورای ملی ریاست هیأت مدیره این انجمن را نیز به عهده داشت، ولی پس از تاریخ مزبور، این سمت در حد مشاور و نایب رئیس انجمن تغییر و تنزل کرد.

همگرایی با اسرائیل

جمع‌آوری اعانه برای رژیم صهیونیستی و تلاش برای انتقال یهودیان ایرانی به فلسطین اشغالی و نیز جمع‌آوری کمک‌های مالی، بخشی از فعالیت‌های مستمر انجمن کلیمیان تهران بود که در فصل‌های مربوط به کمک‌های مالی و انتقال یهود به اسرائیل به پاره‌ای از آنها اشاره و در این مبحث از تکرار آن پرهیز شده است.

همسویی و همگرایی انجمن کلیمیان با کانون‌های صهیونیستی و پشتیبانی و حمایت از آرمان‌ها و اغراض آنها، بخش برجسته تاریخ عملکرد این تشکیلات است. در گزارشی از ساواک ضمن اشاره به ابراز شادمانی سران و اعضای انجمن کلیمیان نسبت به اعتراف محمدرضا شاه مبنی بر به رسمیت شناختن اسرائیل از سوی دولت شاهنشاهی ایران چنین آمده است:

ساعت ۲۰ روز یکشنبه ۳۹/۵/۲ جلسه انجمن کلیمیان تهران به ریاست مراد اریه نماینده سابق [مجلس] شورای ملی و با حضور الیاهو، مناسیان، بروخیم، کهنیم، کهن، نصرت‌اله منتخب و نورافشان اعضاء انجمن و عده‌ای تماشاچی در محل انجمن واقع در خیابان آقا شیخ هادی تشکیل شده و راجع به موارد زیر مذاکره به عمل آمده [...] اعضاء انجمن از مصاحبه مطبوعاتی شاهنشاه در روز ۳۹/۵/۱ که فرموده‌اند [؛] دولت اسرائیل قبلاً به رسمیت شناخته شده و به علت ضیق بودجه نمایندگان سیاسی بین دو

کشور مبادله نشده]، اظهار خوشوقتی کردند. [...]

مراد اریه مصاحبه مطبوعاتی شاهنشاه را ستود[...]^۱

این سند به تنهایی نشانگر علایق صهیونیستی مرا داریه، نصرت‌اله منتخب و دیگر سران انجمن کلیمیان و ارتباط آنان با رژیم غاصب اسرائیل است.

انجمن و رژیم پهلوی

ذکر این نکته بی‌فایده نیست که انجمن کلیمیان نزد سران رژیم پهلوی، از شخص شاه تا نخست‌وزیر، وزرا و غیره، از موقعیت و جایگاه ممتازی برخوردار بود. این انجمن در مواقع مقتضی برای برآوردن هر گونه تقاضا و نیاز خود از نفوذ مقامات درجه اول کشور بهره می‌برد. این موضوع نشان از نفوذ انجمن کلیمیان نزد مقامات و دستگاه‌های رسمی دولت شاهنشاهی حکایت می‌کند:

جناب آقای فرهاد نیکوخواه

مشاور نخست وزیر

عطف به مذاکرات کمیسیون مورخ ۳/۳/۱۳۵۶ [۲۵۳۶] نخست وزیر دربار تقاضای انجمن کلیمیان ایران مبنی بر انتشار نشریه ارگان انجمن مذکور اشعار می‌دارد:

گزارشی در این خصوص تهیه شد که از شرف‌عرض پیشگاه مبارک ملوکانه گذشت و اوامر همایونی چنین شرف‌صدور یافت: «فوراً اجازه داده شود» خواهشمند است در امتثال اوامر همایونی دستور فرمائید در اعلام اجازه انتشار روزنامه مذکور سریعاً اقدامات لازم را به عمل آورند. البته تشریفات عمومی قانونی باید انجام گیرد.

از طرف وزیر امور خارجه^۲

معامله مقامات دولت شاهنشاهی با انجمن کلیمیان ایران به صورت پایاپای برقرار بود. تشکل‌های یهودی - صهیونیستی به همان میزان که از امتیازات اعطایی سران

۱. سند ساواک، شماره ۲-۲۳۱۸۳، مورخ ۱۳۳۹/۵/۳.

۲. سند وزارت امور خارجه، شماره ۱۷/۳۷۶۸-۳۵/۲۷۰، مورخ ۱۳۵۶ [۲۵۳۶] ۳/۱۴.

سلطنت پهلوی بهره می‌بردند و از حمایت و پشتیبانی نهادهای حکومتی برخوردار بودند، خود را موظف به ثناگویی از شاه و خاندان و مقامات سلطنتی می‌دیدند. یکی از بخشنامه‌های انجمن کلیمیان تهران در خصوص برگزاری مراسم مخصوص ایام «روش هسانا^۱ و کیپور»، خطاب به دست‌اندرکاران کنیساها و محافل یهودی داخل کشور در سال ۱۳۵۲، در این باره گویاست. در بخشی از دستورالعمل مزبور چنین آمده است:

با بیداری و مراقبتی که از طرف دستگاههای پلیس کشور به عمل می‌آید، لازم است که افراد جامعه ما نیز ضمن برگزاری مراسم تفیلا و دعای مخصوص برای همکاری با افراد پلیس و مقامات انتظامی به نکات ذیل توجه نمایند:

۱- طبق فرایض مذهبی، در موقع برگزاری دعا و تفیلای مخصوص، چه در ایام هفته و شنبه و اعیاد بایستی برای سلامت ذات اقدس شهریاری و علیاحضرت ملکه شهبانو و ولیعهد عزیز و افراد خاندان سلطنت و خدمتگزاران لشگری و کشوری به میهن عزیزمان ایران دعا برگزار شود. لازم می‌داند علاوه بر دعا به زبان عبری [که] ترجمه آن پیوست است برای اطلاع عموم قرائت شود.

۲- بایستی کوشش شود که در هر کنیسا، یک یا چند مأمور پلیس با لباس اونیفورم در حال نگهبانی در مقابل در ورودی و خروجی کنیساها گمارده شود [...].^۲

برگزاری جشن سالگرد به اصطلاح «انقلاب سفید شاه و ملت» از سوی انجمن کلیمیان و مجیزگویی از خاندان سلطنت توسط سران تشکیلات مزبور، تنها گوشه‌ای از روابط عمیق و گسترده آنان با سلطنت پهلوی را تبیین می‌کند. بخشی از گزارش این مراسم که در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار آن دوره به چاپ رسیده چنین است:

۱. عید روش هسانا یا روش هشانه (رأس السنه) جشن نو شدن سال یهود و عید نواختن کرناها و بوق‌ها است. این عید را از دیدگاه تلمود «روز داوری» هم نام داده‌اند.

ر.ک: جان ناس، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی‌اصغر حکمت، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ص ۵۶۷.

۲. بخشنامه انجمن کلیمیان، پیوست سند ساواک، شماره ۷۷۲۹۰-۲۱۵۲۰، مورخ ۱۳۵۲/۷/۱۴.

همگام با سالگرد دهمین سال انقلاب سفید ایران و آغاز دومین دهه سازندگی‌های ایران نوین و گشودن دروازه‌های تمدن، از طرف جامعه کلیمیان ایران، شب‌نشینی با شکوهی در هتل هیلتون برپا شده بود.

در این ضیافت که آقایان هویدا نخست‌وزیر، مهندس ریاضی رئیس مجلس شورای ملی، روحانی وزیر کشاورزی، تیمسار سپهبد صدری رئیس شهربانی کل کشور و عده کثیری از رجال و صاحبان صنایع و نمایندگان و ارباب مطبوعات شرکت داشتند، آقای القانین ضمن تبریک سالگرد انقلاب سفید شاه و مردم، چنین گفت:

انقلابی که به دست توانای شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر و بزرگ ملت ایران پی‌ریزی شده و ثمرات ارزنده آن را به چشم می‌بینیم، انقلابی بس بزرگ و تحولی عظیم است که باعث اعجاب و تحسین دنیا گردیده است. ما معتقدیم و ایمان راسخ داریم ناجی عظیم‌الشان ملت ایران که برای انجام رسالت تاریخی خود از طرف خداوند متعال مبعوث گردیده دارای روحی سرشار از معرفت الهی و قلبی مملو از عطوفت و مهربانی خداوندی است و نظر کرده خداوند متعال است که توانستند در مدتی چنین کوتاه انقلابی چنین عظیم به وجود آورند.

در دوران طلایی و پرشکوه سلطنت اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر و به خصوص در ده سال انقلاب سفید شاه و مردم در اثر ابتکارات و نبوغ ذاتی شاهنشاه بزرگ که توأم با معرفت و نورالهی است و به معجزه شبیه است ما دارای ایرانی آباد، سربلند و مفتخر گردیدیم. همگی حاضریم در یک صف متحد پشت‌سر شاهنشاه خود بایستیم و تا آخرین قطره خون خود را نثار اوامر و آرمانهای مقدس معظم‌له نماییم.

یهودیای ایران که مردمی شاه‌دوست و وطن‌پرست می‌باشند با برخورداری از کلیه مواهب موفق گردیده‌اند دوشادوش سایر برادران و خواهران خود در این نهضت عظیم شرکت نموده دین خود را اداء نمایند.

سپس آقای لطفاله حی نماینده مجلس شورای ملی پشت تریبون قرار گرفت و چنین اظهار داشت:

روز بزرگی را باید آغاز کنیم. فردا مملکت غرق در نور و شادی است غرق نشاط و سرور است. فردا ملت ایران بزرگداشت انقلاب را در سراسر کشور جشن می‌گیرند. در دهه‌ای که گذشت ملت ما با پرچمداری انقلاب توسط شاهنشاه آریامهر راهی را که ملل دیگر در طول صد سال طی کردند در ده سال پیمود و نقطه شگفت‌زایی انقلاب ایران از همین جا آغاز شد. تصور می‌کنم که نیاز به تشریح نداشته باشد که قبل از انقلاب ایران چه داشتیم [،] حالا بعد از انقلاب چه داریم. شاهنشاه ایران پیشاپیش ملت خود در صف اول انقلاب پرچمداری کردند تا در سایه وحدت ملی که فطری ایران است مملکت را به پیش ببرند. اکنون که ده سال از انقلاب سفید ایران گذشته است و ما حال گام به دهه دوم می‌نهیم که دوره سازندگی جامعه ایرانی است. در دهه‌ای که با الهام از اندیشه‌های بلند شاهنشاه آریامهر ملت ایران را با کار و کوشش به مرزهای تمدن بزرگ می‌رساند.

آنچه انقلاب ایران به ملت ما ارزانی داشت به اتکاء سنن و فرهنگ ملی ایران بوده است و به همین جهت با قاطعیت می‌توان اذعان داشت که این راه یک راه مداوم و پیروزی آفرین و یک حرکت زنده و فعال برای رسیدن به جامعه متمول فردا است. انقلاب سازنده ایران نه تنها به مسائل مادی توجه داشته بلکه مسائل فطری و اصول انسانی و اخلاقی و عدالت اجتماعی را نیز عمیقاً تحت نظر قرار داده است.

دهه اول با رویدادهای بزرگ آغاز شد و با دهه دوم اجرای برنامه عمرانی پنجم شروع شد. و برای نائل شدن به ثمرات درخشان این برنامه، بارها شاهنشاه آریامهر هیئت دولت و مسئولان اجرایی مملکت را ارشاد فرمودند و آن را سکوی جهش برای پرش به قله تعالی نام دادند. بدیهی است که دنیای خارج برنامه پنجم ایران را با این ابعاد گسترده یک برنامه بلند پروازانه می‌داند.

آقای لطف‌اله حی نماینده مجلس شورای ملی سپس گفت:

آقای نخست وزیر شما نخست وزیر عصر انقلاب هستید من به شما برای داشتن همکاران صدیق و مومن به اصول انقلاب تبریک می‌گویم و یادآور

می‌شوم که خدمات صادقانه شما بود که باعث شد تا در اجرای خواسته‌های انقلاب چهره مملکت ما این چنین دگرگون شود که برای اطلاع دوستانم یادآور می‌شود که تاریخ مشروطیت ایران به یاد ندارد که نخست‌وزیری تا این حد فروتن و در عین حال در اجرای اصول انقلاب نکته‌بین، صریح و قاطع باشد.

خدمات صادقانه شما و همکارانتان در دو برنامه گذشته ما را بیش از پیش معتقد می‌سازد که نه تنها برنامه افتخارآمیز پنجم نیز توفیق‌آمیز به پایان می‌رسد بلکه برنامه ششم نیز به یاری خداوند و خدمت صادقانه شما و همکارانتان به رهبری شاهنشاه آریامهر پیروزمندانه ما را به دروازه‌های طلایی تمدن بزرگ می‌رساند.

اینک در این مکان مراتب حق‌شناسی و سپاس عمیق خود و جامعه کلیمیان ایران را نسبت به طراح و رهبر عالیقدر شاهنشاه آریامهر تقدیم می‌داریم. درود به شاهنشاه، مبلغ بزرگ صلح و دوستی و پرچمدار خستگی‌ناپذیر ضد استعماری. همه یک صدا فریاد برمی‌آوریم.[:]

چو ایران نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
در اینجا مجدداً آقای القانیان پشت تریبون قرار گرفت و گفت به مناسبت چنین شب فرخنده‌ای که مصادف با پایان دهمین سال انقلاب سفید ایران است و بنا به دستور آقای هویدا نخست‌وزیر کلیه صاحبان صنایع که در این جا حضور دارند قبول کردند که دو درصد اجناس تولیدی خود را از روز ششم بهمن ارزانتر به دست مصرف‌کنندگان برسانند.
در این هنگام آقای نخست‌وزیر پشت تریبون قرار گرفت و چنین اظهار داشت:

دوستان عزیزم برای من جای بسی افتخار است که در جشن شما شرکت می‌کنم. در چنین شب میمون به خصوص با پیشنهادی که آقای القانیان کردند و قول دادند که کلیه محصولات را که شما صاحبان صنایع تولید می‌کنید و از محصولات مهم کشور می‌باشد از فردا با دو درصد کمتر به دست مصرف‌کننده می‌رسد.

بایستی اقتصاد ما بر پایه‌ای استوار باشد و آن پایه صنعت است. ما بایستی از هر فرصتی استفاده کنیم و برای صنایع مملکت بازارهای خوبی بدست آوریم و قیمت‌ها را بایستی پایین آورده و تعداد مصرف‌کنندگان را بالا ببریم.

در این مملکت ما ایرانی بودن مطرح است هر وجب از خاک این مملکت متعلق به هر فرد ایرانی است.

خوشبختانه ما همه از یک آرامش کامل بهره‌مند هستیم و شما دوستان و برادران من که نقش برجسته‌ای در سازندگی کشور عزیزمان دارید امیدوارم که با همت همه شما برادران و خواهران، کشور ما از این مرحله به مرحله دیگری سریع و قدمهایی انقلابی بردارد. [...]

به یاد داریم که ده سال پیش ایران در ردیف ۵ کشوری بود که بدبخت‌ترین کشورهای دنیا به حساب می‌آمد. امروز ایران یکی از ۲۰ کشور پیشرفته دنیا است ولی به شما قول می‌دهم اگر من هم در آن روز فرسوده و پیر باشم ولی در هزاره سوم بدانید که ایران بین پنج کشور بزرگ دنیا خواهد بود. اگر ایرانی در ده سال چنین پیشرفتی کرده است، در ده سال دیگر به مرزهای تمدن بزرگ خواهیم رسید. ما و شما افتخار می‌کنیم که در چنین سرزمینی زندگی می‌کنیم.

امروز هر کاری که ما می‌کنیم عده‌ای که منافعشان در خطر است سعی می‌کنند که ما را تخطئه کنند. چرا؟ چون مؤثر هستیم. قدرتی هستیم در منطقه برای صلح، برای تعاون و برای برادری. ایران هیچ نظر خاصی و طمعی ندارد و ما از همه ثروت‌های خدا داده برخوردار هستیم.

ما ثروتی داریم که خدا به ما داده است که آنها ندارند و آن ثروت ما رهبری خردمند و عادل است. ثروت دیگر، شما برادران و خواهران من هستید و شما همگی برادران و خواهران تمام ایران هستید. با دست شما این مملکت را می‌سازید و با دست شما سنگ روی سنگ، چرخ روی چرخ گذاشته‌اید تا به اینجا رسیده‌اید. ما می‌توانیم ادعا کنیم که جامعه ما به

زودی یک جامعه مرفه خواهد بود و من بایستی عرض کنم که همه شما ایرانی هستید و مسئله اقلیت مطرح نیست. ایرانی کسی است که در راه پادشاه و مملکت قدم بردارد و شما برادران و خواهران کلیمی برای مملکت قدم برداشته‌اید و من افتخار می‌کنم که بگویم شما برادران و خواهران من هستید.

برادران و خواهران شما در مرزهای مملکت پاسداری می‌کنند که بتوانیم این مملکت را بسازیم.

آقای نخست‌وزیر در اینجا چنین گفت:

دست راست من در خدمت سربازی [۱] یک برادر ارمنی و دست چپ من یک برادر کلیمی بود. شاهنشاه ما هیچ گونه فرقی بین مردم این مملکت نمی‌گذارند [...]

در پایان آقای نخست‌وزیر به شاهنشاه آریامهر دعا کرد و گفت که خداوند! تو ایران را روز بروز پرافتخارتر کن. من برای فرد فرد شما سعادت و توفیق آرزو می‌کنم.

این برنامه تا ساعت ۳ بامداد ادامه داشت و چند تن از هنرمندان برنامه‌ی اجرا کردند.^۱

اعطای امتیازات ویژه به محافل یهود ایران از سوی دستگاه سلطنت و بهره‌برداری سیاسی و تبلیغاتی از مناسبات این کانون‌ها با مراکز یهودی و صهیونیستی جهان خارج، یک معامله رایج و مرسوم بین رژیم پهلوی و برخی تشکلهای یهودی داخل کشور در آن دوران بود. ارتباط عمیق و گسترده انجمن کلیمیان تهران با محافل یهود بین‌الملل و صهیونیسم جهانی نه تنها از نظر ساواک پوشیده نبود، بلکه رؤسای سازمان امنیت به زعم خود درصدد بودند تا از این پیوند و ارتباط، در ابعاد مختلف به ویژه در زمینه‌های سیاسی و تبلیغاتی، به نفع سلطنت پهلوی بهره‌برداری کنند. این موضوع در اسناد ساواک به صراحت اشاره شده است:

اخیراً از طرف کنگره جهانی یهود نامه‌ای به امضای ریکنر^۲ دبیر کل کنگره

۱. روزنامه اطلاعات، مورخ ۱۳۵۱/۱۱/۹.

۲. در بعضی اسناد «ریاگتر» ذکر شده است.

جهانی یهود برای انجمن کلیمیان تهران ارسال کرده است که خلاصه نامه مزبور به شرح زیر می‌باشد. در تصمیمی که در جلسه منعقد شده در زوریخ گرفته شد کنگره جهانی یهود از تاریخ ۲۸ / آوریل تا ششم ماه مه [۱۹۷۴م] در شهر لاهه پایتخت هلند منعقد خواهد شد. عین نامه مزبور در جلسه اخیر انجمن کلیمیان تهران قرائت و چنین تصمیم گرفته شد که از مقامات و ذیصلاح در مورد معرفی و اعزام نمایندگان کلیمیان ایران به این کنگره کسب تکلیف گردد.

نظریه شنبه: شنبه پیشنهاد نموده است چنانچه اجازه داده شود که در این کنگره شرکت نماید، می‌تواند در مورد پیشرفتهای اخیر ایران سخنرانی نماید.

نظریه سه‌شنبه: مقرر فرمایند در مورد معرفی و اعزام نمایندگان یهودیان جهت شرکت در کنگره جهانی یهود که در لاهه منعقد می‌گردد نظریه اعلام نمایند.^۱

دستگاه‌های سیاسی و اطلاعاتی رژیم شاهنشاهی با هدف بهره‌برداری از مناسبات و ارتباطات انجمن کلیمیان با محافل صهیونیستی، در مقاطع بسیاری، عملکرد و عملیات ضدملی این قبیل دستجات را که حتی با امنیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور در تضاد بود نادیده می‌گرفتند و با بی‌تفاوتی از کنار آن می‌گذشتند. برای مثال انجمن کلیمیان تهران به بهانه‌های مختلف در مقاطع گوناگون نسبت به خروج طلا از ایران به اسرائیل یا دیگر نقاط جهان اقدام می‌کرد و ساواک نیز با وجود اطلاع از این حرکت مغایر منافع ملی، سکوت می‌کرد:

درباره: انجمن کلیمیان ایران

عطف به [شماره] ۳۲۱/۳۷۸۲۰ - [مورخ] ۴۴/۸/۲۲

به‌طوری که تحقیق گردید سکه‌های منظور به تعداد ۱۰۰۰ عدد [سکه] طلا و ۴۵۰۰ عدد نقره و ۲۵۰۰ عدد برنز خواهد بود. مقدمات آن توسط انجمن فرهنگی یهود ایران مدرسه اتحاد آقایان کشفی نماینده

مجلس و عضو انجمن کلیمیان، حبیب القانیان، ابراهیم موره، دکتر عنایت‌اله منتخب، عطاءاله یوم‌طوب، نصرت‌اله منتخب و به اتفاق آراء تصویب شد که سکه‌های فوق را به خارج نیز صادر و به فروش برسد و کلیه درآمد آن را به مصرف انجمن کلیمیان تهران برسانند.

رئیس ساواک استان مرکزی. موسوی^۱

ساواک به تبعیت از سیاست کلی حاکم بر نظام سلطنتی، ضمن وقوف به میزان سیطره یهود بر جهان سیاست و اقتصاد، هر گونه تبلیغ به نفع رژیم شاهنشاهی در مجامع و مجالس صهیونیستی جهان و به ویژه از سوی کانون‌های یهودی داخل ایران را یک امتیاز سیاسی و اهرم تبلیغاتی مثبت در تحکیم مناسبات ایران شاهنشاهی با کانون‌های مرموز قدرت در دنیا تلقی و تفسیر می‌کرد. لهذا در این باره از هیچ کوششی در جهت خواست یهودیان دریغ نمی‌ورزید. اعلان موافقت مسؤولان ذی‌ربط ساواک با حضور سران تشکل‌های یهود ایران در مجالس صهیونیستی و درخواست از آنان برای تبلیغ به نفع سلطنت پهلوی از این زاویه نیازمند تأمل و تدقیق است:

اخیراً نامه‌ای از طرف کنگره جهانی یهود به عنوان انجمن کلیمیان تهران ارسال گردیده است که ترجمه آن به شرح زیر اعلام می‌گردد:

در جلسه قبلی که در پاریس داشتیم تصمیم گرفته شد کنگره آتی را در اسرائیل تشکیل دهیم. کنگره جهانی یهود در روز ۵۲/۴/۶ در تل‌آویو هتل شرایتون تشکیل می‌گردد و تا چهارم زولای [۱۹۷۳م] (۵۲/۴/۱۳) ادامه دارد. دو نفر از نمایندگان جامعه کلیمیان ایران را برای شرکت در این کنگره معرفی نمائید.

منشی کل گرهارد ریاگنر

در جلسه انجمن کلیمیان تهران پس از بررسی و تبادل نظر پیشنهاد گردید که آقایان یوسف کهن نایب رئیس انجمن و عضو انجمن شهر و وکیل دادگستری و دکتر سلیمان آقایی عضو انجمن کلیمیان و کارمند عالیرتبه بانک ملی از طرف جامعه یهود ایران در این کنگره شرکت نمایند.

نظریه سه‌شنبه: مقرر فرمایید در مورد شرکت دو نفر نمایندگان جامعه یهود ایران در کنگره جهانی یهود که در اسرائیل تشکیل می‌گردد نظریه اعلام فرمایند در صورت مثبت آیا نامبردگان در کنگره مورد بحث سکوت اختیار و یا این که سخنرانی هم در مورد پیشرفتهایی که نصیب جامعه یهود ایران شده بنمایند.^۱

گزارش دیگر ساواک با طبقه‌بندی خیلی محرمانه و فوری، در این خصوص چنین حکایت می‌کند:

ساواک تهران اعلام داشته از طرف کنگره جهانی یهود نامه‌ای به عنوان کلیمیان تهران ارسال گردیده که در آن از دو نفر نمایندگان جامعه کلیمیان ایران دعوت به عمل آمده در کنگره مزبور که روز ۵۲/۴/۶ در تل‌آویو پایتخت اسرائیل تشکیل می‌گردد شرکت نمایند.[.] انجمن کلیمیان تهران پس از تبادل نظر پیشنهاد نموده دو نفر به نامهای:

۱- یوسف کهن نایب رئیس انجمن کلیمیان تهران و عضو انجمن شهر
۲- دکتر سلیمان آقایی عضو انجمن کلیمیان و کارمند عالیرتبه بانک ملی، در کنگره مزبور شرکت نمایند. ساواک تهران در مورد شرکت نامبردگان در کنگره موصوف و سخنرانی آنان در جلسات کنگره در زمینه پیشرفتهای جامعه یهود ایران نظریه استعلام نموده است.

نظریه: با اشعار این که اتحادیه یهودیان جهان بریاست گلدمن در مورد سیاست و برخوردهای اعراب و اسرائیل رویه معتدل‌تری را اعمال می‌نماید علیهذا در صورت تصویب ضمن موافقت با شرکت نامبردگان در کنگره جهانی یهود، ایجاب می‌نماید که افراد موصوف در زمینه پیشرفتهای چند ساله اخیر ایران سخنرانی و از مداخله در مناقشات اعراب و اسرائیل خودداری نمایند. ضمناً اداره کل هفتم با شرکت افراد موصوف در کنگره مزبور موافقت کرده است.

ضمناً به استحضار می‌رساند مورخه ۵۲/۳/۶ خانم گلدامایر

نخست‌وزیر اسرائیل از لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی جهت شرکت در سومین کنفرانس اقتصادی یهود دعوت [نموده] که عزیمت نامبرده به مصلحت تشخیص داده نشد به همین علت با معاذیری یاد شده از شرکت در کنفرانس خودداری کنند.^۱

ابراز خوشحالی دست‌اندرکاران و کارشناسان ساواک از اظهارات ستایش‌آمیز یوسف کهن نماینده اعزامی انجمن کلیمیان ایران در کنگره جهانی یهود، به نفع رژیم شاهنشاهی و اشاره او به امتیازات اعطایی سلطنت به یهودیان در این باره جالب توجه است:

کنگره جهانی یهود در تاریخ ۲۷ ژوئن ۱۹۷۳ (مطابق با ۵۲/۴/۶) در محل هتل شرایتون تل‌آویو پایتخت اسرائیل با حضور ۵۰۰ نفر گشایش یافت.[۱] در این کنگره نمایندگان یهودی ۶۴ کشور جهان (منجمله از ایران آقای یوسف کهن وکیل دادگستری) شرکت داشتند.

کنگره جهانی یهود در واقع یک پارلمان جهانی یهود می‌باشد و اعضای که در آن شرکت می‌نمایند از برجسته‌ترین شخصیت‌های عالی مقام علمی[۱] صاحبان صنایع و سرمایه‌داران بسیار بزرگ و معروف دنیای یهود می‌باشند. از کشور ایالات متحده چند سناتور نیز شرکت داشتند. ساعت ۲۰ روز ۲۷ ژوئن کنگره مزبور به وسیله خانم گلدامایر نخست‌وزیر اسرائیل گشایش یافته است. جلسات کنگره مورد بحث تا چهارم جولای ادامه داشته است. مسائلی که در کنگره مزبور مورد مذاکره و تبادل نظر قرار گرفته است به شرح زیر می‌باشد:

۱- وضع یهودیان در شوروی

۲- وضع یهودیان در ایالات متحده آمریکا

۳- مسئله ازدواج‌های فوق‌العاده زیاد یهودیان با غیر یهودیان که در بعضی از کشورهای جهان به بیش از ۵۰ درصد رسیده است و نتیجه اثر این می‌شود که قوم یهود مخلوط می‌گردد. بایستی سعی شود که از این

از دواجها جلوگیری به عمل آید تا اصالت قوم یهود حفظ گردد.

۴- وضع یهودیان و جنایاتی که دولت عراق نسبت به آنها روا می‌دارد به طور مفصل مورد بحث و مذاکره قرار گرفت و قطعنامه‌ای راجع به جنایاتی که دولت عراق نسبت به یهودیان مرتکب می‌شود به تصویب رسید و از تمام جهانیان خواسته شده است که علیه این جنایات اعتراض بشود. [...]

در کمیته اجتماعی کنگره مزبور آقای یوسف کهن نماینده کلیمیان ایران فرصت را مغتنم شمرده و توضیحاتی راجع به آزادی‌هایی که یهودیان در ایران دارند داده و اظهار داشته است که یهودیان ایران از مزایای شاهنشاهی آریامهر در تمام اعمال و نعمتها برخوردار هستند و از دموکراسی که در ایران وجود دارد به تفصیل صحبت نموده است که بی‌نهایت مورد توجه حضار قرار گرفته است.

نظریه سه‌شنبه: به علت شرکت شخصیتهای برجسته علمی و سیاسی و اقتصادی و صاحبان صنایع دنیای یهودیت منجمله ایالات متحده آمریکا کنگره مزبور دارای نفوذ جهانی می‌باشد و با نفوذی که آقای گلدمن رئیس کنگره در پاره‌ای از کشورهای جهان دارد تصمیمات و سخنرانیهای شرکت‌کنندگان در سرلوحه جراید اروپا و آمریکا درج می‌گردد و دارای اهمیت خاصی می‌باشد و برای لجن‌مال کردن و بی‌حیثیت قلمداد کردن دولت عراق نزد جهانیان بی‌تأثیر نمی‌باشد.^۱

دادوستد سیاسی بین بعضی تشکلهای یهود با مقامات و مسؤولان رژیم پهلوی در رده‌ها و مرتبه‌های مختلف یک مسأله جا افتاده، عادی و رایج بود. به بیان دیگر به میزانی که کانون‌های یهودی از موقعیت مقامات دولتی سود می‌جستند، سعی می‌کردند الطاف آنها را نیز جبران کنند. بنابراین مقوله تطمیع و تشویق مقامات دولتی هیچ‌گاه از نظر مجامع مزبور مورد غفلت واقع نمی‌شد. سند ذیل که نشانگر تشویق یکی از مدیران کل آموزش و پرورش به دلیل خوش خدمتی به انجمن کلیمیان ایران است،

تنها یک نمونه و مثال در این خصوص است:

صبح روز ۴۶/۶/۲۷ آقای روح‌اله کهنیم دبیر انجمن کلیمیان تهران در محل انجمن اظهار داشته ساعت ۹ با یکی از مدیران کل آموزش و پرورش ملاقات دارد و بلافاصله انجمن را ترک می‌نماید. آقای درویش‌پور یکی از کلیمیان حاضر در محل انجمن اظهار داشت چون قرار است یکی از مدیران کل آموزش و پرورش از طرف انجمن کلیمیان تهران به پاس خدمتی که در مورد انجمن داده مدت ۱۰ روز از ایشان در اسرائیل پذیرایی به عمل آورند، لذا آقای کهنیم به محل آموزش و پرورش مراجعه تا وسایل کار ایشان را فراهم نماید.^۱

ارتباط با صهیونیسم

جلسات هفتگی انجمن کلیمیان تهران، طبق معمول در حضور نمایندگان رژیم صهیونیستی برگزار می‌گردید. نمایندگان اسرائیل یا کانون‌های صهیونیستی جهان از این طریق به طور مستقیم برنامه‌ها و فعالیت‌های این تشکیلات را تحت نظر و کنترل داشتند:

ساعت ۲۰/۳۰ روز یکشنبه ۴۰/۴/۴ جلسه انجمن کلیمیان در محل دبیرستان کوروش کبیر با حضور دکتر عنایت‌اله منتخب نایب رئیس، نصرت‌اله منتخب، نورافشان، روح‌اله کهن، اسحق بروخیم، یوسف کهن، موسی کرمانیان مؤسس و عضو انجمن صهیونیست و رابط آژانس یهود، الياهو و نماینده اعزامی اسرائیل که برای جمع‌آوری اعانه و رسیدگی به امور خیریه و وضع اطفال بی‌بضاعت یهودی و تهیه آمار و تعداد اطفال بی‌سرپرست به ایران آمده تشکیل شد و در مورد اطفال بی‌سرپرست تصمیم گرفته شد که مبلغی جمع‌آوری و به وسیله انجمن به اسرائیل ارسال شود. ضمناً بنا شد معرفی نامه‌ای جهت نماینده اعزامی از طرف

آژانس یهود صادر شود. سپس ناصر بنایان مدیر باشگاه کوروش کبیر و موسی کرمانیان برای واگذاری زمین جهت باشگاه صحبت کردند و از طرف انجمن [به] سه نفر مأموریت داده شد تا طرحی جهت تأسیس این باشگاه تهیه گردد. جلسه ساعت ۲۲/۳۰ خاتمه پذیرفت.^۱

ارتباط انجمن کلیمیان با محافل صهیونیستی به وضوح در اسناد ساواک اشاره شده و این مدارک نشانگر وقوف سازمان اطلاعات و امنیت رژیم پهلوی نسبت به تحریکات مرموز یهودی صهیونیستی در ایران است.

محترماً اطلاعات واصله حاکیست که فعالیتهای اجتماعی کلیمیان ایران اکثراً در دست یهودیانی است که یا عضو احزاب سیاسی اسرائیل هستند یا تبعه دولت اسرائیل می‌باشند. کما این که در جشن‌های ۲۵ شهریور گرچه فعالیت انجمن کلیمیان ایران منظم‌ترین فعالیتها بود لیکن تحت نظر مستقیم عزری دبیر سفارت اسرائیل و دکتر دوریل نماینده سیاسی آن دولت انجام می‌گردید و موضوع حائز اهمیت این که گفتار رادیویی که به وسیله [منوچهر] امیدوار تبعه اسرائیل و عضو سازمان جوانان اسرائیل و گوینده فارسی رادیو تل‌آویو ایراد شده است می‌تواند بهترین وسیله تبلیغاتی علیه ایران بدست اعراب بدهد. مراتب جهت استحضار به عرض برسد.^۲

سند دیگر ساواک در این باره چنین می‌گوید:

جلسه رسمی انجمن کلیمیان تهران روز یکشنبه مورخ ۴۴/۱۰/۵ به ریاست آقای حبیب‌القانیان و آقایان دکتر عنایت‌اله منتخب، ابراهیم موره و چند نفر دیگر تشکیل گردید. در ابتدای جلسه آقای القانیان اظهار داشتند طبق دعوت قبلی قرار است آقای هاران نماینده فرهنگی جوانان اسرائیل که به قول خودش تاکنون سه مرتبه به ایران آمده به اتفاق آقای امیدوار نماینده فرهنگی و جوانان مأمور اعزامی اسرائیل امشب در جلسه انجمن شرکت نمایند. بلافاصله توسط تلفن آقای موره به آقای هاران

۱. سند ساواک؛ شماره ۳۱۶/۱۴۸، مورخ ۴۰/۴/۸.

۲. گزارش بخش ۳۲۶ ساواک، مورخ ۴۴/۷/۱۳، با طبقه‌بندی خیلی محرمانه.

تماس و به زبان عربی [احتمالاً عبری] چند دقیقه صحبت نمودند و پس از سه ربع دیگر آقای هاران و آقای امیدوار وارد انجمن شدند پس از معرفی به وسیله ابراهیم موره عضو صهیونیست به زبان فارسی خوش آمد گفت و آقای امیدوار به زبان عربی [احتمالاً عبری] ترجمه کردند. آنگاه آقای هاران شروع به سخنرانی نمود که این افتخار به او داده شد که در این انجمن که مظهر یهودیت ایران است شرکت کرده و اضافه نمود که آژانس یهود در اسرائیل تصمیم گرفته به جوانان یهود کمک بیشتر بنماید.^۱

حضور نمایندگان رژیم صهیونیستی به گونه‌ای بود که انجمن مزبور عملاً به عنوان شعبه‌ای از سازمان‌های اسرائیلی در ایران عمل می‌کرد. نصب تصاویر مقامات دولتی رژیم صهیونیستی در این جلسات بیش از هر چیز گویای ماهیت انجمن کلیمیان تهران در آن دوران است:

ساعت ۱۰/۰۰ روز ۴۶/۱/۲۳ کمیونی در انجمن کلیمیان تهران با حضور آقایان همی‌ال‌لبانون رئیس آژانس، راب یلوز نماینده اعزامی وزارت مذاهب اسرائیل، یدیدیا شوفت روحانی صاحب دفتر ازدواج و طلاق کلیمیان، اوریل داویدی معلم زبان عبری اوتصرهتورا، خاхам یوسف خرانی عضو انجمن دارالشرع دین، صیون کهن نماینده اسرائیل در آژانس یهود، تشکیل گردید. در این جلسه عکسهایی از رئیس‌جمهور اسرائیل لوی اشکول،^۲ نخست‌وزیر اسرائیل و در وسط عکس شاهنشاه آریامهر نصب گردید. دکتر حمی‌ال مدت یک هفته است به مأموریت تهران آمده و مشغول فعالیت فرهنگی جوانان یهودی می‌باشد. جلسه ساعت

۱. گزارش ساواک، تاریخ ۴۴/۱۰/۱۵، ۴۴/۴۷۷۳۱، ۳۲/۴۷۷۳۱.

۲. لوی اشکول با اسم واقعی لوی شیکولنگ در سال ۱۸۹۵م. در اوکراین متولد شد. او در سال ۱۹۱۴، همزمان با شروع جنگ اول جهانی به فلسطین کوچ کرد. در سال ۱۹۴۸ به عنوان عضو هیأت اجرایی آژانس یهود انتخاب شد و از طراحان و بانیان اصلی ایجاد صدها شهرک یهودی‌نشین در فلسطین اشغالی است. او یکی از رهبران حزب می‌پای یا ماپای بود و در سال ۱۹۵۱ به نمایندگی کنسیت (پارلمان اسرائیل) انتخاب شد. وی همچنین به مدت کوتاهی وزیر کشاورزی و وزیر دارایی رژیم صهیونیستی بود. در سال ۱۹۶۳ و پس از استعفای بن‌گوریون، نخست‌وزیر و وزیر جنگ شد. جنگ ژوئن ۱۹۶۷ که منجر به اشغال کرانه غربی رود اردن، نوار غزه و بلندیهای جولان گردید، در زمان نخست‌وزیری او واقع شد.

ر.ک: شریده.

۱۱/۰۰ پایان یافت. از نحوه مذاکرات خبری به دست نیامده است.^۱

از گزارش‌ها و اسناد ساواک این گونه برداشت می‌شود که این سازمان نسبت به کلیات فعالیت انجمن کلیمیان و تشکیلات مشابه در ایران وقوف داشته، لیکن نسبت به جزئیات آن یعنی بخش اصلی و عمده فعالیت یهودی‌ها و صهیونیست‌ها در بسیاری مواقع، از اطلاعات واقعی و کامل برخوردار نبوده است. این موضوع نشان می‌دهد که میدان عمل و آزادی یهودیان در ایران به حدی بوده است که سازمان امنیت و اطلاعات رژیم پهلوی نیز در بسیاری موارد جرأت یا توان دخالت و حضور و نفوذ در حوزه فعالیت آنها را نداشته است.

درجمله پایانی گزارش مورد اشاره، این موضوع به خوبی آشکار است؛ زیرا ساواک در آن به صراحت اعتراف کرده است:

از نحوه مذاکرات خبری به دست نیامده است.

به گواهی اسناد ساواک، اگر چه میان برخی سران و سردمداران انجمن کلیمیان اختلاف نظر حاکم بود، اما این موضوع هیچگاه تأثیری در پشتیبانی و حمایت این تشکیلات نسبت به اهداف صهیونیستی نداشت. به عبارت دیگر با وجود اختلافات، اصل جانبداری و حمایت از آرمان صهیونیسم میان این جماعت مورد اتفاق و عامل وحدت میان آنها بود:

هفته گذشته روح‌اله کهنیم دبیر انجمن کلیمیان از انجمن کناره‌گیری و موضوع را در جرأید آگهی نموده است. کهنیم به علت اختلافی که با اعضاء انجمن و از جمله یوسف کهن دارد تا به حال چندین مرتبه قصد کناره‌گیری از انجمن را داشته است.

در حال حاضر بین اعضاء انجمن کلیمیان اختلاف زیادی وجود دارد. یوسف کهن که سابقاً دارای تمایلات چپی بوده مرتباً بین اعضا اختلاف ایجاد و عزری نماینده اسرائیل در ایران از وی حمایت می‌نماید.

همچنین عزری با حبیب القانیان رئیس انجمن روابط نزدیک دارد و القانیان در امور مربوط به انجمن و غیره تابع نظر عزری می‌باشد.^۲

۱. گزارش ساواک؛ شماره ۴۵/۳۹۰۳، مورخ ۴۶/۱/۲۹.

۲. سند ساواک، شماره ۵۲۳۹۹، مورخ ۴۹/۴/۴.

سلطه صهیونیسم به خصوص آژانس یهود بر انجمن کلیمیان تهران به گونه‌ای بود که این تشکیلات با همه امکانات، در اختیار صهیونیست‌ها قرار گرفته بود. حتی از برگزاری انتخابات داخلی انجمن که هر چهار سال یک بار به طور صوری انجام می‌گرفت، در برخی مقاطع با اعمال نظر و نفوذ آژانس یهود جلوگیری می‌شد و این حرکت بعضاً عکس‌العمل‌های اعتراضی را از سوی تعدادی از یهودیان برمی‌انگیخت:

به موجب آئین‌نامه انجمن کلیمیان تهران انتخابات انجمن مذکور هر چهار سال یکبار باید تجدید گردد، لکن بیش از دو سال است که انتخابات جدید به عمل نیامده و توجهی به اعتراضات و افکار عمومی این اقلیت نداشته و ندارند، زیرا تحت نفوذ و حمایت کامل آژانس سیاسی یهود بوده و میلیارد‌ها ثروت منقول و غیرمنقول موقوفه یهودیان ایران (کنیسه‌ها، مدارس و غیره) را در اختیار گرفته و اگر افرادی واقع‌بین در میان یهودیان زبان به اعتراض بگشایند آنان را تکفیر و هزاران اتهام به آنها وارد می‌نمایند. پس از کنار رفتن مراد اریه نماینده سابق مجلس و رئیس انجمن کلیمیان تهران این عده (اعضاء کنونی) شکایت داشتند که چرا انتخابات انجام نمی‌گیرد در صورتی که در حال حاضر همان اعضاء کوچکترین توجهی به اعتراضات یهودیان در صدد انتخابات ندارند و برخلاف آئین‌نامه‌های تنظیمی [۱] در کنفرانسهای سیاسی خارجی حاضر و رسماً نمایندگان خود را در این کنگره‌ها شرکت می‌دهند.^۱

ناگفته نماند که در یکی از گزارش‌های ساواک، به نقل از یک یهودی عضو سازمان دانشجویان یهود ایران، اشاره شده بود که: «انجمن کلیمیان تهران تحت نفوذ آژانس یهود نبوده و تحت نظر عوامل مستقیم اسرائیل است».^۲

حضور و شرکت اعضا و سران انجمن کلیمیان در مجالس و محافل صهیونیستی در جهان خارج، به خصوص در فلسطین اشغالی و تلاش بی‌وقفه برای حل مشکلات موجود بر سر راه انتقال یهود ایران به سرزمین اشغالی و همکاری مستمر و تشکیلاتی با سخوت و نمایندگان دولت صهیونیستی در این مسیر، به حدی بود که تشخیص تفاوت

۱. سند ساواک، شماره ۴۵۲۰/۲۴۴۲۰، مورخ ۱۳۴۹/۹/۳۰.

۲. گزیده سند ساواک، شماره ۳۱۵/۳۲۰۵۱، مورخ ۱۳۴۷/۲/۲۴.

قلمرو اهداف، ماهیت و عملکرد انجمن مورد اشاره به عنوان یک تشکل داخلی با تشکل‌های صهیونیستی خارجی بسیار مشکل می‌نمود:

جلسه انجمن کلیمیان تهران ساعت ۱۹/۳۰ روز ۳۰ مهرماه ۵۱ در محل انجمن مزبور واقع در خیابان شیخ هادی برگزار گردید. در این جلسه آقایان حبیب‌اله القانین، ابراهیم موره، یوسف کهن، خانم کشفی، آقای، یاشارل، هارونیان، برال، ملامد، لطف‌اله حی، صادوک [صادوق] رئیس سخنوت، ناخن متصدی مهاجرت نمایندگی اسرائیل در ایران و سه نفر معلم اسرائیلی که در مدارس یهودیان در ایران تدریس می‌کنند حضور داشته‌اند. موضوع بحث در اطراف کنفرانس بود که اخیراً در اسرائیل تشکیل گردیده بود. آقای حبیب‌اله القانین رئیس انجمن کلیمیان اظهار داشت که از همه نقاط جهان افراد سرشناس در این کنفرانس شرکت نموده بودند از ایران هم از مدارس اتحاد آقای کون‌کار،^۱ از اوتصره‌تورا آقای شیف. موضوع کنفرانس درباره فرهنگ یهودیت در ایران بود که بحث‌های زیادی به عمل آمد سپس در اطراف مهاجرت یهودیان به اسرائیل بحث گردید. آقای القانین افزود که در رأس کارهای ما مهاجرت خواهد بود چون در سال‌های اخیر مهاجرت تغییر پیدا کرده باید کوشش فراوان به عمل آید که مهاجرت زیادتر شود و ما کمیته‌ای تشکیل خواهیم داد که با سخنوت همکاری نزدیک نماید و از نظر مادی هم ما حاضر به کمک و همکاری هستیم [۰]. چند نفر از اعضاء در این مورد اظهار نظر نمودند منجمله آقای لطف‌اله حی اظهار داشت که در امر مهاجرت اشکالاتی به وجود آمده است که گرفتاری‌های آن به گردن اینجانب افتاده است زیرا یک عده از یهودیان را نمایندگی اسرائیل در ایران اغفال می‌نماید و تشویق به مهاجرت می‌کنند و به آنها توجه نمی‌دهند که این عمل باعث این خواهد شد که اول ترک تابعیت کنند و بعضی از افراد پس از اسم‌نویسی برای مهاجرت متوجه می‌شوند که تابعیت ایرانی از آنها

۱. احتمالاً «کوهنکا» صحیح است.

سلب شده است و چنانچه در ایران دارای املاک و گرفتاریهای شخصی باشند آن وقت است که اشکال پیش می‌آید. از طرف وزارت امور خارجه به آنها اخطار می‌شود که ایران را ترک نمایند. بعضی از آنها چون اشتیاق به مهاجرت ندارند به هیچوجه حاضر به مسافرت و ترک تابعیت نیستند و با داشتن شناسنامه در ایران باقی می‌مانند و دیگر اثری از آدرس خود باقی نمی‌گذارند و وزارت امور خارجه از این موضوع بسیار ناراضی و ناراحت است. آقای صادوک اظهار داشت به همین علت است که در امر مهاجرت در ایران نقصان پیدا نموده است. آقای حی می‌گفت همچنین یک عده از یهودیان ایرانی که به اسرائیل رفته‌اند در آنجا متوجه شده‌اند که از آنها ترک تابعیت شده است.

آقای حبیب‌اله القانیان رئیس انجمن کلیمیان با آقای یوسف کهن که به عضویت انجمن شهر تهران انتخاب گردیده است تبریک گفت و افزود که خوشوقتم یک نفر از جامعه یهود در انجمن شهر تهران عضویت پیدا کرده است که امورات مربوط به یهودیان را انجام دهد. این جلسه در ساعت ۲۲/۳۰ خاتمه پذیرفته است.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه مذکور مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه عنوان گردیده است. ضمناً در کنفرانسی که اخیراً در اسرائیل تشکیل شده و نمایندگان یهودیان ایران نیز شرکت داشته‌اند در مورد فرهنگ یهودیت در ایران بحث‌های زیادی به عمل آمده و همچنین نسبت به امر مهاجرت و اعزام راهنمایان زبان و فرهنگ عبری به ایران تصمیماتی نیز اتخاذ گردیده است.^۱

سفر مشترک رؤسای انجمن کلیمیان و آژانس یهود به فلسطین اشغالی به منظور بررسی و پی‌گیری امور مربوط به انتقال یهود، تنها نمونه‌ای از اسناد فراوان ساواک درباره تلاش مشترک تشکیلات مزبور با محافل صهیونیستی در مسیر آرمان و مطامع اشغالگران فلسطین است:

برابر اطلاع از انجمن کلیمیان تهران آقای حبیب‌القانیان رئیس انجمن کلیمیان تهران و سرمایه‌دار معروف یهودی به اتفاق آقای الدار رئیس آژانس یهود در ایران و آقای منوچهر امیدوار رئیس قسمت فرهنگی آژانس یهود در ایران روز ۴۷/۷/۲۵ جهت انجام پاره‌ای از کارهای مهاجرت به اسرائیل عزیمت نموده‌اند.^۱

کوشش انجمن کلیمیان تهران در جهت انتقال یهود ایران در آن دوران یک همکاری مستمر با کانون‌های صهیونیستی خارج از کشور بود:

آقای موسی کرمانیان از طرف انجمن کلیمیان تهران و صندوق ملی و اداره آژانس یهود جهت شرکت در کنفرانس مهاجرت یهودیان ساعت ۷/۲۰، روز ۵۱/۲/۲۶ وسیله هواپیمای شرکت هواپیمایی بی-او-سی به سوی تل‌آویو حرکت نمود.

در کنفرانس مزبور راجع به چگونگی افراد جهت مهاجرت به اسرائیل بحث می‌شود و موقعیت افراد یهودی هر کشوری بررسی می‌گردد.

نامبرده پس از شرکت در کنفرانس مزبور که ساعت ۱۲/۳۰ روز ۵۱/۲/۲۶ در تل‌آویو تشکیل گردیده بود ساعت ۵/۲۵، روز ۵۱/۲/۲۹ به تهران وارد گردیده است.^۲

سند دیگر دربارهٔ مساعی مشترک انجمن کلیمیان با سازمان‌های صهیونیستی در جهت انتقال یهود ایران به فلسطین تحت اشغال صهیونیسم چنین می‌گوید:

ساعت ۱۰/۳۵ روز ۵۱/۱۱/۱۴ آقایان حبیب‌القانیان رئیس انجمن کلیمیان تهران و اسحق مرادی وسیله هواپیمای شرکت هوایی بی-او-سی عازم اسرائیل شدند که در کمیته‌ای که از طرف مگبیت و آژانس یهود تشکیل گردیده شرکت نمایند.

در جلسات این کمیته در مورد وضع مهاجرت جوانان یهود به اسرائیل و جذب مهاجر بررسی خواهد شد.

نظریه سه‌شنبه: مسافرت نامبردگان فوق به اسرائیل جهت شرکت در

۱. سند ساواک، شماره ۴۷۳۰۸/۲۷۳۰۸، مورخ ۴۷/۸/۶.

۲. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰۴۰۶۷۰، مورخ ۵۱/۳/۳.

جلسات مگبیت و آژانس مورد تأیید است.^۱

جلسات مشترک اعضای انجمن کلیمیان تهران و نمایندگان رژیم صهیونیستی به منظور جمع‌آوری اعانه و پول جهت تقویت رژیم صهیونیستی و پشتیبانی از ماشین جنگی اسرائیل در مقاطع مختلف، به خصوص در دوران تقابل کشورهای عربی و رژیم اشغالگر قدس به وضوح در اسناد به جا مانده از آن دوران به چشم می‌خورد. اسناد ساواک حاکی از تکاپوی گسترده و بی‌وقفه انجمن کلیمیان تهران و نمایندگان اسرائیل به منظور جمع‌آوری اعانه برای رژیم صهیونیستی در زمان وقوع جنگ سال ۱۹۷۳، میان اسرائیل و کشورهای عربی، معروف به جنگ رمضان (یا جنگ اکتبر و یوم کیپور)^۲ است:

ساعت ۱۹/۰۰ روز ۵۲/۷/۲۲ جلسه انجمن کلیمیان تهران با حضور اعضای انجمن آقای لوبرانی نماینده سیاسی اسرائیل در ایران، لوین معاون نماینده سیاسی اسرائیل، آقای عزری نماینده سابق اسرائیل در ایران و در حدود ۲۰ نفر دیگر از یهودیان سرشناس و عضو کمیته‌های مگبیت تشکیل گردید.

در این جلسه آقایان ابراهیم راد و حبیب القانیان و عزری پیشنهاد نمودند همان طوری که قبلاً کمیته‌های جمع‌آوری اعانه جهت کمک به اسرائیل به سرپرستی آقای لطف‌اله حی تشکیل گردیده بود مجدداً تشکیل و سریعاً نسبت به جمع‌آوری اعانه اقدام نمایند.

آقای لوبرانی نماینده سیاسی اسرائیل در ایران اظهار داشت که از تل‌آویو تلگرافی اطلاع داده‌اند که همزمان با سایر ممالک دیگر یهودیان ایران هم بایستی به اسرائیل کمک نمایند و بایستی مبلغ سی میلیون تومان جمع‌آوری شود. سپس آقای عزری نماینده پیشین اسرائیل در ایران ارقام روزانه جنگ را بیان و اظهار داشت این جنگ برای اسرائیل گران تمام

۱. سند ساواک، شماره ۴۴۲۶۰/۲۱ ه ۲۱، مورخ ۵۱/۱۱/۲۱.

۲. این روز را روز آمرزش گناهان، توبه و انابه و طلب عدالت توأم با مراسم صیام گفته‌اند؛ به امید آن که یهوه از گناهان قوم گذشته آنها را ببخشد و آنان را از بدی‌ها و سیئات بازگرداند.

ر.ک: جان ناس.

می‌شود و بایستی هر چه زودتر دست‌اندرکار جمع‌آوری اعانه شد. سپس آقای القانیان اظهار داشت من کمک قابل توجهی به اسرائیل خواهم کرد و آقایان هم بایستی کمک نمایند. سپس آقایان دکتر کرمانشاهی و ابراهیم راد در زمینه جمع‌آوری پول و کمک به اسرائیل سخنان مهیجی ایراد نمود.^۱

بر اساس این قبیل دستورات صادره از مراکز صهیونیستی بود که انجمن کلیمیان از هیچ کوششی در جمع‌آوری کمک‌های نقدی از پول و طلا جهت ارسال برای خزانه رژیم صهیونیستی فروگذار نمی‌کرد:

اخیراً کلیمیان تهران وجوه قابل توجهی به آقای رفیعی یکی از کارکنان آژانس یهود تحویل داده‌اند و نامبرده وجوه مزبور را به طلا و جواهرات تبدیل و با هواپیما به اسرائیل ارسال می‌دارد.^۲

جلسات مشترک سران انجمن کلیمیان ایران با مقامات رده بالای رژیم صهیونیستی و تعهد آنان مبنی بر جمع‌آوری کمک‌های مالی از یهودیان ایران برای اهداف توسعه طلبانه اسرائیل، یک موضوع قابل تأمل در تاریخ یهود ایران است که اسناد آن به فراوان در پرونده انجمن مزبور یافت می‌شود:

در بازدید اخیری که هیئت اعزامی مگبیت (قسمت کمک به دولت و ارتش اسرائیل) از نقاط اشغالی جنگ اخیر اسرائیل با اعراب و سرحدات گولان [جولان] و شهرهای اسرائیل نموده بودند در جلسه‌ی آشنایی که با حضور کانتزیر رئیس‌جمهور و سپیر وزیر دارایی، موشه‌دایان وزیر دفاع و ابان وزیر امور خارجه اسرائیل برگزار گردیده بود، آقای حبیب القانیان رئیس انجمن کلیمیان و ابراهیم راد صاحب کارخانه کارتن‌سازی در حضور نامبردگان قول داده‌اند که پس از بازگشت به ایران سعی و اهتمام ورزند که نسبت به گذشته مبالغ قابل ملاحظه‌ای از کلیمیان ایرانی جهت کمک به اسرائیل جمع‌آوری نموده و با تبلیغات وسیع و دامنه‌دار یهودیان ایرانی را وادار به مهاجرت به اسرائیل بنمایند.

۱. سند ساواک، شماره ۷۷۳۱۸/۲۰ و ۲۱، مورخ ۱۳۵۲/۷/۲۴.

۲. سند ساواک، شماره ۹۹۹، مورخ ۴۷/۳/۲۳.

نظریه سه‌شنبه: آقای حبیب القانیان سرمایه‌دار و بازرگان معروف کلیمی که از نعم و مزایای این کشور بیش از هر فرد ایرانی استفاده برده و می‌برد کشور اسرائیل را سرزمین اصلی خود دانسته و کلیمیان ایرانی را تشویق می‌نماید که در اسرائیل سرمایه‌گذاری نموده و از این رهگذر در جهت پیشرفت بنیه اقتصادی اسرائیل کمک می‌نماید و اصولاً در سرزمینی که به دنیا آمده و بزرگ شده و استفادهٔ سرشار می‌برد برایش اهمیتی ندارد و همیشه خود را وابسته به اسرائیل می‌داند.^۱

سران انجمن کلیمیان تهران به مقصود ایفای تعهدات خود در قبال رژیم صهیونیستی و پشتیبانی از اهداف و مطالع اشغالگران، از هیچ تکاپو و تلاشی دریغ نمی‌ورزیدند.

فروش زمین‌ها و اموال مربوط به یهودیان که تحت تکفل انجمن قرار داشت و صرف آن در جهت انتقال یهود ایران به فلسطین اشغالی یک نمونه از آن است:

انجمن کلیمیان تهران چندی قبل زمینی به مساحت چندین هزار متر در بولوار الیزابت در بر خیابان میکده به وسیله اعانات یهودیان تهران خریداری و وقف گردیده بود که در آن زمین مدرسه [،] مسجد [کنیسه] و باشگاه ساخته شود بیش از ۱۸ سال این زمین نگهداری گردیده بود و بر خلاف موازین قانون مذهب شرع و عرف یهود به وسیله انجمن کلیمیان به جای این که تبدیل به احسن شود زیرا متعلق به مال وقف ملی بود و اخیراً بنا به توصیه نمایندگی اسرائیل زمین مزبور به بهای زیادی فروخته شده است و بهای آن برای تشویق در امر مهاجرت یهودیان ایرانی به عنوان کرایه‌بار و مخارج گذرنامه و غیره در نظر گرفته شده است و مهاجرت یهودیان ایرانی نسبت به سابق رو به ازدیاد گذارده و هر هفته متجاوز از ۵۰ خانواده یهودی به اسرائیل مهاجرت می‌نمایند.

نظریه منبع: در حدود ۹۰٪ از موقوفه یهودیان ایران به نام انجمن کلیمیان تهران به ثبت رسیده است.^۲

۱. سند ساواک، شماره ۵۱۲/۶۰۵۲۰/۲۱۵، مورخ ۵۳/۱/۱۴.

۲. سند ساواک، شماره ۴۷۲۰/۳۷۳۲۰/۴۵، مورخ ۴۷/۸/۸.

پیوند و ارتباط بین انجمن کلیمیان تهران و اسرائیل به گونه‌ای عمیق و همه‌جانبه بود که سازمان‌ها و مأموران اسرائیلی، بنا به مقتضیات و شرایط وقت، تحت نام و پوشش این انجمن معامله و دادوستد می‌کردند. در گزارشی از ساواک در این باره چنین آمده است:

از سه ماه قبل تاکنون سازمان‌های دولت اسرائیل در ایران فعالیت شدید و چشم‌گیری در بین یهودیان ایران برای جلب آنان و فعالیتهای سیاسی و مهاجرت گرفته‌اند به عمل آورده‌اند. از بدو تشکیل دولت اسرائیل تاکنون هیچگاه فعالیت علنی در بین یهودیان ایران نداشتند و اگر عملیاتی انجام می‌گردید [می‌گرفت] کاملاً در خفا بود ولی از سه ماه قبل تاکنون به طور علنی اقدامات زیر انجام داده‌اند:

۱- سازمان دولتی اسرائیل در ایران خانه احمد قوام (قوام‌السلطنه) را که در خیابان کاخ واقع بود به نام انجمن کلیمیان ایران برای سکونت محل سفارت خریداری کرده است.^۱ برای این که مجوز خرید کسب شده باشد انجمن کلیمیان ایران که جنبه حقوقی دارد، به عنوان خریدار و واگذارنده محل سفارت تعیین گردید و در این باره بین انجمن و وزارت امور خارجه مبادله‌نامه شده است. انجمن خود را محق برای خرید یک ملک دانسته و وزارت امور خارجه هم با آنها موافقت کرده است.

۲- عزری سفیر فعلی اسرائیل در ایران و منوچهر امیدوار مسئول مهاجرین که هر دو تبعه سابق ایران هستند از ایران تغییر مأموریت خواهند یافت و به جای آنان اشخاص دیگری گمارده می‌شوند. سایر ایرانیانی که بعداً تبعیت اسرائیل پیدا کرده‌اند، نیز تغییر مأموریت پیدا می‌کنند.

۳- در کنگره صهیونیسم برای مهاجرت یهودیان به اسرائیل که شنبه

۱. این مکان که در خیابان فلسطین کنونی قرار دارد، تا زمان سقوط سلطنت پهلوی، سفارت رژیم صهیونیستی در ایران بود. اما با پیروزی انقلاب اسلامی در اختیار فلسطینی‌ها قرار گرفت. طبق اطلاعات موجود، بخش قابل توجهی از هزینه خرید ساختمان احمد قوام (قوام‌السلطنه) و یا سفارت اسرائیل را طبق سفارش و دستور نمایندگان اسرائیلی، بعضی سرمایه‌داران یهود ایران، از جمله حبیب القانیان پرداخت کرده بودند.

هفته گذشته تشکیل شده، از ایران این اشخاص در آن شرکت کرده‌اند:
حبیب القانیان سرمایه‌دار.^۱

در برخی مواقع، انجمن کلیمیان ایران به نیابت از سازمان‌های صهیونیستی، نه تنها یهود ایران را موظف، بلکه تهدید می‌کرد تا به دولت اشغالگر صهیونیستی کمک مالی کنند:

از ساعت ۷/۵ بعد از ظهر دیروز جلسه هفتگی انجمن کلیمیان تهران با حضور عنایت‌اله منتخب نایب‌رئیس، کهن دبیر، ابراهیم پاشا خزانه‌دار، روح‌اله مناسیان، نورافشار، اسحق بروخیم، دکتر بروخیم، ایوب الیاهو، بینا، یعقوب کهنیم و حاج ابراهیم اسحاق اف اعضاء در محل انجمن تشکیل شد و بدواً راجع به لزوم کمک سرمایه‌داران یهودی ایرانی به دولت اسرائیل و تذکر و حتی تهدید مقامات آژانس یهود در تهران در این مورد به سرمایه‌داران یهودی ایرانی و همچنین تحت فشار قرار دادن و قائل شدن تبعیض درباره مهاجرین ایرانی در اسرائیل که منجر به بازگشت جمعی از ایرانیان با کشتی به ایران شده صحبت و مذاکره به عمل آمده و بعد راجع به ساختمان مؤسسات خیریه یهود در تهران و امور مربوط به کلیمیان صحبت و گفتگو شده و تصمیماتی اتخاذ گردید.^۲

توسعه بنگاه‌های بانکی و تعاونی در فلسطین اشغالی و در میان یهودیان ایرانی مقیم آن خطه، از دیگر تحرکات سران و اعضای انجمن کلیمیان تهران بود که طبق توافق با نمایندگان صهیونیسم جامه عمل می‌پوشید:

ساعت ۹ صبح روز ۳۹/۴/۱۵ کمیسیونی با حضور سیگل رئیس اداره مهاجرت اسرائیل، ناسن رئیس آژانس یهود، نصرت‌اله منتخب عضو انجمن کلیمیان تهران، موسی کرمانیان عضو آژانس یهود، دکتر دوریل نماینده تجاری اسرائیل در محل آژانس تشکیل گردیده است. در این جلسه درباره توسعه بنگاه تعاون و بانک ایرانیان مقیم اسرائیل و رفع اختلاف نظر بین هیئت مؤسس آن در اسرائیل و هم چنین نظر یهودیان

۱. سند ساواک، شماره ۳۵۳۲، مورخ ۱۳۴۷/۱۰/۲۳.

۲. سند ساواک، شماره ۳۱۴/۹۸۹، مورخ ۴۰/۳/۸.

مقیم ایران و انجمن کلیمیان تهران مذاکره به عمل آمده و قرار شده است انجمن کلیمیان مبلغ قابل ملاحظه‌ای که شایسته یهودیان ایرانی است برای ایجاد بنگاه تعاون بانکی جمع‌آوری نمایند و کمیسیون بدون اخذ نتیجه در ساعت ۱۲ خاتمه یافته است.^۱

انجمن کلیمیان ایران از طریق هماهنگی با مقامات و مسؤولان ادارات ذی‌ربط دوره پهلوی، مؤسسات و کانون‌های یهودی را از پرداخت برخی عوارض دولتی معاف می‌کرد. این در حالی بود که سرمایه‌های هنگفتی از یهودیان ایران جمع‌آوری و به خزانه رژیم صهیونیستی سرازیر می‌شد:

ساعت ۱۹/۰۰ روز ۴۹/۹/۲۹ جلسه انجمن کلیمیان با حضور اعضاء انجمن تشکیل گردید. در این جلسه پیرامون کمکهای افراد خیرخواه خارجی مطالبی ایراد و آقای ابراهیم راد صاحب صنایع کارتن‌سازی ایران که غالباً کمکهای مؤثری به مهاجرین به اسرائیل می‌نماید اظهار داشت، ما نباید از خارج کشور کمک بگیریم باید یهودیان ایران رأساً کمک نمایند. سپس پیرامون جلب موافقت شهرداری تهران در مورد عدم دریافت عوارض نوسازی از مدارس و مؤسسات خیریه مطالبی ایراد [کرد] آقای لطف‌اله حی ضمن اقداماتی توجه بعضی مقامات را جلب و قرار شده است که آقای دکتر یگانه وزیر مشاور در جلسه‌ای ضمن دعوت از نماینده یهودیان در مجلس شورای ملی در این خصوص اقداماتی به عمل آورد. این جلسه در ساعت ۲۲/۳۰ پایان یافت.

نظریه شنبه: حذف عوارض نوسازی و عدم دریافت آن از مؤسسات خیریه و مدارس، تسهیلی است جهت افراد بی‌بضاعت و مستمند و مؤسسات مربوطه.^۲

انجمن کلیمیان تهران ارتباط هدفدار تشکیلاتی با کنگره جهانی یهود برقرار کرده بود. سران و نمایندگان انجمن مزبور در نشست‌های رسمی این کنگره همواره حضور و مشارکت جدی داشتند. در ذیل به چند نمونه از آن به طور مستند اشاره می‌شود:

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳-۲۰۱۰، مورخ ۳۹/۴/۲۰.

۲. سند ساواک، شماره ۲۴۴۲۳/۲۰/۴۵، مورخ ۴۹/۱۰/۸.

از طرف کنگره بین‌المللی یهودیان دعوت شده است که دو نفر نماینده از ایران به استراسبورگ عزیمت نمایند لذا در جلسه انجمن کلیمیان توافق شده است که دو نفر آقایان موسی کرمانیان و یوسف کهن به این کنگره عزیمت نمایند گفته می‌شود آقای موسی کرمانیان گذرنامه کشور اسرائیل را نیز همراه دارد، زیرا قبلاً به آن کشور مهاجرت نموده ولی در مسافرت اخیر گویا گذرنامه‌اش از طرف کشور ایران گرفته شده است.^۱

در سند دیگر ساواک نیز در این باره آمده است:

اخیراً نامه‌ای از طرف کنگره جهانی یهود به عنوان انجمن کلیمیان تهران ارسال گردیده است که ترجمه آن به شرح زیر اعلام می‌گردد:
در جلسات قبلی که در پاریس داشتیم تصمیم گرفته شد کنگره آتی را در اسرائیل تشکیل دهیم. کنگره جهانی یهود در روز ۲۷ ژوئن در تل‌آویو هتل شرایتون تشکیل می‌گردد و تا چهارم ژولای ادامه دارد. دو نفر از نمایندگان جامعه کلیمیان ایران را برای شرکت در این کنگره معرفی نماید.

منشی‌کل- گرهارد- ریاگنر.

در جلسه انجمن کلیمیان تهران پس از بررسی و تبادل نظر پیشنهاد گردید که آقایان یوسف کهن نایب رئیس انجمن و عضو انجمن شهر و وکیل دادگستری و دکتر سلیمان آقایی عضو انجمن کلیمیان و کارمند بانک ملی از طرف یهود ایران در این کنگره شرکت نمایند.

نظریه سه‌شنبه: مقرر فرمایید در مورد شرکت دو نفر نمایندگان جامعه یهود ایران در کنگره جهانی یهود که در اسرائیل تشکیل می‌گردد نظریه اعلام فرمایید در صورت مثبت آیا نامبردگان سکوت اختیار و یا این که سخنرانی هم در مورد پیشرفت‌هایی که نصیب جامعه یهود در ایران شده بنمایند.

نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه مورد تأیید است.^۲

۱. سند ساواک، شماره ۳۲۶/۲۱۰۷۴، مورخ ۴۴/۴/۲۳.

۲. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۷۷۰۹۰، مورخ ۵۲/۳/۱۴.

در گزارشی از ساواک دربارهٔ اسامی افراد اعزامی برای شرکت در کنگره جهانی یهود چنین استعلام شده است:

ششمین نشست کنگره جهانی یهود از تاریخ سوم تا دهم فوریه ۱۹۷۵ برابر با ۱۴ الی ۲۱ بهمن ماه ۱۳۵۳ در اورشلیم با حضور نمایندگان جوامع مختلفه یهودی وابسته به کنگره مورد بحث تشکیل می‌شود، کنگره مزبور از جامعه یهودیان ایران طی نامه‌ای درخواست نموده است نمایندگانی به این کنگره اعزام دارند، انجمن کلیمیان تهران افراد مشروحه زیر را انتخاب نموده است که در کنگره مزبور شرکت نمایند:

- ۱- آقای حبیب‌القائیان رئیس انجمن کلیمیان تهران.
- ۲- لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی.
- ۳- یوسف کهن نایب رئیس انجمن کلیمیان تهران.
- ۴- خلیل‌نهایی بازرگان.
- ۵- موسی کرمانیان بازرگان.
- ۶- مهندس اسحق برال عضو انجمن کلیمیان تهران.
- ۷- دکتر سلیمان آقایی رئیس کل بانک اصناف.
- ۸- چنگیز طوماری از دانشکده حسابداری شرکت نفت، نماینده جوانان.
- ۹- شهریار زرینی دانشجوی مدرسه عالی حسابداری نماینده جوانان.
- نظریه سه‌شنبه: ۱- خبر فوق صحت دارد ۲- انجمن کلیمیان تهران درخواست نموده است چنانچه مقامات مربوطه صلاح و مصلحت بدانند افراد فوق‌الذکر در کنگره جهانی یهود شرکت و در صورت اقتضا سخنرانی نمایند مقرر فرمایید نظریه آن اداره کل را در مورد شرکت نامبردگان اعلام نمایند.^۱

ادارهٔ کل ذی‌ربط در پاسخ به استعلام مزبور چنین یادداشت کرده است:

جز آقای [لطف‌اله] حی که نماینده مجلس است بلامانع است.^۲

یک نمونه دیگر در میان انبوه اسناد چنین حکایت می‌کند:

۱. سند ساواک، شماره ۶۰۹۲۴/۲۰۵۲۱، مورخ ۵۳/۱۱/۱.

۲. همان سند، امضاء در تاریخ ۵۳/۱۱/۲.

روز ۳۶/۸/۷ از طرف انجمن کلیمیان ایران آقایان حبیب القانیان، سلیمان آقای و موسی کرمانیان جهت شرکت در کنگره جهانی یهود که در واشنگتن تشکیل می‌گردد با هواپیمای ایران ایر به آمریکا عزیمت نمودند. این کنگره مدت یک هفته ادامه خواهد داشت.^۱

اشاره به این موضوع خالی از فایده نخواهد بود که نمایندگان اعزامی انجمن کلیمیان به مجالس صهیونیستی، معمولاً با سران و مقامات اسرائیل نیز دیدار و ملاقات کرده و جلسات ویژه داشتند:

ساعت ۱۲/۰۰ روز ۵۳/۱۱/۸ در دفتر آقای حبیب القانیان رئیس انجمن کلیمیان تهران واقع در خیابان شاه ساختمان آلومینیم جلسه‌ای با حضور نامبرده و لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی و خلیل نهایی رئیس مگبیت ایران برگزار می‌گردد. پس از مذاکرات مفصلی که به عمل می‌آید چنین تصمیم گرفته شده موقعی که هیئت مورد بحث جهت شرکت در کنگره جهانی یهود به اسرائیل مسافرت می‌نمایند با ژنرال ایگال آلون وزیر امور خارجه اسرائیل ملاقات و برای رفع گرفتاری‌های آقای مئیر عزری نماینده سابق سیاسی اسرائیل در ایران مذاکره نمایند و طرفداری خود را از نامبرده به مقامات اسرائیلی اعلام دارند. به همین مناسبت قرار بر این شد که از طریق نمایندگی اسرائیل در ایران قبلاً وقت ملاقات از وزیر امور خارجه اسرائیل گرفته شود.

نظریه سه‌شنبه: ۱- جلسه فوق صحت دارد. ۲- آقای مئیر عزری نماینده سابق سیاسی اسرائیل در ایران که قرار بود چندی پیش به اسرائیل مسافرت نماید سفر خود را به تعویق انداخته و قرار است همراه هیأت مزبور به اسرائیل مسافرت نماید تا در جریان فعل و انفعالات هیأت مزبور به نفع خود قرار گیرد.^۲

سران، اعضا و نمایندگان انجمن کلیمیان تهران، در کنگره سالیانه سازمان جهانی صهیونیستی نیز معمولاً حضور و مشارکت فعال داشتند:

۱. سند ساواک، شماره ۵۷۲۴۷/۲۵۲۰، مورخ ۳۶/۸/۸.

۲. سند ساواک، شماره ۹۶۴۶/۲۵۲۰، مورخ ۵۳/۱۱/۱۲.

از ابتدای خرداد ماه ۴۷ عده‌ای از یهودیان ایران خود را آماده حرکت به اسرائیل نموده‌اند که در کنگره سالیانه صهیونیست جهانی یهود که در اسرائیل تشکیل می‌گردد شرکت نمایند. لذا آقای منصور کرمانیان و موسی کرمانیان عضو انجمن کلیمیان تهران و ابراهیم موره به اتفاق عیال خود که در حدود ۹ نفر از یهودیان ایرانی می‌باشند به اسرائیل عزیمت نموده‌اند آقای ناصر بنایان عضو باشگاه ورزشی و کارمند بانک نیز همراه این عده مسافرت نموده است.^۱

شرکت فعال نمایندگان و سران انجمن کلیمیان ایران در اتحادیه جهانی کنیساها نیز نشانگر ارتباط سازمانی انجمن مزبور با اکثر سازمان‌ها و کانون‌های یهودی یا صهیونیستی عمده در خارج ایران بوده است، که به یک نمونه از آن در ذیل اشاره می‌شود:

احتراماً سازمان اطلاعات و امنیت تهران اعلام داشته یازدهمین مجمع اتحادیه جهانی کنیساهای یهودی که از تاریخ ۲۲ الی ۲۷ نوامبر ۱۹۷۶ برابر با ۳۵/۹/۱ الی ۳۵/۹/۶ [تاریخ شاهنشاهی] در کشور اسرائیل (اورشلیم) منعقد می‌گردد از شخصیت‌های طراز اول یهودی از سراسر جهان دعوت به عمل آمده که در این مجمع شرکت نمایند، به همین مناسبت از یوسف کهن نایب رئیس مرکزی انجمن کلیمیان تهران و نماینده اقلیت یهودی در مجلس شورای ملی دعوت به عمل آمده است که در جلسات مجمع مزبور شرکت نمایند.

سازمان موصوف اشاره نموده سال گذشته نیز یوسف کهن در مجمع اتحادیه کنیساها شرکت و سخنانی پیرامون آزادی مذهب در ایران در تحت آئین شاهنشاهی و نیز موهبت‌هایی که با الطاف عالی شاهنشاه آریامهر نصیب کلیمیان ایران گردیده ایراد نموده است.

سازمان مورد نظر در زمینه شرکت نامبرده در جلسات اتحادیه موصوف نظریه خواسته است مراتب جهت استحضار و صدور هر گونه

اوامری از عرض می‌گذرد.^۱

انجمن کلیمیان تهران در همه زمینه‌ها، موضوعات و عرصه‌ها که مطمح رژیم صهیونیستی بود، به عنوان یک تشکیلات کاملاً مورد اعتماد و اطمینان در خدمت برنامه‌ها و طرح‌های آن رژیم عمل و انجام وظیفه می‌کرد:

ساعت ۱۰/۱۵ روز ۵۱/۷/۱۹ آقای موسی کرمانیان [به] وسیله هواپیمای بی-او-۱ سی تهران را به سوی اسرائیل ترک نمود. آقای موسی کرمانیان برای شرکت در جلسه‌ای که جهت عقد قرارداد فرهنگی و اعزام راهنمایان زبان عبری در اسرائیل تشکیل می‌گردد به آن کشور مسافرت نموده است.

نظریه سه‌شنبه: جلسه مورد بحث برای انتخاب تعدادی از راهنمایان زبان و فرهنگ عبری که با حضور نمایندگان انجمن کلیمیان تهران در اسرائیل تشکیل می‌گردد که راهنمایان مزبور زیر نظر انجمن کلیمیان و صندوق ملی انجام وظیفه نمایند.^۲

پذیرایی و پشتیبانی تبلیغی و مالی از ورزشکاران اسرائیلی شرکت‌کننده در هفتمین دوره بازیهای آسیایی تهران، از سوی انجمن کلیمیان که با هماهنگی نمایندگان رژیم صهیونیستی و آژانس یهود در تهران صورت گرفت، بیش از پیش گویای ماهیت و ساختار این انجمن کلیمیان است:

قرار است از طرف انجمن کلیمیان تهران در ساعت ۲۰/۰۰ روز ۵۲/۶/۲۷ مجلس ضیافت شام به افتخار ورزشکاران اسرائیلی شرکت‌کننده در هفتمین دوره بازیهای آسیایی تهران در هتل کینگز برگزار گردد. ضمناً در این ضیافت از عده‌ای از کارمندان نمایندگی اسرائیل در ایران، آژانس یهود و یهودیان سرشناس ایران نیز دعوت به عمل آمده است.^۳

گزارش دیگر ساواک درباره برپایی جلسه مزبور چنین حکایت کرده است:

۱. سند ساواک، مورخ ۳۵/۱۲۵۵/۵/۲۶.

۲. سند ساواک، شماره ۲۰/۴۳۱۱۶، مورخ ۵۱/۷/۲۷.

۳. سند ساواک، مورخ ۵۳/۶/۲۵.

[موضوع:] مجلس ضیافت به افتخار ورزشکاران اسرائیلی

از ساعت ۲۰/۰۰ روز ۵۳/۶/۲۷ از طرف انجمن کلیمیان تهران به افتخار ورزشکاران اسرائیلی ضیافتی به شام در هتل کینگز با حضور ۱۲۰ نفر برگزار گردید.

در این ضیافت آقای لوبرانی و لوین رئیس و معاون و کارمندان نمایندگی اسرائیل در ایران، عده‌ای از کارمندان آژانس یهود و اعضاء انجمن کلیمیان تهران و یهودیان سرشناس حضور داشتند.

ابتدا تابلو نفیس مزین به تمثال رنگی اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر از طرف انجمن کلیمیان تهران به وسیله حبیب القانیان رئیس انجمن به سرپرست ورزشکاران اسرائیلی شموئیل دالکین اهداء گردید. سپس ۹۴ عدد سکه پهلوی که در سینی ریخته شده بود توسط رانین حی به اُرتب ابرام‌اویچ دختر اسرائیلی که مدال طلا در پرش ارتفاع گرفته اهداء گردید که بین ورزشکاران اسرائیلی تقسیم نمایند. سپس آقای کاشانی عضو انجمن کلیمیان تهران در مورد نحوه برگزاری بازیهای آسیایی و نظم و ترتیب آن به تفصیل صحبت نمود و از مقامات امنیتی و انتظامی ایران تشکر نمود. آنگاه لوبرانی نماینده سیاسی اسرائیل در ایران رشته سخن را بدست گرفت و اظهار داشت:

جای خوشبختی است که ورزشکاران اسرائیلی که نماینده سه میلیون نفر جمعیت می‌باشند توانسته‌اند به نسبت مدالهای زیادی کسب نمایند و باعث افتخار می‌باشد و در مورد عظمت ورزش صحبت نمود. در خاتمه از مأمورین امنیتی و انتظامی ایران که زحمات زیادی متحمل شده‌اند که این مسابقات با نظم و ترتیب خاصی به پایان رسیده است تشکر نموده سپس آقای دالکین به زبان عبری سخنرانی نمود که به وسیله دکتر کرمانشاهیچی به زبان فارسی ترجمه می‌گردید.

مشارالیه در زمینه پذیرایی از ورزشکاران در بازیهای آسیایی و همچنین از مقامات امنیتی و انتظامی اظهار تشکر و امتنان نمود سپس مدعین صرف شام نمودند.[.] این ضیافت در ساعت ۲۴/۰۰ خاتمه یافته

است.^۱

هماوایی و همسویی انجمن کلیمیان تهران نسبت به رژیم صهیونیستی کاملاً در تاریخ فعالیت و کارنامه این تشکیلات آشکار است:

روز ۵۱/۶/۲۱، از طرف نمایندگی اسرائیل در ایران و انجمن کلیمیان تهران- صندوق ملی یهود- تلفنی به افراد سرشناس یهود مقیم تهران اطلاع داده شده است که ساعت ۱۶/۰۰ روز ۵۱/۶/۲۲ مجلس ختمی به مناسبت کشته شدن ورزشکاران اسرائیلی در دهکده المپیک مونیخ در کنسای اتفاق (کلوپ عراقیها) واقع در خیابان آناتول فرانس برگزار می‌گردد که در این مراسم شرکت جویند.

نظریه شنبه: نظری ندارد.

نظریه سه‌شنبه: ضمن تأیید جریان فوق این دعوت تلفنی بوده و کارت و یا اعلامیه‌ای در این زمینه منتشر نگردیده است.^۲

آن تعداد از اعضا و عناصر فعال و معروف انجمن کلیمیان تهران که طی سالهای فعالیت این تشکیلات در دوران سلطنت پهلوی، در اسناد ساواک از آنها یاد شده، بعضاً عبارتند از:

مراد اریه فرزند حاخام الیاس، حبیب القانیان فرزند بابایی، نوراله حی فرزند اسماعیل، لطفاله حی فرزند اسماعیل که نماینده یهودیان در مجلس شورای ملی نیز بود. یوسف کهن فرزند موسی که نماینده یهودیان در مجلس شورای ملی نیز بود. دکتر روحاله کهنیم فرزند آقاخان، جمشید کشفی که زمانی نماینده یهودیان در مجلس شورای ملی نیز بود، دکتر سلیمان آقایی فرزند جامی عبودی، دکتر ایرج لاله‌زاری، مظفر مسنن فرزند ابراهیم، ایوب الیهو [الياهو] فرزند الیاس، اسحق بروخیم فرزند باروخ، روحاله مناسبیان فرزند رحیم، نصرت‌اله منتخب تهرانی فرزند خداداد، دکتر غیاث‌اله (عنایت‌اله) منتخب فرزند خداداد، نوراله نورافشان، ابراهیم یاشار، ابراهیم اسحاق‌پور، یعقوب سهیم، جان هارونیان فرزند رحیم، ابراهیم‌راد که صاحب کارخانه کارتن‌سازی در ایران نیز بود. دکتر راوین ملمد فرزند خسین، یوسف یاشارال، دکتر

۱. سند ساواک، شماره ۷۹۳۲۱/۲۰هـ ۲۱، مورخ ۵۳/۶/۲۸.

۲. سند ساواک، شماره ۴۳۰۲۶/۲۰هـ ۲۱، مورخ ۵۱/۶/۲۲.

دانش‌راد، همتی، مهندس برال، مهندس نظریان، مهندس مبصری، مهندس منوچهر کهن، پرویز یشعیا، مهندس نهورایی، دکتر حشمت‌اله کرمانشاهیچی فرزند ابراهیم که مدیر عامل کارخانجات روغن نباتی نرگس شیراز نیز بود. راوداوید شوند، خلیل نهایی، اسحاق برال، مسعود هارونیان، گلبن مقدم، شموئیل کامران، ابراهیم موره فرزند حییم، دکتر لقمان امینی فرزند شکراله، باروخ بروخیم فرزند آشر، میرحق کشفی، موسی کرمانیان [که در سالهای پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ مدیر مجله عالم یهود و در سال ۱۳۴۴ به بعد در مجمع مرکزی تشکیلات صهیونیست ایران و از عناصر بسیار فعال مجامع مرموز صهیونیستی در ایران بود.]، خانم شمسی حکمت [که مدیریت و مسئولیت مجله زن‌روز را نیز به عهده داشت]، ملیحه کشفی، مهندس عزیز دانش‌راد فرزند حق‌نظر [که زمانی در حزب توده نیز عضویت داشت].

طبق مدارک موجود، در انتخابات ۲۵ فروردین سال ۱۳۵۷ یعنی حدود ده ماه قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، افراد ذیل به عنوان اعضای جدید هیأت مدیره انجمن کلیمیان تهران انتخاب شدند: یوسف کهن، دکتر دانش‌راد، همتی، مهندس برال، مهندس نظریان، مهندس مبصری، مهندس منوچهر کوهن، پرویز یشعیا، مهندس نهورایی، دکتر کرمانشاهیچی، دکتر سلیمان آقای و داود داوید. به این اسامی می‌توان شمار دیگری را نیز اضافه کرد؛ لیکن به دلیل پرهیز از طولانی شدن نوشتار به همین مقدار بسنده شده است.

صندوق ملی یهود

برخی این نام را برگرفته از «صندوق ملی یهود» وابسته به سازمان جهانی صهیونیسم می‌دانند که به منظور تحقق اهداف آن سازمان در زمینه تصرف اراضی فلسطین و یهودی کردن آن تأسیس شد.

طرح تأسیس صندوق ملی یهود ابتدا در کنگره اول سازمان جهانی صهیونیسم در سال ۱۸۹۷م/۱۲۷۶ش، ارائه شد، ولی در کنگره پنجم در دسامبر ۱۹۰۱م/۱۲۸۰ش، مورد موافقت و تصویب قرار گرفت. این صندوق وظیفه جمع‌آوری اعانات و کمک‌های مالی یهودیان نقاط مختلف جهان را به عهده داشت.

صندوق ملی یهود با تعقیب سیاست به مالکیت درآوردن اراضی فلسطین تأسیس شد و در سال ۱۹۰۷م/۱۲۸۶ش، به عنوان یک شرکت انگلیسی به ثبت رسید و سپس به شهر کلن آلمان منتقل شد. در جنگ جهانی اول مقر صندوق به شهر لاهه در هلند و در سال ۱۹۲۲م/۱۳۰۱ش، به قدس منتقل شد.

در جنگ جهانی دوم، سازمان‌های صهیونیستی و یهودی آمریکا بزرگترین نقش را در سرمایه‌گذاری و حمایت از این صندوق به عهده گرفتند.^۱

چند سالی پس از اعلام موجودیت رژیم صهیونیستی در سرزمین فلسطین، در سال ۱۹۵۴م/۱۳۳۳ش، کلیه دارایی‌ها و بدهی‌های صندوق ملی یهودیان در اختیار و برعهده اسرائیل گذاشته شد.

۱. ر.ک: سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی، صص ۳۵۱، ۳۵۲.

در سال ۱۹۶۰م/۱۳۳۹ش، نیز برای مشخص کردن رابطه صندوق ملی یهود با این رژیم، بین نمایندگان دولت صهیونیستی و مقامات صندوق، توافقنامه‌ای به امضا رسید و براساس آن مقرر گردید تا این تشکیلات به عنوان آژانس مستقل سازمان جهانی صهیونیسم به عملیاتش برای جمع‌آوری کمک‌های مالی از یهودیان نقاط مختلف جهان و یهودی‌کرن اراضی فلسطین، با اهداف از پیش تعیین شده، ادامه دهد.^۱

اما طرح تأسیس صندوق ملی یهود ایران در سال ۱۳۴۴ توسط انجمن کلیمیان تهران مورد موافقت قرار گرفت. انجمن کلیمیان تهران برای راه‌اندازی عملی صندوق اقداماتی در میان یهودیان ایران به عمل آورد.

در یکی از اسناد ساواک در این باره آمده است:

طبق اطلاع یهودیان ایران روز سه‌شنبه توسط دانش‌آموزان دبیرستانهای یهودیان مقیم ایران شروع به سرشماری یهودیان مقیم ایران نموده‌اند. علت مبادرت به این عمل را تشکیل صندوق ملی یهودیان ذکر می‌نمایند. شایع است که یدیدیا شوفت [شوفت] سردفتر و عضو دارالشرع کلیمیان گفته است پس از این سرشماری ابلاغ خواهد شد تا هر کس علاقمند است به اسرائیل عزیمت نماید. ضمناً عین اعلامیه انجمن کلیمیان تهران به پیوست می‌باشد.

نظریه منبع: یدیدیا شوفت [یا شوفت] حقوق‌بگیر سفارت اسرائیل و مبلغ آژانس یهود است.^۲

در اسناد دیگر ساواک در خصوص نحوه تأسیس صندوق ملی یهود، وابسته به انجمن کلیمیان تهران چنین آمده است:

روز سه‌شنبه ۴۴/۷/۲۰ یهودیان ایران به منظور ایجاد صندوق اعانه ملی به وسیله دانش‌آموزان دبیرستانهای وابسته به اقلیت مزبور مبادرت به سرشماری یهودیان ایران نمود و اعلامیه‌ای تحت عنوان اعلامیه انجمن کلیمیان تهران پیرامون صندوق ملی منتشر ساخته‌اند.

۱. ر. ک: لی اویرین، سازمان‌های یهودیان آمریکا و اسرائیل، ترجمه ع. ناصری، چاپ اول، ۱۳۶۹، مؤسسه تحقیقاتی و انتشاراتی نور، صص ۲۲۶، ۲۲۷.

۲. سند ساواک، شماره ۱۹۶۵۴ [ناخوانا]، مورخ ۴۴/۷/۲۴.

در اعلامیه مزبور نوشته شده که سالیان دراز است مردم اجتماع ما در آرزوی تشکیل صندوق ملی با اشتیاق فراوان صحبت می‌کنند و کنیساهای ما که مرکز دعا و نیایش است به مراکز جمع‌آوری اعانات تبدیل شده در نتیجه کسانی که از این همه اتلاف وقت در ساعات تفیلا (نماز) ناراضی هستند از کنیساهای دوری گرفته‌اند با این همه جامعه اسرائیل ایران بیش از هر جمعیت دیگری اعانات و صدقاتی می‌پردازد و رقم بزرگی از محل اعانات که بدست می‌آید مثل آبی در ریگزارها فرو می‌رود. در چنین شرایطی انجمن کلیمیان تهران به این مسئله اساسی و مهم روز را مورد نظر قرار داده و طرح کاملی که متضمن کلیه جوانب باشد تهیه نموده است و هدف از این طرح تشکیل صندوق ملی است که کلیه اعانات در صندوق واحدی تمرکز یابد و طرحهای منظمی جهت نحوه خرج و تقسیم عادلانه آنها تهیه نمایند و به تدریج تکدی و گدایی از میان جامعه مابرداشته شود. در خاتمه از اشخاصی که قسمت‌هایی از املاک به نام آنان ثبت شده دعوت نموده که انتقال املاک مزبور که در حقیقت سرمایه اصلی صندوق است از همکاری دریغ نمایند.^۱

ساختار و ماهیت

این صندوق مطابق مندرجات ماده اول اساسنامه آن، با هدف؛ تمرکز کلیه امور مالی و درآمدهای خیریه عمومی و بهره‌برداری از املاک و اموال غیرمنقول انجمن کلیمیان تهران در یک صندوق واحد و تنظیم طرح‌های اساسی و دقیق در مورد هزینه‌های عمومی و تقسیم بودجه‌های فرهنگی، بهداشتی و اجتماعی و کلیه امور عام‌المنفعه ایجاد شد.

با نگاهی گذرا به اسامی برخی از اعضای هیأت مدیره صندوق در همان شروع فعالیت، تا حدودی می‌توان به ماهیت و اهداف آن پی برد. براساس اسناد موجود،

۱. بولتن ساواک، مورخ ۴۴/۷/۲۶.

لطفاله حی، دکتر حشمت‌اله کرمانشاهیچی، حبیب القانیان، مهندس دانش‌نژاد، خلیل نهایی، ملیحه کشفی و آقای شیف معاون آمریکن جوینت از این جمله بودند. اسامی مذکور در نخستین گردهمایی صندوق مرکزی در بهمن ماه ۱۳۴۵ اعلام شد. در کنار اسامی مزبور، افرادی نیز به عنوان مشاور صندوق در همین نشست معرفی شدند که اسامی شماری از آنان به شرح ذیل است:

لطفاله حی، خلیل نهایی، اعتصامی (متخصص آمار بانک مرکزی ایران) دکترآقایی (از بانک مرکزی ایران)، الیشاء (معاون کل بانک اعتبارات ایران) دکتر لقمان امینی، مهندس دانش‌نژاد (مدیر کل سابق وزارت صنایع)، سلیمان‌زاده (رئیس اداره خارجه بانک بیمه بازرگانان)، مهندس گبای، سلیم مراد، نجات‌اله گبای، دکتر جمشید ملامد، مهندس نورمند، ژان هارونیان (کارشناس بودجه)، مسعود هارونیان، دکتر کاشانی (مشاور اقتصادی سفارت آمریکا)، عافار (کارمند بانک اعتبارات) و عطااله یوم‌طوب.^۱ در یکی از اسناد ساواک درباره جلسه اعضای صندوق ملی یهود، شرکت‌کنندگان و مسائل حاشیه‌ای آن چنین آمده است:

موضوع : سمپوزیوم (صندوق مرکزی و یا ملی [یهود]) انجمن کلیمیان تهران

آقایان دکتر حشمت‌اله کرمانشاهیچی، موسی کرمانیان، یوم‌طوب عطااله، یوسف کهن و عده دیگر طبق دعوتی که وسیله کارت درج در روزنامه‌ها به عمل آورده‌اند در تاریخ ۴۵/۱۱/۲۱ جلسه سمپوزیوم صندوق ملی را که از طرف انجمن تهران پی‌ریزی شده در سالن مدرسه ابریشمی تشکیل [شد] و در حدود ۴۰۰ نفر یهودی که وابسته به انجمن کلیمیان از قبیل مؤسسه جوینت آمریکن، سازمان بانوان یهود ایران، انجمن هاتف انجمن صدق، انجمن پزشکان یهودی، انجمن کوروش‌کبیر، آژانس یهود، سفارت اسرائیل در ایران و آقایان عزری نماینده سیاسی، حبیب القانیان رئیس انجمن کلیمیان تهران و همچنین سازمان دانشجویان و بازرگانان و غیره، در این جلسه شرکت [کردند]. به هر یک از واردین

۱. اطلاعات مزبور نشانگر بخشی از نفوذ یهودیان در دستگاه‌های حساس بانکی و اقتصادی کشور در آن دوره است.

یک جلد برنامه و یک برگ (خبر جالب فرهنگی) منتشر [شده] از طرف انجمن کلیمیان تهران تقسیم گردید که عیناً نمونه‌های اوراق مزبور به پیوست می‌باشد. خلاصه بحثهای سخنرانان جلسه فوق به شرح زیر می‌باشد:

۱- آقای حبیب القانیان ضمن خوش آمد از حضور مدعویین اظهار تشکر نموده است.

۲- آقای منوچهر امیدوار رئیس قسمت فرهنگی آژانس یهود و عضو انجمن دارالشرع کلیمیان تهران پیرامون تأسیس انجمن و فواید آن سخنانی ایراد نموده است.

۳- آقای شیف معاون انجمن جوینت آمریکن در ایران از طرف رئیس مربوطه که در خارج می‌باشد مطالبی به زبان انگلیسی پیرامون وضع صندوق ملی خارج به ویژه آمریکا ایراد و اضافه نموده است که با اقدامات مجذانه آقای انگل رئیس انجمن جوینت در ایران از طرف جوینت آمریکن (نیویورک) یک نفر کارشناس و متخصص جهت برنامه‌ریزی برای صندوق مورد نظر اعزام خواهد گردید.

۴- از طرف دکتر کرمانشاهی سخن‌گوی جلسه اجازه بحث آزاد اعلام گردیده است.

۵- آقای خلیل نهایی عضو هیئت مدیره صندوق ملی پیرامون فواید و پیشرفت‌های جامعه بیاناتی نموده است.

۶- آقای دکتر کرمانشاهی نطق مفصلی پیرامون اشخاصی که خدماتی انجام داده‌اند همچنین وضع صندوق ایراد و ضمن معرفی کلیه کارکنان و افراد خدمتگذار، عطاءاله یوم‌طوب را عضو انجمنهای خیریه [و] سلطان بی‌تاج و تخت معرفی و از وی تمجید نموده و از عموم افراد یهودی که در امر خیریه و تشکیل این صندوق کمک‌هایی نموده‌اند قدردانی نموده و اظهار داشته است هر نوع پیشنهادی را مورد مطالعه و بررسی قرار خواهند داد.

۷- دکتر رحیم رئیس کانون فرهنگی و ایزمن راجع به جوانان بحث و

توصیه نموده است که از قوای معنوی جوانان و دانشجویان کمک خواهند گرفت.

۸- آقای دکتر دیلجانی [دیلجانی] ضمن معرفی خود از طرف کانون خیرخواه انتقاداتی نموده است.

۹- خانم ملیحه کشفی عضو انجمن کلیمیان تهران و عضو هیئت مدیره سازمان بانوان یهود ایران پیرامون نقش زن سخنانی اظهار نموده است.

۱۰- صمد کشفی به علت ضیق وقت موفق به سخنرانی نشده است.

۱۱- خانم شمسی حکمت انتقاداتی پیرامون شرکت ندادن زنان در صندوق ملی طرح و اضافه نموده است که این مسئله فقط در چهارچوب انجمن عملی شده و پیشنهاد نموده است که عطف توجه لازم مبذول گردد.

۱۲- یکی از نمایندگان سازمان دانشجویان یهود که مشخصاتش معلوم نگردیده اظهار داشته است مردم نسبت به انجمن کلیمیان اطلاعاتی لازم نداشته و به همین علت اعتمادی نیز به انجمن فوق وجود ندارد و دلایل خود را نیز چنین بیان داشته که با دعوت عامی که از بانوان و آقایان یهودیان از طریق دعوت و مطبوعات به عمل آمده فقط عده معدودی در این جلسه شرکت نموده‌اند.

۱۳- آقای خنیا ملامد عضو بازنشسته وزارت دارایی پاسخ قسمتی از بیانات نماینده و دانشجویان را مستند به اظهار نظر خود بیان نموده و اظهار داشته است انتخابات انجمن کلیمیان در نوع خود بی‌سابقه بوده است در این موقع عده‌ای [ای] از دانشجویان اعتراض نموده لکن طبق تقاضای رئیس انجمن کلیمیان سکوت برقرار شده است.

۱۴- آقای صالح نیکو پیرامون لزوم تشکیل صندوق ملی تذکراتی داده است.

۱۵- آقای طالع شعری را که در ۲۰ سال قبل پیرامون تشکیل صندوق ملی سروده بود قرائت [کرد] که مورد توجه قرار گرفته است.

۱۶- آقای سلیمان حییم نویسنده دو کتاب لغت و کتاب لغت عبری به

فارسی نیز اشعاری پیرامون تشکیل و سازمان دادن صندوق ملی ایراد که مورد توجه قرار گرفته است.

۱۷- آقای دکتر کرمانشاهی ضمن تشکر از آقای موسی کرمانیان نطق مفصلی در خصوص بودجه و مخارج انجمن‌های خیریه و فرهنگی ایراد نموده است.

۱۸- آقای کهنیم اهل اصفهان و عضو بانک اعتبارات دو ماده از آئین‌نامه صندوق را قرائت سپس قطعنامه مربوطه با اکثریت به تصویب رسیده و این جلسه با ایراد مطالبی از طرف آقای حبیب‌القانیان خاتمه یافته و کلیه جریانات مربوطه نیز روی نوار ضبط که پس از بهره‌برداری و چاپ در دسترس عموم قرار خواهد گرفت.^۱

صندوق ملی یهود پس از شروع به فعالیت، به منظور جلب و جذب سرمایه بیشتر، نسبت به ارسال دعوتنامه برای شماری از متنفذان و شخصیت‌ها و سران کانون‌های یهودی اقدام نمود. در ذیل به یک نمونه از این نامه‌ها اشاره می‌شود:

جناب آقای دکتر داود کشفیان

محترماً بسیار خوشوقت است که مژده تأسیس صندوق ملی را برای نخستین بار به اطلاع آنجناب برساند و آرزومند است که اولین مراجعه صندوق ملی به جامعه محترم یهودیان به خصوص گروه محترم عمده فروش دارد با پاسخی گرم و عکس‌العملی مطلوب روبرو گردد.

در حقیقت مدت بیش از سه سال است که گروهی از متخصصین امور اقتصادی و بانکی و علاقمندان به پیشرفت امور اجتماعی در جلسات طولانی و پرحرارت بگرد هم نشسته و نقشه‌های وسیع و دقیقی به منظور ایجاد یک صندوق ملی متکی به پشتیبانی قاطع یهودیان ایران و شکستن طلسم افسانه‌ای فراموش شده ایجاد صندوق ملی طرح کرده‌اند و اینک که راه دشواری را پیموده و آماده انجام عمل شده‌اند به منظور پیاده کردن نقشه‌های وسیع خود نیاز به همکاری و راهنمایی دارند.

اکنون برای این که بتوانیم پایه‌های صحیح جهت ایجاد یک صندوق ملی واقعی و منطبق با احتیاجات روز جامعه یهود را بنا نهیم لازم است که از همکاری و راهنمایی تعداد بیشتری از معتمدین و روشنفکران جامعه برخوردار باشیم و زعما و پیش‌کسوتان هر صنف و گروهی را به منظور تهیه و تکمیل نقشه‌های متشکل کردن صنف خود به همکاری دعوت نماییم.

بدین منظور برای مشاوره و تبادل نظر کمیته مرکزی صندوق ملی از جنابعالی دعوت می‌نماید که در جلسه مورخ ۴۸/۷/۲۳ در ساعات ۷/۳۰ بعد از ظهر در دفتر صندوق مرکزی تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانند. خواهشمند است چنانچه قبل از تشکیل جلسه فوق احتیاج به کسب اطلاعات بیشتر و یا ایراد فرمایشات دیگری باشد. با تلفن ۲۴۲۸۲ با آقای نجات‌اله گبای تماس حاصل فرمایند. مسئولین صندوق یقین کامل دارند که آنجناب این درخواست را با توجه خاص تلقی فرموده پاسخ مساعد خود را هر چه زودتر به دفتر صندوق ملی ابلاغ خواهند فرمود.^۱

صندوق مزبور با هدف تبلیغ و توسعه فعالیت خود، همزمان به انتشار نشریه‌ای با عنوان صندوق ملی کلیمیان ایران (اخبار صندوق ملی) اقدام نمود که اولین شماره آن در بیستم فروردین ۱۳۵۰ منتشر شد.^۲

تعقیب اهداف صهیونیستی از طریق صندوق ملی یهود، در اسناد ساواک کاملاً آشکار است:

تشکیل صندوق ملی مرکزی انجمن کلیمیان در تهران
روز ۴۹/۷/۱۸ که مصادف با روزه بزرگ کلیمیان بود در کلیه کنایس تهران مراسم مذهبی و دعا برگزار گردید.
در این مراسم ابتدا به طور مخفیانه اعاناتی جهت کمک به کشور اسرائیل جمع‌آوری و پس از آن جزواتی تحت عنوان صندوق ملی کلیمیان

۱. نامه انجمن کلیمیان تهران (صندوق ملی) به شماری از سران، رهبران و شخصیت‌های متنفذ یهود ایران، مورخ

۴۸/۷/۱۸.

۲. روی جلد نشریه آرم شمعدان هفت‌شاخه طراحی شده است.

ایران بین حضار توزیع گردید که اهم مطالب آن به شرح زیر می باشد:

همگام با انقلاب سفید ایران به رهبری خردمندان شاهنشاه آریامهر به منظور تأمین رفاه اجتماعی مردم ایران برای یک زندگی بهتر، جامعه یهودی ایران نیز لازم دید که هم آهنگ با این پیشرفت گام بردارد. بنابراین انجمن کلیمیان تهران وظیفه خود می داند توسعه فعالیت های امور بهداشتی، فرهنگی، اجتماعی و عام المنفعه جامعه خود را هم آهنگ پیشرفتهای اجتماعی ایران بنماید.

علیهذا به منظور تمرکز امور مالی و عام المنفعه به ایجاد صندوق ملی مبادرت نموده که امور فرهنگی، بهداشتی، خدمات اجتماعی جامعه یهودی ایران را زیر نظر بگیرد و با برنامه ریزی صحیح جامعه را رهبری نماید.

با استقبالی که جامعه ما از فکر تشکیل صندوق مرکزی به عمل آورده امیدوار است که هم کیشان محترم همکاری صمیمانه با مسئولین این صندوق را مورد توجه قرار داده و کسانی را که بدون هیچگونه پاداش در این امر خیر پیشقدم شده اند یاری فرمایند.^۱

صندوق صهیونیسم

حضور و مشارکت نمایندگان رژیم صهیونیستی و مسئولان و دست اندرکاران آژانس یهود در نشست ها و جلسات و گردهمایی های صندوق ملی یهود بیش از پیش ماهیت و اهداف این تشکیلات را آشکار می کند:

موضوع : دعوت صندوق ملی یهود برای دوره مدیریت

ساعت ۱۸/۵۵ روز ۵۱/۲/۱۰ بنابر دعوت قبلی صندوق ملی یهود وابسته به انجمن کلیمیان تهران عده ای در حدود ۴۲ نفر (۳۰ نفر از افرادی که دوره مدیریت را می بینند و بقیه جزو دعوت شده ها جهت سخنرانی و جوابگو [یی] بودند) در محل دبیرستان دخترانه کوروش واقع

در خیابان شیخ هادی حضور به هم رسانیده بودند ریاست این جلسه به عهده آقای یدیدصیون بود.

آقای عبیر و سبزه‌رو از سازمان جوانان یهود، آقای حکیمی و خانم برال از سازمان جوانان هاتف، آقای زیوری و معلم از طرف سازمان دانشجویان یهود، صداقت‌فر از سازمان جوانان هاتف، دکتر رحیم^۱ از طرف سازمان منحلّه وایزمن [در این جلسه حضور داشتند] ابتدا آقای عبیر اظهار داشت با همکاری خانم الیاسیان و آقای حکیمی اجازه تأسیس سازمان جوانان یهود ایران را از مقامات مربوطه دولتی ایران اخذ نموده‌اند، پس از آن که با صندوق ملی و انجمن کلیمیان تهران و سازمان جوانان آژانس یهود که مسؤول آن آقای لیونه می‌باشد تماس حاصل گردید، قرار بر این شد که کلیه مخارج را سازمانهای فوق تأمین نمایند. بعد شروع به کار کردیم.

بعد از مقداری صحبت از نابسامانی سازمان جوانان و کسر بودجه که به علت پرداخت نشدن به موقع حق عضویت و دلسردی افراد، سازمان به حال رکود قرار گرفته سازمان در صدد است که تشکیلات را عوض نماید و از عده‌ای دعوت به عمل آورد با آنها همکاری کنند و بعد آقای حکیمی شمه‌ای راجع به تشکیلات جوانان هاتف که در خیابان سیروس قرار دارد صحبت نمود، سپس آقای زیوری از طرف تشکیلات سازمان دانشجویان یهود ایران صحبت کرد و اظهار داشت که این سازمان با کسر بودجه روبرو شده و به هیچ دسته و گروهی بستگی ندارد در نتیجه همگی با هم پیشنهاد کردند که تشکیل یک واحد سازمانی را بدهند که کلیه سازمانها را تحت‌الشعاع قرار دهد و آنها را توسعه و پیشرفت دهند. آقای دکتر رحیم راجع به کلیه تشکیلات حاضر بحث نمود و آن هم ایده یک واحد سازمانی را تأیید نمود این جلسه در ساعت ۲۲/۳۵ خاتمه پذیرفت.

چهار برگ گفتگو با آقای لیونه سرپرست بخش جوانان نوعر آژانس یهود (سخنوت) جهت استحضار و بررسی به پیوست ایفاد می‌گردد.^۲

۱. احتمالاً رحیم درست است.

۲. سند ساواک، شماره ۴۰۶۳۸/۲۰۵۲۰، مورخ ۵۱/۲/۱۹.

مطابق مندرجات برخی اسناد ساواک، صندوق ملی یهود در ایران اگر چه ظاهراً وابسته به انجمن کلیمیان ایران بود، اما عملاً تحت اختیار نمایندگان کانون‌ها و مراکز یهودی- صهیونیستی خارج قرار داشت و در واقع شعبه‌ای از صندوق ملی یهود وابسته به سازمان جهانی صهیونیسم بود:

موضوع: صندوق ملی یهود وابسته به انجمن کلیمیان تهران

مدتی است ساختمان قدیمی انجمن کلیمیان تهران که از موقوفات یهودیان است خراب کرده‌اند و عمارت بزرگ چند طبقه ساخته شده است که پس از تشکیل صندوق ملی یهود تشکیلات بسیار وسیعی به آن داده شده و چندین نفر کارمند، ماشین‌نویس مرد و زن مشغول کار شده‌اند. به طوری که تحقیق به عمل آمده است صندوق ملی یهود وابسته به انجمن کلیمیان به وسیله آقای کلمبوس Colombos که یک آمریکایی‌الاصل یهودی و تبعه اسرائیل می‌باشد اداره می‌گردد. مشارالیه در انجمن کلیمیان روزانه چندین ساعت مشغول کار می‌باشد. این تشکیلات به اصطلاح حکومت در داخل حکومت [،] اسرائیلیها را [وادار] کرده که خود مستقیماً در جمع‌آوری و نگهداری پول‌های جمع‌آوری شده و اعانات و مقرری‌های کلیه یهودیان ایران را زیر نظر داشته و شاید هم مستقیماً دریافت و نظارت کامل داشته باشند.

از قرار معلوم یهودیان ایران به چند طبقه تقسیم‌بندی شده‌اند از قبیل کارخانه‌دار، سرمایه‌دار، فرش‌فروش، پزشک [،] دندان‌ساز، داروساز، دلال و داروخانه‌دار و کارمندان دولت. صندوق ملی یهود ماهیانه به فراخور حال این طبقات وجوهاتی نیز دریافت می‌دارند.

نظریه شنبه: شاید دولت اسرائیل به وسیله نمایندگی اسرائیل در تهران عمداً دخالت کرده تا از حیف و میل شدن پول‌های گزاف جمع‌آوری شده جلوگیری به عمل آورد.

نظریه سه‌شنبه: ضمن تأیید نظریه شنبه از این که نمایندگی اسرائیل در تهران مستقیماً در امور یهودیان دخالت دارد شکی نیست و به عناوین

مختلف سعی می‌شود از یهودیان ایرانی وجوهاتی دریافت گردد.^۱
مطابق نمودار تشکیلاتی صندوق ملی یهود، این مجموعه از کمیته‌هایی تشکیل یافته بود که هر یک به مأموریت خاصی مشغول بودند:
کمیته طرح و برنامه‌ریزی، کمیته بانوان، کمیته بودجه، کمیته داوری و حل اختلاف، کمیته املاک، کمیته روابط عمومی، کمیته بازرسی و نظارت، کمیته [ناخوانا] و کمیته انتشارات؛^۲ کمیته‌های ده‌گانه صندوق ملی یهود وابسته به انجمن کلیمیان ایران را تشکیل می‌دادند.

۱. سند ساواک، شماره ۲۰/۲۳۳۳۴/۲۱ هـ، مورخ ۵۰/۹/۱۰.

۲. برگرفته از: سند ساواک شماره ۲۰/۶۰۶۸۰/۲۱ هـ، مورخ ۵۳/۴/۲.

سازمان بانوان یهود ایران

مطابق اسناد موجود ساواک و مدارک به جا مانده از سازمان بانوان یهود ایران، این تشکیلات در تیرماه ۱۳۲۶ شمسی یعنی یک سال قبل از اعلان موجودیت دولت اسرائیل، تأسیس و فعالیت خود را آغاز کرد. انگیزه و هدف فعالیت سازمان بانوان یهود طبق مندرجات اساسنامه این تشکیلات، به طور خلاصه چنین اعلام شده است:

انجام امور خیریه، توسعه فرهنگ و بهداشت و سعی در بهبودی وضع اجتماعی زنان یهودی ایران، تشکیل کلاسهای پرستاری، اکابر [سوادآموزی یا پیکار با بیسوادی] کارگاههای صنعتی و غیره، آشنا نمودن طبقه نسوان به وظایف اجتماعی و تربیت عمومی، همکاری با سایر مؤسسات و بنگاههای ملی و فرهنگی و فراهم آوردن وسایل تعلیم و تربیت، رسیدگی به وضعیت کودکان بی سرپرست و...

سازمان مزبور اگر چه در سال ۱۳۲۶ موجودیت خود را اعلام نمود، اما برای دریافت پروانه رسمی فعالیت، این تشکیلات موظف گردید قید «عدم وابستگی به احزاب و دستجات» و نیز «کسب اجازه مراجع صلاحیتدار برای تشکیل شعب در شهرستانها» را به اساسنامه خود اضافه نماید.

در اسناد ساواک در این باره چنین آمده است:

یادداشت اداری

ریاست بخش ۲

اساسنامه و مرامنامه سازمان بانوان یهود ایران مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. به طوری که از مفاد آن استنباط می‌شود منظور از تشکیل این سازمان توسعه فرهنگ، بهداشت، کلاسهای پرستای، اکابر، همکاری با سایر مؤسسات (بنگاههای ملی، فرهنگی) و سعی در بهبود وضع اجتماعی زنان یهود ایران می‌باشد.

چنانچه اصلاحات زیر در آن به عمل آید تشکیل سازمان مزبور منوط به احراز صلاحیت مؤسسين آن خواهد بود.

۱- قید این که سازمان بانوان یهود ایران به هیچیک از احزاب و دستجات سیاسی بستگی نخواهد داشت.

۲- قید این که هرگونه تغییر و تبدیل در مواد اساسنامه و یا مرام (مذکور در بند ۳ از ماده ۸ اساسنامه) یا تنظیم و تدوین آئین‌نامه با مقررات جاریه کشور مغایر نباشد و پس از اطلاع مراجع صلاحیتدار صورت پذیرد.

۳- قید این که تشکیل شعب در شهرستانها (مذکور در بند ط برنامه) پس از اطلاع مراجع صلاحیتدار صورت پذیرد.

دکتر فروزین^۱

سازمان بانوان یهود ایران پس از اصلاحات مورد نظر مجدداً اساسنامه خود را جهت اخذ مجوز رسمی برای مراجع ذی‌ربط ارسال کرد:

از : شهربانی کل کشور

به : ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

موضوع : سازمان بانوان یهود ایران

عطف به نامه شماره ۶۲۷۴/الف-۳-۳۹/۳/۲۱ یک نسخه از

اساسنامه تصحیح شده سازمان مذکور به پیوست ایفاد می‌گردد.

خواهشمند است دستور فرمایید در اعلام نظریه تسریع نمایند.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور- سرهنگ میرنصیری^۱

بدین ترتیب مراحل صدور پروانه رسمی فعالیت انجمن مزبور طی شد:

یادداشت اداری

ریاست بخش ۲

اساسنامه و مرامنامه سازمان بانوان یهود ایران مجدداً مورد بررسی و

مطالعه قرار گرفت.

طی نامه ۵/۱۷۴۳۹ ز- ۳۹/۳/۳۱ شهربانی کل کشور چون اصلاحات

مندرج در نظریه ۳۹/۳/۱۰ به عمل آمده لذا تشکیل سازمان مزبور

منوط به احراز صلاحیت مؤسسين آن خواهد بود.

دکتر فروزین^۲

نامه رسمی ساواک در این باره چنین است:

ریاست شهربانی کل کشور

عطف [به] ۵/۱۷۴۳۹ ز [مورخ] ۳۹/۳/۳۱

موضوع: سازمان بانوان یهود ایران

تشکیل سازمان بانوان یهود ایران توسط افراد مشروحه زیر از نظر این

سازمان بلامانع است.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور. سپهبد بختیار

۱- ملیحه اسحق فتح‌اله سیپیر فرزند میرزاقا.

۲- شمسی مرادپور [حکمت] فرزند داود.

۳- ایران مراداف فرزند یعقوب.

۴- طویی سومخ فرزند ربیع.

۵- توران حاجی‌الیاس فرزند عزیزاله.

۶- محترم حاجی‌الیاس فرزند عزیزاله.

۷- استر مراد فرزند یعقوب.

۱. سند ساواک، نامه شهربانی کل کشور، شماره ۵/۱۷۴۳۹ ز، مورخ ۳۹/۳/۳۱.

۲. سند ساواک، مورخ ۳۹/۴/۵.

۸- اشرف جرون [حبرون] فرزند اسمعیل.

۹- ملوک عاشقیان فرزند ربیع.

۱۰- عزت‌الملوک صافانی فرزند لاله‌زار.

۱۱- طوبی پورات‌شکری فرزند مرحوم حاجی‌موشح [احتمالاً موشه].

سازمان بانوان یهود ایران با سه تبصره الحاقی در اساسنامه خود متعهد گردید:

۱- سازمان بانوان یهود ایران به هیچیک از احزاب و دستجات سیاسی

بستگی نخواهد داشت.

۲- هرگونه تغییر و تبدیل در موارد اساسنامه یا مرامنامه و یا تنظیم و

تبدیل آئین‌نامه با مقررات جاریه کشور مغایر نباشد و پس از اطلاع

مراجع صلاحیتدار صورت پذیرد.

۳- تشکیل شعبه در شهرستانها پس از اطلاع مراجع صلاحیتدار

صورت پذیرد.

سایر مسائل که در این اساسنامه پیش‌بینی نشده تابع قوانین کشوری و

مدنی ایران است.^۱

علی‌رغم همه تعارفات و تشریفات صوری مبنی بر تعهدات اداری و حقوقی؛ واقعیت این است که سازمان‌ها و انجمن‌های یهودی مورد نظر، هیچگاه خود را متعهد و پایبند به آنچه که تظاهر می‌شد، نمی‌دیدند و این موضوع در اسناد و مدارک موجود به وضوح خودنمایی می‌کند.

سازمان‌های یهود ایران برای زیرپا گذاردن هرگونه تعهدات قانونی مطابق امنیت ملی و اجتماعی کشور، تنها کافی بود برای سران و سلاطین پهلوی خوش‌رقصی کنند و این موضوع بر همگان آشکار بود که کانون‌های یهودی برای نیل به اهداف اصلی خود از هیچ تلاشی در این مسیر فروگذار نمی‌کردند:

موضوع: جشن روز ۱۷ دی

به مناسبت بزرگداشت روز تاریخی ۱۷ دی و تقارن آن با یکصدمین

سال تولد اعلیحضرت رضاشاه کبیر بنیانگذار ایران نوین مجلس جشنی از

۱. تبصره الصاقی به اساسنامه سازمان بانوان یهود ایران، ۱۳۳۹.

طرف جمعیت سازمان زنان یهود وابسته به سازمان زنان ایران از ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه ۳۶/۱۰/۲۰ در خیابان زرتشت جنب قادیسی پلاک ۹۶ تالار خراسانیها برگزار خواهد شد.^۱

این قبیل فعالیت‌ها و برنامه‌های پوششی و فریبنده، باعث جلب اعتماد دستگاه‌های امنیتی بود؛ به گونه‌ای که ساواک با علم بر حضور و نفوذ افراد و مجامع سیاسی، صهیونیستی و خارجی در میان این انجمن‌ها و سازمان‌ها، با بی‌تفاوتی از کنار آن می‌گذشت و حتی، عملکرد و فعالیت اعضا و سران این تشکیلات را مطابق مقررات سیاسی کشور ایران و دولت شاهنشاهی اعلام و صلاحیت سیاسی گردانندگان آن را کاملاً تأیید می‌کرد:

اخیراً سازمان بانوان یهود وابسته به سازمان زنان ایران با ارسال نامه‌ای به سازمان تربیت بدنی اعلام نموده‌اند که در نظر دارند مطابق برنامه هر ساله خود جشن فرهنگی ۲۵ دبستان و دبیرستان کلیمی در تهران را در آبان ماه سال جاری (به مناسبت جشن فرخنده تولد اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و والاحضرت ولایتعهد) در سالن محمدرضاشاه برگزار نمایند لذا از سازمان تربیت بدنی درخواست نموده‌اند که به همین منظور سالن موصوف را از تاریخ ۵۲/۸/۵ از ساعت ۱۶ الی ۲۰ در اختیار سازمان زنان یهود قرار دهند سازمان تربیت بدنی ایران نیز با ارسال فتوکپی نامه مزبور نظریه ساواک را در زمینه فوق خواستار گردیده است. این در حالی بود که ساواک به صراحت اذعان داشته، که هدایت سازمان بانوان یهود به عهده چند نفر امریکایی و صهیونیست است:

موضوع: سازمان بانوان یهود

اعضای سازمان بانوان یهود به شرح زیر می‌باشد:

۱- بانو حکمت مدیر کودکانستان خیابان ژاله

۲- بانو کشفی

۳- بانو قدی‌شاه

۴- بانو افار

۵- بانو نهمادی

۶- بانو توبا [طوبی] دردشتی

۷- بانو پورات

در این سازمان در حدود سه هزار نفر از بانوان و دوشیزگان یهود عضویت دارند. هر یک ماهیانه از ۳۰ تا ۲۰۰ ریال حق عضویت می‌پردازند و از طرف مؤسسه جوینت امریکن و آژانس یهود و کلیمیان تهران نیز به سازمان کمک‌هایی می‌شود و دو نفر بانوی آمریکایی هم از طرف مؤسسه جوینت امریکن برای هدایت بانوان در اختیار سازمان گذارده شده که حقوق آنها رأساً توسط جوینت پرداخت می‌گردد و بانوان مزبور موظفند بانوان یهودی را به تعلیم و تربیت صحیح طبق مدل آمریکایی آشنا سازند. این سازمان عواید و کمک‌های واصله را به مصرف هزینه دو پرورشگاه جدیدالتأسیس خود که در حدود پانصد نفر دانش‌آموز در آن مشغول تحصیل می‌باشند می‌رساند و با اعضاء هیئت مدیره سازمان، سرپرستی این پرورشگاه‌ها را برعهده دارند و هرگاه مواجه با کسر بودجه بشوند از طریق انعقاد جشن، کسری را ترمیم می‌نمایند.

فعالیت این سازمان فقط در امور خیریه می‌باشد.

از طرف سازمان روزهای دوشنبه هر هفته در دبیرستان کوروش جلسات سخنرانی ترتیب داده شده و بانوان یهود در جلسات سخنرانی می‌نمایند.^۱

ارتباط سران و اعضای فعال سازمان بانوان یهود ایران با کانون‌های صهیونیستی خارج از کشور و رفت و آمدهای آنان به آمریکا، اروپا و بخصوص فلسطین تحت اشغال صهیونیست‌ها که عمدتاً به میزبانی مراکز صهیونیستی انجام می‌گرفت. چنان بود که گردانندگان و رهبران این سازمان به مبلغ دواآتشه آرمان‌های صهیونیستی در میان یهودیان ایرانی، به ویژه در میان زنان و دختران یهودی مبدل شده بودند.

سازمان‌ها و گروه‌های صهیونیستی با اعزام اعضا، سران و سرکردگان دسته‌های یهودی به اروپا، آمریکا و اسرائیل، آنان را با موقعیت تشکلی‌های صهیونیستی جهان و نیز اوضاع فلسطین اشغالی آشنا می‌کردند. افراد مزبور پس از طی دوران کوتاه آموزشی و تبلیغی، چنان تحت تأثیر ایده‌ها و برنامه‌های اشغالگران صهیونیست قرار می‌گرفتند که به عنوان بلندگوی تبلیغاتی صهیونیسم در جامعه خود عمل می‌کردند.

سفر سران و اعضای سرشناس سازمان بانوان یهود ایران به فلسطین اشغالی و سپس بازگشت و اقدامات گسترده تبلیغاتی آنها تنها یک نمونه در این باره است:

روز چهارشنبه ۲۶/۷/۳۴ [۱۳] مجلس ضیافتی از طرف سخنوت [آژانس یهود] به مناسبت بازگشت چند نفر [از] بانوان محترم جامعه ما که به عنوان میهمان به اسرائیل رفته بودند در سالن کلپ سینا برپا گشت که در آن جمع کثیری از افراد جامعه ما با بانوان خود حضور داشته و از طرف کارکنان سخنوت مورد پذیرایی واقع شدند.^۱

مجله عالم یهود در آن دوران، متن سخنرانی‌های تبلیغی اعضا و سران بانوان یهود ایران را با آب و تاب فراوان تحت عنوان «دیداری از اسرائیل» به چاپ رساند: در ابتدا آقای بن‌نيسان ریاست سخنوت در ایران با سخنرانی مختصر [...] مجلس را افتتاح کردند.

[سپس] خانم کشفی نایب‌رئیس و عضو هیئت‌مدیره سازمان بانوان یهود [گفت]: پس از توقف یک ماهه در اروپا به طرف اسرائیل حرکت کردیم و در روز ۲۹ ژوئیه [۱۹۵۵] به ارض اسرائیل وارد شدیم.

در ارض اسرائیل مطابق برنامه‌های تنظیمی که بسیار جالب و مفصل بود از ما پذیرایی شد و از کلیه مؤسسات دولتی و ملی و کیبوتص‌ها و مشاوها و شهرستان‌ها دیدن کردیم.^۲

نامبرده با تمجید از وضعیت بهداشت، حمل‌ونقل، کشاورزی، دامداری و غیره در فلسطین تحت اشغال صهیونیسم، سخنان خود را به اتمام رساند و به دنبال آن خانم شمسی حکمت (مرادپور) به عنوان رئیس سازمان بانوان یهود در مراسم مزبور

۱. مجله عالم یهود، شماره ۳۱، ۳۰ مهر ۱۳۳۴.

۲. مجله عالم یهود، شماره ۳۴، ۱۲ آذر ۱۳۳۴ / ۴ دسامبر ۱۹۵۵.

سخنرانی خود را شروع کرد:

مفتخرم بدو از طرف خود و سایر خواهران عزیزم که در این مسافرت همراه من بوده‌اند از اداره سخنوت ایران که وسایل سفر را به اسرائیل فراهم کرد و از سخنوت اسرائیل که برنامه کامل و جامعی برای مدت ۳ هفته برای ما ترتیب داده بود که از سرتاسر کشور اسرائیل دیدن نماییم و همچنین از انجمن زنان میزراحی اسرائیل و آمریکا که وسایل پذیرایی ما را در مؤسسات و مدارس خود در طی این مسافرت [فراهم] نموده بودند صمیمانه تشکر و سپاسگزاری می‌نمایم.

هر کس برای بار اول به اسرائیل مسافرت می‌کند و این کشور کوچک و جوانان [جوان] را از نزدیک مشاهده می‌نماید همان اندازه که از نقطه نظر تاریخ و یادآوری حوادث قرن‌ها پیش در کتب مقدس ثبت است تحت تأثیر احساسات قرار می‌گیرد به همان اندازه نیز فداکاریها و از جان گذشتگیهای مردمی که در راه به دست آوردن مجد این آب و خاک اجدادی خود رنج کشیده و تحمل بسی محرومیت‌ها نموده‌اند او را تحت تأثیر قرار داده و بی‌اختیار وادار به تحسین و تمجید می‌نماید و اشکی که نمی‌توان گفت از شدت اندوه یا شادی است از چشمان او فرومی‌ریزد. من هر قدر بیان فصیح داشته باشم نمی‌توانم این احساسات روحی را که در حلقه اول و چه در مسافرت سرتاسری اسرائیل مرا احاطه کرده بود شرح دهم و آن همه پیشرفت و ترقی را که این ملت در مدت به این کوتاهی کسب نموده توصیف نمایم مگر این که خود واقعاً با چشم ببینند و مفهوم این سخنان را کاملاً درک نمایند. راجع به ترقیات سریع و باور نکردنی و حقانیت [فعالیت] شبانه روزی مردم اسرائیل، راجع به نظم و ترتیب بی‌نظیری که در تمام شئون مملکت حکمفرماست. راجع به مهاجرت و تسلط فوق‌العاده این دولت نسبت به جذب مهاجرین با وجود مشکلات فراوان، راجع به تبدیل سنگ و کوه و شوره‌زار به مزارع و آبادیهای قابل سکونت،^۱ راجع به مؤسسات بین‌المللی و

۱. در تبلیغات صهیونیستی، طی سده اخیر، به ویژه پس از اشغال فلسطین، همواره سعی شده تا سرزمین فلسطین، کویر و بیابانی خالی از مردم جلوه داده شود.

عام‌المنفعه مؤسسه وایزمن که شهرت جهانی دارد، راجع به شرکت‌های تعاونی و بهداشت عمومی این کشور و بالاخره راجع به زیبایی‌های بی‌نظیر و نظافت خیابانها و شهرهایی مثل حیفا و اشکلون و تل‌آویو که از هر حیث با زیباترین شهرهای اروپا که فقط چند هفته قبل از آن دیده بودیم برابری می‌کند [...] اضافه بر اینها ما شاهد مناظری بودیم که خاطره آنها هرگز از نظرتان در [دور] نمی‌شود. یکی از این خاطره‌ها لاشه‌های زنگ زده و شکسته چند ماشین و کامیون و اتومبیل بود که در راه تل‌آویو به اورشلیم در کنار جاده اینجا و آنجا افتاده بود که به ما گفتند اینها یادگارهای جنگ استقلال است.^۱ [...]

پرچم اسرائیل بر دوش جوانان که با صدای بم چند طبل با نظم و ترتیب مخصوص وارد محوطه جشن شدند در اهتزاز بود و اشک و شادی در چشمان یک به یک حضار می‌درخشید [...]

روی هم رفته چیزی که هر بیننده را به تحسین و تمجید وادار می‌کند و باعث تعجب می‌باشد این است که با وجود خطرات زیادی که این کشور کوچک را احاطه کرده و با وجود مشکلات فراوانی که دولت و ملت اسرائیل با آن روبروست همه چیز مسیر عادی خود را طی می‌کند و به حال طبیعی پیش می‌رود، حتی در فنون ظریفه، ایجاد موزه‌ها، سینما و تئاتر و سایر ترقیات دنیای متمدن امروزی اسرائیل نیز سهم به سزایی دارد.^۲

پس از شمس‌ی حکمت، خانم عافار یکی دیگر از اعضای کمیته مرکزی سازمان بانوان یهود ایران نیز ضمن تقدیر از بن‌نیسان رئیس آژانس یهود ایران، با تعریف و تمجید از رژیم صهیونیستی سخن خود را آغاز کرد. وی در ادامه از بانوان یهود ایران به علت عدم همکاری جهت اعزام و انتقال کودکان خود به اسرائیل، به طور تلویحی گله کرد و افزود:

۱. لازم به یادآوری است که این سفر قریب هشت سال پس از اعلام تأسیس رژیم صهیونیستی انجام گرفته بود. منظور از جنگ استقلال، اولین مناقشه رژیم صهیونیستی با برخی دول عربی است که به دنبال آن بخش بسیار وسیعی از اراضی فلسطین، حدود ۷۸ درصد کل سرزمین، تحت اشغال اسرائیل قرار گرفت.

۲. بخشی از سخنرانی شمس‌ی حکمت، رئیس سازمان بانوان یهود، مجله عالم یهود، شماره ۳۵، دوره سوم، ۲۷ آذر ۱۳۳۴/دسامبر ۱۹۵۵.

در پایان مناسب می‌دانم به موضوع دیگری که در اسرائیل نظر مرا به خود جلب نمود اشاره‌ای بنمایم و آن این که در اکثر مؤسسات و مدارس و کودکانها که مورد بازدید قرار دادیم به افراد و کودکان ایرانی کمتر برخورد کردیم و در مدارس و کودکانها وقتی علت را از اولیای امور جویا می‌شدیم به ما اظهار داشتند که کمی عده ایرانی‌ها اولاً به علت آغاز فصل تعطیل و در مرخصی بودن دانش‌آموزان و کودکان بوده و در ثانی مادرها اغلب حاضر نیستند بچه‌هایشان [را] از خود دور کنند. البته در آنجا در بیشتر مجالس که از طرف سران سخنوت تشکیل می‌گردید برای رفع این مشکل تذکراتی داده می‌شد و من مخصوصاً از این فرصت استفاده کرده و از جناب آقای بن‌نيسان هم تقاضا می‌کنم که نسبت به این مسئله توجه بیشتری مبذول داشته و آن طور که لازم است توجه اولیاء سخنوت اسرائیل را نیز برای بهبود وضع فعلی جلب نمایند.^۱

حضور و مشارکت گسترده و مداوم سازمان‌های یهودی آمریکا و نمایندگان صهیونیست در محافل و مجالس سازمان بانوان یهود ایران به صورت امری عادی و رایج بود:

عصر روز مزبور به مناسبت پایان یازدهمین سال تأسیس سازمان بانوان یهود و اولین سال تشکیل پرورشگاه شماره ۲ و اعطای گواهینامه دوره ششم مربیان پرورشگاهها و اهداء سربند به دوشیزگان کلاس پرستاری سازمان مزبور مجلس جشنی در محل پرورشگاه شماره ۲ سازمان بانوان یهود واقع در خیابان سیروس ایستگاه کلانتری سابق برپا بود و در حدود یکهزار مرد و زن یهودی و کارکنان کلیه مؤسسات یهود در تهران، رئیس کل ارت جهانی و نمایندگان مؤسسات خیریه یهودیان آمریکا در آن شرکت نموده‌اند.

در این جشن ابتدا سرود شاهنشاهی ایران نواخته شده و سپس مجلس جشن به وسیله بانو حکمت افتتاح و پسر یکی از مدیره‌های آمریکایی

۱. مجله عالم یهود، شماره ۸، ۳۸ بهمن ۱۳۳۴، ۱۹ ژانویه ۱۹۵۶.

پرورشگاه هم به زبان انگلیسی راجع به پیشرفت امور پرورشگاه مطالبی اظهار که به وسیله صیون کارمند مؤسسه جوینت امریکن ترجمه و با استقبال حضار مواجه گردیده است.

افتتاح دوره دوم پرستاری نیز به وسیله کودک خردسالی تبریک گفته شده و سپس به دوازده نفر از دوشیزگان فارغ التحصیل کلاه پرستاری اعطاء شده و در خاتمه چند پرده نمایش توسط کودکان پرورشگاه اجراء گردیده است.^۱

مشارکت فعال نمایندگان صهیونیسم در مراسم و جلسات سازمان بانوان یهود و نیز تبلیغ آرمان‌های صهیونیستی از طریق سخنرانی یا نمایش فیلم در این نشست‌ها امری عادی و رایج بود:

از طرف سازمان بانوان یهود ایران جشن مادر و دختر از ساعت ۱۷/۳۰ روز ۴۷/۹/۱۲ در سالن انجمن خیریه تعاون واقع در خیابان (آناطول فرانس- شماره ۳) برگزار که در این جشن قریب به ۱۲۰ نفر از زنان یهودی و اعضای هیئت مدیره سازمان بانوان یهود ایران حضور داشتند. ابتدا خانم موره کارمند نمایندگی اسرائیل در ایران و متصدی توزیع روزنامه ستاره شرق (اخبار اسرائیل) جلسه را افتتاح نمود سپس آقای دکتر دلجانی داروساز و عضو هیئت مدیره کانون خیرخواه راجع به وظایف زن یهودی و مادر صحبت نمود بعد از مدعوین با چای و شیرینی پذیرایی به عمل آمد. از طرف نمایندگی اسرائیل در ایران و آژانس یهود فیلم جنگ شش روزه اعراب و اسرائیل در این جشن به نمایش گذارده شد و چون از جانب زنان یهودی و دانشجویان ابراز احساسات شده است فیلم مزبور ناتمام نمایش داده می‌شود. این جشن در ساعت ۲۰ خاتمه پذیرفته است. در این جشن اوراق دستور و شعار کنگره شورای بین‌المللی زنان یهود که از تاریخ ۳۰ مه الی ۵ ژوئن ۱۹۶۹ در اورشلیم تشکیل می‌گردد، بین حضار تقسیم گردید. یک برگ مورد نظر و کارت دعوت‌نامه سازمان

۱. سند ساواک شماره ۲-۳-۱۰۲۷، مورخ ۳۷/۳/۲۳.

بانوان یهود ایران جهت استحضار به پیوست ایفاد می‌گردد.

نظریه رهبر عملیات: تشکیل جشن مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز عنوان گردیده است.^۱

دست‌اندرکاران سازمان بانوان یهود ایران گستاخی را تا به آن حد رسانده بودند که در مجالس خود با تبلیغ فرهنگ یهود آمریکا و در واقع آموزه‌های صهیونیستی، «سرود ملی اسرائیل» را اجرا و می‌نواختند.

این موضوع در مراسم افتتاح «خانه دوشیزگان یهودی» که توسط سازمان بانوان یهود برگزار شد کاملاً علنی و آشکار گردید:

ساعت ۹/۵ صبح روز جمعه خانه دوشیزگان یهودی با حضور ۶۰ نفر از دوشیزگان یهود (از سن ۱۲ به بالا) به وسیله بانوان حکمت، عافار، قدیشه طی مراسمی افتتاح شده است.

در این مراسم ابتدا دسته ارکستر دوشیزگان یهودی سرود شاهنشاهی و سرود ملی اسرائیل را نواخته و سپس دوشیزه گیتی منتخب از کارگردانان سازمان، شمه‌ای در اطراف تأسیس سازمان و وضع مالی صحبت و توضیحاتی داده و علاوه نموده این خانه که مشتمل بر چهار اتاق با کلیه لوازم می‌باشد از طرف گلشن صاحب مغازه گلشن واقع در لاله‌زار از قرار ماهی شش‌هزار ریال با آب و برق در اختیار سازمان گذارده شده و خدمتکاری با حقوق ماهیانه یک‌هزار ریال نیز برای آن تعیین شده است و خانه دوشیزگان دارای کلاسه‌های کارهای دست‌دوزی، ماشین‌نویسی، موسیقی و تأثر خواهد بود که در هفته سه روز، یکشنبه و سه‌شنبه و پنجشنبه تشکیل خواهد شد و کلیه دوشیزگان می‌توانند با پر کردن برگ عضویت ضمیمه و پرداخت مبلغ جزیی عضویت سازمان را بپذیرند. سپس بانو گیتی حکمت رئیس سازمان زنان شرحی در مورد خانه‌داری، طرز خواستگاری جوانان و معاشرت و برخورد با آنان و تشکیل دسته‌های دختران و پسران و همچنین تشکیل کنفرانس زبان [احتمالاً زنان] یهودی

آمریکا صحبت کرده و دختران را تشویق نموده که طبق متد آمریکاییها امور خانه‌داری، معاشرت، پذیرایی و تهیه کار و استقلال مالی را فراگیرند و راجع به عادت و رفتار دختران آمریکایی یهودی مخصوصاً طرز خواستگاری و تهیه جهاز و کمک و مساعدت آنها در امور زناشویی با شوهرانشان توضیحات مفصلی داد. بعد مسابقه بیست سؤالی مطرح و در خاتمه اعلام شد که روز ۱۶ بهمن در تالار کسری مجلس شب‌نشینی برقرار است و کارت ورودی به مبلغ یکصدریال فروخته می‌شود. توضیح آن که سازمان دوشیزگان یهود وابسته به سازمان بانوان یهود و فاقد اساسنامه می‌باشد و به ثبت نرسیده و محل آن نیز خیابان پهلوی بالای هتل پرنس کوچه ناصری کاشی شماره ۱۸ می‌باشد.^۱

ساواک علی‌رغم اعتراف به عدم رسمیت قانونی سازمان دوشیزگان یهود، هیچگونه ممانعتی از فعالیت آنها بعمل نمی‌آورد.

این حرکت سرآغازی برای دیگر مراسم «سازمان دوشیزگان یهود» بود، آن‌گونه که در گزارش ساواک آمده است:

بنا به دعوت قبلی از ساعت ۹/۳۰ صبح روز جمعه ۳۸/۱۲/۶ جلسه با حضور سی نفر از اعضاء سازمان دوشیزگان یهود در محل کلوب واقع در خیابان پهلوی کوچه ناصری تشکیل شده است.

در این جلسه ابتدا دوشیزه روحیه امین‌زاده برنامه جشن سالیانه را که از روز شنبه ۸ اسفند شروع خواهد شد قرائت کرده و در این موقع سرود شاهنشاهی و سرود ملی اسرائیل توسط آکوردئون نواخته شد و مدعویین به پا خواستند و بعد دوشیزه یدید فلورا در مورد یأس و بدبینی صحبت و دوشیزگان را از مطالب کتب و نشریات خلاف عفت و اخلاق، منع و آن‌ها را به آتیه امیدوار نمود و افزود به کلوب بیایید و درد دل خود را بیان کنید و سپس دوشیزه سارا آغاکی مأموریت یافت دسته ارکستری از دوشیزگان علاقمند ترتیب دهد و دوشیزه روحیه امین‌زاده نیز دعوت نمود تا ساعت

۱۵/۳۰ الی ۱۶/۳۰ روز شنبه در کلوپ حاضر و به بحث میزگرد بپردازند به طوری که تحقیق شده تا کنون فقط ۵۰ نفر دوشیزه عضویت این کلوپ را قبول نموده‌اند و در این جلسه اولین نشریه سازمان دوشیزگان یهود که به ضمیمه تقدیم است توزیع شد و جلسه مقارن ساعت ۱۲ خاتمه یافت. اعضاء هیئت مدیره سازمان دوشیزگان یهود به شرح زیر است:

دوشیزه گیتی منتخب رئیس، دوشیزه پری آلپر عضو، فلورا یدیدیان سخنگو، فرشته درویش عضو، پروانه سیمان عضو، روح‌انگیز امین‌زاده عضو امور تبلیغات، پریچهر یومطوب عضو، پروانه یومطوب مدیر داخلی و متصدی دبیرخانه.^۱

ارتباط پیوسته و گسترده نمایندگان و مأموران رژیم صهیونیستی مقیم تهران با سازمان بانوان یهود ایران نه تنها امری رایج بود بلکه، این کارگردانان سیاسی و جاسوسی صهیونیستی بودند که انجمن‌های یهودی مشابه را در داخل ایران تحت اداره و هدایت داشتند:

طبق دعوت قبلی سازمان بانوان یهود ایران برای برگزاری جشنی که جهت فروش کتاب ترجمه شده به فارسی به نام نیایش زن یهودی که از کتب نماز مذهبی به زبان عبری به رشته تحریر درآمده و ترجمه آن به وسیله آقایان کهن‌صدق و ملامد و اغلب از زبان‌دانان یهودی تهیه شده بود با مقدمه دعای مخصوص ایام عید جهت سلامتی ذات مقدس شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت از طرف سازمان بانوان جهت کمک به پرورشگاههای سازمان مزبور تهیه شده بود، از جمعیتی از بانوان و آقایان اعضاء انجمنهای یهودی و اعضاء نمایندگی سیاسی اسرائیل در ایران در کلوپ مایر عبدالله خیابان آناتول فرانس دعوت شده بود تا در ساعت ۶ بعدازظهر روز شنبه ۴۶/۱۱/۲۱ حضور یابند. عده زیادی زن و مرد از اعضاء انجمنها و اعضاء سازمان بانوان یهود ایران با مردان خود و دوشیزگان شرکت کرده بودند. در ساعت ۷ ابتدا خانم شمسی مرادپور

حکمت از حضار تشکر کرد و آقای عزری را معرفی و اظهار داشت تاریخچه سازمان بانوان یهود و فعالیتهای سازمان بانوان و اقدامات افتتاح و اداره پرورشگاهها را تشریح نمود و از آقای عزری تشکر نمود که با تشریف‌فرمایی خود رونق داده‌اند و خدمات شایان خود را انجام داده‌اند و ایشان را به نام سفیرکبیر اسرائیل در ایران به حضار معرفی کرد و موضوع انتشار کتاب نیایش زن یهودی^۱ [را] در میان نهاد و توصیه نمود کمکهای مادی بشود تا پرورشگاه وابسته به سازمان یهود بانوان ایران ادامه داشته باشد. آنگاه خانم زرگریان یکی دیگر از اعضاء هیئت مدیره سازمان بانوان را معرفی نمود تا صحبت نماید. خانم زرگریان اظهار داشت با اشکالات زیاد این کتاب چاپ و منتشر شده و امیدوار است از آن به نحو شایسته استفاده شود.

این کتاب در سه‌هزار نسخه چاپ شده و با کمک و معاضدت آقای صادق کهن خاخام بزرگ فرانسه تهیه شده است. از آقای عزری خواسته شد تا صحبت نماید ایشان نیز تاریخچه فعالیت زنان را بیان و از زحمات گردانندگان سازمان بانوان یهود تشکر و قدردانی کرد و اظهار داشت که برای کمک و رفع خستگی سازمان بایستی کمک‌های شایانی بشود و جبران زحمات سازمان را از طریق کمک و اعانات بنمایند. آنگاه آقای حی نماینده مجلس وارد شد و او را معرفی و خواسته شد اولین جلد کتاب مزبور به ایشان فروخته شود و دستمزد چاپ آن از طرف ایشان پرداخت شود تا اولین نفر اعانه دهنده در تابلو مخصوص حک گردد. آقای حی اظهار داشت قدرت بیان بنده کوتاه و ضمن اظهار تشکر و سپاسگزاری از برقراری این جشن و تهیه کتاب مزبور از خدمات انجام شده سازمان بانوان یهود ایران و از پیشرفت‌هایی که نصیب شده اظهار خوشحالی و

۱. در این سند ترجمه کتاب «نیایش زن یهودی» به کهن صدق و ملامد و زبان دانان یهود نسبت داده شده است؛ لیکن ملوک زرگریان (عاشقیان) ادعا کرده که او این کتاب را با عنوان اصلی La fille de sion (دختر صیون) از کتابخانه آلیانس گرفته و با هماهنگی سازمان بانوان یهود ایران و بعضی ریش‌سفیدان قوم، اقدام به ترجمه و چاپ آن کرده است؛ خاطرات ملوک زرگریان (عاشقیان)؛ یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر، جلد سوم.

تشکر کرد و از آقای عزری به نام سفیرکبیر اسرائیل در ایران تشکر نمود و مبلغ سیزده هزار تومان هزینه چاپ کتاب مزبور را قبول و پرداخت نمود. سپس چهار جلد اولیه به نام مظفریان به مبلغ ۵۰۰۰ تومان و زرگریان و ویکتوری مدیر مؤسسه دارویی وی را خریداری تا در لوحه مخصوص نام آنها حک گردد. (مظفریان یهودی ایرانی قبلاً در اسرائیل بوده و خدمات سربازی را در اسرائیل انجام داده و به تهران مراجعت کرده و مشغول مقاطعه کاری است) در تمام جریانات اعضاء آژانس یهود، اوتصرهتورا عده زیادی در حدود ۲۰۰۰ نفر زن و مرد شرکت داشتند که سالن مملو از جمعیت بود. آقای امیدوار از آژانس شرکت کرده بود. یک جلد کتاب نیایش زن یهودی و کارت دعوت به پیوست ایفاد می‌گردد.

نظریه منبع: مبلغ جمع‌آوری شده معلوم نیست دقیقاً چه مبلغی می‌باشد شاید بیش از ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال سی صد هزار تومان باشد که به نفع دو پرورشگاه سازمان جمع‌آوری شده و می‌شود. توضیح این که یک مرتبه خانم شمسی حکمت (مرادی) عضو هیئت مدیره سازمان بانوان ضمن معرفی آقای عزری [به] دیگران به نام سفیرکبیر اسرائیل در ایران خواسته است مژده بسیار بزرگی به حاضرین بدهد که اجازه به ایشان داده نشد و معلوم نیست مژده بزرگ ایشان چه بوده است.^۱

درباره وابستگی و ارتباط سازمان بانوان یهود ایران با محافل صهیونیستی و اسرائیل، اسناد فراوانی در دست است که صریح‌تر از همه آنها، اطلاعیه سه صفحه‌ای این سازمان تحت عنوان «تعدیل در بعضی از حقوق زنان یهود ایران» است که در اواخر سال ۱۳۴۴ بین جامعه یهود ایران منتشر شد. در این اطلاعیه سازمان بانوان یهود ایران ضمن اعلام پیوستگی و وابستگی به رژیم صهیونیستی، مراتب سرسپردگی خود را به نمایندگان رژیم اشغالگر قدس اعلام می‌دارد. در بخشی از این اطلاعیه چنین آمده است:

سازمان بانوان یهود ایران در آستانه بیستمین سال تأسیس خود افتخار

۱. گزارش ساواک؛ شماره ۳۷۴۱۷/۲۰/۴، مورخ ۴۶/۱۱/۲۹.

دارد که نتیجه فعالیت و اقداماتی را که در زمینه تعدیل حقوق زنان یهود ایران انجام شده است به اطلاع خواهران و برادران همکیش خود برساند. [...]

خوشبختانه این مبارزه در جبهه محلی به دست سران اجتماع و روحانیون عالیقدر خودمان به ثمر رسید بدین معنی که پیرو درخواستهای سازمان از منابع یهودی و بنا به دستور راب‌هاریشون راب اعظم اورشلیم راب‌نسیم، دو شخصیت برجسته روحانی یهود به نام راب‌هوگی عبودی عضو دادگاه عالی مذهبی و جناب دکتر ش. ز. کهنای مدیر کل وزارت مذهب اسرائیل در اسفند ۱۳۴۴ برای رسیدگی به این امر به ایران آمدند. جلسات متعددی که اغلب تا نیمه شب ادامه داشت با حضور اعضای محترم انجمن کلیمیان و اعضای محترم انجمن بت‌دین و آقایان روحانیون جامعه و نمایندگان سازمان بانوان یهود ایران به مدت دو هفته در تهران در محل انجمن کلیمیان برگزار گردید که کلیه جریانات و مذاکرات آن در صورتجلسات و همچنین به وسیله نوار و فیلم ضبط شده است. [...] با وجودی که ما می‌دانیم این تصویب‌نامه کلیه هدفهای زنان یهود ایران را تأمین ننموده می‌دانیم در چنین شرایطی آغاز تحول عظیمی می‌باشد که پس از ۲۵ قرن در تاریخ یهود ایران هم‌زمان با تحولاتی که شاهنشاه آریامهر پدر تاجدار و عادل ایران آغاز فرموده و الهام‌بخش ما زنان ایران بوده است انجام می‌گیرد.

به پاس زحمات و به افتخار جناب راب عبودی و دکتر کهنای انجمن کلیمیان و سازمان بانوان یهود ایران مجالس جشن برپا نمودند که در این مجالس از سران انجمن‌ها و روحانیون جامعه دعوت به عمل آمده بود و مفاد تصویب‌نامه مزبور مورد تأیید همگان قرار گرفت [...]. سازمان بانوان یهود ایران در اینجا لازم می‌داند از دوستانی که در خارج از ایران و یا در ایران در راه به هدف رساندن این عدالت ما را یاری و رهبری نموده‌اند قدردانی نماید.

— از مراجع بین‌المللی و مذهبی یهودیان جهان.

— جناب راب هاریشون راب نسیم.
 — خانم شازار خانم رئیس‌جمهور اسرائیل.
 — خانم روبینز رئیس شورای بین‌المللی زنان یهود.
 — خانم حوا کهن رئیس شورای زنان اسرائیل.
 — جناب راب هوگی عضو دادگاه عالی مذهبی اورشلیم.
 — جناب آقای دکتر ش. ز. کهن مدیر کل وزارت مذهب اسرائیل نام می‌بریم و از دوستان و سروران ارجمندی که در ایران ما را یاری نموده‌اند. اول رؤسا و اعضای محترم انجمن کلیمیان و انجمن بت‌دین ایران که رهبری جلسات را به عهده گرفته و از این اقدام خداپسندانه مجدداً پشتیبانی نمودند سپاسگزاریم.

و همچنین از روشن بینی روحانیون عالیقدر جناب آقای خاخام یدیدیا شوفط، جناب آقای خاخام اوریل [داودی]، جناب آقای خاخام باروخ، کمال امتنان را داریم و بالاخره سپاس بی‌پایان ما نثار اولیای محترم نمایندگی اسرائیل در ایران بخصوص جناب آقای عزری می‌گردد که همه گونه همراهی و همکاری را در این مورد مبذول داشتند و همچنین از یک به یک افراد جامعه که طی این چند سال با تأیید نظریات سازمان بانوان و امضای قطعنامه‌های صادره ما را تشویق و ترغیب به پیشرفت نموده‌اند قدردانی و تشکر می‌نماییم و انتظار داریم که در انجام تعهدات، خود و خانواده‌های خود و جوانان برومند خویش را تشویق نمایند و در اجرای این عدالت پیشقدم گردند.^۱

جلسات سازمان بانوان یهود ایران نیز چون دیگر کانون‌های یهودی، معمولاً با جمع‌آوری اعانه برای رژیم صهیونیستی و ماشین جنگی اسرائیل تکمیل و به پایان می‌رسید. علاوه بر این، سازمان بانوان یهود ایران، جلسات و مراسم ویژه‌ای نیز برای جمع‌آوری اعانه به منظور پشتیبانی مالی از رژیم صهیونیستی، برگزار می‌کرد: سازمان بانوان یهود ایران مشغول فعالیت به منظور جمع‌آوری اعانه جهت

۱. بخشی از اطلاعات ۳ صفحه‌ای سازمان بانوان یهود ایران، با عنوان: تعدیل در بعضی از حقوق زنان یهود ایران، سال ۱۳۴۴.

بازماندگان کشته شدگان یهودی^۱ می‌باشند. به همین جهت عده [ای] از بانوان عضو هیئت مدیره منجمله خانم کشفی، خانم شمسی‌مرادپور، حکمت، مشغول فعالیت شده و گویا تاکنون حدود یک میلیون تومان جمع‌آوری شده است.^۲

سند ذیل نمونه دیگری از فعالیت همه‌جانبه سازمان بانوان یهود ایران برای جمع‌آوری کمک مالی به منظور حمایت از توسعه‌طلبی و ماشین جنگی رژیم صهیونیستی است:

ساعت ۱۷ روز ۵۰/۳/۱۸ طبق دعوت قبلی سازمان بانوان یهود ایران حدود ۱۷۰ نفر از زنان یهودی عضو سازمان مذکور در جلسه سخنرانی آن سازمان که در محل دبستان ابریشمی واقع در کاخ شمالی تشکیل می‌گردید شرکت نموده بودند. افراد شناخته شده عبارت بودند از: خانم شمسی حکمت (مرادپور)، خانم کشفی، خانم موره کاشانی، خانم افشان، خانم کامران، خانم خنا و آقای دکتر دلجانی.

ابتدا خانم کشفی نماز مخصوص بانوان در روز عید نوبرها (شابوعوت)^۳ را به زبان فارسی قرائت نمود و بعد خانم خنا سرپرست مؤسسه سرپرستی یتیمان و اطفال آسیب دیده جنگ در اسرائیل را معرفی و توصیه نمود تا به این مؤسسه کمک مالی شود. بدین جهت در حدود ۱۰/۰۰۰ [دلار] از مدعوین جمع‌آوری شد و خانم شمسی حکمت مبلغ ۲۰۰۰ دلار [پرداخت کرد]. سازمان بانوان یهود ایران مبلغ ۲۰۰۰ دلار، خانم افشان ۵۰۰ دلار، خانم کامران ۵۰۰ دلار به مؤسسه کمک نمودند و قرار شد از سایر مؤسسات یهودی نیز کمک شود. در پایان از ظهور کوروش کبیر

۱. کشته شدگان ارتش رژیم صهیونیستی در جنگ ۱۹۶۷م/۱۳۴۶ش. لازم به یادآوری مجدد است که در این جنگ، صهیونیست‌ها، کرانه غربی رود اردن به ضمیمه تمام شرق بیت المقدس، نوار غزه و بلندی‌های جولان را اشغال کردند.

۲. سند ساواک، شماره ۴۵/۴۶۹۷، مورخ ۴۶/۳/۲۶.

۳. در تاریخ قوم یهود نوشته ژیلبرت و لیبی کلایرمن، درباره شائوت یا شابوعوت چنین آمده است:

در ششمین ماه عبری سیوان، هفت هفته پس از خروج یهودیان از مصر، تورات به بنی اسرائیل عطا شد. ما به خاطر بزرگداشت سالروز دریافت تورات، عید شابوعوت را که به معنای هفته‌ها است برگزار می‌کنیم. منظور از نام شابوعوت، اشاره به هفت هفته فاصله بین خروج از مصر و دریافت تورات است.

پایه‌گذار و مؤسس شاهنشاهی ایران به تفصیل بحث نمود و جلسه در

ساعت ۲۰ خاتمه یافت.^۱

در گزارش دیگری که از سوی ساواک درباره جلسه مزبور تهیه شده، مجموع مبالغ جمع‌آوری شده در نشست مورخ ۵۰/۳/۱۸ سازمان بانوان یهود ایران، ۳۸۵۰۰۰ ریال ذکر شده است.^۲

گفتنی است که سازمان بانوان یهود در برخی از شهرهای یهودی‌نشین ایران شعبه و نمایندگی داشت.

براساس مندرجات نشریه شماره یک این سازمان که در تاریخ ۱۳۳۷/۷/۱ چاپ و منتشر شد، این تشکل در دوازده سال اول فعالیت خود در شهرهای همدان، اراک، آبادان، اصفهان، شیراز و بروجرد شعباتی تأسیس کرد.

همچنین طبق نوشته نشریه مزبور، سازمان بانوان یهود در سال ۱۳۳۷ به عضویت «شورای بین‌المللی زنان یهود دنیا» شناخته شد.

در صفحه ۳ این نشریه درباره «شورای بین‌المللی زنان یهودی دنیا» چنین آمده است:

این شورا در ۱۸ کشور مختلف شعبه دارد و نماینده دائمی آن در سازمان

ملل متحد شرکت می‌نماید. هر شش ماه یک مرتبه کنگره شورا جهت

بهبود وضع اجتماعی و حقوق زنان یهودی دنیا تشکیل می‌شود.^۳

سازمان بانوان یهود ایران در سال ۱۳۳۹ به عضویت «شورای عالی جمعیت‌های زنان ایران» که تحت سرپرستی اشرف پهلوی قرار داشت، درآمد.

این سازمان همیشه از خاندان پهلوی به نیکی و عظمت یاد و به نفع آنها تبلیغات می‌کرد و حتی بعضی از اعضای خانواده پهلوی در مراسم و مجالس این سازمان شرکت می‌کردند. از سوی دیگر رژیم پهلوی نیز نسبت به این سازمان و اهداف و فعالیت‌های آن با رضایت، مساعدت و علاقه‌مندی تمام می‌نگریست.

۱. سند ساواک، شماره ۴۵۲۰/۲۱۲۰۲، مورخ ۵۰/۳/۲۰.

۲. سند ساواک، مورخ ۵۰/۳/۲۲.

۳. بولتن سازمان بانوان یهود ایران، شماره اول ۱۳۳۷/۷/۱.

سازمان بانوان هاتف

این سازمان از مؤسسات به اصطلاح فرهنگی زنان یهود در عصر پهلوی بود که فعالیت‌های گسترده و مستمر در تهران و برخی دیگر از شهرهای یهودی‌نشین ایران داشت.

سازمان بانوان «هاتف» مخفف «هدایت افکار و ترویج فرهنگ» است و درباره وابستگی آن به دیگر کانون‌های یهودی موجود ایران، نظرات متفاوتی در اسناد وجود دارد.

در یکی از گزارش‌های ساواک در این باره چنین آمده است:

سازمان بانوان هاتف اولین سازمانی است که خود را وابسته به انجمن کلیمیان تهران دانسته و جزو سازمان بانوان یهود ایران نمی‌باشد بلکه مستقلاً تحت نظر انجمن کلیمیان تهران انجام وظیفه می‌نماید. وظیفه آن در درجه اول جمع‌آوری اعانات برای کمک به مستمندان و کمک به اسرائیل است. ضمناً وسایل نوشت‌افزار برای کودکان بی‌بضاعت تهیه می‌کند و با جوینت امریکن و آژانس یهود و نمایندگی اسرائیل در ایران روابط و همکاری نزدیک دارد.

رئیس سازمان مزبور خانم دکتر عزیزه برال^۱ است که دکتر لابراتوار

۱. عزیزه برال، خواهر موسی برال، متولد ۱۳۰۰ شمسی در تهران، از فعال‌ترین زنان یهود ایران در دوره پهلوی بود. به نوشته منابع یهودی، وی از بنیانگذاران سازمان بانوان هاتف در سال ۱۳۴۵ شمسی بود. اما آنچه مسلم است این تشکیلات از سال ۱۳۳۸ فعالیت خود را شروع کرده بود.

می‌باشد و بیشتر محل تجمع این سازمان در مدرسه روحی‌شاد واقع در دروازه دولت و محل انجمن کلیمیان تهران و بعضاً آژانس یهود و غیره می‌باشد.^۱

اما در برخی دیگر از اسناد آن دوران، سازمان بانوان هاتف، وابسته به سازمان بانوان یهود یا سازمان زنان ایران قلمداد شده است:

از : سازمان تربیت‌بدنی ایران
به : معاونت محترم نخست‌وزیر و ریاست سازمان‌اطلاعات و امنیت کشور

درباره : سازمان بانوان هاتف

با ایفاد یک برگ فتوکپی نامه شماره ۱۹۴۷-۵۲/۳/۲۰ سازمان بانوان هاتف وابسته به سازمان زنان ایران که طبق معمول همه ساله مراسم جشن تحصیلی مدارس کلیمی تهران را به مناسبت جشنهای فرخنده ولادت اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و والاحضرت ولایتعهد ایران در سالن محمدرضاشاه پهلوی برگزار می‌نماید، خواهشمند است مقرر فرمایند نظریه آن سازمان را درباره تقاضای مزبور اعلام فرمایند تا پاسخ لازم داده شود.

از طرف معاون نخست‌وزیر و سرپرست

سازمان تربیت‌بدنی ایران سپهبد حجت^۲

آنچه مشخص است، سازمان مزبور در اواخر سال ۱۳۴۴ از وزارت کشور تقاضای صدور پروانه نموده است:

از : شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات)
به : ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور
موضوع : سازمان بانوان هاتف (هدایت افکار و ترویج فرهنگ)
بانوان نامبرده زیر:

۱- عزیز[ه] شهرت برال فرزند یزقیل دارای شناسنامه شماره ۸۴

۱. گزارش دستنویس ساواک، شماره ۱۳۸۶، اردیبهشت ۱۳۴۹ شمسی.

۲. نامه سازمان تربیت‌بدنی ایران؛ شماره ۸/۵۴۵، مورخ ۱۳۵۲/۳/۳.

صادره از تهران شغل دکتر داروساز ساکن خیابان روزولت کوچه نیک-
کوچه بهبهان شماره ۵۱.

۲- ماهسلطان شهرت القانیان فرزند مرحوم یهودا دارای شناسنامه
شماره ۶۱۱۷ صادره از تهران شغل خانه‌دار ساکن شمیران- خیابان خلیلی
پلاک ۱/۱۲.

۳- خانم کلیمه شهرت سومخ فرزند یهودا دارای شناسنامه شماره
۲۲۵۰ صادره از اصفهان شغل خانه‌دار ساکن یوسف‌آباد- خیابان
محمدرضا شاه شماره ۱/۷۳.

تقاضای اجازه تأسیس و تشکیل سازمان بانوان هاتف (هدایت افکار و
ترویج فرهنگ) را نموده‌اند. با ایفاد سه برگ بیوگرافی کامل ملصق به
عکس آنان و یک نسخه از اساسنامه سازمان مذکور خواهشمند است
دستور فرمایید نظریه آن سازمان را نسبت به عضویت نامبردگان فوق در
آن سازمان به شهربانی کل کشور اعلام دارند.

رئیس شهربانی کل کشور- سرلشگر مبصر^۱

[امضا از طرف- سرتیپ صمدیانپور]

این قبیل تقاضاها معمولاً به واحد مربوطه در ساواک ارسال و از آنها استعلام
می‌شد. طبق معمول ساواک نسبت به تمامی درخواست‌ها از جانب یهودیان ایران
بلااستثنا موافقت خود را اعلام و صلاحیت افراد تشکیل‌دهنده و بانیان آنها را از همه
لحاظ تأیید می‌کرد:

درباره: سازمان بانوان هاتف (هدایت افکار و ترویج فرهنگ)
محترماً به عرض می‌رساند شهربانی کل کشور با ارسال بیوگرافی
ملصق به عکس سه نفر و یک نسخه از اساسنامه سازمان فوق‌الذکر
صلاحیت تأسیس و تشکیل سازمان مذکور را به وسیله ۳ نفر معرفی
شدگان از این سازمان استعلام نموده است. سوابق ۳ نفر بانوان معرفی
شده به وسیله این اداره کل- اداره نهم- بررسی گردید که هر سه فاقد

پیشینه مضره سیاسی می‌باشند.

اساسنامه سازمان مزبور توسط این بخش بررسی، هدف از تشکیل این سازمان طبق ماده ۲ اساسنامه مربوطه هدایت افکار و ترویج فرهنگ و کمک به دانش‌آموزان و دانشجویان بی‌بضاعت ایرانی [یهودی] در ایران و خارج از کشور می‌باشد.

سایر مفاد اساسنامه هیچگونه مغایرتی با قوانین جاریه مملکتی نداشته و اجراء آن از نظر ساواک اشکالی ندارد.

با عرض مراتب فوق، نظر به این که از متقاضیان مؤسس سازمان مورد نظر سوابق مضره‌ای به دست نیامده و اساسنامه تدوین آن نیز مغایرتی با قوانین جاریه کشور ندارد، در صورت تصویب با تأسیس و تشکیل سازمان مذکور به وسیله سه نفر بانوان معرفی شده موافقت و نامه‌ای را که در این مورد جهت شهربانی کل کشور و ساواک تهران تهیه گردیده امضاد و امر به صدور آن فرمایند.^۱

از نکات جالب توجه این که:

الف: ساواک در این تأییدنامه، ضمن اشاره به این که «هر سه نفر فاقد پیشینه سیاسی» هستند. یهودیان پایه‌گذار این تشکیلات را غیرسیاسی می‌داند.

ب: ساواک، کمک به دانش‌آموزان و دانشجویان بی‌بضاعت در ایران و خارج کشور از سوی سازمان بانوان هاتف را در زمره «هدایت افکار و ترویج فرهنگ و...» قلمداد می‌کند. به عبارت دیگر هیچگاه برای مسئولان ساواک این سؤال مطرح نمی‌شود که کدام دانش‌آموز بی‌بضاعت در خارج ایران است که به کمک سازمان بانوان یهود هاتف نیازمند باشد. جز یهودیان کوچ داده شده از سوی صهیونیسم به فلسطین؟

ج: و مهم‌تر این که چنین فعالیتی را که در چارچوب اساسنامه این تشکل یهودی صورت می‌گیرد، ساواک غیرمضر و مطابق و سازگار با قوانین رژیم شاهنشاهی اعلام می‌دارد.

د: آنچه بیش از همه جالب توجه است این که در ذیل سند، یکی از رؤسای ذی‌ربط

ساواک خطاب به افراد زیر مجموعه تشکیلات خود چنین نوشته است:

۱- در جریان باشید مؤسسات یهودی رو به افزایش است.

۲- از ساواک تهران بخواهید چگونه و به چه ترتیب در این مؤسسات

نفوذ دارد [۱]

۳- [...]

این سازمان اگر چه تا اوایل سال ۱۳۴۵ هیچگونه پروانه و مجوز قانونی برای فعالیت‌های خود نداشت، لیکن از آنجا که طبق معمول، یهودی‌ها از همه نوع آزادی در فعالیت‌های خود برخوردار بودند، لذا این تشکیلات نیز بدون هیچ مانع و مشکلی آزادانه در جهت برنامه‌ها و اهداف خود فعالیت می‌کرد.

در سند ساواک در این خصوص نوشته شده است:

درباره: سازمان بانوان هاتف افکار و ترویج فرهنگ

عطف به ۴۵/۱/۲۳-۳۲۱/۱۰۱۴۵

به طوری که تحقیق گردید در سال ۱۳۳۹ عده‌ای از یهودیان به سرپرستی خانم دکتر عزیزه برال در تالار فرهنگ ضمن برگزاری جشن و جمع‌آوری اعانه از نیکوکاران نام مخفف هاتف (به معنی هنر و تعاون و فرهنگ)^۱ تشکیل دادند. تشکیلات این سازمان مستقل بوده و هیچگونه وابستگی به سازمان بانوان یهودی ندارد و نیز تا این تاریخ، فاقد پروانه رسمی بوده است. این سازمان هفته‌ای دو روز در سالن دبستان روحی‌شاد واقع در دروازه دولت تلفن ۳۳۵۹۶ جلسه‌ای تشکیل می‌دهند و دارای ۱۲ نفر اعضاء و سرپرست به شرح زیر می‌باشد.

- خانم دکتر عزیزه برال، بانو سلطان القانیان (عیال حبیب القانیان) خانم

یافالوی، خانم سومخ (نهدار) اهل اصفهان، مهین بینا (عیال دکتر یرمینال)

بانو عزت بنایان، مریم مبصر، بانو فرح‌الملوک سبزه‌رو، بانو نبرت‌یابزت

بنایان، بانو مهین سمینو (الیاسیان)، ملکا قلمود، پروین احدوت.

رئیس ساواک تهران-نواب^۲

۱. هاتف، مخفف «هدایت افکار و ترویج فرهنگ» است و لذا عبارت «هنر و تعاون و فرهنگ» صحیح نیست.

۲. سند ساواک، شماره ۲۰/۳۷۹۳، مورخ ۱۳۴۵/۲/۲۵.

ساواک در تاریخ ۱۳۴۵/۱/۲۰ در پاسخ به استعلام شهربانی کل کشور، تأسیس و تشکیل سازمان بانوان هاتف را بلامانع اعلام می‌کند.

درباره: سازمان بانوان هاتف (هدایت افکار و ترویج فرهنگ)

بازگشت به شماره ۸۱-۶۵۱۳-۴۴/۱۲/۱۷

تأسیس و تشکیل سازمان فوق‌الذکر توسط سه نفر بانوان یاد شده در نامه معطوفی فوق از نظر این سازمان بلامانع است.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور- سپهبد نصیری

گیرندگان:

ریاست ساواک تهران اسامی

اعضاء مؤسس سازمان فوق‌الذکر به شرح زیر جهت اعلام می‌گردد:

۱- عزیزآغا [عزیزه] فرزند یزقیل شهرت برال شناسنامه ۸۴ تهران

شغل دکتر داروساز.

۲- ماه‌سلطان فرزند یهودا شهرت القانیان شناسنامه ۶۱۱۷ تهران

خانه‌دار.

۳- کلیمه فرزند یهودا شهرت سومخ شناسنامه ۲۲۵۰ اصفهان شغل

خانه‌دار.^۱

این در حالی بود که هاتف سالها پیش از آن فعالیت علنی خود را شروع نموده بود. براساس مندرجات اساسنامه سازمان بانوان هاتف، تاریخ تشکیل این مؤسسه «۲۵ خرداد ۱۳۳۸ شمسی به مدت نامحدود» و با هدف «هدایت افکار و ترویج فرهنگ و کمک به دانش‌آموزان و دانشجویان بی‌بضاعت ایرانی در ایران و خارج از کشور» معرفی شده بود.

در بند هفت اساسنامه هاتف درباره اداره کنندگان مؤسسه مزبور چنین آمده است:

این مؤسسه به وسیله هیئت مدیره‌ای مرکب از ۱۳ نفر که از بین اعضاء

برای مدت ۴ سال انتخاب می‌شوند اداره خواهد شد...

در ماده سیزده اساسنامه آن نیز قید شده است:

این مؤسسه غیرانتفاعی بوده و اعضاء مؤسسه به هیچ حزب و دسته‌ای بستگی نداشته و نخواهد داشت و به هیچ وجه در امر سیاسی دخالتی نخواهند کرد.

ادعای سازمان مبنی بر «عدم دخالت در امور سیاسی» منحصر به تعبیری است که بین ساواک و یهود ایران معمول و رایج بود. زیرا تلاش و تکاپوی مجامع و کانون‌های یهودی در ماهیت لاینفک از امور سیاسی بود و این موضوع هم برای یهودیان و هم ساواک کاملاً واضح بود. در یکی از گزارش‌های ساواک، ضمن اشاره به وضع کلی یهود ایران، قدرت و امکانات مالی، نفوذ احزاب در میان آنها و نیز نحوه فعالیت این تشکلات، اضافه شده است:

به موازات پیشرفت‌هایی که در ایران صورت گرفته، ترقیات بزرگی نیز نصیب این اقلیت از لحاظ سیاسی، اقتصادی و فرهنگی شده است. قبل از ملی شدن صنعت نفت در ایران عده زیادی از یهودیان ایران در مناطق جنوبی کشور بسر می‌بردند، لیکن از ۲۰ سال اخیر ۹۵ درصد آنها به تهران منتقل و بیشتر آنها سرمایه‌دار واقعی [شده‌اند...]. در حال حاضر یهودیان ایران اغلب وابسته به حزب صهیونیسم جهانی در اسرائیل و آمریکا بوده و عده بسیار کمی عضو حزب ایران نوین یا حزب مردم می‌باشند.

با توجه به این که در کلیه آئین‌نامه‌ها و مقررات انجمن‌های یهودی فعالیت سیاسی منع شده و تعهد نموده‌اند که فعالیت سیاسی نداشته باشند معهداً به خوبی دیده می‌شود که نمایندگان یهودی ایرانی در کلیه مجامع یهودی بین‌المللی خصوصاً در کمیته‌های حزب صهیونیسم شرکت کرده و می‌نمایند.^۱

در یکی از جزوات منتشره از سوی سازمان بانوان هاتف، در خصوص ارتباط و وابستگی سازمان بانوان هاتف با دستگاه‌های رسمی کشور و محافل یهودی چنین اعتراف شده است:

۱. سند ساواک، شماره ۲۳۲۰۳/۴۵۲۰، مورخ ۱۳۴۹/۳/۱۶.

سازمان بانوان هاتف وابسته به سازمان زنان ایران و پایتخت به ریاست والا حضرت اشرف پهلوی و نیابت سرکار علیه بانو فریده و به سرپرستی سرکار خانم حشمت یوسفی سهیم بوده و پیوسته از مساعدت و راهنمایی آن سازمان برخوردار بوده است.

درباره همکاری افراد غیرایرانی و سازمان‌های خارجی با این تشکیلات در جزوه منتشره از سوی هاتف این گونه آمده است:

[این سازمان] از چند بانوی داوطلب به خدمات اجتماعی و دو نفر مددکار متخصص و یک نفر روان‌شناس و یک متخصص راهنمایی خانواده خارجی استفاده می‌نماید. علاوه بر اینها از کمک و مشاوره انجمن محترم آمریکن جوینت بخصوص سرکار خانم «دونا گارسون» برخوردار می‌باشد.

در بخش دیگری از جزوه مزبور ضمن اشاره به همکاری سازمان هاتف با «انجمن کلیمیان و اداره آمریکن جوینت و کانون خیرخواه» از همه آنها تقدیر و تشکر به عمل آمده است.

درباره گرایشات سازمان بانوان هاتف به صهیونیسم می‌توان گفت که «آرم» این تشکیلات با عنوان فارسی و انگلیسی سازمان بانوان هاتف در زیر ستاره شش‌پر (علامت پرچم اسرائیل) در داخل دایره‌ای قرار گرفته بود، که این موضوع عکس‌العمل ساواک را حداقل در ابراز نظر، برانگیخته بود.

سازمان مزبور طی نامه‌ای به ساواک، چنین تقاضا می‌کند:

ریاست محترم سازمان اطلاعات و امنیت کشور

محترماً به اطلاع می‌رساند، این سازمان هر ساله به منظور تشویق شاگردان ممتاز و قدردانی از مدیران و دبیران و آموزگاران دبیرستانهای دخترانه و پسرانه کوروش-اتحادها-اتفاق-گنج‌دانش‌ها-کوثر و هنرستان اربت و دبستانهای دخترانه و پسرانه کوروش-گنج‌دانش‌ها-اتحادنو-اتحادنواب-روحی‌شاد-صدق و راه دانش، جشنی در تالار فرهنگ برگزار می‌نمود ولی از آنجایی که این محل برای جشن سالیانه دبیرستانها و دبستانهای یهود در تهران کافی نیست لذا [...] اجازه فرمایند این جشن را با برنامه‌ای که از طرف آن مقام محترم رسیدگی خواهد شد در سالن

محمدرضا شاه پهلوی در روز [...] برگزار نماید.

با تقدیم احترامات فائقه

رئیس سازمان بانوان هاتف نایب رئیس سازمان بانوان هاتف

دکتر عزیز آغا برال بانو ماهسلطان[ن] القانیان^۱

[مهر سازمان بانوان هاتف با آرم ستاره شش‌پر]

مدیر کل اداره سوم ساواک در پاسخ به نامه مزبور خطاب به ریاست ساواک چنین

می‌نویسد:

درباره: سازمان بانوان هاتف (هدایت افکار و ترویج فرهنگ)

با ایفاد عین نامه مورخه ۴۵/۵/۳۰ سازمان بانوان هاتف مربوط به اقلیت یهودی مقیم تهران، درباره تقاضای سازمان مزبور اعلام می‌دارد که شفاهاً به نامبردگان متذکر گردید که برای تهیه سالن مستقیماً به متصدیان مربوطه مراجعه نمایند و ساواک در این مورد نظری ندارد. ضمناً مهر سازمان بانوان هاتف که ذیل نامه زده شده دارای علامت پرچم کشور اسرائیل می‌باشد که برای یک سازمان ملی ایران مناسب نمی‌باشد. لذا خواهشمند است دستور فرمایید موضوع بررسی و اقدام مقتضی معمول دارند.^۲

لازم به یادآوری است که سازمان بانوان هاتف نیز همگام با دیگر کانون‌های یهودی ایران در مسیر آرمان صهیونیسم و حمایت و پشتیبانی از رژیم صهیونیستی از هیچ تلاش و کوششی فروگذار نمی‌کرد. البته این تحرکات براساس تعاریف ساواک، فعالیت‌های غیرمضر و غیرسیاسی و بلکه سازگار با منافع ملی و امنیت اجتماعی و سیاسی کشور تلقی می‌شد. [۱]

جمع‌آوری کمک‌های مالی و اعانه برای تقویت ماشین جنگی رژیم صهیونیستی در فلسطین اشغالی از جمله فعالیت‌های سازمان بانوان هاتف در ایران بوده است:

موضوع: شب‌نشینی از طرف سازمان بانوان هاتف

هفته گذشته به وسیله سازمان بانوان هاتف وابسته به انجمن کلیمیان

۱. نامه سازمان بانوان هاتف، مورخ ۱۳۴۵/۵/۳۰.

۲. سند ساواک شماره ۲۰/۱۱۸۶۲ ه، مورخ ۴۵/۶/۲.

تهران شب‌نشینی مجللی در هتل ونک با حضور عده زیادی از زنان و مردان یهودی و اعضاء سازمان بانوان یهود ایران ترتیب داده شده بود که در آن شب‌نشینی عده‌ای در حدود ۹۰۰ نفر شرکت داشته‌اند. بلیط‌های این شب‌نشینی به مبلغ یک‌هزار تا پنج‌هزار ریال به فروش رسیده است و درآمد حاصله بابت قسمتی خرید دو دستگاه جت خریداری سهمیه یهودیان ایرانی برای کمک به اسرائیل پرداخت گردیده است. نظریه رهبر عملیات:

تشکیل شب‌نشینی از طرف سازمان بانوان هاتف مورد تأیید بوده و درآمد حاصله در پوشش کمک به مستمندان یهودی به دولت اسرائیل کمک می‌گردد.^۱

در یکی دیگر از گزارش‌های ساواک در خصوص تلاش‌های فزاینده سازمان بانوان هاتف با همکاری دیگر مجامع یهودی، جهت جمع‌آوری پول و اعانه برای رژیم صهیونیستی چنین آمده است:

موضوع: فعالیت سازمان‌های زنان یهود

سازمان زنان هاتف و سازمان زنان ارت ایران در هفته‌های اخیر از لحاظ جمع‌آوری اعانه و پول جهت کمک به اسرائیل فعالیت بیشتری از خود نشان داده‌اند. هفته گذشته جشن‌ها و شب‌نشینی‌هایی در هتل‌های درجه یک تهران از طرف دو سازمان مزبور با اطلاع و موافقت انجمن کلیمیان تهران ترتیب داده شده بود.^۲

از جمله اقدامات سازمان بانوان هاتف که موجب توجه ساواک و عکس‌العمل آن دستگاه گردید، تلاش‌های این تشکیلات یهودی برای جمع‌آوری خبر و کسب اطلاعات از طریق برخی دانشجویان با اغراض خاص بود. در گزارش اداره عملیات و بررسی ساواک خطاب به ریاست اداره دوم عملیات و بررسی ساواک در این باره آمده است:

۱. سند ساواک شماره ۴۵۲۰/۲۲۵۳۵، مورخ ۴۹/۲/۱۷.

براساس تحقیقات ساواک، شب‌نشینی مذکور در ۱۳۴۹/۱/۲۰ برگزار شده است.

۲. گزارش ساواک، شماره ۴۵۲۰/۵۲۹۷۰، مورخ ۴۸/۹/۳۰.

درباره: سازمان بانوان هاتف

طبق اعلام ساواک تهران، سازمان مذکور در جهت کمک به افراد که در آن مسئله دین مطرح نیست اقداماتی انجام می‌دهند. سازمان فوق طبق رویه سالیانه به تعدادی از دانشجویان مستمند کمک مالی می‌نماید و دانشجویان بایستی تعهد بسپارند که از شرکت در هر گونه فعالیت سیاسی و مغایر مصالح مملکتی در دانشکده‌های مربوط خودداری و نسبت به جمع‌آوری و در اختیار گذاردن اخبار محیط تحصیلی خود اقدام و به سازمان مذکور اطلاع دهند. در صورت عدم همکاری، سازمان مجاز خواهد بود کلیه کمکهای هزینه تحصیلی آنان را قطع نماید.

خواهشمند است دستور فرمایید ضمن اعلام نظریه در مورد اقدام سازمان مذکور، موارد زیر را به این اداره کل اعلام دارند:

۱- آیا سازمان مذکور با کسب مجوز تشکیل شده است؟

۲- هدف سازمان مذکور چیست؟

۳- تاکنون فعالیتهای آن به چه نحو بوده است؟^۱

اداره دوم عملیات و بررسی در پاسخ به عکس‌العمل مزبور به ریاست اداره پنجم عملیات و بررسی ساواک چنین نوشته است:

درباره: سازمان بانوان هاتف

عطف به ۳۵۱/۶۳۹ - ۵۰/۴/۹

با اعلام این که اتخاذ تصمیم در خصوص عضویت دانشجویان در سازمان موصوف با آن اداره می‌باشد، پاسخ سؤالات مطروحه به ترتیب به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱- موفق به اخذ پروانه از شهربانی کل کشور گردیده است.

۲- به طور کلی انجام امور خیریه و اجتماعی، توسعه فرهنگ و بهداشت و کوشش در بهبود وضع اجتماعی زنان ایران، همکاری با سایر مؤسسات ملی، فرهنگی، خیریه و سایر جمعیت‌های زنان.

۳- در جلسات سازمان مورد بحث، بحث‌های حاد تاکنون انجام نگرفته است.

رئیس اداره دوم عملیات و بررسی. شهاب^۱

قابل توجه آن که، مقامات ساواک این قبیل تلاش‌های مرموزانه عوامل یهودی را تا آنجا که به منافع و موقعیت سلاطین حاکم بر ایران شاهنشاهی برخورد نداشت در زمره فعالیت‌های غیرمضر و مطابق و هماهنگ با قوانین و مقررات رژیم پهلوی تلقی می‌کردند. اما ذره‌ای از این قبیل فعالیت‌ها برای اکثریت قریب به اتفاق مردم ایران، یعنی قاطبهٔ مسلمین ایران و فرزندان اصلی این آب و خاک، کاملاً جرم سیاسی بود و منجر به تبعید، دستگیری و بازداشت و حتی شهادت افراد مورد نظر می‌شد.

سازمان جوانان هاتف

«سازمان جوانان هاتف» از دیگر سازمان‌های یهودی ایران در دوران سلطنت پهلوی بود.

سازمان مزبور همان گونه که در ماده دوازده اساسنامه آن قید گردیده، جوانان و نوجوانان یهودی ایرانی بالاتر از ۱۴ سال را جذب و در مسیر اهداف و برنامه‌های تشکیلات خود قرار می‌داد.

اساسنامه سازمان مزبور از دو فصل، چهار بخش و ۲۷ ماده تشکیل یافته بود که در فصل اول، در تعریف و هدف تشکیلات مزبور چنین آمده است:

ماده ۱- نام سازمانی در تهران به نام سازمان جوانان هاتف تأسیس می‌گردد. محل مرکز اصلی سازمان در محیط سیروس^۱ می‌باشد. شعبه‌های دیگر سازمان بنا به پیشنهاد هیئت مدیره و تصویب شورای عمومی می‌تواند در نقاط دیگر تأسیس شود.

هدف:

الف) بالا بردن سطح فرهنگ و سطح دانش اجتماعی.

ب) ایجاد روح همکاری اجتماعی.

ج) توسعه و ترویج امور هنری و ورزشی.

۱. اکنون خیابان شهید مصطفی خمینی نام دارد.

ه) خدمات اجتماعی و تعاونی.

آنچه در بخش مزبور مشاهده می‌شود، تصریح در عدم دخالت در امور سیاسی است. این موضوع در ماده ۱۳ اساسنامه این سازمان نیز تأکید شده است: ماده ۱۳- سازمان جوانان هاتف به هیچ وجه در امور سیاسی دخالت نمی‌نماید.

در ماده دیگر اساسنامه سازمان جوانان هاتف به عدم وابستگی و ارتباط آن با دیگر کانون‌های سیاسی و یهودی خارج تصریح شده است: ماده ۱۴- سازمان جوانان هاتف به هیچ سازمان غیرایرانی وابسته نبوده و با سایر یهودیان دنیا تماس نمی‌گیرد.

اما ظاهراً این قبیل عبارات و اصطلاحات در فرهنگ رژیم شاهنشاهی و مجامع یهود آن دوران، تعاریف و تعبیر دیگری داشته است. زیرا این تشکله‌ها در عمل، به لحاظ مالی و سیاسی و همچنین برنامه‌های خود، کاملاً با مندرجات و شعارهای اساسنامه خود فاصله داشتند. اسناد ساواک خود بسیار گویا و افشاگرانه در این زمینه است.

علاوه بر این، سازمان جوانان هاتف، سازمان جوانان هاتف اصفهان و نیز سازمان بانوان هاتف، اهداف و برنامه‌های مشترک و مشابه‌ای را در دستور فعالیت خود داشتند و این موضوع با توجه به تبیین ماهیت سازمان بانوان هاتف در صفحات قبل، روشن‌گر اغراض و آرمان سازمان جوانان هاتف است.

سازمان جوانان هاتف اصفهان

سازمان جوانان هاتف، متشکل از جوانان یهودی مقیم اصفهان از دیگر تشکلهای یهودی است.

در اساسنامه ۱۴ ماده‌ای این سازمان نیز تأکید شده است که:

سازمانی است ایرانی، غیرسیاسی و صنفی برای طبقه جوانان یهودی، [با

هدف] گسترش سطح فرهنگ ایران و یهود بین آقایان [و...].

مطابق مندرجات ماده یک این تشکیلات؛

سازمان جوانان هاتف وابسته به سازمان بانوان هاتف تهران با مرکزیت اصفهان بود.

این وابستگی در سند ساواک اصفهان نیز مشهود است:

درباره سازمان جوانان هاتف (یهودیان مقیم اصفهان)

تعدادی از جوانان مقیم اصفهان قصد دارند سازمانی به نام (سازمان

جوانان هاتف) که خود را وابسته به سازمان بانوان هاتف (یهود) در مرکز

می‌دانند در شهر اصفهان تشکیل دهند و اعضاء هیئت مدیره خود را نیز به

شرح زیر معرفی نموده‌اند:

۱- مسیح کفاش فرزند مراد

۲- امانوئل متحده فرزند یوسف

۳- خانم ویدا فرامیان فرزند صیون

۴- خانم لیدا فرهادیان فرزند عزیزاله

۵- لاله‌زار ریحانیا فرزند هارون

با ارسال یک نسخه فتوکپی اساسنامه سازمان فوق متمنی است مقرر فرمایید در این مورد نظریه اعلام دارند.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت استان اصفهان. تقوی^۱

جالب توجه آن است که در اساسنامه «سازمان جوانان هاتف اصفهان» با ادعای وابستگی به «سازمان بانوان هاتف تهران» چنین قید شده است:

ماده پنجم: در صورت انحلال سازمان، اموال منقول و غیر منقول و متعلقات آن پس از تسویه حسابها به انجمن کلیمیان ایران (تهران) که قائم مقام قانونی قاطبه اقلیت یهودیان ایران است تعلق خواهد داشت.

این تأکید اگر چه چگونگی ارتباط و پیوند و هماهنگی تشکلهای یهودی ایران را بیش از پیش تفسیر و تبیین می‌کند؛ اما از سوی دیگر با تمامی ادعاهای قبلی آنها مبنی بر عدم وابستگی به دیگر سازمان‌ها و انجمن‌ها مغایرت دارد.

در هر صورت اعتراف به این قبیل پیوندها، وابستگی‌ها و ارتباطها، خود به خود روشنگر ماهیت پس‌پرده این قبیل سازمان‌ها و کانون‌های یهودی محلی و منطقه‌ای است. بر این اساس، توجه به توضیحات قبلی درباره عملکرد و ماهیت انجمن کلیمیان تهران و نیز «سازمان بانوان هاتف» و به علاوه وابستگی سازمان جوانان هاتف اصفهان به این دو کانون، خواننده را از مطالعه اسناد بیشتر درباره سازمان مزبور بی‌نیاز می‌سازد.

سازمان جوانان یهود

«سازمان جوانان یهود» از دیگر کانون‌های فعال یهودی ایران دوره پهلوی بود. این سازمان نیز ابتدا با هیأت مدیره‌ای که اعضای آن از یهودیان شناخته شده و معلوم‌الحال بودند، فعالیت خود را در سال ۱۳۳۴ شمسی آغاز کرد. حضور تأثیرگذار «آژانس یهود» و «آمریکن جوینت» و دیگر اشخاص و کانون‌های یهودی و صهیونیست در این تشکیلات، موجب گردید تا از همان آغاز در مسیر مطامع و آرمان‌های صهیونیسم قرار گیرد.

سند ساواک در این خصوص به صراحت ماهیت و مأموریت صهیونیستی این سازمان نشان می‌دهد:

سازمان جوانان یهود در سال ۱۳۳۴ تأسیس شده و اعضاء هیئت مدیره آن به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- رفائیل اریه بازرگان ساکن خیابان تخت جمشید تلفن ۴۰۵۷۶.
- ۲- یوسف فرخ‌نیک کاسب پاساژ سینا.
- ۳- کامران کاسب.
- ۴- الیا هو دانیال پور (رئیس سازمان) بازرگان ساکن خیابان پاریس تلفن ۴۷۲۳۳ و (هجره) [حجره] خیابان خیام کوی پاچنار تلفن ۳۴۶۴۷.
- ۵- لطف‌اله تاجر ساکن خیابان لاله‌زار کوی برلن، تلفن ۳۴۶۴۷.
- ۶- ادموند (خزانه‌دار سازمان) بازرگان.

۷- دکتر داود برکهنی دکتر جراح شکسته‌بندی ساکن خیابان شاهرضا چهارراه روزولت.

اعضای سازمان را اغلب دانش‌آموزان مدارس یهود تشکیل می‌دهند ولی هیچ یک عضو رسمی سازمان نبوده و حق عضویت نمی‌پردازند. اعضاء هیئت مدیره که افتخاری کار می‌کنند، بر امور فرهنگی تسلط کامل دارند ولی اغلب ناصالح بوده و از بودجه‌ای که توسط انجمن خیریه جوینت امریکن، آژانس یهود در اختیار سازمان گذارده می‌شود سوءاستفاده می‌نمایند. گذشته از این بعضی مواقع هم برای تأمین مخارج از قبیل تشکیل اردو مبادرت به تشکیل و [برگزاری] جشن می‌نمایند. بولهایی که این سازمان خرج می‌نماید دو قسمت است یکی مربوط به اردوی جوانان که در تابستان تشکیل می‌شود و از جوانان مدارس یهود در آن شرکت می‌نمایند و وجوهی هم به طور محرمانه صرف می‌شود که از نحوه مصرف و مقدار آن اطلاعی در دست نیست. آژانس یهود با این مؤسسه ارتباط نزدیک داشته و وظیفه دارد بین جوانان به نفع دولت یهود تبلیغ و آنها را به مهاجرت به اسرائیل تشویق نماید و اخیراً هم فعالیت این سازمان برای رفتن جوانان به اسرائیل شدید شده و از طرف سازمان فعالیت زیادی در مدارس یهود مشاهده می‌شود.

اغلب جلسات اعضای هیئت مدیره سازمان با حضور کارمندان آژانس یهود در سینما پلازا صورت می‌گیرد. ولی تشکیل این جلسات نامرتب می‌باشد.^۱

جالب توجه است که ساواک در سال ۱۳۴۰، یعنی قریب چهار سال پس از تأیید گزارش مورد اشاره و تکرار برخی از مطالب آن، به نقش مؤثر ربی‌مئیر عزری نماینده رسمی رژیم صهیونیستی مستقر در ایران شاهنشاهی و سلیمان حییم و منوچهر امیدوار، از عناصر فعال تشکیلات صهیونیسم ایران در داخل سازمان جوانان یهود چنین اشاره می‌کند:

محترماً به عرض می‌رساند

طبق محتویات پرونده سازمان جوانان یهود در سال ۱۳۳۴ تأسیس شد که اعضاء هیئت مدیره آن بدین شرح بوده است:

۱- رفائیل اریه بازرگان.

۲- یوسف فرخ‌نیک کاسب پاساژ سینا.

۳- کامران کاسب پاساژ نیک.

۴- الیاهو دانیال (رئیس سازمان) بازرگان.

۵- لطف‌اله حی تاجر.

۶- ادموند (خزانه‌دار سازمان) بازرگان.

۷- دکتر داود برکهنی.

[...] آژانس یهود با این مؤسسه ارتباط نزدیک داشته و وظیفه دارد بین جوانان به نفع دولت یهود تبلیغ و آنها را به مهاجرت به اسرائیل تشویق نماید و گاهی در کلوپ کوروش کبیر اجتماع [نموده] و ربی عزری درباره لزوم مهاجرت جوانان یهود به اسرائیل برای آنها صحبت می‌نموده است. روز ۳۷/۵/۱۵ منوچهر امیدوار رئیس کلوپ کوروش کبیر و عضو فعال حزب صهیونیست جهت شرکت در سمینار بین‌المللی یهود با خرج دولت اسرائیل به فلسطین عزیمت [کرده و] در غیاب نامبرده ربی عزری کارمند صدای اسرائیل و مأمور اعزامی دولت مزبور به تهران امور مربوط به کلوپ را عهده‌دار و جلسات کنفرانسهای جوانان یهود را به اتفاق سلیمان حییم عضو فعال دیگر حزب صهیونیست در تهران اداره می‌نمودند و بنابر اطلاعیه‌های موجود در پرونده مرتباً جلسات آنان به نام سازمان جوانان یهود وابسته به کلوپ کوروش کبیر تشکیل گردیده است.

در فروردین ماه ۳۹ انجمن یهود وابسته به کلوپ کوروش کبیر با حضور عده زیادی از جوانان دانش‌آموز و دانشجوی انجمن فرهنگی کوروش کبیر در کلوپ خود به منظور تعیین اعضاء هیئت مدیره انجمن تشکیل که اشخاص زیر به سمت هیئت مدیره انتخاب گردیده‌اند:

دوشیزه گیاهی بازرس، دوشیزه مهین ربیعی دبیر، دوشیزه مینو

ساسونیان مسئول انتشارات، دوشیزه فروغ ربیعی آمار و عضویت، فریدون گلپر مسئول تدارکات، دوشیزه مقبوله مسئول مالی، فروزان ربیعی تاتر، جمیله نسترن تشریفات و اعضاء عبارتند از رحمت‌اله رفیعی، ناصر صداقت‌پور، جهانگیر صداقت‌فر، کوهی کیوان، رفیع یارشائل، پرویز یوسف، مهدی سرودی، فرخ‌نیک، فلور نصرتی.

در تاریخ ۳۹/۷/۱۵ سازمانی در تهران به نام خانه جوانان یهودیان ایران تشکیل که یک نسخه از اساسنامه و مرامنامه آن در بخش قضایی این اداره کل مورد بررسی و طبق نظریه داده شده مقصود از تشکیل این خانه هدایت افکار جوانان یهود ایران در راه خدمات اجتماعی می‌باشد و مرکز فعالیت آن در ایران بوده که به هیچ وجه در امور سیاسی مداخله‌ای نخواهد داشت و چون مواد اساسنامه مزبور با مقررات قانونی مباینتی نداشته لذا تشکیل خانه مزبور را منوط به احراز صلاحیت مؤسسين آن دانسته است.

با توجه به موقعیت یهود در ایران شاهنشاهی، جای شگفتی نیست که سازمان جوانان یهود، حداقل در سال ۱۳۳۴ با اطلاع دستگاه‌های اطلاعاتی کشور فعالیت خود را آغاز و آشکار می‌کند، اما سالها پس از آن، برای کسب پروانه فعالیت تشکیلاتی خود، اقدام می‌نماید.

این سازمان در سال ۱۳۴۸ طی نامه‌ای به لطفاله حی نماینده وقت یهودیان در مجلس شورای ملی و عضو انجمن کلیمیان ایران، از او در این باره تقاضای مساعدت و پشتیبانی می‌کند:

جناب آقای لطفاله حی نماینده محترم مجلس شورای ملی و عضو انجمن کلیمیان ایران

محترماً؛ از آنجایی که ایجاد یک سازمان واحد برای جوانان یهودی مورد توجه کلیه افراد علاقمند به امور جوانان بوده و جنابعالی نیز بارها علاقمندی خود را نسبت به این مسئله ابراز فرموده‌اید بدین وسیله به اطلاع می‌رساند که کلیه سازمانهای جوانان یهودی ایران اقدام به ایجاد سازمان واحدی به نام سازمان جوانان یهود ایران نموده‌اند که اساسنامه و

صورت اعضاء هیئت مدیره آن به ضمیمه ارسال می‌گردد و از جنابعالی تقاضا می‌شود اقدامات لازمه را برای تهیه اجازه‌نامه رسمی از مقامات صلاحیتدار کشور معمول دارید.

سازمان جوانان یهود امیدوار است با پشتیبانی معنوی جنابعالی و سایر افراد علاقمند جامعه یهود ایران بتواند خدمات خود را نسبت به جوانان یهودی ایران آغاز نماید.

با تقدیم عالیترین احترامات
از طرف سازمان جوانان یهود ایران
[ناخوانا] الیاسی

لطفاله حی نیز طی نامه‌ای به استاندار استان مرکزی در همان زمان، چنین تقاضا می‌کند:

جناب آقای دکتر شادمان
استاندار محترم استان مرکزی
محترماً پیرو مذاکرات قبلی راجع به گردآوری و متحد نمودن جوانان یهودی با نظارت این جانب بدین وسیله اساسنامه و لیست اعضاء هیئت مدیره سازمان جوانان یهود ایران را که به همین منظور تشکیل شده است به حضور جنابعالی تقدیم می‌دارد.
تقاضامند است دستورات لازمه را برای تشکیل این سازمان به مقامات ذیصلاحیت صادر فرمایید.

با تقدیم احترامات
[امضا] لطفاله حی^۱

وزارت کشور نیز اسناد مورد اشاره را به ساواک ارایه می‌دهد و از آن دستگاه، نسبت به تأسیس سازمان جوانان یهود استعلام می‌کند:
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
فتوکپی تقاضای آقای لطفاله حی و فتوکپی اساسنامه سازمان جوانان

۱. نامه لطفاله حی، نماینده مجلس شورای ملی، مورخ ۲۴ مهر ۱۳۴۸.

یهود ایرانی واصله، از استانداری مرکزی به پیوست ارسال می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایید نظریه آن سازمان را نسبت به تأسیس سازمان فوق‌الذکر اعلام دارند.

[امضا از طرف وزیر کشور]^۱

این در شرایطی است که خود ساواک نیز آغاز فعالیت و تأسیس سازمان مزبور را در سال ۱۳۳۴ یعنی ۱۴ سال قبل از آن اعلام کرده بود.^۲

از مواد قابل توجه در اساسنامه سازمان جوانان یهود این است که، در آن تصریح گردیده تشکیلات مزبور به هیچ دسته و گروهی وابسته نیست و حق هیچگونه فعالیت سیاسی را ندارد. ذیل به چند ماده از اساسنامه سازمان جوانان یهود، اشاره می‌شود:

اساسنامه سازمان جوانان یهود ایران

ماده ۱- این سازمان به نام سازمان جوانان یهود ایران خوانده می‌شود و به منظور اختصار به ذکر نام «سازمان» اکتفا می‌شود.

ماده ۲- سازمان، سازمانی است صرفاً ایرانی- غیرسیاسی- فرهنگی- تربیتی و غیرانتفاعی که به هیچ دسته و گروهی وابسته نیست و اعضاء حق هیچ گونه فعالیت سیاسی را به نام سازمان ندارند.

این سازمان به منظور هدفهای زیر بنیانگذاری می‌شود:

الف) تمرکز فعالیتهای فرهنگی و اجتماعی جوانان یهود ایران.

ب) شناسایی [...] ادبیات و تاریخ ایران و یهود.

ج) کوشش در راه اعتلاء فرهنگ ملی ایران و احیاء سنتهای ملی و مذهبی.

د) کوشش در راه ارتباط فرهنگی جامعه یهود ایران و جوامع دیگر ایرانی و بالا بردن احترام و شخصیت جامعه یهود ایران.

ه) توسعه رشد اجتماعی جامعه- بالا بردن سطح فرهنگ عمومی جامعه و انتشار بولتن داخلی.

۱. نامه وزارت کشور، شماره ۲۴۷۸۶-۲، مورخ ۴۸/۸/۱۸.

۲. طبق مندرجات سند مورخ ۱۳۴۶/۱۱/۲۹ ساواک، رئیس بخش ۳۲۱ با نام میرسپاسی، طی نامه‌ای به رئیس بخش فیش و بایگانی نوشته است: خواهشمند است دستور فرمایید پرونده موضوعی به نام سازمان جوانان یهود ایران به کلاس ۴۱۵۸۱۹ تشکیل و آرایه فرمایند.

و) بالا بردن سطح علمی و اجتماعی جوانان به وسیله دایر کردن کلاسهای مختلف و کوشش در راه تعلیم و تربیت نسل جوانان و نوجوانان با استفاده از پیشاهنگی (تحت سرپرستی سازمان ملی پیشاهنگی) و تشکیل کتابخانه و قرائت‌خانه.

اگر چه سازمان مزبور و دیگر تشکلهای یهودی ایران، هیچگاه پایبند و مقید به مفاد اساسنامه و شعارهای فریبنده خود نبودند و یا خود را متعهد و موظف به اجرای آن نمی‌دانستند، اما قابل توجه است که سازمان جوانان یهود، پس از سالها فعالیت آشکار صهیونیستی، با گستاخی تمام، به طور علنی و رسمی مفاد اساسنامه خود را تغییر داده و پیوند خود را با صهیونیسم و رژیم اشغالگر قدس اعتراف می‌کند. تصریح و تأکید به «آموزش زبان و رقص‌های عبری»، «ایجاد و تقویت رابطه بین ایران و اسرائیل»، «همکاری با کلیه سازمان‌های ایرانی و بین‌المللی» و... به طور مشخص، ماهیت سازمان و پیوند آن را با دیگر محافل صهیونیستی اعلام می‌کند. ذیلاً به چند ماده از این اساسنامه اشاره می‌شود:

اساسنامه سازمان جوانان یهود ایران

۱- سازمان به نام سازمان جوانان یهود ایران یا هخالوتص نامیده می‌شود.

۲- مرکز سازمان در تهران است و سازمان می‌تواند در هر یک از شهرستانها در صورت اقتضاء شعبه ایجاد نماید.

۳- سازمان جوانان یهود هخالوتص سازمانیست مستقل و در صورت اقتضاء مرکز اجراییه می‌تواند وابستگی بعضی از شعب آن را به دیگر سازمانهای رسمی جوانان اعلام نماید.

۴- هدفهای سازمان به صورت زیر است:

الف) متشکل کردن جوانان یهودی در سراسر ایران.

ب) آشنا ساختن جوانان یهودی به تمدن و فرهنگ یهود و آموزش زبان و رقص‌های عبری.

ج) بالا بردن سطح معلومات جوانان یهودی ایران و ترویج هنرهای محلی.

(د) ایجاد همبستگی‌های هرچه بیشتر جوانان ایرانی یهودی و غیریهودی.

(ه) تقویت روابط معنوی و فرهنگی بین دو ملت ایران و اسرائیل.

(و) همکاری با کلیه سازمانهای رسمی جوانان ایرانی و بین‌المللی.

این اساسنامه در شورای سالیانه فروردین ماه ۱۳۴۴ مورد تجدید و تصویب قرار گرفت.

مع‌الوصف اساسنامه سازمان مزبور مورد تأیید مقامات و دستگاه‌های ذی‌ربط رژیم پهلوی قرار گرفت و پروانه فعالیت آن پس از تأیید ساواک از سوی شهربانی کل کشور صادر گردید:

از : شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات)

به : تیمسار ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

موضوع : سازمان جوانان یهود ایران

بازگشت به شماره ۳۲۱/۱۵۹۲ مورخ ۴۹/۵/۲۲

پروانه سازمان مذکور طی شماره ۱۲-۶۵۱۲ مورخ ۴۹/۵/۳۱ صادر و

به متقاضیان تسلیم اینک یک نسخه از اساسنامه به پیوست ایفاد ضمناً

نشانی سازمان مورد بحث خیابان کاخ-کوچه هلالی شماره ۳۵ می‌باشد

رئیس شهربانی کل کشور، سپهبد مبصر^۱

ساواک نه تنها از اهداف، برنامه‌ها و ماهیت این سازمان در تهران بلکه از شعب آن در شهرستانها نیز به خوبی اطلاع داشت. تبلیغ آرمان صهیونیستی و ترویج بی‌بندوباریهای غربی در میان جوانان، و به علاوه رفت و آمد اعضای سازمان جوانان یهود به فلسطین تحت اشغال صهیونیسم به عنوان فعالیت‌های غیرسیاسی تلقی شده است [۱].

ساواک این موارد را خود چنین حکایت می‌کند:

موضوع: سازمان جوانان یهود

عطف: ۴۵/۲/۲۵-۳۲۱/۱۰۵۲۷

هدف سازمان جوانان یهود (هخالوتص) به شرح زیر می‌باشد:

۱. نامه شهربانی کل کشور، شماره ۱۲-۶۵۱۲، مورخ ۴۹/۶/۵.

- ۱- پیشرفت و آموزش زبان عبری در ایران.
 - ۲- آشنا کردن مردم با تمدن ملت اسرائیل بخصوص مردم شهری که در آن شعبه هخالوتص دایر شده است.
 - ۳- برانگیختن احساسات مردم البته یهودی‌ها بر ضد نازیسم و اقوام طرفدار هیتلر.
 - ۴- توسعه مذهب و کیش یهود.
 - ۵- آشنا نمودن جوانان با اوضاع دنیا بخصوص اوضاع سیاسی کشور اسرائیل.
 - ۶- آشنا نمودن جوانان با تمدن غرب و معاشرت دختران و پسران مثل غربی‌ها.
- البته باید اذعان نمود که ظاهراً کاری به سیاست کشورهای دیگر ندارند ولی به نظر چنین نمی‌رسد زیرا طبق قانون اساسی اجتماعات در محل‌های مخفی، غیرقانونی به شمار می‌رود.
- مرکز اصلی سازمان مورد بحث در تهران خیابان شاهرضا است که هر ساله یک عده از اعضاء به شعبات شهرستانها در آنجا جمع و ترتیب برنامه‌هایی از قبیل سخنرانی و غیره برای آنان از طرف مقاماتی داده می‌شود.
- گویا رؤسای شعبات در تهران و شهرستانها دانشجو هستند و با حقوق مکفی استخدام می‌شوند و مدت سه ماه به اسرائیل می‌روند و در آنجا تعلیمات لازم را فرا می‌گیرند و سپس به ایران برمی‌گردند البته زبان عبری را نیز یاد می‌گیرند تا در شعبه مورد نظر خود تدریس نمایند.
- رئیس شعبه سازمان مذکور در سنج جلال رفائیلی است که قبل از عزیمت به اسرائیل در (اُرت) ایران (مؤسسه صنعتی اسرائیل) تحصیل می‌کرده ولی به علت شرارت مورد غضب رؤسایش واقع گشت و طرد شد و بالاخره به اسرائیل رفت. سایر اعضاء اصلی سازمان مورد بحث عبارتند از سعید آقاجانی، فیروز زرینی، داریوش هاشمی، هرivel اخوان.^۱

اگر چه سازمان جوانان یهود نیز چون دیگر کانون‌های یهودی دارای تشکیلات مشخص و هیأت مدیره معین بود، اما در واقع مسؤول و هدایت کننده اصلی آن از سوی رژیم صهیونیستی انتخاب و منصوب و اعزام می‌شد. در سند ساواک در این زمینه چنین آمده است:

موضوع: سازمان جوانان یهود

عطف [به] ۴۹/۲/۲۶-۳۲۱/۴۳۲

پاسخ موارد خواسته شده به شرح زیر اعلام می‌گردد:

- ۱- آماده نمودن جوانان یهودی به امور سیاسی در اسرائیل است تا در موقع مهاجرت به آن کشور به مقررات سیاسی آشنایی قبلی داشته باشند.
- ۲- گردانندگان جلسه موصوف عبارتند از: اسحاقیان دبیر دبیرستان اتحاد، سبزه‌رو، قاطان.

- ۳- به غیر از معلمین افراد دیگری شرکت نداشته‌اند.

نظریه منبع:

جلسه مورد بحث با کوشش بریسکین Briskin سرهنگ ارتش اسرائیل و رئیس سازمان فرهنگی آژانس یهودی تشکیل شده است. ضمناً مقامات انجمن کلیمیان با دخالت‌های شخص مزبور راضی نیستند.^۱ در سند دیگر ساواک، ضمن اشاره به پشتیبانی مالی رژیم صهیونیستی و به علاوه وابستگی سازمان جوانان یهود به آن رژیم، درباره موقعیت بریسکین در داخل تشکیلات یهود ایران، آمده است:

موضوع: اظهارات اسحاق رکنی

اسحاق رکنی صندوق‌دار آژانس یهود در یک صحبت دوستانه اظهار داشت اخیراً نامه‌ای از اسرائیل به تهران رسیده که مبلغ ۳۲۰۰۰۰ ریال جهت شش ماه اجاره منزل سازمان جوانان یهود ایران آمده که تحویل بریسکین خواهد شد. وی افزود معلوم نیست که بریسکین با این وجه چه خواهد کرد.

نظریه شنبه: بریسکین سرهنگ ارتش اسرائیل [۱] جوانان یهود ایران را بازیچه دست خود قرار داده و به عناوین مختلف آنها را سرگردان نموده است.^۱

سند دیگر در اثبات تعیین و اعزام مسؤول «سازمان جوانان یهود ایران» از سوی رژیم صهیونیستی این گونه حکایت می‌کند:

موضوع: آقای طوبی بیر ۳۸ ساله تبعه اسرائیل

روز پنجشنبه ۱۳۵۰/۴/۳۱ ساعت ۴/۱۵ بامداد آقای طوبی بیر ۳۸ ساله تبعه اسرائیل با هواپیمای شرکت هواپیمایی ال-عال وارد فرودگاه مهرآباد گردید. نامبرده به جای آقای بریسکین مسؤول جوانان یهود ایران تعیین و به تهران وارد شده است.^۲

صرف‌نظر از برنامه‌ها، اهداف و ماهیت سازمان جوانان یهود ایران و همچنین عملکرد دامنه‌دار آن در جهت مطامع صهیونیسم؛ نمایندگان اعزامی اسرائیل و کانون‌های صهیونیستی به طور مستقیم و مستمر با این تشکیلات در ارتباط بودند و پیوسته آن را تحت نظر و کنترل و مراقبت داشتند.

موضوع: آقایان پرفسور ژوزف کارنی و شموئیل شینهار

بنا به دعوت آقای لیونه مسئول جوانان یهود در ایران ساعت ۴/۱۵ روز ۵۱/۵/۲۶ به وسیله هواپیمای شرکت هواپیمایی ال‌عال آقایان پرفسور ژوزف کارنی استاد دانشگاه تخنئون و شموئیل شینهار که هر دو از حزب میام اسرائیل هستند به تهران وارد که به وسیله آقای لیونه در هتل امپریال سکونت داده شدند نامبردگان جهت شرکت در سمپوزیوم سازمان جوانان به ایران دعوت شده‌اند.

نظریه سه‌شنبه: ورود نامبردگان به ایران جهت شرکت در سمپوزیوم سازمان دانشجویان یهود مورد تأیید می‌باشد.^۳

۱. گزارش ساوک: شماره ۲۴۵۵۳/۲۰ ه ۴۹، مورخ ۴۹/۱۱/۱۵.

۲. گزارش ساوک: شماره ۲۲۳۳۱/۲۰ ه ۲۱، مورخ ۱۳۵۰/۵/۵.

۳. گزارش ساوک: شماره ۴۰۸۶۶/۲۰ ه ۲۱، مورخ ۵۱/۶/۲.

سازمان دانشجویان یهود ایران

سازمان دانشجویان یهود ایران، یکی دیگر از تشکلهای یهودی در دوره پهلوی بود که عمدتاً در میان دانشجویان یهود فعالیت می‌کرد.

در نشریه داخلی سازمان دانشجویان ایران به شماره ۵-۶، مورخ مرداد و شهریور ۱۳۴۵، درباره تاریخ تشکیل این سازمان چنین نوشته شده است:

در مهر ماه سال ۱۳۳۹ اولین جلسه علمی دانشجویان یهودی تشکیل گردید و از آن به بعد تقریباً شش سال است که انجمن علمی کار خود را دنبال کرده است. چند ماهی از تشکیل جلسات علمی نگذشته بود که استقبال دانشجویان یهودی از این جلسات فکر ایجاد سازمان دانشجویان یهودی را بوجود آورد.

[...] در فاصله سالهای ۳۹ تا ۴۲ انجمن یهودی بارها به نام دانشجویان

یهودی دست به تشکیل عمومی و اقدامات گوناگون اجتماعی زد. [...]

در اواخر شهریور سال ۴۲ بود که با وجود همه مشکلات و مخالفت‌هایی که با تشکیل یک سازمان واحد دانشجویی یهودی می‌شد با تشکیل هیئت اجرایی و متمرکز شدن کارها سازمان به طور کاملاً مستقل کار خود را آغاز نمود.^۱

۱. نشریه داخلی سازمان جوانان یهود ایران، سال سوم، شماره ۵-۶، مرداد و شهریور ۱۳۴۵.

سازمان مزبور نیز چون دیگر کانون‌های یهودی، سالها پس از فعالیت علنی تشکیلاتی، در سال ۱۳۴۵ طی نامه‌ای به اداره اطلاعات شهربانی کل کشور تقاضای صدور جواز یا پروانه فعالیت نمود.

سرانجام در تاریخ ۱۳۴۵/۵/۱۷ پروانه شماره ۱۱۷۳ به نام سازمان دانشجویان یهود ایران صادر گردید.^۱

فعالیت تشکیلاتی و علنی سازمان دانشجویان یهود ایران در سالها قبل از اخذ مجوز یا پروانه رسمی فعالیت، امری آشکار و مشخص برای ساواک بود. در یکی از گزارش‌ها به این موضوع اشاره شده است:

موضوع[:] سازمان دانشجویان یهود ایران

برابر تحقیقات معموله سازمان دانشجویان یهود ایران وجود داشته و حمید معلم فرزند مرتضی دانشجوی سال سوم دانشکده پزشکی دانشگاه ملی ایران دبیر سازمان مذکور می‌باشد که در مصاحبه اظهار نموده است هر فرد یهودی به محض ورود به دانشگاه خود به خود عضو سازمان مزبور بوده و اعضاء هیئت اجراییه آن به شرح زیر می‌باشد که اطلاعات تکمیلی و مشخصات کامل گردانندگان و اساسنامه آن متعاقب تهیه و ارسال خواهد شد.

به جای رئیس سازمان ساواک استان مرکزی. نواب

۱- خانم مهوش رفیعی (مسئول امور مالی و برنامه‌های عملی)

۲- هوشنگ ابراهیم‌یزدی (مسئول نشریه داخلی)

۳- پرویز یسعیا (مسئول تشکیلات)

۴- حمید معلم (دبیر سازمان دانشجویان)

۵- کامران بروخیم (مسئول امور مالی)

۶- مینو سومخ

۷- ابراهیمیان

۸- ارسلان پرتواشرف^۲

۱. نشریه داخلی سازمان جوانان یهود ایران، سال سوم، شماره ۵-۶، مرداد و شهریور ۱۳۴۵.

۲. گزارش ساواک؛ شماره ۲۰/۲۷۹۵۸ الف، مورخ ۴۴/۱۱/۶.

در بخشی از فصل اول اساسنامه مزبور درباره ماهیت این تشکیلات آمده است:

{ ۱ }

- ۲- سازمان دانشجویان یهود ایران سازمانی است صنفی و غیرسیاسی.
- ۳- سازمان متشکل از مجموعه هیاتهای دانشجویان یهودی در کلیه شهرستانهای ایران است و مرکز آن در تهران می باشد.
- ۴- سازمان عضو اتحادیه جهانی دانشجویان یهود می باشد.
- [همچنین درباره اهداف سازمان مزبور در فصل دوم اساسنامه آن آمده است:]
- ۵- ایجاد همبستگی بین کلیه دانشجویان یهود ایران.
- ۶- شناسایی بیشتر فرهنگ و تمدن ایران و موقعیت کنونی.
- ۷- فعالیت همه جانبه برای بالا بردن حیثیت و اعتبار جامعه یهودی ایران.

- ۸- توجه به وضع فرهنگ یهودیان ایران و کوشش برای بهبود آن.
- ۹- همکاری نزدیک با سازمانهای فرهنگی و اجتماعی یهودی در حدود هدفهای سازمان [...].

سازمان دانشجویان یهود ایران با گسترش فعالیت های خود در تهران و برخی دیگر از شهرهای یهودی نشین کشور از طریق انتشار نشریات ویژه داخلی و تشکیل اردوهای دانشجویی و برگزاری مراسم و جلسات ویژه، نه تنها در جهت پیشبرد اهداف قومی آن تشکیلات گام مؤثری برمی داشت بلکه با برخورداری از پشتیبانی افراد و شبکه های صهیونیستی داخل و خارج کشور، نقش به سزایی در پشتیبانی و حمایت از آرمان های صهیونیستی و تبلیغات اسرائیلی در جامعه ایران داشت.

این واقعیت ها به صراحت در اسناد ساواک خودنمایی می کنند:

موضوع: سخنرانی آقای منوچهر امیدوار در محل سازمان دانشجویان

یهودایران

بنا به دعوت قبلی فارغ التحصیلان یهود ایران عده ای در حدود پنجاه نفر از فارغ التحصیلان و دانشجویان یهود اعم از دختر و پسر در محل سازمان دانشجویان یهود واقع در خیابان پهلوی کوچه هروی شماره ۳۷ حضور به هم رسانیده بودند و آقای منوچهر امیدوار به اتفاق آقای

مهندس عبیر که خود از فارغ‌التحصیلان دانشگاه تهران می‌باشد وارد جلسه شدند. در ساعت ۲۰/۴۵ جلسه افتتاح گردید. ابتدا دبیر انجمن دانشجویان، آقای منوچهر امیدوار را به حضار معرفی و شمه‌ای از بیوگرافی و سوابق کار ایشان در آژانس یهود بیان و گفت ایشان دارای لیسانس ادبیات و روزنامه‌نگاری و فعلاً در آژانس یهود در اورشلیم قسمت یهودیان شرق و آسیا مشغول کار می‌باشد. سپس آقای منوچهر امیدوار در پشت تریبون قرار گرفت و سخنانی به شرح زیر درباره مشکلات شرقیها در اسرائیل بیان داشت که در اسرائیل بین یهودیان شرق و یهودیان اروپا و آمریکا فرق زیاد وجود دارد و تبعیضاتی بین این دو گروه وجود دارد که دولت اسرائیل سعی فراوان می‌دارد که این اختلافات و تبعیضات را از بین بردارد و مساوات برقرار نماید. سپس ادامه داد در آخرین کنگره صهیونیستی از تمام مجامع یهودی دنیا، نمایندگانی شرکت داشته‌اند ولی نمایندگان و جوامع شرقی کمتر فعالیت صهیونیستی نموده‌اند. نمایندگان قلبی از این جوامع در این کنگره شرکت نموده بودند و رأی کمتری داشته‌اند و در آینده کوشش خواهد شد که از شرق نمایندگان بیشتری در این کنگره‌ها و جوامع بین‌المللی شرکت جویند. در سال گذشته عده زیادی از روسیه شوروی به اسرائیل مهاجرت نموده‌اند و قبول مهاجرت را امری اجباری و الزامی دانست. در خاتمه عده‌ای از دانشجویان سؤالاتی نمودند که جواب لازم داده شد. این جلسه در ساعت ۲۲/۳۰ دقیقه پایان پذیرفت.

نظریه شنبه: تشکیل جلسه فوق‌مورد تأیید بوده و آقای منوچهر امیدوار برای تشویق فارغ‌التحصیلان یهود جهت مهاجرت به اسرائیل و متشکل کردن جوانان مبادرت به مسافرت به ایران و سایر کشورهای یهودی‌نشین شرق نموده‌است.^۱

سازمان مزبور به همان میزان که جهت مطامع صهیونیستی تلاش و تبلیغ می‌نمود،

بیش از آن از حمایت مالی صهیونیسم و ایادی آن در ایران برخوردار بود:

موضوع: اظهار داوید قاطان دانشجوی دانشکده پلی‌تکنیک

داوید قاطان دانشجوی دانشکده پلی‌تکنیک در یک صحبت دوستانه اظهار داشت از طرف سازمان دانشجویان یهود ایران از کلیه جوانان یهود دعوت به عمل آمده بود تا در جشن سازمان مزبور که به منظور آشنایی برپا گردیده شرکت نمایند بدین جهت حدود ۱۰۰ نفر از جوانان یهود در هتل ورسای حضور به هم رسانیده بودند و بلیط ورودی برای هر نفر ۳۰۰ ریال منظور شده بود که ۱۸۰ ریال آن بابت شام و نوشابه توسط حمید معلم دبیر سازمان به هتل پرداخت گردیده است. نامبرده در دنباله سخنان خود گفت از طرف حبیب القانیان و دیگر مؤسسات یهودی به سازمان دانشجویان کمک مالی می‌شود و شبهای شنبه دانشجویان یهود معلمین و استادان خود را جهت سخنرانی‌های علمی به محل سازمان دعوت می‌نمایند.^۱

طبق مفاد اساسنامه سازمان مزبور، «کمیته مرکزی» آن، مرکب از نمایندگان هیأت‌های اجرایی تهران و شهرستان‌ها تشکیل و انتخابات آن نیز هر ساله برگزار می‌شد.

در گزارش ساواک درباره اسامی منتخبین یکی از دوره‌های فعالیت سازمان چنین نوشته شده است:

موضوع: انجمن دانشجویان یهود

در تاریخ ۵۴/۱/۲۹ انجمن دانشجویان یهود در محل انجمن واقع در خیابان پهلوی بالاتر از میدان ولیعهد [ولیعصر فعلی] برگزار و دانشجویان مشروحه زیر انتخاب گردیده‌اند:

- ۱- نجات‌اله کدخدا دانشجوی سال سوم مکانیک دانشکده فنی تهران به سمت مسئول روابط خارجی (روابط عمومی)
- ۲- سینا نیکو دانشجوی سال سوم رشته برق دانشگاه صنعتی آریامهر

۱. گزارش ساواک، شماره ۴۵۲۰/۲۴۴۹۵، مورخ ۴۹/۱۰/۲۴.

به سمت مسئول امضاء اسناد.

۳- بهزاد بنویی دانشجوی سال دوم مکانیک دانشگاه صنعتی آریامهر
به سمت مسئول مالی.

۴- نادر برال دانشجوی سال دوم فیزیک دانشگاه صنعتی آریامهر به
سمت مسئول کمیته هماهنگی.

۵- نورایی دانشجوی رشته شیمی دانشکده علوم دانشگاه تهران به
سمت مسئول جشنها و برنامه‌های عمومی.

۶- سیروس فتوره‌چی دانشجوی سال سوم رشته ساختمان دانشگاه
تهران به سمت مسئول گروه دانش‌آموزان.

۷- لاله یروشلیمی دانشجوی سال چهارم مهندسی شیمی دانشگاه
صنعتی آریامهر به سمت مسئول نشریات.^۱

کانون فرهنگی کورش کبیر^۱

از دیگر تشکلهای یهودی دوره پهلوی «کانون فرهنگی کورش کبیر» بود. این تشکیلات با برخورداری از پروانه رسمی فعالیت از شهربانی کل کشور، به موازات دیگر کانونهای یهودی و هماهنگ با آنها در میان اقلیت یهود جامعه ایران مشغول فعالیت بود.

همانگونه که در اساسنامه «کانون فرهنگی کورش کبیر» مندرج بود؛ هدف سازمان مذکور آشنا ساختن جامعه یهود ایران با فرهنگ یهودی و ایجاد محیط مناسب برای فعالیتهای هنری، فرهنگی و اجتماعی آنان بود. سازمانهای یهودی، تحت پوشش عناوین مورد اشاره، فعالیت خود را آغاز و گسترش میدادند، اما به واقع در مسیر اهداف و برنامههای مجامع مرموز یهودی و مؤسسات صهیونیستی حرکت میکردند.

تلاشهای صهیونیستی

کانون فرهنگی کورش کبیر نه تنها به وسیله تعدادی از یهودیان معلوم الحال آن

۱. در گزارشها و اسناد ساواک، از این تشکیلات به اسامی دیگر، از قبیل کلوپ کورش، کانون کورش کبیر و کلوپ فرهنگی کورش کبیر نیز یاد شده است.

زمان اداره و رهبری می‌شد؛ بلکه این سازمان، با هماهنگی محافل صهیونیستی، ضمن شرکت در مجامع آشکار و محرمانه صهیونیسم جهانی، نسبت به جمع‌آوری اخبار و اطلاعات مورد نیاز سازمان‌های صهیونیستی اقدام می‌کردند و از هر گونه مساعدت و پشتیبانی صهیونیست‌ها نیز برخوردار بودند. در سند مورخ ۱۳۳۷/۷/۲۰ ساواک درباره ماهیت قانون مزبور و روابط سران و اداره کنندگان آن با محافل اسرائیلی و صهیونیستی چنین نوشته شده است:

کلوپ کوروش که ظاهراً یک مؤسسه فرهنگی است در حال حاضر به صورت مؤسسه اطلاعاتی یهودیها درآمدۀ است و منوچهر امیدوار، سلیمان حییم، ابراهیم موره، ربی عزری، موسی کرمانیان و چند نفر دیگر که قبلاً اسامی آنها به عرض رسیده امور این مؤسسه را اداره می‌کنند. موسی کرمانیان مدت ۷ ماه است که با خرج آژانس یهود در کشورهای اسرائیل، سوئیس، فرانسه و سایر کشورهای اروپایی به گردش پرداخته و ضمن شرکت در کنفرانس‌های یهودیان ساکن این کشورها اطلاعات لازم را کسب می‌نماید، کمالین که تاکنون سه نوبت برای شرکت در کنفرانسهای بین‌المللی صهیونیست جهانی به اسرائیل عزیمت و در تهران نیز توسط اعضای قانون کوروش کبیر اطلاعاتی کسب و در اختیار مقامات مربوطه در اسرائیل می‌گذارد. ضمناً از دو هفته قبل مرتباً کمیسیونهای کاملاً محرمانه‌ای با حضور هاتلکی (Hatalky) نماینده اعزامی اسرائیل و چند نفر از اعضای کلوپ کوروش کبیر تشکیل و مذاکراتی صورت می‌گیرد که مأمور ویژه به علت محرمانه بودن کمیسیون موفق به کسب اطلاعاتی نگردیده است. سلیمان حییم از اول سال ۳۷ تاکنون دو نوبت به تل‌آویو عزیمت و در کمیسیونهای بین‌المللی حزب صهیونیست شرکت کرده است. ابراهیم موره نیز دو نوبت به تل‌آویو مسافرت کرده و عضویت کلوپ جوانان، انجمن کلیمیان و انجمن اوتصره‌تورا، اُرت ایران- آژانس یهود در تهران و انجمن روحانیون یهودی را دارد و بین جوانان و پسران دستجات مختلف یهود دارای نفوذ است و روی این اصل استفاده‌های سرشاری نصیب او شده و اخیراً نیز با شرکت در جشن دهمین سال استقلال اسرائیل و کنگره

صهیونیست بین‌المللی بین دوستان اهمیت و منزلتی بیشتر کسب نموده است. ابراهیم موره عضو انجمن مدارس الیانس کوروش و انجمن جوینت‌امریکن در تهران و کانون خیرخواه نیز می‌باشد و از گردانندگان اصلی کلوپ کوروش کبیر محسوب می‌شود.

ربی عزری اهل اصفهان در ۹ سال گذشته در اسرائیل بسر می‌برده و در صدای اسرائیل کارمند بود و عضویت یکی از احزاب آنجا را نیز داشته است ولی اخیراً از طرف دولت اسرائیل مأموریتی در ایران به وی محول گردیده و به عنوان عضو کانون کوروش کبیر و همکاری نزدیک با دکتر دوریل نماینده بازرگانی اسرائیل به فعالیتهای خود ادامه می‌دهد.

کانون کوروش کبیر محل انعقاد کلیه جشنهای اقلیت مذهبی یهود می‌باشد از قبیل جشنهای عروسی، ختنه‌سوران، مهمانی‌های عمومی، ضیافت به افتخار ورود شخصیت‌های اسرائیل و غیره و در نتیجه مبالغ زیادی در سال عاید این کلوپ می‌گردد، مبلغی از آن صرف پرداخت حقوق سه نفر منشی و دفتردار یهودی می‌گردد و بقیه آن به وسیله گردانندگان حیف و میل می‌شود و از پرداخت هرگونه عوارض و مالیات دولتی هم معاف می‌باشد و روی همین اصل اخیراً بر سر مصرف بقیه درآمد کلوپ کوروش کبیر اختلاف شدیدی بین امیدوار عضو هیئت مدیره کلوپ و اعضای سازمان جوانان یهود ایجاد شده و جوانان مذکور معتقدند این وجوه بایستی به مصرف تهیه وسایل کلوپ و آسایش اعضای آن برسد در صورتی که منوچهر امیدوار که تصمیم دارد به اسرائیل مهاجرت نماید کلیه درآمد مذکور را به نفع خود ضبط و صورت‌سازی می‌کند. توضیح آن که اعضای کلوپ کوروش کبیر حق عضویت نیز پرداخت می‌کنند و به عنوان شهریه کلاسهای زبان عبری و انگلیسی از شاگردان نیز مبالغی دریافت می‌شود ضمناً کلیه هزینه کنفرانس [ها] و جشنهای متشکله در کلوپ از طرف آژانس یهود قبلاً پرداخت و ربی عزری نماینده آژانس یهود نیز که مدت ۶ ماه است به تهران آمده از این درآمدها به عنوان حق‌السکوت سهمی دارد زیرا در صورت عدم پرداخت وجه به مشارالیه

روزنامه‌های مخالف در اسرائیل به سوءاستفاده‌های این کلوپ اشاره خواهند نمود.^۱

برخی سران و سرکردگان کانون فرهنگی کورش‌کبیر از عناصر فعال احزاب صهیونیست در ایران و خارج از کشور بودند، که پیوسته از ایران به دیگر مناطق جهان، به ویژه فلسطین اشغالی تردد داشتند:

روز ۳۷/۵/۱۵ منوچهر امیدوار رئیس کلوپ کورش‌کبیر و عضو فعال حزب صهیونیست با دسته اول ۳۰ نفری جهت شرکت در سمینار بین‌المللی یهود و حضور در جلسات حزبی با هواپیمای العال و با خرج دولت اسرائیل به فلسطین عزیمت نموده است.

در غیاب نامبرده ربی عزری کارمند صدای اسرائیل و مأمور اعزامی دولت مزبور به تهران امور مربوط به کلوپ را عهده‌دار و جلسات و کنفرانسهای جوانان یهود را نیز به اتفاق سلیمان حییم عضو فعال دیگر حزب صهیونیست در تهران که اخیراً از فلسطین به تهران مراجعت نموده اداره می‌کند.

توضیح آن که جلسات و کنفرانسهای سازمان جوانان و بانوان یهود در تهران مرتباً و بدون وقفه تشکیل می‌گردد و در جلسه عصر روز ۳۷/۵/۱۶ هم که با حضور عده‌ای از اعضاء سازمان جوانان یهود در کلوپ کورش‌کبیر تشکیل بوده و کهن‌یزدی هم انتظامات کلوپ را برعهده داشته در پیرامون سیاست بین‌المللی و دولت اسرائیل صحبت و گفتگو شده است.

دومین دسته سمینار مرکب از ۱۰ نفر از اعضای سازمان جوانان با هواپیمای العال در روز ۱۵ و سومین دسته روز پنجشنبه ۳۷/۵/۱۶ مرکب از ۱۵ نفر از اعضاء سازمان بانوان یهود به سرپرستی بانو نهمودی (NEHMOODY) با هواپیمای ارفرانس به اسرائیل عزیمت نموده‌اند.^۲

درباره تأمین بودجه سالانه کانون کورش‌کبیر از سوی رژیم صهیونیستی و آژانس

۱. سند ساواک، شماره ۳-۲-۳۰۱۵، مورخ ۱۳۲۷/۷/۲۰.

۲. سند ساواک، شماره ۳-۲-۱۸۴۵، مورخ ۳۷/۵/۱۸.

یهود و نیز مأموریت اصلی این تشکیلات در جهت تبلیغات صهیونیستی و ترغیب جوانان یهودی برای اعزام به فلسطین اشغالی، اسناد ساواک اطلاعات قابل توجهی را ارائه می‌دهند:

منوچهر امیدوار رئیس کلوپ کوروش کبیر از طرف رادیو تل‌آویو اسرائیل برای گویندگی فارسی رادیو مزبور دعوت شده بود ولی مشارالیه از قبول این دعوت خودداری نموده است.

امیدوار و اغلب اعضاء هیئت مدیره کلوپ کوروش کبیر عضو حزب می‌پام (MEPAM) اسرائیل به رهبری بن‌گورین نخست‌وزیر آن کشور می‌باشند. توضیح آن که قسمت عمده بودجه کلوپ کوروش کبیر را دولت اسرائیل و قسمتی را هم آژانس یهود می‌پردازد و یکی از وظایف اصلی این کلوپ تبلیغ بین دانشجویان و دانش‌آموزان یهودی ایرانی جهت تحصیل در دانشگاه‌های کشاورزی، طب و حرفه‌ای شهر اولپام (OLPAM) می‌باشند که دانشجویان داوطلب بایستی مدت شش ماه در این دانشگاه به فراگرفتن زبان عبری مشغول باشند و اغلب نیز پس از گذراندن این مدت و اتمام وقت آنها با ایرادات بی‌جا از آزمایش زبان عبری مردود و به کشور خود بازگشت می‌نمایند و طبق تحقیق تاکنون از دانشجویان داوطلب یهودی کشورهای مختلف فقط یکصد و پنجاه نفر پس از طی دوره شش ماهه کلاس زبان عبری از آزمایش قبول و به دانشکده‌های این شهر وارد شده‌اند.

از چهار ماه قبل تاکنون کلیه کارهای سیاسی دولت اسرائیل در ایران به دست ربی‌مئیر عزری کارمند وزارت امور خارجه اسرائیل و مدیر روزنامه ستاره شرق که در تل‌آویو به زبان فارسی چاپ و در تهران نیز منتشر می‌گردد با کمک دکتر دوریل اداره و حل و فصل می‌شود عزری دارای دو گذرنامه ایرانی و اسرائیلی و عضو رسمی حزب می‌پام اسرائیل و از فعالین مؤثر صهیونیست است.

نامبرده با سایر اعضاء کلوپ کوروش کبیر مجدداً برای شناسایی دولت اسرائیل از طرف دولت ایران فعالیت می‌نماید. دو سه ماهه اخیر نیز به

دستور و اشاره دکتر دوریل نماینده تام‌الاختیار تجارتي اسرائيل برای توسعه فعاليت تجارتي يهود چند شرکت توسط يهوديان ايراني و اسرائيل در تهران تشكيل شده که مهترين آنها شرکت آلومينيوم، شرکت روشن و شرکت راه و بنا می‌باشد و مهندسین يهودی در شرکت اخير به کار مشغول شده‌اند و از اين شرکتها گذشته از نظر تجارتي استفاده سياسی و اطلاعاتی به عمل می‌آيد.^۱

برقراری روابط فرهنگی، برگزاری مسابقات ورزشی بين ايران و اسرائيل و تهيه بورس تحصیلی از اسرائيل برای جوانان مسلمان و يهود ايران از ديگر فعاليت‌های کانون فرهنگی کوروش‌کبير در جهت مطامع صهيونستی در ايران دوره پهلوی بود. سند شماره ۲-۳-۴۲۰۵، مورخ ۱۳۳۸/۱۲/۱۱ ساواک در اين باره چنين حکايت می‌کند:

ساعت ۱۸/۳۰ روز سه‌شنبه جلسه هيئت مديره کانون کوروش‌کبير با حضور ۲۰ نفر از اعضاء از جمله کرمانيان، عطاءاله اميريان، فيروز طالع، مهندس ياحيد، صيون منظوراله ايزاکی از مدارس آليانس، اسحاقيان‌پور در سالن کوروش‌کبير تشكيل شد.

در اين جلسه ابتدا درباره تهيه محل برای کلوپ مذاکره و قرار شد ساختمانی که در خيابان کاخ در نظر گرفته شده اجاره شود و سپس درباره تشكيل جمبوری^۲ پيشاهنگی کشورهای خارجی در تهران مذاکره به عمل آمد و با دعوت از پيشاهنگان اسرائيل مخالفت گرديد و گفته شد در آن صورت پيشاهنگان عرب دعوت دولت ايران را رد خواهند کرد و بعد درباره مسابقه فوتبال بين تيم ايران و اسرائيل، اعزام نماينده کانون کوروش‌کبير به اسرائيل جهت مذاکره با اولياء دانشگاه تل‌آویو به منظور برقراری بورس تحصیلی برای جوانان يهودی و مسلمان ايرانی گفتگو و قرار شد عطاءاله اميريان عضو هيئت مديره که خود بازرس وزارت فرهنگ است برای مدت ۱۵ تا ۲۰ روز به اسرائيل برود.

جمع‌آوری اخبار اطلاعاتی و سياسی مورد نظر و ارسال آنها برای مراکز اطلاعاتی

۱. گزارش ساواک؛ شماره ۲-۳-۱۸۸، مورخ ۳۸/۱/۲۳.

۲. Jarmburi کنگره پيشاهنگان.

ذی‌ربط در اسرائیل، از دیگر وظایف کانون فرهنگی کوروش کبیر بود:
فیروز طالع عضو فعال کانون کوروش کبیر اخیراً کلیه اخبار سیاسی ایران و
نیز اخبار مربوط به اسرائیل مندرج در جراید کشور و مخابره شده از خارج
را جمع‌آوری و هر هفته برای مقامات دولتی اسرائیل ارسال می‌داد.^۱

گزارش عملکرد

عمده سازمان‌های یهودی ایران، بخصوص آن تعداد که بودجه سالیانه آنها به طور
مستقیم و خالص از محافل صهیونیستی تأمین می‌گردید و مورد حمایت مالی مستقیم
و آشکار سازمان‌های جهانی صهیونیسم قرار داشتند، موظف بودند هر از چند گاهی،
گزارش عملکرد فعالیت خود را به همراه برنامه‌ها و طرح‌های آتی به طور مشخص و
مکتوب برای دولت صهیونیستی و صهیونیسم جهانی ارسال کنند.

سند مورخ ۱۳۳۹/۱۰/۲۷ ساواک که یک نسخه از گزارش «کانون فرهنگی
کوروش کبیر» نیز ضمیمه آن است چنین حکایت می‌کند:

پس از تکمیل کنگره صهیونیست بین‌المللی در استکهلم [سوئد] اغلب از
مؤسسات یهود در ایران گزارشات و برنامه‌هایی از کارهای گذشته و آینده
خود تهیه نموده و برای روشن کردن ذهن یهودیان جهانی و دولت
اسرائیل نسخ آن را به خارج فرستاده‌اند و یک نسخه از گزارش کانون
فرهنگی کوروش کبیر در این مورد به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

در گزارش ۷ صفحه‌ای مزبور که از سوی کانون فرهنگی کوروش کبیر تهیه و تدوین و
سپس برای دولت صهیونیستی و تشکیلات مرکزی صهیونیسم جهانی ارسال شده بود؛
به اهداف، برنامه‌ها، سوابق فعالیت و طرح‌های آینده این تشکیلات یهودی به طور
نسبتاً مبسوط اشاره شده است. در بخشی از گزارش ارسالی کانون فرهنگی کوروش کبیر
به مجامع صهیونیستی، ضمن اشاره به وجه تسمیه، فلسفه وجودی، سوابق و اهداف و
برنامه‌های این تشکیلات و وابستگی آن به جهان خارج از ایران، چنین آمده است:

۱. سند ساواک، ۱۷۶۷/ج-۳، مورخ ۳۸/۸/۱۸.

وضع یهودیان جهان [و] سازمانهای آنها بعد از جنگ^۱ حکم می‌نمود که برای برقراری ارتباط معنوی و فرهنگی بین قدیمی‌ترین جامعه یهودی دنیا یعنی ایران و سایر جامعه‌های یهودی جهان و مخصوص اسرائیل سازمانی بوجود آمد [آید] و این امر [را] فقط یک سازمان جوانان می‌توانست انجام دهد.

به این ترتیب ۱۰ سال قبل^۲ این سازمان بوجود آمد و با توجه به اهمیت و مقام کوروش‌کبیر پادشاه ایران و «مسیح خداوندی نام خود را کوروش‌کبیر گذاشت» و طی جریان مفصلی با حسن نظر اولیای امور اجازه رسمی را از مقامات دولتی دریافت کرد.

[...] اساس و هدف کار همان ایجاد وحدت و هماهنگی بین جوانان یهودی و توسعه فرهنگی یهودی و علاقه به یهودیت و اسرائیل و پرورش جوانان برای فعالیتهای آینده اجتماع ماست.

در حال حاضر در داخل اجتماع یهودی ایران کانون فرهنگی کوروش‌کبیر وزنه مهمی را تشکیل داده و تقریباً در تمام فعالیتهای داخلی مستقیم و غیرمستقیم دخالت دارد و در نظر یهودیان ایران [۱] مرکز فرهنگی یهودیت [۲] مرکز ارتباط با یهودیت جهانی و اسرائیل و مرکز زبده جوانان فعال و پرشور اجتماع است. در نظر هموطنان مسلمان تظاهر روح فعال یهودیت و ارزشهای فرهنگی و معنوی آن و حتی به منزله مرکز روابط فرهنگی ایران و اسرائیل است.

در نظر سازمان بین‌المللی یهودیان و یهودیان جهان (تا آنجا که در ارتباطند) مرکز مهم یهودیان ایران است.

در گزارش کانون فرهنگی کوروش‌کبیر، همچنین درباره فعالیتهای جهت‌دار صهیونیستی آن تشکیلات در میان جوانان دختر و پسر یهود ایران و حمایت از

۱. احتمالاً منظور جنگ دوم جهانی است.

۲. گزارش انجمن یهودی مزبور در سال ۱۳۳۹ شمسی ارسال و در آن ادعا شده که ۱۰ سال قبل (یعنی سال ۱۳۲۹)، کانون فرهنگی کوروش‌کبیر موجودیت پیدا کرده است؛ در صورتی که گزارش‌ها و اسناد ساواک درباره این تشکیلات به سال ۱۳۳۷ شمسی بازمی‌گردد.

پیدایش تشکل‌های مشابه به صراحت چنین اشاره شده است:

تمام کوششهای به عمل آمده در چارچوب کانون، دسته و صنفهای مختلف جوانان اعم از دختر و پسر و دانش‌آموز و فارغ‌التحصیل و هر دسته با افکار و تمایلات مخصوص خود، آزادی عمل نسبی داشته و بتوانند حتی سازمانهای نسبتاً مجزایی مثل سازمان دانشجویان، دانش‌آموزان، دوشیزگان، طرفداران مطالعات ادبی- علمی- مذهبی- صهیونیستی و غیره را بوجود آورند.

کانون کلیه مایحتاج و مخارج آنها را تأمین می‌کند. در این راه سازمانهای متعددی به تدریج بوجود آمده و بعضی از آنها مستقل شده‌اند و برخی تغییر کرده و در حال حاضر دو سازمان بسیار جالب توجه و قوی از دانشجویان و دانش‌آموزان و سازمانهای دیگر وابسته مشغول فعالیت هستند.

در این گزارش یهودی درباره اهداف کانون چنین تأکید شده است:

لازم به تذکر است که مقتضای هدف اصلی کانون و مؤسسين و رهبران آن کلیه این سازمانها و جریان فعالیت آنها اصولاً با روح نزدیکی و تفاهم اسرائیل و آرمانهای یهودیت جهانی، وحدت و یگانگی اسرائیل بوجود می‌آیند و به فعالیت ادامه می‌دهند.[۱] محفل خود را با در پرتو نور فرهنگ و علاقه اسرائیل به عنوان مرکز روحانی و ملی روشن می‌سازند و در عین حال بدیهی است که به معنای آن که یهودی با ایمان و خوب، به آب و خاک و زادگاه خویش بهتر وفادار است، به پادشاه واقعاً مهربان و زادگاه تاریخی خود ایران صمیمانه و قلباً عشق می‌ورزد.

در بخش دیگر این گزارش به تکاپوی بی‌وقفه کانون فرهنگی کوروش کبیر نسبت به ایجاد کلاس‌های آموزش و ترویج زبان و ادبیات عبری در ایران اشاره و به آن افتخار شده است:

ترویج زبان عبری از ۲۰ سال قبل یک هدف مقدس موسسین و رهبران این کانون بوده و امروز به منزله ستون فقرات فعالیتهای این خانه فرهنگی است [...] در حال حاضر کلاسهای مختلف عبری هر روز در این کانون

برقرار است که با متدهای مدرن و با استفاده از کتب مخصوص اسرائیلی و برنامه‌های جالب و معلمین تعلیم گرفته اداره می‌شود. در گزارش مزبور نسبت به جذب غیریهودی‌ها به ویژه مسلمانان در کلاس‌های آموزش زبان و ادبیات عبری و فرهنگ یهودی به عنوان یک حرکت افتخارآمیز از سوی کانون فرهنگی کورش‌کبیر یاد شده است:

... در این محفل ادبی جمعی از یهودیان پرشور شاعر و نویسندگان یهودیان و حتی غیریهودیان شرکت می‌کنند. در بخشی دیگر از این گزارش ارسالی، ضمن تشریح و توصیف کتابخانه و قرائت‌خانه یهودی کانون و تأکید بر اهمیت آن آمده است:

قرائتخانه ما از گوشه و کنار دنیا مطبوعات یهودی و اسرائیلی را (تا آنجا که ممکن است). جمع‌آوری و به اتفاق مطبوعات داخلی در اختیار افراد که به همین منظور هر روز بدانجا می‌آیند می‌گذارد.

اشاره به همکاری مشترک سلیمان حییم و رئیس رژیم صهیونیستی و کانون فرهنگی کورش با یکدیگر، در جهت تهیه و انتشار فرهنگ عبری-فارسی، بخشی از دیگر گزارش مزبور را تشکیل می‌دهد:

با تشویق و تقاضای کانون، آقای سلیمان حییم دانشمند فرهنگ‌نویس مشهور ما از دو سال قبل با کمکهای مختصر این کانون و با همکاری و حمایت جناب رئیس‌جمهور اسرائیل^۱ مشغول [تهیه و تدوین] دیکسیونر [لغتنامه] عبری به فارسی هستند که امتیاز آن متعلق به کانون است.

تأسیس «انجمن دوستداران دانشگاه عبری» از دیگر افتخارات کانون فرهنگی کورش‌کبیر در این گزارش است که درباره اهداف فعالیت آن در مسیر جذب دانشجویان ایرانی آمده است:

تأسیس انجمن دوستداران دانشگاه عبری به همت بهترین افراد کانون ما انجام گرفته و در آن به طور مرتب جمعی حتی از شخصیت‌های علمی ایرانی عضویت دارند. هدف ما در این قسمت شناساندن ارزش معنوی و

۱. اسحاق بن‌زوی، «Yitzhak Ben Zvi» در سال‌های ۱۹۵۲-۱۹۶۳/م ۱۳۳۱-۱۳۴۲ ش. رئیس‌جمهور رژیم صهیونیستی بود.

فرهنگی دانشگاه یهودی و تشویق جوانان یهودی و حتی غیریهودی ایران است [...] امیدواریم عنقریب تا [با] اقداماتی که در جریان است علیرغم عدم روابط سیاسی از طریق وزارت فرهنگ و خارجه ایران تحصیل در این دانشگاهها را به مرحله رسمی برسانیم که دانشجویان علاقمند ما بتوانند از کمکهای دوستی [دولتی] هم برخوردار شوند.

در این گزارش فعالیت‌های هنری و ورزشی تحت اهداف مورد نظر صهیونیستی از دیگر تلاش‌های کانون فرهنگی کوروش کبیر در ایران عنوان شده است:

کانون ما مروج هنر و رقص و سرودهای عبری و اسرائیلی است به طوری که جنبه عمومی به خود گیرد و به همین خاطر کلاس مخصوص هم برای خردسالان برای رقص و سرود اسرائیلی در کانون برقرار است. [...] توسعه ورزش و اجتماع جوانان یهودی که دوستدار ورزش هستند به دورهم [...] و [گرفتن امتیاز رسمی کلوپ ورزشی کوروش به نام یکی از اعضای هیئت مدیره محلی از دیگر فعالیت‌های کانون است.

درباره روابط، هماهنگی و فعالیت‌های مشترک کانون فرهنگی کوروش کبیر با دیگر مؤسسات یهودی- صهیونیستی مستقر در ایران آمده است:

کانون ما خود را موظف می‌داند با مؤسسات خیریه و فرهنگی بین‌المللی یهودی و اسرائیلی که در ایران فعالیت دارند از جمله با جوینت [آمریکن]، آرت، الیانس و مخصوصاً سخنوت [آژانس یهود] تا آنجا که ممکن است همکاری نماید و در [...] آماده نمودن افکار نقش مؤثری دارد و به همین ترتیب بود که برحسب تمایل ریاست وقت جوینت بزرگترین عمل تاریخی از لحاظ تشکیلاتی برای یهودیان ایران انجام داد و آن هم این بود که طی شش ماه فعالیت مداوم اولین کنگره یهودیان ایران را تشکیل داد و با آبرومندی اداره نمود. ضمناً این مرکز به منزله همکار صدیق پیشروان مهاجرین ایرانی در اسرائیل است که با آنها همه نوع همکاری می‌کند.

در باره روابط و همکاری‌های مشترک کانون و سخنوت (آژانس یهود) در مسیر اهداف و مطامع صهیونیستی و برگزاری جشن‌های شاهنشاهی، گزارش مزبور چنین حکایت کرده است:

به منزله آشنا نمودن بهتر جوانان یهودی مخصوصاً معلمان و متصدیان تربیت جوانان با فرهنگ و تمدن اسرائیل و انعکاس آن در بین سایر جوانان کانون ما موفق شده با کمک اداره سخنوت [آژانس یهود] در سه ساله اخیر سه دسته ۳۰ نفری دختر و پسر را برای سمینارهای دوماهه به اسرائیل بفرستد و از وجود قسمتی از آنها در بازگشت در شهرستانها و تهران استفاده نماید.^۱

کانون ما در ایران به وسیله اعضای هیئت مدیره خود در جهان رابط بین جمعیت‌های یهودی و کنگره یهودیان جهان با سازمانهای دولتی برگزاری جشنهای ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران است و در این باره تماس دائمی با دربار شاهنشاهی ایران برقرار است.

شناسایی و جذب جوانان مسلمان ایرانی و اعزام آنها به فلسطین اشغالی تحت عناوین فریبنده و دروغین، حرکتی در جهت مطامع سازمان‌های صهیونیستی از سوی کانون فرهنگی کورش‌کبیر بود. با این حرکت توطئه‌آمیز جوانان مسلمان را فریب داده و به دام صهیونیسم گرفتار می‌کردند. کانون مزبور در بخشی از گزارش عملکرد خود برای کنگره صهیونیسم جهانی چنین نوشته است:

برای دلگرم کردن جوانان خود وظیفه خود می‌دانیم و در این راه گام برمی‌داریم که یک دستگاه کاریابی برای دانشجویان به طور اخص و برای جوانان به طور اعم برقرار سازیم. ضمناً در سال جاری مشغول مذاکراتی هستیم تا بلکه بتوانیم برنامه گردشهای تابستانی جوانان را احیاناً با شرکت دادن دانشجویان مسلمان در کشور اسرائیل به طوری که شامل چند هفته کار در آبادیهای کشاورزی باشد فراهم آوریم. اهمیت این مطلب از نظر نزدیکی و دوستی هموطنان مسلمان ما احتیاج به توصیف ندارد. علاوه بر این اکنون جمعیت دوستداران دانشگاه عبری ما با نهایت پشتکار چه در ایران از طریق وزارت فرهنگ و چه در اسرائیل به وسیله نمایندگان ما

۱. این جوانان با هماهنگی سخنوت و طبق معیارهای خاصی انتخاب و در سرزمین‌های اشغالی تحت تعلیمات صهیونیستی، فنون اطلاعاتی و جاسوسی برای رژیم صهیونیستی را فرا می‌گرفتند و سپس برای اهداف و برنامه‌های مورد نظر به ایران برمی‌گشتند.

مشغول فراهم آوردن وسایل مناسب برای اعزام دانشجویان به اسرائیل است.

در نظر داریم در صورتی که مؤسسات یهودی از جمله جوینت، کنگره جهانی یهود و سخنوت کمک کنند چند نفر از جوانان خود را برای کارآموزی در امور اجتماعی و اداره این نوع کانونها به خارج بفرستیم. ترویج فرهنگ صهیونیستی در میان مردم ایران از طریق دعوت از چهره‌های معلوم الحال یهودی و بعضاً رقاصه‌ها و آوازه‌خوانان یهودی و تبلیغ آئین ایران باستان از دیگر تحرکات خزنده و مسموم فرهنگی کانون فرهنگی کوروش کبیر در ایران عصر پهلوی بود که در گزارش خود به آن اعتراف کرده‌اند:

در نظر داریم در راه شناسایی ارزشهای معنوی یهودیان جهان از طریق دعوت هنرمندان و علمای یهودی به ایران و نیز شناساندن تمدن قدیم ایران و [...] از طریق نشریات یهودیان جهان کوشش کنیم و در این راه پیشرفتهایی نیز کرده‌ایم.

در بخش پایانی گزارش با تأکید بر موقعیت کشور ایران و اهمیت تلاش‌های خزنده فرهنگی، سیاسی و اطلاعاتی کانون، خطاب به سران رژیم صهیونیستی و راهبران صهیونیسم جهانی، به موضوع بودجه و مخارج سالیانه این تشکیلات یهودی چنین اشاره و سپس استمداد شده است:

در حال حاضر بودجه سالیانه ما در حدود ۱۰ هزار دلار است که قسمت مهمی [از] آن به وسیله [آمریکن] جوینت و قسمتی هم به وسیله کنگره جهانی و سخنوت [آژانس یهود] و بقیه هم از عایدات محلی تأمین می‌شود. [...] با در نظر گرفتن برنامه‌های آینده، کانون ناچار است از تمام سازمانهای جهانی یهودیان که اهمیت و ارزش این فعالیتها را در یک جامعه کهنسال پرجمعیت و ساکن مملکت اسلامی درک می‌کنند استمداد نماید.^۱

۱. گزارش ۷ صفحه‌ای کانون فرهنگی کوروش کبیر، پیوست سند ساواک، شماره ۲-۳-۵۳۲۰، مورخ ۱۳۳۹/۱۰/۲۷. این گزارش شرح عملکرد و برنامه‌ها و اهداف کانون فرهنگی کوروش کبیر بود که برای کنگره جهانی صهیونیسم در استکهلم سوئد و همچنین اسرائیل ارسال شده بود.

اعزام جوانان به اسرائیل

محافل یهودی و صهیونیستی خارج از کشور نه تنها در تعیین مشی، برنامه و حتی اعضای هیأت مدیره کانون فرهنگی کورش‌کبیر دخالت داشتند، بلکه معلمان و مدرسان کانون و شعبه‌های آن نیز از جانب رژیم صهیونیستی انتخاب و اعزام می‌شدند. تبلیغ آرمان صهیونیستی از سوی کانون فرهنگی کورش‌کبیر و تشویق جوانان یهودی برای رفتن به فلسطین، در ردیف برنامه‌های مستمر و وقفه‌ناپذیر سران و گردانندگان این کانون بود:

بنا به دعوت قبلی [...] در حدود ۲۰۰ نفر از جوانان یهود در کلوپ کورش‌کبیر اجتماع کرده و ربی عزری درباره لزوم مهاجرت جوانان یهود به اسرائیل برای آنها صحبت نموده است.^۱

سند دیگر ساواک درباره تشویق جوانان یهود برای رفتن به اسرائیل چنین حکایت دارد:

از ساعت ۶ بعدازظهر روز مذکور بنا به دعوت قبلی سازمان جوانان یهود ایران وابسته به کلوپ فرهنگی کورش‌کبیر عده‌ای در حدود ۱۵۰ نفر از دانش‌آموزان پسر و دختر در سالن کلوپ مزبور اجتماع نموده‌اند. ابتدا همتی رئیس سازمان راجع به اساسنامه جوانان صحبت کرد و عده‌ای از جوانان نیز گرد هم آمده و راجع به تشکیل تروپ‌های هنری مذاکره نموده‌اند.

سندجی شروع به صحبت کرده و گفته است ملت یهود پس از دوهزار سال سرگردانی در اسرائیل دولتی تشکیل داده و بر جوانان فرض است که برای احیای ملیت خود حتی‌المقدور وسیله مهاجرت خود را به آنجا فراهم کنند و فراموش نکنند که یهودی هستند و باید برای هم‌میهنان خود زحمت بکشند و کانون خود را در اسرائیل تقویت کنند.

در خاتمه اساسنامه سازمان بین کلیه مدعوین توزیع گردید که یک نسخه آن به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

نظریه: چنانچه درباره اساسنامه برابر مقرارت تشریفات قانونی انجام
شده، ضمیمه سابقه بایگانی [شود. در] غیر این صورت انجام تشریفات
قانونی ضروری است.^۱

کانون فرهنگی کوروش کبیر به منظور جلب و تطمیع جوانان یهود جهت انتقال به
فلسطین اشغالی از شگردهای گوناگون استفاده می‌کرد:

بنا به دعوت انجمن جوانان یهود وابسته به سازمان فرهنگی کوروش کبیر و
به مناسبت ورود چهار نفر از پیشاهنگان اسرائیلی جهت شرکت در
جمبوری پیشاهنگی ایران ساعت ۷ بعدازظهر روز شنبه ۳۹/۵/۱ مجلس
جشنی با شرکت یکصد نفر از دختران و پسران یهودی در سالن
کوروش کبیر برپا بوده است. در این جشن که بر اثر فعالیت همتی و
صداقت‌فر، اعضاء سازمان فرهنگی ترتیب داده شده بود هنگام ورود
پیشاهنگان اسرائیلی از طرف یکی از جوانان تبریک ورود گفته شد و در
این موقع امیل رئیس فنی پیش‌آهنگی اسرائیل ضمن اظهار تشکر از انعقاد
جشن، جمله‌ای از تورات را بیان و از این که دور هم در کشور تاریخی خود
جمع شده‌اند و باید یکشنبه ۳۹/۵/۲ هم به حضور شاهنشاه در جمبوری
شریفاب شوند اظهار خوشوقتی نمودند و بعد مدت دو ساعت پیشاهنگان
به خواندن سرود و رقص دسته‌جمعی پرداخته‌اند. مجلس مقارن ساعت
۲۱/۳۰ خاتمه یافته است.^۲

به هر روی آشناسازی جوانان یهود ایران با برنامه‌ها و اهداف صهیونیستی از
طریق اعزام کوتاه‌مدت یا بلندمدت آنان به مناطق تحت اشغال صهیونیسم، پیوسته در
دستور فعالیت کانون فرهنگی کوروش کبیر قرار داشت:

عصر روز سه‌شنبه گذشته کمیسیونی با حضور هیئت مدیره کلوپ فرهنگی
کوروش از جمله سلیمان حییم، موسی کرمانیان، فیروز طالع، ربی‌مئیر
عزری تشکیل و راجع به اعزام ۱۵ نفر محصل یهودی به اردوی تابستانی

۱. سند ساواک، شماره ۲۶۹۸، مورخ ۳۹/۵/۱۵.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۳۱۷، مورخ ۳۹/۵/۳.

و سمینار دانشجویان یهود به اسرائیل مذاکراتی انجام و قرار شده برای ۱۵ نفر از محصلین یهود که مشمول هستند گذرنامه تهیه و برای مدت سه ماه به اسرائیل اعزام و در این مدت در کلاسهای زبان عبری هم شرکت نمایند.^۱

گزارش دیگر ساواک در همین سال چنین است:

پیرو گزارش قبلی در مورد اعزام عده‌ای محصل یهود [ی] جهت طی دوره سمینار زبان عبری به اسرائیل اخیراً دعوت‌نامه‌ای از طرف کانون کوروش کبیر به اصفهان و شیراز فرستاده شده تا داوطلبان مزبور را حاضر و به مرکز اعزام دارند و نماینده [یهود] اصفهان، سلیمان ابراهیمی و نماینده شیراز، شالم حیم می‌باشند.^۲

گزارش ساواک اصفهان درباره تکاپوی بی‌وقفه کانون فرهنگی کوروش کبیر جهت اعزام دانش‌آموزان یهود به اسرائیل چنین حکایت می‌کند:

برابر تحقیقات معموله همه‌ساله عده‌ای از جوانان یهود (دختران و پسران) در باشگاه جوانان یهود در اصفهان نام‌نویسی کرده و عده‌ای از آنها که قرعه تعیین می‌کردند جهت طی دوره سمینار عبری به کانون کوروش کبیر معرفی و از آن طریق به اسرائیل مسافرت می‌نمایند. امسال نیز طبق معمول عده‌ای نام‌نویسی و پس از قرعه‌کشی به کانون کوروش کبیر معرفی گردیدند. ضمناً کسی که برای این کار اقدام می‌کند شخصی است به نام گرشوم و رئیس باشگاه جوانان یهود، سلیمان ابراهیمی است که بدین وسیله یک قطعه عکس و یک برگ بیوگرافی نامبرده به پیوست ایفاد می‌گردد.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت استان دهم، احمد واثقی^۳

در سند دیگر ساواک به اسامی دانش‌آموزان و محصلین یهودی اعزامی به اسرائیل از سوی کانون فرهنگی کوروش کبیر چنین اشاره شده است:

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳-۱۶۲۸، مورخ ۳۹/۲/۲۹.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۳۱۵۸، مورخ ۳۹/۶/۱۵ و همچنین گزارش مورخ ۱۳۳۹/۷/۱۱ ساواک در این باره.

۳. سند ساواک، شماره ۳۹-۷/۹۹۱۴، مورخ ۳۹/۱۱/۲۶.

از طرف کانون کوروش کبیر دوازده نفر دانش آموز مشروحه پیوسته جهت تحصیل در دانشگاههای اسرائیل تقاضای گذرنامه شده است و آژانس یهود در این مورد با وزارت امور خارجه مکاتبه و درخواست صدور گذرنامه نموده است.

صورت اسامی دانشجویان ایرانی یهودی که قصد تحصیل در کشور اسرائیل را دارند:

ردیف	اسم و اسم فامیل	فارغ التحصیل سال	رشته	دبیرستان	قصد تحصیل در رشته
۱	اسکندر هاوی	۳۸-۳۹	ریاضی	هدف	معماری
۲	پرویز پورمرادی	۳۸-۳۹	طبیعی	کوروش	کشاورزی
۳	یوسف اورشلیمی	۳۸-۳۹	طبیعی	کوروش	کشاورزی
۴	رحمت اله رفیع	۳۸-۳۹	طبیعی	البرز	ژئوفیزیک
۵	منوچهر نسبی طبری	۳۸-۳۹	طبیعی	اتحاد	معماری
۶	هوشنگ خوشلسان	۳۸-۳۹	ریاضی	فیروزبهرام	فنی، برق
۷	داریوش دانیال	۳۸-۳۹	ریاضی	فیروزبهرام	فنی، برق
۸	سلیمان بن شیان	۳۸-۳۹	طبیعی	فیروزبهرام	کشاورزی
۹	نصرت اله یادگاری	۳۸-۳۹	طبیعی	کوروش	میکروپشناسی
۱۰	فضل اله طیبیان	۳۸-۳۹	ریاضی	کوروش	راه ساختمان
۱۱	یوسف ادهمی	۳۷-۳۸	طبیعی	خیام	کشاورزی
۱۲	ایرج صدیق ارشادی	۳۸-۳۹	طبیعی	بامداد	دندانپزشکی

به طور قطع، اعزام دانش آموزان و دانشجویان به اسرائیل، صرفاً به منظور تحصیل یا طی دوره های کوتاه مدت آموزشی نبود، بلکه کانون فرهنگی کوروش کبیر به دلیل وابستگی و پیوستگی شدید به کانون های صهیونیستی، اغراض سیاسی و اطلاعاتی غیرآشکاری را نیز مدنظر داشت و تعقیب می کرد. این کانون در برخی مواقع حتی از جوانان مسلمان نیز به عنوان طعمه سوءاستفاده می کرد:

در جلسه بعد از ظهر روز سه‌شنبه ۳۹/۱۲/۲ هیئت رئیسه کانون فرهنگی [کوروش کبیر] مرکب از آقایان امیریان، فیروز طالع، منظوراله، (رفیع، القانیان، همتی، لاهیجی، نعیم، مبصری، سرژ [سورژ] و اعضاء هیئت اجراییه) که در محل کانون تشکیل شده بود در مورد سمینار سه‌ماهه اول خرداد ۱۳۴۰ مذاکره شد و تصمیم گرفتند که سی نفر در این سمینار به این ترتیب ۱۰ نفر مسلمان و ۲۰ نفر از افراد یهودی که ۵ نفر از شهرستانها و ۱۵ نفر از مرکز طبق شرایطی که بعداً تعیین خواهد شد به تل‌آویو اعزام شوند. یهودیان قبل از مسلمانان اعزام خواهند شد. جلسه ساعت ۱۰ خاتمه یافته است.^۱

مطابق مندرجات اسناد و گزارش‌های ساواک، کانون فرهنگی کوروش کبیر به مثابه یک سازمان کاملاً صهیونیستی در میان جامعه یهود ایران عمل می‌کرد و سران و رهبران کانون سعی می‌کردند در این مسیر از یکدیگر پیشی بگیرند:

هر هفته روزهای جمعه [جلسه] دوستاران [دوستان] اسرائیل در محل کانون [فرهنگی] کوروش کبیر تشکیل می‌شود و روز گذشته این جلسه با حضور فیروز طالع، رفیع اسحاقیان‌پور، بانو دانیال، دکتر رحیم، یوآب، ابراهیمیان، فرخ‌نیک و چند نفر دیگر تشکیل گردید و منظور از تشکیل این جلسات جلب نظر اعضای کانون به طرفداری از صهیونیست یهود و به دست آوردن آراء بیشتری در انتخابات صهیونیست ایران و خارج کردن پستهای حساس از دست هیئت رئیسه فعلی کانون کوروش کبیر می‌باشد.^۲ وابستگی کانون به رژیم صهیونیستی در حدی بود که اعضاء و سران آن بخشی از حقوق خود را از اسرائیل دریافت می‌کردند، یکی از اسناد ساواک در این باره چنین می‌گوید:

ساعت ۱۹ روز سه‌شنبه ۴۰/۱۰/۲۲ جلسه هیئت رئیسه کانون فرهنگی کوروش کبیر با حضور امیریان، فیروز طالع، منظوراله، فرخ‌نیک، سورژ، نعیم، لاهیجی، مبصری، القانیان، همتی، رفیع در محل کانون واقع در خیابان

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳-۵۸۹۴، مورخ ۳۹/۱۲/۹.

۲. سند ساواک، شماره ۳۱۲/۴۵۴۵، مورخ ۴۰/۱۰/۱۶.

فرانسه نزدیک چهارراه امیراکرم تشکیل شد. در این جلسه راجع به تأسیس خانه فرهنگی یهودیان ایران مشورت شد، قرار شد اوراق قرضه ۱۰۰، ۲۵۰، ۱۰۰۰ ریالی چاپ و بین یهودیان پخش شود. منصورالقانیان معلم عبری کانون نسبت به حقوق خود که ۱۳۰۰ تا ۴۰۰۰ ریال از اسرائیل و صندوق کانون دریافت می‌دارد اعتراض نمود. قرار شد جلسه‌ای تشکیل و نسبت به آن رسیدگی شود و قبل از آن همتی و رفیع با وی تماس گرفته و گزارش به هیئت مدیره بدهند. جلسه ساعت ۲۱ ختم شد.^۱

کانون خیرخواه

طبق مندرجات اسناد ساواک، «کانون خیرخواه» در سال ۱۳۲۲ (شمسی) به ابتکار و همت دکتر روح‌اله سپیر تأسیس و در سال ۱۳۲۴ به ثبت رسید. اسامی مؤسسين آن به شرح ذیل است:

یوسف پیروزیان	(رئیس)
شکراله آقایی‌پور	(معاون)
حبیب‌اله میکائیل	(بازرس)
روح‌اله رخسار	(بازرس)
حبیب‌اله صداقت‌پور	(مشاور طبیبی)
حبیب‌اله درویش‌پور	(منشی)
شکراله ایمره	(حسابدار)
خلیل دردشتی	(صندوق‌دار)
آشر رستگار	(ارزیاب)
الياهو اسحاقیان	(کارپرداز) ^۱

در بخشی از سند ساواک درباره هدف کانون خیرخواه و ارتباط و پیوند آن با دیگر مجامع یهودی چنین نوشته شده است:

۱. سند ساواک، شماره ۴۵۳۰/۲۲۵۰۲ مورخ ۱۳۴۹/۲/۷.

هدف کانون خیرخواه تعمیر و تأمین و توسعه بهداشت همگانی و هر اقدام دیگری که برای رفاه حال مستمندان [جامعه یهود] مقتضی باشد. وابستگی‌های کانون از لحاظ داخلی:

انجمن کلیمیان تهران قائم مقام کانون خیرخواه (بیمارستان کوروش کبیر) می‌باشد. وابستگی‌های کانون از لحاظ خارجی:

این کانون از کمک‌های مالی مؤسسه خیریه آمریکن جوینت آمریکا که در تمام کشورهای دنیا شعباتی داشته و دفتر آن در تهران خیابان شاهرضا^۱ مقابل شرکت فیلیپس ایران می‌باشد استفاده می‌نماید.^۲ براساس برخی مدارک، وابستگی کانون خیرخواه به آمریکن جوینت قطعی بوده به طوری که بیش از هفتاد درصد بودجه کانون را نیز این مؤسسه یهودی آمریکایی تأمین و پرداخت می‌کرد.

حضور برخی یهودیان شناخته شده و نقش صهیونیست‌های ایرانی در هیأت مدیره کانون، روابط آنها با سران رژیم پهلوی، بخشی از ماهیت این تشکیلات را برملا می‌کند. در سند مورخ ۱۳۳۸/۸/۲۹ چنین درج شده است:

بنا به دعوت قبلی به مناسبت ششمین دوره انتخابات هیئت مدیره کانون خیرخواه ساعت ۹ صبح روز جمعه ۳۸/۸/۲۸ عده‌ای در حدود ۴۰۰ نفر از اعضاء هیئت مدیره سابق کانون خیرخواه، از جمله ذهابیان، اوهب صیون، دکتر دلیخانی، یدیدصیون، دکتر شکراله، اعضا انجمن کلیمیان، اعضاء انجمن پزشکان، اعضاء انجمن بازرگانان و سرمایه‌داران، کسبه و اصناف یهود، دبیران دبیرستان اتحاد، دکتر منتخب، دکتر معلم رئیس سابق بیمارستان کانون خیرخواه، برادران حی و برادران الیاهو، ابراهیم موره، کهنیم، روح‌اله صدر و مراد اریه نماینده مجلس شورای ملی، در سالن دبیرستان اتحاد واقع در خیابان ژاله اجتماع نموده بودند.

در این جلسه ابتدا مراد اریه نماینده مجلس شورای ملی ضمن صحبت

۱. خیابان انقلاب اسلامی فعلی.

۲. سند ساواک، شماره ۴۵۲۰/۲۲۵۰۲، مورخ ۴۹/۲/۷.

درباره وضع یهودیان ایران و مقایسه آنها با سایر یهودیان جهان و همچنین مقایسه مؤسسات خیریه ایران با مؤسسات خارجی از کمکهای مادی و معنوی انجمن جوینت امریکن تشکر کرده و از فواید بیمارستان و زایشگاه و آمار تقریبی بیماران و پیشرفت کار کانون خیرخواه که چندی قبل به عرض شاهنشاه رسانیده و معظم‌له اظهار خوشوقتی نموده‌اند مطالبی به اطلاع حضار رسانیده و سپس شروع به اخذ آراء جهت انتخاب هیئت نظار گردیده و در این موقع پیشنهاد شد که ریاست سنی را مراد اریه قبول نماید لیکن ایشان به علت داشتن مهمان معذرت خواستند و به جای وی دکتر منتخب و صمد کشفی و برادران الیاهو و کهنیم، نصرت‌اله منتخب، نورافشار، دانیال‌پور، ابراهیم اسحق‌پور نیز به سمت اعضاء هیئت نظار انتخاب شدند.^۱

کانون خیرخواه از جمله تشکلهای یهودی ایران بود که از حمایت و پشتیبانی خانواده سلطنتی برخوردار بود:

به مناسبت سالروز تأسیس کانون خیرخواه از طرف کانون مزبور شب‌نشینی مجللی با حضور در حدود ۱۰۰۰ [یکهزار] نفر از طبقات یهودیان تهران در ساعت ۲۰ روز ۴۹/۵/۲۲ در هتل ونک برگزار گردید. شب‌نشینی تا پاسی از شب ادامه داشت و عوائد حاصله به نفع کانون خیرخواه و سایر هزینه‌های خیریه مصرف می‌گردد. کانون خیرخواه در دو سال قبل موفق گردید که با حضور علیاحضرت شهبانو قسمت جراحی بیمارستان کانون را افتتاح نماید و برای تکمیل بیمارستان کوروش کبیر علیاحضرت شهبانو چکی به مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال اهداء فرمودند.^۲

سران، شخصیت‌ها و مقامات اسرائیلی نیز هیچگاه در توجه و مساعدت به این قبیل تشکلهای دچار نسیان نمی‌شدند. در بخشی از سند ساواک در خصوص حضور یکی از رهبران اسرائیلی در ایران و بازدید او از کانون خیرخواه چنین آمده است:

بازدید راب اعظم هاراب هاراشی ریشون لصیون از بیمارستان و مراکز

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳-۳۴۷۸، مورخ ۱۳۲۸/۸/۲۹.

۲. سند ساواک، شماره ۲۰/۲۲۴۹۰/۴۵ مورخ ۴۹/۵/۲۶.

بهداشتی و درمانی کانون خیرخواه

جناب راب اعظم هاراب هاراشی لصیون حضرت هاراب اسحق نسیم در ماه گذشته برای بازدید از اوضاع یهودیان ایرانی مسافرتی به ایران نمودند و در این مسافرت با مقامات مذهبی و اجتماعی ملاقات و مذاکره نموده ضمناً مسافرتی نیز به اصفهان و شیراز نمودند.

جناب راب در روز جمعه سوم تیر ماه ۱۳۴۵ نیز از بیمارستان و مراکز بهداشتی و درمانی کانون خیرخواه بازدید به عمل آوردند.

معظم‌له در ساعت ۸/۳۰ صبح به بیمارستان تشریف آوردند و در مدخل بیمارستان رئیس و اطباء بیمارستان از ایشان استقبال نمودند و رئیس بیمارستان خیرمقدم گفتند و آنگاه جناب راب اعظم در اتاق هیئت مدیره حضور به هم رسانیده و ضمن آشنایی با کارمندان بیمارستان آقای سوخوفروزان [سوفر فروزان‌پور] رئیس هیئت مدیره گزارشی از وضع بیمارستان و فعالیتهای کانون به اطلاع ایشان رسانیدند، آنگاه معظم‌له از قسمتهای مختلفه بیمارستان بازدید به عمل آوردند و توسط رئیس بیمارستان توضیحات لازم داده شد، آنگاه حضرت راب ضمن قدردانی از فعالیتهای هیئت مدیره کانون و تشویق پزشکان و کارمندان بیمارستان، دفتر یادبود بیمارستان را امضاء فرمودند. در این بازدید که قریب دو ساعت به طول انجامید عده‌ای از سران جامعه همراه جناب راب بودند.^۱

کانون خیرخواه با تشکیل مجالس گوناگون ضمن دعوت از برخی مقامات، مسؤولان و دست‌اندرکاران، از حضور آنها در محل کانون و بازدید آنها از اماکن متعلق وابسته به آن بهره‌برداری تبلیغی و مالی می‌کرد. در گزارشی از ساواک در این خصوص چنین آمده است:

موضوع: کانون خیرخواه

کانون خیرخواه از جمعیت همکاری و همسران اعضاء وزارت امور خارجه دعوت نموده بود که روز ۵۰/۱۰/۲۹ از کانون خیرخواه بازدید به عمل آورند به همین مناسبت از ساعت ۱۰/۳۰ روز ۵۰/۱۰/۲۹، خانم

۱. سند ساواک، [بدون شماره و تاریخ].

میرفندرسکی همسر قائم مقام وزارت امور خارجه به اتفاق ۳۰ تن از همسران کادر وزارت امور خارجه در سالن کنفرانس کانون حضور یافته و به ترتیب سخنرانی آقای دکتر برکهنه رئیس بیمارستان کانون خیرخواه و دکتر مطلوبیان و دکتر امینی و دکتر ابراهیمزاده و آقای اسرئیل و خانم برال و خانم تراز و دکتر پست رئیس مرکز بهداشت خانواده و معاون بخش بهداشتی انجمن آمریکن جوینت درباره وظایف مربوط استماع و سپس قسمتهای مختلف بیمارستان کانون خیرخواه بازدید به عمل آمد که در هر قسمت به وسیله مسئولان مربوطه توضیحات لازم به مدعوین داده می شد.^۱

اساسنامه کانون خیرخواه طبق اسناد سال ۱۳۳۷، از ۳۲ ماده تشکیل شده بود که در ماده اول آن چنین قید گردیده است:

کانونی در تهران خیابان سیروس به نام کانون خیرخواه از طرف دسته داروفروشان تشکیل می گردد که مرام و مقصود آن عبارت است از:

الف- ایجاد وحدت و حسن تفاهم مشترک و مزید روح صمیمیت بین دسته داروفروشان یهود و جامعه یهود و سایر هموطنان.

ب- انجام هر نوع امور عام المنفعه و خیره.

اساسنامه مزبور بعدها با تغییراتی به ۳۷ ماده افزایش یافت و مورد تصویب و تأیید شهربانی و ساواک قرار گرفت. گزارش های ساواک در این باره چنین است:

یادداشت اداری

ریاست بخش ۲

اساسنامه کانون خیرخواه مورد بررسی قرار گرفت به طوری که از مفاد آن استنباط می گردد هدف این کانون ایجاد وحدت و حسن تفاهم بین دسته داروفروشان یهود و جامعه یهود و سایر هم میهنان بوده که به هیچ وجه در امور سیاسی مداخله ای نداشته و مرکز فعالیت اصلی آن در تهران می باشد.

چون هیچیک از مواد اساسنامه مزبور با موازین قانونی مغایرتی ندارد لذا در صورتی که تغییر و یا اضافه مواد آن (مندرج در ماده ۲۹)^۱ با مقررات جاریه کشور مابینتی نداشته و صلاحیت مؤسسين قانون مذکور محرز و مسلم شود تشکیل آن بلامانع خواهد بود.

دکتر فروزین^۲

ریاست بخش ۲

اساسنامه قانون خیرخواه مورد بررسی قرار گرفت به طوری که از مفاد آن استنباط می‌شود منظور از تشکیل قانون تصمیم و توسعه امور بهداشتی و انجام هر نوع امور عام‌المنفعه به نفع بینوایان می‌باشد که مرکز اصلی فعالیت آن در تهران بوده و در امور سیاسی مداخله‌ای نخواهد داشت. چون هیچیک از موارد اساسنامه مزبور با موازین قانونی مغایرتی ندارد لذا در صورتی که تغییر و تجدید نظر در مواد اساسنامه (مندرج در ماده ۲۲)^۳ با مقررات جاریه مخالفتی نداشته باشد تشکیل قانون مزبور منوط به احراز صلاحیت مؤسسين آن خواهد بود. دکتر فروزین^۴

اسامی هیئت مدیره قانون در سال ۱۳۳۹ که مورد تأیید ساواک و شهربانی کل کشور نیز قرار گرفتند، به شرح ذیل است:

موضوع: قانون خیرخواه

تجدید پروانه قانون فوق‌الذکر که اعضاء آن افراد مشروحه زیر می‌باشند در صورتی که با موازین قانونی مغایر نباشد از نظر این سازمان بلامانع است.

از طرف رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور سپهبد بختیار [امضا

ماهوتیان]

۱. در ماده ۲۹ اساسنامه قانون خیرخواه آمده است: مواد و مفاد اساسنامه قانون خیرخواه تغییر ناپذیر است مگر در مواقعی که هیئت رئیسه قانون با تفاهم آرا موارد یا تبصره‌هایی به عنوان متمم اضافه نماید.

۲. سند ساواک، مورخ ۳۸/۱۰/۷.

۳. در ماده ۲۲ اساسنامه ۳۷ ماده‌ای قانون چنین آمده است: هر گونه تغییری در مواد اساسنامه قانون خیرخواه و یا تجدید انتخابات هیئت مدیره جزو صلاحیت مجمع عمومی و یا مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد [...].

۴. سند ساواک، مورخ ۳۸/۱۲/۲۴.

- ۱- سوفر فروزان پور
- ۲- حق نظر تابان
- ۳- دکتر همایون حکمتی
- ۴- نجات‌اله درویش
- ۵- موسی یدیدصیون
- ۶- یوسف اوهب‌صیون
- ۷- آقاجان یدیدصیون
- ۸- رحمت‌اله دلیجانی
- ۹- عبداله ذهابیان
- ۱۰- صمد کشفی
- ۱۱- منصور دقیقیان
- ۱۲- دکتر لشکریان پور^۱

انجمن علمی پزشکان یهود ایران

«انجمن علمی پزشکان یهود ایران» در سال ۱۳۳۶ فعالیت خود را در داخل کشور آغاز و علنی نمود.

در اساسنامه ده ماده‌ای این انجمن که در تاریخ ۱۳۳۷/۲/۱۲ مورد تصویب مؤسسين آن قرار گرفت، به این موضوع تأکید و تصریح شده است که: «انجمن به هیچ وجه در امور سیاسی دخالت نمی‌کند».

در بخش مرامنامه انجمن، در مادهٔ اول چنین آمده است:

انجمنی در تهران به نام انجمن علمی پزشکان یهود ایران به شرح مواد این اساسنامه برای انجام مقاصد زیر تشکیل می‌گردد.

الف- همکاری علمی بین پزشکان یهود ایران و سایر پزشکان کشور شاهنشاهی برای مزیدحسن تفاهم مشترک و ایجاد دوستی و صمیمت کامل بین آنان [...].

از آنجا که در اساسنامه اولیه انجمن به موضوع «عدم دخالت در فعالیتهای سیاسی» به طور صریح و مشخص تأکید نشده بود، دست‌اندرکاران ساواک در صدور مجوز فعالیت این تشکیلات تردید کردند:

یادداشت اداری

اساسنامهٔ انجمن علمی پزشکان یهود ایران مورد مطالعه و بررسی قرار

گرفت. منظور از تشکیل انجمن[،] همکاری عملی بین پزشکان یهود ایران

و سایر پزشکان کشور شاهنشاهی و ایجاد دوستی و صمیمیت کامل بین آنان و همچنین همکاری و تبادل افکار با مؤسسات پزشکی ایران و خارجه و تأمین بهداشت همگانی است.

گرچه در هیچیک از مواد اساسنامه چیزی که برخلاف مقررات و موازین قانونی باشد وجود ندارد، ولی در عین حال ممنوعیت انجمن متشکله از فعالیتهای سیاسی ذکر نگردیده در صورتی که قید آن در اساسنامه لازم به نظر می‌رسد متمنی است دستور فرمایند در مورد مذکور تصریح به عمل آید تا اعلام نظریه بخش قضایی ممکن گردد.

دکتر فروزین^۱

ریاست شهربانی کل کشور

درباره انجمن علمی پزشکان یهود ایران

بازگشت به ۵/۵۸۲۰۲ د- ۳۷/۸/۱ در اساسنامه انجمن مزبور ممنوعیت از فعالیتهای سیاسی ذکر نگردیده است خواهشمند است دستور فرمایید اساسنامه انجمن مذکور را از این لحاظ تکمیل و نتیجه را اعلام دارند.

از طرف رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور-ع. ماهوتیان^۲

بر این اساس انجمن پزشکان یهود نسبت به تجدید نظر در اساسنامه خود اقدام می‌کند:

ریاست اطلاعات و امنیت کشور

درباره انجمن علمی پزشکان یهود ایران

بازگشت به شماره ۲۴۱۴۱/الف ۳- [مورخ] ۳۷/۸/۱۸ انجمن مذکور طی نامه [ای] اشعار می‌دارد که تبصره [ای] به ماده ۱ اساسنامه آن انجمن به شرح زیر اضافه نموده است:

تبصره: (انجمن به هیچ وجه در امور سیاسی دخالت نمی‌کند) خواهشمند است قدغن فرمایید در اعلام نظریه تسریع نمایند.

۱. سند ساواک، [بدون شماره و تاریخ].

۲. سند ساواک، مورخ ۳۷/۸/۱۷.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور [-] سرهنگ میرنصیری^۱
بدین ترتیب اساسنامه انجمن علمی پزشکان یهود مورد تأیید و تصویب ساواک قرار
می‌گیرد:

موضوع: انجمن علمی پزشکان یهود ایران

تأسیس و تشکیل انجمن مزبور از نظر این سازمان بلامانع است.

از طرف رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور - ع. ماهوتیان^۲
تذکر این نکته خالی از فایده نیست که تصریح در «عدم دخالت در فعالیت سیاسی»
امری رایج و مصطلح در اساسنامه‌ها بود که بیشتر جنبه تشریفاتی داشت. زیرا عمده
کانون‌ها و سازمان‌های یهودی داخل کشور به لحاظ ماهیت، اهداف و ارتباطات داخلی
و خارجی برای ساواک کاملاً شناخته شده و معلوم‌الحال بودند. دستگاه اطلاعاتی و
امنیتی رژیم شاه نسبت به فعالیت، برنامه، عملکرد، رفت و آمدهای سیاسی و خارجی
دست‌اندرکاران و اعضای تشکیلات مورد نظر وقوف و آگاهی کامل داشت که این موضوع
در اسناد موجود کاملاً خودنمایی می‌کند. در این باره، به عنوان نمونه، تنها به ذکر سند
ذیل اکتفا می‌شود:

در انجمن پزشکان یهود [جلسه مورخ ۴۶/۴/۱۳] پیشنهاد شده است که
به پزشکان یهودی در مقابل پرداخت حقوق و مزایا و مخارج رفت و
برگشت، مأموریت داده می‌شد که جهت کمک به مجروحین جنگ^۳ و نیز
کمک به صلیب سرخ اسرائیل به آن کشور عزیمت نمایند.^۴

۱. نامه شهربانی کل کشور، شماره ۵/۶۵۷۶۰، مورخ ۳۷/۸/۲۸.

۲. نامه ساواک به شهربانی کل کشور، مورخ ۳۷/۹/۱۵.

۳. منظور جنگ سال ۱۳۴۶ ش/م ۱۹۶۷، است. در صفحات گذشته درباره این جنگ توضیح داده شده است.

۴. سند ساواک، شماره ۴۵۲۰/۱۱۹۸۱، مورخ ۱۳۴۶/۴/۱۵.

انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران

درباره وجه تسمیه و هدف فعالیت «انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران» در اساسنامه آن چنین آمده است:

ماده ۱- نام انجمن، انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران می باشد که سابقاً به نام های انجمن فرهنگی خیریه اتحاد و یا انجمن فرهنگی و خیریه یهود نامیده می شد.

ماده ۲- موضوع و هدف انجمن، عبارت است از رسیدگی و کمک به امور فرهنگی و بهداشتی و حرفه ای، امور خیریه، تأمین بهداشت، تأسیس درمانگاه و بیمارستان و امثال آن، تأسیس مدارس و امثال آن، مساعدتهای مادی و معنوی به دانش آموزان و دانشجویان مستمند به منظور این که بتوانند تحصیلات خود را ادامه داده و تکمیل نمایند.

این انجمن نیز همچون دیگر تشکلهای یهودی تأکید داشته که در امور سیاسی مداخله نخواهد کرد. در تبصره دوم ماده ۲ اساسنامه آن این گونه قید شده است: انجمن به هیچ وجه در امور سیاسی مداخله نداشته و نخواهد داشت و به هیچ یک از دستجات سیاسی وابستگی نخواهد داشت.

آنگونه که در صفحات قبل نیز یادآوری شد، به کارگیری عبارات مزبور، صرفاً یک امر رایج و تشریفاتی بود.

با نگاهی گذرا به اسامی اعضای انجمن مزبور، به خوبی می توان نسبت به ماهیت

این تشکل یهودی و اغراض آن پی برد.

در استعلام مورخ ۱۳۴۷/۱۲/۳، رئیس شهربانی کل کشور به رئیس ساواک، به اسامی رئیس و هیأت مدیره انجمن مذکور اشاره شده است:

از : شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات)

به : تیمسار ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

درباره : انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران

انجمن مذکور که اولین پروانه آن در سال ۱۳۳۲ صادر و در سال ۱۳۳۹ تجدید گردیده بود اخیراً تجدید انتخابات به عمل آورده و تقاضای جدید پروانه انجمن مزبور را به ریاست آقای عزیزالقانیان و به عضویت آقایان: داود القانیان، لطف‌اله حی، حبیب القانیان، صمد کشفی، ایوب یم‌توب [یمطوب]، روح‌اله کوهنیم [کهنیم]، سینیور کلیمی، یادگار و بانو رُزا الیاسیان نموده که سوابق آنان بررسی، پیشینه‌سویی به دست نیامده است. با ایفاد یک نسخه اساسنامه و ۹ برگ بیوگرافی ملصق به عکس اعضاء هیئت مدیره جدید انجمن مزبور خواهشمند است دستور فرمایید نظریه آن سازمان را نسبت به تجدید پروانه انجمن مورد بحث به شهربانی کل کشور اعلام دارند.

رئیس شهربانی کل کشور- سپهبد مبصر

از طرف، سرتیپ جعفری^۱

ساواک نیز در پاسخ به استعلام شهربانی کل کشور به ماهیت حداقل دو نفر از دست‌اندرکاران اصلی انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران، آن هم به طور کلی و مجمل چنین اشاره کرده است:

درباره: انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران

منظور، احتراماً شهربانی کل کشور نامه‌ای ضمن ارسال اساسنامه و بیوگرافی ۹ نفر اعضای هیئت مدیره جدید انجمن مذکور اعلام داشته انجمن موصوف که اولین پروانه آن در سال ۳۲ صادر و در سال ۳۹

۱. نامه شهربانی کل کشور، شماره ۷۷۷-۶۵۱۳، مورخ ۴۷/۱۲/۳.

تجدید گردیده، اخیراً تجدید انتخابات به عمل آورده و نسبت به تجدید پروانه آن نظریه این سازمان را استعلام نموده است. اقدامات انجام شده:

سوابق ۹ نفر افراد مورد نظر بررسی گردید به استثناء حبیب و داود القانیان که در اداره کل هشتم دارای پرونده می‌باشند از بقیه سابقه مضرة سیاسی بایگانی شده‌ای به دست نیامده است. ضمناً برابر سوابق موجود در بخش، دو نفر مذکور عضو تشکیلات فراماسونری می‌باشند.^۱ صلاحیت عضویت دو نفر موصوف از اداره کل هشتم استعلام برابر پاسخ واصله عضویت مشارالیه در انجمن مورد بحث بلامانع است. اساسنامه:

به طوری که از مفاد اساسنامه استنباط می‌گردد هدف این انجمن عبارتست از: رسیدگی و کمک به امور فرهنگی و بهداشتی و حرفه‌ای، امور خیریه، تأسیس بهداشت، تأسیس درمانگاه و بیمارستان، مدارس، مساعدتهای مادی و معنوی به دانش‌آموزان و دانشجویان مستمند به منظور این که بتوانند تحصیلات خود را ادامه داده و تکمیل نمایند ضمناً این انجمن به هیچ وجه در امور سیاسی مداخله نداشته و نخواهد داشت و به هیچ یک از دستجات سیاسی وابستگی ندارد.

نظریه: با عرض مراتب فوق نظر به این که از ۹ نفر افراد مورد نظر ۷ نفر آنان فاقد پیشینه مضرة سیاسی بایگانی شده بوده و با صلاحیت عضویت دو نفر بقیه نیز اداره کل هشتم موافقت نموده و از طرفی چون مفاد اساسنامه این انجمن نیز مغایرتی با قوانین جاریه کشور ندارد علیهذا

۱. جالب توجه است که افراد مذکور در بعضی دیگر از تشکلهای یهود نیز عضویت داشتند، لیکن ساواک این گونه به سوابق و ماهیت و وابستگی آنها اشاره نکرده است. براساس اطلاعات مندرج در کتاب «فراماسونرها، روتارین‌ها و لایزهای ایران»، علاوه بر حبیب القانیان، شمار قابل توجهی از اعضای این خانواده عضو سازمان فراماسونری بوده‌اند. برای مثال: آقاجان القانیان عضو لژ ابوعلی‌سینا؛ داود القانیان عضو لژهای فرانس، سعدی همایون، شاپیتر، مولوی و کمال سقراط؛ سلیمان القانیان عضو لژ هاتف؛ صیون القانیان عضو لژ سعدی؛ عطااله القانیان عضو لژ ابوعلی‌سینا؛ فریدون القانیان عضو لژهای ابوعلی‌سینا، شاپیتر و مولوی؛ نجات‌اله القانیان عضو لژهای ابوعلی‌سینا، سعدی و فارابی و نوراله القانیان عضو لژهای ابوعلی‌سینا و سعدی بوده‌اند.

در صورت تصویب با تجدید انتخابات انجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران با عضویت افراد مورد نظر موافقت و نامه‌های پیوست را که به همین منظور جهت شهربانی کل کشور و ساواک تهران تهیه گردیده امضاء و امر به صدور آن فرمایند.^۱

کانون کرمل

«کانون کرمل» مخصوص جوانان یهود ایران، از دیگر تشکلهای یهودی در ایران دوره پهلوی بود.

درباره سوابق تشکیلاتی، اهداف، مؤسسين و چگونگی صدور مجوز فعالیت آن در سند ساواک، مورخ ۱۳۴۴/۶/۱۸، به طور کلی چنین آمده است:

درباره: کانون کرمل مخصوص جوانان یهود ایران
محترماً به استحضار عالی می‌رساند، شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات) طی نامه‌ای نسبت به تأسیس کانون فوق‌الذکر و صلاحیت پنج نفر افراد مشروحه زیر:

- ۱- جمشید کشفی نماینده مجلس شورای ملی
 - ۲- حبیب لاله‌زاری مدیر لابراتوار داروسازی هور
 - ۳- عبدالله صدیق‌پور حسابدار
 - ۴- اسحق لاله‌زاری کارمند بازنشسته فرهنگ
 - ۵- یوسف بخشاینده سرپرست لابراتوار دندان پزشکی
- اعضای هیئت مدیره آن از این اداره کل استعلام نموده است. اساسنامه کانون مذکور به وسیله آقای دکتر مالک بررسی گردید به نظر ایشان اصلاح ماده ۵ اساسنامه به این شرح (اعضاء بایستی ضمن شرایط عضویت فاقد سوابق سوء و محکومیت‌هایی که مانع از شرکت در فعالیت‌های

اجتماعی باشند) ضروری می‌باشد.

برابر مواد اساسنامه هدف و منظور از تشکیل کانون تنویر و هدایت افکار جوانان یهود ایران، ایجاد صندوق و شرکت تعاون، تشریک مساعی در امور فرهنگی، ورزشی، هنری می‌باشد و به هیچ وجه با سایر یهودیان دنیا تماسی نخواهد داشت طبق ماده ۱۰ اساسنامه [۱] کانون مورد بحث در امور سیاسی دخالت نمی‌کند.

سوابق اعضاء هیئت مدیره وسیله این اداره کل و اداره کل نهم بررسی گردید. فاقد پیشینه مضره سیاسی می‌باشند. از نظر اقلیت مذهبی از بخش ۳۲۶ استعلام گردید. طبق نظریه بخش مذکور تأسیس آن بلامانع می‌باشد.

نظریه:

با عرض مراتب فوق با توجه به نظریه بخش ۳۲۶ و این که [از] پنج نفر افراد مشروحه بالا سابقه مضره به دست نیامده^۱ طی نامه‌ای [به] شهربانی کل اعلام گردد؛ پس از اصلاح ماده ۵ اساسنامه به شرح فوق و ارسال یک نسخه رونوشت اصلاح شده آن، تأسیس و تشکیل کانون مورد بحث از نظر این سازمان بلامانع می‌باشد. در صورت تصویب، نامه پیوست را امضاء و امر به صدور آن فرمایند. منوط به رأی عالیست.

۱. این اظهار نظر ساواک در مقایسه با اعلام نظر قبلی در خصوص حبیب و داود القانیان، در بخش «اتجمن فرهنگی و بهداشت یهود ایران»، تناقض دارد. زیرا، جمشید کشفی نماینده اقلیت یهود در دوره ۲۱ مجلس شورای ملی، به موازات فعالیت‌های صهیونیستی، عضو لژهای فراماسونری همایون و تهران بود.

باشگاه وایزمن^۱

«باشگاه وایزمن» که به عنوان یک انجمن فرهنگی میان یهود ایران به فعالیت مشغول بود، ضمن آموزش زبان عبری و تبلیغ فرهنگ توراتی، به تشویق جوانان برای اعزام به فلسطین اشغالی نیز مبادرت می‌ورزید.

درباره این انجمن در یکی از اسناد ساواک چنین آمده است:

درباره: باشگاه وایزمن

عطف به ۳۲۱/۳۷۷۳۰ - ۴۴/۱۱/۲۸

به طوری که تحقیق گردید و بنا به اظهار آقای دکتر نوراله رحیم فرزند موسی (مدیر انجمن مذکور) باشگاه فوق یک انجمن فرهنگی بوده و اجازه‌نامه رسمی از وزارت فرهنگ دارد و سایر گردانندگان آن به شرح زیر: شاهرخ سبزه‌رو، پرویز نیلاود، ترحانی، خانم مکابی، صدیقی معرفی نموده است و اضافه می‌نماید که فعالیت این انجمن فرهنگی بوده و در صورت امکان انجمن کلیمیان تهران به این انجمن کمک مادی می‌نمایند.^۲

علی‌رغم موارد مندرج در سند مزبور، در خصوص فعالیت باشگاه وایزمن، گزارش‌ها و مدارک موجود دیگر نشانگر آن است که این تشکیلات شعبه یک کانون مرکزی بوده

۱. در فلسطین اشغالی نیز کانونی به این نام یا ماهیت و اهداف صهیونیستی وجود داشت که در سطح جهانی فعالیت می‌کرد. احتمالاً باشگاه وایزمن شعبه‌ای از تشکیلات مزبور بود.

۲. اسناد ساواک: شماره ۲۰/۳۰۷۰۴ الف، مورخ ۴۴/۱۲/۱۱.

که با همین اسم در فلسطین اشغالی فعالیت دارد. سند دیگر ساواک، آغاز فعالیت باشگاه وایزمن در ایران و ماهیت آن را چنین بازگو می‌کند:

هفته گذشته [۴۱/۱۰/۱۴] انجمن فرهنگی وایزمن رسماً در تهران تشکیل و اداره کنندگان آن به شرح ذیل انتخاب گردیدند. اسحاقیان‌پور کارمند بانک تهران، فیروز صالح کارمند شهرداری، خانم دانیال‌پور، بانو و آقای مبصری، دکتر حبیب لوی دندان‌ساز و دکتر رحیم پزشکی. محل این سازمان خیابان تخت‌جمشید مقابل هتل سینا [...] می‌باشد، که ماهیانه سی‌هزار ریال اجاره شده و فعالیت این سازمان در زمینه کارهای فرهنگی و تبلیغات و انتشارات اسرائیل در تهران است و جزوه منتشره از طرف این سازمان تحت عنوان جهان یهود به ضمیمه پیوست است.^۱

۱. سند ساواک، شماره ۳۹۴۵/۳۱۲، مورخ ۴۱/۱۰/۱۶.

جامعه فارغ التحصیلان یهودی دانشگاه‌ها

این «جامعه» از فارغ التحصیلان یهودی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخل و خارج کشور تشکیل شده بود.

در بند چهارم اساسنامه این تشکیلات نیز قید شده بود:

جامعه مستقل و غیرسیاسی بوده و به هیچ یک از احزاب و دسته‌های سیاسی و غیرسیاسی دیگر بستگی ندارد...

در ماده پنجم اساسنامه مزبور اهداف انجمن به شرح ذیل اشاره شده بود:

گردآوری و همبستگی فارغ التحصیلان یهود ایران، [...] شناساندن بیشتر تمدن و فرهنگ ایران [...].، اعتلای جامعه یهود ایران هماهنگ با پیشرفت سایر جوامع غیریهودی کشور، شناساندن بیشتر تمدن و فرهنگ یهود و...

اما با مطالعه تنها یک گزارش از ساواک، ماهیت، برنامه‌ها و وابستگی تشکیلات مزبور خود به خود برملا می‌شود:

طبق دعوت قبلی که از طرف سازمان فارغ التحصیلان یهود از افراد فارغ التحصیل یهودی به عمل آمده بود ساعت ۲۰/۳۰ روز ۵/۱۰/۵۱ عده‌ای در حدود ۴۰ نفر از فارغ التحصیلان یهودی و افراد متفرقه در محل سازمان دانشجویان یهود واقع در خیابان پهلوی کوچه هروی حضور به هم رسانیده بودند. ابتدا آقای منظورالحق [۱] آقای حییم زوهاد را بدین شرح

به حضار معرفی نمود[: ایشان تحصیل کرده دانشگاه اورشلیم و [مدرک] اقتصاد سیاسی خود را در لندن به دست آورده است. شغل اولیه ایشان روزنامه‌نگار بعد به سمت کنسول اسرائیل در نیویورک و بعد به سمت مسئول دانشجویان خارجی در اسرائیل و سمت فعلی ایشان مسئول مهاجرین و جذب آنها در خارج از کشور اسرائیل می‌باشد. سپس آقای حیم‌زوهاد به زبان انگلیسی شروع به صحبت نمود که به وسیله آقای اسحق‌الحق به زبان فارسی ترجمه می‌گردید.

آقای حیم‌زوهاد ابتدا درباره تاریخ مهاجرت صحبت نمود که مهاجرت در سال ۴۸ [۱۹] به بعد قوس صعودی را طی نموده است و از سال ۱۹۷۰ به بعد مهاجرت مهاجرین روسی همچنین قوس صعودی را طی نموده است که در سال ۷۱ و ۷۲ [میلادی] در حدود ۵۵۰۰۰ نفر به اسرائیل مهاجرت نموده‌اند که از این تعداد ۳۰۰۰۰ نفر از آنها مهاجرین روسی بوده‌اند که مخارج آنها سرسام‌آور بوده است.

بعد راجع به کار و تقاضای افراد برای کار در اسرائیل صحبت نمود که در اسرائیل برای دکتر، مهندس و طبقات تحصیل کرده کار زیاد خالی می‌باشد و می‌توانند قبل از تصمیم گرفتن به اسرائیل مسافرت کنند و از نزدیک بررسی کنند. در این موقع چند نفر راجع به سکرتری و کارهای دیگر سئوالاتی نمودند که ایشان هم جواب لازم را داد. این جلسه سخنرانی در ساعت ۲۲/۳۰ با پذیرایی شیرینی خاتمه پذیرفت.

نظریه سه‌شنبه: علت مسافرت پروفیسور حیم‌زوهاد به ایران بیشتر برای جذب مهاجر به اسرائیل می‌باشد که با تشکیل سخنرانی برای فارغ‌التحصیلان آنها را ترغیب به مهاجرت به اسرائیل نماید.^۱

کانون پیشبرد اجتماعی و فرهنگی یهود

این تشکیلات اگر چه با شعار فرهنگی، فعالیت‌های خود را پوشش می‌داد، اما بر اساس مدارک و مستندات موجود، از گرایش و ماهیتی کاملاً سیاسی و جهت‌دار برخوردار بود. کانون مزبور در سالهای پایانی دوره پهلوی فعالیت خود را در میان یهود ایران شدت و گسترش بخشیده بود. عمده جلسات و گردهمایی‌های آن در «هتل کینگز» تشکیل می‌گردید.

در بعضی جلسات کانون مزبور از طریق نمایش فیلم‌هایی درباره جنگ جهانی دوم و تبلیغ افسانه کشتار یهود در آن دوران، ضمن مظلوم‌نمایی برای جامعه یهود، آنان را به جانبداری و حمایت از آرمان‌ها و اهداف صهیونیستی ترغیب و تشجیع می‌کردند. در یکی از گزارش‌های ساواک مورخ ۱۳۵۶/۲/۱ چنین نوشته شده است:

بعد از ظهر روز ۲۵۳۶/۱/۲۹ [شاهنشاهی ۱۳۵۶] جلسه کانون خدمات اجتماعی جوانان یهود ایران^۱ با شرکت حدود ۸۰ نفر از اعضاء در هتل کینگز تشکیل گردید.

در این جلسه چند حلقه فیلم درباره جنگ جهانی دوم و شکنجه و اعدام یهودیان توسط نازیها^۲ به نمایش گذاشته شد و در خاتمه از آنها

۱. در بعضی گزارش‌های ساواک، اسامی کانون‌ها به طور دقیق و کامل نوشته نشده است.

۲. جهت کسب اطلاعات بیشتر درباره دروغ‌پردازی یهودیان و نادرستی موضوع کشتار یهود در جنگ جهانی دوم؛ ر.ک: زین‌العابدین صدیق (ابومحی‌الدین)؛ افسانه قتل عام یهود، نشر هلال، ۱۳۷۲.

خواسته شد همبستگی خود را به منظور موفقیت حفظ کنند.

در برخی از مراسم کانون مزبور، طبق هماهنگی‌ها و برنامه‌های از قبل تدارک دیده شده، شخصیت‌های صهیونیستی دعوت شده از خارج از کشور، جوانان یهودی را به نفوذ در دستگاه‌های رسمی ایران و دستیابی به مدارج بلند به منظور ایفای نقش در سیاستگذاری و تصمیم‌گیری کشور تشویق می‌کردند و برای تحریک احساسات آنان، وضعیت یهودیان ایرانی را با موقعیت یهود آمریکا مقایسه و می‌سنجیدند. در یکی از گزارش‌های ساواک در تاریخ ۱۳۵۶/۳/۱۱، در این باره چنین آمده است:

ساعت ۲۲ روز ۲۵۳۶/۳/۹ [۱۳۵۶] جلسه سخنرانی کانون پیشبرد اجتماعی و فرهنگی یهود ایران با شرکت ۲۵ نفر از یهودیان در هتل کینگز برگزار گردید. در این جلسه آقای ژوزف شوهورتوبکس تبعه آمریکا پیرامون فعالیت جوانان یهود در آمریکا مطالبی به زبان انگلیسی بیان داشت و به وسیله یکی از حاضرین به شرح زیر به فارسی ترجمه شد:

در بدو ورودم به ایران مشاهده نمودم که آموزش و پرورش پیشرفت بسیار زیادی نموده و جامعه یهودیان نیز از این امر مستثنی نبوده است. البته بایستی یهودیان کنونی ایران را با یهودیان سال ۱۹۲۵ آمریکا مقایسه کرد، چه یهودیان ایران دارای سابقه فرهنگی درخشان می‌باشند زیرا از ابتدا در این مرز و بوم ساکن بوده‌اند ولی یهودیان آمریکا مهاجر یا فرزندان مهاجرین بوده و فرهنگ چشمگیری نداشته‌اند. در قاره آمریکا ۴۵۰ مدرسه یهودی وجود دارد که دانش‌آموزان فارغ‌التحصیل این مدارس در رشته‌های علوم، پزشکی و مهندسی به جامعه آمریکا خدمت نموده و مثمر ثمر می‌باشند، در ایران اگر بتوان مدارس یهودی که فقط فرزندان یهودیان در آن تحصیل نموده و با فرزندان سایر ادیان نباشند، دایر نمود می‌توان یهودیانی مؤمن و تحصیلکرده تربیت کرد که در آینده بتوانند در اجتماع ایران در مقامهای بالاتر انجام وظیفه نمایند. تعداد جوانان یهود ایرانی که در دانشگاه‌ها و مدارس عالی آمریکا تحصیل می‌کنند زیاد است ولی به طور پراکنده و باید به وسیله سازمانهای یهودی با آنها تماس گرفت و آنان را یک جا جمع کرد. در ایران یهودیان برجسته

در مقامهای عالی دولتی جایی ندارند ولی در آمریکا مقامهای وزارت و دولتی را اشغال نموده‌اند.

تشریح و تحلیل سیاست‌های رژیم صهیونیستی و توجیه و تفسیر تغییرات و تحولات و جابجایی مهره‌های دولتی و حزبی در داخل آن رژیم از سوی بعضی چهره‌های صهیونیستی داخل و خارج از کشور در جلسات «کانون پیشبرد فرهنگی و اجتماعی یهود» در زمره برنامه‌هایی بود که هدف آن ایجاد علاقه و حسن پیوند و نزدیکی بین یهودیان ایران و رژیم غاصب اسرائیل بود. در این باره یکی از اسناد موجود چنین حکایت می‌کند:

از ساعت ۲۲ الی ۲۳ روز ۲۵۳۶/۳/۲ [۱۳۵۶] جلسه سخنرانی کانون پیشبرد فرهنگی و اجتماعی یهود در محل هتل کینگز با حضور ۲۰ نفر از اعضاء تشکیل گردید.

در این جلسه آقای کرمانیان ضمن بحث پیرامون پیروزی حزب لیکود در اسرائیل اظهار نمود، علت روی کار آمدن این حزب خستگی مردم از سیاستهای حزب قبلی از جهت دست نیافتن به یک صلح پایدار در مقابل اعراب و نیز آشفتگیهای داخلی نظیر اعتصابات پیاپی کارگران و اوضاع نابسامان اقتصادی بوده است. البته مردم اسرائیل در مقابل کاری که انجام می‌دهند در سطح مطلوبی قرار دارند.

سیاست حزب لیکود تا حدی که فعلاً روشن شده نشان دهنده این مطلب است که حزب [،] حاضر به پس دادن قسمتهای بسیار مهمی از سرزمینهای اشغالی نیست و معتقد است چنانچه این مناطق بازپس داده شود اعراب به این حد قانع نبوده و خواستار خروج کامل یهودیان از منطقه خواهند شد که نتیجه آن از بین رفتن قوم یهود و انقراض ایشان خواهد بود. نامبرده در ادامه سخنان خود پیرامون وضع کلی یهودیان اضافه کرده، جامعه یهود در سالهای اخیر در ایران به کمال رفاه و آسایش و امنیت رسیده که تاکنون سابقه نداشته است و در فرانسه نیز یهودیان در رفاه بسر می‌برند لیکن در شوروی به علت کنترل شدیدی که دولت روی مردم

دارد، مردم شوروی ملتی ترسو بوده و یهودیان در فشار قرار گرفته و فعالیت چشمگیری ندارند.^۱

انجمن خیریه تعاون

«انجمن خیریه تعاون» از دیگر تشکلهای یهودی در داخل ایران بود که سابقه‌ای نسبتاً قدیمی در مقایسه با کانون‌های جدیدالتأسیس داشت. سابقه تحرکات انجمن مزبور براساس مندرجات برخی اسناد ساواک به سال ۱۳۲۵ شمسی بازمی‌گردد. اما مطابق اسناد ساواک برای تصویب اساسنامه و تأیید صلاحیت بانیان آن در سال ۱۳۳۷ از سوی برخی شخصیت‌های یهودی تلاش به عمل آمده است.

در سند مورخ ۱۳۳۷/۱۰/۱۶ ساواک در این خصوص چنین یادداشت گردیده است:

موضوع: انجمن خیریه تعاون

۵ نفر افراد مشروحه زیر از طریق شهربانی کل کشور تقاضای تأسیس و تشکیل (انجمن خیریه تعاون) را نموده‌اند خواهشمند است دستور فرمایید درباره سوابق و صلاحیت آنان تحقیق نموده و نتیجه را به این بخش اعلام دارند.

- ۱- سعید خضوری فرزند یوسف [...] شغل: بازرگان
 - ۲- صالح چیتات [چیتایات] فرزند سلیمان [...] شغل: مدیر شرکت مقصود
 - ۳- داود شلموداوید فرزند عبودی [...] شغل: رئیس شرکت سیار
 - ۴- شاول ناتال فرزند ناتال [...] شغل: کارمند شرکت سیار
 - ۵- الیاس وجدانی فرزند آقایی [...] شغل: بازرگان شرکت سوتوکار
- بدین ترتیب پروانه تأسیس فعالیت انجمن مزبور در اواخر سال ۱۳۳۷ از سوی

ساواک به شهربانی کل کشور اعلام شد:

موضوع: انجمن خیریه تعاون

تشکیل و تأسیس انجمن مزبور که مؤسسين آن در نامه ۵/۶۳۲۷۰ ز-

۳۷/۱۰/۳ تصریح گردیده از نظر این سازمان بلامانع است.

از طرف رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور-ع. ماهوتیان.^۱

یادداشت اداری

ریاست بخش ۴

با توجه به نامه شماره ۵/۹۱۱۳۳ ز- ۳۷/۱۲/۷ شهربانی کل کشور

چون نقایص مورد نظر در اساسنامه انجمن خیریه و تعاون که قبلاً مورد

بررسی قرار گرفته است مرتفع گردیده لذا تشکیل این انجمن منوط به

احراز صلاحیت مؤسسين آن خواهد بود.

دکتر فروزین^۲

۱. نامه ساواک به ریاست شهربانی کل کشور، ۳۷/۱۲/۲۰.

۲. سند ساواک، مورخ ۳۷/۱۲/۱۷.

انجمن فرهنگی ستایش یهود باغ صبا

انجمن مزبور نیز با هدف توسعه و ترویج فرهنگ و تعلیمات یهودی و بهداشت عمومی و هدایت اطفال و جوانان این اقلیت، فعالیت خود را با اخذ پروانه رسمی آغاز کرد.

اسامی بانیان و مؤسسين اولیه این تشکيلات در نامه شهربانی کل کشور به ساواک قید شده است:

موضوع: انجمن فرهنگی ستایش کلیمیان باغ صبا

نامبردگان مشروحه زیر:

- ۱- شکراله شهرت بنائیان فرزند مرحوم فرج‌اله شغل داروفروش
- ۲- آشیر [آشر] شهرت ابراهیم نهورای فرزند مرحوم آقابابا شغل مدیر داخلی دبستان گنج‌دانش
- ۳- نوری شهرت کاشانیان فرزند حاج‌فرج شغل فرش‌فروش
- ۴- یهودا شهرت کهن‌صدق فرزند روبن شغل فرش‌فروش
- ۵- یوسف شهرت موسی‌نژاد فرزند الیاس شغل کاسب
- ۶- ربیع شهرت رحیمی فرزند یعقوب شغل فرش‌فروش
- ۷- صیون شهرت حاجی‌مائیرا صفهانی فرزند حاج‌فرج شغل آزاد
- ۸- شوکت شهرت ابراهیم حکاک فرزند ابراهیم شغل خانه‌دار
- ۹- ایران شهرت شناسا فرزند باخاج شغل خانه‌دار

تقاضای اجازه تأسیس و تشکیل (انجمن فرهنگی ستایش کلیمیان باغ صبا) را نموده‌اند، با ایفاد ۹ برگ بیوگرافی کامل ملصق به عکس آنان و یک نسخه از اساسنامه انجمن مذکور خواهشمند است دستور فرمایید نظریه آن سازمان را درباره تأسیس و تشکیل انجمن مورد بحث [به] شهربانی کل کشور اعلام دارند.

رئیس شهربانی کل کشور. سرلشگر مبصر^۱

انجمن فرهنگی ستایش کلیمیان باغ صبا دارای اساسنامه‌ای در ۳۶ ماده بود که طبق ماده ۱۷، شرط عضویت در آن، این گونه قید شده بود:

ماده ۱۷- اعضای انجمن بایستی ایرانی و کلیمی باشند.

لازم به یادآوری است که این تشکیلات به انجمن کلیمیان تهران وابستگی و پیوند داشت و رئیس آن الیاس ابریشمیان نام داشت:

از: شهربانی کل کشور اداره اطلاعات

به: ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

موضوع: انجمن فرهنگی ستایش کلیمیان باغ صبا

بازگشت به شماره ۲۵۶۶-۳۲۱-۴۴/۵/۲۷ یک نسخه از اساسنامه اصلاح شده انجمن مذکور به پیوست ایفاد می‌گردد. ضمناً انجمن مذکور کتبی اعلام داشته که انجمن وابسته به انجمن کلیمیان تهران بوده ولی خود رأساً تأسیس و تشکیل گردیده است.

از طرف رئیس شهربانی کل کشور. سرلشگر مبصر^۲

۱. نامه شهربانی کل کشور، شماره ۲۸۱-۶۵۱۳، مورخ ۱۳۴۴/۲/۲۸.

۲. نامه شهربانی کل کشور، اداره اطلاعات، شماره ۲۸۱-۶۵۱۳، مورخ ۴۴/۶/۹.

جوینت^۱

مؤسسه جوینت یا آمریکن جوینت سابقه‌ای نسبتاً طولانی در ایران دارد. مؤسسه مزبور یک تشکیلات صهیونیستی آمریکایی است که زمان تشکیل آن به جنگ جهانی اول برمی‌گردد. مجله عالم یهود در این باره نوشته است:

دو ماه پس از شروع جنگ جهانی (۱۹۱۴-۱۹۱۸) در اثر این که تعداد زیادی از یهودیان مخصوصاً در فلسطین امروز^۲ رابطه‌شان با دنیای خارج قطع گردیده و گرسنگی آنها را به خطر مرگ تهدید می‌کرد لزوم کمک به این قبیل اشخاص از آن هنگام و در موارد نظیر آن در سراسر دنیا موجب گردید که انجمن آمریکن جوینت در چهل و یک سال قبل [۱۹۱۴ م / ۱۲۹۳ ش] بوجود آید[...]. جوینت صرفاً یک انجمن خیریه یهودی است که از راه کمک مالی که از سازمان خیریه آمریکایی یونایتد جیویش اپیل^۳ دریافت می‌دارد فعالیت می‌کند و سازمان فوق‌الذکر نیز به نوبه خود از طرف کلیه اشخاص خیر در سراسر آمریکا کمک مالی دریافت می‌دارد.^۴

1. Joint

۲. این ادعا چندان صحیح به نظر نمی‌رسد. زیرا، اولاً؛ یهودیان ساکن در فلسطین آن زمان بیش از چندین هزار نبودند و اصلاً به حساب نمی‌آمدند. ثانیاً؛ عملکرد جوینت در ایران این واقعیت را اثبات کرد که این سازمان مطامع صهیونیستی را، بویژه در ابعاد سیاسی و اطلاعاتی تعقیب می‌کند.

3. United Jewish Appeal of America

۴. مجله عالم یهود، شماره ۲۶-۲۷، ۱۹ مرداد ۱۳۳۴، ۱۱ اوت ۱۹۵۵.

رئیس مؤسسه جوینت در ایران در خلال سال ۱۳۳۴ آبه‌لاسکو و رئیس بخش بهداری دکتر هرمن و متصدی بخش پرستاری آن مادام دورا بود.^۱ قدر و سیدنی‌انگل از دیگر رؤسای انجمن مزبور در سالهای بعد بودند در یکی از گزارش‌های ساواک در این باره چنین آمده است:

به مناسبت پایان مدت مأموریت قدر رئیس سابق انجمن جوینت آمریکن، نامبرده دو شب قبل به کشور اسرائیل عزیمت نمود تا در آنجا پست ریاست کل انجمن خیریه یهودیان خاورمیانه را که مرکز آن در اسرائیل می‌باشد تحویل گیرد. به جای ایشان (سیدنی انگل) به ایران وارد و فعلاً به سمت معاون انجمن جوینت آمریکن مشغول به کار شده است.^۲ مؤسسه مزبور نه تنها در تهران بلکه در تعدادی دیگر از استانهای کشور نیز دارای دفتر و شعبه بود و فعالیت داشت. از جمله شهرهای ایران پس از تهران، اصفهان بود که فعالیت جوینت در آنجا کاملاً جدی و آشکار بود. یکی از گزارش‌های ساواک درباره فعالیت مؤسسه جوینت در استان اصفهان چنین حکایت می‌کند:

در مورد موسسه فوق تحقیقاتی به طور غیرمحسوسی انجام گرفت که نتیجه ذیلاً به استحضار می‌رسد.

سازمان آمریکن جوینت ظاهراً وابسته به یهودیان آمریکا می‌باشد که جهت کمک به یهودیهای دیگر تشکیل گردیده و در حدود ۱۰ سال است که در اصفهان فعالیت دارد و هدف آن ظاهراً دستگیری یهودیهای آمریکا از یهودیهای ساکن این شهرستان می‌باشد.

سازمان آمریکن جوینت مؤسسه‌ای به نام مرکز بهداشتی (HealthCenter) در اصفهان دایر نموده که محل آن در جوباره کوچه حمام سفید می‌باشد.

هر پانزده روز یا یک ماه یک مرتبه دو نفر بانوی خارجی (هر بار یکی از آنها) که عبارتند از:

۱. ر.ک. همان منبع.

۲. سند ساواک، شماره ۳۱۲/۳۴۹۴، مورخ ۴۱/۹/۷.

۱- میس گارسن تبعه انگلستان شغل وابسته به سازمان آمریکن جوینت
 ۲- میس پیترز تبعه آمریکا شغل وابسته به سازمان آمریکن جوینت
 که هر دو نفر از اعضای عالی رتبه مؤسسه فوق‌الذکر می‌باشند جهت
 سرکشی به وضع کلیمیان به عنوان رسیدگی به وضع [و] کمک به آنها به
 اصفهان [آمده] و در هتل شاه‌عباس برای چند روز اقامت نموده و سپس
 به شیراز یا به تهران عزیمت می‌نمایند و واضح است که مؤسسه آمریکن
 جوینت به خوبی به وضع کلیمیان این شهرستان آشنا است.

در مورد این که آیا توسط این مؤسسه یا انجمن‌های دیگر یهودیان
 اصفهان تبلیغاتی جهت مهاجرت صورت می‌گیرد به طور غیرمستقیم نیز
 تحقیقاتی به عمل آمد و نتیجه این است که فعلاً به طور محسوس تبلیغاتی
 جهت مهاجرت یهودیها صورت نمی‌گیرد فقط در کنیسه‌های واقع در
 جوباره عکسهای از اسرائیل به دیوار نصب نموده‌اند که نمونه‌ای از
 پیشرفتهای صنعتی و کشاورزی آن کشور می‌باشد.

در ظرف دو روز آینده نیز در این مورد تحقیقات بیشتری نموده و
 نتیجه را به استحضار خواهم رسانید.

به نظر این جانب سازمان آمریکن جوینت یک عنوان پوشش
 [پوششی] جهت یکی از شعب سازمان اطلاعاتی آمریکا می‌باشد که چون
 گردانندگان آمریکن جوینت نیز یهودی می‌باشند بهتر می‌توانند در
 یهودیها نفوذ بنمایند. مؤسسه مذکور توسط دو بانوی فوق‌الذکر مرتباً از
 وضع ۳۶۰۰ نفر یهودیهای اصفهان باخبر می‌گردد.

مرکز بهداشتی وابسته به آمریکن جوینت که در جوباره دایر است [به]
 وسیله یهودیهای ساکن اصفهان اداره می‌گردد و بخصوص میس گارسن
 مرتباً جهت سرکشی به این مؤسسه به این شهرستان ایاب و ذهاب
 می‌نماید.

با تقدیم احترام- هوشنگی^۱

کمیته توزیع مشترک

کمیته توزیع مشترک از دیگر سازمان‌های یهودی فعال در ایران عصر پهلوی بود که در برخی منابع از آن یاد شده است. این سازمان علی‌الظاهر نقش ویژه‌ای در انتقال یهود ایران به فلسطین اشغالی داشته است. در منابع صهیونیستی مورد توجه ساواک، درباره فعالیت این مؤسسه در ایران چنین می‌خوانیم:

بعد از ۱۹۴۵ سازمانهای آمریکایی به ویژه «کمیته توزیع مشترک» شروع به کمک به یهودیان ایران نمودند. فعالیت این مؤسسه در سال ۱۹۴۸ که یهودیان شهرستانها و دهات در پایتخت [تهران] جمع شده بودند که به اسرائیل مهاجرت نمایند افزایش یافت. به طور کلی مهاجرت یهودیان به اسرائیل و تمرکز آنها در تهران سبب کاهش اقلیت یهود در شهرستانها شده است.

در سالهای ۱۹۵۰ و ۱۹۵۱ حدود ۲۳۰۰۰ نفر یهودی ایرانی به اسرائیل مهاجرت نمود و تا سال ۱۹۶۶ جمع مهاجرت یهودیان ایران به ۵۳۰۰۰ نفر رسید در سال ۱۹۶۷ فقط ۴۶۲ نفر به اسرائیل مهاجرت کردند ولی پس از جنگ شش روزه [۱۹۶۷] به تعداد مهاجرین افزوده شد و در سال ۱۹۶۸ حدود ۱۳۲۶ نفر یهودی ایرانی به اسرائیل وارد شدند. عامل مثبتی که به زندگی یهود در ایران نیرو بخشید، رویه مثبت مقامات دولتی در قبال اسرائیل و نیز فعالیت هیئتهای فنی اسرائیل در

ایران می‌باشد.

طبق قوانین ایران اقلیت یهودی می‌تواند سازمان‌هایی فقط برای مقاصد مذهبی دایر نمایند. انجمن کلیمیان تهران بدین منظور رسماً شناخته شده و عده‌ای از اعضای آن صهیونیست هستند. کمیته بین‌المللی جوینت مسئول بسیاری از فعالیتهای انجمن می‌باشد.^۱

۱. نشریه اسرائیلی جروزالم‌پست، ۳۰ دسامبر ۱۹۷۰.

کمپ بهشتیه

از مندرجات برخی اسناد برمی آید که کمپ بهشتیه^۱ در دوره‌ای، به عنوان یک سازمان صهیونیستی در جهت آموزش نظامی و نیز معبر انتقال یهود به اسرائیل فعال بوده است:

به موجب اطلاع واصله از یک منبع خارجی یکی از بازرگانان مهم ایران موسوم به یورکی اورسیاک کانکانیانیس Kankaninis دارنده گذرنامه شماره ۴۱۸۰۴-۱۲۳۵۱ ایران در راه عزیمت به اروپا در بیروت پیرامون مناسبات ایران و اسرائیل به منبع اظهار داشته است:

موقعی که ایران شناسایی اسرائیل را در گذشته پس گرفت و سفارت اسرائیل در تهران بسته شد گذرنامه سیاسی لئون یهودا داتنر^۲ Datner سفیر وقت اسرائیل در تهران به گذرنامه معمولی تبدیل گردید و به این ترتیب داتنر در تهران ماند و به منظور رسیدگی به امور مربوط به یهودیها آژانسی در این شهر باز کرد و با همان قدرت دوره سفیر بودن اقدامات خود را انجام می داد. داتنر به عنوان نماینده اسرائیل ارتباط خود را با وزیر

۱. درباره کمپ بهشتیه اطلاعات مفیدی در بخش آژانس یهود آمده است.

۲. در گزارش‌های مختلف، از یهودا داتنر به عنوان اولین رئیس آژانس یهود ایران نام برده شده، که طی سال‌های ۱۳۳۸ به بعد از اعضای اصلی و مدتی نیز مدیرعامل مؤسسه پوششی موسوم به «شرکت ساختمان راه و بنا» بود. این شرکت پوششی فعالیت‌های سیاسی و به ویژه اطلاعاتی در داخل کشور و به نفع رژیم صهیونیستی داشت.

امور خارجه ایران ادامه داد. مسافرين عازم اسرائيل از ايران حتى خود يهوديها بدون رواديد آژانس مزبور اجازه ورود به خاک اسرائيل را نداشتند. اين آژانس سپس سازماني به نام «کمپ يهشینه»^۱ Campyashineh تشكيل داد که وظيفه آن پناه دادن يهوديهاي وارده به ايران از کشورهاي مجاور بود. در حال حاضر سازمان مزبور بسياري از افسران کليمي را گرد هم جمع آوري مي‌کند. وظيفه اين افسران تعليم عمليات نظامي و طرق استعمال اسلحه به جوانان کليمي و تهيه وسايل حرکت آنها به اسرائيل پس از تکميل تعليمات آنها مي‌باشد. به اين تعليم‌يافتگان (در کاظم آباد کرج تعليم داده مي‌شود)، گذرنامه مجاني داده مي‌شود.

سازمان مزبور در تهران چهارراه فوزيه کوجه نوح واقع است.^۲

۱. منظور کمپ يهشيه است.

۲. سند ساواک، شماره ۴/۱۸۰۷ ب ۷، مورخ ۳۹/۷/۱۴.

مگبیت

از دیگر دستجات فعال صهیونیستی در ایران تشکیلات مگبیت بود که از آن به عنوان «اداره کمک به دولت و ارتش اسرائیل» یاد می‌شد.

جمع‌آوری اعانه برای ماشین جنگی رژیم صهیونیستی و ترغیب جوانان یهودی ایران برای کمک و پشتیبانی از اسرائیل از جمله فعالیت‌های صهیونیستی کمیته مگبیت در ایران بود.

در گزارشی از ساواک، در سال ۱۳۵۰، درباره فعالیت تشکیلات مزبور چنین آمده است:

طبق دعوت قبلی که از طرف هیئت اجراییه مگبیت از تعدادی از جوانان یهودی به عمل آمده بود در ساعت ۱۹/۳۵ روز ۱۳۵۰/۱۱/۵ با حضور تعدادی از جوانان جهت ملاقات و آشنایی با آقای شالیت جلسه در محل نمایندگی اسرائیل در تهران تشکیل شد. ابتدا آقای الیاسی آقای شالیت را به حضار معرفی کرد و رشته سخن را به دست آقای شالیت داد. ایشان قریب به نیم ساعت راجع به جمع‌آوری اعانه که در روز روزه بزرگ و اول سال یهود به عمل آمده بود سخنرانی نمود و از طرف خود و دولت اسرائیل تشکر نمود و از حضار خواسته شد چنانچه سؤالاتی دارند بکنند. [پرسند]. از وضع دفاعی اسرائیل خواسته شد ایشان فقط در پاسخ اظهار داشت خوب است. بد نیست. سپس حلقه فیلمی از اسرائیل به نمایش

گذاشته شد. موضوع فیلم جزئیاتی از گذشته اسرائیل و قبل از جنگ را نشان می‌داد و سپس اسرائیل حال را نشان می‌داد. این جلسه در ساعت ۲۱/۱۵ خاتمه پذیرفت. افراد شناخته شده عبارت بودند از آقایان الیاسیان، یمطوب، یدیدصیون، پیرنظر و خانم تجادیه [تجاریه] و خانم پیرنظر و منصور پوراتحاد.^۱

تشکیلات مگبیت اگرچه در اصل تحت اختیار و کنترل عناصر صهیونیست خارج از ایران بود، اما عمدتاً توسط سران و سرشناسان یهود ایران، بخصوص اعضای فعال انجمن کلیمیان تهران اداره می‌گردید:

ساعت ۱۹ روز ۵۲/۷/۲۳ در حدود ۶۰ نفر از یهودیان سرشناس که اعضای کمیته‌های مگبیت بودند در انجمن کلیمیان تهران حضور به هم رساندند. در این اجتماع آقای لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی که سرپرستی کمیته‌های مگبیت را به عهده دارد اظهار داشته است که شما بایستی در نهایت حفظ و پنهانی به طوری که کسی متوجه نشود اعانه و پول جمع‌آوری نمایید تا از طرف مسلمانان و افراد مخالف مزاحمت‌هایی ایجاد نگردد و احیاناً با مخالفت بزرگ مردم روبرو نشوید و در این مورد بایستی کمال احتیاط را به کار ببرید تا خدای نخواستہ برای دولت دردسر ایجاد نشود. حاضرین در این اجتماع سؤالاتی در زمینه طرز جمع‌آوری اعانه از آقای حی نموده‌اند که پاسخ لازم داده شده است.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل اجتماع فوق صحت دارد. ضمناً اعضای کمیته‌های مگبیت از روز ۵۲/۷/۲۴ شروع به جمع‌آوری اعانه می‌نمایند.^۲ کمیته مگبیت برای در انحصار گرفتن کلیه وجوه جمع‌آوری شده از یهودیان ایران، بعضاً با صندوق ملی یهود دچار اختلاف نظر می‌گردید.

در بخشی از یک گزارش ساواک در این خصوص چنین آمده است:

بین صندوق ملی [یهود] (مسئول جمع‌آوری اعانه برای کلیمیان داخل کشور) و صندوق مگبیت که برای اسرائیل اعانه جمع‌آوری می‌کند اختلاف

۱. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۲۴۲۶۷، مورخ ۱۳۵۰/۱۱/۱۸.

۲. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۷۷۳۱۹، مورخ ۵۲/۷/۲۴.

وجود دارد. زیرا صندوق مگبیت پیشنهاد نموده دو صندوق با هم ادغام و
 'های جمع آوری شده را به حساب یک صندوق واریز نمایند و پیشنهاد
 مورد قبول صندوق ملی واقع نشد.^۱

اعزام یهودیان سرشناس به فلسطین اشغالی به منظور آشنایی هرچه بیشتر با
 موقعیت رژیم صهیونیستی و ایجاد انگیزه در میان یهود ایران، از جمله فعالیت‌های
 مگبیت در ایران بود. در چارچوب برنامه‌های مزبور، تدارک سفر سران و شخصیت‌های
 سرشناس یهود ایران به فلسطین اشغالی جهت بازدید از اراضی تحت اشغال رژیم
 صهیونیست، بخصوص، مناطق اشغالی پس از جنگ ۱۹۶۷ بود.

سند ساواک درباره یکی از جلسات هیأت اجرایی مگبیت و اتخاذ تصمیم در
 خصوص موارد مزبور، از سوی آن تشکیلات چنین حکایت می‌کند:

ساعت ۱۸:۳۰ روز ۵۲/۱۱/۱۰ هیئت اجرائیه مگبیت با حضور ۳۰ نفر
 در محل نمایندگی اسرائیل در ایران تشکیل گردید.

پس از مذاکرات و تبادل نظر بین افراد شرکت کننده آقای ابراهیم راد
 به عنوان سرپرست هیئت اعزامی تعیین گردید و خانم توفیق و آقای
 نظریان به عنوان مترجم هیئت انتخاب گردیدند.

آقای ابراهیم راد اظهار داشت آقای لطفاله حی به عنوان سخنگوی
 هیئت باید باشند و ایشان ناخدای کشتی ما می‌باشد و حضار در جلسه
 همگی تصویب نمودند که حتماً آقای لطفاله حی بایستی همراه اکیپ
 اعزامی باشد.

آقای لطفاله حی اظهار داشت من معذوراتی دارم و به واسطه
 گرفتاری نمی‌توانم شرکت داشته باشم. آقای لوین معاون نماینده سیاسی
 اسرائیل اظهار داشت برنامه بازدید پنج روز می‌باشد.

برنامه روز اول بازدید از دانشگاه وایزمن.

برنامه روز دوم سرحدات گولان، [جولان].

برنامه روز سوم بازدید اورشلیم.

برنامه روز چهارم بازدید ماسادآ،^۱ ملاقات با خانم گلدامایر و عده‌ای از وزراء.

برنامه روز پنجم بازدید سرحدات سینا
نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه فوق در محل نمایندگی اسرائیل در ایران صحت دارد.^۲
سند دیگر ساواک در این باره، با موضوع؛ دعوت مگبیت از کلیمیان سرشناس جهت بازدید از اسرائیل، چنین است:

افراد مشروحه زیر مورخه ۵۲/۱۱/۱۲ بنا به دعوت مگبیت (اداره کمک به دولت و ارتش اسرائیل) جهت بازدید از مناطق اشغالی جنگ اخیر اسرائیل با اعراب و سرحدات گولان به اسرائیل مسافرت نموده‌اند.

- ۱- آقای حبیب القانیان ۲- آقای ابراهیم راد ۳- عبدالرحیم زر ۴-
- اعتصامی ۵- اسحق مرادی ۶- مهندس رفیع جاویدان ۷- مهندس برال
- ۸- منصور مروتی یا دو دخترش ۹- پرویز نظریان به اتفاق خانمش
- ۱۰- یونس نظریان ۱۱- مهری باباف ۱۲- حق‌نظر فرح‌نیک ۱۳- شموئیل
- کامران به اتفاق خانمش و خواهرخانمش ۱۴- خانم باروخ ۱۵- آقای عزیز
- گبای ۱۶- ناصر گبای ۱۷- نانسی برال ۱۸- خانم الیاسیان به اتفاق شوهرش
- ۱۹- اسکندر ارجاد به اتفاق خانمش ژاک- ماهفر ۲۰- آقای وجدانی به
- اتفاق خانمش ۲۱- آقای قره‌عین به اتفاق خانمش ۲۲- توفیق به اتفاق
- خانمش ۲۳- جمشید بخرد ۲۴- عزیزاله کشفیان ۲۵- خاک‌شوری
- ۲۶- الیاس اسفندی ۲۷- یوسف کهن.

نظریه سه‌شنبه: مسافرت نامبردگان فوق‌الذکر به اسرائیل بنا به دعوت اداره مگبیت مورد تأیید است.^۳

۱. به ادعای منابع یهودی ماسادا قلعه‌ای بود که پس از سقوط بیت‌المقدس (اورشلیم) به دست رومیان، ساکنان آن خود و اعضای فامیل خویش را کشتند تا تسلیم رومی‌ها نشوند.

۲. سند ساواک، شماره ۷۷۴۹۷/۲۰ ه ۲۱، مورخ ۵۲/۱۱/۱.

۳. سند ساواک، شماره ۷۷۴۹۷/۲۰ ه ۲۱، مورخ ۵۲/۱۱/۲۲.

بت‌دین (دارالشرع یهود)

تشکیلات مزبور اگر چه در داخل جامعه یهود ایران و در اختیار انجمن کلیمیان تهران قرار داشت، لیکن به مثابه شعبه اجرایی دادگستری اسرائیل در ایران، اختلافات موجود میان جامعه یهود را بررسی و درباره آن حکم صادر می‌کرد. نمونه گزارش ساواک در این باره چنین است:

انجمن بت‌دین دارالشرع که قبلاً دارای ۱۵ نفر عضو بوده همه روزه پس از انتخابات مجدد کلیمیان تهران به عللی فقط با حضور راب یلوز اسرائیلی [۱]، یدیدیا شوفط و اوریل داویدی معلم اوتصرهتورا تشکیل می‌گردد. این انجمن سه نفری که تقریباً یک شعبه دادگستری اسرائیلی در ایران می‌باشد مکاتبات مرتب و دستورات خود را از اسرائیل و مقامات وزارت مذهب اسرائیل دریافت می‌دارد.

در جلسه هفته گذشته انجمن کلیمیان تهران در نتیجه فشار افراد یهودی علاقمند به جلسات انجمن ۱۷ نفری ایرانی فقط انجمن مرکزی طبق پیشنهاد آقای یوسف کهن تصویب نموده‌اند که از اوایل تیر ماه کمافی‌السابق انجمن به کار خود ادامه دهد.^۱

کلوپ منورا

مطابق اسناد ساواک کلوپ تربیتی منورا در مقطع زمانی اواخر سال ۱۳۳۹ و اوایل سال ۱۳۴۱ فعالیت خود را در جامعه یهود ایران آغاز کرد. مؤسس و بنیانگذار این کلوپ، «زشویعاکوب اویچ یا یعقوب اویچ» نام داشت.

کلوپ منورا دارای یک باشگاه ورزشی به همین نام بود که در برخی گزارش‌های ساواک از آن به عنوان باشگاه وابسته به آژانس یهود یاد شده است.

نشریه کلوپ منورا با نام «ماغور منورا» ضمن نشر اخبار اسرائیلی و تبلیغ آرمان‌های صهیونیستی در میان جوانان یهودی ایران، اهداف و مطامع رژیم صهیونیستی را در ایران دنبال می‌کرد. معرفی و الگوسازی سران صهیونیسم از قبیل ژابوتینسکی^۱ و... در میان جامعه یهود، موضوع رایج در نشریه مزبور بود. نشریه کلوپ تربیتی منورا وابسته به باشگاه ورزشی کورش‌کبیر به مدیریت ناصر بنایان تهیه و توزیع می‌گردید. اسناد ساواک نیز این موضوع را تأیید می‌کند. در یکی از گزارش‌های سال ۱۳۴۴ ساواک چنین می‌خوانیم:

۱. ولادیمیر یوگنی‌ویچ ژابوتینسکی در روز ۱۵ اکتبر ۱۸۸۰م در اودسا متولد شد. مادرش «خاوا» دختر یکی از ثروتمندان یهودی بود و پدرش «یوگنی» کارمند عالی‌رتبه کمپانی نیمه‌دولتی «کشتیرانی و تجارت روسیه» بود. ژابوتینسکی به تدریج یکی از رهبران افراطی صهیونیسم تبدیل گردید. او از کسانی بود که گرایش نژادی در یهودیان را عامل اساسی در پیشرفت اهداف صهیونیسم می‌دانست. او از سردمداران تبلیغ زبان عبری بود و تلاش می‌کرد آن را به جای زبان بیدش بین یهودیان شرقی رواج دهد. وی مدتها عضو هیأت اجرای سازمان جهانی صهیونیسم بود. وی در سال ۱۹۴۰ در آمریکا تسلیم مرگ شد. جهت اطلاعات بیشتر، ر.ک: لنی برنر.

موضوع: نشریه منورا

جزوه پیوست در باشگاه ورزشی کوروش کبیر که مدیریت آن به عهده آقای ناصر بنایان می‌باشد و یک شعبه نیز در خیابان یوسف‌آباد داشته و اخیراً اثاثیه آن را خارج و به خیابان گرگان منتقل و عملاً شعبه قبلی تعطیل شده و در مورخه ۴۴/۱۰/۳ اقدام به تهیه و انتشار جزوه راجع به برگزاری جشنهای حنوکا^۱ و تاریخچه مختصری از آن به وسیله نیسان کهن‌ملمد معلم مدرسه کوروش که حقوق‌بگیر آژانس یهود در ایران می‌باشد نگاشته شده است.^۲

تشکیل کلاس‌های آموزش زبان عبری و برگزاری اردو برای جوانان دختر و پسر یهود و تبلیغ اهداف صهیونیستی در جلسات مختلف، از جمله برنامه‌های کلوپ تربیتی منورا در جامعه یهود ایران بود. این موارد در نشریه منورا کاملاً تصریح شده است. در شماره دی ماه سال ۱۳۴۴ نشریه کلوپ تربیتی منورا به حضور چند نفر اسرائیلی در شهر بابل (مازندران) و آموزش زبان عبری به دختران و پسران یهود از سوی آنها تصریح شده است. جمع‌آوری جوانان یهود و تبلیغ درباره اهداف و آرمان‌های صهیونیستی با انگیزه جذب دختران و پسران یهودی به سمت رژیم صهیونیستی از طریق افراد اسرائیلی از قبیل «نخشون» در برخی شهرها، از جمله بابل، جزو برنامه‌های مورد اشاره است که اخبار آن در نشریه کلوپ تربیتی منورا نیز به چشم می‌خورد.^۳

۱. عید حنوکا یا عید شمعها و مشعلها از دیگر اعیاد قوم یهود است که هشت روز امتداد دارد. در روز اول در کنیسه‌ها و خانه‌های شخصی یک شمع روشن می‌کنند و در روز دوم دو شمع و روز سوم سه شمع و بالاخره روز هشتم، هشت شمع می‌افروزند. یهودیان این عید را یادگار استقلال یهود و تجدید بنای معبد به دست یهودای مکابی در سال ۱۶۵ ق.م، می‌دانند. ر.ک: جان ناس.

۲. سند ساواک شماره ۲۶/۱۲۵ [ناخوانا]، مورخ ۴۴/۱۰/۱۲.

۳. ر.ک: نشریه کلوپ تربیتی منورا، مورخ دی ماه ۱۳۴۴.

جمعیت سری ابنای صهیون

جمعیت سری ابنای صهیون از دیگر دستجات یهودی در میان جامعه یهود ایران دوره پهلوی بود.

این جمعیت دارای گرایشات به ظاهر کمونیستی، اما با دستمایه و اغراض کاملاً صهیونیستی در میان جوانان یهودی فعالیت می‌کرد.

در یکی از گزارش‌های ساواک درباره جمعیت مزبور چنین آمده است:

موضوع: جمعیت ابنای صهیون

گفته می‌شود جمعیت سری ابنای صهیون به رهبری امیر گوه‌ری یک جمعیت سری کمونیستی می‌باشد که مرکز آن در فرانسه بوده و فعالیت‌های آنان در کلیه کشورهای که یهودیان اقلیتی را تشکیل می‌دهند مشهود می‌باشد.

علیهذا بدین وسیله رونوشت خبر واصله به پیوست ایفاد می‌گردد خواهشمند است دستور فرمایید در این باره بررسی لازم معمول و نتیجه را به این اداره اعلام نمایند.

مدیر کل اداره سوم^۱

در گزارش دیگر ساواک با اشاره به ماهیت و اغراض جمعیت سری ابنای صهیون، به

فعالیت آنها در خارج از ایران، بخصوص در فلسطین اشغالی نیز اشاره گردیده است: پیرو گزارش قبلی در مورد (امیر گوهری) نام کلیمی و سرپرست جمعیت سری (ابنای صهیون) اطلاعات مکتسبه ذیل را به عرض می‌رساند. جمعیت سری ابنای صهیون یک جمعیت کمونیستی است که افراد منتسب به آن عموماً جهود می‌باشند و گرچه در کشور اسرائیل هم این جمعیت فعالیتهای وسیعی دارد ولی همانطوری که در گزارش قبلی به عرض رسید مرکز آن در فرانسه است و در واقع این یک سازمان بین‌المللی است که اختصاصاً در میان کلیمیان در کلیه کشورهایی که یهودیان آن از لحاظ کمیت اقلیتی را تشکیل می‌دهند فعالیت می‌نماید و ضمناً چون قرار است که گوهری مذکور برای شرکت در جلسات سالیانه جمعیت مرکزی به فرانسه برود ظرف چند روز اخیر در محل کارش (پاساژ امیر) مرتباً با همفکران خود به عناوین مختلف در تماس بوده و نیز قرار است که روز چهارشنبه که ظاهراً یک روز قبل از حرکتش می‌باشد جلسه [ای] با شرکت بعضی از همدستانش در خانه خود که از قرار معلوم در جنب میدان کاخ واقع شده است تشکیل گردد و همچنین بنابر اخبار کسب شده (شموئیل) کمونیست معروف کلیمی در جمعیت مزبور سمت دستیاری (گوهری) فوق‌الذکر را دارد و از جمله اطلاعات دیگری که در این باره کسب گردیده این است که جلسات سالیانه جمعیت نامبرده هر سالی در یک کشور برگزار می‌گردند [می‌گردد]، چنانکه در سال ۱۹۵۸ [۱۳۳۷] در انگلستان تشکیل شده است و امسال می‌بایستی در خود رانسه [فرانسه] برگزار شود.

دکتر داود صبی یکی از متنفذین کلیمی می‌گفت امیر گوهری یکی از کلیمیان تابع و ساکن ایران که اصلاً از کلیمیان همدان می‌باشد در حالی که کلیه افراد خانواده حتی خانمش تابعیت اسرائیل را دارند از سال ۱۳۳۵ ریاست و رهبری یک جمعیت محرمانه کلیمی را که نام آن (ابنای صهیون) می‌باشد و تشکیلات مرکزی آن در فرانسه قرار دارد برعهده گرفته و به همدستی عده‌ای از کلیمیان آن را اداره می‌نماید و هر چند گاه

یک بار برای شرکت در جلسات تشکیلات مرکزی و اخذ تعلیمات جدید از سازمان مرکزی ابنای صهیون به فرانسه مسافرت می‌نماید و هم‌اکنون برای شرکت در جلسات سالیانه جمعیت مذکور عازم اروپا است و برای استتار در عملیات خود و عدم جلب توجه تحت عنوان و به نام انجام امور بازرگانی مسافرت خواهد کرد و نکته جالب این است که جمعیت فوق‌الذکر با کلیه مؤسسات و تشکیلات رسمی و غیررسمی کلیمیان ایران مخالفت دارد و همه سازمان‌های کلیمی ایران نیز متقابلاً از سازمان (ابنای صهیون) مذکور مشکوکند و با آن که اطلاعات وسیع و دقیقی از آن ندارند مع‌الوصف با آن مخالف می‌باشند و از آن به عنوان یک جمعیت مخرب و ضدقانون یاد می‌کنند و معتقدند که این جمعیت در ماجراهای بین‌المللی دست دارد و جنبه انترناسیونالیسم آن بر جنبه‌های قومی و ملی یهود می‌چربد.^۱

اطلاعات تکمیلی سند دیگر ساواک در این باره چنین است:

طبق اظهار خصوصی مشاط عضو سفارت عربستان سعودی در تهران، اخیراً در محافل تهران شایع است که یکی از کلیمیان ایران به نام امیر گوهری که اصلاً از اهالی همدان است و فعلاً در تهران به‌طور مجرد زندگی می‌کند (خانم مشارالیه که دختر میرزایی یکی از متنفذترین و سرمایه‌دار معروف کلیمی است مدتها است که از ایران خارج شده و در اسرائیل بسر می‌برد) و منزل وی در حدود میدان کاخ^۲ می‌باشد از ماجراجویان بین‌المللی وابسته به سازمان جهانی صهیونیسم بوده و یکی از شبکه‌های تبلیغاتی و اطلاعاتی صهیونیسم را در ایران اداره می‌کند و نامبرده ظاهراً به شغل تجارت اشتغال داشته و غالباً برای اخذ تماس با تشکیلات جهانی صهیونیسم و شرکت در کنگره و سایر فعالیت صهیونیستها به نام نماینده کلیمیان ایران در مسافرت‌های خارج از کشور بسر می‌برد.^۳

۱. سند ساواک شماره ۳۱۶/۱۳۲۴، مورخ ۴۰/۳/۲۸.

۲. میدان فلسطین کنونی.

۳. سند ساواک، شماره ۳۰۰/۵۷۲، مورخ ۴۴/۹/۸.

انجمن اتفاق

انجمن اتفاق یا کلوپ عراقی‌ها از دیگر تشکلهای یهودی دوره پهلوی در ایران بود. این تشکیلات دارای دبستان و دبیرستان مخصوص یهودیان عراقی مقیم ایران بود که توسط مایر عبدالله یهودی عراقی تأسیس و پایه‌گذاری شده بود. نامبرده از چهره‌های مرموز و ثروتمند یهودی مقیم تهران بود.

انجمن اتفاق در کنار فعالیت‌های آموزشی و تبلیغاتی، نه تنها در میان یهودیان، بلکه در بین اقشار غیریهودی نیز فعالیت مرموز داشت. این گروه در تعقیب اهداف صهیونیستی در ایران فعال و پرتلاش بود. در یکی از اسناد ساواک درباره این گروه چنین آمده است:

بازگشت به ۴۷/۱۱/۲-۳۲۱/۸۳۷۹۴

دبیرستان، دبستان و کودکستان اتفاق مؤسسه‌ایست یهودی که به وسیله مایر عبدالله یهودی اهل عراق بنیانگذاری شده. در ابتدای خیابان آناطول فرانس قرار دارد و دارای ساختمان مجللی است به وسعت ۲۰۰۰ متر مربع، سه طبقه، شامل: مسجد [کنیسه]، سالن سخنرانی و عروسی که توسط انجمن مخصوص یهودیان عراقی تبعه و مقیم ایران اداره می‌گردد. مدیر مدرسه نامبرده باروخ پروخیم معلم فرهنگی و بازنشسته دولت است که هم در انجمن کلیمیان تهران و هم در انجمن کوروش (مدرسه دخترانه کوروش) وابسته به انجمن کلیمیان تهران عضویت دارد. معاون این

مدرسه شخصی است مسلمان به نام زمانی. معلم ورزش آن آقای ربی پور است که نسبت بسیار نزدیکی با آقای دنگور که از اعضای انجمن خیریه اتفاق می باشد دارد. نامبرده متولد عراق و تبعه ایران است. رئیس دفتر و حسابدار و صندوقدار مدرسه مورد نظر آقای بابایی اهل عراق و تبعه ایران می باشد.

مدرسه اتفاق دارای انجمن خانه و مدرسه که در حدود ۱۷ نفر عضو زن و مرد یهودی و مسلمان در آن عضویت دارند. بیش از سه ماه از تاریخ تشکیل آن نمی گذرد و تاکنون فعالیت محسوسی انجام نداده است. دانش آموزانی که در این مدرسه درس می خوانند اکثراً از خانواده یهودیان بوده و تعداد معدودی نیز مسلمان و بهایی بین آنان وجود دارد. هرگونه اطلاع مکتسبه در این زمینه به موقع اعلام خواهد گردید.^۱

یهود شهرستان‌ها

یهود مناطق مختلف از لحاظ آمار به نسبت جمعیت یهود تهران در مرتبه بسیار پایین قرار داشتند. اما از جنبه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی نمی‌توان آنها را از مجامع یهودی و جریان‌های فکری و فرهنگی یهود تهران متمایز کرد. تلاش و تکاپوی گسترده، عمیق و بی‌وقفه جریان‌های مرموز یهودی و صهیونیستی داخل و خارج کشور در میان یهود ایران در عصر پهلوی به گونه‌ای بود که تمام اقلیت یهودی مقیم تهران و شهرهای مختلف کشور را تحت پوشش قرار داده بود. بر این اساس هدف و ماهیت یهود در ایران در چارچوب واحدی قابل تعریف است و به منظور آشنایی بیشتر با آن، ضروری است دیدگاه و مواضع این گروه‌ها نسبت به آرمان‌های صهیونیستی، ارزیابی شود.

شیراز

آثار و تبعات فعالیت‌های سیاسی و تبلیغاتی کانون‌های صهیونیستی و مأموران و فرستادگان آنها در میان یهودیان مناطق مختلف کشور را به وضوح می‌توان از میان اسناد و مدارک به جا مانده از آن دوران جستجو و پیدا کرد. در یکی از اسناد ساواک درباره دیدگاه و مواضع دانش‌آموزان یهودی مقطع دبستان یک مدرسه یهودی در شیراز نسبت به رژیم صهیونیستی چنین آمده است: موضوع: دانش‌آموزان اسرائیلی دبستان شبیان شهرستان شیراز

همسر یکی از افسران ارتش شاهنشاهی که آموزگار دبستان شبیان (دبستان مخصوص کلیمیاها) شهرستان شیراز می‌باشد، در ساعت نقاشی برای شاگردان دبستان مذکور تکلیفی تعیین نمود که هر کس یک نقاشی تهیه و ارایه نماید. چند نفر از دانش‌آموزان نقشه پرچم اسرائیل را نقاشی کرده بودند. در جواب خانم آموزگار که چرا به جای این پرچم کشور خارجی، پرچم کشور خودمان ایران را نقاشی نکرده‌اید اظهار داشتند که ما بچه‌های اسرائیل هستیم و می‌خواهیم روزی به کشور خودمان برگردیم. یکی از والدین دانش‌آموزان مذکور پس از احضار به دفتر دبستان، از خانم آموزگار مربوطه خواش کرد که به دروس فرزندش بیشتر رسیدگی شده تا بتواند روزی نزد برادرانش که در اسرائیل سرباز هستند برود.^۱

نکته جالب توجه دیگر، حاشیه‌ای است که یکی از دست‌اندرکاران ذی‌ربط ساواک ذیل سند مزبور نوشته است:

چون یهودیان کشور اصلی خود را اسرائیل می‌دانند و به اصطلاح خود مهاجر می‌باشند لذا از این نظر قصد عمومی آنان مهاجرت است. [!]

سند مذکور بیش از همه گویای میزان فعالیت‌های سیاسی و تبلیغاتی محافل صهیونیستی ایران، به ویژه در شهرستانها و آثار و تبعات آن در میان یهودیان کشور است.

بر اساس سند ساواک استان فارس، در تاریخ مورد اشاره، حدود یازده هزار یهودی در این استان و عمدتاً شیراز ساکن بوده‌اند. براساس گزارش مزبور، یهودیان شیراز در آن زمان با «اسرائیل مراوده و رفت و آمد» داشتند و برخی نشریات اسرائیلی برای شماری از یهودیان آن سامان ارسال می‌شد.

در این گزارش با ذکر اسامی ۷ کنیسه یهودیان در محله‌های مختلف شیراز، به تعداد مؤسسات و انجمن‌های فرهنگی-اجتماعی یهود آن سامان نیز به شرح ذیل اشاره شده است:

۱- انجمن کلیمیان شیراز ۲- انجمن بانوان شیراز ۳- کودکانستان ربیع‌زاده

۴- خانه جوانان یهود شیراز ۵- دبیرستان کوثر ۶- مؤسسه مذهبی یشیوا.
درباره موقعیت اقتصادی، معیشتی و اجتماعی یهود شیراز نیز در این گزارش چنین اضافه شده است:

بیشتر فعالیت یهودیان شیراز در زمینه اقتصاد و ازدیاد حجم مادیات است، کلیمیان شیراز از تمام مواهب و آزادیهای اجتماعی و غیره بهره‌مند هستند.^۱

ساواک استان فارس در سال ۱۳۳۹ طی گزارشی به مرکز، در خصوص علل عدم تمایل یهود استان برای انتقال به فلسطین از یک سو و قبضه اقتصاد منطقه توسط آنها از سوی دیگر، چنین نوشته است:

به منظور تشریح موضوع و ذکر چگونگی مهاجرت یهودیان بایستی بدو^۲ به نکات ذیل توجه شود. اصولاً یهودیان مقیم فارس که اکثر قریب به اتفاق آن در شهرستان شیراز سکونت دارند از نظر حرفه و شغل همچنین وضع مالی به طبقات ذیل تقسیم می‌شوند:

۱- طبقه متمکن: که بدون هیچ تظاهر و عنوان [۱] بازار اقتصاد این استان را در دست دارند. در اینجا بایستی توضیحاً به عرض برساند منظور از در دست داشتن اقتصاد استان این است که بیشتر تجار، کارخانجات، شرکت‌های خصوصی، کسبه، سرمایه خود را با وام قابل ملاحظه‌ای از کلیمیان قرض و مشغول کار شده، گرچه به صورت ظاهر تجارت در دست افراد غیرکلیمی است ولی در معنا منافع حاصله از کلیه امور انتفاعی به صورت سود به دست کلیمیان می‌رسد. [۲] این طبقه با استفاده از این قبیل منافع دارای عواید سرشار و علایق مادی بوده که به هیچ وجه حاضر به مهاجرت نبوده و اطمینان حاصل است اگر روزی هم دولت آنها را مجبور به مهاجرت سازد به خاطر حفظ منافع و زندگی آسوده‌ای که دارند به هر نحو که شده از اقدام به چنین عملی خودداری خواهند نمود.

۲- طبقه متوسطی از نظر مالی بین کلیمیان موجود بوده که به کسب

اشتغال داشته و اگر این طبقه با طبقه مشابه خود که مسلمان هستند مقایسه شود وضع مالی آنها بهتر و روی اصل این که ذاتاً عناصری صرفه‌جو و حسابگر بوده از سرمایه خود به مراتب بهتر بهره‌برداری نموده و تا حدودی از زندگانی مرفه و راحت برخوردار می‌باشند. در بدو امر که موضوع مهاجرت به اسرائیل از طرف کلیمیان با خوش‌بینی تلقی می‌شد از بین این طبقه شاید یکی یا دو نفر حاضر به مهاجرت گردیده و در حال حاضر به هیچ صورت حاضر به مهاجرت نخواهند بود.

۳- این طبقه [سوم] از افراد نسبتاً فقیری تشکیل شده که با پله‌وری و مطربی امرار معاش می‌نمایند و به نوبه خود به اندازه سرمایه و نیروی فعاله‌ای که به کار می‌برند عوایدی کسب و زندگی روزمره خود را اداره می‌نمایند. در گذشته بین این طبقه افرادی که تمایل به مهاجرت داشته و اکثر کسانی که به اسرائیل رفته از بین همین اشخاص بوده.

با عطف توجه به مراتب فوق ملاحظه خواهند فرمود در بین جامعه یهودی مقیم این استان افرادی که در یک مملکت مانند فلسطین بتوان از وجود آنها استفاده نمود وجود نداشته و اشخاصی هم که به مملکت مزبور مهاجرت نموده در اثر آشنا نبودن با تمدن امروزی دنیا و عدم استفاده از [ناخوانا] در رده‌های اقتصادی و میکائیکی به کارهای پستی از قبیل حمالی و فعلگی گمارده شده‌اند. اشاعه این موضوع باعث گردیده که به هیچ وجه موجود، افراد کلیمی حاضر به مهاجرت نشوند.

با عرض مراتب بالا و تحقیقاتی که در مورد مفاد اطلاعاتیه‌های ۲-۲۳۳۰/الف ۳-۳۹/۷/۱۳ و ۱۸۱۷۵/الف ۳-۳۹/۵/۲۵ به عمل آمد تبلیغاتی در این استان به منظور مهاجرت یهودیان صورت گرفته لیکن مثمر ثمر نبوده و تا حدودی از طرف افراد کلیمی متمکن نسبت به موضوع مهاجرت مخالفت می‌شود.[۱] این مخالفت از طرف طبقه سرمایه‌دار کلیمی به منظور حفظ موجودیت خود می‌باشد علیهذا در این مورد تحقیقات لازم مجدداً معمول و چون منحصرأ کلیمیان فارس تنها یک سازمان متشکل به نام مدرسه کوثر داشته که احتمالاً امکان فعالیت در این مدرسه می‌رود

متعاقباً وضع مدرسه مزبور بررسی و گزارش امر تقدیم خواهد شد. ضمناً در مورد بن حیییم و رابلویی [لوی] که در این مورد فعالیت‌هایی می‌نمایند گزارش جداگانه‌ای تنظیم و به استحضار خواهد رسید. از طرف رئیس سازمان اطلاعات و امنیت فارس و بنادر. هاشمی شهاب^۱ این گزارش بدون توجه به سیل مهاجرت یهود شیراز در گذشته، تهیه شده است. زیرا در سال‌های اولیه پس از اعلام تأسیس اسرائیل، بر اثر تبلیغات و تلاش مستمر سازمان‌های صهیونیستی فعال در داخل کشور، هزاران یهودی از استان فارس به فلسطین منتقل شدند. اسناد قبلی نیز این ادعا را تأیید می‌کنند:

۱- قریب چهارسال است که کلیمی‌های فارس قصد مهاجرت به فلسطین را دارند و در این چهارسال تقریباً هشت‌هزار نفر از شیراز، جهرم، کازرون، زرقان و سایر توابع شیراز به فلسطین رفته‌اند، به طوری که اکنون توابع [شیراز] کلیمی ندارد و همه مهاجرت کرده‌اند. اکنون پنج‌هزار نفر دیگر اسم‌نویسی کردند و رهبر آنها سرمایه‌داری به نام کهنیم است و ۲۲ روز است به منظور بازدید و انجام مراسم حج از تهران به فلسطین رفته و در صورتی که اوضاع را موافق ببینند با پیروان خود که در شیراز هستند مهاجرت خواهد کرد. موقع ورود کهنیم- که ۵۰ سال دارد- به تهران و فلسطین جلو او گاو و گوسفند قربای شده و استقبال گرمی از او به عمل آورده‌اند.

۲- چندی پیش از طرف دولت اسرائیل از نامبردگان؛ عاشر روغنی و رحمن ربیع‌زاده و چند نفر دیگر که از برجستگان کلیمی‌ها در شیراز می‌باشند دعوت به عمل آمده که به اسرائیل بروند نامبردگان بلافاصله به اسرائیل مهاجرت کرده و هنوز هم نیامده‌اند. طبق اطلاع، این دعوت برای آن است که این اشخاص وسایل مهاجرت کلیمی‌های شیراز را به اسرائیل فراهم سازند. نماینده دولت اسرائیل در ایران شخصی است به نام رابلووی [لوی] که قبلاً تبعه دولت لهستان بوده و فعلاً تبعه اسرائیل

است. نامبرده هر از چندی به شیراز آمده و در منزل عزیز کهنیم سکونت نموده و مجدداً به اسرائیل می‌رود.^۱

مسافرت مکرر نمایندگان سازمان‌های جهانی صهیونیست و فرستادگان رژیم صهیونیستی به شیراز و به علاوه، حضور و نقش جریان‌های مرموز یهود داخل کشور در منطقه فارس که عمدتاً در مسیر مطامع صهیونیسم جهانی بود، نشانگر اغراض و برنامه‌های ویژه محافل جهانی یهود در آن سامان و اهمیت و جایگاه یهود استان فارس برای آنها بوده است.

در یکی از اسناد ساواک دربارهٔ ورود یک هیأت صهیونیستی به شیراز چنین می‌خوانیم:

ورود یک هیئت یهودی به شیراز

بانو دکتر ادنا افرائیم کانتزکی و شوهرش [از] اتباع اسرائیل که در وزارت جهانگردی و اطلاعات آن کشور مشغول انجام وظیفه می‌باشند به شیراز وارد بلافاصله با شهرداری تماس حاصل نمودند. نامبردگان با گروه سرمایه‌گذاران یهودی آلمان که مرکز آنها در بن می‌باشد، همکاری دارند و اخیراً بنا به اجازه دولت اداره خود را در تهران تشکیل داده‌اند، هدف از مسافرت نامبردگان به شیراز، سرمایه‌گذاری دولت اسرائیل و بنگاه آلمانی در شیراز به منظور احداث یک مهمانخانه، کاباره و کازینو^۲ و درایوین سینما و پارکینگ می‌باشد.

نامبردگان ضمن ملاقاتی که با آقای مهندس تیرانداز داشتند آمادگی خود را برای سرمایه‌گذاری در مورد تأسیس مهمانخانه در شیراز با آقای شهردار درمیان گذاشتند و درخواست کردند چنانچه شهرداری زمین در اختیار آنها بگذارد در این مورد همکاری خواهند کرد. پس از مذاکره قرار شده است شهرداری زمینی در کنار بلوار علم در اختیار آنها گذاشته و پس از دریافت پروژه و برنامه مربوطه مراتب را به اطلاع بنیاد پهلوی بگذارد

۱. سند شماره ۸۷۹/۴، مورخ ۱۳۳۷/۶/۹.

۲. تبلیغ فرهنگ بنی اسرائیلی و ترویج فساد و فحشا در میان مسلمانان در دستور برنامه و فعالیت بعضی کانون‌های و مجامع ضداسلامی در داخل کشور قرار داشت که با اغراض خاص و حساب شده صهیونیستی دنبال می‌شد.

تا اقدامات لازم صورت گیرد. نامبردگان اطلاع دادند تا ۱۵ روز دیگر مدیر کل مؤسسه یهودی آلمانی برای همین منظور به شیراز وارد می‌شود تا پیشنهادهای خود را کتباً به اطلاع شهرداری برساند. در همین جلسه نامبردگان از آقای مهندس تیرانداز شهردار برای یک دیدار ۱۰ روزه از اسرائیل دعوت نمودند.

[...]

نظریه ۷/ه: ۱- شهرداری شیراز در بلوار علم فاقد زمین می‌باشد. ۲- ساختمان چنین تأسیسات در شیراز از نظر جلب توریست اهالی خلیج فارس ضرورت دارد.^۱

یهودیان شیراز پیوسته مورد توجه کانون‌های صهیونیستی خارج از ایران بودند. صهیونیست‌ها برخی یهودیان محلی را جهت تعلیمات و آموزشهای لازم به فلسطین اشغالی اعزام می‌کردند و پس از طی دوره‌های مورد نظر آنها را به عنوان معلم، پیشوا و رهبر گروه‌ها و جمعیت‌های محلی و منطقه‌ای به زادگاه اصلی مأموریت می‌دادند.

سند نمونه در این باره مربوط به یک یهودی شیرازی تعلیم یافته در اسرائیل است که پس از سالها به عنوان پیشوای یهودیان شیراز به زادگاه خود مأموریت می‌یابد:

معلم عبری ۳۳ ساله Jizchak Baal Hanes در سال ۱۳۳۳ بعد از تحصیلات سه ساله در مدرسه Metivta Bet Haraschal Jechiwe که در اورشلیم به هزینه آمریکایی‌ها اداره می‌شود به زادگاه خود شیراز بازگشت [و] بعد از سالهای سال انجمن یهودیان ایران صاحب یک پیشوا شد [وی] در مدت تحصیلات خود که هزینه آن را یک مؤسسه خیریه یهودی به عهده داشته در ارتباط دائم [با] پیشوای بزرگ یهودیان بوده و تجربه عملی برای شغل و مقامی که در ایران دارد به دست آورده است. نامبرده ضمن ادامه به شغل معلمی مشغول خدمت در پست جدید خود در شیراز می‌باشد. نظر او این است که جوانان یهودی را قبل از سن ۲۰ سالگی برای دیدن کلاسهای مخصوص به اورشلیم روانه کرده تا بعد از مراجعتشان انجمن

یهودیان ایران را روی پایه جدید بگذارند.

از طرف وزیر اطلاعات

محمود پورشالچی^۱

اصفهان

یهودیان اصفهان نیز به لحاظ سوابق تاریخی، موقعیت و جمعیت، پیوسته مورد توجه محافل صهیونیستی قرار داشته‌اند. اگر چه جمعیت یهود استان اصفهان به نسبت شیراز و تهران در حد قابل توجه نبوده است، لیکن در دوران پهلوی مؤسساتی چون آژانس یهود و آمریکن جوینت همواره در میان یهودیان اصفهان فعالیت داشته‌اند. در گزارش مورخ ۱۳۴۵/۲/۳ ساواک استان اصفهان به مرکز، درباره تبلیغات صهیونیستی سازمان‌های وابسته در میان یهود اصفهان چنین آمده است:

۱- سازمان آمریکن جوینت تنها مؤسسه خارجی است که در اصفهان وجود دارد. اداره کنندگان این مؤسسه در اصفهان آقای نجات‌اله یعقوب‌زاده و برادران سعدیا می‌باشند که هیچکدام آمریکایی نبوده و اشخاص فوق‌الذکر هم تبلیغاتی درباره مهاجرت یهودیان ننموده‌اند. این مؤسسه به یهودیان کمک مادی می‌نماید که مقداری از این کمک صرف نهار دادن به دانش‌آموزان مدرسه اتحاد، مقداری دیگر صرف مرکز بهداشتی که توسط این مؤسسه در جوباره^۲ اصفهان دایر گردیده می‌گردد.

۲- دو نفر آمریکایی وابسته به سازمان آمریکن جوینت تهران به نام گارسن و خانم پیترز هر چند یک بار جهت سرکشی به وضع یهودیان و نظارت بر امور آمریکن جوینت برای چند روز به اصفهان می‌آیند و در مورد مهاجرت یهودیان از طرف آنان تبلیغاتی در این شهرستان صورت نگرفته است.

۱. سند شماره ۷۷۹۹/۱۸/۳۵۹۶ م د، مورخ ۱۳۵۱/۱۲/۱۹. ترجمه خلاصه مقاله «پیشوای یهودیان شیراز»، شماره دوم،

فوریه [۱۹۷۲] روزنامه ISRAELITISCHES WOCHENBLAT.

۲. «جوباره» هم، گفته و نوشته می‌شود.

۳- تعداد کلیمیان این شهرستان در حدود ۳۰۰۰ نفر می‌باشند. به طور کلی یهودیهایی که از این شهرستان به مرکز می‌آیند دو دسته بوده، دسته اول افرادی هستند که درآمد خوبی دارند و برای سود بیشتر به تهران عزیمت می‌نمایند و دسته دوم جزو کلیمیهایی هستند که وضع مالی آنان رضایت‌بخش نیست و برای ازدیاد درآمد خود به مرکز می‌آیند و در صورتی که نتوانند در تهران نیز وضع مالی خود را بهبود دهند به مؤسسه آژانس یهود در مرکز مراجعه و ترتیب مهاجرت آنان به اسرائیل داده می‌شود. توسط آژانس مذکور جهت آنان قبل از ورود به اسرائیل مسکن و کار مناسب نیز در نظر گرفته می‌شود.

۴- یهودیان اصفهان نسبت به شاهنشاه آریامهر مهرورزی خاصی دارند و احترام به شخص اول مملکت را وظیفه دینی خود می‌دانند.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت استان اصفهان. تقوی^۱

در یکی از گزارش‌های ساواک راجع به اوضاع یهودیان اصفهان، از قبیل سوابق تاریخی آنها در این شهر، شخصیت‌های مشهور، مؤسسات فرهنگی و اجتماعی، موقعیت اقتصادی و مالی، جمعیت، فعالیت و مشاغل، گرایش‌های سیاسی و فکری یهود آن سامان، یک سری اطلاعات کلی ارائه شده که بعضاً با برخی واقعیت‌های پنهان و پیدای مربوط به یهودیان اصفهان به کلی مغایرت دارد. در این گزارش اگر چه به ارتباط و وابستگی شخصیت‌ها و کانون‌های یهودی اصفهان به محافل صهیونیستی و اسرائیل اعتراف و اشاره شده، لیکن از آنجا که این موضوع از دیدگاه سازمان اطلاعات و امنیت رژیم شاهنشاهی مغایر اصول امنیتی و منافع ملی کشور ایران محسوب نمی‌شد، آن را غیرسیاسی و یا به عنوان فعالیت‌های سیاسی غیروابسته و مورد تأیید دولت قلمداد کرده‌اند:

اقلیت یهود در شهر اصفهان تا نیم قرن پیش اکثراً در محله جهانباره که در اصطلاح عوام به «جوباره» معروف است سکونت داشتند [...] در سالهای اخیر همگام با دیگر تحولاتی که در شئون مختلف مملکت پدید

آمده اقلیت مزبور نیز توفیق و موقعیت مناسبی جهت همگام ساختن خویش با پیشرفتهای همه‌جانبه کشور به دست آورده است.

۱- اماکن مذهبی و محل آن:

اقلیت یهود در اصفهان دارای ۲۱ کنیسه هستند که تعداد شانزده کنیسه آن در محله جهانباره واقع است.

یکی از کنیسه‌های بزرگ آنها در چهارراه شاه‌عباس‌کبیر واقع است که محل تجمع آنها نیز می‌باشد. همچنین دو کنیسه در باب‌الدشت، یک کنیسه در مدرسه اتحاد و یک کنیسه در کوچه عباس‌گندلی نزدیک هارونیه دارا می‌باشند.

در دهکده پیربکران واقع در ۳۰ کیلومتری اصفهان محل مقدسی به نام استرخاتون یا ساراخاتون است که در آنجا تعدادی قبر قدیمی در یک محوطه باغ‌مانندی قرار گرفته و سراسر سال کلیمیان از نقاط مختلف کشور جهت زیارت به این محل وارد و پس از چند روز اقامت مراجعت می‌نمایند.

پیروان آئین یهود معتقدند که یکی از مقدسین یهود به نام ساراخاتون از بیم دشمنان خویش به آن محل پناهنده شده و در یکی از اتاقهای آن محل غیب شده است. فصل زیارت استرخاتون بیشتر در شهریور ماه است و سرپرستی زیارتگاه مورد بحث را شخصی به نام حاج فرج‌اله (کلیمی) عهده‌دار بود [...].

۲- شخصیت‌های مذهبی و طراز اول:

رهبران مذهبی معروف یهود در شهر اصفهان دو نفر به اسامی ملاشمعون یادگاران و ملااسحاق ربانی می‌باشند. شمعون یادگاران در محله جهانباره به شغل ابریشم‌کاری اشتغال داشته و اسحاق ربانی در دبستان اتحاد آموزگار است.

شخصیت‌های طراز اول اقلیت مزبور عبارتند از:

— بیناهو ماه‌گرفته که پزشک واحد صنعتی ذوب‌آهن می‌باشد.

— بنیاهو رفی‌مایری لیسانسیه است و کارگاه عتیقه‌فروشی دارد.

— منصور قدوشیم از تجار و سرمایه‌داران به نام اقلیت مزبور است.

— دکتر نجات‌اله یعقوب‌زاده استاد دانشکده پزشکی اصفهان است.

[و بقیه عبارتند از:] اله‌موسی سلیمان‌زاده میثاقیان، یداله صالح، بنواگبای، نوراله برخورداریان رودشتی، شالوم بروخیم، نوراله ساقیان شغل می‌فروش، شمعون یؤوشلمی [یروشلمی یا اورشلیمی]، سلیمان ساسونس، شموئیل ماه‌گرفته، نوراله احدوت، برادران سعدیا شغل عتیقه‌فروش.

۳. مؤسسات فرهنگی و اجتماعی و سازمانهای وابسته:

تا پایان سال ۱۳۴۶ سازمان جوانان «هخالوتص» در اصفهان دایر و مشغول فعالیت بود و فعلاً تعطیل شده است. سازمان جوانان یهود که تا سه سال قبلی به سرپرستی ابراهیم خوش‌بخش فعالیت داشت [...] همچنین تا چندی پیش سازمان هنری جوانان یهودی به نام «ارت» حرفه‌های مختلف هنری و فنی را به جوانان می‌آموخت لکن در حال حاضر اثری از فعالیت آن مشهود نیست.

یهودیان اصفهان دارای یک انجمن فرهنگی و خیریه ملی (الیانس سابق) می‌باشند که در دبیرستان اتحاد تشکیل جلسه می‌دهند و کلیه امور فرهنگی و خیریه آنها در آن متمرکز بوده و اداره آموزش و پرورش نیز مبالغی به عنوان کمک در اختیار آنها قرار می‌دهد. ضمناً مؤسسه دیگری به نام آمریکن جوینت در محل جهانباره وجود دارد که به معالجه و درمان بیماران سرپایی می‌پردازد و از کمک‌های آمریکائیان برخوردار است این مؤسسه در حدود ۱۵ سال است که دایر است و کمک‌های آمریکا از طریق تهران به آنها می‌رسد و شامل دارو، لباس و هزینه‌های مؤسسه مزبور است.

اقلیت یهود در اصفهان دارای یک باب دبیرستان به نام اتحاد بوده که در آن هزاران نفر دانش‌آموز مشغول می‌باشند و همچنین در پرورشگاهی که وابسته به کلیمیان می‌باشد در حدود دویست نفر محلی بسر می‌برند که هزینه تحصیلی و زندگی اکثر آنها توسط انجمن ملی پرداخت می‌گردد.

۴. قدرت و امکانات نفری و مالی و مشاغل به طور کلی:

قبل از شهریور ۱۳۲۰ جمعیت یهودیان استان اصفهان بالغ بر هفت‌هزار نفر بود لکن از آن هنگام به بعد به سبب امکانات بیشتری که در پایتخت برای فعالیت اقتصادی بوجود آمد تعداد قابل توجهی از پیروان اقلیت مزبور زمینه تهران را به موقعیت اصفهان ترجیح داده و رهسپار شهرستان مزبور گردیدند.

از سوی دیگر تبلیغات دولت جدیدالتأسیس اسرائیل در مهاجرت عده زیادی به آن کشور تأثیر به سزایی داشته و مجموع این دو عامل باعث شده که جمعیت کنونی اقلیت یهود در اصفهان به حدود ۳۳۵۰ نفر کاهش یابد.

یهودیان اصفهان با آن که اکثراً به دنبال مشاغل پردرآمد و بدون زحمت بوده و به سبب آن که ذاتاً مردمانی مقتصد و دوراندیش هستند، در امور اقتصادی به جز تعدادی از آنها بقیه از نظر وضع مالی و درآمد دارای وضع رضایت‌بخشی نیستند. به عنوان مثال آن عده که دارای وضع مرفهی می‌باشند صاحب مغازه‌های بزرگ عتیقه‌فروشی^۱ بوده که از سالها پیش که اشیاء عتیقه و باستانی هنوز در کشور ما مورد توجه قرار نگرفته بود به اهمیت آن پی برده و در صدد جمع‌آوری بهترین اشیاء قدیمی برآمده و اکنون از نتیجه این مال‌اندیشی به خوبی بهره‌مند می‌باشند. ولی با این وصف افراد محتاج و فقیر در بین آنها وجود ندارد. یهودیان در ادارات و سازمانهای دولتی کمتر به کار اشتغال می‌ورزند و تعداد معدودی از آنها که در استخدام دولت می‌باشند عبارتند از:

- دکتر یعقوب‌زاده استاد دانشکده پزشکی اصفهان
- دکتر القانیان دامپزشک در اداره دامپزشکی اصفهان
- آقایان روبین یاخید و نجات‌اله صالح در بیمارستان امین
- آقایان حق‌نظر متحده و تراشندگان در اداره آموزش و پرورش
- دکتر منوچهر ابراهیم‌دوست در اداره بهداری

۱. جمع‌آوری آثار عتیقه و قاچاق و انتقال آنها به خارج از ایران، به ویژه به اسرائیل، از مشاغل پررونق یهود بود که در مباحث گذشته و نیز در مقدمه کتاب به آن اشاره شده است.

۵- نحوه فعالیت:

فعالیت اقلیت یهود در شهرستان اصفهان منحصرأ جنبه مذهبی و اجتماعی داشته و به این صورت است که کلیه کلیمیان مستقیماً عضو انجمن ملی بوده و از بین خود سیزده نفر را به عنوان اعضاء هیأت مدیره انجمن انتخاب می‌کنند و این انتخاب هر سه سال یک بار بایستی تجدید شود، لیکن از بدو تأسیس انجمن به جز یک بار این انتخابات انجام نگرفته است. وظیفه هیأت مدیره انجمن ملی جمع‌آوری اعانه و کمکهای خیریه برای اداره مراکز فرهنگی و کمک به بالا بردن سطح زندگی و وضع اجتماعی یهودیان بی‌بضاعت می‌باشد.

۶- تبلیغات و انتشارات:

یهودیان در اصفهان تبلیغات مذهبی نداشته و همچنین فاقد روزنامه می‌باشند، ضمناً در چند سال قبل اقدام به تألیف کتابی تحت عنوان «تاریخ یهود» نموده‌اند که در تهران چاپ شده است و انتشارات بخصوصی در اصفهان ندارند.

۷- روابط با سایر دستجات و فرق خارج از کشور:

یهودیان اصفهان تاکنون در جریانهای سیاسی مملکت داخل نگر دیده و حزب و دسته خاصی که جنبه سیاسی داشته باشد پدید نیاورده و نیز تمایلی به نزدیکی به دستجات و فرق دیگر از خود نشان نداده‌اند. از سوی دیگر یهودیان به علت آن که به دلایل تاریخی در سراسر جهان به طور پراکنده زندگی می‌کنند و کلیمیان اصفهان نیز بعضاً در خارج از کشور دوستان و بستگانی دارند کم و بیش با آنها در تماس هستند. در بین کشورهای خارجی یهودیان بیشتر به کشور جدیدالتأسیس اسرائیل توجه داشته و در زمینه‌های مختلف با آنها در تماس می‌باشند.^۱

ژوزف گبای یکی از یهودیان سرشناس اصفهان آژانسی جهت دوشیزگان ایرانی به انگلستان تأسیس نموده و هر ساله تعداد معینی از آنها

۱. گرایش به آرمان صهیونی و حمایت و جانبداری از رژیم صهیونیستی و پشتیبانی از اشغالگران صهیونیست، از دید و منظر گزارش‌نویسان و دست‌اندرکاران ساواک غیرسیاسی تلقی می‌شد!

را به کشور مزبور می‌فرستد و دانش‌آموزان در ضمن خدمت خود در بیمارستانها به تحصیل پرداخته و مبالغی از این راه به دست آورده و پس از اتمام تحصیل مجدداً باز می‌گردند.

۸- نفوذ احزاب در اقلیت‌های مذهبی:

تاکنون هیچ یک از احزاب اقدامی به منظور نفوذ در اقلیت مورد بحث به عمل نیاورده‌اند.

۹- نظریه نسبت به دولت و مجلسین و میزان نفوذ در محل:

اعتقادات یهودیان بیشتر بر محور امور اقتصادی دور می‌زند و کمتر از خود علاقمندی به امور سیاسی مملکت نشان می‌دهند.

از سویی با توجه به خاطرات تاریخی و محبت‌هایی که پادشاهان بزرگ ایران در حق یهودیان مبذول داشته‌اند، اقلیت مزبور در اصفهان همواره وفادار آئین شاهنشاهی بوده و در نمازهای خود پادشاه ایران را دعا می‌کنند.

در جریان اخیر اختلافات بین اعراب و اسرائیل و روش دولت ایران در این امور کاملاً خشنود و ابراز حق‌شناسی می‌نماید.

میزان نفوذ آنها در محل از نظر اقتصادی خوب لیکن در سایر جنبه‌های اجتماعی و معنوی چندان نفوذی ندارند.^۱

آنچه مسلم است یهودیان اصفهان نیز تحت تأثیر تبلیغات و رفت و آمدهای فرستادگان کانون‌های مرموز یهودی و نمایندگان سازمان‌های صهیونیستی بوده‌اند. کمک‌های مالی و جانبداری‌های سیاسی این جمعیت نسبت به مطامع اسرائیل از این زاویه قابل بررسی است:

برابر اعلام شهربانی اصفهان مستند به گزارش شهربانی گلپایگان، کلیمیان شهرستان مزبور مبلغ یکصد هزار ریال وجه نقد از بین خود به طور محرمانه جمع‌آوری که توسط یوسف شالوم (قالوم) نماینده کلیمیان مذکور

۱. بولتن نوبه‌ای ساواک: «اقلیت‌های مذهبی و فرق اصفهان»، تاریخ ۱۳۴۸/۱/۱ تا ۱۳۴۸/۸/۱، منتشره از بخش امنیت داخلی.

به جامعه کلیمیان تهران فرستاده که به اسرائیل حواله گردد.^۱

درباره رفت و آمد محافل یهودی و صهیونیستی داخل و خارج کشور در میان یهودیان اصفهان، اطلاعات و اسناد فراوانی در دست است که به منظور رعایت اختصار به چند سند ذیل بسنده شده است:

در ساعت ۷ صبح روز ۵۴/۱۰/۱۱ آقای یوسف کهن نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی به منظور رسیدگی به امور داخلی جامعه کلیمیان اصفهان با هواپیما به شهر مذکور عزیمت نموده است.

آقای روزنبرگ رئیس مؤسسه خیریه امریکن جوینت نیز همراه مشارالیه به اصفهان رفته است. آقای کهن بدو از محله کلیمیان اصفهان (جویباره) دیدار به عمل آورده و کلینیک درمانی و بهداشتی و پرورشگاه و کودکانستان کلیمیان را در محل مذکور که با کمک مؤسسه خیره جوینت اداره می‌شود ملاحظه نموده‌اند و در بعدازظهر روز ۵۴/۱۰/۱۱ در کنیسا [ی] بزرگ کلیمیان با هیأت مدیره انجمن کلیمیان اصفهان [و] سازمان جوانان کلیمیان ملاقات و مسایل داخلی کلیمیان مورد بررسی واقع و سپس برای جمعیت زیادی که در کنیسا [ی] کلیمیان جمع شده بودند نامبرده سخنانی پیرامون ترقیات و پیشرفتهای ایرانیان کلیمی در دوران (نیم قرن شاهنشاهی پهلوی) ایراد و در ساعت ۱۹ روز مذکور به تهران مراجعت نموده است.^۲

اشاره به این نکته خالی از فایده نیست که سران و دست‌اندرکاران تشکلهای یهودی، برخی اخبار و اطلاعات را خود رسماً به ساواک گزارش می‌کردند. گزارش انجمن کلیمیان اصفهان در این خصوص درخور توجه است:

ریاست محترم سازمان اطلاعات و امنیت استان اصفهان
محترماً به عرض می‌رساند، به موجب اطلاع واصله از طرف انجمن کلیمیان تهران صبح روز یکشنبه پنجم تیرماه پیشوای اعظم روحانی یهودیان جهان حضرت اسحق نیسیم [نسیم] و همراهان با هواپیما از تهران

۱. سند ساواک؛ شماره ۵۲/۷/۳۰ مورخ ۵۴/۱۰/۹۴۵۷.

۲. سند ساواک با شماره ۵۴/۱۰/۲۰ مورخ ۲۱/۲۰/۶۰۸۵۷.

وارد اصفهان و در هتل شاه‌عباس مستقر خواهند شد.

به موجب برنامه تنظیمی ساعت ۶ بعدازظهر همان روز مجلس معارفه بین معظم‌له و کلیمیان اصفهان در کنیسه واقع در فلکه شاه‌عباس انجام می‌شود.

اینک بدین وسیله مراتب را به اطلاع آن ریاست محترم می‌رساند.^۱

با تقدیم احترامات

[مهر انجمن کلیمیان اصفهان]

[امضاء ناخوانا]

نمایندگان اعزامی از سوی مؤسسه آمریکن جوینت نیز همواره در میان یهودیان اصفهان آمد و رفت داشتند و از تشکلهای وابسته یهودی بازدید به عمل می‌آوردند: روز ۱۲ مهرماه [۱۳۵۱] ۲۵ نفر آمریکایی وابسته به آمریکن جوینت به منظور بررسی و نحوه هزینه کمکهایی که مؤسسه مزبور در اصفهان نموده است به این شهر وارد خواهند شد. ملاحظات:

نظریه یکشنبه: درمانگاه مزبور به همین نام در محله جویباره (محله کلیمیان) واقع و زیر نظر دکتر نجات‌اله یعقوب‌زاده اداره می‌شود. درمانگاه مزبور از کمکه‌های مادی مؤسسه آمریکن جوینت آمریکا اداره می‌شود.^۲ نمونه دیگر از گزارش ساواک در این خصوص چنین می‌گوید:

چندی است که خانم گرسان^۳ زیاد مسافرت می‌کند نامبرده اغلب بین اصفهان، تهران، شیراز در پرواز می‌باشد. گفته می‌شود که خانم مذکور یهودی آمریکایی است و ریاست کل کودکانهای یهودی ایران را به عهده دارد. وی امروز ساعت ۸/۴۵ به سوی شیراز پرواز نمود.^۴

از دیگر کانون‌های فعال در میان یهودیان اصفهان، مؤسسه آرت بود. البته فعالیت

۱. گزارش رسمی انجمن کلیمیان اصفهان JEWISH COMMITTEE ISFAHAN، شماره ۱۲۴، مورخ ۱۳۵۴/۴/۱.

۲. سند ساواک، شماره ۱۰/۹۸۲۵/۵، مورخ ۵۱/۷/۲.

۳. در بعضی گزارش‌ها، «گارسون» یا «گارسن» نیز نوشته شده است.

۴. سند ساواک، مورخ ۳۷/۴/۲۸.

این مؤسسه در اصفهان خالی از فراز و نشیب نبود:

مدرسه صنعتی یهودیها که تا حدود پنج سال قبل در اصفهان دایر بوده اصولاً به نام مؤسسه ارت خوانده می‌شد این مؤسسه در حدود ۱۲ سال قبل در خیابان حافظ چهارراه شکرشکن دایر و سرپرستی آن به عهده هیئت مدیره‌ای شامل مرحوم حاج اسحق، ساسون و برادران سلوکی و برادران سعدیا و چند نفر دیگر بوده.

در این مؤسسه شعباتی جهت تعلیم نجاری- خاتم‌سازی- نقاشی- بنایی- آهنگری و مکانیکی و همچنین خیاطی و گلدوزی جهت دوشیزگان دایر شده بود و در ابتدای تأسیس آن مورد استقبال واقع شده و متجاوز از ۵۰۰ نفر هنرآموز در آن نام‌نویسی کردند و استادانی نظیر آقایان حاج مصورالملک (نقاش معروف) و چایچی و گلریز در این مدرسه تدریس می‌نمودند.

ولی در حدود شش سال قبل نظر به این که مدرسه مذکور آن طوری که باید اداره نمی‌گردید و وسایل کار نیز مانند اول به هنرآموزان داده نمی‌شد تعداد محصلین آن به تدریج کاسته شده به طوری که تعداد آنها کمتر از ۲۰۰ نفر گردید و به همین مناسبت بود که در حدود پنج سال قبل مؤسسه مذکور که بودجه آن توسط مؤسسه ارت جهانی که مرکز آن در سوئیس می‌باشد پرداخت می‌گردید تعطیل شد و تاکنون نیز نسبت به تشکیل مجدد آن اقدامی نشده است.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت استان دهم

محمود صدقی^۱

فعالیت هخالوتص نیز در میان یهودیان اصفهان برقرار بود و این تلاش همه جانبه در جذب و سازماندهی جوانان دختر و پسر یهودی از دید ساواک محلی پوشیده نبود:

موضوع: سازمان رهبری جوانان یهود

پیرو: ۱۰/۲۴۶ هـ - ۴۵/۴/۱۸

سازمانی به نام سازمان رهبری جوانان یهود اصفهان (هخالوتص) به

سرپرستی آقای پرویز ملایم از سال ۴۲ تشکیل گردیده که خود را وابسته به سازمان رهبری جوانان ایران می‌داند.

این سازمان در یزد نیز تشکیل گردیده و قصد دارند در بروجن نیز چنین سازمانی تشکیل دهند.

با تحقیقاتی که به عمل آمده این سازمان علاوه بر آن که یکی از شعبات سازمان رهبری جوانان ایران به سرپرستی آقای عبدالله گرجی می‌باشد از طرفی هم وابسته به انجمن یهودیان ایران در تهران است که انجمن یهودیان ایران هم وابسته به انجمن بین‌المللی یهودیان جهان در آمریکا می‌باشد.

از طرف سازمان رهبری جوانان یهود اصفهان هخالوتص همه ساله اردویی در خارج شهر تشکیل می‌گردید که در سال جاری هم این اردو از تاریخ ۴۵/۵/۲۱ در اصفهان قریه باستانی به مدت ۹ روز تشکیل شده است.

در اردوی سال جاری تعداد ۱۹۵ نفر از جوانان پسر و دختر شهرستانهای اراک، کرمان، بروجرد، تهران، شیراز، اصفهان شرکت داشته‌اند.

شخصی به نام موریس رحیم اهل اسرائیل با همسرش به نام راحل رحیم که از مشاوران سازمانهای یهود است از طرف سازمان یهودیان به اصفهان آمده و در این اردو شرکت نموده است.

از طرف سازمان مزبور ساعت ۱۹ روز ۴۵/۴/۲۵ جشنی در محل اردو ترتیب داده شده بود که با دعوت سازمان مزبور آقایان استاندار، فرمانداران و بعضی از رؤسای سایدوایر در آن شرکت داشتند.

در ابتدای برنامه جشن سلام شاهنشاهی نواخته شد و از طرف جوانان هخالوتص و اولیاء آنان نسبت به شاهنشاه آریامهر ابراز احساسات گردید سپس از کارهای هنری و تشکیلات اردو بازدید به عمل آمد.^۱

گزارش دیگر ساواک نشانگر تعقیب آرمان‌های صهیونیستی از ناحیه سازمان مزبور در جامعه یهود ایران است:

از ساعت ۱۸:۳۰ روز ۴۵/۹/۳۱ از طرف سازمان رهبری جوانان یهود اصفهان (نهی‌لوتص) [هخالوتص] نمایشنامه سرنوشت در سالن دبیرستان بهشت‌آئین اصفهان توسط جوانان عضو سازمان مزبور به معرض نمایش گذاشته شد.

اکثر شرکت‌کنندگان در این جشن خانواده‌های کلیمیان اصفهان بودند. در ابتدای برنامه سرود شاهنشاهی نواخته شد و برنامه مخصوص ۲۱ آذر توسط جوانان مزبور اجرا گردید.

بعد از جریان برنامه مزبور نمایشنامه سرنوشت که متن آن اعمال نازیسم در جنگ جهانی دوم نسبت به کلیمیان بود اجرا گردید. خانواده کلیمیان هنگام اجرای برنامه نسبت به شاهنشاه آریامهر ابراز احساسات شدید می‌کردند.

نظریه رهبر عملیات: نمایشنامه مزبور توسط پرویز ملایم سرپرست سازمان رهبری جوانان یهود اصفهان تهیه شده بود و در آن مطالب خلاف و زننده‌ای وجود نداشت.^۱

سند زیر که در اواخر سال ۱۳۴۷ گزارش شده، میزان وابستگی فکری و سیاسی یهودیان اصفهان را تا حدودی تبیین می‌کند:

۱- به موجب اساسنامه انجمن کلیمیان اصفهان انتخابات هیئت مدیره هر سه سال یک بار انجام خواهد شد ولی چنانچه پس از گذشت سه سال انتخابات مجددی انجام نگرفت اعضاء هیئت مدیره برای سه سال دیگر عهده‌دار امور انجمن خواهند شد و چون مدت سه سال عضویت اعضاء مزبور خاتمه یافته بود و انتخابات انجام نشد اعضاء کمافی‌السابق عضو انجمن باقی خواهند ماند.

۲- جلسات انجمن به طور مرتب تشکیل نمی‌شود لیکن چند روز قبل

برای جمع‌آوری اعانه و کمک به دانش‌آموزان بی‌بضاعت تشکیل و مقادیر [ی] پول جمع‌آوری گردید.

۳- روز شنبه ۴۷/۱۲/۱۰ طبق معمول کلیمیان در کنیسای خود اجتماع و پس از مراسم معمول یکی دو نفر از جمله خاخام پیشنهاد کردند مجلس ختمی از طرف کلیمیان جهت لوی اشکول برقرار گردد. لیکن با مخالفت اکثریت روشنفکر کلیمی مواجه گردید و جلسه ختم برگزار نگردید.

۴- یک روز پس از انتشار خبر مرگ لوی اشکول عده‌ای از دانش‌آموزان دختر و پسر دبیرستان اتحاد کلیمیان به حالت گریه از رفتن به کلاس خودداری می‌کرده‌اند لیکن با اصرار رئیس دبیرستان و آقایان دیباج-ایرانپور دبیران مربوطه سرانجام در کلاسهای درس حاضر گردیدند.^۱

براساس گزارش‌های ساواک، کلیمی‌های اصفهان از بین خود پانزده نفر را با عنوان هیأت مدیره انتخاب کرده بودند که وظیفه هیأت مزبور در ظاهر جمع‌آوری اعانه و خیریه و کمک به مرکز فرهنگی و بالا بردن وضع یهودیان اصفهان اعلام شده بود. در گزارش مورد اشاره اسامی هیأت یازده نفری مزبور و شغل آنان چنین درج شده است:

۱- یونس سعدیا	عتیقه‌فروش در خیابان چهارباغ اصفهان
۲- نجات‌اله سعدیا	عتیقه‌فروش در خیابان چهارباغ اصفهان
۳- شکراله سعدیا	عتیقه‌فروش در خیابان چهارباغ اصفهان
۴- شالوم بروخیم	پارچه‌فروش در بازار اصفهان واقع در دروازه شرق
۵- سلیمان یاشارپور	پارچه‌فروش در بازار اصفهان واقع در دروازه شرق
۶- بنایاهو ماسیری	قلمزن در منزل خود واقع در خیابان حافظ

- ۷- عزیزاله صالح آرایشگر واقع در خیابان چهارباغ اصفهان
۸- حق‌نظر متحده آموزگار دبیرستان اتحاد کلیمیان اصفهان
۹- اخوش بخش [بخشی] طاقه‌فروش در بازار اصفهان سرای مخلص
۱۰- رحیم متحده در اصفهان دلال بوده و اخیراً به تهران
مسافرت نموده
۱۱- شمعون مهربان پارچه‌فروش در کوی هارونیه^۱

کردستان

آن گونه که از اسناد و گزارش‌های ساواک برداشت می‌شود، ظاهراً مؤسسه خلوتص یا سازمان پیشاهنگی یهود وابسته به آژانس یهود، از فعالترین کانون‌های وابسته، در میان یهودیان کردستان در دوره پهلوی بود:

تیمسار ریاست سازمان اطلاعات و امنیت کشور

اخیراً یکنفر از کلیمیان سنندج به نام جلال فرزند رفائیل که مدتی در اسرائیل بود و گویا تحت تعلیم قرار گرفته با همکاری سعید آقاجانی سازمانی به نام خالوس [خلوتص] (پیش‌آهنگی) تشکیل داده و با اجاره یک باب منزل در خیابان سیروس سنندج و فراهم نمودن وسایل ورزشی و تشکیل کلاس درس عبری جوانها را دعوت نموده که به عضویت آن درآیند و فعلاً عده‌ای دختر و پسر کلیمی عضو آن شده و به ورزشهای گوناگون و خواندن درس عبری مشغول هستند. به قرار اطلاع این سازمان تابع سازمان مرکزی که در تهران است می‌باشد و مخارج آن به وسیله خود شرکت کنندگان تأمین می‌گردد.

به طوری که استنباط شده و خود کلیمیان اظهار می‌دارند ممکن است هدف این سازمان تشویق جوانها به مهاجرت باشد. روی این اصل کلیمیان

۱. گزارش ۷ صفحه‌ای ساواک با موضوع: اقلیت مذهبی یهود در اصفهان، مورخ ۴۱/۴/۳.

مقیم سنندج از سازمان مذکور چندان رضایتی ندارند. مراتب جهت استحضار و ابلاغ هرگونه اوامر مقتضی عرض شد.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت استان کردستان. کشاورز^۱

امضاء [از طرف] ۴۵/۲/۱

گزارش دیگر ساواک در این خصوص چنین است:

به طوری که قبلاً گزارشی به عرض رسیده است (گزارش با راهنما مشخص است) ساواک کردستان اعلام داشته بود یکی از کلیمیان سنندج به نام جلال فرزند رفائیل که مدتی در اسرائیل بوده و گویا تحت تعلیم قرار گرفته با همکاری سعید آقاجانی سازمانی به نام خالوتص [خلوتص] (پیش‌آهنگی) تشکیل و با فراهم نمودن وسایل ورزشی و کلاس درس عده‌ای از جوانها را دعوت می‌نماید که به عضویت سازمان مزبور درآیند. ساواک فوق اضافه نموده بود که ممکن است هدف این سازمان تشویق جوانها به مهاجرت باشد.

لذا در اجرای اوامر مدیریت کل اداره سوم به ساواک کردستان اعلام گردید که به منظور پی بردن به مقاصد و فعالیت‌های آنان ضمن شناسایی گردانندگان سازمان مزبور در داخل سازمان مورد بحث نفوذ کامل نماید. اینک ساواک کردستان اعلام داشته که شهربانی محل از هرگونه فعالیت باشگاه جوانان یهود جلوگیری و در حال حاضر فعالیتی ندارند و در صورت تشکیل نسبت به شناسایی افراد مورد نظر و موارد خواسته شده اقدام خواهد شد.

مراتب جهت استحضار از عرض می‌گذرد.^۲

یادداشت یکی از مسؤولان ذی‌ربط ساواک در حاشیه گزارش مزبور چنین است:

ملاحظه شد

جمال فرزند رفائیل احتمالاً از طرف دولت اسرائیل یا

۱. سند ساواک، شماره ۵۰۹۶/۱۲/۵، مورخ ۴۵/۲/۸.

۲. سند ساواک، مورخ ۴۵/۴/۱.

سازمان اطلاعاتی مأموریتی دارد. باید مراقبت شود.

۴۵/۴/۴ [امضاء]^۱

آنچه مسلم است، تکاپوی گسترده و جهت‌دار خلوتص در میان یهود کردستان از دید ساواک پنهان نبود:

برنامه خلوتص مرکز جوانان یهود سنندج روزها از ساعت ۵-۷ (البته برنامه جدید که از اول مهر ماه ساخته شده) روزهای یکشنبه و سه‌شنبه و پنجشنبه و جمعه برای پسران و دوشنبه و چهارشنبه برای دختران می‌باشد. در روزهای ۲۱ و ۲۲ و ۴۵/۲/۲۶ جشن‌هایی در خلوتص انجام گرفته است که هنوز از علل آن اطلاع ندارم و بعداً قید خواهم نمود و نیز همچنان که دیروز یعنی روز ۴۵/۷/۲۱ آنجا بودم دریافتم که اینان قصد دارند در هفته آینده انتخابات انجام دهند و من نیز جزو آن دسته کسانی خواهم بود که در انتخابات برای انتخاب شدن شرکت خواهم نمود. در این محل چند دسته تشکیل شده که کارهای هر یک کمک به تأسیس خلوتص است. جلال رفائیلی یکی از رهبران کانون روزها آنطور که متوجه شدم در دبیرستان و دبستان اتحاد سنندج درس عبری می‌دهد ولی از کارهای روزانه سعید آقاجانی فعلاً خبر ندارم و هم‌چنین اینان در بعضی از نشریه‌های خودشان جملات زیر را قید می‌کنند[:]

«امیدواریم که در سایه توجهات پدر تاجدار شاهنشاه آریامهر به ترقیات بیشتری نایل شویم» و نیز روی میز آنان و اتاقشان پرچم ایران دیده می‌شود و نیز همچنان که دیروز اطلاع یافتیم قصد دارند به وسیله آقای داریوش هاشمی که در سابق یکی از اعضاء اصلی خلوتص بوده و فعلاً بازنشسته است دو نامه برای بنیاد پهلوی تهران و کانون پرورشی نوجوانان برای کمک بنویسند.

نظریه: چون بین هیئت فعلی باشگاه جوانان یهود اختلاف سلیقه وجود دارد روی این اصل انتخابات آنان تجدید و ممکن است همکار جزو هیئت

مدیره باشگاه انتخاب شود.^۱

گفتنی است در برخی شهرهای استان کردستان از جمله سنندج، کامیاران، سقز و... به نسبت بقیه مناطق استان، یهودیان بیشتری سکونت داشتند. در گزارش ساواک استان کردستان درباره اوضاع یهودیان آن منطقه به طور خلاصه چنین آمده است: یهودیان، یک دبیرستان و یک دبستان به نام اتحاد دارند که وابسته آلیانس فرانسه می‌باشد.

تعداد یهودیان در حدود هشتصد نفر است که اکثراً به پارچه‌فروشی اشتغال دارند و قدرت مالی آنان خوب است، آنها دارای دو کنیسه در سنندج هستند.

از بدو تشکیل اسرائیل مخصوصاً جنگ اخیر اعراب و اسرائیل^۲ روابط مسلمانان با کلیمیان خوب نیست و یهودیان کوشش می‌نمایند وسایل مسافرت به کشور اسرائیل را فراهم نمایند.^۳

در این گزارش به تعدادی از اسامی و آمار یهودیان استان کردستان نیز اشاره شده است. موضوعی که به عنوان نقطه اتفاق یهودیان در همه شهرها و مناطق کشور ایران می‌توان برشمرد، ارتباط کانون‌های صهیونیستی خارج با یهودیان داخل کشور به طور مستقیم یا غیرمستقیم و بعضاً از طریق انجمن کلیمیان تهران بوده است:

موضوع: انجمن کلیمیان شهرستان بروجرد

بدین وسیله ۱۲ نسخه بیوگرافی مربوط به اعضای انجمن کلیمیان بروجرد به پیوست تقدیم و به استحضار می‌رساند:

۱- کلیمیان بروجرد دارای مسجدی [کنیسه] هستند که روزهای شنبه (روز تعطیل) تعداد زیادی از کلیمیان در آن جمع و مراسم مذهبی (نماز و دعا) برگزار می‌نمایند.

۲- انجمن کلیمیان بروجرد دارای ۱۲ نفر عضو و رئیس آن دکتر

۱. سند ساواک، شماره ۱۰۶۴۶۲/ه، مورخ ۱۳۴۵/۷/۱۷، سند نشانگر آن است که مأمور ساواک، یهودی بوده است.

۲. منظور جنگ سال ۱۹۶۷ (۱۳۴۶) است که رژیم صهیونیستی بلندیهای جولان، کرانه غربی رود اردن و نوار غزه را اشغال کرد.

۳. سند ساواک، شمکارد ۱۲/۲۴۴۵/ه، مورخ ۱۳۴۸/۳/۱۱.

یعقوب فرجاله نظیری است. کار انجمن رسیدگی به وضع کلی کلیمیان و اتخاذ تصمیم درباره ساختن مدرسه، حمام، قبرستان، مسجد [کنیسه] و غیره بوده و وابسته به انجمن کلیمیان تهران می‌باشد.

۳- انجمن کلیمیان بروجرد با انجمنهای زیر رابطه داشته و در تماس می‌باشند:

الف- انجمن خیریه امریکن جوینت، تهران میدان فردوسی، مرکز جهانی امریکا و دفتر انجمن در سوئیس که کمکهای در زمینه لباس، کمک خرج تحصیلی و غذای گرم به دانش‌آموزان دبستان اتحاد بروجرد می‌نماید.

ب- انجمن فرهنگی اوتصره‌تورا، تهران خیابان یوسف‌آباد کوچه سپهبد، مرکز جهانی آمریکا، کمکهای فرهنگی در زمینه پیشرفت و فعالیت در امور مذهبی به انجمن کلیمیان بروجرد می‌نماید.

ج- انجمن فرهنگی آلیانس ایزرائیلیت، تهران خیابان ژاله، مرکز جهانی در فرانسه (پاریس) وظیفه این انجمن بسط فرهنگی در بین جوامع در حال رشد می‌باشد.

انجمنهای فوق‌الذکر به وسیله انجمن کلیمیان تهران با انجمن کلیمیان بروجرد مکاتبه و ارتباط دارند. مراتب استحضاراً معروض گردید.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت لرستان. شهاب^۱

نمایندگان کانون‌ها و سازمان یهودی یا صهیونیستی خارج از کشور از سرکشی به دستجات یهودی بروجرد کوتاهی نمی‌کردند. آنان از طریق فرستادگان خود به میان یهودیان نواحی مختلف، به طور مستقیم نیز از مسایل آنان اطلاعات کسب می‌کردند. نمونه‌ای از گزارش ساواک در این باره چنین حکایت می‌کند:

طبق اطلاع واصله ساعت ۱۰ صبح مورخ ۴۶/۲/۲۰ بانو دورامایزل نماینده انجمن خیریه امریکن جوینت در ایران به اتفاق آقای صیون ابراهیم‌زاده (مترجم خانم مذکور) با اتومبیل سواری دوج شخصی به منظور

بازدید و سرکشی از برنامه‌های خیریه آن انجمن در شهرستان بروجرد به محل وارد و پس از بازدید و صرف غذا در ساعت ۲ بعدازظهر همان روز به تهران عزیمت نموده مراتب استحضاراً معروض گردید.
رئیس سازمان اطلاعات و امنیت لرستان. [امضاء] شباب^۱

انجمن‌های کوچک محلی

وجود تشکل‌های مشابه، موازی و پراکنده محلی و منطقه‌ای در میان یهودیان تهران و شهرستانها، ضمن آن که نشانگر تشتت آراء در اتخاذ روش‌ها و راهکارها در میان جامعه یهود ایران است؛ از سویی نیز نشان دهنده وجود پوشش‌های متعدد گروهی و تشکیلاتی با صلاحدیدها و دوراندیشی‌های جریان‌های فعال تشکیل دهنده و هدایتگر داخلی و خارجی در میان یهود است.

از میان این تشکل‌ها می‌توان به «انجمن بانوان و دوشیزگان یهود شیراز» اشاره کرد. این انجمن‌ها عمدتاً با مجوز رسمی مقامات و دستگاه‌های ذی‌ربط دولت شاهنشاهی و پروانه قانونی فعالیت خود را آغاز و بسط و گسترش می‌دادند. از آنجا که عبارت فعالیت مضرة سیاسی از دیدگاه مقامات اطلاعاتی و امنیتی دولت شاهنشاهی دارای تعاریف خاص بود، لذا این کانون‌ها و انجمن‌ها به سهولت پروانه رسمی فعالیت خود را از دستگاه‌های رسمی کشور اخذ می‌کردند و صلاحیت اعضاء و هیأت مدیره آنها نیز با این «تعاریف ویژه ساواک» که «فاقد پیشینه مضرة سیاسی» هستند بلادرنگ تأیید می‌شد. در این ارتباط آشنایی با نحوه صدور مجوز و پروانه فعالیت برای این قبیل تشکل‌ها از سوی ساواک، خالی از فایده نیست.

در گزارش سازمان اطلاعات و امنیت استان فارس با ارسال مدارک «انجمن بانوان و دوشیزگان یهود شیراز» به مرکز چنین ذکر می‌کند:

ضمن تقدیم بیوگرافی ملصق به عکس بانوان و دوشیزگان مشروحه زیر که

تقاضای تأسیس انجمن فوق‌الذکر را نموده‌اند به انضمام یک نسخه از اساسنامه انجمن مقرر فرمایند نظریه عالی را نسبت به تأسیس انجمن مزبور به این ساواک امر به ابلاغ فرمایند.

- ۱- بانو عشرت نیک‌فهم مؤسس و رئیس
- ۲- بانو زرین سیم‌ورز معاون
- ۳- بانو سمیرا مرادی خزانه‌دار
- ۴- دوشیزه فرنگیس عسکری [عسگری] خزانه‌دار
- ۵- دوشیزه زری سیمانتو حسابدار
- ۶- مهری کهن‌سیون [سیون] منشی
- ۷- دوشیزه هما شمس‌ا حسابدار
- ۸- دوشیزه آفاق کهن‌سیون [سیون] منشی

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت فارس. پرویز^۱

به دنبال موافقت مرکز، این تشکیلات به طور رسمی فعالیت خود را آغاز می‌کند:

درباره: انجمن بانوان و دوشیزگان یهود در شیراز

محترماً به استحضار می‌رساند ساواک فارس ضمن ارسال هشت برگ بیوگرافی اعضاء هیئت مدیره و یک نسخه رونوشت اساسنامه انجمن فوق‌الذکر نسبت به تأسیس انجمن مذکور و صلاحیت اعضاء منتخب از این اداره کل استعلام نظر نموده است که سوابق مشارالیه‌م بررسی گردید فاقد پیشینه مضره سیاسی می‌باشند. اساسنامه:

اساسنامه انجمن مورد بحث مطالعه و بررسی گردید به طوری که از مفاد آن استنباط می‌گردد هدف از تشکیل انجمن مبارزه با جهل و بیسوادی، سعی در رفع مشکلات طبقه مستمند، رسیدگی به شکایات خصوصی خانواده‌ها و اقدام به حل آنها در پناه قانون، رسیدگی به وضع بهداشت و حمام محله، ایجاد دوستی و صمیمیت بین طبقات مختلف به

وسیله نشریه و مقاله و احساس مسئولیت در برابر اجتماع می‌باشد. لکن قید مواد زیر در اساسنامه فوق‌الذکر ضروری به نظر می‌رسد:

۱- این انجمن به هیچ وجه در امور سیاسی دخالت نداشته و با هیچیک از احزاب و جوامع سیاسی بستگی نخواهد داشت.

۲- انتشار هرگونه نشریه و یا مقاله‌ای از طرف انجمن بایستی منطبق با مقررات جاریه مملکت بوده و با اطلاع مقامات ذیصلاح انجام پذیرد.

۳- هرگونه تغییری در متن اساسنامه انجمن پس از اطلاع و تأیید مقامات ذیصلاح معتبر خواهد بود.

۴- این انجمن به هیچ وجه فعالیت تبلیغاتی علنی دینی نخواهد داشت. نظریه:

با عرض مراتب فوق چون از هشت نفر بانوان اعضاء هیئت مدیره انجمن یاد شده سابقه مضره سیاسی به دست نیامده طی نامه‌ای به ساواک شیراز نوشته شود پس از تصحیح اساسنامه انجمن به شرح پیشنهادی تأسیس و تشکیل آن از نظر این اداره کل بلامانع می‌باشد. ضمناً هرگونه فعالیت انجمن مذکور را تحت مراقبت قرار داده و نتیجه را به موقع گزارش نمایند.

در صورت تصویب نامه پیوست که برای ساواک مربوطه تهیه گردیده امضاء و امر به صدور آن فرمایند.^۱

نکته قابل توجه درباره این قبیل تشکلهای این است که اولاً زمان اقدام برای اخذ پروانه رسمی، با آغاز فعالیت تشکیلاتی آنها کاملاً متفاوت است. برای نمونه انجمن بانوان و دوشیزگان یهود شیراز، طبق سند شماره ۷۱۹۰/هـ، مورخ ۱۳۴۷/۳/۲۲ ساواک استان فارس، در سال ۱۳۴۰ تأسیس و تشکیل گردید. اما همین انجمن در سال ۱۳۴۴ یعنی پنج سال بعد تقاضای مجوز و پروانه نموده است. ثانیاً علی‌رغم مندرجات و مفاد اساسنامه تشکیلاتی کانون‌های مورد اشاره، مبنی بر «عدم وابستگی به احزاب و دستجات سیاسی و عدم دخالت در امور سیاست»، عمده آنها تحت نفوذ و تأثیر

جریان‌های مرموز یهودی داخل و نمایندگان اعزامی اسرائیل و مأموران صهیونیستی قرار داشته و مطابق دستورالعمل‌های تعیین شده سازمان‌های مزبور در جهت آرمان صهیونیسم اقدام و فعالیت می‌کرده‌اند. نمونه دیگر انجمن‌های کوچک محلی، «انجمن خیریه کلیمیان خراسانی مقیم مرکز» بود.

اداره اطلاعات شهربانی کل کشور با ارسال نامه شماره ۴۳۲-۶۵۱۳، در تاریخ ۱۳۴۴/۱۲/۲۱ به همراه لیست اسامی پنج نفر از اعضای انجمن مذکور و اساسنامه سیزده ماده‌ای آن، به ریاست ساواک، نسبت به تقاضانامه انجمن کلیمیان خراسانی استعلام می‌کند. این تقاضا فوراً مورد تأیید مقامات ذی‌ربط ساواک قرار می‌گیرد و با تشکیل انجمن مذکور موافقت به عمل می‌آید:

درباره: انجمن خیریه کلیمیان خراسان مقیم مرکز

محترماً به استحضار می‌رساند شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات) ضمن ارسال بیوگرافی پنج نفر اعضای هیئت مدیره و یک برگ رونوشت اساسنامه انجمن فوق‌الذکر نسبت به تأسیس انجمن مذکور و صلاحیت اعضای منتخب از این اداره کل استعلام نظر نموده است که سوابق افراد منظور بررسی گردید. فاقد پیشینه مضره سیاسی می‌باشند. اساسنامه انجمن مورد بحث، بررسی شد به طوری که از مفاد آن استنباط می‌گردد هدف از تشکیل انجمن، توسعه و ترویج امور فرهنگی، بهداشتی، تربیتی روحیه مذهبی بین جوانان و نونهالان کلیمی از راه تأسیس مدارس، کنیساها، درمانگاه و غیره. همچنین کمک و استعانت از طریق جمع‌آوری اعانات به اشخاص مستحق می‌باشد و برابر بند «د» از ماده ۲ اساسنامه این انجمن با هیچیک از احزاب و جوامع سیاسی بستگی و همکاری نخواهد داشت.

نظریه: با عرض مراتب فوق چون از پنج نفر اعضای مؤسس انجمن مذکور سابقه مضره سیاسی به دست نیامده و مفاد اساسنامه نیز با مقررات جاریه مملکت مغایرتی ندارد در صورت تصویب با تأسیس و تشکیل انجمن مورد بحث به وسیله افراد منظور موافقت و نامه‌های پیوست را که

جهت شهربانی کل کشور (اداره اطلاعات) و ساواک تهران گردیده امضاء و امر به صدور آن فرمایند.^۱

موضوع دیگری که در ارتباط با دستجات و گروه‌های پراکنده یهودی نقاط مختلف کشور در دوران پهلوی جلب توجه می‌کند این که، برخی سران یا رهبران جمعیت‌های محلی یهود، از مؤسسات و کانون‌های شناخته شده خارجی فعال در ایران تقاضا می‌کردند، آنها را تحت پوشش و حمایت مالی و بالطبع سیاسی قرار دهند. به عبارت دیگر جماعت مزبور داوطلبانه موجبات پیوند خود با کانون‌های مرموز صهیونیستی را فراهم می‌ساختند. تقاضای سران جمعیت یهودی قصرشیرین به آمریکن جوینت در این خصوص قابل توجه است:

موضوع: جمعیت یهودی قصرشیرین

ریاست محترم اداره آمریکن جوینت ایران- تهران

با کمال احترام طبق مذاکرات حضور آن اداره محترم به عرض می‌رساند طبق صورت دقیق که به امضاء رئیس انجمن شهرستان قصرشیرین (ابراهیم نفتچی) رسیده پیوست تقدیم است. جمعیت کلیه کلیمیان این شهرستان (قصرشیرین) بالغ بر:

۵۴ نفر مرد، ۴۵ نفر زن، ۷۶ نفر پسر، ۶۴ نفر دختر می‌باشد. ضمناً تعداد ۷۰ نفر از پسران و دختران در اینجا به تحصیل زبان عبری مشغول هستند و جمعیت این شهرستان انتظار دارد اگر نظر کمکی در بین باشد از طرف آن مقام محترم مرحمت فرموده مزید بر تشکر است.

با تقدیم احترامات فائقه. یعقوب یعقوبی

[مهر تشکیلات ناخوانا] [از استان کرمانشاه]^۲

در اسناد و مدارک موجود، از شهرهایی مثل تبریز، رشت، کرمانشاه، قصرشیرین، آبادان، مشهد، کاشان، یزد، همدان، کرمان و... جزو مناطق یهودی‌نشین ایران طی دوره‌های مختلف تاریخی یاد شده است.

۱. سند ساواک، مورخ ۴۵/۲/۵.

۲. نامه انجمن کلیمیان کرمانشاه، مورخ ۴۵/۷/۲۵.

گروه‌های متفرقه

در دوران پهلوی، گروه‌ها و انجمن‌های پراکنده در میان یهودیان نقاط مختلف ایران فراوان به چشم می‌خورد.

گروه‌های مزبور، اگر چه تحت مدیریت و هماهنگی افراد و جریان‌های مشخصی فعالیت می‌کردند، اما هر کدام دفاتر و تشکیلات جداگانه و اماکن ویژه‌ای برای خود داشتند. مطابق آنچه در اسناد ساواک موجود است، به تعدادی از گروه‌های مزبور به شرح ذیل اشاره می‌شود:

کلوپ سینا، انجمن کنیسای حثیم، انجمن محلی کوی کلیمیان تهران، انجمن محلی یهودیان یوسف‌آباد، انجمن محلی یهودیان شمیران، باشگاه‌های ورزشی و تفریحی مربوط به ناصر بنایان، کادر هنرپیشگان صهیون، سازمان دانشجویان اعزامی به اسرائیل وابسته به آژانس یهود، انجمن خانه و مدرسه دخترانه کوروش‌کبیر، انجمن فرهنگی صدق، کوی کلیمیان سیروس، انجمن مربوط به کودکان عقب افتاده وابسته به اُرت، سازمان‌های بانوان خیابان گرگان و دروازه دولت، شیراز، اصفهان، آبادان، یزد، سنندج، مؤسسات فرهنگی مدارس اتحاد (خیابان ژاله) که دارای شعبی در اصفهان، همدان، شیراز، سنندج و... بود.^۱

۱. برگرفته از اسناد ساواک.

انتقال يهود به فلسطين

انتقال یهود به فلسطین

جمعیت رژیم صهیونیستی امروز بیش از پنج میلیون نفر است، اما در سال ۱۳۲۷ شمسی / ۱۹۴۸ میلادی، هنگامی که صهیونیست‌ها، ظهور دولت اسرائیل را اعلام کردند، فقط ۶۵۰,۰۰۰ یهودی در فلسطین زندگی می‌کرد. همه این یهودی‌ها، قبل از آن سالها و بعدها، تا امروز، از نقاط مختلف دنیا به فلسطین کوچ کرده‌اند. لذا برای بررسی مسأله «مهاجرت یهود به فلسطین» که اصل اساسی حیات رژیم صهیونیستی است، اولاً باید بدانیم جمعیت یهودی‌های جهان چقدر است و پراکندگی آنها در نقاط مختلف دنیا به چه شکل است. ثانیاً سابقه صهیونیسم و عوامل اصلی تحرک یهودی‌ها برای رفتن به اسرائیل را بررسی کنیم و آنگاه - ثالثاً - تاریخ و انگیزه‌های این مهاجرت را بررسی نماییم.

طبعاً باید سازمان‌دهی و شیوه‌هایی که از آن طریق یهودی‌ها را تهییج و تحریک کرده و وادار به رفتن به فلسطین کرده‌اند نیز مورد توجه قرار گیرد. این جریان پیامدها و نتایجی هم داشته است که حتی منجر به عکس‌العملهای منفی در میان خود صهیونیست‌ها شده است. به هر حال بحث مهاجرت را با جمعیت یهودی‌های جهان شروع می‌کنیم.

جمعیت یهود در جهان

آبا ابان وزیر امور خارجه اسبق اسرائیل در کتاب خود می‌نویسد:

در پایان سال ۱۹۶۷ تعداد جمعیت یهودی دنیا به ۱۳،۶۰۰،۰۰۰ نفر تخمین زده شده بود که به قرار زیر در دنیا پراکنده بودند:

۵/۸ میلیون نفر در ایالات متحده؛ ۲۷۰،۰۰۰ نفر کانادا؛ ۳۰۰،۰۰۰ نفر مکزیک؛ در شوروی ۲،۵۶۸،۰۰۰ نفر؛ ۵۳۵،۰۰۰ نفر در فرانسه؛ ۴۵۰،۰۰۰ نفر در انگلیس؛ ۵۰۱،۰۰۰ نفر در بقیه کشورهای اروپایی؛ در آرژانتین ۴۵۰،۰۰۰ نفر؛ در بقیه کشورهای آمریکای جنوبی و مرکزی ۲۶۲،۷۰۰ نفر؛ در آفریقای جنوبی ۱۱۴،۰۰۰ نفر؛ ۵۰،۰۰۰ نفر در مراکش؛ ۳۶،۲۰۰ نفر در بقیه آفریقا؛ در استرالیا و زلاند نو ۷۴،۵۰۰ نفر و در اسرائیل ۲،۳۶۵،۰۰۰ نفر.^۱

پراکندگی یهود در دنیا

مطابق کتاب سال یهودیان آمریکا در سال ۱۹۶۵ American Jewish Year Book, New York, 1965 شماره یهودیان جهان به حدود ۱۳ میلیون نفر می‌رسد. کشوری که بیشترین شمار یهودیان در آن ساکنند ایالات متحده است که ۵،۶۱۲،۰۰۰ نفر یهودی یعنی ۴۸٪ یهودیان جهان. پس از آن اتحاد جماهیر شوروی است با حدود ۳ میلیون نفر؛ فرانسه با حدود ۵۰۰،۰۰۰ نفر؛ آنگاه انگلیس و آرژانتین هر کدام با ۴۵۰،۰۰۰ نفر و سپس کانادا با تقریباً ۲۵۰،۰۰۰ نفر.

یهودیان عموماً به دو طایفه مشخص تقسیم می‌شوند: نخست «سفاردیم» که یهودیان اسپانیا و پرتغال از این طایفه نسب می‌برند و دوم «اشکنازیم» که یهودیان آلمان و آلمانی‌نژاد؛ مانند یهودیان لهستان و بیشتر یهودیان روسیه را دربر می‌گیرد. طایفه سفاردیم در حال حاضر شامل یهودیان کشورهای اسلامی نیز می‌شود.^۲

ایالات متحده مرکز بیشترین تجمع یهودیان دنیاست. تاریخ زندگی ایشان در آمریکا بیش از سیصد سال نیست ... گفته می‌شود که تنی چند از یهودیان

۱. آباپان؛ صص ۶۷۶ و ۶۷۷.

۲. حکم غیابی، ترجمه م. ج. روحانی، انتشارات امیرکبیر، چاپ اول، ۱۳۵۵، صص ۵۳ و ۵۴.

در سفر دور و دراز کریستف کلمب او را همراهی می‌کرده‌اند. امروز- سال ۱۹۶۱- یهودیان بزرگترین اقلیت غیر مسیحی ایالات متحده هستند. بر طبق جدول تقریبی زیر، شمار یهودیان آمریکا بر اثر امواج پیاپی مهاجرت رو به فزونی نهاد.

در سال	شمار یهودیان آمریکا
۱۸۴۰	۳,۰۰۰ نفر بود.
۱۸۵۰	۱۵,۰۰۰
۱۸۸۰	۵۰,۰۰۰
۱۹۰۰	۲۵۰,۰۰۰
۱۹۱۴	۱,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۲۸	۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۴۳	۴,۲۲۸,۰۰۰
	۵,۱۹۹,۲۰۰

اکثریت نزدیک به اتفاق یهودیان آمریکا از اروپا آمدند و در شهرهای بزرگ یا متوسط سکنی گزیدند و کسانی که به روستا رفته یا به کشاورزی پرداخته باشند بسیار کم‌اند.

در سال ۱۹۳۶ از تعداد ۴,۷۷۰,۰۰۰ یهودی آمریکا ۷۸٪ در ۱۴ شهر بزرگ آمریکا زندگی می‌کرده‌اند.^۱

و اما این جمعیت کثیر یهودی، چرا از آمریکا به اسرائیل نرفته‌اند؟
روژه گارودی می‌نویسد:

کسانی چون بن‌گوریون، آمدن و زیستن در این دولت (اسرائیل) را برای هر یهودی به منزله وظیفه‌ای تلقی می‌نمودند. کسان دیگر فکر می‌کردند که فعالیت یهودیان در ایالات متحده حتی برای منافع اسرائیل از اهمیت بیشتری برخوردار است. از ۳۵,۰۰۰ آمریکایی یا کانادایی که به اسرائیل مهاجرت کردند تنها ۵,۴۰۰ نفر در آن مستقر شدند.^۲

وقتی یهودیان چندان میلی برای رفتن به فلسطین از خود نشان نمی‌دادند، رهبران

۱. حکم غیابی؛ ص ۵۵۵۷.

۲. روژه گارودی، تاریخ یک ارتداد، اسطوره‌های بنیانگذار سیاست اسرائیل، ترجمه مجید شریف، انتشارات رسا، چاپ دوم، ۱۳۷۷، صص ۲۱۵ و ۲۱۷.

صهیونیست‌ها باید برای این کار تدبیری می‌اندیشیدند. اولین حرکت، استفاده از خصوصیات فرهنگی و اعتقادی و آرزوهای تاریخی و ملی است.

آرزوی بازگشت

موريس کونوپنيکی در این باره نوشته است:

دست راستم بخشکد اورشليم اگر فراموش کنم.

مزامير ۱۳۷

کلیمیان تبعید شده در سراسر دنیا، اورشليم را فراموش نکرده‌اند. امید بازگشت به صیون و باز ساختن معبد بزرگ، از خیلی پیش یکی از مظاهر لایتغیر زندگی یهود بوده است. نماز سه‌گانه روزانه، حتی اوراد تقدیس بعد از غذا، حاوی التجاهایی است برای بازگشت به اسرائیل. هر عروسی و هر سوگی، فرصتی است تا کلیمیان دلبستگی پایان‌ناپذیر خود را به سرزمین قدیمی‌شان تجدید نمایند.

سال دیگر در اورشليم؛ روز «عید فصح» و «روز آمرزش کبیر» با این جمله پایان می‌گیرد. قرن‌ها و قرن‌هاست که هر یهودی متدین، رو به سوی اورشليم دعاهايش را می‌خواند.^۱

یکی از بنیانگذاران صهیونیسم در این باره می‌نویسد:

عبارت‌های آشنای کتاب مقدس درباره بازگشت قوم یهود به سرزمین موعود؛ برای پیشبرد تلاش‌های بشری در راه این آرمان بزرگ تنظیم شده‌اند چون کاربرد معنوی بسیاری از این عبارت‌ها چندان مشهود نیست و تمامی آنها به بازگشت واقعی و طبیعی قوم یهود به سرزمین مقدس دلالت دارند. توصیف کتاب مقدس از سرزمین مقدس؛ نقش مهمی در ترویج «ایده صهیونیستی» ایفا کرده است.^۲

صهیونیست‌ها، برای آنکه این شعار را مداوماً حفظ کنند «سرود ملی

۱. موريس کونوپنيکی، تعاون در روستاهای اسرائیل، ترجمه وحید اذلی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۹، ص ۷۳.

۲. ناهوم سوکولوف؛ ج ۱ ص ۸۹.

اسرائیل» را هم کاملاً و منحصرأ با همین مضمون ساخته و پرداخته‌اند:

سرود ملی اسرائیل هتکوا (امید) نام دارد.

تا زمانی که قلب یهودی

در سینه او می‌تپد

همچنان چشم به خاور دارد

و انتظار صیون را می‌کشد

هنوز امید خود را از دست نداده‌ایم

امید دو هزار ساله

که در کشور خویش ملت آزادی باشیم

در کشور صیون و در اورشلیم.^۱

در هر حال سابقه مذهبی علاقه به ارض مقدس و آرزوی بازگشت در میان توده

یهودیان با مطامع و مقاصد سیاسی سردمداران صهیونیسم کاملاً گره خورده است.

دیوید بن گوریون، طی سخنانی در جمع صهیونیست‌ها بر این مسأله تأکید می‌کند و

می‌گوید:

مهاجرت به فلسطین به منزله خونی است که ادامه حیات اسرائیل را بیمه

می‌کند و ضامن امنیت و آینده اسرائیل است.^۲

آباابان نیز همین معنی را تکرار می‌کند:

مهاجرت، از احتیاجات حیاتی و ضروری و مقصد غائی برای بقاء دولت اسرائیل

می‌باشد.^۳

اکنون تاریخچه مهاجرت‌های یهودی‌ها را به فلسطین مورد مطالعه قرار می‌دهیم.

در آنچه بدنبال می‌آید، سعی شده است حتی‌المقدور وقایع مهمی که به نحوی در

جایجایی یهودی‌ها و سرانجام راندن آنها به فلسطین دخالت داشته است ذکر گردد. به

علاوه اینکه ذکر ارقام جمعیت مهاجر هم برای نتیجه‌گیری بعدی ضروری است.

۱. داوید کاتاریواس، اسرائیل، ترجمه منوچهر ساچمه‌چی، با مقدمه سعید نفیسی، اولین نشریه روزنامه ستاره شرق، (به مدیریت عزری)، ص ۱۹۲.

۲. عبد معروف، دولت فلسطین و شهرکهای یهودی‌نشین؛ ترجمه فرزاد ممدوحی، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۴، چاپ اول، ص ۱۹.

۳. آباابان؛ ص ۶۷۸.

تاریخچه کوچ یهود به فلسطین

در سال ۱۴۹۲ میلادی، در زمان سلطنت ملکه ایزابلا و فردیناند پادشاه اسپانیا ۳۰۰،۰۰۰ یهودی از این کشور رانده شدند که عده‌ای از آنها به فلسطین رفتند. این امر موجب شد که در پاره‌ای از محافل یهودی اندیشه «بازگشت به ارض موعود» زنده شود. سال ۱۴۹۵- یهودی‌های لیتوانی و در سال ۱۴۹۸ یهودی‌های پرتغال از این کشور اخراج شدند.

در سال ۱۵۰۱ تا ۱۵۳۲- داوید روبین و شاگردش سولومون مولوخ برای نخستین بار فریادی بلند کردند و کوشیدند یهودی‌ها را برای مهاجرت به فلسطین متشکل کنند. از همین تاریخ آیین یهودی به صورت رابطه‌ای قومی درآمد که یهودی‌ها را از هر ملت و کشوری به سوی خود می‌خواند. این تحول، یکی از مقدمات ظهور صهیونیسم بود.

۱۵۱۷- ترکهای مسلمان عثمانی به‌طور کامل بر فلسطین مسلط شدند.

۱۵۶۶- یکی از یهودی‌های پرتغال به نام دون ژوزف ناسی برای خرید قطعه زمینی در کنار دریاچه طبریه با دولت عثمانی وارد گفتگو شد و در سال ۱۵۹۳ نخستین کولونی زراعی را با کمک گروهی از یهودی‌های اسپانیا در کرانه دریاچه طبریه تأسیس کرد.

۱۵۶۳ تا ۱۶۵۶- کشتار یهودی‌ها در اوکرائی، آلمان، لهستان و اتریش.

۱۶۵۰- مُنشیه بن‌اسرائیل جنبشی بوجود آورد که خواهان تجمع یهودی‌ها در انگلیس بود تا از آنجا برای رفتن به فلسطین مجهز و آماده شوند.

۱۶۵۵- رسیدن اولین مهاجر یهودی به آمریکای شمالی.

۱۶۵۷- اجازه بازگشت یهودی‌ها به انگلستان به دست کرامول.

۱۶۶۵- پیدایش یک ماشیح^۱ دروغین به نام شبتای زوی در ازمیر و آغاز نهضت

مهاجرت به فلسطین.

۱۶۷۰- اخراج یهودی‌ها از شهر وین.

۱۷۴۰- نفی بلد یهودی‌های پراگ.

۱. ماشیح کلمه‌ای است عبری به معنی موعود و همان است که به کلمه مسیح تبدیل شده است. یهودی‌ها معتقدند که حضرت عیسی بن مریم علیه السلام، نعوذ بالله، به دروغ خود را مسیح و ماشیح موعود معرفی کرده است و مسیح هنوز نیامده و در آخرالزمان ظهور خواهد کرد و آنها را به سروری و آقایی همه جهان می‌رساند.

۱۷۶۸- کشتار یهودی‌ها در اوکرائی.

۱۷۸۷ و ۱۷۹۱ و ۱۷۹۶ - به دنبال استقلال آمریکا و انقلاب فرانسه و تحولات هلند، یهودی‌های این کشورها به آزادی کامل نایل شدند.

۱۸۱۰- سرمایه‌دار رباخوار یهودی، مایر آنسلم روچیلد، با هزینه‌های هنگفت زمین‌هایی را در فلسطین خریداری و در اختیار یهودی‌های مهاجر به فلسطین قرار داد. ۱۸۱۵- شکست ناپلئون از انگلیس.

۱۸۴۰- لرد پالمرستون وزیر خارجه انگلیس، نامه‌ای به سفیر این کشور در اسلامبول نوشت و از او خواست پادشاه عثمانی را تشویق کند تا به یهودی‌ها اجازه مهاجرت به فلسطین را بدهد.

۱۸۴۸- آزادی عمل یهودی‌ها در اغلب کشورهای اروپا.

۱۸۵۰- یکی از یهودی‌های متنفذ به نام موسی مونتفیوری با پرداخت رشوه توانست فرمانی از سلطان وقت عثمانی تحصیل کند که به یهودی‌ها اجازه مهاجرت به فلسطین را می‌داد. در این سال ۴۸۰۰ نفر یهودی در فلسطین زندگی می‌کردند.

۱۸۶۰- تأسیس آلیانس اسرائیلیت اونیورسال که اتحادیه بین‌المللی یهودی‌ها و عمده فعالیتش برای مقاصد صهیونیستی سازمان داده شده بود.

۱۸۷۰- حکومت عثمانی قطعه زمین بزرگی را در یافا به یهودی‌ها بخشید تا بنیاد «بیکا» متعلق به ادموند روچیلد، آموزشگاه کشاورزی مکفه^۱ اسرائیل را در آنجا تأسیس کند.

۱۸۷۸- یکی از یهودی‌های اورشلیم، نخستین دهکده یهودی‌نشین به نام پتاه تکواه یا پتخ تیکواه را در فلسطین بنیان نهاد.

۱۸۸۰- بین خانواده روچیلد و سلطان عثمانی مذاکراتی صورت گرفت و در ضمن یهودی‌ها پولهای بی‌حسابی به رجال ترک پرداختند و در نتیجه این گفتگوها چندین مجتمع کشاورزی برای اسکان یهودی‌های لهستان و روسیه تزاری در فلسطین تأسیس شد.

۱۸۸۱- به دنبال آشفته‌گیهای سیاسی ناشی از کشته شدن الکساندر دوم امپراطور

۱. میکوه و میقوه هم تلفظ و نوشته می‌شود.

روسیه، گروهی از یهودی‌های کیف و اودسا کشته شدند. این امر یکی از سران یهود به نام لیلیان بلوم را وادار کرد که همهٔ افراد یهود را دعوت به مهاجرت به فلسطین کند. در این دعوت سه هزار تن از آنها به این سرزمین کوچ کردند و این کوچ تا چند سال ادامه یافت.

۱۸۸۴- کولونی جدید و در سال بعد کولونی ریشون برای صنایع شراب‌سازی [در فلسطین] تأسیس شد.

۱۸۸۶- دولت عثمانی با احساس خطر، تأسیس کولونیهای صهیونیستی در فلسطین را ممنوع کرد.

۱۸۸۷- باب عالی تا اندازه‌ای به مقاصد دوردست یهودی‌ها که زیر عنوان مهاجرت به فلسطین داشتند پی برد.

۱۸۸۸- جمعیت یهودی «بنای برث» که از سال ۱۸۶۵ در فلسطین تشکیل شده بود؛ موفق شد چند کولونی کوچک در این سرزمین تأسیس کند و اینها نخستین هسته‌های «وطن ملی یهود» را بنیاد نهادند.

۱۸۹۱- عدهٔ زیادی از «دوستان صهیون» به فلسطین کوچیدند و بورس‌بازی روی زمین را شروع کردند.

۱۸۹۲- یکی از یهودی‌های انگلیسی بنام کلنل گولد اسمیت تصمیم گرفت چند فروند کشتی جنگی اجاره کند و به پشتگرمی یهودی‌های روسیه به فلسطین حمله کند. ۱۸۹۳- یکی از بانکداران یهودی بنام ساموئل مونتگیو از سلطان عبدالحمید درخواست کرد که اجازه دهد شرق اردن به صورت مستعمرهٔ یهود درآید.

۱۸۹۴- محاکمهٔ دریفوس یهودی، افسر فرانسوی به اتهام جاسوسی برگزار شد و سروصدای زیادی له و علیه یهود برافراختاد.

۱۸۹۶- تئودور هرتزل کتاب کوچکی بنام «دولت یهود» منتشر کرد که مقدمه‌ای شد برای حرکت پرشتاب صهیونیسم.

در همین سال سلطان عبدالحمید پادشاه عثمانی، درخواست یهودی‌ها را برای خرید فلسطین، رد کرد.

۱۸۹۷- نخستین کنگرهٔ علنی و جهانی صهیونیست‌ها در شهر بال سوئیس تشکیل و حرکت صهیونیسم عملاً شروع شد.

۱۸۹۸- صهیونیست‌ها «کمیته استعمار» و «بانک مستعمرات یهودی» را تشکیل دادند تا از طریق مهاجرت، به تقویت موقعیت استعماری خود در فلسطین بپردازند.

۱۹۰۰- امانوئل قره‌سو افندی، رهبر یهودی‌های سلانیک [سالونیک] با سلطان عبدالحمید ملاقات کرد و به او اطلاع داد که از طرف انجمن صهیونیسم جهانی می‌خواهد در مقابل پنج میلیون لیره طلای عثمانی به حساب شخص سلطان و پرداخت بیست میلیون لیره به دولت، اجازه خرید زمین‌های واقع در مثلث میان یافا، غزه، بحرالمیت را تحصیل کند. سلطان برآشت و او را طرد کرد.

۱۹۰۱- هرتصل موفق شد با عبدالحمید در اسلامبول ملاقات کند. او پیشنهاد کرد در مقابل سروسامان مالی به امپراطوری، سلطان اجازه مهاجرت یهودی‌ها به فلسطین را بدهد؛ که جواب سلطان منفی بود.

۱۹۰۳- هرتصل نامه‌ای به عزت پاشا نخست‌وزیر جدید عثمانی نوشت و پیشنهاد خود را - که در بند قبل نقل شد- یادآور شد.

۱۹۰۳ و ۱۹۰۴- روچیلد در نتیجه مذاکرات موفقیت‌آمیز با سلطان عثمانی، قسمتی از اراضی اعراب را خریداری کرد و کارگران کشاورزی یهود را بدانجا ارسال کرد.

۱۹۰۴- دولت عثمانی احمد رشیدبیک را بجای نجیب عازوری- که با هرگونه مهاجرت صهیونیستی به فلسطین مخالف بود- به استانداری اورشلیم گماشت. احمد رشید آشکارا از مهاجرت یهودی‌ها جانبداری کرده و قوانین باب عالی را در این مورد نادیده می‌انگاشت. در این هنگام به تحریک صهیونیسم جهانی، سیل مهاجران به سوی فلسطین سرازیر گردید.

گفتنی است که در سال ۱۹۰۵ انقلاب مردم روسیه بشدت سرکوب شد ولی در سال بعد، انقلاب مشروطه عثمانی مقارن با انقلاب مشروطه ایران به پیروزی رسید.

۱۹۰۶- یهودیان روسیه مهاجرت دوم خود را به سوی فلسطین آغاز کردند.

داوید بن گوریون یکی از این گروه بود. در این زمان بر اثر فشار اعراب، به جای احمد رشیدبیک، استاندار دیگری به نام علی اکرم به اورشلیم فرستاده شد. این فرد قوانین مربوط به منع مهاجرت را با دقت اجرا می‌کرد. لکن در سال ۱۹۰۷ شاهد نخستین مرحله یورش دیوانه‌وار یهودی‌ها به فلسطین و تشکیل کولونیهای مسلح در این سرزمین بود.

در این سال و سال بعد، ۴۰،۰۰۰ یهودی به فلسطین کوچیدند و شهر تل‌آویو به صورت اولیه آن که محله‌ای مسکونی بود، ایجاد گردید.

۱۹۰۸- ترکان جوان، سلطان عبدالحمید را سرنگون کردند و قدرت بدست حزب «اتحاد و ترقی» افتاد. هم در گروه ترکان جوان و هم در حزب ماسونی اتحاد و ترقی عده زیادی یهودی عضو بودند.

در این سال روزنامه فلسطینی الکرمل و نخستین تظاهرات خیابانی از سوی مردم فلسطین ظهور و بروز کرد.

در این سال همچنین آژانس یهود به رهبری جنبش صهیونیستی و به کمک یهودیان جهان در یافا تأسیس شد و کوشش وسیعی را در جهت اقامت یهود در فلسطین آغاز کرد.

۱۹۰۹- بنای شهر تل‌آویو بوسیله ۶۰ نفر یهودی از اهالی یافا.

۱۹۱۱- درگیریهای داخلی بین نمایندگان مجلس مبعوثان عثمانی با دولت بر سر حضور یهود در فلسطین.

در همین سال، بن‌یهودا، خاخام یهودی‌ها، دستور اکیدی صادر کرد برای وضع و احیای زبان عبری تا یهودی‌هایی که از سراسر جهان به فلسطین مهاجرت می‌کنند با زبان واحدی سخن بگویند و وحدت خود را حفظ کنند.

۱۹۱۳- یهودی‌ها از کار ساختمان کولونی، خان سموئیل در دشت ساحلی فلسطین فراغت یافتند و در همین سال آتش اعتراض اعراب شعله‌ور گردید.

۱۹۱۴، ۲۸ ژوئیه- شروع جنگ جهانی اول. این جنگ بین انگلستان و فرانسه و روسیه و ایتالیا و آمریکا و ژاپن از یکسو و عثمانی و آلمان و اتریش از سوی دیگر روی داد و تا سال ۱۹۱۸ طول کشید.

۱۹۱۵- بن‌گوریون و ایزاک بن رفی وارد نیویورک شدند تا جوانان صهیونیست را به تحصیل کشاورزی تشویق کنند که بعداً به فلسطین رفته و کار کشاورزی بکنند.

۱۹۱۶، ۱۶ مه- قرارداد سایکس- پیکو در لندن امضاء شد. به موجب این قرارداد سرزمین‌های عربی داخل در امپراطوری عثمانی بین انگلستان و فرانسه و روسیه تقسیم شده و مقرر گردید که فلسطین تحت نظر رؤسای دول سه‌گانه باشد.

در این سال، آلمانها در شهر فرانکفورت، در آرشیو خصوصی خانواده روچیلد

نقشه‌ای پیدا کردند که بنام «کشور اسرائیل» تهیه شده بود. این نقشه شامل فلسطین، اردن، سوریه، لبنان، عراق، شبه جزیره سینا، دلتای نیل، مدینه و حومه آن در شمال حجاز بود. این، درواقع همان «اسرائیل بزرگ و از نیل تا فرات» است که در فصل بعد درباره آن سخن خواهیم گفت.

۱۹۱۷، دوم نوامبر- لرد بالفور وزیر خارجه انگلیس اعلامیه‌ای صادر کرد که بنام خود او مشهور شد و یهود را دعوت کرد که در فلسطین یک «کانون ملی یهود» درست کنند. سی و هفت روز بعد- ۹ دسامبر ۱۹۱۷- نیروهای انگلیس به فرماندهی ژنرال آلن بی یهودی وارد بیت‌المقدس- اورشلیم- شد. در این زمان شمار یهودیان فلسطین ۶۵،۰۰۰ نفر یعنی ده درصد اهالی ساکن در این سرزمین بود.

بعد از ورود آلن بی به قدس، حاکم انگلیس، مردم را در یکی از میدانهای شهر گرد آورد تا وایزمن برایشان نطق کند.

وی گفت: «من خرسندی خود را از گشایش باب مهاجرت و بازگشت یهودی‌ها به وطنشان اعلام می‌دارم.»

۱۹۱۹- شمار مهاجران جدید به ۱۸۰۶ نفر رسید. این قلت نفرات به دلیل آزادی مهاجرت یهود به آمریکا بود.

۱۹۲۰- هربرت سموئیل، انگلیسی صهیونیست به عنوان کمیسر عالی انگلستان در اورشلیم تعیین شد. شمار مهاجران ثبت شده در این سال به ۵۵۱۴ نفر رسید.

۱۹۲۱- تعداد مهاجران ۸،۹۲۴ نفر و از سال ۱۹۱۹ تا این سال به ۱۹،۲۶۰ تن رسید. در سال بعد- ۱۹۲۲- جمعیت یهودی فلسطین به ۸۳،۷۹۰ نفر رسید.

در این دو سال اخیر- ۱۹۲۰ و ۱۹۲۱- حاج امین‌الحسینی، عالم بزرگ مسلمان فلسطینی نهضت قدرتمند و فراگیری را در فلسطین رهبری کرد.

ظاهراً اولین مهاجرت‌های ایرانیان یهودی به فلسطین در همین ایام بوده است:

براساس این گزارش‌ها، معلوم می‌شود که به دنبال بروز جنگ جهانی اول، چندین هزار یهودی از بیت‌المقدس و شامات به مصر آمدند. اکثر آنها تبعه روس و فرانسه بودند ... در میان این مهاجرین یهودی، ۵۱ ایرانی نیز به چشم می‌خورد که حتی سرکنسول ایران در مصر هم از عزیمت ایشان بی‌خبر بوده و چه بسا تحت تأثیر القاءات مراکز وابسته به صهیونیسم بین‌الملل در ایران- همچون آلیانس- و به امید نیل به سرزمینی

حاصلخیز و بهشت موعود دیار خود را ترک کرده، در نهایت تنگدستی راهی سرزمین فلسطین شدند.^۱

۱۹۲۲- جامعه ملل، قیمومت فلسطین را به انگلیس واگذار کرد. در این سال کل جمعیت فلسطین ۷۵۲،۰۴۸ نفر بودند که شامل ۵۸۹،۱۷۷ نفر مسلمان، ۷۱،۴۶۴ نفر مسیحی، ۸۳،۷۹۰ نفر یهودی و ۷،۶۱۷ نفر متفرقه بود. یعنی حدوداً ۱۱٪ یهودی در مقابل ۸۸٪ فلسطینی.

۱۹۲۳، ۲۳ سپتامبر- قیمومت رسمی انگلیس بر فلسطین عملاً به مورد اجرا درآمد. ۱۹۲۵- افتتاح دانشگاه عبری اورشلیم. در این سال جمعیت یهود در فلسطین به ۱۲۱،۷۲۵ نفر رسید.

۱۹۲۷- تعداد نفرات یهودی در فلسطین به ۱۴۹،۷۸۹ نفر رسید.

۱۹۳۰- تعداد نفرات یهودی در فلسطین به ۱۶۴،۷۹۶ نفر رسید.

۱۹۳۳- به قدرت رسیدن حزب نازی و هیتلر در آلمان. افتتاح بندر جدید حیفا.

۱۹۳۴- جمعیت یهودی فلسطین به ۲۵۳،۷۰۰ نفر رسید.

۱۹۳۶- جمعیت یهودی فلسطین به ۳۷۰،۴۸۳ نفر رسید. در آوریل این سال انقلاب سراسری مردم فلسطین آغاز شد که نتیجه آن: قتل ۲،۴۰۰ جنگجوی فلسطینی؛ زخمی شدن ۵،۰۰۰ نفر و ناپدید شدن ۸،۰۰۰ زن و کودک و پیرمرد بدست صهیونیست‌ها و انگلیسی‌ها بود. در این سال بندر تل‌آویو تأسیس شد.

در حالی که در فلسطین چنین فجایعی رخ می‌داد، درک و فهم و موضع دولتمردان رضاشاهی از مسأله چنین بود که در گزارش رسمی وزارت خارجه آن زمان، وزیر مربوطه می‌نویسد:

محدود کردن مهاجرت و فروش اراضی و تحصیل استرضای ممالک عرب از لحاظ سیاست دولت شاهنشاهی مصلحت نیست. تمرکز یافتن یهود در این کشور که درحقیقت از مهمترین مواقع و قلب مرکز کشورهای عربی بشمار می‌رود، علاوه بر منافع اقتصادی، از جهات سیاسی نیز مفید بحال ایران خواهد بود. چه، وجود این قوم جدی که در تمام علوم و فنون مهارت داشته و سوابق

تاریخی درخشانی با ایران دارد، رادع و عایق بزرگی برای تشکیل یک امپراتوری یا قوه متحد عربی کاملاً تحت نفوذ اجنبی که در آتیه ممکن است سواحل جنوبی و حدود غربی ایران را تهدید کند و یا اقلماً موجب زحمت و گرفتاری شود خواهد بود. وزیر امور خارجه: عنایت‌اله سمیعی.

گزارش شماره ۵۳۲۷۲/۵۴۲۵ مورخ ۱۳۱۵/۱۲/۲۲ وزارت امور خارجه به ریاست دفتر مخصوص شاهنشاهی.^۱

۱۹۳۷- کل جمعیت فلسطین در این سال ۱،۴۰۱،۷۹۴ نفر بود که ۸۸۳،۳۶۶ نفر مسلمان؛ ۱۱۰،۸۰۹ نفر مسیحی؛ ۳۹۵،۸۳۶ نفر یهودی و ۱۱،۶۴۳ نفر متفرقه را شامل می‌شد.

۱۹۳۹- جنگ جهانی دوم بین متفقین - شامل فرانسه، انگلستان، شوروی، آمریکا، چین، ... - و ممالک محور- شامل آلمان، ایتالیا و ژاپن- درگرفت و تا سال ۱۹۴۵ ادامه یافت.

۱۹۴۴- اجازه یافتن لژیون یهودی برای شرکت در جنگ همراه متفقین که درواقع تلاش برای استفاده از نیروی نظامی و آمادگی برای مراحل بعد در جهت مقصد اصلی بود. کما این که در همین سال گروه‌های تروریست‌اشترن، ایرگون شکل گرفت. عملیات هاگانا شروع شد. فجایی که اینها مرتکب شدند پشت تاریخ را می‌لرزاند؛ اما همینها ستون فقرات ارتش صهیونیستی شدند.

۱۹۴۵- تشکیل اتحادیه عرب و پایان جنگ جهانی دوم. در این سال کل جمعیت فلسطین ۱،۸۱۰،۰۳۷ نفر بود که ۱،۱۰۱،۵۶۵ نفر مسلمان؛ ۱۳۹،۲۸۵ نفر مسیحی؛ ۵۶۳،۸۰۰ نفر یهودی و ۱۴،۸۵۸ نفر متفرقه را شامل می‌شد.

در کتاب «تاریخ نوین فلسطین» جدولی از مهاجرت یهودیان کشورهای مختلف جهان به فلسطین در میان سالهای ۱۹۱۹ تا ۱۹۴۵/م ۱۲۹۸ تا ۱۳۲۴ ش، ذکر شده که هم با آنچه ذکر شد قابل مقایسه است و هم تصویر روشنی از مهاجرت یهود به فلسطین در این دوره می‌دهد:

جدول کوچ یهود به فلسطین (۱۹۱۹-۱۹۴۵م/۱۲۹۸ تا ۱۳۲۴ش)^۱

سال	لهستان	روسیه	آلمان	رومانی	بریتانیا	بقیه اروپا	آمریکا	بقیه آمریکا	آسیا	افریقا	بدون کشور	نامشخص	مجموع مهاجران	سؤال نشده	مهاجران دیگر	مسافران مجاز	جمع
۱۹۱۹	-	۸۰۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۰۰	۱۸۰۶	-	-	-	۱۸۰۶
۱۹۲۰	۲۵۵۲	۲۲۰۲	۱۷۵	۳۳۱	۵۷	۱۲۳۹	۱۶۳	۳۹	۲۸۵	۱۰۸	-	۱۰۷۲	۸۲۲۳	-	-	-	۸۲۲۳
۱۹۲۱	۱۸۰۰	۳۷۸۱	۱۸۵	۴۲۴	۳۷	۷۸۹	۱۵۰	۲۲	۱۸۰	۸۴	-	۸۴۲	۸۲۹۴	-	-	-	۸۲۹۴
۱۹۲۲	۲۶۳۱	۳۶۲۶	۳۸	۲۸۵	۷۳	۶۳۳	۱۹۹	۶	۲۸۵	۲۷	-	۸۸۲	۸۶۸۵	-	-	-	۸۶۸۵
۱۹۲۳	۲۱۷۵	۲۹۴۸	۷۱	۳۶۴	۱۳	۶۳۷	۸۹	۱۰	۴۳۱	۱۱	-	۱۳۴۴	۸۰۹۳	-	-	۸۲	۸۱۷۵
۱۹۲۴	۵۶۷۰	۲۹۷۴	۱۸۰	۴۳۱	۲۴	۱۴۴۸	۱۶۲	۱۳	۲۸۸۶	۸۸	-	۲۹	۱۲۹۰۵	-	-	۹۸۷	۱۳۸۹۲
۱۹۲۵	۱۷۱۱۵	۷۷۸۰	۲۶۲	۱۷۰۱	۳۰	۳۳۰۴	۳۳۱	۳۰	۱۹۸۶	۶۳	-	۵۳۳	۳۳۱۳۵	-	-	۱۲۵۱	۳۴۳۸۶
۱۹۲۶	۷۵۰۸	۱۹۱۸	۷۱	۶۹۳	۶۵	۹۱۸	۱۸۴	۲۰	۱۶۳۶	۲۴	-	۲۰۷	۱۳۲۴۴	-	-	۶۱۱	۱۳۸۵۵
۱۹۲۷	۸۳۶	۵۰۶	۹	۱۲۶	۱۱	۱۵۴	۲۷	۴	۵۸۰	۱	-	۶۶	۲۳۴۰	-	-	۷۱۴	۳۰۳۴
۱۹۲۸	۲۸۲	۲۷۷	۶	۲۴	۸	۶۰	۷۱	۹	۲۵	-	-	۱۹	۷۸۱	-	۱۰۷	۱۲۸۷	۲۱۷۵
۱۹۲۹	۱۹۷۸	۳۹۹	۴۷	۲۸۲	۱۲	۳۶۳	۸۰	۶	۵۸۳	-	-	۱۶۹	۳۹۱۵	-	۱۲۰	۱۱۹۴	۵۲۴۹
۱۹۳۰	۲۳۸۸	۴۲۵	۴۷	۲۸۶	۱۳	۳۷۲	۱۳۲	۶	۳۹۳	-	-	۷۲	۴۱۳۴	-	۱۱۵	۶۹۵	۴۹۴۴
۱۹۳۱	۱۶۱۰	۳۵۷	۴۲	۱۹۶	۱۰	۳۶۶	۱۷۱	۱۴	۱۸۱	-	-	۵۱	۲۹۹۸	-	۱۳۸	۹۳۹	۴۰۷۵

ادامه جدول کوچ یهود

سال	لهستان	روسیه	آلمان	رومانی	بریتانیا	بقیه اروپا	آمریکا	بقیه آمریکا	آسیا	افریقا	بدون کشور	نامشخص	مجموع مهاجران	سوال شده	مهاجران دیگر	مسافران مجاز	جمع
۱۹۳۲	۲۹۸۷	۱۱۸	۱۵۳	۳۷۷	۳۰	۶۷۹	۴۹۱	۲۱	۵۳۸	۵	-	۸۱	۵۴۸۰	-	۳۴۸	۳۷۳۰	۹۵۵۳
۱۹۳۳	۱۲۸۷۹	۴۰۸	۵۷۵۰	۱۳۷۴	۸۵	۳۸۵۸	۱۰۶۳	۱۳۰	۱۴۲۴	۳۶	-	۲۸۲	۲۷۲۸۹	-	۵۷۳	۲۴۶۵	۳۰۳۲۷
۱۹۳۴	۱۶۸۲۹	۵۷۸	۶۹۹۲	۱۷۵۱	۱۵۳	۵۷۴۹	۱۰۷۸	۱۷۲	۲۴۲۸	۷۱	-	۸۶۸	۳۶۶۱۹	-	۱۶۲۵	۴۱۱۵	۴۲۳۵۹
۱۹۳۵	۲۹۴۰۷	۴۴۶	۵۶۶۴	۳۶۱۶	۲۷۵	۸۸۶۲	۱۶۰۲	۲۷۷	۳۵۳۶	۱۰۶	۱۴۵۲	۲۶۵	۵۵۴۰۷	-	۲۶۴۳	۳۸۰۴	۶۱۸۵۴
۱۹۳۶	۱۲۹۲۹	۵۸۵	۵۷۵۷	۱۳۶۳	۱۳۰	۳۰۷۶	۲۴۵	۶۴	۱۶۵۵	۳۴	۸۷۱	۲۶۷	۲۶۹۷۶	-	۹۳۴	۱۸۱۷	۲۹۷۲۷
۱۹۳۷	۳۵۷۸	۲۶۸	۲۶۶۵	۲۵۶	۷۳	۸۷۲	۱۰۳	۲۱	۱۰۳۷	۱۱	۴۲۷	۱۳۰	۹۴۴۱	-	۴۱۴	۶۸۱	۱۰۵۳۶
۱۹۳۸	۳۳۴۶	۵۲	۳۳۶۷	۴۵۴	۱۵	۲۵۳۲	۶۱	۸	۹۱۹	۱۲	۳۲۲	۱۳۴	۱۱۲۲۲	-	۲۱۹	۱۴۲۷	۱۲۸۶۸
۱۹۳۹	۱۹۹۲	۱۸	۵۸۳۲	۳۵۷	۴۵	۳۷۲۷	۲۸	۶	۶۳۲	۶	۱۰۶۰	۶۰	۱۳۶۶۳	۱۱۱۵۶	۲۵۱	۲۴۹۱	۲۷۵۶۱
۱۹۴۰	۱۱۱۳	۳	۱۰۳۶	۶۸۱	۲	۸۵۵	۲	۳	۱۵۵	-	۲۹۹	۴۲	۴۱۹۱	۳۸۴۱	۳۳۳	۲۳	۸۳۹۸
۱۹۴۱	۴۴۱	۵	۱۷۴	۷۳۳	۱	۵۹۷	-	-	۶۶	-	۱۱۴۲	۵۳	۳۴۱۲	۲۲۳۹	۲۱۸	۱۷	۵۸۸۶
۱۹۴۲	۲۵۷	۷	۳۵	۳۰	۳	۱۰۱	-	۷	۶۸۹	۸	۲۵۸	۱۵	۱۴۰۷	۸۴۴	۷۸۰	۷	۳۰۳۸
۱۹۴۳	۱۸۶۹	۳	۴۵	۱۳۷	۲۹	۵۰۶	-	۵	۴۸۰۲	۹	۹۷	۲۹	۷۵۳۲	-	۹۴۲	۳۳	۸۵۰۷
۱۹۴۴	۶۹۷	۲۹۴	۳۷۱	۲۷۳۵	۳۵	۳۶۲۷	۴	۳۷	۳۳۸۱	۳۴	۶۹۵	۲۹۷	۱۳۲۰۷	-	۹۵۵	۳۰۲	۱۴۶۱۶
۱۹۴۵	۲۴۵۶	۵۲	۳۶۰	۱۱۵۸	۱۳	۳۴۷۱	۱۴	۲۴	۱۳۴۹	۱۸۸	۱۵۹۸	-	۱۰۶۸۱	۵۸	۶۹۴	۱۸۰	۱۱۶۱۶
جمع	۱۳۷۲۲۵	۳۰۸۳۶	۳۹۱۳۱	۳۱۱۶۵	۱۲۴۲	۴۸۷۹۵	۶۴۰۰	۹۵۴	۳۱۱۶۲	۹۴۶	۸۴۲۱	۸۸۰۹	۳۳۵۰۶۶	۱۸۱۴۸	۱۱۴۲۴	۲۸۸۵۲	۳۹۳۴۹۰

۱۹۴۶- پیشنهاد کمیسیون مشترک آمریکایی - انگلیسی برای اجازه ورود یکصد هزار یهودی به فلسطین.

۱۹۴۷، ۲۹ نوامبر- مجمع عمومی سازمان ملل، قطعنامه تقسیم فلسطین به دو کشور یهودی و عرب نشین را تصویب کرد. در این هنگام از کل جمعیت ۱،۲۵۰،۰۰۰ نفری ۶۰۰،۰۰۰ نفر یهودی بودند.

۱۹۴۸، ۱۴ مه- با شروع بیرون رفتن نظامیان انگلیس از فلسطین، توسط داوید بن گوریون دولت اسرائیل اعلام موجودیت کرد. آمریکا به فاصله چند ساعت و شوروی اندکی بعد از آمریکا، اسرائیل را به رسمیت شناختند. سپس به دنبال جنگی که بین رژیم غاصب و ارتشهای کشورهای مصر و اردن و عراق و سوریه و لبنان و عربستان و یمن درگرفت، صهیونیست‌ها مساحت بیشتری از آنچه را که سازمان ملل تعیین کرده بود، اشغال کردند.^۱ در این سال ۷۷،۰۰۰ نفر یهودی از اروپا به فلسطین کوچیدند؛ ۵،۰۰۰ نفر از آسیا؛ ۸،۰۰۰ نفر از آفریقا و ۱۲،۰۰۰ نفر از نقاط دیگر و کل شمار یهودی‌ها به ۵۴۰،۲۷۷ نفر رسید. جمعیت کل فلسطین در این زمان ۲،۰۶۵،۰۰۰ نفر بود.

کل مساحت فلسطین ۲۷،۰۲۴ کیلومترمربع است که در این جنگ، صهیونیست‌ها ۲۰،۷۰۰ کیلومترمربع آن را اشغال کردند و باقیمانده اراضی در دست اعراب عبارت بود از ۶،۱۵۹ کیلومترمربع سواحل غربی رود اردن و ۳۲۰ کیلومترمربع نوار غزه. بی‌فایده نیست، عبارتی که از آبا ابان قبلاً نقل شده بود دوباره یادآوری شود: «مهاجرت، از احتیاجات حیاتی و ضروری و مقصد نهایی برای بقاء دولت اسرائیل می‌باشد.»

او در ادامه همین مطلب اضافه می‌کند:

تصمیم این بود که دولت اسرائیل بقیه‌السیف یهودیهای نجات یافته اروپا را بداخل کشور خویش جذب کند. ولی برعکس باعث حیرت شد که یهودیهای مقیم کشورهای اسلامی سیل‌آسا به طرف کشور اسرائیل سرازیر شدند.^۲

درواقع برنامه‌ریزان صهیونیست از وقایع جنگ دوم با قلب و تحریفهای فراوان خبری و تبلیغی بیشتر برای جنجال و هیاهو استفاده کردند، اما یهودی‌های کشورهای

۱. به این ترتیب، تا این تاریخ، صهیونیست‌ها ۷۸ درصد از سرزمین فلسطین را به اشغال خود درآوردند.

۲. قوم من؛ ص ۶۷۸.

عربی را به سمت اسرائیل فراخواندند تا از آنان اطلاعات لازم را برای جنگ با اعراب بدست آورند.

سولا در کتاب خود می‌نویسد:

بعد از تشکیل دولت اسرائیل تعداد زیادی از یهودیان شرقی - سقار دیم - به این کشور منتقل شدند. از عراق ۱۲۵,۰۰۰ نفر؛ ترکیه ۳۲,۰۰۰ نفر؛ از لیبی ۳۲,۰۰۰ نفر (از کل ۳۵,۰۰۰ نفر یهودی)؛ از آفریقای شمالی که مستعمره فرانسه بود - تونس، الجزایر، مغرب - ۳۵,۰۰۰ نفر؛ از یمن ۴۰,۰۰۰ نفر یهودی که هیچ ارتباطی با یهودیان اروپا نداشته و از زمان سقوط معبد روم در محیطی بسته بسر می‌بردند.^۱

یک کتاب تبلیغاتی اسرائیلی با لحنی شاعرانه از این جریان مهاجرت یاد می‌کند که خواندنی است:

روز به روز از تعداد یهودیان اروپا و آفریقا و آسیا کاسته می‌شد. ولی دیگر این کاهش نتیجه فجایع و کشتارهای دسته‌جمعی نبود؛ علامت آن بود که یهودیان کشوری گالوتی به اسرائیل می‌رفتند تا دیگر کشوری که نماینده جمعیت پراکنده یهودی باشد در روی نقشه جغرافیا باقی نماند. اکنون دیگر در لیبی یهودی وجود ندارد، در عراق و سوریه و بلغارستان و یوگسلاوی چند نفری بیشتر یافت نمی‌شوند. در آلمان و اتریش فقط چند صد نفر یهودی زندگی می‌کنند. نقل و انتقال یهودیان کشورها از یک نقل و انتقال نظامی سریعتر بود. وسائلی که آنها را به سرزمین موعود می‌برد اسامی مجللی داشت. مشهورترین آنها «قالیچه حضرت سلیمان» بود که توانست ظرف چند هفته بیش از صد هزار یهودی عراقی را که از حقوق ملی و اموال خود محروم و از کشور خود اخراج شده بودند به اسرائیل منتقل سازند و شاعرانه‌ترین آنها «بالهای سیمرغ» بود که توانست ۵۰,۰۰۰ نفر از یهودیان یمن را که از صحرای عربستان پیاده تا اردوگاههای عدن آمده بودند به اسرائیل برساند... در سالهای ۱۸۸۱ و ۱۹۰۸ چند هزار یهودی یمنی از این کشور خارج شده بودند ولی اینبار برآستی همه با

هم هجرت می‌کردند.^۱

۱۹۴۸، آوریل - ۵۰۰ نفر از نیروهای مسلح یهودی به قریه دیر یاسین هجومی وحشیانه کرده و بیش از ۲۵۰ نفر از مردان و زنان و اطفال و پیرمردان را به فجیع‌ترین شکل ممکن کشتند.

۱۹۴۹، ۱۰ مارس - ارتش اسرائیل بندری را در کنار دریای سرخ تصرف کرد و نام آن را ایلات گذارد که از آن پس عامل مهمی در جنگهای اعراب و اسرائیل به شمار می‌رفت. در این سال قرارداد آتش‌بس بین دو طرف بسته شد و سازمان ملل متحد، اسرائیل را به عضویت پذیرفت. حییم وایزمن به عنوان رئیس‌جمهور اسرائیل انتخاب گشت. عده مهاجران به اسرائیل در این سال به ۲۳۹,۰۷۶ نفر رسید. جمعیت یهودی در این زمان در فلسطین ۱,۰۱۳,۹۰۰ نفر بود.

سال	عده مهاجران یهودی به فلسطین
۱۹۵۰	۱۶۹,۴۰۵ نفر
۱۹۵۱	۱۷۴,۰۰۰ نفر
۱۹۵۲	۲۳,۳۷۵ نفر
۱۹۵۳	۱۰,۳۴۷ نفر
۱۹۵۴	۱۷,۴۷۱ نفر
۱۹۵۵	۳۶,۳۰۳ نفر
۱۹۵۶	۵۴,۹۲۵ نفر

۱۹۵۶، ۲۹ اکتبر - حمله ناگهانی اسرائیل با کمک انگلیس و فرانسه، به مصر. در این سال عبدالناصر کانال سوئز را ملی کرده بود.

صهیونیست‌ها، صحرای سینا را اشغال کردند ولی بعد از چندی به دلیل اوضاع و احوال خاص سیاسی آن را رها کرده عقب‌نشینی نمودند.

در نتیجه این جنگ شمار مهاجران یهود هم به‌طور ناگهانی بالا رفت، به‌طوری که ۵۵,۰۰۰ نفر یهودی وارد فلسطین شدند؛ مع‌الوصف ۱۱,۰۰۰ نفر یهودی هم اسرائیل را ترک کردند.

۱۹۵۷- در این سال ۷۰,۰۰۰ نفر یهودی وارد فلسطین شدند و ۱۱,۰۰۰ نفر آنجا را ترک کردند.

۱۹۵۸- در این سال ۲۶,۰۰۰ نفر یهودی وارد فلسطین شدند و ۱۲,۰۰۰ نفر آنجا را ترک کردند.

۱۹۵۹- در این سال ۲۳,۰۰۰ نفر یهودی وارد فلسطین شدند و ۱۰,۰۰۰ نفر آنجا را ترک کردند.

۱۹۶۰- در این سال ۲۴,۰۰۰ نفر یهودی وارد فلسطین شدند و ۹,۰۰۰ نفر آنجا را ترک کردند.

۱۹۶۱- در این سال ۲۲,۰۰۰ نفر یهودی از اروپا و آمریکا و ۲۵,۰۰۰ نفر از آفریقا و آسیا وارد فلسطین و ۷,۰۰۰ نفر یهودی از آنجا خارج شدند.

۱۹۶۲- در این سال ۶۴,۰۰۰ نفر وارد شدند و ۸,۰۰۰ نفر بازگشتند.

این بازگشت یهودی‌ها از اسرائیل و به اصطلاح «مهاجرت معکوس» را بعداً مورد بررسی قرار خواهیم داد.

۱۹۶۲- در این سال ورود قاچاقچیان و جاسوسها و ورشکستگان و اختلاس‌کنندگان و کلاه‌برداران یهودی به اسرائیل و پناه گرفتن آنها در آنجا که به صورت دژ نظامی این ملت برگزیده درآمده است سروصدای زیادی براه انداخت. و وضع چنان شد که در سال ۱۹۶۳ مقامات اسرائیلی آمار مهاجران و کشور مبدأ آنها را پنهان نگه داشتند.

۱۹۶۵ (مقارن ۱۳۴۴ شمسی) - تعداد ۳۰,۰۰۰ نفر وارد فلسطین شدند که بیشترشان از یهودی‌های کشورهای عربی بودند.

۱۹۶۶- ده هزار نفر وارد فلسطین شدند و براساس سرشماری نیمه دوم این سال جمعیت یهودی فلسطین ۲,۲۳۱,۰۰۰ نفر بود.

۱۹۶۷، پنجم ژوئن- سومین جنگ اسرائیل با کشورهای عربی درگرفت. اسرائیل با اطلاعات جاسوسی که از قبل فراهم آورده بود با حمله‌ای برق‌آسا ابتدا نیروی هوایی کشورهای مصر و سوریه و اردن را بکلی از کار انداخت و سپس با حمله زمینی مناطق وسیعی از این کشورها - بلندیهای جولان، شرق اردن، بیت‌المقدس، نوار غزه، صحرای سینا - را اشغال کرد. این جنگ که شش روز طول کشید، بزرگترین پیروزی اسرائیل و مایه بیشترین تبلیغات برای آن بود. در این سال ۲۹,۵۰۰ نفر یهودی وارد اسرائیل شد و

در سال بعد اسرائیل کوشید تا بیشترین یهودی‌ها را وارد فلسطین کند.

۱۹۶۸، ۲۱ مارس- نبرد کرامه؛ نیروهای اسرائیلی در حمله‌ای وسیع از نهر اردن گذشتند منطقه کرامه مقر فرماندهی نهضت مقاومت فلسطین را مورد هجوم قرار دادند. فلسطینی‌ها هم البته مقاومت چشمگیری کردند. در ۱۶ آوریل این سال رهبری جنبش آزادیبخش فلسطین- سازمان الفتح- تأسیس و یاسر عرفات اولین سخنگو و رئیس آن شد.

۱۹۷۰، سپتامبر- ارتش اردن به فرماندهی شخص ملک حسین پادشاه اردن به فلسطینیان ساکن اردن حمله کرد و حدود ده هزار نفر از آنان را کشتار کرد. کاری که حتی اسرائیل قادر به انجام آن نبود و تصورش را هم نمی‌کرد.

۱۹۷۳- مصر در جنگ رمضان از کانال سوئز و خط بارلو گذشته و قسمتی از صحرای سینا را باز پس گرفت. به نظر می‌رسید که ارتش مصر و سوریه می‌توانند اسرائیل را سرجایش بنشانند که با دخالت آمریکا و شوروی و با ضمانت سران عرب باز هم نتیجه کار به نفع اسرائیل خاتمه یافت.

اسرائیل در این سال با سه میلیون یهودی و ۵۰۰،۰۰۰ نفر عرب مسلمان، همچنان به راه خود می‌رفت. یهودی‌های اسرائیل از ۶۰ کشور مختلف گرد آمده بودند. طبق آمار موجود، در سراسر جهان ۱۴ میلیون یهودی وجود دارد که سه میلیونشان در اسرائیل جمع‌اند.^۱

برای آن که این آمار به سرانجام برسد، در جدول زیر مهاجرت یهودی‌ها تا سال

۱. اطلاعات، آمار و ارقام این تاریخچه، تا این مبحث، از منابع و مآخذ زیر گرفته شده است:

— حکم غیابی، صص ۱۳ تا ۴۳.

— کارتاریواس، صص ۱۶۷ تا ۱۷۰.

— موريس کونوپنیکي، صص ۵۷ و ۵۸.

— فریاد فلسطین و حریق مسجدالاقصی، سیدغلامرضا سعیدی، دارالتبلیغ اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۵۰، صص ۱۴۵ تا ۱۷۳.

— سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی، ص ۶۹.

— اورشلیم پایتخت سه مذهب، مقالات لوموند، ترجمه خلیل خلیلیان، انتشارات اسلامی، ۱۳۵۲، صص ۳۸ و ۳۹.

— تاریخ یک ارتداد، روزه گارودی، صص ۲۰۵ و ۲۰۶.

— گزارش یک یهودی از واقعیت‌های جامعه اسرائیل، جک برن استین، ترجمه محمود افتخارزاده، بی‌نا، بی‌تا،

صص ۵۱ و ۵۲.

۱۹۹۳ با منشاء حرکت آنها، به این شرح نقل می‌شود:^۱

سال	تعداد مهاجر	آسیا و آفریقا	اروپا - آفریقا
۱۹۷۲ تا ۱۹۷۴	۱۴۲,۷۵۵	۹/۲ درصد	۹۰/۸ درصد
۱۹۷۵ تا ۱۹۷۹	۱۲۴,۸۲۷	۱۴/۳	۸۵/۷
۱۹۸۰ تا ۱۹۸۴	۸۳,۶۳۷	۲۷/۱	۷۲/۹
۱۹۸۵ تا ۱۹۸۹	۷۰,۱۹۶	۲۰/۴	۷۹/۶
۱۹۹۰	۱۹۹,۵۱۶	۲/۷	۹۷/۳
۱۹۹۱	۱۷۶,۱۰۰	۱۱/۹	۸۸/۱
۱۹۹۲	۷۷,۰۵۷	۶/۵	۹۳/۵
۱۹۹۳	۷۶,۸۰۵	۴/۱	۹۵/۹

فعالیت صهیونیست‌ها برای انتقال یهود ایران به فلسطین

سند ساواک گزارش مختصری است از عوامل و نحوه فعالیت صهیونیست‌ها در ایران، با هدف تشویق و ترغیب و انتقال یهود به فلسطین:

ساعت ۱۱ صبح امروز (بن‌سیون ستدر) رئیس حسابداری آژانس کل یهود، داوید روزن ورگ (Rosen Werg Zevi) و الیا هو سیگال رئیس جلب مهاجرت یهودیان جهان مقیم اسرائیل با هواپیمای العال به تهران وارد و اولیاء آژانس یهود در فرودگاه از آنها استقبال نموده‌اند.

نامبردگان که از مسئولین برجسته امور مربوط به مهاجرت یهودیان جهان می‌باشند. برای رسیدگی به وضع یهودیان ایران و تهیه وسائل مهاجرت یهودیان مقیم تهران و شهرستانها به اسرائیل به ایران وارد شده‌اند.

۱. سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی، ص ۶۹.

توضیح آن که معاون کل امریکن جوینت با همین هواپیما از تهران به قصد اسرائیل پرواز نموده است.^۱

از اول سال مسیحی جاری (۱۹۶۵) فعالیت سازمان‌های مختلف دولت اسرائیل احزاب و سازمانهای فرهنگی آنها در بین یهودیان مقیم ایران شدت یافته است.

از روز تشکیل دولت اسرائیل تا پایان سال ۱۹۶۴ فعالیت عمال دولت اسرائیل در ایران بیشتر متوجه [این موارد است]:

۱- جلب نظر هیئت حاکمه و مقامات مختلف مملکتی و کمک به سازمانهای دولتی.

۲- تبلیغ در میان قوم یهود در ایران و جلب توجه آنها به داشتن حکومت و کشور مستقل یهود.

۳- آماده کردن یهودیان برای مهاجرت به اسرائیل و یا مسافرت یهودیان برای دیدن مملکت اسرائیل بود ولی از اوایل سال ۱۹۶۵ که دوازدهمین کنگره صهیونیسم در اسرائیل تشکیل گردید و حبیب‌القانیان سرمایه‌دار و جمشید کشفی وکیل مجلس شورای ملی محرمانه به تل‌آویو رفته و مراجعت کردند بتدریج شکل سازمانهای اسرائیل در ایران تغییر پیدا کرده است [...].

فعالیت احزاب بیست و دوگانه اسرائیل در ایران از دو سال قبل در ایران گسترش یافته است. فعالیت حزب یهودیان ایران در ایران و در اسرائیل براساس تشکیلات احزابی که در اسرائیل موجودیت دارند می‌باشد.

احزاب موجود در اسرائیل برای اینکه اعضای خود را زیاد کنند در دو سال قبل مبلغین حزبی خود را به همه نقاط جهان که در آنجا یهودیان متمرکز هستند فرستاده‌اند مبلغین حزبی موظفند جوانان یهودی اعم از زن و مرد که برجسته هستند برای عضویت در احزاب خود تبلیغ کرده و پس

از اینکه آنها را آماده دیدند تقاضای عضویت و صدور کارت برای آنها از اسرائیل بنمایند. اعضاء انتخاب شده پس از اینکه مورد تعلیمات کافی از لحاظ (امور مذهبی- سیاسی- وطن قومی) و غیره قرار گرفتند و مسائل مسافرت و یا مهاجرت آنها را به اسرائیل فراهم می‌کنند و بدین ترتیب هنگام ورود به اسرائیل در همان حزبی که قبلاً نام‌نویسی کرده‌اند وارد می‌شوند. بیشتر فعالیت احزاب در ایران بوسیله معلمین اعزامی از اسرائیل و یا ایرانیان یهودی که تبعه ایران هستند اداره می‌شود. دولت اسرائیل برای هیچیک از احزاب اسرائیل که به ایران نماینده می‌فرستد امتیازی قائل نیست و یا به آنها کمک بیشتر از حزب دیگر نمی‌نماید ولی در عین حال آنها را برای فعالیت در ایران و پیدا کردن یهودیان مستعد تشویق می‌نماید [...].^۱

در سند دیگر ساواک، با موضوع «مهاجرت یهودیان ایران به اسرائیل» می‌خوانیم: مهاجرت یهودیان ایران به اسرائیل از سال ۱۳۲۸ آغاز گردیده. در آن سال مهاجرین یهودی عراق - کویت و عربستان سعودی با گذشتن از مرزهای این کشورها، بطور غیر مجاز به ایران فراری و پناهنده می‌شدند. بیشتر فراریان از مرزهای ایران و عراق و همچنین مرزهای آبی در شط‌العرب [اروند رود] به ایران می‌آمدند و صهیونیسم بین‌المللی در ایران آنها را پناه داده و وسائل مهاجرتشان را به اسرائیل فراهم می‌نموده است و دولت ایران نیز با پناهندگی آنها موافقت می‌کرد. از سال ۱۳۳۹ مهاجرت یهودیان ایران به اسرائیل نیز انجام گردید و تاکنون ۱۴،۳۰۰ نفر به موجب آمار اداره سخنوت در ایران به اسرائیل مهاجرت کرده‌اند.^۲

منبع گزارش‌کننده این خبر در انتها اضافه می‌کند که: «این رقم توسط اداره سخنوت منتشر شده و صحیح نمی‌باشد و رقم اصلی خیلی بیشتر از این است.» در گزارش مورخ ۴۵/۳/۸ اداره کل سوم ساواک، شرحی درباره «ترغیب یهودیان جهت مهاجرت به اسرائیل» آمده و در بخشی از آن می‌خوانیم:

۱. سند ساواک، شماره ۳۲۵/۱۴۴۹۸، مورخ ۴۴/۴/۲۱.

۲. گزارش شماره ۱۹ ساواک، مورخ ۴۵/۲/۸.

در بیست‌وهشتمین کنگره بین‌المللی که در مورخه ۹ دسامبر ۱۹۶۵ در نیویورک تشکیل شده بود جمشید کشفی نماینده کلیمیان در مجلس شورای ملی به نمایندگی کلیمیان ایران شرکت کرده است. مشارالیه درباره مهاجرت یهودیان ایران در دوران کوروش کبیر، جنگ بین‌الملل اول، قبول یهودیان لهستان و مهاجرت یهودیان عراقی اطلاعاتی در اختیار کنگره گذاشته است و در این کنگره راجع به مهاجرت ۸۰ هزار یهودی از ایران مذاکره شده است.

در ژانویه ۱۹۶۵ هم که کنگره سالانه صهیونیسم در اسرائیل تشکیل شده بود در روزهای آخر جلسات کنگره صهیونیسم حبیب القانیان بازرگان معروف و جمشید کشفی نماینده مجلس شورای ملی به مدت چهار روز بطور محرمانه حتی بدون اطلاع خانواده‌هایشان به اسرائیل مسافرت و در سه جلسه کنگره شرکت کرده و در این کنگره نیز درباره مهاجرت یهودیان به اسرائیل تا میزان یکصد هزار نفر در سال ۱۹۶۶ موافقت به عمل آمده و بودجه‌ای که صهیونیسم جهانی در اختیار دولت اسرائیل می‌گذارد مورد تصویب قرار گرفته است و در سال ۱۹۶۵ نیز شش هزار نفر یهودی از ایران به اسرائیل مهاجرت و در اماکنی که قبلاً تهیه شده بود اقامت نموده‌اند. در خاتمه قید شده که تعیین حق‌السهم هشتاد هزار نفر داوطلبان ایرانی هم در نظر گرفته شده زیرا کنگره صهیونیسم بین‌المللی نمی‌خواست در مصوبات خود نام مهاجرین یهودی عرب را ذکر نماید تا دولتهای عربی متوجه این نکته شده و از خروج آنان جلوگیری نماید.

ایران ایستگاه انتقال یهود ممالک همجوار

اطلاع کشورهای عرب از حرکت یهودی‌های کشورهای مختلف به اسرائیل موجب اعتراض آنها می‌شد و برای عوامل و عناصر آن، منجمله ایران، گرفتاری درست می‌کرد و این، علاوه بر اعتراضات مردمی داخل ایران، از مواردی بود که رژیم شاه حتی المقدور از آن پرهیز می‌نمود.

در یکی از اسناد ساواک می‌خوانیم:

موضوع: ایران ایستگاه مهاجرت یهودیان آسیا به اسرائیل است
اخبار رسیده به مقامات سیاسی مصر حاکی است که ایران ایستگاه و مرکز یهودیان کشورهای آسیایی است که قصد مهاجرت به اسرائیل را دارند. به این نحو که یهودیان کشورهای آسیایی از کشورهای خود به ایران سفر می‌کنند و عوامل اسرائیل در ایران ترتیب مسافرت آنها را از ایران به اسرائیل می‌دهند و تسهیلات لازم را برای آنان فراهم می‌آورند.
نظریه منشأ:

این اخبار مقرون به صحت است و از موضوعات مسلم به شمار می‌آید.

نظریه رهبر عملیات:

این خبر از نوع مطالبی است که دائماً عراق در محافل بین‌الاعراب مطرح می‌کند. از طرفی مصر بی‌میل نیست ایران علناً به مبارزات و کارشکنی‌هایی علیه اسرائیل دست بزند.
نظریه نمایندگی:

دسترسی منشأ این قبیل اخبار مورد تأیید است و خبر از نظر صورت یعنی رسیدن خبرهایی از این قبیل به مقامات مصری قاعدتاً صحیح است.
نظریه ۲۲۴- با توجه به دسترسی منشأ رسیدن اخبار فوق به مقامات سیاسی مصر صحیح است.^۱

خبر مزبور مسبوق به سوابق طولانی در این زمینه بود. یعنی اسرائیل، از ایران به عنوان یک ایستگاه بین راه برای توقف یکی دو روزه یهودی‌های کشورهای اطراف جهت انتقال به فلسطین اشغالی استفاده می‌کرد.
برخی گزارش‌ها درباره انتقال یهودی‌های عراق به ایران و سپس به اسرائیل چنین حکایت می‌کنند:

محترماً باستحضار می‌رساند:

برابر گزارش ساواک کرمانشاه اموال ۳۰۰۰ نفر یهودیان کشور عراق از

طرف دولت مذکور مصادره و هیچگونه کاری نیز به آنها داده نمی‌شود بدین علت یهودیان عراق در حال حاضر وضع رقت‌باری دارند لذا یهودیان کرمانشاه تصمیم دارند که با پرداخت مبالغی به قاچاقچیان محلی ساکنین نوار مرزی ایران این عده را به تدریج از طریق غیرمجاز به کشور شاهنشاهی وارد تا بعداً وسیله اعزام آنان را به اسرائیل فراهم نمایند. رئیس انجمن یهودیان کرمانشاه در قصرشیرین در این زمینه با یکی از قاچاقچیان معروف مذاکره و نظر موافق وی را کسب نموده است.

ساواک کرمانشاه اضافه نموده با توجه به وضع نابسامان یهودیان مقیم عراق انجمن یهودیان کرمانشاه در تلاش است که تعدادی از یهودیان و در صورت امکان همه آنان را به نحوی به ایران وارد و سپس ترتیب مهاجرت آنان را به کشور اسرائیل بدهند. ضمناً ساواک مزبور قید نموده چنانچه اقدام انجمن یهودیان کرمانشاه در مورد آوردن یهودیان مقیم عراق به وسیله قاچاقچیان به ایران به صلاح می‌باشد مراتب را ابلاغ و در غیر این صورت از طریق منبع گزارش‌دهنده به نحو مقتضی از این اقدام یهودیان جلوگیری به عمل آید.

مراتب جهت استحضار و صدور هرگونه اوامر مقتضی از عرض می‌گذرد.^۱

در هامش این گزارش عبارت گویای زیر دستنویس شده است:

به عرض رسید مقرر فرمودند: انجمن یهودیان کرمانشاه موظف هستند بلافاصله با تماس با انجمن مربوطه در تهران ترتیب مسافرت این قبیل افراد را به اسرائیل بدهند.^۲

این اسناد نه فقط نشانگر وقوف ساواک نسبت به عملیات مزبور که توافق و بلکه همکاری و مساعدت رژیم شاهنشاهی با آن حرکت صهیونیستی است. اخبار تکمیلی در این باره می‌افزاید:

در اجرای امر مراتب به همین نحو به ساواک کرمانشاه اعلام گردید

۱. گزارش سری ساواک، مورخ ۴۸/۱۱/۱۲.

۲. همان سند.

اینک پاسخ واصله حاکیست: چون رابطی که قرار بوده است در عراق به آنان محلق شود مورد اعتماد کلیمیان بغداد واقع نگردیده لذا تاکنون موفق به عزیمت آنان به مرز و از آنجا به خاک شاهنشاهی ایران نشده‌اند و ضمناً دلالی که قرار بوده یهودیان را به مرز راهنمایی نماید اضافه نموده با توجه به وضع اخیر ایران و عراق حاضر است هفته‌ای چند نفر از کلیمیان عراق را به ایران آورده و تحویل دهد.^۱

سند دیگر ساواک در این باره حاکی است:

موضوع: ورود ۱۰۰ نفر یهودی عراقی به تهران

رفیع سلیمانی در یک [گفتگوی] خصوصی اظهار داشت تعداد ۱۰۰ نفر از یهودیان عراقی که در بغداد تحت نظر و در زندان بسر می‌بردند به وسیله عده‌ای از اکراد عراقی به طور قاچاق از بغداد خارج و چند روز قبل به تهران وارد و قرار است به اسرائیل اعزام گردند این عده در هتل کمودور و هتل سینا اقامت گزیده و تاکنون به اسرائیل عزیمت ننموده‌اند.^۲

سند دیگر ساواک همکاری رژیم شاه با موساد در جلوگیری از رفتن یهودیان عراقی به کانادا و انتقال اجباری آنان به فلسطین اشغالی را به وضوح نشان می‌دهد:

صورتحلیسه کمیسیون مورخ ۴۹/۱۰/۱۲

موضوع: بررسی ورود یهودیان عراقی به کشور شاهنشاهی ایران

آمر: مقام مدیریت کل اداره دوم

ساعت تشکیل کمیسیون: ساعت ۱۰:۳۰ مورخ ۴۹/۱۰/۲

شرکت کنندگان:

۱- آقای امانی نماینده اداره کل دوم [امضا]

۲- آقای کاشانی‌زاده نماینده اداره کل هشتم [امضا]

۳- آقای رنجبر نماینده اداره کل سوم [امضا]

همانطوری که استحضار دارند، به تقاضای دوستان زیتون [اسرائیل] موافقت به عمل آمد ترتیباتی داده شود یهودیان عراقی که از طریق

۱. گزارش ساواک، مورخ ۴۸/۱۱/۱۲.

۲. سند ساواک، شماره ۴۸۲۰/۲۳۸۵۷، مورخ ۴۹/۶/۲۹.

مرزهای کشور شاهنشاهی مراجعه و تقاضای پناهندگی می‌نمایند پذیرفته شوند و تاکنون نیز عدد زیادی از افراد مذکور به ایران وارد که مراتب به موقع به اطلاع اداره کل هشتم و دوستان زیتون رسیده است.

اخیراً ساواک آذربایجان غربی طی نامه شماره ۴۸۷۴/ح- ۴۹/۹/۲۱ اعلام داشته است که سرکار سروان سحرخیز رئیس مرزبانی و فرمانده گردان ژاندارمری در پیرانشهر آقای آخوندزاده رهبر عملیات اداره کل دوم را احضار و به وی اظهار داشته از طرف شهربانی کل کشور نامه‌ای واصل و تصریح نموده که منبعا از پذیرفتن یهودیانی که به قصد پناهندگی به کشور کانادا وارد می‌شوند جلوگیری به عمل آید ضمناً اطلاعیه‌ای از طرف شهربانی در اختیار ساواک رضائیه گذارده شده که حاکیست در میان یهودیان- پناهنده تعدادی جاسوس وجود دارد که مأموریت دارند اخبار و اطلاعات ایران را در اختیار دولت بعثی عراق بگذارند و در ایران دست به خرابکاری بزنند. علیهذا به منظور بررسی در مورد ورود یهودیان عراقی به خاک کشور شاهنشاهی ایران و رسیدگی به وضع آنان کمیسیونی مرکب از نمایندگان ادارات کل دوم، سوم و هشتم تشکیل که نتیجه مذاکرات به شرح زیر از عرض می‌گذرد:

۱- در مورد نحوه ورود و تقاضای پناهندگی یهودیان طبق اوامری که قبلاً صادر گردیده عمل می‌گردد و تسهیلات لازم در مرز برای ورود آنان فراهم می‌شود و همانطوری که نماینده اسرائیل در شهربانی کل کشور تعهد نموده ظرف بیست الی بیست و پنج روز ترتیب عزیمت این افراد به کشور اسرائیل داده می‌شود و چون درخواست پناهندگی به کشورهای دیگر نظیر کانادا مستلزم مدت‌ها مکاتبه بوده موجب می‌گردد پناهنده به صورت بلا تکلیف در خاک کشور شاهنشاهی بماند لازم است با تبادل نظر با نماینده دوستان بدون توجه به این قبیل درخواستها ترتیب اعزام افراد به اسرائیل داده شود و از آنان خواسته شود چنانچه اقدامی برای عزیمت به کشورهای دیگری مورد نظر آنان باشد پس از عزیمت به اسرائیل عمل نمایند.

۲- در مورد امکان نفوذ عوامل خرابکار و جاسوس وسیله دولت عراق با وجود این که این افراد دور از دید دولت عراق اقدام به فرار می‌نمایند و تسهیلات لازم مخفیانه وسیله اکراد بارزانی فراهم می‌گردد و برخی دیگر با پرداخت ۱۵۰ دینار عراقی برای هر نفر به قاچاقچیان اقدام به فرار می‌نمایند. به منظور پیگیری از چنین وضعی با توجه به این که امکان شناسایی دقیق در لحظه ورود از منطقه مرزی وجود ندارد به منظور کنترل و مراقبت بیشتر ترتیبی داده شود مانند معاودین امور مربوط به هدایت این افراد به مرکز از لحظه ورود با مساعدت ساواکهای محل به عده مقامات مرزبانی گذارده شود لیکن تأکید گردد این افراد بایستی به ترتیبی که فعلاً معمول است مستقیماً به مرکز منتقل تا ترتیب خروج آنان به وسیله شهربانی مرکز و نماینده اسرائیل داده شود.^۱

علی‌ایحال همکاری مستمر ساواک با محافل صهیونیستی در انتقال یهودیان عراقی به فلسطین اشغالی به طور جدی ادامه یافت:

هفده نفر یهودی عراقی از عراق به تهران وارد گردیده‌اند که تعداد دوازده نفر از آنها هم‌اکنون در هتل سینا اقامت گزیده‌اند که آمادۀ حرکت با لیسۀ پاسه [گذرنامه] می‌باشند و ۵ نفر آنها به اسامی امین‌شرع العبدۀ‌نبی، روت معلم، گرجیه عینی، اسحاق ریاضی‌توفیق و وسیم توفیق در تاریخ ۵۱/۵/۳۰ ساعت ۶:۵۰ با هواپیمای شرکت هواپیمایی ال-عال از کشور خارج گردیدند.^۲

دیگر همکاری رژیم شاهنشاهی با اسرائیل در همین زمینه، انتقال یهودی‌های هند و پاکستان به ایران و سپس به فلسطین اشغالی بود:

در تاریخ یکشنبه هواپیمایی ایران از کراچی با ۷۴ نفر زن [۱]، مرد [۱]، کوچک [۱] و بزرگ از اهالی هندوستان یهودیان مهاجر به‌طور ترانزیت وارد فرودگاه و در ساعت ۲ بعدازظهر ال-عال وارد و به لیدا پرواز نمود. در فرودگاه آقای رئیس آژانس یهود [۱]، معاون ایشان و آقای سیگل رئیس

۱. صورتجلسه کمیسیون، مورخ ۴۹/۱۰/۱۳، ادارات کل دوم، سوم و هشتم ساواک.

۲. سند ساواک، شماره ۴۰۸۷/۲۰/۲۱۵، مورخ ۵۱/۶/۶.

حزب مهاجرت آمده بودند.^۱

این حرکت، در آن دوره، به طور بی‌وقفه ادامه داشت. گزارش ساواک در این باره حاکی است:

ساعت ۱۰ صبح روز پنج‌شنبه مذکور ۷۵ نفر مهاجرین یهودی هندوستان به وسیله هواپیمای شرکت هواپیمایی ایران به فرودگاه مهرآباد وارد و سپس با هواپیمای العال به سوی اسرائیل پرواز نموده‌اند و در فرودگاه [،] ساخور رئیس جدید آژانس یهود و سایر کارکنان مربوطه در تحویل و تحول اثنائیه مهاجرین حضور داشته‌اند.^۲

مأمورین ذی‌ربط فرودگاه و حتی ساواک با دریافت رشوه از مؤسسات صهیونیستی حتی از بازرسی و بازبینی محموله‌های یهودیان مهاجر هندی صرف‌نظر می‌کردند: موضوع: مهاجرت یهودیان هند به اسرائیل

شب چهارشنبه ۴۱/۱۲/۱۵ هفتاد نفر از یهودیان مهاجر هندی برای عزیمت به کشور اسرائیل وارد فرودگاه مهرآباد گردیده و این عده سحرگاه امروز با هواپیمای بی. او. ا. سی به اسرائیل عزیمت نمودند. پس از آن که هواپیمای حامل مهاجرین مزبور در فرودگاه به زمین نشیند [نشست] رفیع یوسفی کارمند مؤسسه آژانس یهود به فرودگاه مهرآباد رفته مبلغ پنج‌هزار ریال بین ارزیابها، چهارهزار ریال بین مسئولین گذرنامه و دوهزار ریال هم به رئیس بندر پرداخت نموده و در نتیجه هیچیک از جامه‌دانهای مهاجرین مزبور از لحاظ گمرگی و غیره بازرسی نشد.^۳

گزارش دیگر ساواک درباره ورود یهودیان هندی و سپس انتقال آنها به اسرائیل چنین است:

ساعت ۱۲:۳۰ روز ۵۰/۲/۱۲، ۱۹ نفر مهاجر هندی از دهلی وارد تهران شده و به وسیله رفیع یوسفی کارمند آژانس یهود به هتل سینا هدایت شدند. ضمناً قرار است نامبردگان روز ۵۰/۲/۱۳ با هواپیمای شرکت العال

۱. گزارش ساواک، مورخ ۳۶/۱۲/۴.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۹۳۷، مورخ ۳۷/۳/۱۸.

۳. سند ساواک، شماره ۴۸۱۵/بخش ۳۱۲، مورخ ۴۱/۱۲/۱۶.

تهران را به سوی اسرائیل ترک نماید.^۱

گزارش‌های ساواک نشان می‌دهد که موضوع انتقال یهودیان هند به ایران و سپس فلسطین اشغالی حرکتی مداوم در آن سالها بود که با همکاری رژیم پهلوی و کانون‌های صهیونیستی در جهت اهداف و مطامع رژیم صهیونیستی انجام می‌گرفت:

ساعت ۱۱:۴۵ روز ۵۱/۱۰/۳ وسیله هواپیمای ایران ایر تعداد ۴۵ نفر مهاجر هندی وارد تهران گردیده‌اند که به وسیله اتوبوس ایران ایر به همراهی منصور موسی‌زاده به هتل کمودور فرستاده شدند. نامبردگان روز دوشنبه ۵۱/۱۰/۴ با هواپیمای ال-عال تهران را به مقصد اسرائیل ترک نمودند.^۲

براساس مندرجات اسناد و گزارش‌های ساواک، یهودیان پاکستانی نیز همچون یهودیان هند، با همکاری رژیم پهلوی و اسرائیل، پس از ورود به تهران به فلسطین اشغالی منتقل می‌شدند:

موضوع: ۶ نفر مهاجر پاکستانی

روز ۵۱/۶/۹ از طریق مرز زاهدان ۶ نفر مهاجر یهودی پاکستانی به تهران وارد و در هتل سینا اقامت گزیده‌اند که روز ۵۱/۶/۱۳ کشور را به وسیله هواپیمای شرکت هواپیمایی العال به سوی اسرائیل ترک نمودند.^۳

همکاری رژیم شاهنشاهی با اسرائیل جهت انتقال یهودیان مناطق و ممالک همجوار ایران به فلسطین اشغالی بلافاصله پس از اعلام تأسیس رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۴۸ م/۱۳۲۷ ش نصح گرفت. بنابراین می‌توان گفت که ایران شاهنشاهی از همان زمان به عنوان ایستگاه انتقال یهود ایران و حتی برخی کشورهای اطراف به فلسطین اشغالی عمل کرده است:

وزارت کشور، شهربانی کل کشور، قسمت امور همگانی، اداره اقامت اتباع خارج

و گذرنامه، شماره ۲۱۰۵۵/ه، تاریخ ۲۹/۷/۲۶ [۱۳]

وزارت کشور

۱. سند ساواک، شماه ۲۰/۲۱۰۷۲، مورخ ۵۰/۲/۱۳.

۲. سند ساواک، شماره ۲۰/۴۳۸۱۹، مورخ ۵۱/۱۰/۱۰.

۳. سند ساواک، شماره ۲۰/۴۰۸۹۰، مورخ ۵۱/۶/۱۴.

تعقیب نامه شماره ۱۷۲۹۶/ه، ۲۹/۶/۲۵ به استحضار می‌رساند که در تاریخ ۱۳۲۹/۷/۹ تعداد ۱۷۴ خانواده پناهنده عراقی که جمع نفرات آنها از مرد و زن و بچه ۸۴۷ نفر بوده‌اند به تهران وارد و پس از رسیدگی و انجام تشریفات لازمه پروانه عبور (لسه پاسه) جهت آنها صادر گردید که هرچه زودتر به فلسطین عزیمت نمایند.

[۲۹۳۰۰۴۰۹۷] از طرف رئیس شهربانی کل کشور- سرهنگ

سرتیپ پورکارگشا [امضا]^۱

مساعدت و حمایت رسمی دستگاه‌های دولت شاهنشاهی برای انتقال یهودیان کشورهای اطراف از طریق ایران به فلسطین، در آن دوران، از زوایای گوناگون قابل تأمل است:

وزارت امور خارجه، اداره گذرنامه و روادید

شماره ۲۲۴۹۰/۶۳۸۷، تاریخ ۳۰/۶/۲۱ [۱۳] پیوست دارد

وزارت کشور

به طوری که استحضار دارند چندی قبل کمیسیونی در نخست‌وزیری با حضور نماینده آن وزارتخانه و اداره کل شهربانی و نماینده آژانس یهود Agency Jewish^۲ تشکیل گردید و نماینده مؤسسه نامبرده متعهد شد که در کوتاهترین مدت ممکنه مهاجرین یهودی مقیم ایران را به فلسطین اعزام نمایند [...]

[۲۹۰۰۰۶۴۸] وزیر امور خارجه [امضا سیدباقر کاظمی]^۳

کانون‌ها و مؤسسات صهیونیستی نیز در مقابل همکاریهای مستمر دولت شاهنشاهی در امر انتقال یهودیان به فلسطین اشغالی، همواره مقامات و دستگاه‌های رسمی کشور را مورد تقدیر و تشویق قرار می‌دادند و از همکاریها و مساعدت صمیمانه [!] آنان تشکر می‌کردند:

۱. اسناد مهاجرت یهودیان ایران به فلسطین، ص ۱۸۷.

2. Jews

۳. همان منبع، ص ۲۰۳.

[آژانس یهود برای فلسطین، دفتر تهران]^۱

[شماره ثبت وزارت کشور ۲۵۹۰۶]، مورخ ۲۴ تیر ماه ۱۳۳۰

وزارت محترم امور خارجه کشور شاهنشاهی

بخش مهاجرت آژانس یهود در ایران خود را موظف می‌داند مجدداً از آن مقام محترم به خاطر کمک‌های جوانمردانه و روح بشردوستی قابل ستایش که دربارهٔ امور مربوطه به پناهندگان عراقی دربارهٔ آنها روا داشته‌اند، صمیمانه تشکر نماید. اولیای محترم آن وزارتخانه حقیقتاً نهایت مساعدت و همراهی را با گذشت و سخاوتمندی که خاصهٔ ایرانیان است دربارهٔ این اشخاص مبذول داشته و در راهنمایی و کمک به پناهندگان عراقی که به عنوان ترانزیت از ایران عبور می‌کنند و همچنین دربارهٔ یهودیان ایرانی که به ملاحظات مذهبی به اماکن مقدسه مسافرت می‌نمایند، حقاً که شیوه دیرینهٔ ایرانیان باستانی و کوروش کبیر [را] ادامه داده‌اند. از ایام باستانی نام پادشاهان بزرگ ایران به همین ملاحظات و به خاطر احساسات مقدس بشردوستی و کمک به یهودیان با تجلیل و احترام شایستهٔ پیامبران در کتب مذهبی و تاریخی یهود ذکر شده است و اینک یهودیان جهان امروز شاهد تجلی همان روح بلند و سخاوتمند و تجدید بشردوستی قابل تقدیس و فراموش نشدنی فرزندان همان پادشاهان می‌باشند. آژانس یهود مفتخر است به عرض برساند که این بلندهمتی و مساعدت ایران و ایرانی و اولیای دولت شاهنشاهی به طور قطع هرگز برای یهودیان فراموش نخواهد بود و فرزندان آنان هم تا هر وقت که باشد آن را در مدنظر خواهند داشت [...]

احترامات فایقه خود را تجدید می‌نماید

[۲۹۰۰۰۶۴۸ ک.ک.] ی[یهودا] داتنر [امضا] رئیس بخش مهاجرت

آژانس یهود در ایران- تهران^۲

نکته قابل توجه درباره انتقال یهودیان به فلسطین آن است که اولاً، نه تنها پس از اعلام تأسیس رژیم غاصب اسرائیل، که دهها سال قبل از آن زمان نیز این قبیل

1. Jewish Agency for palestine. office. forsat, Tel: 3-7933.

۲. سازمان اسناد ملی ایران، صص ۲۰۱-۲۰۲.

تحرکات مرموز در ایران شاهنشاهی وجود داشت. ثانیاً، ایران شاهنشاهی فقط ایستگاه انتقال یهودیان عراق یا هند و پاکستان نبود بلکه یهودیان برخی مناطق آسیای میانه و دیگر ممالک و مناطق جهان نیز از طریق ایران به فلسطین منتقل می‌شدند. سند ذیل نمونه بسیار گویا در این باره است:

وزارت داخله، اداره اول

نمره ۱۰۱، تاریخ اول اردی‌بهشت ماه ۱۳۱۰، محرمانه

وزارت جلیله امور خارجه

عطفاً به مرقومه نمره ۳۰۵۴ راجع به سیزده کلیمی بخارا زحمت‌افزا می‌شود مطابق تلگراف اخیر ایالت خراسان از طرف مأمورین دولت انگلیس به آنها اجازه صادر شده است که به فلسطین بروند و بین دو روز از مشهد حرکت کرده و از ایران خارج خواهند شد.

[امضا علی اصانلو]^۱

سند دیگر در این باره چنین حکایت دارد:

وزارت داخله

نمره ۹، مورخه اول اردی‌بهشت ۱۳۱۰ [۱]، استخراج تلگراف مشهد وزارت جلیله داخله

نمره ۱۰۱، این اشخاص [یهودیان بخارایی مقیم ایران] تابعیت ایرانیه خود را نتوانست [ه] حاضر نمایند ولی از انگلیسها اجازه گرفته‌اند [به] فلسطین بروند. این جانب هم به مهاجرت آنها موافقت دارم. این دو روز از مشهد حرکت می‌نمایند.

[۴۲۲۰.۰۴۲۹۳۰.ک.ک] اول اردی‌بهشت نمره ۹، جم^۲

و اما کارگزاران و گردانندگان خارجی و ایرانی این حرکت و نحوه شکل‌گیری آن به روایت اسناد ساواک چنین است:

به موجب اطلاع واصله موقعی که ایران شناسایی اسرائیل را در گذشته پس گرفت و سفارت اسرائیل در تهران بسته شد گذرنامه سیاسی لئون

۱. همان، منبع، ص ۲۶.

۲. همان منبع، ص ۲۷.

یهودا داتنر سفیر وقت اسرائیل در تهران به گذرنامه معمولی تبدیل گردید و به این ترتیب داتنر در تهران ماند و به منظور رسیدگی به امور مربوط به یهودیها آژانسی در این شهر باز کرد و با همان قدرت دوره سفیر بودن اقدامات خود را انجام می داد. داتنر به عنوان نماینده اسرائیل ارتباط خود را با وزیر امور خارجه ایران ادامه داده، مسافرین عازم اسرائیل از ایران حتی خود یهودیها بدون روادید آژانس مزبور اجازه ورود به خاک اسرائیل را نداشتند. این آژانس سپس سازمانی به نام «کمپ بهشتیه» تشکیل داد که وظیفه آن پناه دادن یهودیهای وارده به ایران از کشورهای مجاور بوده در حال حاضر سازمان مزبور بسیاری از افسران کلیمی را گرد هم جمع آوری می کند وظیفه این افسران تعلیم عملیات نظامی و طرق استفاده و استعمال اسلحه به جوانان کلیمی و تهیه وسائل حرکت آنها به اسرائیل پس از تکمیل تعلیمات آنها می باشد و به این تعلیم یافتگان گذرنامه مجانی داده می شود. سازمان مزبور در تهران، چهارراه فوزیه، کوچه نوح واقع است علیهذا در اجرای اوامر ریاست اداره یکم خواهشمند است دستور فرمایند بطور بسیار محرمانه و غیرمحمسوس در مورد مراتب مذکور بررسی نموده نتیجه را به این بخش اعلام نمایند.^۱

در سند دیگر ساواک چنین آمده است:

در ژانویه ۱۹۶۵ کنگره سالانه صهیونیسم در اسرائیل تشکیل شد. در این کنگره نمایندگان اعزامی از ایران عبارت بودند از:

۱- رعنا (عضو بازنشسته وزارت دارائی) به نمایندگی از سازمان مخفی صهیونیسم در ایران.

۲- ابراهیم موره به نمایندگی شعب احزاب مذهبی اسرائیل در ایران.

۳- کرمانیان مدیر بنگاه مزرعه و شرکتهای اسرائیلی در ایران به نمایندگی احزاب دست راستی اسرائیل در ایران.

۴- منوچهر امیدوار (معاون سازمان سخنوت) نماینده سازمان جوانان

یهودی در ایران.

۵- دکتر رحیم، شغل پزشک، ساکن خیابان پهلوی، نزدیک کافه شهرداری (عنوان نمایندگی این شخص شناخته نشده است).

۶- دکتر رحیم، شغل پزشک، آدرس کانون خیرخواه واقع در خیابان سیروس (عنوان نمایندگی این شخص شناخته نشده است).

در روزهای آخر جلسات کنگره صهیونیسم، حبیب القانیان بازرگان معروف و جمشید کشفی نماینده مجلس شورای ملی به مدت چهار روز بطور محرمانه حتی بدون اطلاع خانواده‌هایشان به اسرائیل مسافرت و در سه جلسه کنگره شرکت کرده‌اند. در این کنگره درباره مهاجرت یهودیان به اسرائیل تا میزان یکصد هزار نفر در سال ۱۹۶۶ موافقت به عمل آمد و بودجه‌ای که صهیونیسم جهانی در اختیار دولت اسرائیل می‌گذارد مورد تصویب واقع گردیده است.

به علت اینکه در حال حاضر فقط یهودیان ایران و لهستان مایل به مهاجرت به اسرائیل هستند کنگره موافقت نموده که از ایران و کشورهای عربی که یهودیان آن بتوانند خود را به ایران برسانند در سال ۶۶ تا حدود هشتاد هزار نفر از لهستان و سایر کشورهای اروپایی ۲۰ هزار نفر دیگر به اسرائیل مهاجرت نمایند. در سال ۱۹۶۵ هر هفته ۳۰۰ یهودی به اسرائیل مهاجرت نموده که تعداد کمی از آنها به نام مهاجرت بوده است. بطور کلی در سال ۱۹۶۵ شش هزار نفر یهودی از ایران به اسرائیل مهاجرت و در اماکنی که قبلاً تهیه شده بود اقامت نموده‌اند.

در سال گذشته به علت اینکه تعدادی از داوطلبان یهودی ایران بیمار تشخیص داده شده‌اند، یا آنها را از اسرائیل به ایران عودت داده و یا اجازه مسافرت و مهاجرت به آنها داده نشده است.

در بخشنامه‌ای که در اوایل سال ۱۹۶۶ بین یهودیان ایران پخش شد فقط اشخاص سالم، دارای حرفه و جوان حق مهاجرت دارند.

تعیین حق‌السهم ۸۰ هزار نفر [برای] داوطلبان ایرانی همه مشمول ایرانیها نمی‌شود بلکه صدی ۵۰ [پنجاه درصد] آنها برای مهاجرین یهودی از کشورهای عربی در نظر گرفته شده است زیرا کنگره صهیونیسم

بین‌المللی نمی‌خواست در مصوبات خود نام مهاجرین یهودی عرب را ذکر نماید تا دولتهای عربی متوجه این نکته شده و از خروج آنها جلوگیری کنند. بعلاوه بنا به آمار تهیه شده در سال ۱۳۳۰ بوسیله اداره آمار عمومی در همه ایران ۷۵ هزار یهودی که مذهب خود را اظهار نموده‌اند وجود دارد در حالیکه انجمن کلیمیان ایران معتقد است که در ایران ۱۲۰ هزار کلیمی زندگی می‌نمایند.^۱

اکنون معلوم است که صهیونیست‌های اسرائیلی با این تمهید در فکر جمع‌آوری نیرو برای جنگ ژوئن ۱۹۶۷ م/۱۳۴۶ ش، بوده‌اند. ساواک در سند ذیل آمار یهودی‌های ایرانی را که به اسرائیل رفته‌اند نیز ارائه کرده است:

با بررسی‌هایی که به عمل آمده است؛ در شهرستان شیراز آقای موسی کهن کوچک فرزند پیناس تحت عنوان نماینده آژانس یهود، اغلب وسایل مسافرت کلیمیان مقیم آن شهر را به اسرائیل فراهم می‌نماید. همچنین در شهرستان اصفهان آقای گرشون ابراهیمیان فرزند سلیمان شغل آموزگار دبیرستان اتحاد تحت عنوان نماینده آژانس مذکور از سال ۱۳۳۸ تا حال [۱۳۴۵] کلیمیانی را که قصد مهاجرت به اسرائیل را دارند به تهران اعزام می‌دارد تا وسیله آژانس مزبور ترتیب خروج آنان از کشور داده شود. بعضی مواقع از طرف آژانس فوق‌الذکر نمایندگانی هم برای تشویق و ترغیب کلیمیان برای مسافرت به اسرائیل به شهرستانها اعزام می‌شود [...] بطور تقریب و بنا به اطلاعی که بدست آمده تاکنون کلیمیانی که از شهرستانهای مشروحه زیر محل سکونت خود را به قصد اسرائیل ترک نموده‌اند بدین شرح می‌باشد: از شهرستان یزد ۴،۱۰۰ نفر؛ شیراز ۲،۵۰۰ نفر؛ کرمانشاهان ۱۱ خانوار؛ کازرون ۷۸ نفر؛ سنندج ۹ خانوار؛ کرمان ۴ نفر. ضمناً از خروج کلیمیان از سایر شهرستانها اطلاعی بدست نیامده [...] ^۲

۱. سند ساواک، مورخ ۴۵/۲/۱۳.

۲. سند ساواک، شماره ۷۵۱۱-۱۷۵، مورخ ۴۵/۶/۵.

در سند مورخ ۴۵/۷/۷ ظاهراً ساواک با شک سؤال می‌کند که هدف این مسافرتها چیست؟

ضمن تماسی که با آقای شم‌طوب (کارمند آژانس و متصدی تهیه گذرنامه‌های آژانس یهود) بعمل آمد نامبرده اظهار داشت که اولین دسته مسافرین یهودی مهاجر که گذرنامه آنها در دست تهیه است در روز ۴۵/۷/۴ آماده خواهد شد که مسافرین مهاجر به اسرائیل عزیمت نمایند. نظریه: نامبرده در تابستان گذشته مرتباً به اسرائیل مسافرت می‌نمود. ملاحظات: به منبع توصیه شد تحقیق نماید افراد مذکور چند نفرند و برای چه منظوری به اسرائیل خواهند رفت. در صورت امکان مشخصات و تاریخ حرکت نامبردگان را تهیه و گزارش نماید.^۱

بعد از جنگ ۱۳۴۶/۱۹۶۷، حتی افراد و مأموران صهیونیست هم جابجا شدند. گزارش چنین می‌گوید:

بعد از حوادث اخیر منطقه عربی خاورمیانه، مهاجرت خانواده‌های یهودی ایرانی به اسرائیل شروع شده تا جایی که در هفته‌های اخیر چندین خانواده عزیمت نموده‌اند. تغییراتی نیز در آژانس حاصل شده و آقای تی‌نیو رئیس قسمت کودکان تغییر مأموریت داده و با هواپیما به اسرائیل پرواز نموده است.

آقای گرنبل شکرون نیز که از مأمورین اعزامی آژانس یهود برای مهاجرت بود پس از ۳ سال مأموریت خود، ایران را به قصد اسرائیل ترک نمود و نیز گفته شده، آقای لبانون رئیس آژانس یهود در ایران در نتیجه اختلاف با اعضاء انجمن کلیمیان و عدم همکاری با ابراهیم موره تا دو ماه آینده تغییر سمت داده و به اسرائیل خواهد رفت.^۲

به این ترتیب، برای شرایط جدید، تشکیلات و افراد جدید، به منظور نظم و نسق امر مهاجرت در سال ۱۳۴۷ برقرار گردید:

بطوری که آقای الیاهو شمطوب که سمت معاونت ایرانی آژانس یهود

۱. سند ساواک، شماره ۴۵/۲۰/۱۵۳۷۲، مورخ ۴۵/۷/۷.

۲. سند ساواک، شماره ۴۵/۲۰/۱۱۸۵۹، به تاریخ ۴۶/۴/۱۱.

(سخنوت) در ایران را به عهده دارد اطلاع می‌دهد که اعضاء انجمن علیا (مهاجرت) یهودیان ایران تکمیل گردیده است و افراد مشروحه زیر به عضویت انجمن مزبور درآمده‌اند:

۱- آقای دکتر لقمان امینی دندانپزشک و عضو انجمن کلیمیان تهران و پزشک دندانساز کانون خیرخواه.

۲- مهندس یاخیه،^۱ دوست صمیمی و پادو[ی] ربی مئیر عزری و عضو عمران و آبادی قزوین متعلق به اسرائیلی‌ها.

۳- منوچهر امیدوار عضو آژانس یهود.

۴- عطااله یومطوب دلال و پادو[ی] حبیب القانیان و عضو شورای خیریه یهود.

۵- مهندس بنایان آرشیکت.

۶- یوسف کهن معاون انجمن کلیمیان تهران و دوست منوچهر امیدوار.

ضمناً جهت تسریع و کمک به یهودیان مهاجر ایرانی پولهایی جمع‌آوری شده و بوسیله عطااله یومطوب خرج می‌گردد.^۲

عوامل محرّک

صهیونیست‌ها برای راه انداختن این جریان عظیم جابجایی انسانها، از چند جهت مختلف حرکت می‌کردند:

۱- محاسبهٔ زد و بندهای سیاسی و حرکت در جهت جریان‌هایی که اثرگذار در امور کشورها بودند.

۲- تحریک یهودی‌ها- به انواع و اشکال مختلف- برای ترک دیار خود و رفتن به جایی که هیچ از آن نمی‌دانستند.

۳- فراهم آوردن امکانات زندگی در فلسطین چه از جهت امنیت، چه کار و چه فضای حیاتی و چه بیرون راندن فلسطینیان و ...

۱. در بعضی اسناد «مهندس یاخیه» نوشته شده است.

۲. سند ساواک، شماره ۱۹۳۵۴/۲۰ هـ ۴، مورخ ۴۷/۴/۱۲.

در بخش زد و بندهای سیاسی، در صفحات گذشته به بخشی از این دسیسه‌ها هرچند به اجمال اشاره شد. طبعاً بحث بیشتر در این زمینه، وقت و حجم بیشتری را می‌طلبد. اما برای تهییج و تحریک یهودی‌ها و راندن آنها به سمت فلسطین از عوامل متعدد و عناصر فراوانی استفاده می‌شد:

تحریک احساسات دینی و گرایش‌های ملی و حساسیتهای فرهنگی یهودی‌ها یکی از این عوامل بود که به دست افراد داخلی و همچنین مأموران اسرائیلی انجام می‌شد. مثلاً در ایران به روایت اسناد ساواک، مأموران اسرائیلی با هدف شوراندن یهودی‌ها و بردن آنها به فلسطین مدام بین ایران و اسرائیل در حرکت بودند. در این باره، مطالعه تعدادی از اسناد ساواک، موضوع را بیش از پیش گویا و واضح می‌کند:

پس از تشکیل کنگره صهیونیست، در ایران فعالیت آژانس یهود به منظور اعزام عده بیشتری از یهودیان خصوصاً جوانان یهود به اسرائیل افزایش یافته و طبق دستوراتی که از طرف دولت اسرائیل به سران و مسئولین مؤسسات یهود در ایران به منظور ایجاد تسهیلات لازم جهت مهاجرت یهودیان به اسرائیل داده شده از مرکز دستورات محرمانه بخش نامه مانندی به شهرستانها صادر و ضمن آن تأیید گردیده جوانانی که مایل به مهاجرت به اسرائیل می‌باشند به تهران اعزام دارند تا به خرج آژانس به اسرائیل اعزام شوند و روی این اصل از سال ۱۳۳۰ به بعد فعالیت آژانس یهود جهت اعزام یهودیان خصوصاً جوانان یهود به اسرائیل بی‌سابقه است و فعلاً در هفته ۲ الی ۳ هواپیما هر یک ۶۰ الی ۸۰ نفر به اسرائیل پرواز می‌کنند و طبق اظهار مقامات آژانس مذکور بزودی تعداد پروازها در هفته به ۴ الی ۵ افزایش خواهد یافت.

از قرائن و آمارها چنین استنباط شده که در حال حاضر قسمتی از وجوه حاصله از فروش طلاهای وارده به نام دکتر دوریل و شوستی و سایر سران یهود به مصرف اعزام مهاجرین یهود می‌رسد. مسئولین اعزام یهودیان به خارجه عبارتند از:

۱- شمطوب کارمند رسمی و مأمور تحصیل گذرنامه و پروانه خروج و لسه پاسه.

یهودیان که با اغلب مقامات اداره گذرنامه، اطلاعات شهربانی و گمرک و هواپیمایی کشوری آشنا و روابط صمیمانه دارد و از طرف آژانس یهود جهت این اشخاص مقرری ماهیانه منظور و توسط شمطوب به آنها پرداخت می‌گردد.

۲- رفیع کارمند آژانس، مسئول تنظیم امور مسافرت و حل و فصل امور گمرکی.

۳- منصور کارمند آژانس.^۱

در سند دیگر در این باره می‌خوانیم:

عصر روز مزبور [۳۷/۲/۳] به مناسبت تصادف با دهمین سال استقلال دولت اسرائیل مجلس جشنی با حضور عده‌ای در حدود شش هزار زن و مرد و بچه کلیمی در کمپ بهشتیه مهاجرین یهودی واقع در میدان فوزیه گورستان سابق کلیمیان برپا بوده است. در این جشن بدوآ بن‌نیسان رئیس آژانس یهود به مناسبت دهمین سال استقلال دولت اسرائیل به زبان عبری سخنرانی و از کمک و همکاری اولیاء دولت ایران اظهار تشکر نموده و سپس در میان ابراز احساسات حضار سرود شاهنشاهی نواخته شده و سرود ملی اسرائیل نیز توسط جوانان خوانده شد و بعداً دوب دوانی^۲ رئیس کل آژانس یهود هم در همین زمینه به زبان عبری نطقی ایراد کرده و اظهارات نامبردگان توسط جهانی نام به زبان فارسی ترجمه می‌شده است.

دیدیا شوفط خاخام یهودیان هم برای سلامتی شاهنشاه دعا کرده و این مجلس تا پاسی از شب ادامه داشته است.

عصر روز جمعه ۳۶/۲/۵ نیز به همین مناسبت جشن مفصلی در سالن هنر پلازا ترتیب داده شده بود که اغلب از یهودیان درجه ۱ و ۲ مقیم تهران و سران آنها در آن شرکت کرده و طبق برنامه پیوست برنامه جشن انجام شده است.

۱. سند ساواک، شماره ۲-۳-۴۶۹۲، مورخ ۱۳۳۶/۱۱/۳۰.

۲. در برخی اسناد «ذب دوانی» آمده است.

توضیح آنکه بلیط‌های ورودی این جشن که ۲ نسخه آن به ضمیمه است هر یک به مبلغ پانصد ریال به فروش رسیده و ناطقین هم به زبان عبری صحبت و اظهارات آنها به زبان فارسی ترجمه می‌گردیده است.^۱

صبح روز مذکور [۳۷/۲/۱۴] به مناسبت خروج دوب دوانی باروخ رئیس اداره مهاجرت اسرائیل مقیم اورشلیم که در حدود ۲۵ روز قبل به تهران وارد و به شهرستانهای ایران مسافرت نموده بود، جلسه‌ای با حضور نمایندگان یهود اصفهان، شیراز، بروجرد، یزد نمایندگان اداره مهاجرت و آژانس یهود، سپیر وحمانی و نماینده اعزامی اداره مهاجرت اسرائیل بن نیسان، الياهو شمطوب در سالن رستوران اداره کل هواپیمایی ایران تشکیل و پس از یک ساعت مذاکره و بحث در مورد مهاجرت اتباع یهود ساکن ایران و تبلیغ و تشویق آنان جهت عزیمت به اسرائیل دوب دوانی به اتفاق [داتنر] رئیس سابق آژانس یهود با [به] اسرائیل عزیمت نموده است.^۲

از طرف آژانس یهود اخیراً فعالیت بی‌سابقه‌ای جهت اعزام مهاجرین یهود به اسرائیل شروع شده و طی هفته گذشته نیز در حدود ۲۰۰ نفر از یهودیان مقیم شهرستانها برای مهاجرت به اسرائیل به تهران وارد و در حال حاضر در حدود ششصد نفر زن و مرد و بچه کلیمی در کمپ بهشتیه آماده حرکت به فلسطین می‌باشند. قرار است طی هفته جاری چند فروند هواپیمای اضافی برای حمل مهاجرین به تهران وارد شود.^۳

باید توجه کرد که در ایام وقوع این جریانات، سالهای ۱۳۳۶ و ۳۷ که مقارن سالهای ۱۹۵۷ و ۱۹۵۸ میلادی است، اسرائیل برای جنگ با مصر بر سر تصاحب کانال سوئز آماده می‌شد. در عین حال به نحوی عمل می‌کرد که کسی متوجه این هدف نشود. اما از روشهای دیگری هم برای تشویق و تحریک یهودی‌ها استفاده می‌شد. مثلاً سفرهای یک هفته‌ای برای بچه‌های یهودی بالای ۸ سال از آن جمله بود. سند ساواک در این مورد قابل توجه است:

۱. سند ساواک، شماره ۲-۲۹۵۳، مورخ ۳۷/۲/۶.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۴۸۹۳، مورخ ۳۷/۲/۱۸.

۳. سند ساواک، شماره ۲-۱۵۵۲، مورخ ۳۷/۴/۲۹.

روز گذشته [۳۸/۴/۱۵] از طرف شمعون لویز نماینده مهاجرت اطفال یهود در ایران (وابسته به سازمان آژانس یهود در ایران) اعلامیه‌ای به زبان عبری بین یهودیان منتشر و ضمن آن از اولیاء اطفال یهودی دعوت و تشویق شده که در ایام تعطیلات تابستانی فرزندان از ۸ سال به بالای خود را جهت دیدن اسرائیل به وسیله شعبه مزبور به آن کشور اعزام و مطمئن باشند که تحت نظر مربیان ورزیده از آنها مراقبت به عمل خواهد آمد و در ایام اقامت در اسرائیل جای هیچگونه نگرانی برای آنها در بین نخواهد بود.^۱

برنامه‌ریزی و تدارک سفرهای کوتاه‌مدت به اسرائیل، برای مقامات سیاسی، استادان دانشگاه، روزنامه‌نگاران و افراد مؤثر فرهنگی از دیگر تحرکات مرموز کانون‌های صهیونیستی در ایران بود:

بنا به درخواست دکتر دوریل و عزری از مقامات دولت اسرائیل قرار است چند نفر از رجال از جمله آقای نیساری وزیر بازرگانی، پروفیسور عدل، جمشید علم و شجاع‌الدین شفا سخنگوی دربار برای دیدن اسرائیل به آن کشور دعوت شوند و در این مورد مکاتباتی بین آژانس یهود و وزارت امور خارجه اسرائیل به عمل آمده است.

توضیح آن که عزری قبلاً در این مورد با چند نفر از کسانی که بایستی دعوت شوند ملاقات و نظر آنها را نسبت به این دعوت جلب نموده است.^۲

گزارش دیگر ساواک در این باره چنین می‌گوید:

پس از تأسیس خط هوایی شرکت سهامی العال بین تهران و تل‌آویو از طرف مؤسسه مذکور عده‌ای از ایرانیان برای مدت ۸ روز از تاریخ ۳۸/۶/۱ با هواپیمای العال به اسرائیل عزیمت و ساعت ۸ صبح روز ۳۸/۶/۸ به تهران بازگشت داده شده‌اند.

از طرف شهربانی به جراید دستور داده شد که خبر مسافرت و اسامی

۱. سند ساواک، شماره ۲-۱۶۵۲، مورخ ۳۸/۴/۱۶.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳۴۶۱، مورخ ۳۷/۸/۱۳.

مسافرین در جراید منتشر نشود.

سرهنگ پایدار رئیس اداره گذرنامه، دکتر غفاری از وزارت بازرگانی، شاهنده مدیر روزنامه فرمان،^۱ اربابی معاون اداره کل هواپیمایی جزو مدعوین بوده‌اند که اسامی کامل مسافرین در لیست تنظیمی به پیوست تقدیم می‌شود.^۲

شیوه دیگری که برای راندن یهودی‌ها به فلسطین مورد بهره‌برداری صهیونیست‌ها قرار می‌گرفت، استفاده از یک رابطه فرهنگی نابسامان بین یهودی‌ها و ملت‌های دیگر بود. یهودی‌ها عموماً با رباخواری، فساد، تکبر، حسادت، دسیسه و توطئه و خلاصه همه انواع حرکاتی که مردم را تحریک می‌کند موجب دلگیری و نارضایتی دیگر ملت‌ها و بعضاً باعث عکس‌العمل‌های خشن می‌شدند. صهیونیست‌ها از این خاصیت استفاده و با ایجاد حوادثی، به این خشونت‌ها دامن می‌زدند تا یهودی‌ها برای حفظ جان و مال خود فرار کرده و به فلسطین بروند:

از آن جمله واقعه نزاع میان یهودی‌ها و مسلمانان تهران در محله کلیمیه‌است. این حادثه که در ۲۰ فروردین سال ۱۳۰۱ ش/ ۱۹۲۲ م. روی داد و با حضور قوای نظامی خاتمه یافت ... ظاهراً صهیونیست‌های یهودی در تهران طی آن سال‌ها مرکزی را تحت نام «مجمع مرکزی تشکیلات صهیونیت ایران» ایجاد کرده بودند و با تحریک عامه اقلیت یهود، آنها را واداشته بودند تا با مجروح ساختن یکی از اعضای بیت مرحوم آقاشیخ عبدالنبی، از مجتهدین بزرگ تهران، زمینه را برای بروز درگیری فراهم سازند. این درگیری‌ها که تقریباً تا اواسط همان سال ادامه یافت سبب شد تا نمایندگی‌های مهم خارجی آن روزگار بر له تشنج‌آفرینان موضع‌گیری نمایند ... بروز این جریان سبب شد تا مستمسک جدیدی برای «صهیونیست»‌های ایرانی فراهم گردد تا یهودیان را به بهانه عدم تأمین امنیت به مهاجرت ترغیب نمایند.

۱. عباس شاهنده، پس از این مسافرت کتابی چاپ کرد به نام «خاطرات سفر به اسرائیل» که در آن به شدت از اسرائیل تعریف و تمجید نمود و مرحوم سیدغلامرضا سعیدی در جواب او کتابی با نام «خطر جهود» در قطع جیبی منتشر کرد که بسیار خواندنی است و در آن ایام بالحنی تند و مهیج، اثر مطلوبی در جامعه داشت.

۲. سند شماره ۲-۳۹۱ مورخ ۳۸/۶/۹.

«... بالاخره نتیجه آن شد که ... ۵۶ نفر ... عازم بیت‌المقدس شدند و چند هفته بعد حدود ۱,۳۰۰ نفر ترک وطن نموده ...»

این سیل مهاجرین که اموال خود را در تهران بفروش رسانده و دارایی خویش را پس از تبدیل ریال به طلا و ارز برای انتقال آماده می‌کردند بزودی به یکی از مشکلات سیاسی و اجتماعی ایران مبدل شدند ...^۱

صهیونیستها خود به صراحت می‌گفتند اینک (بعد از نابودی نازیسم) به منابع جدید آنتی‌سمیتیسم نیاز بود و لذا لازم می‌آمد که چنین منابعی را بسازند. بن‌گورین در این زمینه گفت: «من از اعتراف بدین نکته شرم ندارم که اگر قدرت می‌داشتم- چنان که آرزویش را دارم- گروهی از جوانان کاری را جدا می‌کردم؛ جوانان هوشمند، شایسته و فداکار نسبت به آرمان ما و مشتاق و آرزومند کمک به رهایی یهودیان، آنوقت این جوانان را به ممالکی می‌فرستادم که یهودیان‌شان غرق در خودخواهی گناه آلوده‌اند. وظیفه این جوانان این بود که خود را غیر یهودی جلوه دهند ... و یهودیان را با شعارهای ضد یهود به ستوه آورند؛ شعارهایی مانند «یهودی قاتل، یهودی برگرد به فلسطین ...» من قول می‌دهم که نتیجه کار از لحاظ مهاجرت، هزاران بار بیش از نتایج موعظه هزاران فرستاده‌ای می‌بود که در گوشهای ناشنوا خوانده‌اند.^۲

از تدابیر دیگر صهیونیستها ایجاد امید بود و آرزوی استقلال و آزادی و داشتن دولت یهودی که عامل محرکه نیرومندی بود و به این عنوان تلقین می‌شد که یهودی‌ها هرچه گرفتاری دارند از نداشتن دولت و سرزمین و سرگردانی در میان ملل دیگر است و لذا نتیجه می‌گرفتند که برای رهایی باید به فلسطین رفت تا همه گرفتاریها رفع شود. یکی از نظریه‌پردازان و بزرگان صهیونیسم سالها قبل از تشکیل دولت صهیونیستی نوشته بود:

صهیونیسم تنها درمان و چاره مشکل دیرینه قوم یهود است؛ چون تنها صهیونیسم است که به حل بنیادی این مشکل کمر همت بسته است. بدون

۱. ایران و مسأله فلسطین؛ صص ۱۱۲ و ۱۱۳ و ۱۱۶.

۲. یوری ایوانف؛ صهیونیسم، ترجمه ابراهیم یونسی، انتشارات امیرکبیر، چاپ سوم، ۱۳۵۶، ص ۱۵۱ و مقایسه شود با مندرجات صفحات ۹۲ به بعد اسناد مهاجرت یهودیان ایران به فلسطین.

داشتن موطن؛ رهایی، واژه‌ای بی‌معنا خواهد بود. بزرگترین خطری که صهیونیسم و در عین حال ضدیت با صهیونیسم را تهدید می‌کند، جدا کردن آرمان صهیونیسم و رهایی قوم یهود از یکدیگر است؛ اینکه مردم چنین تصور کنند که این دو مقوله که در اصل با یکدیگر مرتبط و مکمل یکدیگرند، اهدافی متضاد را دنبال می‌کنند. تمامی یهودیان به فلسطین باز نخواهند گشت اما بسیاری از آنان به این سرزمین مهاجرت خواهند کرد. صهیونیسم بیانگر یکی از عالیت‌ترین جلوه‌های آرمان موجودیت ملی است که شالوده بازسازی جهان را تشکیل می‌دهد...^۱

اما بعد از تشکیل رژیم صهیونیستی شیوه‌های تبلیغاتی و نحوه نگاه آنها عوض شد. سند ساواک حاکی است:

عصر روز یکشنبه گذشته تصادف با یک‌صدمین سال تأسیس آلیانس اسرائیلیت یونیورسال (اتحادیه بین‌المللی یهود) که مرکز آن در پاریس است و در اغلب کشورهای یهودی نشین نیز دارای شعب می‌باشد از طرف انجمن فرهنگی و خیریه اتحاد و مدیران دبیرستانهای اتحاد مجلس جشنی در محل دبیرستان اتحاد واقع در اول خیابان ژاله ترتیب داده شده و عده‌ای در حدود سه هزار نفر از طبقات مختلف و کارمندان مؤسسات یهود در آن شرکت نموده‌اند و طبق صورت پیوست برنامه‌ای اجرا شده و در این مجلس هیچگونه نطق و صحبت سیاسی به عمل نیامده است.^۲

در سند دیگر ساواک می‌خوانیم:

چون اردیبهشت ماه سال ۱۳۴۰ مصادف با دوازدهمین سال استقلال کشور اسرائیل است از هم‌اکنون اولیاء سازمان آژانس یهود مشغول فعالیت شده‌اند و برای برگزاری جشن با اعضای انجمن‌های محلی یهودیان تماسهایی می‌گیرند و هفته گذشته هم بین سران آژانس یهود و مقامات سیاسی اسرائیل در تهران دو جلسه ملاقات در محل آژانس یهود بعمل آمده و اعضاء انجمن کلیمیان و انجمنهای خیریه که در حدود ۱۵۰

۱. ناهوم سوکولوف؛ ج ۲؛ ص ۲۲۶.

۲. سند ساواک، شماره ۲-۳-۱۳۸۵، مورخ ۳۹/۲/۱۷.

نفر بودند در آن جلسات شرکت نموده و برای برقراری و تهیه مقدمات جشن مذاکراتی صورت گرفته و دکتر دوریل نماینده تجارتی اسرائیل و ربی میثرعزری کارمند وزارت امور خارجه اسرائیل و سرهنگ یعقوب ناموردی [نیمرودی] رئیس ضد جاسوسی اسرائیل مقیم ایران، یهودا داتنر رئیس سابق آژانس یهود و یوسف ناس^۱ رئیس آژانس و رئیس خلوتص نیز در این جلسات شرکت داشته‌اند ولی از مفاد مذاکرات اطلاعی بدست نیامده است.^۲

سند ذیل گویای یکی از شیوه‌های تبلیغاتی صهیونیسم است:

دولت اسرائیل تصمیم گرفته است که در تمام کشورهای دنیا جهت تقویت روحیه جوانان و همچنین حزب صهیونیست دست به فعالیت شدید بزند از این جهت از طرف حزب صهیونیست افرادی به کلیه کشورهای دنیا از جمله ایران اعزام خواهند شد که بوسیله خلوتص رهبری و مخارج آن بوسیله این مؤسسه پرداخت می‌گردد. به همین مناسبت قرار است در هفته جاری نوری الحاسید [الحاسیه] از عده زیادی افراد سرشناس یهودی دعوت نماید که در جشنی که به همین مناسبت تشکیل می‌دهد شرکت نمایند. مقصود از این عمل جلب کردن بیشتر یهودیان و جوانان یهود به اسرائیل و حزب صهیونیست و بالاخره رخنه کردن در تمام شئون اجتماعی یهودیان خارج از اسرائیل می‌باشد.^۳

به عنوان نمونه‌ای دیگر می‌توان تبلیغات صهیونیسم را در میان یهودی‌های آمریکایی مورد توجه قرار داد:

تقریباً تا سالهای جنگ جهانی دوم، بیشتر یهودیان آمریکا گرایش به اندیشه جذب و تحلیل در جامعه آمریکایی داشتند و صهیونیستها بیش از ۵٪ همه یهودیان این کشور را تشکیل نمی‌دادند. بقیه یا نسبت به آن بی‌تفاوت بودند یا مخالف ... این وضع مایه نگرانی روزافزون سردمداران صهیونیسم گشت، زیرا

۱. در بعضی اسناد «ناسن» آمده است.

۲. سند ساواک، شماره ۳-۶۰۱۳، مورخ ۳۹/۱۲/۲۰.

۳. سند ساواک، شماره ۳۱۲/۲۴۱۵، مورخ ۴۰/۶/۱۲.

روز به روز به شمار یهودیان آمریکا می‌افزود و نسبت آن به یهودیان دنیا بیشتر می‌شد. وانگهی دومین بند اساسنامه صهیونیستی هر متصل می‌گفت که باید پشتیبانی یهودیان عالم را نسبت به این اندیشه برانگیخت. به همین جهت ماشین تبلیغات عظیم سازمان صهیونیسم به کار افتاد تا هرچه بیشتر از یهودیان آمریکایی را به خود جلب کند... دلیل اساسی مبلغان این بود که یهودیان بیچاره اروپایی که در زیر چکمه‌های هیتلر دست و پای می‌زنند نیازمند عطف توجه برادران خود هستند تا برای رهاندن ایشان از آن جهنم سوزان در اندیشه پناهگاهی باشند. این استدلال سخت کارگر افتاد. هنوز جنگ به پایان نرسیده بود که شمار صهیونیست‌ها در میان یهودیان آمریکا دو برابر گشت. در دوره بعد از جنگ، محال بود که یک یهود آمریکایی بتواند بدون از دست دادن احترام خود در میان یهودیها، کلمه‌ای علیه صهیونیسم بر زبان راند.^۱

جک برن استین، یک یهودی آمریکایی از تبلیغ برای مهاجرت می‌گوید:

قبل از تشکیل دولت اسرائیل در سال ۱۹۴۸، یهودیان سراسر جهان زیر تبلیغات شدید صهیونیستی قرار داشتند که: اسرائیل سرزمین کلیه یهودیان خواهد بود. یک پناهگاه برای یهودیان تحت تعقیب، یک کشور دموکراتیک و تحقق پیشگویی کتاب مقدس. من یک یهودی اشکنازی هستم که ۲۵ سال اولیه عمرم را در ایالات متحده گذراندم ... برای درک کامل داستانی که می‌گویم این مهم است که شما بدانید واقعیت صهیونیست چیست. تبلیغات صهیونیستی، مردم آمریکا را بر این باور پروراند که: صهیونیسم و یهودیت یکی هستند و هر دو دارای طبیعت مذهبی می‌باشند. این یک جار و جنجال دروغین بیش نیست. یهودیت یک مذهب است. اما صهیونیسم یک حرکت سیاسی است که اساساً بوسیله یهودیان اروپای شرقی آغاز شد... غایت و نهایت مقصد صهیونیستها ایجاد دولت واحد جهانی تحت حاکمیت و نظارت صهیونیستها و یهودیان صهیونیست شرقی و بانکداران بین‌المللی است... بعد از جنگ ۱۹۶۷ اعراب و اسرائیل، ما یهودیان با افتخار تمام مباحثات می‌کردیم که «سرزمین ما»

با قدرت و کامیابی تمام پا به عرصه وجود گذاشت ... لذا بین سالهای ۱۹۶۷ و ۱۹۷۰ تقریباً پنجاه هزار یهودی آمریکایی در دام این تبلیغات صهیونیستی افتاده و به اسرائیل مهاجرت کردند.^۱

بعد از تشکیل اسرائیل، جنگهای این رژیم، عامل محرک نیرومندی شد تا یهودی‌ها را به سمت فلسطین بکشاند. به‌ویژه که تبلیغات صهیونیستی همیشه این جنگها را به نفع اسرائیل جلوه می‌داد. این جریان را به روشنی در مهاجرت‌هایی که به شکل وسیع بعد از هر جنگ رخ داده است می‌توان دید و بیشترین و نمودارترین نمونه هم جنگ شش روزه ۴۶/۶۷ است که بسیاری از یهودی‌های جهان را به سمت فلسطین کشاند.

در دوم ژوئن ۱۹۶۷ یعنی سه روز پیش از تجاوز اسرائیل، دکتر امانوئل جاکوبوویتس خاخام اعظم بریتانیا ... گفت: ما باید اطمینان حاصل کنیم که در هیچ جای دنیا یهودی نیست که از این وظیفه شانه خالی کند؛ جوانان باید آماده جنگ باشند و آماده باشند با یک تلفن از اسرائیل بدانجا روند و پستهای حساس را که در نتیجه بسیج افراد خالی مانده‌اند پر کنند. بقیه باید آماده باشند که فوراً خود برحسب درآمد سرانه به اقتصاد اسرائیل کمک کنند.

... برای اینکه نپندارند که گفته جاکوبوویتس یک مورد استثنائی و اظهاری «غیرمسئول» و شخصی بوده است به موردی دیگر، به سخنان بن گوریون که ماهیت سخنان جاکوبوویتس را عیان می‌سازد اشاره می‌کنیم. بن گوریون ضمن بیانات خود گفت: «این به معنای کمک به اسرائیل است، خواه حکومت کشوری که یهودیان در آن مقیمند و تابع آنند بپسندد یا نپسندد. وقتی از ملت واحد یهود سخن می‌داریم باید به این که ملت یهود بر سرتاسر جهان پراکنده است و یهودیان، اتباع ممالکی هستند که در آنها مقیمند توجهی نکنیم.»^۲

در همان روز دوم ژوئن ۱۹۶۷ روزنامه صهیونیستی ایزرائلیتیش وخن بلات Israelitisches Wochenblatt که در سوئیس منتشر می‌شود ... نوشت: موجودیت و امنیت اسرائیل مورد تهدید قرار گرفته است ... در این لحظه خطیر ما از همه برادرانی که در اطراف و اکناف جهان پراکنده‌اند طلب می‌کنیم که

۱. جک برن استین، صص ۴ و ۵.

۲. یوری ایوانف، صص ۲۰۶ و ۲۰۷.

پیوندهای بین «صهیون» و یهودیان سرتاسر جهان را استوارتر کنند. و در جلب همدردی و حمایت مردم جهان نسبت به اسرائیل بکوشند و بر میزان اعانات خویش بیفزایند و نسلهای جوان را به مهاجرت به اسرائیل و انجام وظیفه بجای کسانی که برای دفاع از کشور در مرزها به پاسداری ایستاده‌اند و نیز به ایثار امکانات مادی خویش ترغیب کنند و در تأمین کمکهای مالی مجاهدت نمایند ... میزان کمکهای مالی مورد نیاز این بحران را نمی‌توان از پیش بدرستی معلوم کرد لیکن بهر حال قابل ملاحظه است.^۱

بعداً خواهیم دید که همین جنگ چقدر موجب جلب کمک‌های مادی برای اسرائیل شد.

روژه گارودی در این زمینه می‌نویسد:

جانسون، جنگ شش روزه ۱۹۶۷ را قویاً مورد حمایت قرار داد. زان پس ۹۹٪ یهودیان آمریکایی از صهیونیسم اسرائیلی دفاع بعمل آوردند. امروزه یهودی بودن به معنای پیوند با اسرائیل است.^۲

اما جالب است بدانیم که سردمداران اسرائیل از سالها قبل نقشه این کار را کشیده بودند. آبا ابان دو سال قبل از جنگ ۴۶/۶۷، این جنگ و هم نتایج و پیامدهای آن را پیش‌بینی می‌کند:

آبا ابان در ژوئیه ۱۹۶۵ (در وزارت امور خارجه انگلستان) اعلام کرد: عرب که بدو بازگشت به فلسطین را تقاضا داشت و سپس با فروتنی عقب‌نشینی اسرائیل را به مرزهای ۱۹۴۸ درخواست کرد، با گذشت زمان مجبور خواهد شد جز عقب‌نشینی اسرائیل به مرزهایی که در ۱۹۶۶ یا ۱۹۶۷ بدست خواهد آورد تقاضایی نکنند.

آری همانا که این سخنان اعتراف بی‌هراسی است به ادامه منظوره‌های توسعه‌طلبی یعنی قصدی که از پیش برای حمله در ۱۹۶۷ در سر می‌پرورانده است.^۳

۱. یوری ایوانف، صص ۲۰۷ و ۲۰۸.

۲. روژه گارودی، تاریخ یک ارتداد، ص ۲۲۰. به نقل از Schlomo Avineri؛ تدارک صهیونیسم نوین؛ نیویورک؛ پیسیک بوکز؛ ۱۹۸۱.

۳. گزارش حقوقدانان عرب در الجزایر، ص ۲۲۴.

آمار کوچ یهود ایران به فلسطین

اکنون در این مرحله لازم است، مسأله یهودی‌های ایران، تعداد، عوامل و علل رفتن آنها به فلسطین، براساس اسناد موجود بررسی شود:

ساعت ۱۸:۳۰ روز ۵۱/۵/۲ بنابر دعوت صندوق ملی از اعضای کلاس مدیریت جهت استماع سخنرانی آقای حیثم صادوک رئیس آژانس یهود درباره مهاجرت، ... جلسه‌ای تشکیل گردید ... آقای صادوک ... از سال ۶۹ [۱۹] به سمت رئیس آژانس یهود ایران منصوب شده و تاکنون در این سمت در ایران انجام وظیفه می‌کنند ... در حدود یک ساعت در مورد مهاجرت یهودیان دنیا و ایران بحث نمود ... (و گفت) در سالهای ۱۹۴۸-۱۹۴۹ افراد مهاجر ایرانی ۱،۸۲۱ نفر؛ در سال ۵۰ مهاجر ۱،۹۳۵ نفر، سال ۵۱ مهاجر ۱۱،۰۴۸ نفر؛

سال ۵۲	۴،۸۵۶ نفر؛	سال ۵۳	۱،۱۰۹ نفر؛
سال ۵۴	۵۰۵ نفر؛	سال ۵۵	۱،۲۳۷ نفر؛
سال ۵۶	۶۵۲ نفر؛	سال ۵۷	۱،۲۵۵ نفر؛
سال ۵۸	۵،۶۵۸ نفر؛	سال ۵۹	۱،۴۸۲ نفر؛
سال ۶۰	۵۰۳ نفر؛	سال ۶۱	۹۲۳ نفر؛
سال ۶۲	۲،۱۹۹ نفر؛	سال ۶۳	۲،۸۴۲ نفر؛
سال ۶۴	۲،۷۹۸ نفر؛	سال ۶۵	۲،۸۱۴ نفر؛
سال ۶۶	۱،۰۷۲ نفر؛	سال ۶۷	۴۲۵ نفر؛
سال ۶۸	۱،۲۰۰ نفر؛	سال ۶۹	۲،۱۰۰ نفر؛
سال ۷۰	۱،۵۷۶ نفر؛	سال ۷۱ تا آخر دسامبر	۱،۴۰۰ نفر؛

که تعداد کل در حدود ۶۱،۰۰۰ نفر است.^۱

باید توجه کرد که سال ۱۹۴۸ و ۴۹ مقارن ۱۳۲۷ و ۲۸ شمسی، سال اعلام تأسیس رژیم اسرائیل است. سال ۱۹۵۲-۱۳۳۱ شمسی- که در ارقام بالا مقام دوم را دارد زمان حکومت دکتر مصدق است. سال ۱۹۵۸- مقارن ۱۳۳۷ شمسی- با بیشترین رقم، در ایام

جنگ کانال سوئز است. سالهای ۱۹۶۲ و ۶۳-مقارن سالهای ۱۳۴۱ و ۴۲ شمسی- که باز ارقام بالایی را دارد. شروع نهضت امام خمینی (مَیْمَنُ) است. در سال ۱۹۶۷- مقارن ۱۳۴۶ شمسی- سال وقوع جنگ شش روزه است. چنان که از ارقام فوق معلوم می شود در سالهای قبل از این جنگ یعنی از ۱۹۶۲ تا ۱۹۶۵ هر سال بیش از دو هزار نفر به اسرائیل رفته اند تا برای آن جنگ آماده شوند.

بی فایده نیست در اینجا برخی پیامدها و عکس العملهای دیگر جنگ ۶۷ را نیز از طریق اسناد ساواک مورد مطالعه قرار دهیم. اسنادی که ارائه می گردد در هفته آخر خرداد ماه سال ۱۳۴۶- بعد از پایان جنگ شش روزه ۱۹۶۷- است:

از بدو حوادث اسرائیل تاکنون اکثراً از یهودیان بازار و کسبه پس از برخورد با یکدیگر موفقیت ارتش اسرائیل را حتی در حضور مسلمانان بهم تبریک می گویند. بطوری که خود یهودیان اظهار داشته اند این دستور را خاخام تبعه اسرائیل که پنج ماه قبل تاکنون در تهران مشغول تبلیغ و رسیدگی به امور مذهبی است اظهار داشته و آنها را وادار به انجام خوشحالی کرده است. و حال آنکه خاخام [یدیدیا] شوفط یا سایرین چنین دستوری نداده اند.

روز چهارشنبه گذشته که مصادف با دو عزاداری شیعیان بود طبق معمول همه ساله می بایستی دکانین و مغازه های یهودیان تعطیل باشد و سالهای قبل هم بخصوص در وفات پیغمبر و امام حسین این امر به شدت رعایت می شد ولی در حال حاضر بخصوص در روز چهارشنبه بیشتر یهودیان مقیم اسلامبول، لاله زار، شاه و بالای فردوسی تعطیل نبودند و حال آنکه در بازار همه تعطیل کرده بودند.^۱

در انتهای سند مزبور ساواک «نظریه» ای به این مضمون اضافه شده است: چنانچه نظر بر این باشد که یهودیان، مسلمانان را تحریک نکنند تا حوادث احتمالی پیش نیاید، خوبست امر صادر شود که روز شنبه در کلیساهای یهودیان [در کنیسه ها] هنگام نماز تأکید شود که تظاهراتی از طرف یهودیان ابراز نشود.

در زیر نظریه با خط دستی اضافه شده:

«از بخش ۳۲۴ سؤال شود روی نسخه اول این گزارش خبری که به عرض تیمسار ریاست ساواک رسیده است آیا اوامری صادر شده است یا خیر؟»
[جواب:] «به عرض رسید اوامر صادر نفرمودند».

معلوم می‌شود که مقامات و رؤسای اصلی و بالای ساواک و رژیم شاه حتی به اندازه کارشناسان ساواک دغدغه‌ای از عکس‌العمل مردم نداشته‌اند و فقط می‌خواسته‌اند صهیونیست‌ها و یهودی‌ها شادمان و راضی باشند.
عکس‌العمل جوانان یهود بعد از جنگ ۴۶/۶۷:

طبق اطلاع ساعت ۱۶:۰۰ روز ۴۶/۳/۲۵ در حدود ۱۲ نفر هنجرویان یهودی مقابل هنرستان ارت واقع در خیابان تهران‌نو اجتماع و پیرامون سخنان اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر مبنی بر اینکه نیروهای اسرائیلی باید به مواضع قبل از جنگ برگردند، بحث و یکی از آنان به نام عبدالله کریمی نسبت به فرمایشات شاهنشاه آریامهر اعتراض نموده است.

اینک تعیین صحت و سقم گزارش خبری و شناسایی و اعلام مشخصات کامل هنجرویان مزبور مورد نیاز می‌باشد.^۱

احساسات یهود نسبت به اسرائیل بعد از جنگ ۴۶/۶۷:

در مورخه ۴۶/۳/۲۵ یهودیان خرم‌آباد در مسجد [کنیسه] خود تجمع نموده و به نام جشن گل مراسم نیایش انجام دادند.

ملاحظات منبع: دعا و نیایش آنها به مناسبت پیروزی و موفقیت اسرائیل در جنگ با اعراب بود.

ملاحظات رهبر عملیات: مفاد گزارش فوق صحیح به نظر می‌رسد. اقدامات لازم به منظور جلوگیری از هرگونه تظاهرات نامبردگان درباره جنگ خاورمیانه به عمل آمده است.

ملاحظات رئیس ساواک: یهودیهای لرستان در نظر داشتند به

مناسبت حوادث اخیر خاورمیانه عربی اقداماتی به نفع اسرائیل نموده و حتی وجوهاتی جمع آوری نموده کمکهای مالی به آن کشور بنمایند، لکن با اقداماتی که به عمل آمده از هر نوع تظاهرات نامبردگان جلوگیری گردیده است.

چون ممکن است این قبیل مراسم موجبات تحریک مسلمانان را فراهم سازد به سرپرست شهربانی‌های لرستان و شهربانی بروجرد کتباً اطلاع داده شد که به هیچ وجه اجازه داده نشود چنین مراسمی له و علیه یهودیان و اعراب انجام گردد.^۱

یک سند بسیار مهم و جالب از رفتار یهودی‌ها بعد از جنگ ۴۶/۶۷:

آقای بهجو رئیس درآمد شهرداری ناحیه ۲ تهران که کلیمی بوده اغلب در مقابل کارگران و کارمندان مبادرت به تبلیغاتی بر له دولت اسرائیل نموده و اظهار می‌دارد همانطور که اسرائیلی‌ها اعراب را شکست دادند و تعداد زیادی از مسلمانان را کشتند ما هم امید به روزی داریم تا شما مسلمانان ایرانی را مانند آنها نابود کنیم و آقای میرشکرائی یکی از کارکنان شهرداری مذکور که خود ناظر این گفتگو بوده جریان را کتباً به شهرداری کل گزارش نموده است.

نظریه منبع: چنانچه از اقدامات و تبلیغات پوچ آقای بهجو در شهرداری ناحیه ۲ تهران ممانعت نگردد امکان برخوردی بین کارکنان مسلمان با نامبرده رفته و ضمناً بایستی به نامبرده توجه داده شود در جائیکه عده زیادی مسلمان وجود دارد اینگونه تبلیغات موجبات ناراحتی آنان را فراهم می‌آورد.

ملاحظات: ضمن تماسهای غیرمحموس در بازار تهران گاهی شنیده شده است که گفته‌اند تجار کلیمی قبل از جنگ اعراب و اسرائیل بسیار سربزیر بوده و اصولاً از ترس شکست اسرائیل اظهار می‌نمودند که خصم دول عربی، اسرائیلی‌ها نیستند بلکه تعدادی کلیمی‌های لهستان و یا سایر

کشورها می‌باشند لیکن اکنون که دولت اسرائیل در جنگ پیروز گردیده این موضوع در کلیمی‌های مقیم تهران تأثیر فراوانی داشته و عموماً جری و برعکس سابق با تجار مسلمان بدرفتاری می‌نمایند. اما هنوز مدارک و شواهدی که اظهارات بالا را تأیید نماید دیده نشده است.^۱

انگیزه‌های یهودی‌ها برای رفتن به فلسطین به جای خود، ساواک و رژیم شاه هم تحت فشار صهیونیست‌های بین‌المللی همه امکانات را در اختیار یهودی‌های ایران می‌گذارند و تسهیلات لازم را برای آنها فراهم می‌کردند. اگر هم گاهی در انجام این «خدمات» کوتاهی می‌نمودند باز هم برای حفظ جوّ موجود و تضمین ادامه این جریان بود.

گزارش مورخ ۴۷/۹/۲۳ ساواک بخشی از این مسائل را به خوبی نشان می‌دهد:
بعرض می‌رساند:

به فرموده [] اینجانب ساعت ۱۰ روز چهارشنبه ۴۷/۹/۲۰ در کمیسیون متشکله در وزارت امور خارجه که جهت رسیدگی به وضع مهاجرت یهودیان ایرانی به اسرائیل تشکیل شده بود شرکت نمودم. طبق اظهار مقامات وزارت امور خارجه یهودیان ایرانی و آژانس اسرائیل تقاضا دارند که:

۱- مقامات شاهنشاهی برای یهودیان ایرانی که قصد ترک تابعیت ایران و مهاجرت به اسرائیل را دارند تسهیلاتی قائل شوند.

۲- تسهیلاتی برای ترک تابعیت یهودیان ایرانی مشمول خدمت سربازی منظور گردد تا مشارالیه‌هم بدون انجام خدمت بتوانند ترک تابعیت نموده به اسرائیل مهاجرت نمایند.

کمیسیون پس از بررسی جوانب امر پیشنهادات زیر را به عمل آوردند:
۱- یهودیان ایرانی که تقاضای ترک تابعیت می‌نمایند و یا به هر عنوان به اسرائیل مسافرت می‌کنند باید قوانین و مقررات مربوطه در مورد آنها رعایت شود.

(نمایندگان وزارت خارجه می‌گفتند که در ۱۳ سال پیش هیأت دولت ضمن تصویب نامه‌ای مقرر داشته بودند که از یهودیان مهاجر به اسرائیل عوارض گذرنامه اخذ نشود و اینک هم یهودیان تقاضای چنین مساعدتی را دارند. اعضای کمیسیون ضمن بررسی، موردی برای این مساعدت مشاهده ننموده و به همین دلیل ماده ۱ فوق در صورت جلسه قید گردید.)

۲- درباره رسیدگی به وضع مشمولین وظیفه جوانان یهودی که تقاضای ترک تابعیت ایران را دارند مراتب به عرض مقامات عالیہ برسد تا هر طور که تصویب فرمایند عمل شود (شاهنشاه آریامهر در مورد ارامنه ایرانی مشمول خدمت سربازی که به ارمنستان مهاجرت می‌کنند این عنایت را مبذول و آنان را از انجام خدمت معاف فرموده‌اند و اینک یهودیان نیز همان عنایت را انتظار دارند. کمیسیون عقیده داشت که خدمت این قبیل اشخاص در سازمانهای دولتی صحیح نبوده و معاف بودن آنان به مصلحت کشور می‌باشد).

۳- از تبلیغات علنی آژانس اسرائیل برای جلب مهاجرین در کشور شاهنشاهی جلوگیری شود.

۴- اینجانب و نمایندگان وزارت کشور و ژاندارمری کل کشور پیشنهاد نمودیم که وزارت امور خارجه در مورد صلاحیت کسانی که قبلاً ترک تابعیت نموده و مجدداً تقاضای برگشت به تابعیت کشور شاهنشاهی را دارند نظر ساواک را استفسار نمایند. نمایندگان وزارت امور خارجه (آقایان افشار و صادق صدریه) درباره این پیشنهاد مطالبی ابراز داشتند که عیناً در ماده ۵ صورت جلسه تنظیمی که رونوشت آن به پیوست تقدیم می‌باشد قید گردیده است.

در همین ایام، گزارش دیگر ساواک از محیط امن ایران برای مقاصد یهودی‌های صهیونیست و حرکت به اسرائیل - چه ایرانی‌ها و چه همسایگان ایران - حکایت دارد؛ محیط امن و مناسبی که تا سالهای بعد هم ادامه داشت:

اداره آژانس یهود بطور مداوم مأمورین خود را جهت تبلیغ مهاجرت یهودیان به نقاط یهودی‌نشین کشور اعزام می‌دارد. مأمورین اسرائیل مقیم

ایران و وابسته به آژانس یهود از قسمت مهاجرت اسرائیل به شهرستانها اعزام می‌گردند. گذشته از مهاجرت یهودیان ایرانی که در ماه دو الی چهار مرتبه صورت می‌گیرد، عده‌ای از یهودیان هندی نیز بطور ترانزیت وارد تهران شده و یک شب به خرج آژانس یهود در یکی از هتلها پذیرایی شده و صبح روز بعد بطور ترانزیت با هواپیمای العال به اسرائیل مهاجرت می‌نمایند.

آقایان کهن، بنیامین سینای، ویکتور و منوچهر امیدوار به شهرستانهای یهودی‌نشین کشور مسافرت و تبلیغات دامنه‌داری می‌نمایند. اداره آژانس یهود در ایران در تمام نقاط یهودی‌نشین دارای نماینده و پزشک یهودی جهت معاینه و اعزام به مرکز می‌باشد. مثلاً در اصفهان آقای گرشون^۱ اهل گلپایگان و معلم مدرسه اتحاد اصفهان نماینده آژانس یهود می‌باشد که مرتباً بطور پانزده روز یکبار به تهران مسافرت نموده و با آژانس یهود در تماس می‌باشد. اداره آژانس یهود از همه نوع کمک و همکاری انجمن کلیمیان تهران برخوردار است و با پیشنهاد و معرفی انجمن کلیمیان عده‌ای را به نام انجمن علیا (مهاجرت) تعیین و معرفی نموده که به تمام خانواده‌های مهاجر خصوصاً خانواده‌های فقیر کمکهای مادی از قبیل تهیه لوازم سفر و غیره می‌نماید.

نظریه منبع: قبل از جنگ ژوئن یهودیان ایرانی اغلب جهت مهاجرت به اسرائیل چندان رغبتی از خود نشان نمی‌دادند لکن پس از جنگ شش روزه دامنه تبلیغات وسیع‌تر شده و هر هفته عده‌ای از یهودیان ایرانی از تهران و شهرستانها به اسرائیل مهاجرت می‌نمایند.^۲

سند ذیل نیز وضع مورد اشاره را اثبات می‌کند:

به قرار اطلاع یکی از دیپلماتهای سابق اسرائیل در ایران اخیراً اظهار داشته است: تلاش عزری (سفیر اسرائیل در ایران) با کمک آقای حی (نماینده مجلس شورای ملی) و دکتر راد (رئیس کارخانه کارتن‌سازی

۱. در تعدادی از گزارش‌ها «گرشوم» نوشته شده است.

۲. سند ساواک، شماره ۴۰۴۵۲/۴۵۲۰، مورخ ۴۷/۱۱/۳۰.

ایران) این است که یهودیان ایران را به اسرائیل کوچ دهند. دکتر راد برای این موضوع بهر یک از آنان ۱۰۰,۰۰۰ ریال جایزه می‌دهد.

دیپلمات سابق اسرائیل در ایران اضافه نموده: اسرائیل به انجام چنین فعالیتهایی نیاز ندارد چون ما بایستی آهسته و بدون سروصدا و در سکوت کامل پیشرفت خود را گسترش دهیم.^۱

تشریح وضعیت و موقعیت یهودیان مهاجر ایرانی، محتوای گزارش دیگری از ساواک است که در ذیل از نظر می‌گذرد:

اتحادیه مهاجران ایرانی در اسرائیل سومین کنگره خود را تشکیل داد. این کنگره درباره مسائل مهاجرت و جذب آن بحث کرد. از سال ۱۹۶۸ تا پایان ۱۹۷۰ بیش از پنج هزار مهاجر ایرانی به اسرائیل آمده‌اند. وزارت جذب مهاجرت اظهار می‌دارد که مهاجرت ایرانی‌ها جوانترین مهاجرت به اسرائیل را تشکیل می‌دهد. ۳۵٪ از این مهاجران بازرگانان، ۲۳٪ صاحب کارگاه و ۱۳٪ صاحبان حرفه‌های آزاد می‌باشند.

یهودیان ایران با وجود آن که وضع رضایت‌بخشی دارند و ۷۰ هزار نفر هستند تدریجاً به اسرائیل مهاجرت می‌کنند.

به عقیده رئیس اتحادیه که معاون ریاست مجلس اسرائیل را به عهده دارد آقای م. زر، شاه و مقامات دولتی ایران نسبت به یهودیان کشور خود حسن ظن و نظر دارند. به همین جهت مهاجران ایرانی از تریبون کنگره تبریکات صمیمانه‌ای به ملت و شاه ایران فرستادند. این روزها ایران دو هزار و پانصدمین سال سلطنت در ایران را که سرسلسله آن کوروش بزرگ و صاحب نخستین اعلامیه بازگشت یهودیان به میهن خود می‌باشد را جشن می‌گیرد. وضع جامعه یهودی ایران از لحاظ اقتصادی رضایت‌بخش است. در ظرف سالهای اخیر ایران از وضع اقتصادی خوبی بهره‌مند می‌باشد که یهودیان ایرانی هم از آن متمتع می‌گردند. این بهبود وضع اقتصادی نه فقط موجب ثروتمند شدن عده زیادی از یهودیان شده بلکه تحولی هم از لحاظ فرهنگی بین آنها ایجاد نموده و عده زیادی از

پسران و دختران یهودی ایران در دانشگاه‌های مختلف آن کشور تحصیل می‌نمایند.

عده‌ای از جوانان یهودی ایران نیز در کشورهای اروپا و ایالات متحده تحصیل می‌کنند. اتحادیه مهاجران ایرانی افتخار می‌کند که اغلب مهاجران ایرانی باسوادتر و سرمایه‌دارتر از سابق بوده و سرمایه خود را در امور بازرگانی سودمند به کار می‌اندازند. ازجمله مغازه‌هایی که در ایستگاه مرکزی اتوبوسرانی فعلی تل‌آویو و ایستگاه مرکزی در حال ساختمان [است] و سالنهای عروسی در همه نقاط اسرائیل ابتیاع نموده‌اند. اعضای اتحادیه تقاضای مساوات بیشتر بین کلیه مهاجران را داشتند و وزیر جذب مهاجر، آقای پلد اعلام کرد که تبعیض بین مهاجران اعمال نمی‌شود. در کنگره اعلامیه‌ای از طرف اشخاص ناشناسی منتشر شده بود که در آن گفته شده بود که مهاجران ایرانی نسبت به سایر مهاجران مورد تبعیض قرار می‌گیرند. ولی با وجود این اعتراضات در کنگره گفته شد که در حال حاضر ۶۰۰ دانشجوی از بین مهاجران تازه وارد در دانشگاه‌های تل‌آویو تحصیل می‌کنند. گرچه عده زیادی از مهاجران ایرانی وضع اقتصادی رضایت‌بخشی دارند، معهذا عده‌ای خانواده‌های کثیرالاولاد هم هستند که وضع خوبی ندارند. اتحادیه مهاجران ایرانی یک صندوق برای کمک به دانش‌آموزان نیازمند ایجاد کرده و بدانها کمک می‌کند.

آغاز مهاجرت یهودیان ایران از صد سال قبل بوده که به قول مهاجران سال‌خورده کمک مؤثری در بنای این کشور به ویژه در نوسازی اورشلیم داشته‌اند. تعداد مهاجران ایرانی که تا هنگام تأسیس اسرائیل ۵۰ هزار نفر بوده اکنون به ۱۰۰ هزار نفر برآورد می‌گردد.

نظریه: طبق اطلاع یهودیان ایرانی سرمایه‌های خود را از راه ایتالیا به اسرائیل وارد می‌نمایند. بازرگانان ایرانی مقیم ایتالیا نیز زمین، خانه و مغازه در تل‌آویو و اورشلیم ابتیاع نموده‌اند.^۱

محدوده «ارض اسرائیل»؛ مرزهای «توراتی»

اما این همه تلاش برای کشاندن یهودی‌ها به فلسطین، طبعاً در یک سرزمین کوچک امکان‌پذیر نیست. برنامه‌ریزان صهیونیست هم به «سرزمین کوچک فلسطین» قانع نبوده و نخواهند بود. بلکه از ابتدا نقشه اسرائیل بزرگ، از نیل تا فرات را کشیده‌اند؛ همان نقشه‌ای که در خانه روچیلد در شهر فرانکفورت پیدا شد.

روایت‌های چندی از مرزهای توراتی ارض اسرائیل که بنابر تأویل مقامات خاخامی، طبق حقوق الهی به دولت یهود تعلق دارد، رایج هستند. عظیم‌ترین ارض اسرائیل در درون مرزهایش شامل ممالک زیر است: «در جنوب، همه سینا و بخشی از مصر سفلی تا حدود قاهره؛ در خاور، همه اردن، یک تکه درشت از عربستان سعودی، کویت و در عراق، جنوب غربی فرات؛ در شمال، همه سوریه از جمله لبنان و یک جزء وسیع از ترکیه تا دریاچه وان؛ در باختر، قبرس. مسأله مرزهای کتاب مقدس پژوهش‌ها و بحث‌های عالمانه فراوانی را برانگیخته است که در اسرائیل بصورت اطلس‌ها و کتاب‌ها، مقالات و وسائل مردمی تر تبلیغات ظاهر می‌شوند. همه اینها غالباً به خرج دولت یا به یمن سایر اشکال حمایتی منتشر می‌گردند... آریل شارون به هنگام کنوانسیون لیکود در مه ۱۹۹۳ به صراحت پیشنهاد کرد که اسرائیل سیاست رسمی خود را بر مفهوم «مرزهای توراتی» پی‌ریزی نماید. پیشنهاد او اعتراضات کمی را برانگیخت، هم در درون و هم در بیرون حزب؛ همه این اعتراضات (هم) بر دلایل عملی مبتنی بودند.^۱

روژه گارودی با نقل نامه یکی از دوستان هر متصل ابعاد تصور صهیونیست‌ها از آینده دولت یهودی را نشان می‌دهد:

مایلم به شما تذکر دهم که قبل از اینکه خیلی دیر شده باشد هر از چند گاه به برنامه «فلسطین بزرگ» [اسرائیل بزرگ] مراجعه کنید. برنامه کنفرانس بال باید شمال واژه «فلسطین بزرگ» [اسرائیل بزرگ] یا واژه فلسطین و سرزمینهای مجاور باشد وگرنه بی‌معناست؛ چه شما نخواهید توانست ۱۰ میلیون یهودی را

۱. اسرائیل شاهاک، تاریخ یهود، مذهب بار سنگین سه هزار ساله، ترجمه مجید شریف، انتشارات رسا، چاپ دوم، ۱۳۷۷.

در سرزمینی به مساحت ۲۵,۰۰۰ کیلومترمربع بپذیرید.

این نامه خطاب به تئودور هرivel از طرف یکی از دوستان نزدیک و مشاورین وی به نام داوید تریچ در تاریخ ۲۹ اکتبر ۱۸۹۹ کمی بعد از برگزاری کنگره صهیونیسم جهانی نوشته شده و با ژرفاندیشی کامل، منطق درونی صهیونیسم را در سیاست خارجی بیان می‌دارد. نفس اصول صهیونیسم همانا ساختن نه فقط یک مذهب، بلکه یک ملت و یک دولت از یهودیت است و می‌کوشد تا تمام یهودیان دنیا را به عنوان متعلقان و مبارزان در راه وصول به این دولت ... قلمداد کند. تمام تاریخ تهاجمات و توسعه‌طلبی‌های حکومت اسرائیل از همین منطق وحشیانه صهیونیسم سیاسی سرچشمه می‌گیرد.^۱

در جای دیگر می‌خوانیم:

آنچه باید در نظر داشت این است که صهیونیست بنابر طبیعت ترکیب، بازگشت همه یهودیان را نصب‌العین خود قرار داده است و رفتار او در همه امور چنان است که باید این چهارده میلیون به هر تقدیر، روزی در ارض اسرائیل مستقر گردند. درخواست زمین، برای انتقال و سکونت یهودیان، سپس درخواست مهاجر برای اشغال زمینهای بدست‌آمده، ادعای آب اردن به علت افزایش جمعیت و زنده کردن آرزوهای آن جمعیت، فرمان مهاجرت، فتح سرزمینهای جدید به این خیال واهی که جمعیت به اسرائیل هجوم بیاورد...

بن گوریون در سال ۱۹۵۰ در محضر دانشجویان دانشگاه عبرانی اورشلیم گفت: «امپراطوری اسرائیل باید مشتمل بر کلیه سرزمینهایی شود که بین نیل و شط فرات واقع است».^۲

بن گوریون اصل اسرائیل بزرگ و مرزهای توراتی آن را به منابع دینی - البته تحریف شده - متصل می‌کند اما الگوی اجرایی و سیاست «حقوقی» آن را از آمریکا اخذ می‌نماید: به بیانیه استقلال آمریکا توجه کنید، هیچ نوع ذکری از حدود اقلیمی نکرده است. ما مجبور نیستیم حدود حکومت خود را مشخص کنیم. (به نقل از

۱. روزه گارودی، پرونده اسرائیل و صهیونیسم سیاسی، ترجمه نسرین حکمی، ۱۳۶۴، ص ۱۳۱.

۲. گزارش کنفرانس حقوق‌دانان عرب در الجزایر، ص ۲۲۵.

ژروزالم پست، شماره ۱۰، اوت ۱۹۶۷).

بن گوریون بطور بسیار پرمعنایی به سابقه آمریکا متوسل می‌شود که درواقع در طول یک قرن مرزهایش متحرک بود. تا مرز اقیانوس آرام که به عنوان «انسداد مرز» اعلام شده بود. و میزان این تحرک به تناسب توفیق در «شکار سرخپوستان» به قصد عقب راندن آنان و غصب سرزمینهایشان مشخص می‌شد.

بن گوریون به صراحت می‌گوید: مسأله ما حفظ وضع موجود نیست. وظیفه ما است که دولتی متحرک در جهت توسعه هرچه بیشتر ایجاد کنیم. عملکرد سیاسی نیز به این نظریه عجیب ارتباط دارد و آن گرفتن زمین و راندن ساکنان است. چنین است قانون جنگل مستقر شده بوسیله حکومت صهیونیستی؛ و این امر ناشی از جوهر وجودی او از بدو ایجاد است.^۱

به هر حال هنگامی که قرار شد یهودی‌ها به فلسطین کوچ کنند و عملاً هم این جریان رخ داد باید دو کار جدید دیگر هم انجام می‌گرفت:

- ۱- تأمین تابعیت اسرائیلی برای هر یهودی که به سرزمین اشغال شده پا می‌گذارد تا هم نوعی احساس امنیت برای او ایجاد کند و هم کمتر به فکر بازگشت بیفتد؛
- ۲- خالی کردن سرزمین از ساکنان قدیمی فلسطین یعنی طرد مسلمانان فلسطینی و نفی بلد و ریشه کن کردن آنان.

تابعیت اسرائیلی

صهیونیست‌ها پیوسته تبلیغ می‌کرده‌اند:

هر مهاجر یهودی فوراً به تابعیت رسمی کشور اسرائیل پذیرفته می‌شود. در این هنگام تنها شرط اعطای تابعیت دولت تازه تأسیس شده، یهودی بودن بود و بس؛ نه اینکه نیازی به تفحص برای دارا بودن شرایط لازم باشد.^۲

۱. روزه گارودی، پرونده اسرائیل و صهیونیسم سیاسی، ص ۱۳۳.

۲. آبا ایان، ص ۶۷۷.

اسناد ساواک نشان می‌دهد که عبارت بالا، بیشتر تبلیغاتی است تا واقعی. یعنی صهیونیست‌ها از یک سو خواهان مهاجرت یهودی‌های جوان- برای جنگ- و ثروتمند برای تأمین و غنی کردن اقتصاد اسرائیل بوده‌اند و از سوی دیگر از ایجاد فشار و مشکل و تحمیل هم حتی نسبت به همین یهودی‌هایی که تحت تأثیر تبلیغات آنها به اسرائیل رفته‌اند ابایی ندارند. به‌طوری که مثلاً در بین یهودی‌های ایرانی انواع مشکلات و نارضایی ایجاد می‌شد.

در اسناد ساواک «اظهارات آقای دکتر صدریه» نماینده وزارت خارجه شاه در اسرائیل دربارهٔ تابعیت اسرائیلی تحمیلی به یهودی‌های ایرانی آمده است:

اخیراً وزارت خارجه ایران دستور داده است که از تمدید و تجدید پاسپورت ایرانیان مقیم اسرائیل که مهاجرت نموده و یا آنکه شناسنامه اسرائیلی دارند خودداری گردد و اجازه ورود به ایران به آنان داده نشود. اقدام این دستور که بیش از یک ماه است از طرف نماینده وزارت خارجه ایران عمل می‌گردد تولید نگرانی شدید و نارضایتی بین ایرانیان مقیم که قریب ۸۰ هزار نفر می‌باشند نموده و شایع شده است که ضمن اقداماتی قصد تظاهرات دسته‌جمعی را دارند.

نماینده از آقای فرج‌اله شادی (مترجم نمایندگی) که یکی از ایرانیان مقیم بوده و در جریان امر می‌باشد خواست که در این باره گزارشی دهد. رونوشت گزارش نامبرده به پیوست تقدیم می‌گردد.

مراتب جهت اطلاع بعرض رسید.^۱

در گزارش بعدی نمایندگی ساواک آمده است:

طبق دستور با آقای دکتر صدریه مذاکره و موارد زیر عین اظهارات نامبرده می‌باشد:

۱- آمار صحیح ایرانیان مقیم معلوم نیست زیرا مسأله تعداد مهاجرین از کشورهای مختلف از اسرار دولت بوده و با مراجعات مکرری که

۱. سند ساواک، شماره ۷۶۱، مورخ ۴/۱۰/۴۵. این گزارش ظاهراً توسط نمایندگی ساواک از فلسطین اشغالی تهیه و ارسال شده است.

اینجانب (دکتر صدریه) به مقامات اسرائیلی نموده‌ام پاسخ صحیحی نداده و در این مورد همکاری نمی‌نمایند ولی تعداد ایرانیان طبق شایعات و اظهارات انجمن ایرانیان اسرائیلی که در امور انتخاباتی مداخله می‌نمایند هشتاد هزار نفر تخمین زده می‌شود. (شایعات بین ۴۰ الی ۱۲۰ هزار نفر است که حد متوسط ۸۰ هزار نفر می‌گردد) اکثر ایرانیان مقیم دارای گذرنامه ایرانی هستند مگر کسانی که در اسرائیل متولد گردیده که آنها نیز سجل و گذرنامه ایرانی گرفته‌اند.

۲- در مسافرت اخیر که به تهران نمودم (شهریور سال جاری) تقاضا نمودم برای رسیدگی به مسأله خارج نمودن اتباع ایرانی در اسرائیل از تابعیت کشور شاهنشاهی کمیسیونی تشکیل شود. این کمیسیون تشکیل گردید و کوشش نمودم که به اعضای کمیسیون تفهیم گردد که به موجب قوانین اسرائیل تابعیت اسرائیلی به اکثر ایرانیان تحمیل گردیده بدون آن که ایرانیان مزبور که واقعاً در ایران دوستی آنان شکی نیست تمایل به ترک تابعیت ایران یا قبول تابعیت بیگانه را داشته باشند. ولی کمیسیون مزبور بجای آنکه وضع این افراد را از نظر وطن‌دوستی و یا جنبه‌های حقوقی مسأله مورد رسیدگی قرار دهد جامعه یهودیان ایرانی را محکوم نموده و آنان را غیر مفید برای کشور تشخیص دادند و لذا در جلسه دوم کمیسیون شرکت ننمودم. کمیسیون تصمیم گرفت که از تمدید و تجدید کلیه گذرنامه‌هایی که مهر (این گذرنامه برای مسافرت به فلسطین معتبر است) خودداری نماید و نیز از تمدید و تجدید گذرنامه هر ایرانی که تابعیت اسرائیل حتی به او تحمیل هم شده باشد خودداری شود و وسایل اخراج از تابعیت فراهم گردد.

این جانب (دکتر صدریه) از امضای صورتجلسه و تصمیمات کمیسیون خودداری نمودم و نماینده دستگاه در این کمیسیون که در دفتر مدیرکل اداری وزارت خارجه تشکیل گردید سرکار سرهنگ احمد شیخان بوده است و یک نسخه از تصمیمات مربوطه را طبق [...] جهت اجرا ابلاغ نموده که عیناً اقدام و اجرا می‌گردد.

۳- نظر آقای صدریه

اولاً که دستور صریح طبق مراتب بالا داده شده و چندین گزارش مبنی بر اینکه این تصمیمات با قوانین موضوعه مغایرت داشته و به مصلحت مملکت نیست داده‌ام.

ثانیاً شایعات مربوط به ناراحتی و تحصن ایرانیان در اداره اینجانب نیز حقیقت دارد و تاکنون چند بار نمایندگان ایرانیان مراجعه نموده و قصد چنین اقداماتی (تظاهرات و تحصن) را داشته که آنان را منصرف نموده‌ام و در آخرین مرتبه از یک دسته از آنها که متجاوز از ۴۰۰ خانوار در Kafar Saba مقیم هستند، خواهش نمودم که به اداره مراجعه ننموده و شخصاً برای شنیدن شکایت آنان به محل اقامت خواهیم آمد.

موارد فوق که اظهارات و نظر آقای دکتر صدریه درباره تضيیقات برای تمديد و تجديد پاسپورت ایرانیان مقیم می‌باشد، جهت اطلاع بعرض رسید.^۱

معلوم می‌شود لغو تابعیت ایرانی‌های یهودی در اسرائیل بدون اطلاع و موافقت وزارت خارجه و بیشتر برای آن بوده است که یهودی‌های ایران نتوانند دوباره به ایران بازگردند و در عین حال این مشکل را از چشم ایران می‌دیده‌اند و نه اسرائیل. در صفحات آینده درباره نارضایتی عمیق یهودی‌ها از اوضاع زندگی در اسرائیل بیشتر خواهیم گفت. بهر حال تابعیت اسرائیلی برای هر یهودی، طبعاً همراه با سختگیری و بلکه لغو تابعیت فلسطینی باید باشد چرا که فلسطینیان در چشم صهیونیست‌ها افراد زائد و مزاحم در «سرزمین موعود» بوده‌اند.

به موجب قانون اسرائیل، یک یهودی Patagonie در همان لحظه‌ای که در فرودگاه تل‌آویو پای می‌گذارد، شهروند اسرائیلی می‌شود؛ اما یک فلسطینی متولد فلسطینی و از پدر و مادر فلسطینی می‌تواند بی‌وطن شناخته شود.^۲

۱. سند ساواک، شماره ۸۱۵، مورخ ۴۵/۱۰/۱۸.

۲. تاریخ یک ارتداد؛ ص ۲۰۴.

ریشه کنی فلسطینیان

آنگاه ریشه کنی رومند فلسطینیان آغاز شد. پیش از جنگ ۱۹۴۸ حدود ۶۵۰،۰۰۰ عرب در سرزمینهایی که قرار بود به دولت اسرائیل بدل گردند سکونت داشتند. در ۱۹۴۸؛ ۱۶۰،۰۰۰ نفر از آنان باقی ماندند. به دلیل زاد و ولد زیاد، اعقاب آنان در پایان ۱۹۷۰؛ ۴۵۰،۰۰۰ نفر بودند. اتحادیه حقوق بشر اسرائیل فاش می‌کند که از ۱۱ ژوئن ۱۹۶۷ تا ۱۵ نوامبر ۱۹۶۹ بیش از ۲۰،۰۰۰ خانه اعراب در اسرائیل و در کرانه غربی رود اردن با دینامیت منفجر شده‌اند.^۱ اسرائیل که به سیاست توسعه طلبانه خود پای بند است، مهاجرت یهود را تشویق می‌کند و به حسب قاعده از بازگشت آوارگان (فلسطینی) به میهنشان جلوگیری می‌نماید.

سرنوشت بی‌نصیبی که بهره اقلیت عرب بوده، در سطور چنین سیاستی ثبت گردیده است. تبعیض نژادی که افراد اقلیت عرب در چنگال آن اسیرند، جز تسریع عزیمت عرب از فلسطین، به منظور اینکه استقرار روز افزون مهاجران یهود را تسهیل کند مقصودی ندارد.

... در اجرای نیات سازمان ملل، طبق تصمیم شماره ۳۰۲ مورخ ۸ دسامبر ۱۹۴۹ دفتر معاضدتها و مساعی سازمان ملل متحد برای آوارگان در شرق نزدیک تأسیس گردید ... در سال ۱۹۶۶ نام ۱،۴۰۰،۰۰۰ نفر آواره فلسطینی در این دفتر ثبت شده بود و در حدود ۹۰۰،۰۰۰ نفر آنان در اردوگاههایی که در اردن و سوریه و لبنان و در نوار غزه تأسیس شده بود زندگانی می‌کردند.^۲

و البته در این زمینه هم، همه این وحشی‌گری‌ها با توجیه مذهبی و با استناد به منابع دینی و اعتقاد دینی ظهور می‌یابد.

اگر کتاب مقدس به ما تعلق دارد، اگر خود را به عنوان امت این کتاب تلقی می‌کنیم، بایستی تمامی سرزمینهای کتاب مقدس را در تملک خویش داشته باشیم. «ژنرال موشه دایان، اورشلیم، ۱۰ اوت ۱۹۶۷»

۱. تاریخ یک ارتداد؛ ص ۲۰۶.

۲. مسئله فلسطین؛ صص ۱۶۶ و ۱۶۷.

در ۲۵ فوریه ۱۹۹۴ دکتر باروخ گلداشتاین اعرابی را که در مقبره شیوخ اسرائیل د. حال نماز بودند، کشتار می‌کند.^۱

رأی، یک تاریخ طولانی از این نوع است: دیر یاسین، کفر قاسم، خان یونس، تل زعتر، صبرا، شتیلا، اردوگاه غانم، جنوب لبنان، ... و ... و در هر حال هجوم یهودی‌ها به فلسطین با این جنایات و آن مقدمات و همه رنگارنگی‌ها و نیرنگ‌ها، عاقبت عده‌ای از آنها را چنان ترساند و یا ناامید کرد که عطای سرزمین موعود را به لقای سردمداران صهیونیسم بخشیدند و فرار را بر قرار ترجیح دادند و پدیده تازه‌ای را در تاریخ صهیونیسم و اسرائیل به ثبت رساندند که خود از نقاط شگفت‌آور این مجموعه ناموزون و ناقص‌الخلقه است.

مهاجرت معکوس

از مشکلات مهم جامعه صهیونیستی، مهاجرت‌های معکوس یا مهاجرت از اسرائیل است. این پدیده که در عبری پریده - به معنی هبوط - نامیده می‌شود، تازگی نداشته و در دوران قیومیت ۱۷٪ از مهاجران یهودی را شامل می‌شد. آمار دقیقی از مهاجرت‌های معکوس در دست نیست خصوصاً که بیشتر آنان بدون مجوز، فلسطین اشغالی را ترک کرده‌اند. بنابر آمار اسرائیل، مهاجران معکوس کسانی هستند که بیش از یکسال خارج از این رژیم به سر برده‌اند (غیر از دانشجویان خارج کشور) بنابراین، تعداد مهاجران معکوس تا پایان سال ۱۹۹۳ میلادی حدود ۴۷۱،۸۰۰ تن - ۱۰،۵۰۰ مهاجر در سال - بوده و اگر تعداد مهاجران به اسرائیل ۲،۳۶۳،۴۷۷ باشد نسبت مهاجرت معکوس ۲۰٪ از جمعیت را تشکیل می‌دهد. این نسبت در اواسط دهه ۷۰ میلادی ۱۴٪ و در اوایل دهه ۹۰ به ۴۰/۸٪ افزایش یافت ... مهاجرت به اسرائیل در مجموع روند نزولی داشته و در برابر، مهاجرت معکوس از نیمه دهه ۷۰ - بویژه از جنگ ۱۹۷۳ - از ۵،۴۰۰ نفر در سالهای ۱۹۷۳ تا ۱۹۷۴ به ۱۱،۰۰۰ نفر در سالهای ۱۹۷۵-۱۹۷۹ افزایش یافته است.

۱. تاریخ یک ارتداد: ص ۳۶.

انتفاضة مردم فلسطین نیز در کرانه باختری و نوار غزه عامل مهمی در افزایش این مهاجرتها بوده و در سال اول این قیام ۱۴۶۰۰ تن فلسطین را ترک گفتند.^۱

در زیر آمار مهاجرت معکوس را مورد توجه قرار می‌دهیم.^۲

سال	عده مهاجر معکوس متوسط سالانه (نفر)	درصد برای هر صد نفر مهاجر به اسرائیل	جمع با سالهای قبل (نفر)	درصد
۱۹۶۴-۱۹۶۳	۱۰,۱۰۰	۱۶/۹	۱۴۷,۱۰۰	۱۲/۱
۱۹۶۹-۱۹۶۵	۸,۰۰۰	۳۳/۲	۱۸۷,۰۰۰	۱۴/۱
۱۹۷۴-۱۹۷۰	۵۴,۰۰۰	۱۲/۲	۲۱۳,۸۰۰	۱۳/۸
۱۹۷۹-۱۹۷۵	۱۱,۰۰۰	۴۴/۱	۲۶۸,۷۰۰	۱۶/۰
۱۹۸۴-۱۹۸۰	۱۱,۱۰۰	۶۶/۴	۳۲۴,۲۰۰	۱۸/۴
۱۹۸۹-۱۹۸۵	۱۳,۰۰۰	۹۲/۶	۳۸۹,۴۰۰	۲۱/۲
۱۹۹۰	۹,۹۰۰	۵/۰	۳۹۹,۳۰۰	۱۹/۶
۱۹۹۱	۱۷,۱۰۰	۹/۷	۴۱۶,۴۰۰	۱۸/۸
۱۹۹۲	۲۴,۰۰۰	۳۱/۱	۴۴۰,۴۰۰	۱۹/۳
۱۹۹۳	۳۱,۴۰۰	۴۰/۸	۴۷۱,۸۰۰	۲۰/۰

یکی از یهودیان عاصی با طنزی تلخ می‌نویسد:

از دو هزار سال پیش، یهودیان جهان هر شب دست‌ها را بسوی آسمان برده و در حال دعا می‌گفتند: «سال دیگر در اورشلیم».

امروزه و بخصوص از جنگ اکتبر سال ۱۹۷۳ تنها امیدی که در سینه یهودیان وجود دارد این است که دست دعا به آسمان برده و می‌گویند: «سال

۱. سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی؛ ص ۴۸.

۲. همان، ص ۷۰. به نقل از:

آینده در نیویورک یا پاریس یا لندن یا مونیخ یا فرانکفورت، همه جا به جز اورشلیم.^۱

نارضایتی یهودیان ایرانی از مهاجرت به اسرائیل را به روشنی در اسناد ساواک می‌توان مشاهده کرد:

مهاجرت یهودیان ساکن ایران به اسرائیل از سال ۱۳۲۷ شروع و هنوز هم [۱۳۳۷] ادامه دارد. لیکن ۱۰٪ این مهاجرین به علل و جهاتی که ذیلاً بعرض خواهد رسید مصمم به مراجعت به ایران می‌باشند و حتی عده‌ای مراجعت و بقیه به علت تصمیمات شدید دولت اسرائیل قادر به بازگشت نمی‌باشند. به همین ترتیب مهاجرین یهودی ساکن هندوستان به این محظور گرفتار شده‌اند. علت مراجعت اغلب از مهاجرین اختلاف مذهبی بین آنان می‌باشد. به این ترتیب که در مذهب یهود دو فرقه یکی به نام (سفارادی) و دیگری (اشکنازی) وجود دارد و دسته اول چندان به امور مذهبی پای‌بند نبوده و اکثراً از یهودیان ساکن آفریقا، خاورمیانه، خاور دور و قسمتی از آمریکا و همچنین فرانسه، هلند، بلژیک و اسکاتلند و دسته دوم (اشکنازی) عموماً در امور مذهبی متعصب و از یهودیان ساکن روسیه شوروی، لهستان، فرانسه، چکسلواکی [چک واسلواکی] و آلمان شرقی و غربی می‌باشند و چون دسته اخیر افرادی جنگ‌دیده و کاردان و اغلب دکتر، پروفیسور و مهندس بوده و پس از مهاجرت به اسرائیل پست‌ها و مشاغل حساس را اشغال نموده و غالباً به دایر کردن کارگاه‌های صنعتی، کشاورزی و هنری پرداخته‌اند لذا دسته اول را به بازی نگرفته و امتیازی نسبت به آنها برای خود قائل هستند.

مهاجرین یهودی ایرانی نیز عموماً از طبقه سوم و بی‌سواد بوده‌اند که فاقد هنر و معلومات می‌باشند و روی همین اصل در اسرائیل کاری از پیش نبرده و زندگی آنها مختل شده و اغلب قصد مراجعت به ایران را دارند. ضمناً عده‌ای از مهاجرین یهود ایرانی که به علت سختی وضع معیشت و اشتغال به کارهای بدنی از اسرائیل با خانواده‌های خود مراجعت نموده‌اند مجدداً پس از مدتی

سرگردانی در ایران قصد مهاجرت مجدد را دارند ولی از طرف آژانس مهاجرت یهود هزینه عزیمت مجدد آنها پرداخت نمی‌شود و حتی از بازگشت مجدد به اسرائیل جلوگیری می‌نمایند و این موضوع باعث نارضایتی یهودیان ایران شده است.^۱

در گزارش دیگر ساواک به ضبط و توقیف گذرنامه‌های یهودیان مهاجر ایرانی، به علت ممانعت از خروج آنها، اشاره شده است:

در مسافرتی که مأمور ویژه به اسرائیل نموده مشاهده کرده که مأمورین اسرائیل (آژانس یهود) در فرودگاه تل‌آویو به محض ورود یهودیان ایرانی که دارای گذرنامه غیرمهاجرت هستند پس از رسیدگی و ثبت نام آنها در دفاتر مربوطه گذرنامه و مدارک آنها را اخذ و ضبط می‌نمایند که مجدداً مورد استفاده آنها قرار نگیرد و بطوریکه استنباط گردیده دولت اسرائیل حتی‌الامکان می‌خواهد از خروج افراد جلوگیری و آن کسانی که از وضع اسرائیل ناراضی هستند از کشور خارج نشوند و مهاجرین یهودی ایرانی را به آن کشور جلب نماید و دوم استفاده از گذرنامه‌های مزبور در موقع لزوم برای مهاجرت دسته‌جمعی یهودیان ایرانی می‌باشد.^۲

دکتر داود صبی یکی از رؤسای اقلیت کلیمی در ایران می‌گفت اخیراً در کشور اسرائیل نسبت به مهاجرین ایرانی که به کشور اسرائیل مسافرت می‌نمایند سختگیری‌هایی می‌شود و روی این اصل عده زیادی از آنان در صدد مراجعت به ایران برآمده‌اند و در نتیجه اکنون مهاجرت کلیمیان ایران به کشور اسرائیل عملاً متوقف گردیده است.^۳

طبق گزارش‌های ساواک، رفتارهای مبتنی بر تبعیض نژادی عامل عمده‌ای در مهاجرت معکوس ایرانیان یهودی بود:

اطلاعات واصله از کشور اسرائیل حاکی است که جوانان مهاجر ایرانی در آن کشور از رفتاری که با آنها می‌شود ناراضی هستند زیرا آنان را پس از

۱. سند ساواک، شماره ۳۱۷۸۳-۲، مورخ ۳۷/۷/۲۹.

۲. سند ساواک، شماره ۳۰۴۰-۳۲، مورخ ۳۹/۱۲/۲۱.

۳. سند شماره ۳۱۲/۲۶ مورخ ۴۱/۱/۱۱.

انجام خدمت سربازی روانه مزارع اشتراکی (موشا و کیبوص‌ها) نموده و روزانه ۱۶ ساعت از آنها کار می‌کشند و کلیه محصول و حاصل دسترنج آنها را در مزارع اشتراکی دولت اسرائیل تحویل گرفته و در عوض فقط سالی ۳۶۰ لیره اسرائیلی به آنها می‌دهند در حالی که با سایر مهاجرین اروپایی و آمریکایی این گونه رفتار نمی‌شود.^۱

در یکی دیگر از گزارش‌های ساواک درباره تمایل یهودیان ایرانی به خروج از اسرائیل آمده است:

در تاریخ ۴۴/۱۰/۲۶ هنگامی که آقای علی‌اکبر فرازیان از فرودگاه تل‌آویو عازم تهران بوده آقای دکتر صدریه سرکنسول شاهنشاهی در برن که مقیم تل‌آویو می‌باشد به ایشان اظهار می‌نماید (در تاریخ ۴۴/۱۰/۲۶ تعدادی از ایرانیانی که به اسرائیل مهاجرت و تابعیت کشور مزبور را پذیرفته‌اند از اینجانب تقاضای ملاقات نموده و در ضمن مراجعه اعلام داشته‌اند: «هرچند ما مدتی است از کشور خود دور هستیم و تابعیت کشور اسرائیل را قبول نموده‌ایم معذالک هنوز شاهنشاه آریامهر را حامی خود و کشور شاهنشاهی را وطن اصلی خود می‌دانیم، اخیراً مقامات اسرائیل خانه‌های ما را که در قسمت جنوب شهر است خراب نموده و با وجود آن که قرار بوده ما را به آپارتمانهای جدید منتقل نمایند از این کار خودداری و اکنون حتی شبها را در خیابانها می‌گذرانیم بدین جهت در این زمینه ما به شما مراجعه و تقاضای کمک داریم.»)

آقای دکتر صدریه اظهار می‌نماید با توجه به اینکه از طرف پلیس تل‌آویو قبلاً تلفنی اطلاع دادند که در نظر است عده‌ای به نمایندگی کشور شاهنشاهی مراجعه نموده و تظاهراتی بر پا سازند اینجانب به ایرانیان مذکور اظهار داشتم شما تابعیت دولت اسرائیل را قبول نموده‌اید و اکنون نیز باید تابع مقررات کشور مزبور باشید. نمایندگان افراد مذکور که در حدود ۳۰۰ یا ۴۰۰ نفر هستند با توجه به اظهارات فوق محل نمایندگی را ترک و اعلام داشته‌اند که اگر بخواسته آنان تا روز سه‌شنبه ۲۸ و یا

چهارشنبه ۲۹/۱۰/۴۴ ترتیب اثر داده نشود متفقاً در مقابل نمایندگی کشور شاهنشاهی تظاهراتی خواهند نمود.

نظر آقای دکتر صدریه این بوده است که در صورتی که ترتیبی اتخاذ گردد تا به نحوی که باعث ایجاد کدورت در روابط موجود بین دو کشور نشود مراتب در روزنامه‌های کشور شاهنشاهی درج تا از مهاجرت‌های بدون تعمق ایرانیان به کشور اسرائیل بطور غیرمحسوس جلوگیری شود مناسب خواهد بود.

توضیحاً به عرض می‌رساند برابر قوانین و مقررات کشور اسرائیل کسانی که خانه مسکونی آنان در قسمت جنوبی شهر تل‌آویو خراب می‌شود به آپارتمانهای جدید منتقل [می‌شوند] و بهای آپارتمان مورد نظر به اقساط طویل‌المدت ضمن استهلاک قیمت خانه قبلی که از آنان اخذ گردیده مستهلک خواهد شد.^۱

موضوع مهاجرت معکوس یهودیان ایرانی به قدری برای مقامات صهیونیستی ناگوار بود که موجب بروز اختلافاتی در میان آنان گردید:

آقای دوکین یکی از رؤسای آژانس یهود جهانی که از اورشلیم به تهران آمده و با آقای اسحاقیان که یکی از مأمورین اعزامی اسرائیل به ایران است در آژانس یهود ملاقات نمودند. همچنین انجمن کلیمیان تهران نیز با وی تماس گرفته و چندین جلسه با حضور آقایان لبانون رئیس آژانس یهود ایران، امیدوار رئیس قسمت فرهنگی، نینو رئیس قسمت اطفال و کودکان مهاجر یهودی، آقای شمطوب، رکنی اعضاء آژانس در مورد اختلافات شدیدی که بین سفارت اسرائیل در ایران و با دکتر دوریل و ربی مئیر عزری وزیرمختار روی داده و اختلافات به قدری شدید است که ربی مئیر عزری که سمت وزیرمختاری دارد چند روز است به اسرائیل مسافرت کرده تا طبق اظهار آقای اسحاقیان در تعویض آقای لبانون اقدام نماید و آمدن آقای دوکین از اداره مهاجرت اسرائیل به تهران بستگی به این اختلافات دارد.

نظریه منبع: مدتی است جداً مهاجرت یهودیان ایرانی به علت وخیم بودن اوضاع اقتصادی و غیره اسرائیل بسیار کم شده و برعکس دسته دسته یهودیان ایرانی مهاجر که هنوز ۵ سال تمام در اسرائیل بسر نبرده‌اند به تهران (ایران) مراجعت می‌نمایند و اغلب با سرمایه در تهران مشغول خرید و فروش زمین می‌باشند. از طرفی این موضوع مقامات اسرائیل و آژانس مرکزی اسرائیل را سخت ناراحت نموده و کارکنان سفارت سعی دارند گناه را به گردن کارکنان [...] آژانس یهود بگذارند. آقای دوکین پس از رسیدگی به این موضوع روز ۴۵/۱۲/۱۵ به اسرائیل مراجعت کرده است.^۱

سند دیگر ساواک در این خصوص چنین اشاره دارد:

شبای بنیامین کارمند آژانس یهود در یک صحبت دوستانه اظهار داشت صادق کهن، رئیس آژانس یهود در ایران هنگام اقامت در اسرائیل با روزنامه داوار و ماریو [معاریو] (Maariwe) که به زبان عبری منتشر می‌شود مصاحبه‌ای انجام داده و از کمی مهاجرت یهودیان ایران صحبت نموده و جراید اسرائیل این موضوع را تحریف نموده و با تحولی که در روابط ایران و اعراب بوجود آمده نتیجه گرفته‌اند که «مهاجرین جدیدی نخواهیم داشت». بنیامین در دنباله سخنان خود افزود سخنان صادق کهن را در روزنامه خوانده است.

نظریه شنبه: با اطلاع و مشاهدات عینی بنظر می‌رسد به علت فشار و ناراحتی‌هایی که انجمن کلیمیان تهران و سایر مؤسسات یهودی بر مهاجرین وارد می‌آورند و عده‌ای نیز به اجبار و به پیشنهاد آنها ترک تابعیت می‌نمایند مهاجر کم شده، ضمناً یهودیان ایران، ایران را آمریکای ثانی می‌دانند و هر یک به فراخور حال مشغول امرار معاش و زندگی راحتی هستند.^۲

در سند دیگر به نقل از نشریه صهیونیستی معاریو آمده است:

۱. سند ساواک، شماره ۴۵/۳۲۴۲، مورخ ۴۵/۱۲/۲۲.

۲. سند ساواک، شماره ۴۵۲۰/۲۱۰۴۳، مورخ ۵۰/۱/۲۶.

دو خانواده مهاجر ایرانی که روز پنج‌شنبه ۵۰/۳/۱۷ وارد اسرائیل شده‌اند پیشنهاد اسکان کارمندان وزارت جذب مهاجر را نپذیرفته و در فرودگاه لود دست به اعتصاب زده‌اند. خانواده عصمت عقلیان که شامل پنج نفر است [مایلند] در اورشلیم یا تل‌آویو سکونت اختیار کند.

وزارت جذب مهاجر فقط در شهرهای رمله و یهودیه خانه آماده دارد. خانه در اورشلیم تا دو ماه دیگر آماده خواهد شد. تا آن موقع پیشنهاد شده نزد نزدیکان خود بسر برند ولی خانواده عقلیان این پیشنهاد را نپذیرفته است.

خانواده ناصر شیفر(?) که شامل ۷ نفر است فقط حاضر است در تل‌آویو منزل کند و به هیچ وجه حاضر به اقامت در رمله یا یهودیه نیست. کارمندان وزارت جذب مهاجر می‌کوشند برای این ۱۲ نفر که شب را در سالن مسافران فرودگاه گذرانده‌اند منازل مناسبی تهیه نمایند.

نظریه: دولت اسرائیل به منظور تشویق یهودیان ایرانی به انتقال سرمایه و مهاجرت به اسرائیل وعده‌هایی به آنان می‌دهد که در عمل عاجز از انجام آن می‌باشد.^۱

در یکی دیگر از گزارش‌های ساواک به موضوع پشیمانی یهودیان مهاجر ایرانی چنین اشاره شده است:

مهاجرت یهودیان ایرانی مدتی است به کندی گرائیده [است]. باوجود این اخیراً انجمن کلیمیان تهران و آژانس یهود در ایران و از طرف دیگر نمایندگی‌های اسرائیل فشارهایی بر یهودیان ایران وارد که به مهاجرت بروند. آنهم با وعده و وعیدهای بسیار که ترک تابعیت [ایران] کنند. با برخوردهایی که با بسیاری از یهودیان ایرانی به عمل آمده همگی اظهار ناراحتی می‌کنند. موقعی که به اسرائیل مهاجرت کرده‌اند با مشکلات بسیاری مواجه شده‌اند و از این که ترک تابعیت نموده‌اند بسیار پشیمان می‌باشند و حتی گرفتاریهای زیادی برای وزارت امور خارجه و اداره گذرنامه فراهم کرده‌اند.

نظریه سه‌شنبه: در رأس انجمن کلیمیان تهران آقای حبیب القانیان قرار دارد که مشارالیه نسبت به اسرائیل حساسیت بسیار داشته و انجمن کلیمیان تهران و آژانس یهود با در باغ سبز نشان دادن، یهودیان ایرانی را مجبور به ترک تابعیت نموده و به اسرائیل مهاجرت می‌نمایند. مهاجرین یهودی ایرانی در اسرائیل با هزار مشکل برخورد نموده و از کرده خود پشیمان می‌شوند.^۱

در گزارش خواندنی دیگر ساواک درباره مهاجرت معکوس یهودیان ایران آمده است: از یکصد و بیست هزار [۱۲۰/۰۰۰] یهودی ایرانی و ایرانی‌الاصل مقیم اسرائیل در حدود یک هزار خانواده هنوز تابعیت ایرانی خود را حفظ کرده و سالانه برای تهدید و یا تجدید گذرنامه خود به کنسولگری نمایندگی سیاسی شاهنشاهی مراجعه می‌کنند. در میان ایرانی‌های مقیم اسرائیل نارضایتی‌هایی بر اثر موانعی که برای بازگشت آنها به ایران وجود دارد موجود است. [...] اکثریت قریب به اتفاق ایرانی‌الاصل‌های مقیم اسرائیل مایلند بتوانند تابعیت قبلی خود را به دست آورده و به ایران مراجعت کنند.^۲

۱. سند ساواک، شماره ۴۴۲۸۶/۴۱۵۲۰، مورخ ۵۰/۱۱/۲۸.

۲. سند ساواک، شماره ۱۶۷۷، مورخ ۳۵[۵۵]/۴/۲۴.

کمک‌های مالی یهود ایران به اسرائیل

کمک‌های مالی

اسرائیل از نظر اقتصادی یکی از شگفت‌ترین پدیده‌های دنیاست. این موجودیت انگلی، از همهٔ جهات گوناگون متکی به کمک‌های دولت‌های غربی و دولت‌های تحت سلطهٔ غرب و یهودی‌های جهان است و تنها از این طریق توانسته‌است خود را تاکنون سرپا نگه‌دارد. بعد از مسئلهٔ مهاجرت یهودی‌های دنیا به اسرائیل، مهم‌ترین نیاز اسرائیل کمک‌های مالی است. بیشترین کمک‌های مالی به اسرائیل از طریق دولت آمریکا انجام می‌شود و پس از آن، آنچه که به‌عنوان خسارت جنگ جهانی دوم از آلمان «آخادی» می‌شود. اما صهیونیست‌ها با تشکیلات و سازماندهی مفصل و با برنامه، طی سالیان طولانی، یهودی‌های دنیا را هم وادار کرده‌اند که به آنها کمک کنند. در واقع بخش عظیم تبلیغات صهیونیستی بلافاصله بعد از جلب یهودی‌ها به مهاجرت به اسرائیل، صرف جمع‌آوری کمک‌های مالی می‌شود که حتی در مقیاس بسیار اندک هم باز یک اثر روانی دارد و آن این‌که یهودی‌های دنیا را به موجودیت اسرائیل وابسته می‌کند.

در قضیهٔ گوساله‌سازی و گوساله‌پرستی یهودی‌ها در غیبت حضرت موسی علیه السلام عیناً این واقعه رخ داد. سامری با استفاده از این اصل بسیار نافذ و قدرتمند روانشناسانه، طلا و جواهرات بنی‌اسرائیل را گرفته و با آنها، گوسالهٔ زرین را ساخت که حتی اگر «خُواز» هم نمی‌کرد، به‌هرحال هر یهودی به اندازه‌ای که برای آن مایه گذاشته بود، خود را مالک و شریک آن می‌دانست و حاضر بود حضرت موسی، آن پیامبر شریف و بزرگوار

و آن همه اعجاز و عظمت و نعمت آزادی از ظلم و جور فرعونیان، همه را به راحتی فراموش کرده و دور گوساله طلایی پایکوبی کند و بت بپرستد.

برنامه‌ریزان و مبلّغان صهیونیست عیناً از همین خاصیت استفاده کرده و یهودی‌های دنیا را وابسته و دلبسته و شریک رژیم پושالی و جعلی اسرائیل کرده‌اند تا اگر هم نتوانند با مسافرت به آنجا از نزدیک شریک غم و شادی و خطر و حضر آن گردند، لااقل از دور احساس مالکیت کنند و لااقل در حدّ یک «سمپات» در خدمت دائمی و همیشگی اسرائیل باشند.

و اما، در سطح جهانی؛ دولت‌های غرب برای آنکه بتوانند کمک‌های بیدریغ خود را به اسرائیل توجیه کنند، به ترفندهایی دست زدند:

حمایت علنی غرب از اسرائیل، طیّ ربع قرن گذشته برپایه برخی اساطیر موهوم استوار بود. که متداوم‌ترین آنها همانا اسطوره امنیت اسرائیل (است). این اسطوره بنحوی سنجیده و زیرکانه با القاء این توهم در اذهان عمومی که گویا بقا و موجودیت جامعه یهودی فلسطین در معرض تهدیداتی مستمر و مهیب قرار گرفته است، احساسات همدلانه‌ای را در افکار عمومی (جهان و خصوصاً غرب) برمی‌انگیزد و سبب می‌شود که آنان نه تنها با صرف مبالغ معتناهی از وجوه عمومی (دولت‌های غربی و بخصوص آمریکا) برای تقویت نظامی و اقتصادی اسرائیل مخالفتی نوززند، بلکه حتی خود نیز آن را تشویق کنند.

«امنیت اسرائیل» مستمسک و برهان رسمی‌ای است که نه تنها اسرائیل بلکه آمریکا نیز با تشبّث به آن از قبول حق تعیین سرنوشت مستقل فلسطینی‌ها در سرزمین خودشان طفره می‌رود.^۱

ارقام این کمک‌های دولتی و رسمی اعجاب‌آور است:

لازم است درباره مبالغ عمده سرمایه‌های خارجی که از سال ۱۹۴۸ تا ۱۹۵۹ (۱۳۲۷ تا ۱۳۳۸) به اسرائیل وارد شده است، سخنی چند گفته شود: کمک‌های آمریکا معادل ۵۵۷/۳۰۰/۰۰۰ دلار یا ۱۶/۵ درصد وجوه ارسالی

۱. لیویارو کاج، تروریسم مقدس اسرائیل، ترجمه مرتضی اسعدی، انتشارات کیهان، چاپ اول ۱۳۶۵، صفحه ۲۳.

یهودیان یعنی صهیونیستها و به طور عمده از آمریکا معادل ۸۴۸/۷۰۰/۰۰۰ دلار یا ۲۵ درصد؛ اوراق قرضه دولتی که عمده آن در آمریکا فروخته شد ۳۳۴/۳۰۰/۰۰۰ دلار یا ۱۰ درصد؛ وام‌های دریافتی از بانک‌های خارجی و سرمایه‌های خصوصی به طور عمده از آمریکا و فرانسه ۷۷۰/۱۰۰/۰۰۰ دلار یا ۲۲/۷ درصد؛ کمک‌های آلمان معادل ۷۲۵/۳۰۰/۰۰۰ دلار یا ۲۱/۴ درصد... جمعاً معادل سه میلیارد و سیصد و هشتاد و شش میلیون دلار [۳/۳۸۶/۰۰۰/۰۰۰]... این تزریق که اقتصاد اسرائیل را برپا نگه می‌داشت تا تجاوز ژوئن ۱۹۶۷ همچنان و با همان آهنگ ادامه داشت و از ژوئن به بعد به سرعت افزایش یافت. ضمناً باید دانست که تا ۱۹۶۷ دویست کمپانی آمریکایی در اسرائیل فعالیت داشتند.^۱

علاوه بر «ترمیم خسارات»، اسرائیل موجودی عملاً نامحدودی از اسلحه و پول در اختیار دارد که در اصل از ایالات متحده می‌آید، جایی که گروه فشار قدر قدرت آن، خود را فوق‌العاده کارآمد نشان داده است. اسرائیل همچنین از عطایایی که از ناحیه «دیاسپورا» می‌رسد، برخوردار می‌شود. در ۱۹۶۷ آقای پین‌هاس ساپیر Pinhas Sapir که در آن زمان وزیر دارایی اسرائیل بود، در اورشلیم در کنفرانس میلیارد‌های یهودی برملا کرد که از ۱۹۴۹ تا ۱۹۶۶ دولت اسرائیل هفت میلیارد دلار دریافت کرده است. (منبع The Israeli Economist سپتامبر ۱۹۶۷) دکتر Yoakov Herzog رئیس کل دفتر نخست‌وزیر اسرائیل، هدف این گردهمایی را این‌گونه تعریف می‌کند:

بررسی کنیم که چگونه می‌توان سرمایه‌گذاری‌های عمده‌تری را به اسرائیل جذب نمود و سرمایه‌داران یهودی مقیم خارج را به گونه‌ای تنگاتنگ با اقتصاد اسرائیل درآمیخت... این عملیات سودآور بنظر می‌آید چرا که سازمان‌های یهودی آمریکایی هر سال به طور متوسط یک میلیارد دلار به اسرائیل می‌فرستند... اما کمک ارسالی با این همه مستقیماً از ناحیه دولت

آمریکا می‌رسد که «کمک» آن به بیشتر از سه میلیارد دلار در سال بالغ می‌گردد.^۱

و اما در ایران؛

فردوست در خاطرات خود می‌نویسد:

سفارت اسرائیل در ایران فقط در زمینه اطلاعاتی فعال نبود، بلکه در سایر زمینه‌ها نیز فعالیت چشمگیر داشت. گاه‌به‌گاه سفارت، یهودیان ایران را در سالی جمع می‌نمود و در این جلسات ضمن سخنرانی و تحریک روحیه قومی آنها، برای کمک به اسرائیل اعانه جمع‌آوری می‌شد و هربار مبالغ کلانی پول ارسال می‌گردید. در این جلسات که تصور می‌کنم ماهیانه بود، مأمورین اداره کل هشتم ساواک شرکت داشتند. در سفارت نیز میهمانیهای نیمه خصوصی داده می‌شد.^۲

آنچه از اسناد ساواک برای بیان کمک‌های یهودی‌های ایران به اسرائیل انتخاب کرده‌ایم، عموماً متعلق به سالهای ۱۳۴۶ تا ۱۳۵۵ است. سال ۱۳۴۶ مقارن ۱۹۶۷ میلادی و مصادف با ایام جنگ شش روزه است که به علت پیروزی اسرائیل وسیله و بهانه خوبی شد برای تبلیغات آن رژیم.

برای آن که فضای جهانی تبلیغات صهیونیستی را بشناسیم، ابتدا توضیح مرحوم جلال آل احمد را از این ایام در فرانسه مورد مطالعه قرار می‌دهیم و سپس به سراغ اسناد ساواک می‌رویم. آل احمد نقل می‌کند:

دو هفته تمام «آماده کردن افکار عمومی» طول کشید. آنوقت که اول به میدان جست؟ دست چپی‌ها! حضرات «وجدان جهانی»؛ آنها که در مغز پوسیده خود فکر می‌کنند که «رسالت» دفاع از حق مردم را در تمام دنیا دارند. آنها که حسن و حسین و تقی و نقی را در اقصای بلاد عالم بنام «انسانیت» محکوم می‌کنند! همه آنها یک مرتبه به میدان ریختند. از سارتر گرفته. و این یکی کمتر از دیگران. تا کرگدن یا خوکی «اوژن یونسکو» نام که وقاحت را به آنجا رساند که ادعا کرد «آوارگان بی‌وطن فلسطینی» که بیست

۱. روزه گارودی، تاریخ یک ارتداد، صفحه ۲۶۳

۲. ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، جلد اول، صفحه ۵۵۳.

سال است در اردوگاه‌های جنگ به سر می‌برند و جیره نصف یک آدم معمولی را از راه سازمان ملل دریافت می‌کنند، همگی می‌خواهند کاری را بکنند که هیتلر نکرد. یعنی می‌خواهند این یهودی‌های رنگارنگ اروپایی و آمریکایی را که نماینده تمدن غربند در وسط ممالک عربی قتل عام کنند! مالیخولیایی دیگری بنام «لانزمن» که جزء دارودسته «تان مدرن» سارتر است، آنچنان از این وحشیگری خیالی اعراب از کوره دررفت که هر آنچه از چننه علیش در می‌آمد، نثار این مردم کرد. فدراسیون چپ و حضرت مندرس فرانس که جای خود دارد. اما وقیحتر و بی‌آبروتر از همه جناب «دانیل مایر» بود که رئیس مجمع دفاع از حقوق بشر است! و بنام رسالت تاریخی‌ای که به عهده دارد، چنین تخم فرمود که: «من از سوسیالیست بودن خود متنفرم؛ از انسان بودن خود هم متنفرم ولی به یهودی بودنم افتخار می‌کنم.» به مدت یک هفته اینجوری دور به دست این اراذل ادبی و سیاسی بود و چه سیرکی! جای خالی؛ اما پس از این که دهن اینها از عربده‌کشی کف کرد، آنوقت صاحب‌کارهای اصلی که سرخ بدستشان است، وارد گود شدند. زمینه آماده بود. چپ فرانسه (منهای کمونیستها که خودشان هم نمی‌دانند چه [...]) می‌خورند! به طور یکپارچه احساسات را برای ماهیگیری بعدی آماده کرده بودند. مطبوعات بورژوا و ارگانهای پول و منفعت از دوش این روشنفکران چپ! بالا رفتند. اسم‌نویسی داوطلبان شروع شد و پول جمع کردند. حضرت بارون ادمون دوروچیلد دبیرکل اتحادیه طرفداران اسرائیل در میتینگ‌های هیستریک و راسیست^۱ ضدعربی- درکنار نامدارترین عناصر چپ قرار گرفت. همه با هم به کمک اسرائیل متمدن- به جنگ اعراب جاهل و وحشی شتافتند. برای این که حساب دستت باشد و حرفهایم را حمل به اغراق نکنی، فقط یک نمونه دستت می‌دهم: پنج ماه است که کمیته‌ای بنام «نهضت یک میلیارد فرانک برای ویتنام» دارد فعالیت می‌کند که هدفش از اسمش پیداست و تابحال فقط دویست میلیون فرانک پول جمع کرده. اما در

عرض ۴۸ ساعت میزان پولی که در فرانسه برای اسرائیل جمع شد، از سه میلیارد فرانک گذشت! که فقط نصف آن را حضرت روحیلد پاریس و لندن هدیه کردند. «و تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل اما درباره کمک مالی یهود ایران، در سند شماره ۹۷۳ ساواک، به تاریخ ۱۳۴۶/۳/۲۳، آمده است:

طبق اطلاع واصله از تهران، در چند روز اخیر کلیمیه‌های مقیم ایران، مبلغ پنجاه میلیون تومان پول جهت کمک به کشور اسرائیل جمع‌آوری نموده‌اند [که بوسیله آقای کهن کلیمی به آن کشور ارسال دارند. لیکن نامبرده به علت اختلافی که با عیالش پیدا نموده، از رفتن به اسرائیل خودداری کرده و وجوه مزبور را به لطف‌اله حیّ تحویل داده است. در سند ساواک درباره کمک مالی یهودیان ایران چنین آمده است:

سازمان بانوان یهود ایران مشغول فعالیت به منظور جمع‌آوری اعانه جهت بازماندگان کشته‌شدگان یهودی می‌باشد. به همین جهت عده‌ای از بانوان عضو هیأت مدیره منجمله خانم کشفی، خانم شمسی مرادپور حکمت مشغول فعالیت شده و گویا تاکنون در حدود یک میلیون تومان جمع‌آوری شده است.^۱

سند دیگر ساواک در این باره چنین حکایت می‌کند:

بعد از آتش‌بس بین اعراب و اسرائیل، فعلاً در شهرستان نهاوند، سروصداها خوابیده است ولی چند روز قبل کلیمیه‌ها جلسه‌ای تشکیل و مبالغی وجه نقد جمع‌آوری می‌نمایند و بوسیله دکتر یحیی که از سرشناسان کلیمی می‌باشد به تهران می‌فرستند که جهت کلیمیه‌ها حواله شود.^۲

نظریه: مطالب فوق از همکار در نهاوند... اخذ گردیده است و تاریخ وقوع نیز ۴۶/۳/۲۲ می‌باشد.

۱. جلال آل‌احمد: سفر به ولایت عزرائیل، چاپ اول، ۱۳۶۳، انتشارات رواق، صفحه ۸۷ تا ۸۹.

۲. سند ساواک، شماره ۴۶۹۷/۴۵، مورخ ۴۶/۳/۲۴.

۳. سند ساواک، شماره ۴۴۰۳/۴۴، مورخ ۴۶/۳/۲۵.

در سند دیگری آمده است:

۱- اخیراً ستوان نریمان افسر اطلاعات شهربانی شیراز به آقای شاهپور پورصدر اظهار داشته مأمورین انتظامی در فرودگاه مهرآباد از چند نفر کلیمی که قصد رفتن به اسرائیل را داشته‌اند معادل ۲۰ میلیون تومان شمش طلا و ارز که عنوان کمک به یهودیان را داشته کشف شده و ۲ میلیون تومان آن مربوط به یهودیان شیراز بوده.

۲- از این که روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه هفته گذشته کلیمیان شیراز تعطیل و مراسم جشن و شادی برگزار نمودند، مسلمانان خیلی ناراحت شده‌اند و در میان کسبه و بازاریان شایع است یهودیان این دو روز را به خاطر فتح و پیروزی که در جنگ اخیر نصیب اسرائیل شده است جشن گرفته‌اند.

۳- فرزندان یهودیان شیراز که در اسرائیل تحصیل می‌کنند و یا به کار اشتغال دارند، در این هفته بوسیله نامه خبر سلامتی خود را به خانواده‌های خود اطلاع داده و بعضاً در نامه‌هایشان یک نقشه کامل ارسال شده که در این نقشه اراضی و متصرفات اسرائیل را در خاک اعراب نشان می‌دهد و زیانهایی که به اعراب وارد آمده تشریح شده است.^۱

در سند دیگر اضافه شده است:

رکنی رئیس خلوتص ایران اظهار داشته که [...] یهودیان آلمان فدرال که ۲۰ سال است به آلمان مراجعه کرده‌اند در حدود فقط ۲۵ هزار نفر می‌باشند که این عده بالغ بر ۵ میلیون دلار به دولت اسرائیل کمک نموده‌اند. مشارالیه از وضع جمع‌آوری اعانه از یهودیان ایران اظهار عدم رضایت کرد.^۲

۱. سند ساواک، شماره ۶۰۴۲/هـ، مورخ ۴۶/۴/۱.

لازم به یادآوری است که در جنگ سال ۱۹۶۷ م/ ۱۳۴۶ ش. رژیم صهیونیستی کرانه غربی رود اردن، نوار غزه و بلندیهای جولان را به اشغال خود در آورد و این مناطق همچنان تحت اشغال اسرائیل قرار دارند.

۲. سند ساواک، شماره ۴۸۸۰/۴۵۲۰، مورخ ۴۶/۴/۶.

در سند شماره ۴۲۰/۱۱۹۷۸ بتاریخ ۴۶/۴/۱۵ نیز آمده است:

تقریباً از روزهای اوّل جنگ بین اسرائیل و اعراب، یهودیان ایرانی مبادرت به جمع‌آوری پول جهت کمک به اسرائیل نموده و بدین منظور از کلیّۀ کنیساها، انجمنها، کلوپها، کمک خواسته شده بود و نیز اعضای انجمن کنیسی آقای حبیب کهن واقع در خیابان نوّاب اظهار داشته‌اند که از طرف آقای حبیب القانیان مبلغ هشت میلیون ریال کمک گردیده است. مبالغ جمع‌آوری شده توسط آقای ربی مئیر عزری به وسیله سفارت اسرائیل در ایران خواسته می‌شده است.»

سند شماره ۴۵۲۲/ه مورخ ۴۶/۴/۱۴ چنین می‌گوید:

آقای اسحق‌نیا، رئیس حسابداری پست و تلگراف ملایر، بوسیله عزیز اخلاقی، مبلغی در حدود ۵۰ هزار ریال از بین کلیمیان شهرستان ملایر جمع‌آوری و به علت کمی وجه مذکور را به مرکز نفرستاده‌اند و گویا وجه موصوف در نزد میرزا رحیم کاشر می‌باشد و فعالیت دارند که مبلغ بیشتری جمع‌آوری و جهت القانیان کلیمی ارسال دارند که ایشان به اسرائیل بفرستند.

در سند شماره ۱۰/۳۳۱۱/ه از سوی «رئیس سازمان اطلاعات و امنیت اصفهان؛ تقوی» به تاریخ ۴۶/۶/۲، برای مدیریت کل اداره سوم گزارش شده است:

به طوری که تحقیق گردیده، مستند به نامه شهربانی گلپایگان، تقریباً در حدود ۵۰۰ هزار ریال بوسیله یوسف شالوم نماینده کلیمی‌های مقیم آن شهرستان از سایر کلیمی‌ها جمع‌آوری شده و به آژانس یهود، به اداره سکونت [سخنوت] یهود به اسرائیل فرستاده شده‌است.

آژانس یهود، تشکیلات بین‌المللی صهیونیست‌ها برای سازماندهی مهاجرت یهودیان سراسر عالم به اسرائیل است که در اغلب کشورهای جهان نمایندگی و شعبه دارد.^۱

در سند مورخ ۴۶/۶/۲۰، تعداد یهودی‌هایی که مبلغ فوق را جمع‌آوری کرده‌اند

۱. در این خصوص به مبحث آژانس یهود در همین کتاب مراجعه شود.

حدود هفتاد نفر از کلیمیان گلیاگان ذکر شده است.
در سند شماره ۵۰۱-۰۲/۷۲-۲/الف، به تاریخ ۴۶/۷/۲۵، «سازمان اطلاعات و ضداطلاعات ارتش شاهنشاهی» به ریاست ساواک کشور چنین خبر می‌دهد:
یهودیان ایران اقدام به جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل نموده‌اند و این مبلغ حدود یک میلیون تومان بوده است.

در «ارزیابی و نظریه این خبر» چنین اضافه شده است:
خبر بالا مستند است و از سازمان استخبارات عراق کسب گردیده است.
مواردی که ملاحظه شد، اسنادی است که نشان‌دهنده کمک مالی یهودیان ایران به اسرائیل در زمان جنگ شش روزه ۱۳۴۶/۱۹۶۷، است. جنگ، خود عامل تحریک‌کننده نیرومندی بود تا یهودی‌ها را وادار به کمک نماید. عیناً این حالت را در سال ۱۹۷۳- مهرماه ۱۳۵۲- که جنگ رمضان رخ داد می‌توان مشاهده کرد.
بخشی از اسناد ساواک در این دوره را مورد مطالعه قرار می‌دهیم:

مورخ ۵۲/۷/۱۴ مراسم روزه بزرگ کلیمیان (کیپور) با حضور عده‌ای کثیر از کلیمیان در کنیساها برگزار و به ذات اقدس شهریاری و خاندان جلیل سلطنت دعا می‌نمودند و مقادیر زیادی پول جمع‌آوری گردیده است که مقدار قابل توجهی از آن جهت کمک به اسرائیل فرستاده خواهد شد. مراسم مزبور با نظم خاص برگزار و هیچگونه اتفاق قابل عرضی رخ نداده است.^۱

بنابر دعوت قبلی نمایندگی اسرائیل در ایران از ساعت ۱۷:۳۰ روز ۵۲/۷/۱۵ جلسه‌ای با حضور آقایان موسی کرمانیان، ابراهیم موره، دکتر حشمت‌اله کرمانشاهی، لطف‌اله حیّ و لوبرانی نماینده سیاسی اسرائیل در ایران، اریه لوین معاون نمایندگی، زر رئیس آژانس یهود، شمطوب، کارمند آژانس یهود و وابسته نظامی اسرائیل در ایران تشکیل و موضوعات زیر مورد بحث قرار گرفت. ابتدا وابسته نظامی اسرائیل در ایران از روی نقشه‌ای که روی دیوار نصب شده بود، موقعیت جنگی اسرائیل را در دو

جبهه سوریه و مصر تشریح نمود و اظهار داشت: آنطوری که رادیوها انتشار داده‌اند که اسرائیل تلفات سنگین داده و در جبهه‌ها شکست خورده صحیح نبوده. البته تلفاتی داشته‌ایم و تا دو سه روز دیگر تکلیف جنگ روشن خواهد شد. آقای موسی کرمانیان اظهار داشت که بایستی کمیته‌های جمع‌آوری پول جهت کمک به اسرائیل تشکیل دهیم و ابراهیم موره سخنان نامبرده را تأیید و در این زمینه سخنانی ایراد نمود. سپس آقای لطف‌اله حیّ نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی اظهار داشت در موقعیت فعلی صلاح بر این است که ما سکوت نموده و چنین کمیته‌هایی را تشکیل ندهیم. زیرا انعکاس آن در شهر به ضرر کلیمیان ایران و اسرائیل تمام می‌شود و کلیمیانی که به نمایندگی مراجعه و سؤالاتی در مورد جنگ می‌نمایند، بهتر است به آنها گفته شود که اخبار مربوط به جنگ را از رادیوها و خبرگزاریها کسب نمایند. این جلسه در ساعت ۱۹:۱۵ خاتمه پذیرفته است.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه فوق مورد تأیید بوده و تصور می‌رود اظهارات مباشر نظامی اسرائیل در مورد موقعیت جنگی اسرائیل برای دلگرمی و تقویت روحی کلیمیان ایرانی باشد.^۱

براساس اسناد ساواک، جمع‌آوری پول جهت پشتیبانی از ماشین جنگی اسرائیل در آن مقطع در جلسات هفتگی انجمن کلیمیان نیز استمرار داشت:

روز ۵۲/۷/۲۲ جلسه انجمن کلیمیان مذکور با حضور کلیه اعضا و لوبرانی نماینده سیاسی اسرائیل در ایران و معاون وی و عزری نماینده سابق اسرائیل در ایران و با شرکت اعضا کمیته‌های مگبیت تشکیل گردیده است. در این جلسه ابراهیم راد و حبیب القانیان از تجار معروف یهودی پیشنهاد نمودند همانطوری که قبلاً کمیته‌های جمع‌آوری اعانه جهت کمک به اسرائیل به سرپرستی لطف‌اله حی تشکیل گردیده بود، مجدداً تشکیل و سریعاً نسبت به جمع‌آوری اعانه اقدام نمایند.

در جلسهٔ مزبور ابراهیم راد در زمینهٔ جمع‌آوری پول و کمک به اسرائیل سخنان مهیجی ایراد نمود. ضمناً در روزهای اعیاد مذهبی یهودیان (روزهٔ بزرگ) حدود ۲۵ میلیون ریال پول از یهودیان برای کمک به اسرائیل جمع‌آوری گردیده است. آقای لوبرانی اظهار داشت که از تل‌آویو اطلاع داده‌اند که همزمان با سایر ممالک دیگر یهودیان ایران هم بایستی به اسرائیل کمک نمایند و بایستی مبلغ سی میلیون تومان جمع‌آوری شود. آقای عزری نمایندهٔ پیشین اسرائیل در ایران ارقام روزانه جنگ را بیان و اظهار داشت این جنگ برای اسرائیل گران تمام می‌شود و بایستی هرچه زودتر دست‌اندرکار جمع‌آوری اعانه شد. سپس القانیان اظهار داشت من کمک قابل توجهی به اسرائیل خواهم کرد و آقایان هم بایستی کمک نمایند. سپس آقایان دکتر کرمانشاهی و ابراهیم راد در زمینهٔ جمع‌آوری پول و کمک به اسرائیل سخنان مهیجی ایراد نمودند.

نظریهٔ سه‌شنبه: تشکیل جلسهٔ فوق صحت دارد. ضمناً کلیمیان ایران مخصوصاً تهران بعد از جنگ اعراب و اسرائیل سعی و اهتمام زیادی بعمل می‌آورند که مبالغ قابل توجهی جمع‌آوری و جهت کمک به اسرائیل حواله نمایند. ضمناً در ایام اعیاد مذهبی یهودیان در حدود ۲۵ میلیون ریال پول جهت کمک به اسرائیل جمع‌آوری شده است.

نظریهٔ چهارشنبه: نظریهٔ سه‌شنبه مورد تأیید است.

نظریهٔ جمعه: باتوجه به صحت موضوع و ظرافت کار ضروری است به مقامات اسرائیلی توجه داده شود که در این مورد نهایت دقت و توجه را داشته و موجباتی فراهم نگردد که موجب تحریک مسلمانان گردد.^۱

این اظهارنظر، نشانگر وقوف کامل ساواک نسبت به حساسیت و عکس‌العمل مسلمانان نسبت به تحرکات صهیونیستی داخل کشور از سوی یهودیان ایرانی است. برای مثال، گزارش ذیل که در سال ۱۳۴۷ در این باره تهیه شده خواندنی است: ساعت ۱۵ روز جمعه ۴۷/۲/۱۳ قریب ۳۰۰ نفر از زنان و مردان کلیمی

۱. سند شماره ۲۱۵۸۲۰ مورخ ۵۲/۸/۱۲.

این سند نشانگر همسویی و همگرایی ساواک با جبههٔ اسرائیلی و آرمان صهیونی است.

به مناسبت بیستمین سال تشکیل دولت اسرائیل با در دست داشتن یک پرچم سفید که دارای دو خط آبی در بالا و پایین و رقم ۲۰ در وسط پرده (پرچم اسرائیل) و یک پرچم ایران و یک بلندگو در باغ قلمستان سد لتیان اجتماع و ضمن رژه رفتن از مقابل پرچم اسرائیل شروع به تظاهرات له اسرائیل و علیه اعراب و جمال عبدالناصر رئیس‌جمهوری مصر می‌نمایند. این اقدامات موجبات ناراحتی یک نفر از حاضرانی که خود را در جمع مذکور وارد نموده بود فراهم می‌آورد ضمناً به خاطر سروصدایی که تولید می‌گردد عده‌ای از اهالی اجتماع و چون بیم حوادثی می‌رفته ژاندارمری کمره (حدود سد لتیان) از موضوع مطلع و اقدام به متفرق نمودن یهودیان نمود.^۱

سند ذیل پنهانکاری رهبران انجمن کلیمیان را در جمع‌آوری پول برای کمک به اسرائیل نشان می‌دهد:

روز ۵۲/۷/۲۳ حدود ۶۰ نفر از یهودیان سرشناس تهران که ضمناً اعضای کمیته‌های مگبیت نیز می‌باشند در محل انجمن کلیمیان تهران اجتماع نموده‌اند.

در این جلسه لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی که سرپرستی کمیته‌های مگبیت را به عهده دارد، اظهار داشته: شما بایستی در نهایت خفا و پنهانی به طوری که کسی متوجه نشود، اعانه و پول جمع‌آوری نمایید تا از طرف مسلمانان و افراد مخالف مزاحمت‌هایی ایجاد نگردد و احیاناً با مخالفت بزرگ مردم روبرو نشوید و در این مورد بایستی کمال احتیاط را بکار ببرید که خدای نخواستہ برای دولت دردسر ایجاد نشود. حاضرین در این اجتماع سؤالاتی در زمینه طرز جمع‌آوری اعانه از لطف‌اله حی نموده‌اند که پاسخ لازم داده شده است.^۲

در اسناد دیگر آمده است:

اخیراً (تاریخ دقیق نامعلوم) کلیمیان مقیم سنندج به علت جنگ اعراب با

۱. گزارش ساواک، مورخ ۴۷/۲/۱۶.

۲. این سند دستویس است و شماره و تاریخ ثبت ندارد.

اسرائیل در مسجد [کنیسه] آن شهرستان اجتماع و مبلغی در حدود ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال جهت ارسال به کشور اسرائیل جمع‌آوری و بوسیله عوامل خود به تهران ارسال نموده‌اند.^۱

به خاطر کمک به اسرائیل در جنگ اخیر اعراب و اسرائیل بعضی از یهودیان کمک مالی جهت اسرائیل ارسال داشته‌اند و از آن جمله می‌توان دکتر یادگاری پزشک گرگان را نام برد. چند روز قبل مبلغ صد هزار ریال به اسرائیل فرستاده است.^۲

ساعت ۲۱:۳۰ روز ۱۳۵۲/۷/۳۰ عده‌ای از کلیمیان مقیم کرمانشاه در دبیرستان اتحاد آن شهرستان اجتماع نموده و مبلغ یک میلیون و دویست هزار ریال جهت کمک به دولت اسرائیل جمع‌آوری نمودند.^۳

مبلغ جمع‌آوری شده تا تاریخ ۵۲/۸/۱۰ از طریق تشکیل جلسات کلیمیان و از مغازه‌ها توسط افراد مگبیت مبلغ یکصد و سی و پنج میلیون ریال (۱۳۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال) که تاکنون در حدود (۱۰۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال) آن از طریق زنو و مستقیم فرستاده شده است و بقیه چک موعده‌دار یکماهه که مشغول نقدکردن آن می‌باشند که فوری فرستاده می‌شود و چکهای خرده را از طریق حسابهای منصور پوراتحاد، نعمت‌اله زرگری، فرح‌نیک (ناخوانا)، الیاسی، در بانک تهران شعبه پهلوی و مقدار کمی از آن نیز در حساب یوسف جداع نقد شده است.

نظریه سه‌شنبه: اعضای هیأت جمع‌آوری کمک به اسرائیل (مگبیت) این روزها مرتباً مشغول جمع‌آوری اعانه و وجوهای نقدی برای کمک به ارتش اسرائیل می‌باشند.^۴

۱. سند شماره ۱۰۰۶ مورخ ۵۲/۷/۲۲، شهربانی سنج.

۲. سند شماره ۳۳۳۲ [ناخوانا]، مورخ ۵۲/۸/۱.

۳. سند شماره ۱۰۰۶ مورخ ۵۲/۸/۱ شهربانی کرمانشاه.

۴. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۷۷۳۶۱، مورخ ۵۲/۸/۱۳.

سازماندهی کمک‌ها

آن‌طور که از اسناد ساواک معلوم می‌شود، اکثریت کمک‌هایی که از یهودی‌ها گرفته می‌شد، مستقیماً با سازماندهی و دخالت مأموران و نمایندگی اسرائیل عمل می‌شد. آنجا که یهودی‌ها خود می‌خواست‌اند کمکی بکنند، موارد معدودی بوده و یا لااقل از اسناد ساواک این‌گونه فهمیده می‌شود که هدایت و برنامه‌ریزی این کمک‌ها عمدتاً بدست اسرائیلی‌ها و محافل صهیونیستی انجام می‌شده است.

مواردی که در پی می‌آید نشان‌دهنده نکته فوق است:

در سند مورخ ۴۶/۹/۹ آمده است:

در جریان جنگ‌های اعراب و اسرائیل، طبق تقاضای مقامات اسرائیلی مقیم ایران، جهت اسرائیل، کمک‌هایی خواسته شد که بدون درنگ از طرف انجمن کلیمیان به تمام کنیساها و محلهای برگزاری نماز و روزهای شنبه تقاضای کمک و اعانه شد. این کار به سرعت انجام گرفت و مبالغ گزافی بیش از ۳۰ میلیون تومان جمع‌آوری گردید. ضمناً تصور می‌رود آقای لطف‌اله حی نماینده مجلس و عضو انجمن کلیمیان فعالیت دامنه‌داری را شروع و حتی به تمام تجارت‌خانه‌های یهودی تهران و شهرستانها دسته و اکیپ‌هایی اعزام و هرکدام مبالغ گزافی پرداخت نمودند.

در سند مورخ ۴۹/۷/۲۰ آمده است:

کهن در یک صحبت خصوصی اظهار داشت [!]: روز ۴۹/۷/۱۸ در کنیسای یوسف‌آباد، عزری نماینده سیاسی اسرائیل شرکت نموده بود و مبالغ زیادی پول به نفع انجمنها و مخصوص ارتش اسرائیل جمع‌آوری گردید که تصور می‌رود در حدود ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال گردد. ضمناً تعهد شده که قسمتی از پولهای جمع‌آوری برای خانه‌سازی در اسرائیل اختصاص یابد [...].

نظریه شنبه: روز ۴۹/۷/۱۸ در اکثر کنیساها اعانات معمول و پولهایی جمع‌آوری شده است.^۱

۱. سند ساواک، شماره ۴۴۳۱۳/۴۵۲۰، مورخ ۴۹/۷/۲۰.

در یکی از اسناد ساواک به تفصیل از کمک‌ها و افراد مؤثر در این امر گزارش تهیه شده است:

از طرف آقای مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران یک گروه سیار به سرپرستی آقای یوسف جداع و شرکت خانم الیاسیان، خانم تجاریه، آقای اورشلیمی و آقای آذری تشکیل گردیده بود که با گروههایی که در هر کنیسا جهت جمع‌آوری اعانه (مگبیت) تشکیل شده تماس حاصل و مبالغ جمع‌آوری شده به سرپرست گروه تسلیم شود.

اسامی کنیساها و مسئولین جمع‌آوری به شرح زیر اعلام می‌گردد.

۱- کنیسای عراقیها واقع در خیابان آناطول فرانس مسئول خانم کشفی.

۲- کنیسای ابریشمی واقع در اول خیابان کاخ شمالی مسئول آقای

جمشید مجرّد.

۳- کنیسای یوسف‌آباد خیابان ثریا مسئول آقای یمطوب و خانم نهادار.

۴- کنیسای دروازه‌دولت (دبستان روحی شاد) مقابل پمپ بنزین

دروازه دولت- مسئول خانم برال و آقای هوشنگ حکیمی.

۵- کنیسای حبیب کهن چهل متری نواب کوچه تحصیلی مسئول آقای

مهربان.

۶- کنیسای پل چوبی کوچه فروغ آقای آراسته، خانم برال.

۷- کنیسای امیرآباد- خیابان امیرآباد کوچه گیو ۴۹ - آقای منصور

پورانی و خانم کامران.

۸- کنیسای حیم کوچک خیابان قوام‌السلطنه کوچه سهی مسئول آقای

داود کهن.

۹- کنیسای حیم بزرگ واقع در خیابان قوام‌السلطنه کوچه سهی مسئول

آقای مهندس قاطان و خانم مراداف.

۱۰- کنیسای حکیم. شمیران زعفرانیه خیابان پیراسته مسئول آقای

زرگریان.

۱۱- کنیسای سلیمان حیم باغ صبا کوچه مقدم مسئول آقای جداع و

کهن چی و رحمت‌اله کهنیم.

- ۱۲- کنیسای بهشتیه خیابان تهران نو مسئول آقای سامیح.
- ۱۳- کنیسای اتحاد دبیرستان اتحاد سه راه ژاله مسئول آقای کهن‌کا.
- ۱۴- کنیسای سزاوار در سزاوار مسئول آقای ویکتوری و آقای متحد.
- ۱۵- کنیسای کورش در دبیرستان کورش واقع در خیابان شیخ هادی مسئول آقای جداع و خانم الیاسیان.
- ۱۶- کنیسای کورش کبیر در محل هتل پرنس واقع در خیابان پهلوی روبروی سینما امپایر مسئول آقای جداع، آقای آذری، آقای بخشی.
- مبالغی که از طرف مسئولین کنیساها مشروحه زیر در شب روزه و روز روزه چهارشنبه ۵۰/۷/۷ بوسیله فروش تورات و تعهد از افراد یهودی اخذ گردیده و به مسئول گروه سیار آقای یوسف جداع تسلیم شده است، به شرح زیر اعلام می‌گردد:
- ۱- کنیسای عراقیه در شب روزه ۴۵۰/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۲- کنیسای حکیم در شب روزه ۴۲۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۸۵/۰۰۰ ریال.
- ۳- کنیسای ابریشمی در شب روزه ۷۴۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۴۶۰/۰۰۰ ریال.
- ۴- کنیسای یوسف‌آباد در شب روزه ۶۳۰/۰۰۰ ریال، روز روزه ۳۵۰/۰۰۰ ریال.
- ۵- کنیسای دروازه دولت روحی شاد در شب روزه ۳۲۰/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۰۰/۰۰۰ ریال.
- ۶- کنیسای حبیب کهن در شب روزه ۳۳۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۱۵/۰۰۰ ریال.
- ۷- کنیسای پل چوبی در شب روزه ۴۲۰/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۹۵/۰۰۰ ریال.
- ۸- کنیسای امیرآباد در شب روزه ۳۵۰/۰۰۰ ریال، روز روزه ۸۵/۰۰۰ ریال.

- ۹- کنیسای حکیم کوچک در شب روزه ۴۲۰/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۳۷/۵۰۰ ریال.
- ۱۰- کنیسای حکیم‌بزرگ در شب روزه ۴۸۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۷۵/۵۰۰ ریال.
- ۱۱- کنیسای گرگان در شب روزه ۲۵۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۷۸/۰۰۰ ریال.
- ۱۲- کنیسای سلیمان حیم باغ صبا در شب روزه ۵۸۰/۰۰۰ ریال، روز روزه ۲۳۵/۰۰۰ ریال.
- ۱۳- کنیسای بهشتیه در شب روزه ۲۳۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۸۵/۰۰۰ ریال.
- ۱۴- کنیسای کورش در شب روزه ۳۵۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۲۳۷/۰۰۰ ریال.
- ۱۵- کنیسای کورش کبیر در شب روزه ۶۵۸/۰۰۰ ریال روز روزه ۲۸۵/۰۰۰ ریال.
- ۱۶- کنیسای اتحاد در شب روزه ۲۸۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۷۵/۵۰۰ ریال.
- ۱۷- کنیسای سزاوار در شب روزه ۳۵۵/۰۰۰ ریال، روز روزه ۱۱۵/۰۰۰ ریال.
- جمع (شب روزه) ۷/۲۰۳/۰۰۰ ریال، جمع (روز روزه) ۳/۰۱۳/۵۰۰ ریال.
- کلیهٔ مبالغ فوق به اضافهٔ ۴۵۵/۰۰۰ ریال که به طور نقد و مبلغ ۱/۲۵۷/۵۰۰ ریال به طور تعهد از افراد یهودی بوسیلهٔ گروه سیار اخذ گردیده است که جمع مبالغ فوق ۱۱/۹۲۹/۰۰۰ ریال می‌باشد.
- ضمناً در کنیسانی که در محل سالن دبیرستان اتفاق تشکیل شده بود، مربوط به قرن قیمت بوده که کلیهٔ درآمد آن در حدود ۷۵۰/۰۰۰ ریال بوده است. کمک مزبور سالیانه از طرف افراد یهودی جهت کمک به اسرائیل پرداخت می‌شود.^۱

در سند مورد اشاره، در کمال اختصار، فقط دو رقم جمع آمار سند قبل ذکر شده و در «نظریه» آمده است:

هرگونه اقدام مستقیم و یا انعکاس ارقام صحیح به نمایندگی اسرائیل به حفاظت منبع لطمه خواهد زد.

در زیر این بند، با خط و پاراف شخص نصیری ریاست ساواک، دو نکته جالب تذکر داده شده است:

۱- گزارش عرضی مختصر تهیه شود.

۲- در بولتن درج باتوجه به سابقه، به نخست‌وزیری فرستاده نشود؛ در بولتن رؤسای مجلس و احزاب نباشد.

ظاهراً این تذکر برای همان مقصد «حفاظت منبع» است اما در واقع معلوم می‌شود که برای کمک‌رساندن به اسرائیل و حفظ اسرار جریان کمک حتی دولت و مجلس شاه هم چندان مورد اعتماد نبوده‌اند.

در سند بسیار مهم ذیل، ساواک به دلایل پنهانکاری و حفظ اسرار کمک‌های مالی یهود ایران به اسرائیل، چنین اشاره و اعتراف می‌کند:

علیهذا باتوجه به روابط تیره برخی از کشورهای عرب با ایران مخصوصاً کشورهای به اصطلاح انقلابی و با تشدید فعالیت‌هایی که نمایندگی اسرائیل در ایران در جهت جمع‌آوری وجوہات می‌نماید خواه و ناخواه انعکاس این موضوع در بازاریان و طبقات دیگر تأثیر گذارده و موجب بحث‌هایی خواهد شد که وسیله عوامل مخالف و ناراحت احتمالاً شایعاتی بروز خواهد نمود که دولت ایران هیچگونه ممانعتی از این عمل نمایندۀ اسرائیل ننموده حتی با اسرائیلیها همکاری نزدیک داشته و بر علیه اعراب توطئه‌چینی می‌کند و امکان دارد بوسیله رادیوهای عراق و سوریه و لیبی این موضوع را پیراهن عثمان نموده و تبلیغات سوء دامنه‌داری را شروع و احساسات ملل عرب را بر علیه ایران تهییج نمایند.^۱

در حاشیه این سند دو پانوشت هست که اهمیت و حساسیت آن را نشان می‌دهد؛

یکی این عبارت که: «کلیهٔ قسمتها به طور جداگانه در بولتنهای روزانه درج گردید و در اقدامات انجام شده، مراتب به طور مفصل شرح داده شده است.»
و دیگر این که در زیر مُهر «سری» تذکر داده شده است که «در طبقه‌بندی، سری به خیلی محرمانه تبدیل شد.»

محافل صهیونیستی حتی المقدور سعی داشتند، اقشار مختلف یهود ایران در امر کمک‌رسانی به رژیم صهیونیستی سهم و مشارکت داشته باشند:

ساعت ۱۹ روز ۱۳۵۰/۱۰/۸ بنابه دعوت قبلی آقای مئیر عزری نمایندهٔ سیاسی اسرائیل در تهران عده‌ای در حدود ۶۷ نفر از دکترهای یهودی در محل نمایندگی اسرائیل در تهران اجتماع نمودند. پس از سخنرانی آقای مئیر عزری که راجع به جمع‌آوری اعانات صحبت نمود از حاضرین در جلسه تعهداتی گرفته شد. جمع کل تعهدات به مبلغ ۲۷۵/۰۰۰ ریال می‌باشد. این جلسه در ساعت ۲۰:۴۵ خاتمه یافت.^۱

ساعت ۱۹:۳۰ روز ۱۳۵۰/۱۰/۹ بنا به دعوت قبلی آقای مئیر عزری نمایندهٔ سیاسی اسرائیل در تهران عده‌ای در حدود ۲۸ نفر از کرمانشاهی‌های مقیم تهران در سالن نمایندگی اسرائیل در تهران گرد آمده بودند. پس از سخنرانی آقایان داود ادهمی و مئیر عزری تعهداتی به مبلغ ۲۴۵/۰۰۰ ریال از افراد حاضر در جلسه گرفته شد.^۲

کانون‌های صهیونیستی با شیوه‌های گوناگون سیاسی و تبلیغاتی یهودیان ایران را تحریک و تشویق می‌کردند تا میزان کمک‌های خود به اسرائیل را افزایش دهند:

ساعت ۱۱:۰۰ روز ۵۱/۳/۲۶ در محل نمایندگی اسرائیل در ایران طبق دعوت قبلی مئیر عزری نمایندهٔ سیاسی اسرائیل در ایران عده‌ای در حدود پانزده نفر از سرشناسان یهودی از جمله آقایان لطف‌اله حی، حبیب القانیان، موره، راد، الیاسی و همچنین اسحق کنان و شالیت حضور داشتند. ابتدا آقای مئیر عزری نمایندهٔ سیاسی اسرائیل در ایران در مورد کمک به اسرائیل و مهاجرت مفصل سخنرانی نمود و افزود که بودجه دولت

۱. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۲۳۳۸۸، مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۱۶.

۲. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۲۳۳۸۹، مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۱۶.

اسرائیل در سال سه میلیارد و ۸۰۰ هزار دلار است که ۷۰۰ میلیون آن بایستی هزینه و خرج افراد مهاجر شود و در حال حاضر عده مهاجر کشور شوروی زیاد است و آن هم بواسطه این است که دولت شوروی در حال حاضر ممانعتی به عمل نمی‌آورد و امکان دارد در آینده چنین امکانی در مورد مهاجرین شوروی نباشد و طبق آمار دقیقی که بدست آمده هر نفر یهودی سوئیسی در سال مبلغ ۵۰۰ دلار جهت مهاجرین یهودی کمک می‌نماید. انگلستان ۳۵۰ دلار، فرانسه ۲۵۰ دلار و در ایران هر یهودی سالیانه هر نفر مبلغ دو دلار کمک نموده‌اند و همچنین طبق محاسباتی که در اسرائیل به عمل آمده ملت و دولت اسرائیل برای هر نفر معادل یک هزار دلار بایستی تأمین هزینه نمایند. سپس آقای اسحق کنان بزبان انگلیسی در مورد کمک به اسرائیل و فعالیتهای پی‌گیر و تلاش‌های شبانه‌روزی در مورد جمع‌آوری اعانه جهت مهاجرت یهودیان مفصل سخنرانی نمود. قرار شد شب را در منزل آقای لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی میهمان باشند.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه فوق در محل نمایندگی اسرائیل در ایران مورد تأیید بوده و مسافرت آقای اسحق کنان به ایران بیشتر برای جمع‌آوری اعانه و سروسامان دادن به تشکیلات مگبیت در ایران است.^۱ جمع‌آوری پول برای کمک به رژیم صهیونیستی یک اقدام مستمر، عادی و رایج در اغلب جلسات و میهمانی‌های سران تشکل‌های یهودی و صهیونیستی بود:

ساعت ۲۱:۰۰ روز ۵۱/۳/۲۹ آقایان اسحق کنان، شالیت بازرس مگبیت، مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران، خلیل نهایی، موره، الیاسی، خانم الیاسیان، مشاهری، عطااله، یومطوب، در منزل آقای لطف‌اله حی به شام دعوت شده بودند. پس از صرف شام آقای مئیر عزری صورتی را از جیب خود بیرون آورده و اسامی بشرح زیر را خوانده است که نامبردگان هریک جداگانه نزد افراد سرشناس و متمکن یهودی رفته و اعاناتی

جمع‌آوری نمایند. افراد مزبور به نام اعضای کمیته جمع‌آوری پول جهت هگبیت خوانده می‌شدند که سرپرستی کمیته مزبور به [را] آقای لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی تعیین نموده‌اند.

۱- لطف‌اله حی، رئیس کمیته جمع‌آوری پول جهت مگبیت

۲- موره، نایب رئیس

۳- خلیل نهایی، نایب رئیس

۴- شاهی و بانو، عضو

۵- عطاءاله یومطوب، عضو

۶- الیاسی، عضو

۷- خانم الیاسیان، عضو

نظریه سه‌شنبه: تشکیل میهمانی در منزل آقای لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی مورد تأیید بوده و افراد فوق به عنوان اعضای کمیته جمع‌آوری پول جهت مگبیت از طرف مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل تعیین شده‌اند.^۱

برابر دعوت قبلی آقای مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران و انجمن کلیمیان تهران از ساعت ۶ صبح روز جاری عده‌ای در حدود ۵۰۰ نفر از اعضای انجمن کلیمیان تهران و کانون خیرخواه و روحانیون یهودی و کلیه کارکنان نمایندگی اسرائیل در ایران و تجار یهودی برای برگزاری نماز مخصوص در کنیسای ابریشمی شرکت نموده بودند. آقایان رفائیلی و ابراهیم موره معاون انجمن کلیمیان تهران در مورد تاریخچه یهود و کتابهای آسمانی و اتحاد بین یهودیان به تفصیل سخنرانی نمودند و سپس برای دوام و بقاء اسرائیل دعا و نیایش به عمل آمد. سپس به رسم کلیمیان تورات گردانده شد.

ابتدا آقای مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران تورات را به مبلغ ده هزار ریال خرید سپس حاضرین هریک مبالغ بیشتری تورات را

خریدند تا بالاخره تورات به مبلغ ۵۲۰ هزار ریال خریداری شد. در ساعت ۱۰:۰۰ مجلس نماز و نیایش به پایان رسید. سپس از مدعوین با شربت و شیرینی پذیرایی به عمل آمد. نظریه سه‌شنبه: مجلس نماز و نیایش روز جاری با کمال آرامش و بدون هیچگونه اتفاقی برگزار و اتفاق سویی رخ نداد و ضمناً مبلغ ۵۲۰ هزار ریال جمع‌آوری شده به نفع مگبیت جهت کمک به دولت اسرائیل حواله خواهد شد.^۱

کمک مالی به اسرائیل، به دلیل اهمیت ویژه آن که برای صهیونیست‌ها، با محاسبه دقیق روانی و اجتماعی و فرهنگی، با همه اشکال و ابعاد و در همه سطوح و با تمامی انواع و طرق موردتوجه و به شیوه‌های گوناگون در کلیه مراسم و وقایع موردنظر بود. در هر جشن و شادمانی، در هر مراسم یادبود، در هر آئین مذهبی، در سفرها و خلاصه به هر بهانه ممکن، جمع‌آوری کمک هم جزو برنامه قرار داشت. و البته این برنامه‌ها همه تحت نظر و سازماندهی مأمورین و وابستگان مستقیم به اسرائیل انجام می‌شد.

برابر دعوت کتبی کمیته مگبیت بانوان (کمیته کمک به اسرائیل) از ساعت ۱۹:۳۰ روز ۵۳/۳/۲۶ عده‌ای از بانوان یهودی در حدود ۲۰ نفر و ۳۰ نفر مرد در محل نمایندگی اسرائیل در ایران حضور به هم رسانیده بودند.

ابتدا آقای لوین معاون نماینده سیاسی اسرائیل در ایران به حضار خوش‌آمد گفت و سپس اظهار داشت یک حلقه فیلم که جزئیاتی از جنگ اکبر می‌باشد ملاحظه خواهید کرد و امیدوارم که با دیدن این فیلم موفقیت اسرائیل را درک و تا آنجا که می‌توانید به اسرائیل کمک کنید. زیرا اسرائیل بعد از جنگ احتیاجات فراوانی به کمک‌های شما دارد. بعد آقای الیاسی جزئیات فیلم را شرح داد و اظهار داشت قبل از نمایش فیلم یک مدال طلا هست، آن را یک خانم خیر اهداء نموده به مگبیت. می‌خواهیم آن را حراج کنیم و مبلغ آن را برای مگبیت اسرائیل ارسال نمائیم. بعد آقای پوراتحاد قیمت مدال طلا را از سی هزار ریال شروع و اعلام نمود و تا مبلغ یکصد هزار ریال به پایان رساندند. سکه طلا مربوط به جشنهای

دوهزار و پانصدمین سال شاهنشاهی ایران بود که انجمن کلیمیان آن را با اجازه دربار شاهنشاهی ضرب کرده بود. سپس فیلم به نمایش گذاشته شد و صحبت‌های آن را که در نوار به فارسی برگردانده شده بود.^۱

بنا به دعوت نمایندگی اسرائیل در ایران قرار است از ساعت ۱۹:۳۰ روز ۵۳/۴/۲۶ در محل نمایندگی اسرائیل در ایران با حضور ۳۰۰ نفر از یهودیان سرشناس تهران فیلم جنگ اکتبر اسرائیل و اعراب به نمایش گذاشته شود.^۲

اخیراً اطلاعیه‌ای با امضاء دبیر اول نمایندگی اسرائیل در ایران [لیون] به مضمون زیر جهت مخبرین جراید ارسال گردیده است. بسیار خوشوقت خواهد شد که دعوت اینجانب را برای صرف چایی و تماشای فیلم روز سه‌شنبه ۵۳/۵/۸ ساعت ۸ بعدازظهر بپذیرید. با احترام زیاد اریه لیون [لوین].^۳

آقای صیون کهن معروف به حاجی‌عبداله که ازطرف مگبیت مرکزی واقع در کشور اسرائیل جهت تشویق یهودیان به دادن اعانه جهت کمک به اسرائیل به ایران آمده بود ساعت ۱۳:۰۰ روز ۵۳/۱۰/۲۰ تهران را به مقصد اسرائیل ترک نمود.

مشارالیه ضمن تماسی که با یهودیان ایرانی خصوصاً یهودیان عراقی مقیم تهران گرفته است، توانسته مبلغ یک میلیون و سیصد هزار دلار از یهودیان عراقی و از یهودیان مشهدی مقیم تهران مبلغ ۵۰۰ هزار دلار جمع‌آوری نماید.^۴

اسناد ساواک حکایت از آن دارد که مأموران اسرائیلی از هیچ ترفندی برابر تحریک احساسات قومی یهودی ایران با هدف جمع‌آوری پول برای رژیم صهیونیستی فروگذار نمی‌کردند:

۱. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۶۰۶۷۴، مورخ ۵۳/۳/۳۰.

۲. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۶۰۷۲۳، مورخ ۵۳/۴/۲۶.

۳. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۶۱۱۲۲، مورخ ۵۳/۵/۷.

۴. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۶۰۹۱۸، مورخ ۵۳/۱۰/۲۵.

ساعت ۱۸:۰۰ روز ۱۳۵۴/۳/۱۷ جلسه‌ای با حضور ۵۰ نفر از بانوان عضو انجمن خیریه یهود به سرپرستی آقای خلیل نهایی رئیس بیمه البرز در منزل آقای اوری لوبرانی رئیس نمایندگی اسرائیل در ایران تشکیل و در این جلسه آقای لوبرانی مطالبی به شرح زیر به زبان انگلیسی بیان داشته که بوسیله آقای نهایی به فارسی ترجمه شده است.

پس از خیر مقدم، خانمها شما بوسیله فامیل و دوستان خود از وضع کشور من آگاه هستید و می‌دانید ما احتیاج به کمک داریم. فقط در جنگ گذشته تعداد سه هزار نفر از مادران و خیلی از زنان همسران و عزیزان خود را از دست داده‌اند و اطفال آنان یتیم شده و هنوز هم از فوت پدران خود بی‌اطلاع هستند. آنها به کمک شما همکیشان خود احتیاج دارند، شما در ایران زندگی می‌کنید. من از وضع شما آگاه هستم. دارای زندگی خوبی می‌باشید، اطلاع دارم خانمهای یهودی ایران در هفته چند دست لباس با قیمت گران خریداری نموده و در ماه چندین بار به کاباره‌های مختلف رفته و مخارج سنگینی متحمل می‌شوند. شما می‌توانید با صرفه‌جویی در این مخارج به ما کمک کنید، البته باید بدانید آرزوی هر اسرائیلی ایجاد صلح پایدار در منطقه است ولی این کار به زمان احتیاج دارد، در جنگ گذشته در اغلب ایالات متحده آمریکا مردم در خیابانها پتو پهن کرده و به اسرائیل کمک نقدی می‌کردند. کلیه وجوه جمع‌آوری شده به مصرف خرید اسلحه رسیده و با این وسیله تاکنون از کشور یهود دفاع نموده‌ایم. در خاتمه آقای لوبرانی تقاضا کرد شما با دوستان خود در این مورد مشورت کنید، در صورت تأیید به ما کمک نمایید. در غیر این صورت این گفته‌ها را در همین محل دفن کنید. سپس در پایان جلسه نامبرده آقای خلیل نهایی و همسرش را به حضار معرفی و اظهار داشته اعانات خود را به یاد شده پرداخت و رسید دریافت دارید.^۱

و اما کار تشویق و ترغیب یهودی‌ها به دادن کمک‌های مالی تا آنجا بالا می‌گیرد که

حتی نخست‌وزیر و وزیران وقت اسرائیل هم در این زمینه کمک می‌کنند.

در روز روش هشانا و روز کیپور در کنیسای زرگریان واقع در خیابان صهبا که جماعتی از کلیمیان مشغول فرائض مذهبی بوده‌اند، مبالغ زیادی به نفع کشور اسرائیل جمع‌آوری گردیده و یک نفر کلیمی اهل همدان مقیم تهران مبلغ ۲۰/۰۰۰ دلار کمک و مستقیماً به کشور اسرائیل ارسال داشته و از طرف آقای مناحیم بگین نخست‌وزیر اسرائیل نامه تشکرآمیزی جهت وی ارسال شده که در کنیسای مزبور قرائت گردیده است.^۱

دعوت مگبیت از کلیمیان سرشناس جهت بازدید از اسرائیل یک هیأت اعزامی مگبیت (قسمت کمک به دولت و ارتش اسرائیل) از نقاط اشغالی جنگ اخیر اسرائیل با اعراب و سرحدات گولان [جولان] و شهرهای اسرائیل [دیدار] نموده بودند، در جلسه‌آشنایی که با حضور کاتزیر رئیس‌جمهور و سپیر وزیر دارایی و موشه‌دایان وزیر دفاع و آباابان وزیر امور خارجه اسرائیل برگزار گردیده بود آقای حبیب القانیان رئیس انجمن کلیمیان و ابراهیم راد صاحب کارخانه کارتن‌سازی در حضور نامبردگان قول داده‌اند که پس از بازگشت به ایران سعی و اهتمام ورزند که نسبت به گذشته مبالغ قابل ملاحظه‌ای از کلیمیان ایرانی جهت کمک به اسرائیل جمع‌آوری نموده و با تبلیغات وسیع و دامنه‌دار یهودیان ایرانی را وادار به مهاجرت به اسرائیل بنمایند.

نظریه سه‌شنبه: آقای حبیب القانیان سرمایه‌دار و بازرگان معروف کلیمی که از نعم و مزایای این کشور بیشتر از هر فرد ایرانی استفاده برده و می‌برد، کشور اسرائیل را سرزمین خود دانسته و کلیمیان ایرانی را تشویق می‌نماید که در اسرائیل سرمایه‌گذاری نموده و از این رهگذر در جهت پیشرفت بنیه اقتصادی اسرائیل کمک می‌نماید و اصولاً در سرزمینی که به دنیا آمده و بزرگ شده و استفاده سرشار می‌برد برایش اهمیتی ندارد و همیشه خود را وابسته به اسرائیل می‌داند.^۲

۱. سند شماره ۵۶۸۱۳/۲۱۵۲۰ مورخ ۳۶/۷/۱۳

۲. سند ساواک، شماره ۵۱۲/۶۰۵۲۰، مورخ ۵۳/۱/۱۴.

کار به جایی کشیده شده که حتی مأموران ساواک هم از خیره‌سری و وقاحت یهودی‌های صهیونیست صدایشان درآمده و اعتراض می‌کنند و این البته مسبوق به سابقه‌ای است.

بخش دیگری از کمک‌های یهودی‌های کشورهای دیگر به اسرائیل همین سرمایه‌گذاریها در آن جاست که اسناد دیگر ساواک هم موارد دیگری از آنها را نشان می‌دهد. این انتقال داراییها به اسرائیل موجب نامه‌نگاریهایی بین وزارت خارجه و ساواک شده بود که بعضاً طرفین نسبت به یکدیگر اتهاماتی هم وارد می‌کردند اما به هرحال معلوم شد و بلکه بود! که سرمایه‌های هنگفتی از این مملکت خارج و برای رشد و تقویت رژیم صهیونیستی مورد استفاده قرار می‌گرفته است: دولت اسرائیل فعالیت دامنهداری را برای انتقال سرمایه ایرانیان یهودی به این کشور آغاز کرده است.

عوامل دولت اسرائیل در ایران به قرار زیر می‌باشند:

۱- صیون‌القانیان- تاجر معروف

۲- داود القانیان- تاجر معروف

۳- موسی کرمانیان- رئیس آژانس یهود

۴- رفائیل شادی- مدیر بیمه ملی ایران

اکثر فعالیتهای سرمایه‌گذاری ایرانیان یهودی توسط بنگاههای اسرائیلی زیر انجام می‌گردد:

۱- بنگاه انوستور در اورشلیم- این بنگاه ماهنامه‌ای به زبان فارسی در ایران منتشر می‌کند و اطلاعاتی دربارهٔ پیشرفتهای اقتصادی و امکانات سرمایه‌گذاری در اسرائیل را در اختیار ایرانیان یهودی می‌گذارد. منظور این بنگاه تشویق سرمایه‌داری ایرانیان یهودی در اسرائیل و کمک به ایجاد روابط مالی بین عوامل اسرائیلی و ایرانی می‌باشد.

۲- بنگاه ایریس در تل‌آویو

۳- بنگاه امین در تل‌آویو

سرمایه‌های ایرانیان یهودی از طریق بانکهای سوئیس، آمریکا و انگلستان و از طریق بنگاههای صرافیه در ایران به اسرائیل منتقل می‌شوند.

صیون و داود القانیان هشتصد هزار مترمربع در تله‌شومر واقع در تل‌آویو خریداری کرده‌اند و در آن به ساختن آپارتمانهای چندطبقه‌ای آغاز نموده‌اند.

یک دلال بزرگ یهودی در بازار تهران نیز یکدستگاه سینما و تعداد پنجاه درب مغازه در ایستگاه جدید اتوبوس در تل‌آویو و به مقدار نیم میلیون دلار خریداری کرده است.

سرمایه‌داران یهودی ایرانی در بنا و تأسیس هتل‌های مدرن در حیفا، ناتانیا، تل‌آویو و اورشلیم سرمایه‌های سنگینی در اسرائیل بکار انداخته‌اند، ایرانیان اسرائیلی به منظور تأسیس باشگاه کوروش در اسرائیل و جمع اعانه‌های مالی برای افراد بی‌بضاعت مهاجر یهودی از ایران و همچنین تشویق ایرانیان یهودی به سرمایه‌گذاری در هتل‌سازی، خانه‌سازی، خرید زمین و مغازه، در اسرائیل، آقای سیروس حلاوی را در حدود یکماه پیش به ایران اعزام نموده‌اند. نامبرده دارای گذرنامه و تابعیت ایران بوده و منزل شخصی به قیمت در حدود ده میلیون ریال در خیابان شاهرضا دارا می‌باشد، شغل نامبرده در ایران مقاطعه‌کاری و جاده‌سازی بوده است و هم اکنون در اسرائیل بنگاه سرمایه‌گذاری دایر ساخته است. سیروس حلاوی مأموریت دارد با حبیب‌اله، صیون و داود القانیان و آقای اتحادیه و تجار فرش یهودی در خیابان فردوسی رفائیل شادی و رهبران مذهبی و سیاسی اقلیت یهود در ایران ملاقات و درباره جمع [آوری] اعانه و سرمایه‌گذاری در اسرائیل مذاکره نماید. یهودیان ایرانی مهاجر به اسرائیل تصمیم دارند حمامها، قبرستانها و کشتارگاههای مخصوص یهودیان را که پس از مهاجرت یهودیان، متروکه و دیگر مورد استفاده قرار نمی‌گیرد، به معرض فروش گذاشته و پول آن را به اسرائیل به منظور کمک به ایرانیان یهودی مهاجر و بی‌بضاعت منتقل سازند.^۱

وزارت خارجه در نامه‌ای درباره انتقال سرمایه از ایران به فلسطین اشغالی و

پنهانکاری سرمایه‌داران یهودی و کانون‌های صهیونیستی در این خصوص چنین می‌نویسد:

عطف به رونوشت نامه شماره ۲۵۳۲ مورخ ۴۹/۲/۷ راجع به انتقال سرمایه از ایران به اسرائیل به استحضار می‌رساند. [...]^۱

موضوع انتقال سرمایه از ایران به اسرائیل از لحاظ خبری به مرحله تواتر رسیده است. به طور کلی می‌توان گفت هیچ یهودی متمکن ایرانی نیست که لااقل یک آپارتمان در اسرائیل خریداری نکرده باشد. البته اشخاصی هم هستند مانند فامیل اتحادیه که در اینجا چندین ساختمان خریداری نموده‌اند. شایعات بسیاری وجود دارد که یهودیان ایرانی در حیفا و ناتانیا و اورشلیم با مبالغ هنگفت مشغول سرمایه‌گذاری می‌باشند. گفته می‌شود که تمام تجار فرش خیابان فردوسی تهران در اسرائیل خانه دارند. تمام سرمایه‌داران بزرگ مانند القانیان مشغول سرمایه‌گذاری در اسرائیل می‌باشند. قسمت مهمی از سرمایه‌های ایرانی در رشته هتل‌سازی در اسرائیل گذاشته می‌شود. روزنامه‌ها می‌نویسند سرمایه‌گذاران ایرانی قصد داشتند در پالماخیم (جنوب تل‌آویو در کنار دریا) چند میلیون پوند اسرائیلی برای ساختن هتل و تفریحگاه سرمایه‌گذاری نمایند. [...] بنا به خبر مندرج در روزنامه ژروزالم‌پست تا به حال ۱۷۰ نفر در این محل مغازه‌هایی به مبلغ ۳۰ الی ۵۰ هزار دلار خریداری نموده‌اند. طبق همین خبر یک ایرانی در این محل ۵۰۰ هزار دلار سرمایه‌گذاری نموده و قرار است قبل از ۱۹۷۲ با ۳۸ نفر از بستگان خود به اسرائیل مهاجرت نماید. در اینجا بنگاه‌ها و اشخاص معینی با یهودیان ایرانی در تماس هستند و آنها را تشویق به مهاجرت و سرمایه‌گذاری در اسرائیل می‌نمایند. تمام اقدامات سرمایه‌گذاری تحت نظر و هدایت آژانس اسرائیل در تهران انجام می‌گیرد. به طوری که استحضار دارند آژانس اسرائیل تاکنون ۸۰ هزار یهودی را به اسرائیل مهاجرت داده است که بیشتر فعالیت

۱. از این سند در مباحث گذشته بهره‌برداری شده؛ لهذا در این مبحث به بخشی از اطلاعات مندرج در آن به تناسب بحث استفاده می‌شود.

کاریابی دارند. [...] برای این نمایندگی تحقیق پیرامون جزئیات امر بسیار مشکل است چه یهودیان ما را می‌شناسند و به‌هیچ وجه اطلاعی در اختیار ما نمی‌گذارند. همانطور که فوقاً عرض شد، قطعاً مقامات مربوطه شاهنشاهی در ایران و مأمورین آنها در اینجا با وسائلی که دارند در این باب تحقیقات لازم معمول خواهند داشت.^۱

نصیری، رئیس ساواک خود شخصاً به گزارش مزبور که از سوی وزارت امور خارجه تهیه شده، پاسخ داده و به کلی منکر قضیه شده است:

از: ساواک

به: وزارت امورخارجه

درباره انتقال اموال تجار یهودی ایران به خارج از کشور

بازگشت به نامه شماره ۴۹/۲/۷-۲۵۳۲/م/۵

با تحقیقاتی که به عمل آمده تاکنون در زمینه انتقال اموال تجار یهودی ایران به خارج از کشور بخصوص اسرائیل مواردی مشاهده نشده است. نتیجه تحقیقات بعدی متعاقباً به استحضار خواهد رسید.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور، سپهبد نصیری^۲

اما یک هفته بعد از انکار نصیری، مأموران و گزارشگران ساواک اعلام می‌کنند که سالهاست یهودی‌ها سرمایه‌ها را از ایران خارج و به کشورهای دیگر و خصوصاً اسرائیل می‌فرستند!

از ۲۲ سال قبل تاکنون بازرگانان یهودی به فکر افتاده‌اند که سرمایه‌های خود را متفرق ساخته و حتی عده‌ای از ملاکین درجه ۱ سرمایه‌های خود را به بانکهای آمریکا، انگلستان، فرانسه، سوئیس و بالاخره به بانکهای اسرائیل سپرده‌اند. برای نمونه لطف‌اله حی که شریک بانک تجارتی اسرائیل و سوئیس در ژنو است و شخصاً دفتر محرمانه‌ای در کوچه برلن دائر نموده و کلیه وجوه یهودیان از طریق دفتر وی به ژنو ارسال می‌گردد.

۱. نامه محرمانه وزارت امور خارجه، شماره ۱۹۵، مورخ ۱۳۴۹/۲/۱۸.

۲. سند ساواک، شماره ۳۲۱/۸۹۲، مورخ ۴۹/۳/۲۷.

ضمناً از طریق شرکت صادرات جو واقع در خیابان شاه پاساژ آلومینیوم که مدیر و مؤسس آن زبولونی است وجوه رسمی و غیررسمی یهودیان به کشور اسرائیل ارسال می‌گردد.
نظریه منبع:

۱- از دو سال قبل که ورود و خروج ارز آزاد گردیده هر فردی می‌تواند از طریق بانکهای مجاز سرمایه خود را به خارج منتقل نماید.
۲- با وجود امنیت کامل و آزادی کسب در ایران در نتیجه تبلیغات سوء مأمورین آژانس یهود مبنی بر عدم وجود امنیت برای یهودیان ایران باعث ترس و ارباب بین آنها شده است.^۱
ساواک در گزارشی، در مورخ ۴۹/۵/۸، مجموع این نامه‌نگاری‌ها را جمع‌بندی می‌کند:

درباره انتقال اموال تجار یهودی به خارج از کشور
منظور: بعرض رسانیدن نتیجه تحقیقات لازم پیرامون انتقال اموال تجار یهودی و غیریهودی در اثر تبلیغات آژانس یهود در ایران.
سابقه: وزارت امور خارجه اعلام داشته بود که شنیده می‌شود عده‌ای از تجار یهودی ایرانی و به تبعیت از آنها برخی از سرمایه‌داران معتبر غیریهودی شخصاً یا در اثر تبلیغات آژانس یهود در ایران اموال و مایملک خود را به خارج از کشور و خصوصاً اسرائیل منتقل می‌نمایند. وزارتخانه مزبور تقاضا نموده بود که در این مورد تحقیق و صحت و سقم آن به وزارت امور خارجه اعلام گردد.

تیمسار ریاست ساواک ذیل نامه مزبور پی‌نوشت فرمودند:

«اداره کل سوم. هشتم»

اقدامات انجام‌شده:

۱- فتوکپی نامه وزارت امور خارجه مورخه ۴۹/۲/۹ از طریق دبیرخانه اداره کل یکم به اداره کل هشتم تحویل گردیده‌است.

۲- مراتب طی گزارش بعرض رسید و در اجرای امر چگونگی به کلیه ساواکها جهت تحقیق منعکس گردید.

۳- نتیجه تحقیقات لازم بر مبنای پاسخهای واصله از ساواکها که تأیید نگردید طی شماره ۴۹/۳/۲۷-۳۲۱/۸۹۲ به وزارت امور خارجه و اداره کل هشتم اعلام و اضافه گردید که نتیجه تحقیقات بعدی متعاقباً اعلام خواهد شد.

وزارت امور خارجه در پاسخ نامه فوق‌الذکر و با اشاره به شماره ۴۹/۳/۲۴-۷۱۴/۱۱۰۷۴ اداره کل هفتم اعلام داشته که هر دو نامه راجع به انتقال اموال تجار یهودی ایران به خارج از کشور می‌باشد لیکن مفاد دو نامه کاملاً با یکدیگر مغایر است. لذا تعیین شود مندرجات کدامیک از دو نامه مزبور مورد استفاده قرار گیرد.

۴- چگونگی از اداره کل هفتم خواسته شد پاسخ واصله حاکیست: این اداره کل بر مبنای گزارش نمایندگی ساواک در اسرائیل و نماینده وزارت امور خارجه در کشور مذکور خبر را با ارزیابی «خبر تصور می‌رود صحیح باشد» به وزارت امور خارجه صادر نموده ولی با مقدوراتی که آن اداره کل در داخل کشور دارد طبعاً قضاوت و ارزیابی اداره کل سوم درباره میزان صحت و سقم خبر قطعی‌تر خواهد بود.
نظریه:

با عرض مراتب فوق و این‌که اداره کل هفتم نتیجه را بصورت خبر به وزارت امور خارجه منعکس نموده و اینک نیز ارزیابی را به عهده اداره کل سوم واگذار نموده لذا نامه پیوست در پاسخ وزارت امور خارجه تهیه و از عرض می‌گذرد.^۱

به روشنی می‌توان دید که مأموران ساواک در مقابل یک فاجعه روشن و واضح نمی‌توانسته‌اند به درستی عکس‌العمل نشان دهند و این بدان دلیل بوده است که خود نصیری هم نمی‌توانسته واکنشی نشان دهد چرا که نمی‌بایست سخنی بگوید و نظری بدهد که اربابان صهیونیست دلگیر شوند.

به موازات تکاپوی یهود، بهائیان ایران نیز در کنار یهودیان مشغول جمع‌آوری پول برای کمک به اسرائیل بودند. سند مورخ ۴۶/۹/۹ در این خصوص خواندنی و جالب توجه است:

... شنیده شده است چندی قبل بهائیان ایران نیز مبلغ هنگفتی که چندین میلیون تومان بوده به اسرائیل کمک کرده‌اند. البته تصور می‌رود کمک بهائیه‌ها از طریق آقای غفوری نمایندگی سیاسی اسرائیل در ایران و وسیله حبیب القانیان که تماس مستقیم با حبیب ثابت^۱ که قبلاً یهودی و اهل کاشان بوده‌است انجام گردیده زیرا از قرار معلوم سرمایه محفل و وجوه جمع‌آوری شده بهائیان ماهیانه به نام خیراله در صندوقی نزد حبیب ثابت می‌باشد و مشارالیه این پولها را به ربح می‌دهد. لکن مبلغ کل وجوه جمع‌آوری شده فعلاً نامعلوم است.

این فصل کمک‌های مالی به اسرائیل را با چند سند نمونه دیگر به پایان می‌بریم. با این امید که این نمونه‌ها توانسته باشد ابعاد و اشکال این کمک‌ها را تا حدودی نشان دهد و معلوم سازد که واقعیت داستان تا کجا بوده است:

کمک جهت تل‌هشومر (بیمارستان نجات اسرائیل)

برابر دعوت قبلی که از طرف آقای حبیب القانیان به عمل آمده بود عده‌ای در حدود ۲۵ نفر از سرشناسان یهودی از ساعت ۲۰:۳۰ روز ۵۱/۲/۲۷ در محل نمایندگی اسرائیل در ایران حضور بهم رسانیده بودند. افراد شناخته‌شده عبارت بودند از برادران القانیان، راد، ادهب،^۲

۱. حبیب یا حبیب‌اله ثابت، معروف به ثابت پاسال، در سال ۱۲۸۶ شمسی در محله یهودیان تهران به دنیا آمد. خانواده و اجداد او همگی یهودی بودند. پدرش که یک پارچه‌فروش دوره‌گرد بود به فرقه بهائیت پیوست.

حبیب ثابت از اوایل دهه ۱۳۳۰ به پشتیبانی و حمایت تشکیلات بهائیت، فعالیت‌های اقتصادی خود را در ایران آغاز کرد. او با برخورداری از مساعدت صهیونیست‌های آمریکایی، نمایندگی محصولات بعضی شرکت‌های یهودی-آمریکایی را در ایران به دست آورد. جانبداری و کمک‌های همه‌جانبه مجامع و محافل مرموز جهانی و نیز بهره‌گیری از اعتبارات بانکی داخل کشور، به تدریج موجب شد تا حبیب ثابت با در اختیار داشتن دهها شرکت بزرگ تجاری و کارخانه‌های عظیم صنعتی، به یک سرمایه‌دار بزرگ در ایران تبدیل شود. او همزمان با افزایش و گسترش نهضت اسلامی مردم ایران به آمریکا رفت و در سال ۱۳۶۸ در سن ۸۶ سالگی در همان جا مُرد. گفته می‌شود، رژیم صهیونیستی خیابانی را در تل‌آویو به نام حبیب ثابت نامگذاری کرده است. (جهت کسب اطلاعات بیشتر، ر.ک: دفتر پژوهش‌های مؤسسه کیهان؛ معماران تباهی، جلد سوم.)

۲. در بعضی اسناد «اوهب» است.

کرمانشاهی، فرخ‌نیک، موره، یوسف کهن، یدیدصیون، عبدالله زرگراف، عزری نماینده سیاسی اسرائیل در تهران، کامران، نهایی.

تشکیل این جلسه به مناسبت کمک و جمع‌آوری اعانه جهت تل‌هشومر بود. (در اسرائیل بیمارستانی به نام نجات است که اسم عبری آن تل‌هشومر است.)

در این جلسه آقایان راد و القانیان در مورد جمع‌آوری اعانه و کمک برای بیمارستان نجات اسرائیل سخنرانی نمودند. در این جلسه مبلغ ۱۲۰ هزار دلار جمع‌آوری گردید. البته به‌صورت تعهد که بعداً پرداخت نمایند. جلسه در ساعت ۲۳:۴۵ خاتمه پذیرفت.^۱

جشن عروسی بتی کرمانیان دختر آقای موسی کرمانیان از ساعت ۲۰ روز ۵۱/۳/۱۱ الی ۵ بامداد مجلس جشن عروسی بتی کرمانیان دختر آقای موسی کرمانیان در سالن فیروزه هتل آریا شرایتون با حضور در حدود ۶۵۰ نفر برگزار شد.

آقای موسی کرمانیان در این جشن مطالبی اظهارداشت و گفت در ایران امنیت وجود دارد و برای ذات ملوکانه دعا نمود. در این جشن موسی کرمانیان مبلغ ۵۰ هزار ریال به صندوق ملی یهود کمک نمود. ضمناً نامبرده هزار درخت از درختان کوروش‌کبیر که در یک زمین در اسرائیل غرس گردیده‌است خریداری نمود.

در این جشن افراد شرکت‌کننده از طبقات مختلف یهودی از قبیل تشکیلات یهودی در ایران و افراد اسرائیلی ساکن ایران و تعدادی زیاد از سرشناسان یهودی بودند.^۲

فعالیت و جمع‌آوری اعانه در شیراز:

ساعت ۲۰:۳۰ روز ۵۱/۴/۱۲ عده‌ای در حدود ۶۰ نفر از دانشجویان و افراد سرشناس یهودی شیرازی در محل خانه جوانان یهود شیراز حضور بهم رسانیده بودند. در این مجلس آقایان اسحق کنان و شالیت و لطف‌اله

۱. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۴۰۶۶۹، مورخ ۵۱/۳/۳.

۲. سند ساواک، شماره ۲۱۵۲۰/۴۰۷۰۷، مورخ ۵۱/۳/۱۸.

حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی نیز حضور داشتند. البته آقای عزیز کهنیم رئیس انجمن کلیمیان شیراز خیرمقدم عرض نموده و نامبردگان فوق را به حضار معرفی نموده است. سپس آقایان اسحق کنان و لطفاله حی به ترتیب در مورد جمع آوری اعانه جهت کمک به دولت اسرائیل و مهاجرت یهودیان به اسرائیل به تفصیل سخنرانی نموده‌اند. آقایان اسحق کنان و شالیت و لطفاله حی در چند مجلس خصوصی که با حضور یهودیان شیرازی منعقد شده است در مورد جمع آوری اعانه گفتگو و تعهداتی نیز به مبلغ ۷ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال در شیراز از افراد سرشناس یهودی اخذ نموده‌اند. نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه در خانه جوانان یهود در شیراز مورد تأیید بوده و مبلغ فوق را نیز از افراد یهودی شیرازی نیز تعهد اخذ نموده‌اند.^۱

برابر خبر واصله:

شخصی بنام دکتر منصور نورانی (نورایی) ساکن شهرستان همدان که یهودی است گویا سالیانه به منظور کمک به اسرائیل از سایر یهودی‌های مقیم همدان دعوت می‌نماید و در طی تشکیل جلسه مبالغی بیشتر از ۲۰ میلیون تومان جمع آوری و به اسرائیل می‌فرستد.^۲

اشاره به این نکته خالی از فایده نیست که سران و سرمایه‌داران یهود ایران طبق قرار و برنامه مشخص کاملاً متعهد و پایبند به پشتیبانی و حمایت مالی از ماشین جنگی رژیم صهیونیستی بودند. بر این اساس مقامات مسؤول اسرائیل نیز طبق برنامه، در مقاطع مختلف زمانی، برای دریافت این کمک‌ها اقدام می‌کردند:

روز چهارشنبه [۳۸۴/۲۳] آبراهام سیکل رئیس اداره مهاجرت یهود که برای دریافت اقساط پنج میلیون دلار کمک تعهدی سرمایه‌داران کلیمی ایران چندی است به ایران وارد شده، هنگام خروج از کشور در فرودگاه

۱. سند ساواک، شماره ۴۰۷۶۷/۲۰۱۵۲۱، مورخ ۵۱/۴/۱۵.

۲. سند ساواک، شماره ۵۲/۲۳-۵۰۷-۴۳۰، مورخ ۲۵۳۵/۱/۱۵ [شاهنشاهی: ۱۳۵۵].

مهرآباد از نتیجه کار و فعالیت خود در این راه اظهار رضایت کرده است.^۱ اما بسیا، حالب توجه است که در همین ایام کمترین کمک مسلمانان به محرومان مظلوم فلسطینی را ساواک به شدت کنترل و منع می‌کرده است. نحوه برخورد ساواک با استاد شهید آیه‌الله مطهری یک نمونه واضح و گویا در این زمینه است. گزارش ساواک در این باره چنین می‌گوید:

از جمله اقدامات مشارالیه [استاد شهید آیه‌الله مطهری] آن است که در سال ۴۹ فعالیت دامنهداری را آغاز نمود تا ضمن افتتاح یک حساب بانکی و به دنبال تبلیغات مفصل در بالای منبر، از بین عناصر متعصب مذهبی، وجوهی را جهت کمک به فلسطینیها جمع‌آوری کند که مراتب بعرض رسید و مدیریت وقت اداره کل سوم ضمن صدور اوامری در زمینه جلوگیری از جمع‌آوری چنین وجوهی و مراقبت از اعمال و رفتار مشارالیه مقرر فرمودند: «صلاحیت استادی ندارد، به اداره کل چهارم منعکس گردد.» که به همین نحو عمل شد و دانشگاه تهران از آن پس از وجود وی به عنوان محقق استفاده نمود.

اسناد ضمیمہ

انتقال یهود به فلسطین

سند ۱

شماره :

تاریخ : ۳۶/۱۱/۲۴

طبقه‌بندی :

موضوع : اطلاعیه [درباره سفر وزیر مهاجرت اسرائیل به تهران]

آقای بت‌اریه وزیر مهاجرت [اسرائیل] از هند وارد فرودگاه مهرآباد شد [و] به طور ترانزیت با عده زیادی [از] یهودیان و آژانس یهود و آقای رابلوی و نماینده صهیونیست در ایران تماس حاصل و به سمت ترکیه برای رفتن به اسرائیل عزیمت نمود در فرودگاه عده زیادی منجمله دوریل و کی‌نژاد شریک آمده بودند.

سند ۲

شماره :

تاریخ : ۳۶/۱۱/۲۷

موضوع : [ورود رئیس کل حزب مهاجرت اسرائیل به تهران]

آقای سیگال رئیس کل حزب مهاجرت که از روز چهارشنبه به تهران وارد شده پس از برقراری کمیسیون‌های [کمیسیون‌های] متعدد در آژانس یهود در تهران از صبح یکشنبه ۳۶/۱۱/۲۷ به اصفهان، شیراز، همدان، کرمانشاه، گلپایگان مسافرت کرده و اوضاع یهودیان شهرستانهای مزبور را رسیدگی و تشویق خواهد کرد که به اسرائیل مهاجرت نمایند مسافرت نامبرده ۱۵ روزه خواهد بود.

سند ۳

شماره : ۲-۳-۲۰۸۸

تاریخ : ۳۷/۶/۱

موضوع : [تشویق به مهاجرت]

از ساعت ۱۹ روز مزبور به مناسبت ورود یعقوب کهن از پیشوایان مذهبی یهود در اورشلیم کنفرانسی با حضور عده‌ای در حدود ۴۰ نفر از جمله شالوم حمانی و کلیه کارمندان آژانس یهود در کمپ بهشتیه تشکیل شده است. در این کنفرانس بدو از طرف حمانی نماینده آژانس یهود به کهن خیرمقدم گفته شد و نامبرده را به حضار معرفی کرده و بعداً گزارشی از وضع کمپ به کهن داده و گفته [شد] در حال حاضر در حدود ۴۰۰ نفر در کمپ ساکن [و] آماده مهاجرت به اسرائیل می‌باشند. سپس یعقوب کهن در مورد وضع گذشته و حال فلسطین و پیشرفت امور در اسرائیل صحبت کرده و از حضار درخواست نموده که یهودیان را به مهاجرت به فلسطین تشویق و ترغیب نمایند. جلسه مزبور مقارن ساعت ۲۲:۵ خاتمه یافته است.

سند ۴

شماره : ۲-۳-۲۴۳۸

تاریخ : ۳۷/۶/۱۸

طبقه‌بندی :

موضوع : [سفر رئیس کل جلب مهاجرت اسرائیل به تهران]

سیگل (Seigle) رئیس کل جلب مهاجرین اسرائیل که اخیراً به تهران وارد و برای جلب نظر یهودیان به مهاجرت و پرداخت قرضه در تهران و شهرستانها فعالیت و تبلیغ می‌نمود ساعت ۱۰ صبح دیروز با هواپیما به اسرائیل عزیمت نموده است. شمعون لوی نماینده بانک پوآلیم آژانس یهود مقیم اورشلیم هم که مدتی بود در تهران اقامت داشت صبح امروز با هواپیما تهران را به مقصد اسرائیل ترک نموده است.

سند ۵

شماره : ۲-۳-۱۲۶۹

تاریخ : ۳۸/۳/۲۴

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : [طرح انتقال یهود ایران]

مقامات دولت اسرائیل برای حمل مهاجرین یهودی از ایران به اسرائیل با مقامات دولت هلند مشغول مذاکراتی می‌باشند تا هواپیمای شرکت پادشاهی هلند (ک-ال-ام) هفته‌ای سه بار از تهران یهودیان ایران را به لیدا حمل نماید زیرا اخیراً مسافرت مهاجرین ایرانی با هواپیماهای فرانسوی تا حدی محدود شده و ضمناً بهاء کرایه هواپیماهای مزبور نیز ترقی کرده و این امر مقامات دولت اسرائیل را بر آن داشته تا به فکر تأسیس خطوط هواپیمایی جدیدی بین ایران و اسرائیل برآیند.

سند ۶

شماره : ۳۷۰۲-۳-۲

تاریخ : ۳۸/۸/۲۸

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : اقلیت یهود [مهاجرت یهود]

قرار است تا اواخر سال جاری به تدریج دامنه فعالیت و تشکیلات آژانس یهود در تهران محدود و از تعدادی مهاجرین یهودی ایرانی اعزامی توسط آژانس یهود به اسرائیل به میزان کلی کاسته شود زیرا برنامه‌ای که از طرف وزارت امور خارجه اسرائیل تهیه و توسط آژانس یهود در تهران به مورد اجرا گذاشته شده بود تا آخر سال مسیحی ۱۹۵۸ مدت آن پایان خواهد یافت و فعالیت مقامات دولت اسرائیل برای اعزام عده زیادی از یهودیان رومانی که مقامات دولت شوروی و رومانی با مهاجرت آنان به اسرائیل موافقت نموده‌اند در رومانی متمرکز خواهد شد.

مهاجرین یهودی با کشتی از رومانی به اسرائیل حمل خواهند شد و به طوری که از قرائن و امارات استنباط گردیده اسکان مهاجرین یهود در سال آینده به اسرائیل منحصر به رومانی خواهد بود زیرا دولت اسرائیل وسایل کافی برای حمل مهاجرین از گوشه و کنار جهان در اختیار ندارد و در مورد قطع برنامه مهاجرت یهودیان ایرانی به اسرائیل هم بین یهودیان گفته می‌شود که چون مقامات یهود از ماندن یهودیان در ایران خطری احساس نمی‌کنند و عقیده دارند که وضع یهودیان در ایران کاملاً رضایت‌بخش می‌باشد و یهودیان ایرانی از حقوق و مزایای کامل در این کشور برخوردار هستند لذا فعلاً مهاجرت آنان به اسرائیل لزومی ندارد.

سند ۷

شماره : ۴۰۱۳-۳-۲

تاریخ : ۳۹/۸/۷

طبقه‌بندی :

موضوع : اقلیت مذهبی یهود [درباره افزایش مهاجران یهودی]

طبق آماری که از طرف انجمن کلیمیان تهران تهیه شده در سال جاری نسبت به سنوات گذشته بر تعداد مهاجرین یهودی افزوده گردیده و علت هم ازدیاد کمکهای مالی است که از طرف مجمع جهانی صهیونیست‌ها برای تأمین مخارج داوطلبین مهاجرت به اسرائیل پرداخت می‌گردد و امسال توجه شدیدی نسبت به جلب مهاجرین ایرانی به عمل می‌آید.

ضمناً چون دامنه اختلافی که بین کلیمیان ایرانی به مناسبت ماجرای انتخابات پیش آمده بود وسیع‌تر گردیده قرار شده که یکی از روحانیون کلیمی به نام (خاخام حیم موشی) به اتفاق چند نفر دیگر منجمله (دکتر ابریم) یکی از رؤسای عهده [عمده] کمیته مهاجرت یهود برای رسیدگی به این اختلافات در ماه آینده به ایران بیایند.

سند ۸

شماره : ۴۹۰۸-۳-۲

تاریخ : ۳۹/۱۰/۳

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : اقلیت یهود [اخذ گذرنامه یهودیان مهاجر ایرانی توسط دولت اسرائیل]

اخیراً مشاهده شده یهودیان ایرانی و تابع دولت شاهنشاهی که با گذرنامه ایرانی از کشور خارج و به اسرائیل می‌روند گذرنامه آنها در اسرائیل توسط اداره مهاجرت و پلیس اسرائیل اخذ و گذرنامه اسرائیلی به آنها داده می‌شود و این امر مبین ترک تابعیت آنان و از بین بردن گذرنامه ایرانیست و هنگام مراجعت این قبیل یهودیان چون گذرنامه اسرائیلی در دست دارند و مأمورین گذرنامه فرودگاه از جریان بی‌اطلاع می‌باشند و با آنها مانند خارجی‌ان رفتار می‌نمایند.

سند ۹

شماره :

تاریخ : ۳۹/۱۰/۱۳

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : ترک تابعیت افراد یهودی ایرانی

طبق اطلاع حاصله یهودیانی که تابع دولت شاهنشاهی ایران بوده و با گذرنامه ایرانی از کشور به مقصد اسرائیل عزیمت می نمایند گذرنامه آنها توسط اداره مهاجرت و پلیس اسرائیل اخذ و گذرنامه اسرائیلی جهت آنان صادر و این جریان دلیل ترک تابعیت آنها و از بین بردن گذرنامه ایرانی می باشد با توجه به این که در مراجعت این قبیل یهودیان چون گذرنامه اسرائیلی در دست داشته و از لحاظ مقررات جاریه کشور با آنان مانند یک فرد خارجی رفتار می شود علیهذا مراتب جهت اطلاع و هرگونه اقدام مقتضی اعلام می گردد.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور

سپهبد بختیار

سند ۱۰

شماره : ۸/۶۴۳۴۶

تاریخ : ۳۹/۱۰/۲۶

طبقه بندی : خیلی محرمانه

موضوع : متقاضیان گذرنامه افراد یهودی به کشور اسرائیل

به : ریاست شهربانی کل کشور (اداره گذرنامه)

خواهشمند است دستور فرمایید منبع [من بعد] یک برگ از لیستهای متقاضیان گذرنامه افراد یهودی به کشور اسرائیل را به وزارت امور خارجه ارسال دارند تا از طریق آن وزارتخانه به نمایندگی شاهنشاهی ایران در اسرائیل اعلام گردد که هنگام مراجعت این قبیل اشخاص برای اخذ روادید ورود به ایران روی گذرنامه اسرائیلی به تقاضای آنان ترتیب اثر ندهند.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور

سرטיפ پاکروان- [امضا] ۴۰/۱/۲۰

سند ۱۱

شماره : ۶۷۶۴

تاریخ : ۳۹/۱۲/۹

طبقه بندی : محرمانه

موضوع : [درباره ترک تابعیت افراد یهودی]

از : وزارت امور خارجه
به : ساواک

عطف به نامه شماره ۳۶۴۴۸/الف ۳ مورخ ۳۹/۱۰/۱۴ راجع به ترک تابعیت افراد یهودی اشعار می‌دارد ایرانیانی که به خارجه مسافرت می‌نمایند و به اقتضای عوامل مختلف بدون انجام تشریفات قانونی مربوط به خروج از تابعیت دولت شاهنشاهی تابعیت کشور بیگانه را قبول می‌کنند با توجه به مفاد ماده ۹۸۹ قانون مدنی (کتاب تابعیت) تبعه ایران محسوب می‌شوند و بایستی مدلول مقررات ماده فوق‌الذکر درباره آنان اجرا گردد. لهذا افراد یهودی ایرانی نیز که به ترتیب مزبور تابعیت اسرائیل را پذیرفته باشند مشمول ماده مذکور گردیده و به نظر وزارت امور خارجه شایسته است که در این مورد مقامات مسئول پس از اعطای روادید خروج در ایران به نامبردگان جریان امر را به این وزارت گزارش دهند تا مراتب به کلیه نمایندگیهای شاهنشاهی در خارجه اعلام گردد که هنگام مراجعه اشخاص مورد بحث برای اخذ روادید ورود به ایران روی گذرنامه اسرائیلی به تقاضای آنان ترتیب اثر ندهند.

رئیس اداره تابعیت- اردشیر نورآذر

سند ۱۲

شماره :

تاریخ : ۴۰/۱/۸

طبقه‌بندی :

موضوع : [درباره ترک تابعیت یهود ایران]

محترماً به عرض می‌رساند در اجرای امر مربوط به اطلاعیه مورخه ۳۹/۱۰/۲ بخش ۳-۲ موضوع اقلیت یهود مبنی بر این که یهودیان ایرانی و تابع دولت شاهنشاهی که با گذرنامه ایرانی از کشور خارج و به اسرائیل می‌روند گذرنامه آنان در اسرائیل توسط اداره مهاجرت و پلیس اسرائیل اخذ و گذرنامه اسرائیلی به آنها داده می‌شود و این امر مبین ترک تابعیت آنان و از بین بردن گذرنامه ایرانیست و هنگام مراجعت این قبیل یهودیان چون گذرنامه اسرائیلی در دست دارند و مأمورین گذرنامه فرودگاه از جریان بی‌اطلاع می‌باشند با آنها مانند خارجیان رفتار می‌نمایند. به فرموده مراتب به شهربانی کل کشور و وزارت امور خارجه اعلام گردید شهربانی کل کشور طی ۳۹/۱۰/۲۶-۲۴۸۲۴/۶۴۳۴۶ و وزارت امور خارجه طی نامه شماره ۳۹/۱۲/۹-۶۷۶۴ اعلام داشته ایرانیانی که به خارج مسافرت می‌کنند و به اقتضای

عوامل مختلف بدون انجام تشریفات قانونی مربوط به خروج از تابعیت دولت شاهنشاهی تابعیت کشور بیگانه را قبول می‌کنند با توجه به مفاد ماده ۹۸۹ قانون مدنی (کتاب تابعیت) تبعه ایران محسوب می‌شوند و بایستی مدلول مقررات ماده مذکور گردیده و به نظر وزارت امور خارجه شایسته است که در این مورد مقامات مسئول پس از اعطای روادید خروج در ایران به نامبردگان جریان امر را به این وزارت گزارش دهند تا مراتب به کلیه نمایندگیهای شاهنشاهی در خارجه اعلام گردد که هنگام مراجعه اشخاص مورد بحث برای اخذ روادید به ایران روی گذرنامه اسرائیلی به تقاضای آنان ترتیب اثر ندهند.

نظریه:

با اعلام مراتب فوق ۱- چون موافقت صدور کلیه گذرنامه‌ها با نظریه ساواک و بخش ۳ اداره یکم با کسب نظریه اداره دوم کل سوم انجام می‌گیرد علیهذا در صورت استقرار رأی عالی در این قبیل موارد هنگام موافقت با صدور گذرنامه صورتی از اسامی یهودیانی که به اسرائیل عزیمت می‌نمایند تهیه و به وزارت امور خارجه جهت اطلاع در موضوع مورد بحث ابلاغ نمایند ۲- چون اشخاصی که موفق به اخذ پروانه خروج می‌گردند ممکن است به دو طریق از ایران خارج گردند (هوایی- زمینی) و خروج آنها مستلزم داشتن پروانه خروجی از شهربانی می‌باشد مراتب به شهربانی کل کشور (رونوشت وزارت امور خارجه) اعلام که صورت این قبیل یهودیان را به وزارت امور خارجه ارسال دارند. موکول به اوامر عالیست

سند ۱۳

شماره : ۳۱۶/۲۶۲
تاریخ : ۴۰/۱/۲۸
طبقه‌بندی : محرمانه
موضوع : فعالیت اقلیت یهود [کنفرانس درباره مهاجرت یهود ایران به اسرائیل]

دکتر داود صبی یکی از رؤسای کلیمیان ایران اظهار داشته قرار است که برای رسیدگی به چند مسئله مربوط به جامعه کلیمیان ایران کنفرانس یهود اواخر نیمه اول اردیبهشت ماه در تهران شروع گردد و یکی از این مسایل در مورد مهاجرت یهودیان ایران به کشور اسرائیل می‌باشد که از اواخر سال ۱۳۳۹ به طور وسیعی به مورد اجرا درآمده و هم‌اکنون نیز ادامه دارد و چون داوطلبان این امر بیش از میزان پیش‌بینی شده است و بودجه و

وسایل کار کمیته مهاجرت تکافوی اداره آنها را نمی‌دهد لذا در دستور کار کنفرانس قرار گرفته است و قرار است که از کشور اسرائیل نیز نماینده‌ای در این کنفرانس سالیانه یهود شرکت نمایند و در گزارش آینده به عرض خواهد رسید.

سند ۱۴

شماره : ۱۱۴۳

تاریخ : ۴۱/۲/۲۰

طبقه‌بندی :

موضوع : [تبلیغات برای مهاجرت یهود]

در بین یهودیان مقیم شیراز فعالیت و تبلیغاتی برای مهاجرت دسته‌جمعی و قبول تابعیت اسرائیل می‌شود ضمناً برای ترغیب آنها محرکین و مبلغین از اوضاع ایران انتقاد کرده و گفتگوهای در این باره می‌شود مقرر فرمایند نظریه عالی را ابلاغ تا به هر نحو مصلحت است اقدام گردد.

سند ۱۵

شماره : ۴۱/۲/۳۵۶۰ د/ف ۸

تاریخ : ۴۱/۲/[۲۹]

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : اقلیت مذهبی کلیمی [تبلیغ برای اسرائیل و مهاجرت یهود ایران]

در تاریخ ۴۱/۲/۱۹ به مناسبت چهاردهمین سال استقلال دولت اسرائیل از طرف کلیمیان مقیم شیراز مراسم جشنی برگزار و از جمله مجالس منعقدہ مجلس توسط شخصی به نام شل‌ذنکر در منزل شخصی برقرار شده است.

در روز ۴۱/۲/۱۹ شنیده شد که ضمن سخنرانی‌هایی که توسط مدعوین در منزل مزبور به عمل می‌آید به مقامات عالیہ ایران توهین می‌نمایند به همین علت یکی از مدعوین به نام سیون [صیون] موسی‌زاده مذهب کلیمی به عمل آنان اعتراض که در نتیجه شخص معترض توسط دیگر کلیمیان مضروب و چون شخص مصدوم قصد شکایت به شهربانی را داشته از طرف کلیمیان مبلغ بیست هزار ریال به وی داده می‌شود که از شکایت خود صرف‌نظر نماید.

پس از حصول اطلاعیه مذکور سیون موسی‌زاده [ناخوانا] وی اظهار می‌دارد موضوع

اهانت به مقامات عالیه تکذیب لیکن چون سرود و آهنگ‌های اسرائیلی خوانده می‌شده اینجانب به دو نفر از کلیمیان گفتم بایستی سرود و آهنگ‌های ایرانی خوانده شود این صحبت موجب ناراحتی آنان شده و بعد از مدتی به عنوان این که چرا مشروب نمی‌خوری از من بهانه‌جویی نموده و عده‌ای از کلیمیان به من حمله نموده مضروبم ساختند.

ضمن تحقیقات بعدی که به عمل آمد معلوم گردید سیون موسی‌زاده (شخص مضروب) به علت افراط در صرف مشروب به عده‌ای از کلیمیان توهین نموده و در نتیجه وی را مضروب می‌سازند و موضوع گزارش و اظهارات وی خلاف واقع بوده. در مورد تبلیغ به مهاجرت کلیمیان به اسرائیل به مناسبت برگزاری جشن مذکور ترقیات دولت اسرائیل و عقب‌افتادگی کشور ایران مطرح و مذاکراتی شده است که در این باره موضوع بررسی و تذکرات لازم داده شد تقریباً موضوع مختومه می‌باشد.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت فارس و بنادر- ارشام

سند ۱۶

شماره : ۱۴۸۵
تاریخ : ۴۱/۴/۵
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : ارسال آمار

یک برگ آمار کلیمیهای ایرانی متقاضیان گذرنامه جهت اقدام در کشور اسرائیل در سه ماهه اول سال ۱۳۴۱ به ضمیمه ارسال می‌گردد.

آمار متقاضیان گذرنامه مقیمین کشور اسرائیل در سه ماهه اول سال ۱۳۴۱.

شماره	تاریخ	تعداد گذرنامه صادره	تعداد همراهان اعم از زن و فرزند	جمع کل
۱	فروردین	۵۳	۸۶	۱۳۹
۲	اردیبهشت	۴۴	۷۸	۱۲۲
۳	خرداد	۸۲	۱۴۸	۲۳۰
۴	سه‌ماه اول سال	۲۷۹	۳۱۲	۴۹۱

سند ۱۷

شماره : ۸۲۵۱

تاریخ : ۴۲/۸/۱۱

طبقه‌بندی :

موضوع : [ورود نماینده به ایران و تهیه لیست مهاجران یهودی]

آقای ناخن نماینده دولت اسرائیل چند روزی است به شیراز وارد و از کلیمیان که قصد مهاجرت به فلسطین را دارند صورت تهیه می‌نمایند مقرر فرمایند رویه ساواک را در مقابل اعمال مشارالیه اعلام دارند.

۴۲/۸/۱۱-۸۳۰ حریری

سند ۱۸

شماره : ۸۴۱/۲۰۶۴۴

تاریخ : ۴۴/۸/۲۷

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : [آماده کردن یهود ایران برای مهاجرت به اسرائیل]

عطف به ۴۴/۷/۱۵-۳۲۶/۲۱۳۹۵ چون هرگونه اقدام یا عملیاتی در مورد اقلیتهای مذهبی جزو وظایف آن اداره کل می‌باشد لذا تأیید یا تکذیب موارد مندرج در اطلاعیه شماره ۴۴/۴/۲۱-۳۲۵/۱۴۴۹۸ هم بایستی از طرف آن اداره کل به عمل آید ولی به طور کلی بعضی از کارمندان سیاسی نمایندگی اسرائیل برای شناسایی دولت متبوع خود از طرف دولت ایران و نیز جهت آماده کردن یهودیان مقیم ایران برای بازگشت به اسرائیل فعالیت‌هایی می‌نمایند که این اداره کم و بیش در جریان فعالیت آنها می‌باشد.

[امضا] از طرف مدیر کل اداره هشتم- هاشمی

سند ۱۹

شماره : ۲۷۴

تاریخ : ۴۵/۱/۷

طبقه‌بندی : محرمانه

از : وفا [نمایندگی ایران در اسرائیل]

به : مرکز

موضوع : [برگزاری مراسم سال‌نواز سوی یهودیان ایرانی مقیم فلسطین]

- مراتب زیر درباره سال نو جهت اطلاع به عرض می‌رسد:
- ۱- از طرف دوستان یک سبد گل و یک چراغ رومیزی بزرگ و سه اسباب‌بازی جهت فرزندان نمایندگی و کارت تبریک از طرف رئیس سرویس و کلیه رؤسای ادارات مربوطه سرویس واصل گردید.
 - ۲- وزارت امور خارجه زیتون یک سبد زیبا محتوی ۱۰ بطری از مشروبهای مختلف ساخت کشور ارسال نمود.
 - ۳- تعدادی از ایرانیان گل و کارت تبریک فرستادند.
 - ۴- شب عید نوروز از طرف ایرانیان مقیم مجلس جشنی در یکی از هتل‌های شهر برگزار گردید و در این مجلس آقایان دکتر صدریه و «زر» نماینده ایرانیان مقیم در پارلمان و چند نفر دیگر سخنرانی نمودند و مدعوین به افتخار شاهنشاه آریامهر چندین مرتبه کف زده و ابراز احساسات نمودند.
 - ۵- شب دوم فروردین در منزل آقای صدریه که ضمناً محل کنسولگری نیز می‌باشد ایرانیان سرشناس مقیم و محصلین ایرانی برای تبریک سال نو حضور به هم رسانیدند.
 - ۶- در چهارم فروردین مجلس شام باشکوهی در «کینگ هتل اورشلیم» جهت عروسی دختربرادر آقای کشفی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی ایران و پسر آقای امید یکی از ایرانیان سرشناس و ثروتمند و صاحب هتل مزبور برگزار گردید. در این مجلس آقایان کشفی و امید و دکتر صدریه سخنرانی نمودند و آقایان کشفی و امید در حضور اعضای وزارت خارجه زیتون^۱ و شخصیت‌های سرشناس این کشور نطق بسیار جالب و مؤثری درباره ایران و تجلیل و تمجید از شاهنشاه آریامهر نمودند و مدعوین با کف زدن‌های شدید ابراز احساسات نموده و جام خود را به سلامتی شاهنشاه آریامهر نوشیدند.

سند ۲۰

- شماره : ۲۱
 تاریخ : ۴۵/۲/۸
 طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
 موضوع : تصمیمات کنگره بین‌المللی یهود در نیویورک [مذاکره درباره مهاجرت یهود ایران]

۱. نام رمز رژیم صهیونیستی اسرائیل [موساد] در ساواک.

در بیست و هشتمین کنگره بین‌المللی یهود که در ۹ دسامبر ۱۹۶۵ در شهر نیویورک تشکیل شده بود جمشید کشفی نماینده مجلس شورای ملی که ۱۵ میلیون تومان کسر درآمد دُر شرکت سیار دارد وضع تجاری او متوقف است، به نمایندگی [از] کلیمیان ایران شرکت کرده است.

نامبرده توسط مؤسسه یونایتد جویس اپیل پذیرایی شده و درباره مهاجرت یهودیان ایران در دوران کوروش کبیر- جنگ بین‌الملل اول- قبول یهودیان لهستان و مهاجرت یهودیان عراقی اطلاعاتی در اختیار کنگره گذارده است.

در این کنگره مجدداً درباره مهاجرت ۸۰ هزار یهودی از ایران مذاکره شده است. او پس از مراجعت به ایران گزارش سفر و ملاقات خود را با جانسون رئیس‌جمهور امریکا به انجمن کلیمیان ایران ارائه نموده است. همچنین در یک جلسه سری صهیونیسم ایران همه مذاکرات علنی و مخفی در کنگره مذکور و مؤسسه یونایتد جویس اپیل را در اختیار گذارده است او برای مذاکره مجدد در هفته اول آوریل (هفته سوم فروردین) دو روز به اسرائیل مسافرت ولیکن در بازگشت گزارش آن را به انجمن کلیمیان نداده است ولیکن در اختیار سازمان صهیونیسم ایران گذارده است.

سند ۲۱

شماره : ۴۵/۲۰/۱۵۳۷۲

تاریخ : ۴۵/۷/۷

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : مهاجرت یهود به اسرائیل

ضمن تماسی که با آقای شمطوب (کارمند آژانس و متصدی تهیه گذرنامه آژانس یهود) به عمل آمد نامبرده اظهار داشت که اولین دسته مسافرین یهودی مهاجر که گذرنامه آنها در دست تهیه است در روز ۴۵/۷/۴ آماده خواهد شد که مسافرین مهاجر به اسرائیل عزیمت نمایند.

نظریه: نامبرده در تابستان گذشته مرتباً به اسرائیل مسافرت می‌نمود.

ملاحظات: به منبع توصیه شد تحقیق نماید افراد مذکور چند نفرند و برای چه منظوری به اسرائیل خواهند رفت در صورت امکان مشخصات و تاریخ حرکت نامبردگان را تهیه و گزارش نماید.

سند ۲۲

شماره :

تاریخ : ۴۵/۱۰/۴

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : [یهودیان ایرانی مهاجر]

به عرض می‌رساند:

نماینده‌گی «اسرائیل» در تاریخ ۴۵/۱۰/۴ طی تلگرافی اعلام نمود که در تاریخ ۴۵/۱۰/۳ دفتر کار و اتاق کارمندان آقای دکتر صدریه نماینده وزارت امور خارجه توسط سارق یا سارقینی مورد دستبرد قرار گرفته است. ضمناً در همین تاریخ نیز گزارشی از نماینده‌گی مزبور واصل گردید که اخیراً وزارت امور خارجه ایران دستور داده است که از تمدید و تجدید پاسپورت ایرانیان مقیم اسرائیل که مهاجرت نموده و یا این که شناسنامه اسرائیلی دارند خودداری گردد و اجازه ورود به ایران به آنان داده نشود که این اقدام تولید نگرانی شدید و ناراضایتی بین ایرانیان مقیم را نموده است.

با توجه به گزارشی که در این مورد مترجم نماینده‌گی اسرائیل که یک نفر ایرانی مقیم اسرائیل می‌باشد به نامبرده تسلیم کرده نماینده‌گی اظهار نظر نموده است که چون در سرقت مزبور شیئی مفقود نگردیده حدس زده می‌شود که ممکن است از طرف ایرانیان مقیم به عنوان تهدید و تذکری درباره جلوگیری از تمدید و تجدید پاسپورت آنها این اقدام به عمل آمده باشد از طرفی طبق اطلاع مجدد از نماینده‌گی «اسرائیل» در چند روزه اخیر پاکتی محتوی جزوات و روزنامه مردم از حزب منحل حزب توده که پشت پاکت با خط عربی نوشته شده با پست شهری جهت ایرانیان سرشناس مقیم اسرائیل واصل گردیده که این موضوع نیز بدون ارتباط با مطالب فوق نمی‌باشد و امکان دارد که گردانندگان حزب منحل توده از تضییقات و ناراحتی اخیر ایرانیان مقیم برای تمدید و تجدید پاسپورت به نحوی مطلع شده و از این موقعیت استفاده کرده و با این تبلیغات اقدام به تحریک آنان می‌نمایند.

گزارشات واصله از نماینده‌گی مزبور درباره موارد فوق به عرض تیمسار ریاست ساواک رسید پی‌نوشت فرمودند: «با مسئولین امر در وزارت خارجه تماس گرفته جریان را تعیین نمایم چیست و هدف وزارت خارجه در این مورد چیست این سازمان را مطلع نمایند که طبق روش سیاسی و مصلحت کشور این سازمان هم وظیفه خود را انجام

دهد.»

سند ۲۳

شماره :
تاریخ : ۴۵/۱۰/۶
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : [تابعیت دوگانه یهودیان ایرانی]
مدیریت کل اداره کل چهارم

پیرو مذاکرات تلفنی با مدیریت کل آن اداره بعد از ظهر سوم دی ماه جاری دفتر کار و اتاق کارمندان آقای دکتر صدریه نماینده وزارت امور خارجه توسط سارق یا سارقین مورد دستبرد قرار گرفته است. پلیس محل مشغول رسیدگی است اسناد و نامه‌های سری محفوظ مانده‌اند وزارت خارجه محل از موضوع مطلع گردیده است.
مراتب فوق به عرض تیمسار ریاست ساواک رسیده و پی‌نوشت فرموده‌اند:
دفتر ویژه- وزارت امور خارجه
که مراتب جهت اقدام به اداره کل هفتم اطلاع داده شده است.

سند ۲۴

شماره :
تاریخ : ۴۵/۱۰/[۱۸]
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : [درباره ایرانیان مهاجر]
به عرض می‌رساند:

در اجرای پی‌نوشت تیمسار ریاست ساواک به منظور اخذ تماس با وزارت امور خارجه و اطلاع از هرگونه تصمیم جدید مقامات آن وزارتخانه درباره وضع تابعیت ایرانیان مقیم اسرائیل قبلاً مراتب از ادارات کل سوم و هشتم نمایندگی «بلوط»^۱ استعلام گردید تا چنان که اطلاعات یا سوابقی در ادارات داخلی موجود باشد به این اداره کل ارسال دارند که نماینده اعزامی به وزارت امور خارجه نسبت به سوابق موجود در ساواک روشن باشد.

اینک پاسخ واصله از اداره کل هشتم حاکمیت که در این زمینه قبلاً دستوری به شرح فتوکپی پیوست از طریق آن اداره کل به وزارت امور خارجه صادر گردیده است که

۱. نام رمز نمایندگی ساواک در اسرائیل.

چون به این ترتیب اداره کل هشتم به خوبی در جریان امر می‌باشد در صورت تصویب اجازه فرمادند سوابق امر به طور کامل به آن اداره کل ارسال گردد تا در جلسه‌ای که قرار است به همین مناسبت در تاریخ ۴۵/۱۰/۱۹ در دفتر کار آقای امیر تیمور در وزارت امور خارجه تشکیل گردد به جای نماینده این اداره کل نماینده اداره مزبور شرکت نموده و موضوع بر اساس سوابق موجود مورد بررسی قرار گیرد.

اداره کل دوم

سند ۲۵

شماره :

تاریخ : ۴۵/۱۰/[۲۵]

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : [وضع تابعیت یهودیان ایرانی]

در اجرای پی‌نوشت به منظور اطلاع از هرگونه تصمیم مقامات وزارت خارجه درباره وضع تابعیت ایرانیان مقیم اسرائیل در تاریخ ۴۵/۱۰/۱۲ با آقای امیر تیمور مدیر کل سیاسی وزارت امور خارجه در آن وزارتخانه مذاکره به عمل آمد ایشان انجام امر و بررسی در این مورد را موکول به روز دوشنبه ۴۵/۱۰/۱ نمودند. به موازات این اقدام از ادارات کل سوم و هشتم و نمایندگی اسرائیل نیز استعلام گردید تا چنانچه اطلاعات یا سوابقی در ادارات داخلی موجود باشد به این اداره کل ارسال دارند چون پاسخ واصله از اداره کل هشتم حاکی از این بود که در این زمینه اقداماتی از طریق اداره مزبور صورت گرفته و مکاتباتی با وزارت امور خارجه به عمل آمده است علیهذا سوابق امر به اداره کل هشتم ارسال گردید تا مدیریت کل آن اداره در جلسه‌ای که قرار است در تاریخ ۴۵/۱۰/۱۹ در دفتر کار آقای امیر تیمور در وزارت امور خارجه تشکیل شود شرکت نموده و تصمیمات و بررسیهای معموله را مستقیماً به عرض تیمسار ریاست ساواک برسانند.

مراتب جهت استحضار عالی اعلام می‌گردد.

اداره کل دوم

سند ۲۶

شماره : ۹۳۸

تاریخ : ۴۶/۳/۲۰

طبقه‌بندی :

موضوع : اظهارات چند نفر یهودی [عکس‌العمل یهود بعد از جنگ
[۱۹۶۷]

طبق اطلاع واصله از تهران ساعت ۱۴ روز ۴۶/۳/۱۸ در مقابل هنرستان صنعتی اُرت ایران، تورج محبوبیان دانشجوی سال اول دانشکده فنی و شاهرخ یاشارل دانشجوی سال اول هنر سرای عالی نارمک و سامی حاسید کارگر آبجوسازی مجیدیه ضمن مذاکره اظهار داشته‌اند: ماندن ما یهودیان در ایران معنی ندارد، نه تنها یهودیان مقیم ایران بلکه باید به تمام یهودیان دنیا بگوییم که به اسرائیل بروند چون اعراب می‌خواهند تمام برادران ما را از بین ببرند.

سند ۲۷

شماره : ۴۵۲۰/۱۱۵۶۲

تاریخ : ۴۷/۴/۱۹

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : مهاجرت اقلیت یهود

عده‌ای از یهودیان که تمایل دارند به کشور اسرائیل مهاجرت نمایند مرتباً به آژانس یهود مراجعه و آمادگی خود را جهت عزیمت به اسرائیل اعلام می‌نمایند. آژانس یهود نیز اقدامات معموله و تبلیغات خود را غالباً در خارج شهر و دور از انتظار انجام و آماده شدگان که هر هفته ۲۰ الی ۳۰ خانواده می‌باشند متدرجاً به کشور مزبور مهاجرت می‌نمایند. ضمناً گفته شده است در بین این اشخاص عده‌ای از خانواده‌های سرمایه‌دار مانند خانواده ملایم و همچنین عده‌ای تحت عنوان توریست به اسرائیل عزیمت تا در آن کشور سرمایه‌گذاری نمایند.

نظریه رهبر عملیات: نظر به این که اصولاً کلیمیان ایران کلاً کشور اسرائیل را موطن اصلی خود می‌دانند لذا از هر کمکی در فرصتهای مناسب به کشور مزبور فروگذار ننموده تصور می‌رود به احتمال قوی مفاد گزارش خبری فوق صحت داشته باشد.

سند ۲۸

شماره : ۴۵۲۰/۱۹۲۴۳

تاریخ : ۴۷/۶/۳

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : مهاجرت یهودیان به اسرائیل

برابر اطلاع از آژانس یهود روز دوشنبه چهارم شهریور ماه ۱۳۴۷ تعداد ۵۶ نفر از یهودیان شامل چندین خانواده با هواپیمای العال به اسرائیل (تل آویو) مهاجرت خواهند نمود.

نظریه رهبر عملیات: امکان دارد گزارش فوق صحت داشته باشد.

سند ۲۹

شماره :

تاریخ : ۴۷/۹/۲۰

طبقه بندی : سری

موضوع : صورتجلسه [درباره ایجاد تسهیلات برای یهودیان متمایل به کوچ]

بنا به دعوت قبلی کمیسیون مربوط به مهاجرت یهودیان به اسرائیل در ساعت ده روز چهارشنبه مورخ ۴۷/۹/۲۰ با شرکت نمایندگان سازمان اطلاعات و امنیت کشور، شهربانی کل کشور، ژاندارمری کل کشور، وزارت کشور، وزارت اقتصاد، وزارت امور خارجه در اداره پنجم سیاسی [وزارت خارجه] تشکیل شد.

آقای بهرامی دو مطلب را به شرح زیر عنوان و تقاضا نمودند که جنبه های سیاسی و امنیتی و اقتصادی آنها مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته و نظری ابراز گردد.

۱- یهودیان ایرانی که قصد ترک تابعیت ایران و مهاجرت به اسرائیل را دارند تقاضای تسهیلاتی می نمایند.

۲- آژانس اسرائیل تقاضا دارد که تسهیلاتی برای ترک تابعیت یهودیان ایرانی مشمول وظیفه منظور گردد تا بدون انجام خدمت وظیفه بتوانند ترک تابعیت نموده و به اسرائیل مهاجرت نمایند.

پس از بررسی و تبادل نظر پیشنهادات زیر به عمل آمد:

۱- یهودیان ایرانی که تقاضای ترک تابعیت می نمایند و یا به هر عنوان به اسرائیل مسافرت می کنند باید قوانین و مقررات مربوطه در مورد آنها رعایت شود.

۲- درباره رسیدگی به وضع مشمولین وظیفه جوانان یهودی که تقاضای ترک تابعیت می کنند کمیسیون پیشنهاد می نماید که با توجه به قوانین مربوطه مراتب به عرض مقامات عالیله کشور برسد تا هر طوری که تصویب می فرمایند رفتار شود.

۳- اعضای کمیسیون پیشنهاد کردند که از تبلیغات علنی آژانس اسرائیل برای جلب مهاجرت جلوگیری شود.

۴- نمایندگان سازمان اطلاعات و امنیت کشور- ژاندارمری کل کشور و وزارت کشور معتقدند که صلاحیت اشخاصی را که قبلاً ترک تابعیت نموده [و] تقاضای بازگشت به تابعیت کشور شاهنشاهی را دارند وزارت امور خارجه از سازمان اطلاعات و امنیت کشور استفسار نمایند.

۵- نمایندگان وزارت امور خارجه اظهار نمودند که مطالب پیشنهادی در ماده ۴ این صورتجلسه در قانون پیش‌بینی نشده است. لیکن عملاً روبه وزارت امور خارجه در این قبیل مسائل این بوده است که از همکاری و مشاورات کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط منجمله سازمان اطلاعات و امنیت کشور استفاده نماید.

۱- سرتیپ علی طباطبایی	نماینده سازمان اطلاعات و امنیت کشور
۲- سرتیپ رضا ابراهیمی	نماینده ژاندارمری کل کشور
۳- احمد ثقفی	نماینده اداره اطلاعات شهربانی کل کشور
۴- مسعودی	نماینده وزارت اقتصاد
۵- رضوی	نماینده وزارت کشور
۶- افشار	سرپرست اداره تابعیت [وزارت امور خارجه]
۷- علیرضا بهرامی	سرپرست اداره ششم سیاسی [وزارت امور خارجه]
۸- صادق صدریه	سرپرست اداره پنجم سیاسی [وزارت امور خارجه]

سند ۳۰

- شماره :
- تاریخ :
- طبقه‌بندی :

موضوع : مهاجرت یهودیان [ایران و هند] به اسرائیل

اداره آژانس یهود (اداره جلب مهاجرت که مرکز آن در اسرائیل می‌باشد) به طور مداوم عوامل خود را جهت تبلیغ مهاجرت یهودیان به نقاط یهودی‌نشین کشور اعزام و برای مسافرت تبلیغات دامن‌داری می‌نمایند.

گذشته از مهاجرت یهودیان ایران که در ماه چند مرتبه صورت می‌گیرد عده‌ای از یهودیان هندی نیز به طور ترانزیت وارد تهران شده و یک شب به خرج آژانس یهود در یکی از هتلها پذیرایی و صبح روز بعد با هواپیما به اسرائیل مهاجرت می‌نمایند. ضمناً

اداره آژانس یهود از همه نوع کمک و همکاری انجمن کلیمیان تهران برخوردار است. ارزیابی خبر: فعالیت به منظور مهاجرت یهودیان ایران به اسرائیل صحت دارد. در بولتن مورخ ۴۷/۱۲/۱ درج گردید. اصل در پرونده مهاجرت ۲۱۵۸۱۶ جلد ۲ بایگانی است در پرونده آژانس یهود ۲۱۵۸۲۴ بایگانی شود.

سند ۳۱

شماره : ۴۵۲۰/۲۲۵۳۴

تاریخ : ۴۹/۲/۱۷

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : ورود قاضی عسکر اسرائیل به اتفاق یک ژنرال هوایی اسرائیل به ایران [دعوت جوانان یهود ایران برای رفتن به اسرائیل]

قاضی عسکر اسرائیل که درجه ژنرالی دارد به اتفاق یک ژنرال هوایی اسرائیل برای مدت کوتاهی در این هفته وارد تهران شده بودند. به وسیله آژانس سیاسی اسرائیل در ایران به تمام انجمنهای یهودی تهران و انجمن کلیمیان تهران اطلاع داده شده بود تا در مراسم آشنایی در سفارت اسرائیل (نماینده‌گی اسرائیل) عصر روز شنبه ۴۹/۲/۱۲ شرکت نمایند.

از ساعت ۱۹ روز مزبور عده زیادی از اسرائیلی‌های مقیم تهران از آژانس یهود و عده‌ای از اعضای انجمن‌های محلی یهودی، اعضاء انجمن دارالشرع در نمایندگی اسرائیل حضور به هم رسانیده‌اند در این جلسه ضمن آشنایی قاضی عسکر اسرائیل بیاناتی به زبان عبری ایراد نمود و ضمن تعریف و تمجید از اقدامات عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران از یهودیان مخصوصاً جوانان یهودی خواست که به اسرائیل مهاجرت نمایند و یهودیان به اخبار خارجی که به وسیله رادیوها و روزنامه منتشر می‌شود توجه نکنند زیرا اسرائیل قادر است از موجودیت خود دفاع نماید. بیانات نامبرده از طرف اوریل [داودی] سردفتر و عضو اوتصره‌تورا (گنج دانش) ترجمه می‌شد این جلسه دو ساعت به طول انجامیده است و ساعت ۲۲ روز ۴۹/۲/۱۲ نامبردگان به وسیله هواپیما به سوی خاور دور حرکت نموده‌اند.

سند ۳۲

شماره : ۳۲۱/۵۳

تاریخ : ۵۰/۱/۱۹

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : مهاجرت یهودیان

برابر اطلاع مجله اخبارالاسبوع در مورخه ۵۰/۱/۵ خود اعلام داشته:

دولت ایران از مهاجرت کلیمی‌های ایرانی به اسرائیل که تعداد آنها ۶۵۰۰۰ نفر می‌باشد جلوگیری نموده، اتخاذ این تصمیم صرفاً به منظور حفظ روابط و توسعه علایق خود با کشورهای عربی می‌باشد. ضمناً رئیس اداره مهاجرت اسرائیل هنگام مراجعت از تهران طی بیانیه‌ای که در جراید اسرائیل تحت عنوان «ما دیگر مهاجرین جدیدی از ایران نخواهیم داشت» منتشر و اضافه نموده که تحول عمیقی در روابط ایران و اعراب بوجود آمده است.

ملاحظات:

هرگونه اطلاعات مکاتبه در مورد صحت و سقم و تکمیل خبر فوق مورد نیاز می‌باشد.

سند ۳۳

شماره : ۴۵۲۰/۲۱۲۰۸

تاریخ : ۵۰/۳/۲۳

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : دوپکینز [سفر معاون اداره مهاجرت یهود به تهران]

دوپکینز معاون اداره کل مهاجرت یهود که اخیراً به تهران آمده بود و از طرف حبیب القانیان رئیس انجمن کلیمیان تهران پذیرایی شده است در مورخه ۵۰/۳/۲۰ عازم اسرائیل گردید.

نظریه یکشنبه: مراتب فوق صحت دارد. بهنام

نظریه چهارشنبه: نظریه یکشنبه تأیید می‌گردد. ارشاد

سند ۳۴

شماره : ۴۵۲۰/۲۱۲۲۳

تاریخ : ۵۰/۳/۲۵

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : فعالیت برای مهاجرت یهودیان به اسرائیل

کلیمیان تهران اغلب به اسرائیل مهاجرت می‌نمایند و موضوع تشویق آنان توسط ابراهیم

راد مورد تأیید بوده و جهت آن دسته از افرادی که دارای تمکن مالی نمی‌باشند کمکهای نقدی جهت مسافرت آنان از قبیل هزینه مسافرت و بلیط هواپیما می‌شود.
نظریه یکشنبه: مراتب فوق صحت دارد. بهنام
نظریه چهارشنبه: نظریه یکشنبه تأیید می‌گردد. ارشاد

سند ۳۵

شماره : ۲۱۵۲۰/۲۱۲۹۱
تاریخ : ۵۰/۴/۱۶
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : بنیامین شبای [اتمام مأموریت نماینده ویژه مهاجرت]
مأموریت بنیامین شبای نماینده اعزامی اسرائیل در ایران قسمت مهاجرت پایان یافته و قرار است به جای وی یک نفر یهودی عراقی فارسی زبان به ایران وارد شود.
بنیامین تا یک ماه دیگر به اتفاق خانواده خود به اسرائیل عزیمت خواهد نمود.

سند ۳۶

شماره :
تاریخ : ۵۲/۸/۱
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : عزیمت ۲۰ نفر یهودیان ایران به اسرائیل
شهربانی کل کشور با ارسال نامه‌ای به وزارت امور خارجه که رونوشت آن را به ساواک نیز ارسال داشته اعلام نموده روز ۵۲/۷/۲۴ حدود ۲۰ نفر پسر و دختر جوان به آژانس یهود مراجعه و برای عزیمت به اسرائیل آمادگی خود را اعلام و ثبت‌نام نموده‌اند و منظور خود را از عزیمت به اسرائیل جهت تحقیق از اقوام خود که آیا در جنگ کشته شده‌اند یا خیر ذکر نموده‌اند. چون ممکن است این موضوع ادامه داشته باشد شهربانی کل نظر وزارت امور خارجه و ساواک را در این زمینه استعلام نموده است.
تیمسار ریاست معظم ساواک پی‌نوشت فرموده‌اند «اداره کل سوم و هشتم نظر بدهند»

در اجرای اوامر صادره با مراجعه به اداره کل هشتم رئیس اداره دوم کل هشتم اعلام داشتند که چون تا به حال قرائنی در مورد مسافرت این قبیل افراد در اداره کل هشتم موجود نمی‌باشد و از طرفی در حال حاضر مصلحت چنین است که شهربانی کل با معاذیر

لازم از عزیمت نامبردگان به کشور اسرائیل جلوگیری نماید.
نظریه:

به استحضار می‌رساند عزیمت این عده در ظاهر به عنوان آگاهی از وضع بستگان خود ولی عملاً به منظور مساعدت با دولت اسرائیل می‌باشد با توجه به روش فعلی دولت، امکان دارد عزیمت این گروهها مستمسکی به دست دولتهای عربی و نیز عوامل متعصب داخلی داده و ایران را متهم به جانبداری از کشور مذکور بنمایند علیهذا در صورت تصویب به شهربانی کل کشور اعلام شود به طریق مقتضی از عزیمت نامبردگان به کشور اسرائیل جلوگیری به عمل آورند ولی چنانچه کسانی به صورت انفرادی خواستند بروند مانعی ندارد.

سند ۳۷

شماره : ۵/۸۰۲۲

تاریخ : ۵۳/۹/۲۴

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : سازمان یهودیان [تشویق جوانان یهود به رفتن به اسرائیل]

چند روز قبل در تهران با یک نفر کلیمی آشنا و ضمن این که از جوانان کلیمی در همدان سؤالاتی نمود شرحی از وضعیت کشور اسرائیل و مزایایی که در بر دارد صحبت و اضافه نمود می‌توانی خودت و یا دوستانت به شرط این که ترک تابعیت ایران را بنمایید ترتیب مسافرت و پذیرش تابعیت در کشور اسرائیل را بدهد و اضافه نمود در صورت تمایل به آدرس تهران سهرام شاه پلاک ۳۷ که پایین‌تر از فروشگاه بزرگ ایران است مراجعه نمایید.

نظریه چهارشنبه: همکار خود کلیمی می‌باشد و به صحت اظهاراتش می‌توان اطمینان نمود لکن تعیین صحت و سقم موضوع از طریق ساواک تهران ضروری است و شنبه اطلاعات بیشتری در زمینه خبر فوق ندارد.

ارجمند

کمک‌های مالی یهود ایران به اسرائیل

سند ۱

شماره : ۲۱۵۲۰/۵۷۶۰۰

تاریخ : ۳۵/۲/۴

طبقه‌بندی : سری

موضوع : جوانان مگبیت [درباره جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل]

از ساعت ۲۰ روز سه‌شنبه ۳۵/۱/۳۱ در منزل آقای یوتوت کنسول نمایندگی اسرائیل در ایران واقع در خیابان وزراء کوچه بیست‌ویکم پلاک ۳، جلسه جوانان مگبیت با حضور ده نفر از افراد فعال تشکیل شده است پس از بررسی و مذاکرات لازم چنین تصمیم گرفته شد که آقایان ایزاکیان مسئول مدارس، آقای ربیعی مسئول الکتریکی‌ها، فرح‌نیک و پورمرادی مسئول کارخانه‌ها [۱]، سبزه‌رو مسئول کتابفروشی‌ها، آقای یدیدصیون مسئول بوتیک و تولیدی و آقای جداع و الیاسی مسئول گمرکات باشند که به موقع نسبت به جمع‌آوری اعانه اقدام نمایند.

سند ۲

شماره : ۲۱۵۲۰/۵۷۷۴۹

تاریخ : ۳۵/۳/۲۰

طبقه‌بندی : سری

موضوع : جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل

از ساعت ۲۰:۳۰ روز ۳۵/۳/۱۸ بنا به دعوت آقای لوبرانی نماینده سیاسی اسرائیل در ایران عده‌ای در حدود ۳۳ نفر از خراسانیهای مقیم تهران و اعضای فعال مگبیت در

منزل آقای لوبرانی واقع در خیابان ونک شماره‌های ۱۰۱-۹۰ حضور به هم رسانیده‌اند. ابتدا آقای لوبرانی ضمن سخنرانی راجع به وضع اقتصادی اسرائیل به تفصیل سخن رانده است سپس آقای یونس دبیر اول نمایندگی اسرائیل در ایران راجع به تاریخ یهود و جزئیاتی از جنگ گذشته اعراب با اسرائیل سخن گفت سپس یک حلقه فیلم از آخرین جنگ اسرائیل با اعراب^۱ به معرض نمایش گذارده شد سپس بحث در مورد جمع‌آوری اعانه برای کمک به اسرائیل به عمل آمد و قرار شد کلیمی‌های مشهودی مقیم تهران صدهزار دلار جمع‌آوری و به مگبیت تحویل نمایند این جلسه در ساعت ۲۴ خاتمه پذیرفته است.

سند ۳

شماره : ۲۱/۵/۵۶۶۸۶

تاریخ : ۳۶/۷/۳

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : آقای حریری طلوع [جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل]

از ساعت ۸ روز ۳۶/۶/۳۱ مراسم مذهبی روز کیپور با شرکت قریب به دوهزار نفر از کلیمیان در کنیسای خراسانیها (باشگاه خراسانیها) واقع در خیابان زرتشت تشکیل گردیده است که در این مراسم آقای مهدی حریری طلوع [یهودی] کاندیدای نمایندگی مجلس شورای ملی نیز حضور داشته و مبلغ دویست هزار ریال برای باز کردن درب جایگاه تورات پرداخته است.

نظریه شنبه: در این مراسم مبالغ زیادی اعانه و کمک جهت کشور اسرائیل جمع‌آوری گردیده است.

سند ۴

شماره : ۲۱۵/۵۶۶۷۷

تاریخ : ۳۶/۷/۲

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : اول سال عبری و عید مذهبی کلیمیان [کمکهای مالی به اسرائیل]

۱. تجاوز سه‌جانبه و مشترک اسرائیل، انگلیس و فرانسه به مصر در سال ۱۹۵۶/م ۱۳۳۵ش.

به مناسبت اول سال عبری و عید مذهبی کلیمیان در تاریخ‌های ۲۲ و ۲۳ شهریور ماه ۳۶ که مصادف با سال اول عبری و روز رؤش ه‌شاننا قریب ۹۰٪ یهودیان تعطیل عمومی نموده و در این دو روزه در مجالس دعا و نماز که در کنیساها تشکیل گردیده بود شرکت نموده‌اند. در اغلب کنیساها ضمن سخنرانی‌های که به عمل آمده است به وسیله نمایندگان انجمن قرن‌قیمت^۱ و دایره جمع‌آوری اعانه (مگبیت) و همچنین نماینده سیاسی اسرائیل در تهران مبالغ زیادی پول و اعانه جهت کمک به کشور اسرائیل جمع‌آوری گردیده است.

سند ۵

شماره : ۳۰۷۳-۳-۲

تاریخ : ۳۷/۷/۲۳

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : اقلیت یهود [جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل]

روز مزبور هاتلکی رئیس عمران و آبادی اسرائیل در خاورمیانه که برای جمع‌آوری اعانه و کمک به ایران آمده بود پس از جمع‌آوری وجوه قابل ملاحظه‌ای به اسرائیل عزیمت نموده است.

سند ۶

شماره : ۴۵/۴۶۰۸

تاریخ : ۴۶/۳/۱۷

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : کلیمیان ایران [جمع‌آوری وجه نقد برای کمک اسرائیل]

روز ۴۶/۳/۱۴ آقای ملایم سرپرست خلوتص اصفهان و شیراز اظهار داشته است در نتیجه وخامت اوضاع اسرائیل و مؤسسات یهود کمیسیونهایی جهت اخذ تصمیم پیرامون نحوه کمک یهودیان تشکیل لکن تاکنون دستوری در این مورد صادر نشده است گفته شده است [.] از طرف انجمن کلیمیان تهران از سرمایه‌داران کلیمی و سایر کلیمیان مشغول جمع‌آوری کمکهای نقدی می‌باشد اقدامات کلیمیان در این مورد محرمانه بوده و

۱. مؤسسه قرن‌قیمت یک تشکیلات فعال صهیونیستی در ایران بود. این مؤسسه در انتقال یهودیان به فلسطین اشغالی و جمع‌آوری پول برای رژیم صهیونیستی فعالیت گسترده‌ای داشت.

شایع است لطف‌اله حی ضمن پرداخت مبلغی مشغول جمع‌آوری وجوهی جهت کمک به اسرائیل می‌باشد و آقای منصور موسی‌زاده در آژانس اظهار داشته است تا کنون بیش از شش میلیون تومان جمع‌آوری شده است.
ملاحظات:

به منبع مربوطه ابلاغ گردید در این مورد اطلاعات بیشتری کسب [و] نتیجه را گزارش نماید.

سند ۷

شماره :

تاریخ : ۴۶/۳/۱۸

طبقه‌بندی : سری

موضوع : کلیمیان ایران [کمکهای نقدی برای اسرائیل]

اخیراً در نتیجه وخامت اوضاع اسرائیل، مؤسسات یهود از طرف انجمنهای کلیمیان ایران کمیسوونهایی جهت اخذ تصمیم پیرامون نحوه جمع‌آوری اعانه برای یهودیان اسرائیل تشکیل گردیده است و همچنین انجمن کلیمیان تهران مشغول جمع‌آوری کمکهای نقدی از کلیه سرمایه‌داران کلیمی و سایر کلیمیان می‌باشد. گفته می‌شود که تا کنون بیش از شش میلیون تومان بدین منظور و جمع‌آوری شده است.

سند ۸

شماره : ۳۰۱۲

تاریخ : ۴۶/۳/۲۲

طبقه‌بندی :

موضوع : فعالیت کلیمیان ایران در هفته گذشته [جمع‌آوری پول برای اسرائیل]

در هفته گذشته به علت وقوع جنگ اعراب و اسرائیل^۱ کلیمیان ایران اقدامات و فعالیت‌های زیر را انجام دادند:

۱- با وجودی که همه‌ساله روزهای وفات پیغمبر (ص) همه مغازه‌های آنها تعطیل بود

۱. لازم به تذکر است، در خلال جنگ مزبور و حتی مدتها پس از آن، یهودیان ایران به جمع‌آوری اعانه برای کمک به ماشین جنگی رژیم صهیونیستی مشغول بودند که البته این تحرکات در زمان جنگ به شدت افزایش و گسترش یافته بود.

معدالک امسال روز چهارشنبه ۲۸ صفر اکثر مغازه‌های مربوط به کلیمیان باز بود.
۲- جمع‌آوری اعانه برای آسیب‌دیدگان جنگ از روز یکشنبه ۱۴ خرداد ماه آغاز گردید و روز شنبه ۲۰ خرداد در همه کنیساها تأکید شد که پول برای آسیب‌دیده‌ها جمع شود.

۳- در نماز شنبه جاری برای پیروزی اسرائیل دعا شد و (راب نسیم) خاخام کلیمیان که از اسرائیل اعزام شده است در مراسم حضور یافت و کلیمیان ضمن جمع‌آوری پول به هم تبریک گفتند.

۴- کلیمیان حتی جلو مسلمانان به هم تبریک می‌گفتند.
[بخش ۳۱۱ ساواک در زیر سند چنین یادداشت کرده است:]
از نظر این بخش اقدامی ندارد عیناً به استحضار ریاست بخش ۳۲۱ برسد.

سند ۹

شماره : ۹۷۳
تاریخ : ۴۶/۳/۲۳
طبقه‌بندی : محرمانه
موضوع : جمع‌آوری اعانه برای کمک به اسرائیل
در چند روزه اخیر کلیمیان مقیم ایران مبلغ پنجاه میلیون تومان پول جهت کمک به کشور اسرائیل جمع‌آوری نموده که به وسیله آقای کهن کلیمی به آن کشور ارسال دارند، لیکن نامبرده به علت اختلافی که با عیالش پیدا نموده، از رفتن به اسرائیل خودداری کرده و وجوه مزبور را به لطف‌اله حی تحویل داده است.

سند ۱۰

شماره : ۵/۴۴۰۳
تاریخ : ۴۶/۳/۲۵
طبقه‌بندی : محرمانه
موضوع : جنگ اعراب و اسرائیل [جمع‌آوری پول برای]
بعد از آتش‌بس بین اعراب و اسرائیل فعلاً در شهرستان نهاوند سروصداها خوابیده است ولی چند روز قبل کلیمیان جلسه‌ای تشکیل و مبالغی وجه نقد جمع‌آوری می‌نمایند و به وسیله دکتر یحیی که از سرشناسان کلیمی می‌باشد به تهران می‌فرستند که جهت

کلیمیا حواله شود. دکتر یحیی تاکنون از تهران مراجعه ننموده است. ملاحظات: خواهشمند است دستور فرمایند درباره صحت و سقم مراتب فوق تحقیقات لازم معمول و نتیجه را اعلام دارند. نظریه: مطالب فوق از همکار در نهاوند مورخه ۴۶/۳/۲۵ اخذ گردیده است و تاریخ وقوع نیز ۴۶/۳/۲ می باشد.

سند ۱۱

شماره : ۴۵/۲۰۴۷۹۱
تاریخ : ۴۶/۳/۳۰
طبقه بندی : خیلی محرمانه
موضوع : یهودیان (اقلیت کلیمی) [جمع آوری پول برای کمک به اسرائیل]

۱- یهودیان ساکن شمیرانات در حدود مبلغ پانصد میلیون ریال پول جمع آوری و در اختیار آقای کهن داروفروش در خیابان ناصرخسرو گذارده اند تا به اسرائیل ارسال دارد.

سند ۱۲

شماره : ۳۲۱/۵۶۲۲
تاریخ : ۴۶/۳/۲۸
طبقه بندی : خیلی محرمانه
موضوع : جمع آوری اعانه برای کمک به اسرائیل

طبق اطلاع کلیمیان مقیم ایران در چند روزه اخیر مبلغ پنجاه میلیون تومان پول جهت کمک به کشور اسرائیل جمع آوری نموده که به وسیله آقای کهن کلیمی به آن کشور ارسال دارند. لکن نامبرده به علت اختلالی که با عیالش پیدا نموده از رفتن به اسرائیل خودداری کرده و وجوه مزبور را به لطفاله حی تحویل داده است. تحقیق در موارد زیر مورد نیاز می باشد.

۱- صحت و سقم موضوع.
۲- در صورت تأیید لطفاله حی مبلغ مذکور را به اسرائیل ارسال نموده است یا خیر؟

۳- نامبردگان چه سمتی در تشکیلات کلیمیان دارند.

سند ۱۳

شماره : ۵/۶۰۴۲

تاریخ : ۴۶/۴/۱

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : [ارسال پول و طلا برای کمک به اسرائیل]

۱- اخیراً ستوان نریمان افسر اطلاعات شهربانی شیراز به آقای شاهپور پورصدر اظهار داشته مأمورین انتظامی در فرودگاه مهرآباد از چند نفر کلیمی که قصد رفتن به اسرائیل را داشته‌اند معادل ۲۰ میلیون تومان شمش طلا و ارز که عنوان کمک به یهودیان را داشته کشف شده [کرده] و ۲ میلیون تومان آن مربوط به یهودیان شیراز بوده.

۲- از این که روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه هفته گذشته کلیمیان شیراز تعطیل و مراسم جشن و شادی برگزار نمودند مسلمانان خیلی ناراحت شده‌اند و در میان کسبه و بازاریان شایع است یهودیها این دور روز را به خاطر فتح و پیروزی که در جنگ اخیر نصیب اسرائیل شده است جشن گرفته‌اند.

۳- فرزندان یهودیان شیراز که در اسرائیل تحصیل و یا به کار اشتغال دارند در این هفته به وسیله نامه خبر سلامتی خود را به خانواده‌های خود اطلاع داده و بعضاً در نامه‌هایشان یک نقشه کامل ارسال شده که در این نقشه اراضی و متصرفات اسرائیل را در خاک اعراب نشان می‌دهد و زیانهایی که به اعراب وارد آمده تشریح شده است. ملاحظات، نظریه رهبر عملیات:

سه‌شنبه و چهارشنبه ۲۳ و ۲۴ خرداد ماه یکی از اعیاد کلیمیان بوده و به همین مناسبت مراسم جشن و شادی داشته‌اند.

چنانچه قسمت اول گزارش خبری صحت دارد مراتب را جهت ارزیابی کار منبع اعلام فرمایند.

سند ۱۴

شماره : ۴۵۲۰/۴۸۸۰

تاریخ : ۴۶/۴/۶

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : کلیمیان [جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل]

رکنی رئیس خلوتص ایران اظهار داشته که جهت جلوگیری از تظاهرات یهودیان در نتیجه پیش‌آمد حوادث اخیر منطقه عربی خاورمیانه از روز اول دستور تعطیل دوایر

خلوتص ایران صادر شده و هیچگونه فعالیتی مشاهده نمی‌گردد. نامبرده اضافه نمود که یهودیان آلمان فدرال که ۲۰ سال است به آلمان مراجعت کرده‌اند در حدود فقط ۲۵ هزار نفر می‌باشند که این عده بالغ بر ۵ میلیون دلار به دولت اسرائیل کمک نموده‌اند مشارالیه از وضع جمع‌آوری اعانه از یهودیان ایران اظهار عدم رضایت می‌کرد.

سند ۱۵

شماره : ۳۱۶/۲۴۴۷۰

تاریخ : ۴۶/۴/۶

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری پول برای اسرائیل

طبق اطلاع واصله عده‌ای از یهودیان تهران از جمله القانیان مبالغ زیادی پول جمع‌آوری و برای کمک به اسرائیل ارسال داشته‌اند و حتی چند شب متوالی در کنیسیای مربوطه جشن گرفته‌اند.

ملاحظات:

جهت اطلاع خواهشمند است دستور فرمایید از هرگونه اطلاعات مکتسبه در این زمینه بخش ۳۱۶ را نیز مطلع فرمایند.

سند ۱۶

شماره : ۳۲۱/۵۷۹۸

تاریخ : ۴۶/۴/۸

موضوع : جمع‌آوری پول برای اسرائیل

به قرار اطلاع واصله اخیراً عده‌ای از یهودیان تهران منجمله القانیان مبلغ زیادی پول جمع‌آوری و به عنوان کمک به اسرائیل فرستاده‌اند و ضمناً چند شب متوالی نیز در کنیسیای مربوطه جشن گرفته‌اند تحقیق در موارد زیر مورد نیاز است:

۱- تعیین صحت و سقم موضوع.

۲- در صورت تأیید چه میزان پول جمع‌آوری شده است.

سند ۱۷

شماره : ۳۲۱/۵۸۱۲

تاریخ : ۴۶/۴/۱۰

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : یهودیان مقیم ایران [کمک به اسرائیل]

به قرار اطلاع واصله اخیراً شایع گردیده چون دولت ایران به کشور عراق و کلیه اعراب مسلمان خاورمیانه کمک می‌نماید یهودیان مقیم ایران بخصوص آنهایی که در آبادان می‌باشند در نظر دارند کمکهایی به دولت اسرائیل بنمایند.

تحقیق در موارد زیر مورد نیاز است:

تا چه حد این شایعات صحت دارد و چگونگی را تعیین نمایند.

سند ۱۸

شماره : ۴۵۲۰/۱۱۹۷۸

تاریخ : ۴۶/۴/۱۵

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری پول برای اسرائیل

تقریباً از روزهای اول جنگ بین اسرائیل و اعراب یهودیان ایرانی مبادرت به جمع‌آوری پول جهت کمک به اسرائیل نموده و بدین منظور از کلیه کنیساها، انجمن‌ها، کلوپها کمک خواسته شده بود و نیز اعضاء انجمن کنیسای آقای حبیب کهن واقع در خیابان نواب اظهار داشته‌اند که از طرف آقای حبیب القانیان مبلغ هشت میلیون ریال کمک گردیده است. مبالغ جمع‌آوری شده توسط آقای ربی‌ئید [مثیر] عزری به وسیله سفارت اسرائیل در ایران خواسته می‌شده است.

سند ۱۹

شماره : ۵/۱۰/۳۳۱۱

تاریخ : ۴۶/۶/۲

طبقه‌بندی :

موضوع : [جمع‌آوری و ارسال پول برای کمک به اسرائیل]

بازگشت به شماره ۳۱۶/۲۴۸۱۵-۴۶/۴/۲۶ به طوری که تحقیق گردیده مستند به نامه شهربانی گلپایگان تقریباً در حدود پانصد هزار ریال به وسیله یوسف شالوم نماینده کلیمیهای مقیم آن شهرستان از سایر کلیمیان جمع‌آوری شده و به آژانس یهود به اداره سکونت [سخنوت] یهود به اسرائیل فرستاده شده است.

رئیس سازمان اطلاعات و امنیت اصفهان. تقوی

سند ۲۰

شماره :
تاریخ : ۴۶/۶/۲۰
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : جمع‌آوری اعانه به منظور کمک به اسرائیل

محترماً به استحضار می‌رساند وزارت کشور به استناد گزارش سرپرستی شهربانیهای اصفهان اعلام داشته بود که حدود ۷۰ نفر از کلیمیان گلبایگان مبلغی در حدود پانصد هزار ریال به عنوان کمک به اسرائیل جمع‌آوری و به وسیله آژانس یهود به اسرائیل ارسال داشته‌اند.

جریان امر از طریق بخش ۳۱۶ به ساواک اصفهان منعکس و نتیجه تحقیقات را خواستار شده‌اند. ساواک مزبور مستند به گزارش شهربانی گلبایگان موضوع را تأیید و اعلام نموده که مبلغ مورد بحث به وسیله یوسف شالوم نماینده کلیمیان مقیم آن شهرستان از سایر کلیمیان جمع‌آوری و به وسیله آژانس یهود به اسرائیل ارسال گردیده است.

مراتب از نظر اهمیت موضوع از عرض می‌گذرد.

رئیس دایره ۲- یاور عشایری
رئیس بخش ۳۲۱- میرسپاسی
رئیس اداره دوم عملیات- جهان‌بین

سند ۲۱

شماره : ۴۶/۷/۲۵-۲-۵۰۱/الف ۱
تاریخ : ۴۶/۷/۲۵
طبقه‌بندی : محرمانه
موضوع : جمع‌آوری اعانه [برای اسرائیل]
از : سازمان اطلاعات و ضداطلاعات ارتش شاهنشاهی
به : ساواک

یهودیان ایران اقدام به جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل نموده‌اند و این مبلغ حدود یک میلیون تومان بوده است.

ارزیابی خبر: به صحت خبر می‌توان تا حدود اطمینان نمود.

نظریه: خبر بالا مستند است و از سازمان استخبارات عراق کسب گردیده است.

سند ۲۲

شماره : ۴۵/۲۰/۲۴۶۱۵

تاریخ : ۴۶/۹/۲

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری پول جهت کمک به اسرائیل

قبل از شهریور ۱۳۴۴ که مراسم آغاز بیست و پنجمین سال سلطنت پرافتخار شاهنشاه آریامهر به عمل آمد صحبت از برگزاری جشنهای تاجگذاری فرخنده شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران بود.

ابتدا انجمن کلیمیان که در رأس آن حبیب‌القانیان می‌باشد یک سری سکه‌های طلا از طلاهای خریداری شده از آژانس یهود [، اُرت ایران]، الیانس ایزارالیت [ایزرائیل] اونیورسال «اتحاد» خریداری نموده سکه‌هایی از طلا، نقره و برنز [،] به یادبود بیست و پنجمین سال پرافتخار سلطنت شاهنشاه آریامهر که یک رو علامت پرچم اسرائیل (چراغ هفت شاخه) [شمعدان هفت شاخه] و یک روی دیگر تمثال مبارک شاهنشاه آریامهر منقوش شده بود ضمن صدور اعلامیه‌ای از طرف انجمن کلیمیان توصیه خرید آن به عموم یهودیان داده شد. سکه‌های مزبور تا ۱۰۰۰۰ ریال بلکه بیشتر به فروش رسید. از این رو سرمایه اولیه پس از فروش سکه‌های مزبور به نام هزینه جشنهای ۲۵۰۰ ساله و جشنهای فرخنده تاجگذاری در انجمن باقی ماند.

سپس چندین جشن برپا گردیده که درآمد آن نیز به همین منظور در انجمن باقی ماند و بعد از آن یکسری کتاب لغت جامع عبری به فارسی که به وسیله آقای سلیمان حیم در اسرائیل که تیراژ آن چندین هزار نسخه بوده چاپ و به مبلغ ۵۰۰ ریال به فروش رسیده است. در جریان جنگهای اعراب و اسرائیل طبق تقاضای مقامات اسرائیلی مقیم ایران جهت اسرائیل کمک‌هایی خواسته شد که بدون درنگ از طرف انجمن کلیمیان به تمام مساجد [کنیسه‌ها] و محل‌های برگزاری نماز مخصوص اعیاد و روزهای شنبه تقاضای کمک و اعانه شد این کار به سرعت انجام شد و مبالغ گزافی شاید بیش از ۳۰ میلیون تومان جمع‌آوری گردید.

تصور می‌رود آقای لطف‌اله حی نماینده مجلس و عضو انجمن کلیمیان فعالیت دامنه‌داری را شروع و حتی به تمام تجارتخانه‌های یهودی تهران و شهرستانها دسته و اکیپ‌هایی اعزام و هر کدام مبالغ گزافی پرداخت نموده‌اند و حتی شنیده شده است چندی قبل بهایان ایران نیز مبلغ هنگفتی که چندین میلیون تومان بوده به اسرائیل کمک کرده‌اند. البته تصور می‌رود که بهایان از طریق آقای عزری نمایندگی سیاسی اسرائیل

در ایران و به وسیله حبیب القانیان که تماس مستقیم با حبیب ثابت که قبلاً یهودی و اهل کاشان بوده است انجام گردیده زیرا از قرار معلوم سرمایه محفل و وجوه جمع آوری شده بهاییان ماهیانه به نام (خیرالله) در صندوقی نزد آقای حبیب ثابت می‌باشد و مشارالیه این پولها را به ربح [ربا] می‌دهد.

مبلغ کل وجوه جمع آوری شده فعلاً نامعلوم است اما در مورد نحوه ارسال، لطف‌اله حی عضو هیئت مدیره بانک تجارتی سویس و اسرائیل در ژنو می‌باشد که حواله و ارسال وجوه جمع آوری شده به سهولت امکان‌پذیر است و از طرفی هر فرد سرمایه‌دار یهودی در اغلب کشورهای خارجی آمریکا و اروپا، حساب ارز دارد بخصوص حسابهای جاری برادران القانیان که یکی از هزاران سرمایه‌داران یهودی ایران می‌باشند و چندی قبل نیز خبر رسید که به علت جنگ خاورمیانه عربی انجمن جوینت امریکن امریکا کمک‌های خود را به یهودیان ایران به نصف تقلیل داده تا بتواند بهتر به مقامات اسرائیلی کمک نماید از این رو جیره و کمک‌های یهودیان تهران و شهرستانهای یهودی‌نشین چندی است پرداخت نگردیده است.

گفته شده بود که ابراهیم میرزاحی [میرزاحی] یک میلیون تومان و حبیب القانیان نیز با خانواده چند میلیون تومان پرداخت نموده‌اند.

سند ۲۳

شماره : ۵۵۲۰/۶۰۲۶

تاریخ : ۴۷/۲/۲۸

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : اظهارات بیرجندی درباره فعالیت یهودیان ایران [جمع آوری پول برای به اسرائیل]

روز ۴۷/۲/۱۶ بیرجندی یکی از بازاریهای تهران اظهار می‌داشت در محافل بازار گفته می‌شود که مراد اریه یهودی و سرمایه‌دار معروف ایرانی تاکنون شش میلیون تومان پول برای کمک به حکومت اسرائیل جهت مبارزه با اعراب به آن کشور فرستاده و هنوز هم مشغول جمع آوری کمک مالی برای حکومت اسرائیل از بین یهودیهای ایران می‌باشد، شخص مذکور می‌گفت بازاریها می‌گویند که یهودیهای ایران علیرغم سیاست کلی دولت ایران که از کشورهای عرب پشتیبانی می‌کنند از محل درآمدهای خود که در ایران تحصیل کرده‌اند حکومت اسرائیل را تقویت می‌کنند و اگر بعضی از کشورهای عربی ایران را به حمایت از اسرائیل متهم می‌کنند ناشی از فعالیت کسانی امثال مراد اریه در ایران

است که فعالیت او کاملاً در بین بازاریها و محافل اقتصادی انعکاس دارد.

سند ۲۴

شماره : ۵/۲/۲۵۸۶

تاریخ : ۴۷/۴/۱۰

موضوع : یهودیان

۱- عبدالله مروتی چهار سال قبل در اسرائیل بوده و پس از مراجعت در کامیاران ساکن و به تاریخ ۴۷/۲/۱۹ به اتفاق خانواده‌اش، کامیاران را به قصد اسرائیل ترک نموده مقصود او از مسافرت هنوز معلوم نیست.

۲- از طرف رستم مطیعی فرزند آقاجان و پسرانش به اسامی شکراله و حاتم وجوهی به منظور کمک به اسرائیل جمع‌آوری و هر چند ماه یک بار یک نفر یهودی ساکن تهران که نامش مشخص نگردیده به کامیاران آمده و وجوه جمع‌آوری شده را به تهران می‌برد و از آن طریق به اسرائیل فرستاده می‌شود عبدالله مروتی قبل از حرکت به اسرائیل هدایایی از یهودیان کامیاران جمع‌آوری و به تهران فرستاده است.

نظریه رهبر عملیات. عزیمت عبدالله مروتی به اسرائیل و همچنین جمع‌آوری وجوه مورد تأیید است.

سند ۲۵

شماره :

تاریخ : ۴۸/۱۱/۲۳

طبقه‌بندی : سری

موضوع : جمع‌آوری اعانه از طرف یهودیان ایران اسرائیل

اخیراً از طرف انجمن کلیمیان تهران به کلیه کنیساها آگهی شده است که روزهای شنبه پس از نماز کوشش نمایند مبالغ قابل توجهی اعانه جهت کمک به کشور اسرائیل جمع‌آوری نمایند. به همین مناسبت متصدیان کنیساها مشغول جمع‌آوری اعانه هستند.

سند ۲۶

شماره : ۲۵۳۲/م/۵

تاریخ : ۱۳۴۹/۲/۷

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : [انتقال اموال به اسرائیل]

[از: وزارت امور خارجه]

[به: سازمان اطلاعات و امنیت کشور]

اخیراً شنیده می‌شود که عده‌ای از تجار یهودی ایرانی و به تبعیت از آنها برخی از سرمایه‌داران معتبر غیریهودی شخصاً یا تحت تأثیر تلقینات آژانس یهود ایران دست‌اندرکار انتقال اموال و مایملک خود به خارج از کشور (خصوصاً اسرائیل) می‌باشند. از آنجا که آگاهی بر صحت و سقم این امر نهایت ضرورت را برای وزارت امور خارجه دارد.

خواهشمند است دستور فرمایید در اطراف این موضوع تحقیق به عمل آورند و نتیجه را با اظهار نظر آن سازمان به وزارت امور خارجه ارسال دارند.

وزیر امور خارجه

سند ۲۷

شماره :

تاریخ : ۴۹/۲/۲۰

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : ارسال پول به اسرائیل

صاحب سینما همایون اصفهان (هویت نامعلوم) که کلیمی می‌باشد همه ماهه مبلغ در حدود ۷۰۰/۰۰۰ ریال از کلیمیان اصفهان جمع‌آوری و به اسرائیل ارسال می‌دارد و قرار است این مبلغ را افزایش دهد.

سند ۲۸

شماره : ۳۲۱/۲۴۶۲

تاریخ : ۴۹/۷/۲۳

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری اعانه جهت کشور اسرائیل

برابر اطلاع روز ۴۹/۷/۱۸ که مصادف با روزه بزرگ کلیمیان (کیپور) بود در بعضی از کنیساها به طور مخفیانه اعاناتی جهت کمک به کشور اسرائیل جمع‌آوری گردیده است.

ملاحظات

هرگونه اطلاعات مکتسبه درباره خبر فوق مورد نیاز می‌باشد.

سند ۲۹

شماره : ۷۵/۲۰/۴۷۷۵۸
تاریخ : ۴۹/۸/۱۹
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : اظهارات بیژن رکنی در مورد انجمن ملی یهودیان
[جمع‌آوری پول برای اسرائیل]

اخیراً بیژن رکنی ضمن یک صحبت کاملاً خصوصی در پاسخ یکی از افرادی که از وی سؤال نمود کجا مشغول کار هستی اظهار داشت: [] اخیراً در انجمن ملی یهودیان مشغول کار شده‌ام. مشارالیه در مورد فعالیت و نحوه کار انجمن اظهار داشت کارهایی از قبیل کمکهای مختلف به جوامع یهودیان و غیره و گاهی اوقات مثل این که پولهای [یی] جمع می‌شود و برای اسرائیل جهت خرید اسلحه و غیره فرستاده می‌شود همچنین اظهار داشت: کلیه مسایل در این انجمن خصوصی است و اینگونه مطالب نبایستی به کسی گفته شود زیرا ما اینجا تکان بخوریم می‌فهمند ضمناً آدرس انجمن مزبور خیابان شاه ساختمان صبحی شماره ۵۹ طبقه چهارم می‌باشد.

نظریه یکشنبه: تعیین صحت و سقم اظهارات بیژن رکنی در مورد نحوه کار و همچنین محرمانه بودن آن مستلزم تحقیق و بررسی بیشتری از طریق قسمت مسئول می‌باشد.

سند ۳۰

شماره : ۸۱۵/۲۲۳۳۱
تاریخ : ۴۹/۱۰/۱۴
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : کمک یهودیان ایران به کشور اسرائیل

به قرار اطلاع اخیراً یکی از یهودیان سرشناس ایران ضمن صحبت اظهار داشته است: «دکتر ابراهیم راد صاحب کارخانه کارتن‌سازی ایران که از جمله معروفترین و سخاوتمندترین یهودیان ایران می‌باشد، اخیراً مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال جهت کمک به اسرائیل پرداخت نموده است. نامبرده همچنین مبلغ یک میلیون دلار به هالیوود ارسال داشته تا با آن از زندگی بن‌گوریون، فیلمی تهیه شود.»

توضیح: خبر به دفتر ویژه اطلاعات ارسال شده است.

سند ۳۱

شماره : ۸۱۵/۲۳۴۹۱
تاریخ : ۵۰/۳/۱۴
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : جمع‌آوری پول توسط کلیمیان جهت کمک به اسرائیل [جهت تهیه اسلحه]

به قرار اطلاع کلیمی‌های تهران تصمیم گرفته‌اند مانند یهودیان امریکا جهت خرید اسلحه، پول جمع‌آوری و به اسرائیل بفرستند و گویا ابتدا در این مورد با آقای حی (نماینده مجلس شورای ملی) ملاقات و مذاکره نموده‌اند. ولی چون آقای حی اظهار نموده که بدون اطلاع شاهنشاه آریامهر نمی‌تواند اقدامی نماید لذا آنها خودشان اقدام به جمع‌آوری پول نموده و تا امروز مبلغی معادل ۷۰۰۰/۰۰۰ ریال تهیه کرده‌اند.

سند ۳۲

شماره : ۴۵۲۰/۲۱۲۲۲
تاریخ : ۵۰/۳/۲۵
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : جمع‌آوری پول توسط کلیمیان جهت کمک به اسرائیل

طبق تحقیقات معموله یهودیان تهران هر ساله مبلغی در حدود ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به اسرائیل کمک می‌نمایند و لطف‌اله حی نماینده مجلس شورای ملی با کلیمی‌های تهران در مورد جمع‌آوری پول جهت خرید اسلحه مذاکره‌ای ننموده است. نظریه شنبه: کمکهای کلیمیان تهران به اسرائیل صرفاً مادی بوده و خرید و ارسال سلاح صحت ندارد.

نظریه یکشنبه: با توجه به این که کشور اسرائیل سازنده سلاحهای سبک و سنگین می‌باشد بعید به نظر می‌رسد که کمکهای جنسی از قبیل اسلحه به کشور مذکور بشود. لذا امکان دارد اینگونه کمکهای نقدی در اسرائیل به مصرف خرید سلاح برسد.

سند ۳۳

شماره :
تاریخ : ۵۰/۷/۶
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری اعانه از یهودیان ایران جهت کمک به کشور اسرائیل [به دعوت نمایندگی اسرائیل]

احتراماً

برابر گزارش خبر مورخه ۵۰/۷/۶ واصله از ساواک تهران، ربی‌مئیر عزری نمایندگی اسرائیل در ایران به مناسبت آغاز سال نو عبری (روزه بزرگ) از کلیه نمایندگان کنیساها [۱]، انجمنهای محلی، انجمن کلیمیان تهران و صندوق ملی یهود دعوت به عمل آورده بود تا در محل نمایندگی مزبور اجتماع و به منظور کمک به اسرائیل در جمع‌آوری اعانه تعهداتی بنمایند و بعضی از کنیساها نیز تعهداتی به همین لحاظ نموده بودند.

مراتب در بولتن مورخه ۵۰/۷/۷ درج گردید.

آقای نخست‌وزیر ذیل بولتن مزبور پی‌نوشت فرمودند:

«آیا می‌شود از مبلغ کلی که جمع‌آوری خواهد شد اطلاع پیدا کرد؟»

اوامری صادر فرمودند که جواب آماده و ارایه گردد.

در اجرای اوامر صادره چگونگی از ساواک تهران استعلام [شد]، پاسخ واصله حاکیست: یهودیان ایران مبلغ ۱۱/۹۲۹/۰۰۰ ریال تعهد سپرده‌اند که از مبلغ مزبور ۴۵۵/۰۰۰ ریال نقداً جمع‌آوری و بقیه را نیز به تدریج پرداخت خواهند نمود.

اینک چگونگی جمع‌آوری اعانه در پاسخ نخست‌وزیری در بولتن درج گردیده است [۲]. مراتب جهت استحضار از عرض می‌گذرد.

سند ۳۴

شماره : ۲۱۵۲۰/۲۲۵۴۹

تاریخ : ۵۰/۷/۶

طبقه‌بندی : سری

موضوع : جمع‌آوری اعانه [برای اسرائیل]

برابر اطلاع از آقای ابراهیم نیک‌روز متصدی کنیسای احترام واقع در سهراب طرشت آقای ربی‌مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران از کلیه نمایندگان کنیساها و انجمن‌های محلی و انجمن کلیمیان تهران و صندوق ملی یهود دعوت کرده که در محل نمایندگی سیاسی اسرائیل در ایران اجتماع و تعهداتی جهت کمک به دولت اسرائیل در این ایام که مصادف با سال نو عبری و روزه بزرگ کیپور (روز چهارشنبه هفتم مهر ماه ۵۰) می‌باشد بنمایند. کلیه یهودیان ایران بدون استثناء در این روز که مشغول نماز جماعت خواهند بود اعاناتی جمع‌آوری نمایند و همچنین هدایایی جهت تورات مقدس

گردآوری نمایند.

کنیسای احترام واقع در سه‌راه طرشت تعهدی به مبلغ ۱۵۰/۰۰۰ ریال نموده محل این کنیسا از فقیرترین یهودی‌نشین شمال غرب تهران می‌باشد مسلماً سایر کنیساها چندین برابر از وجه مبلغ مزبور تعهداتی نیز نموده‌اند.

نظریه شنبه: تصور می‌رود از کلیه کنیساها در حدود مبلغ ۱/۵ میلیون تومان تعهد گرفته شده باشد که پرداخت نمایند.

نظریه سه‌شنبه: همه ساله در مواقع سال نو عبری و روزه کپور اعاناتی جمع‌آوری می‌گردد.

نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه تأیید می‌گردد.

سند ۳۵

شماره :

تاریخ : ۵۰/۷/۱۹

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری اعانه از یهودیان ایران جهت کمک به کشور اسرائیل

اخیراً از طرف نمایندگی اسرائیل در ایران از کلیه نمایندگان کنیساها، انجمن‌های محلی، انجمن کلیمیان تهران و همچنین صندوق ملی یهود دعوت به عمل آمده که در محل نمایندگی اسرائیل در ایران اجتماع و تعهداتی جهت کمک به دولت اسرائیل در این ایام که مصادف با سال نو عبری و روزه بزرگ می‌باشد بنمایند.

با تحقیقاتی که به عمل آمد یهودیان ایران مبلغ ۱۱/۹۲۹/۰۰۰ ریال تعهد سپرده‌اند که از مبلغ مزبور ۴۵۵/۰۰۰ ریال نقداً جمع‌آوری و بقیه را نیز به تدریج پرداخت خواهند نمود.

سند ۳۶

شماره : ۲۱۵۲۰/۲۳۲۷۰

تاریخ : ۵۰/۸/۱۲

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جلسه در نمایندگی اسرائیل در تهران [جمع‌آوری پول برای اسرائیل و نمایش فیلم جهت جذب مهاجر]

طبق دعوتی که از طرف آقای الیاسی به عمل آمده بود در ساعت ۱۶:۳۰ روز ۵۰/۸/۱ در سالن نمایندگی اسرائیل در تهران جلسه‌ای با حضور افرادی که روز روزه بزرگ فعالیت نموده بودند تشکیل شده است در این جلسه ۱۷ نفر حضور داشته‌اند از جمله آقایان یمطوب، جداع، الیاسی، یدیدصیون، خانم تجاریه، خانم پورات، خانم کشفی، آقای اورشلیمی، خانم اورشلیمی، آقای بخرد. آقای الیاسی ابتدا راجع به فعالیت روز روزه بزرگ صحبت نمود. سپس افزود آقای عزری در تهران نیستند که از همکاری شما تشکر کند من به جای ایشان از شما تشکر می‌کنم. بعد از افراد حاضر برای جمع‌آوری اعانات که تعهد گرفته شده است کمک خواست که هرچه زودتر نسبت به جمع‌آوری اعانات اقدام نمایند قرار شد که آقایان بخرد، یدیدصیون، جداع و خانم الیاسیان کلیه اوراق تعهدات را به طور خیابان‌بندی درست کنند و بین افراد تقسیم نمایند. این جلسه با صرف بستنی در ساعت ۱۹ خاتمه پذیرفت بعد از رفتن افراد چند نفر در سالن باقی ماندند که یک حلقه فیلم اسرائیلی برای جذب مهاجر نمایش داده شده است. نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه در نمایندگی اسرائیل به مناسبت تسریع در جمع‌آوری اعانات مورد تأیید بوده و فیلم مزبور نیز به نمایش گذاشته شده است.

سند ۳۷

شماره : ۲۱۵۲۰/۲۳۳۰۴
تاریخ : ۵۰/۸/۲۷
طبقه‌بندی : خلی محرمانه
موضوع : دعوت مثیرعزری از یهودیان [سخنرانی درباره کمک به اسرائیل]

ساعت ۱۰:۳۰ روز ۵۰/۸/۲۱ بنا بر دعوت قبلی آقای مثیرعزری تعدادی در حدود ۱۳۰ نفر از یهودیان تهران در محل نمایندگی اسرائیل در تهران تشکیل جلسه داده‌اند. ابتدا آقای مثیرعزری نمایندگی سیاسی اسرائیل در ایران از تشریف‌فرمایی حضار تشکر نمود و اظهار داشت آقایان یمطوب، جداع، الیاسی و خانم الیاسیان که سرپرست گروه‌ها بودند زحماتی جهت جمع‌آوری وجوه کشیده‌اند بدین وسیله از زحمات آنان تشکر می‌شود و بعد راجع به مگبیت (کمک به اسرائیل) سخنرانی نمود بعد از مدعوبین خواسته شد هر کسی که حاضر است فعالیت بیشتری بکند خود را معرفی کند که یادداشت شود و در جلسه‌ای که روز ۵۰/۹/۱ تشکیل خواهد شد انتخابات انجام گردد پرسشنامه مربوطه نیز فرستاده خواهد شد. این جلسه در ساعت ۱۲/۳۰ خاتمه پذیرفت

حاضرین در جلسه از افراد انجمنهای مختلف یهودیان و افراد سرشناس بودند. نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه در سالن نمایندگی اسرائیل در تهران مورد تأیید بوده و در نظر است هیئت مدیره‌ای جهت کمک به اسرائیل (مگبیت) تشکیل گردید.

سند ۳۸

شماره : ۲۱۵/۲۰/۲۳۳۶۵
تاریخ : ۵۰/۱۰/۶
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : دعوت آقای مئیر عزری از بازاریان [به منظور جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل]

طبق دعوتی که از طرف آقای مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران از ۱۲۰ نفر بازاریان تهران به عمل آمده بود روز چهارشنبه ۵۰/۹/۱۷ ساعت ۱۹ نزدیک به شانزده نفر در سالن انجمن کلیمیان تهران جمع شده بودند.[.] آقایان موره و عزری بحث‌های زیادی راجع به این که چرا افراد نیامده‌اند و چطور اقدام شود که آنها را جلب نمود که طبق دعوتی که از آنها به عمل می‌آید به موقع شرکت نمایند، نمودند در نتیجه آقایان حق‌نظر، فرح‌نیک، یمطوب و یدیدصیون مأموریت یافتند که با آنها تماس حاصل نمایند. از افراد حاضر در جلسه در حدود ۸۰۰/۰۰۰ ریال تعهد گرفته شد که به وسیله آقایان حق‌نظر و فرح‌نیک گرفته شود این جلسه در ساعت ۲۱ خاتمه پذیرفت. نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه فوق مورد تأیید بوده و نمایندگی اسرائیل تلاش می‌نماید از نظر افراد یهودی در جلب و شرکت بازاریان در جلسات فوق استفاده نماید. نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه تأیید می‌گردد.

سند ۳۹

شماره : ۲۱۵۲۰/۲۳۳۹۶
تاریخ : ۵۰/۱۰/۲۱
طبقه‌بندی :
موضوع : هدیه پلیور برای مگبیت
افراد یهودی که در جلسات مگبیت شرکت می‌کردند عده‌ای از آنها به جای پول مقداری در حدود ۱۹۰۰ عدد پلیور هدیه نموده‌اند که برای افراد مگبیت به اسرائیل فرستاده شود که کلیه آنها در ۲۷ کارتن به وسیله آقای نصیرزاده بسته‌بندی شده و کارهای

گمرکی آن را نیز انجام داده‌اند و اکنون آماده برای فرستادن به اسرائیل می‌باشد که از طرف دولت اسرائیل برای دریافت آنها اقدام شود.
نظریه سه‌شنبه: احتمال دارد هدیه ۱۹۰۰ عدد پلیور برای افراد مگبیت صحت داشته باشد.

سند ۴۰

شماره :
تاریخ : ۵۰/۱۱/۹
طبقه‌بندی : سری
موضوع : جمع‌آوری اعانه از طرف یهودیان ایران به نفع اسرائیل
[کمکهای مالی پزشکان یهودی برای اسرائیل]
در تاریخ ۵۰/۱۰/۲۸ بنا به دعوت نمایندگی اسرائیل در ایران عده‌ای حدود ۱۰ نفر از پزشکان یهودی مقیم تهران در محل نمایندگی تجمع [کردند]، در این اجتماع تعهد پرداخت مبلغ ۲۱۰۰۰۰ ریال از افراد حاضر در جلسه اخذ گردیده است.
ارزیابی خبر: خبر صحت دارد.
اقدامات انجام شده: مراتب به نخست‌وزیری و وزارت امور خارجه منعکس گردید.

سند ۴۱

شماره :
تاریخ : ۵۱/۳/۴
طبقه‌بندی : سری
موضوع : جمع‌آوری اعانه از یهودیان ایران به نفع کشور اسرائیل
در ساعت ۲۰:۳۰ روز ۵۱/۲/۲۷ جلسه‌ای به دعوت حبیب‌القانیان بازرگان و عضو انجمن کلیمیان تهران با شرکت ۲۵ نفر از افراد سرشناس یهودی مقیم تهران در محل نمایندگی اسرائیل تشکیل گردید.
در این جلسه ابتدا القانیان پیرامون جمع‌آوری اعانه جهت کمک به بیمارستان نجات اسرائیل سخنرانی نمود.
در پایان مبلغی در حدود ۹/۶۰۰/۰۰۰ ریال از حاضرین در جلسه به صورت تعهد جمع‌آوری گردید که بعداً پرداخت نمایند.
ارزیابی خبر: خبر صحت دارد.

اقدامات انجام شده: مراتب به نخست‌وزیری و وزارت امور خارجه منعکس گردید.

سند ۴۲

شماره : ۲۱۵۲۰/۴۰۷۱۸
تاریخ : ۵۱/۳/۲۸
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : آقای اسحق کنان [حضور معاون دفاع و سفیر سیار اسرائیل در تهران جهت جمع‌آوری اعانه از یهودیان]

ساعت ۴:۲۰ روز ۵۱/۳/۲۲ آقای شالیت بازرس حسابداری مگبیت و آقای اسحق کنان معاون دفاع نظامی اسرائیل مربوط به مگبیت به وسیله هواپیمای شرکت هوایی ال-عال وارد تهران گردیدند که به وسیله آقای الیاسی کارمند مگبیت ایران به هتل انترکنتینانتال برده شدند.

نامبردگان قریب به ده الی پانزده روز در ایران اقامت خواهند کرد و در جلساتی که جهت جمع‌آوری اعانات جهت مگبیت برگزار خواهد شد شرکت خواهند نمود.
نظریه سه‌شنبه: ورود نامبردگان به تهران مورد تأیید می‌باشد ضمناً جهت جمع‌آوری اعانه و سروصورت دادن به تشکیلات مگبیت به ایران مسافرت نموده‌اند.

سند ۴۳

شماره : ۲۱۵۲۰/۴۰۷۳۳
تاریخ : ۵۱/۴/۴
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : میهمانی در منزل آقای لطف‌اله حی [در حضور سفیر سیار اسرائیل با هدف جمع‌آوری پول از یهودیان]

ساعت ۲۱ روز ۵۱/۳/۲۹ بنا به دعوت آقای لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی آقایان اسحق کنان و شالیت بازرس مگبیت و فرح‌نیک، موره، خانم الیاسیان، شاهری، عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران و آقای الیاسی جهت صرف شام در منزل آقای لطف‌اله حی حضور به هم رسانیده بودند.

پس از صرف شام آقای اسحق کنان سفیر سیار اسرائیل پانزده دقیقه در مورد جمع‌آوری اعانه و کمک به اسرائیل سخنرانی نموده است و قرار بر این شد که هر یک از افراد فوق روزانه به اتفاق آقایان کنان و شالیت به افراد سرشناس یهودی مراجعه و

مبالغی جمع آوری نمایند.

این میهمانی تا ساعت ۲۳ ادامه داشته است.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل میهمانی در منزل آقای لطف‌اله حی مورد تأیید بوده در میهمانی مزبور صحبت‌هایی در مورد جمع آوری اعانه و تعهدات سرشناسان یهودی به عمل آمده است.

نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه مورد تأیید است.

سند ۴۴

شماره : ۲۱۵۲۰/۴۰۷۳۵

تاریخ : ۵۱/۴/۴

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : مسافرت اسحق کنان به شمال و صفحات جنوب [جهت

جمع آوری کمک‌های مالی برای اسرائیل]

آقای اسحق کنان به اتفاق آقایان شالیت و عبیر روز ۵۱/۴/۲ به چالوس مسافرت نموده‌اند مسافرت نامبردگان به چالوس برای گردش و سیاحت خواهد بود.

روز ۵۱/۴/۸ با یک ماشین کرایه به اتفاق آقای شالیت و آقای الیاسی به اصفهان و سپس به شیراز مسافرت خواهند نمود مسافرت نامبردگان به اصفهان و شیراز بیشتر جنبه تبلیغ و جمع آوری اعانه جهت کمک به اسرائیل می‌باشد.

نامبردگان در اصفهان و شیراز میهمان انجمن کلیمیان اصفهان و شیراز خواهند بود. نظریه سه‌شنبه: نامبردگان جهت جمع آوری اعانه بیشتر و تهییج یهودیان به دادن پول و قبول تعهدات بیشتر به آن نقاط مسافرت خواهند نمود. نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه مورد تأیید است.

سند ۴۵

شماره : ۲۱۵۲۰/۴۰۷۳۷

تاریخ : ۵۱/۴/۴

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جلسه مگبیت و معارفه با آقای اسحاق کنان [جمع آوری اعانه

برای اسرائیل و تشویق به مهاجرت یهود]

برابر دعوت تلفنی آقای الیاسی ساعت ۱۸:۳۰ روز ۵۱/۳/۳۰ جلسه مگبیت و معارفه با

آقای اسحق کنان سفیر سیار اسرائیل با حضور آقایان یدیدصیون، منوچهر فرح‌نیک، پوراتحاد، خانم الیاسیان، عبیر، جداع، الیاسی، آذری، پرویز تشکیل گردید در این جلسه آقای اسحق کنان و شالیت هر دو شرکت نموده بودند.

ابتدا آقای الیاسی راجع به مقام و درجات آقای اسحق کنان صحبت نمود سپس آقای کنان رشته سخن را به دست گرفت و راجع به فعالیت مگبیت در کشورهای مختلف و طرز کار آنها صحبت نمود بعد گفت من بیشتر خواستم تعداد افراد شرکت کننده کمتر باشند که آنها را هسته مرکزی جوانان مگبیت نام نهیم و شماها را وادار کنم که بر فعالیت خود بیافزایید بعد راجع به وضع کنونی دولت اسرائیل بحث نمود و ادامه داد که مخارج مهاجرین برای دولت اسرائیل سنگین است مخصوصاً مهاجرینی که از روسیه می‌آیند و برای هر نفر به طور متوسط که از کشور روسیه وارد اسرائیل می‌شوند در حدود ۱۰/۰۰۰ دلار خرج برمی‌دارد سپس افزود در مدت کمی که در تهران هستم به وسیله آقایان حی، موره، عزری و خانم الیاسیان و فرح‌نیک به مردم مراجعه کردیم نه بد بود و نه خوب، ولی امیدوارم که در حدود یک ماهه که در ایران خواهم بود بتوانم به طور عالی پیش بروم و افراد یهودی ایرانی قسمتی از بار سنگین دولت اسرائیل را در سال‌های اخیر به وسیله کمک‌های نقدی برطرف کنند این جلسه به علت برگزاری مجلس تودیع آقای گیدئون گلدواین مسئول طرح و برنامه ریزی صندوق ملی وابسته به انجمن کلیمیان تهران در ساعت ۲۰:۴۵ خاتمه پذیرفت.

نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه فوق به عنوان مگبیت جوانان مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه عنوان گردیده است.

سند ۴۶

شماره : ۲۱۵۲۰/۴۰۸۴۶

تاریخ : ۵۱/۵/۲۴

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جلسه هیئت اجراییه مگبیت [جمع‌آوری پول برای اسرائیل]

جلسه هیئت اجراییه مگبیت از ساعت ۲۰ روز ۵۱/۵/۱۷ در منزل آقای شاهی واقع در خیابان جردن پشت استخر البرز با حضور آقایان مئیر عزری نماینده سیاسی اسرائیل در ایران، شاهی، یطوب، نهایی، الیاسی، مرادی، خانم الیاسیان، آقای الیاسیان، فرح‌نیک، لطف‌اله حی و حیثم تشکیل جلسه داد.

در این جلسه راجع به ۲۰٪ عواید حاصله [از مجالس و مراسم ویژه] که بایستی به

اسرائیل فرستاده شود بحث زیادی به عمل آمد آقای لطفاله حی اظهار داشت جهت کارهای ضروری و پیش آمدهای غیرمترقبه و احتمالی و کمک به بهداشت افراد بی‌بصاعت بایستی ۲۰٪ از درآمد حاصله در ایران بماند [.] آقای عزری در جواب آقای لطفاله حی اظهار داشت که از طرف کمیته مگبیت نامه‌ای بایستی نوشته شود و در این مورد کسب دستور شود ولی آقای حی گفت که مگبیت چنین کاری را نمی‌کند بهتر است از طریق نمایندگی نامه‌ای به اسرائیل نوشته شود و همچنین تصمیم گرفته شد که در دو عید بزرگ یهودیان مبالغ جمع‌آوری شده جهت مگبیت اختصاص داده شود. نظریه سه‌شنبه: تشکیل جلسه در منزل آقای شاهی مورد تأیید بوده و مذاکرات فوق نیز در جلسه عنوان گردیده است. نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه مورد تأیید است.

سند ۴۷

شماره : ۲۱۵۲۰/۴۳۱۹۴

تاریخ : ۵۱/۹/۶

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : عزیمت خانم افراطی [جمع‌آوری پول برای اسرائیل]

روز چهارشنبه ۵۱/۸/۲۴ با هواپیمای سوئیس‌ار خانم افراطی که در حدود یک ماه قبل به تهران وارد و در هتل سینا سکونت گزیده بود با جمع‌آوری مبلغ ۱۸۵۵۰۰ ریال وجه نقد از افراد یهودی و ۳۵۴۰ دلار که به طور حواله خواهند فرستاد ساعت ۱۰:۲۵ بامداد به سوی رم پرواز نمود.

نظریه سه‌شنبه: خام افراطی چندی قبل برای جمع‌آوری اعانه جهت افراد یتیم و بی‌بصاعت اسرائیل به ایران مسافرت نموده بود که پس از جمع‌آوری اعانه در تاریخ فوق ایران را ترک نمود.

نظریه چهارشنبه: نظریه سه‌شنبه مورد تأیید است.

سند ۴۸

شماره : ۱۰۰۶ [شهربانی]

تاریخ : ۵۲/۷/۲۳

طبقه‌بندی : محرمانه

موضوع : جمع‌آوری پول جهت کلیمیان

اخیراً در بازار تهران شایع شده است که کلیمیان ایران مبلغی در حدود ۶۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال جمع‌آوری نموده‌اند تا جهت کمک به کشور اسرائیل ارسال نمایند.

سند ۴۹

شماره : ۳۵۶/۲۶۴۱۹

تاریخ : ۵۲/۷/۲۵

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : [جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل]

بین برخی از بازاریان آبادان شایع است که ساعت ۲۳:۳۰ مورخه ۵۲/۷/۲۴ عده‌ای از کلیمیان آبادان و خرمشهر در منزل شخصی به نام ویکتور الفی واقع در آبادان دور هم جمع شده تا اعاناتی برای کشور اسرائیل جمع‌آوری نمایند. تحقیقات لازم در این باره ادامه دارد نتیجه به موقع به آگاهی خواهد رسید.

توضیح: از نظر متعصبین مذهبی حساسیت دارد.

سند ۵۰

شماره : ۲۱۵۲۰/۷۷۳۶۱

تاریخ : ۵۲/۸/۱۳

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری اعانات برای کمک به اسرائیل

مبلغ جمع‌آوری شده تا تاریخ ۵۲/۸/۱۵ از طریق تشکیل جلسات کلیمیان و از مغازه‌ها توسط افراد مگبیت مبلغ یکصدوسی و پنج میلیون ریال (۱۳۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال) که تاکنون در حدود ۱۰۸/۰۰۰/۰۰۰ ریال آن از طریق ژنو مستقیم فرستاده شده است و بقیه چک موعددار یک ماهه که مشغول نقد کردن آن می‌باشند که فوری فرستاده می‌شود و چک‌های خرده را از طریق حساب‌های منصور پوراتحاد و نعمت‌اله زرگری، فرح‌نیک، عزری، الیاسی از بانک تهران شعبه پهلوی و مقدار کمی از آن نیز از حساب یوسف جداع نقد شده است.

نظریه سه‌شنبه: اعضای هیأت جمع‌آوری کمک به اسرائیل (مگبیت) این روزها نیز مشغول جمع‌آوری اعانه و وجوهای نقدی برای کمک به ارتش اسرائیل می‌باشند.

سند ۵۱

شماره :
تاریخ : ۵۳/۷/۶
طبقه‌بندی : سری
موضوع : برگزاری مراسم عید کیپور (روزه بزرگ یهودیان) از طرف

کلیمیان تهران و جمع‌آوری اعانه به نفع کشور اسرائیل

روزهای چهارشنبه و پنج‌شنبه (۵۳/۷/۳ و ۵۳/۷/۴) به مناسبت روز مذکور مراسم دعا و نیایش در کنیساهاى تهران با حضور عده‌ای از یهودیان برگزار گردیده است. در این مراسم گروههای مختلف مگبیت (مستولین جمع‌آوری اعانه برای ارتش اسرائیل) با حضور خود در کنیساهاى مختلف و تشویق افراد برای دادن اعانه به کشور اسرائیل مبلغی حدود ۴۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال اعانه نقدی و تعهدی از یهودیان اخذ نموده‌اند.

در مراسم موصوف خلیل نهایی رئیس مگبیت و لطف‌اله حی نماینده اقلیت یهود در مجلس شورای ملی به کنیساها مراجعه ضمن سخنرانیهای مهیج کلیمیان را تشویق به دادن کمک برای کشور اسرائیل می‌نمودند.

در کلیه کنیساها موقع نیایش دعای مخصوص برای سلامتی شاهنشاه آریامهر و خاندان جلیل سلطنت خوانده شده و احترام خاص به عمل آمده است. ارزیابی خبر: خبر صحت دارد.

اقدامات انجام شده: مراتب به نخست‌وزیری منعکس گردیده است.

سند ۵۲

شماره :
تاریخ : ۵۳/۷/۲۱
طبقه‌بندی :
موضوع : تشکیل جلسه اعضاء مگبیت در سالن کوروش تهران

روز یکشنبه ۵۳/۷/۲۱ جلسه‌ای با حضور اعضاء مگبیت (یهودیان فعالی که برای ارتش اسرائیل اعانه جمع‌آوری می‌کنند) و شوریا رئیس جهانی مگبیت که اخیراً از اسرائیل برای تشویق یهودیان ایران به منظور جمع‌آوری پول به نفع کشور اسرائیل به تهران آمده است در سالن مذکور واقع در خیابان شیخ‌هادی برگزار خواهد شد.

ارزیابی خبر: خبر صحت دارد

اقدامات انجام شده: مراتب به نخست‌وزیری منعکس گردید.

سند ۵۳

شماره : ۲۱۵۲۰/۶۳۰۲۷
تاریخ : ۵۴/۲/۱۸
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : الیاهو میخاوایسکی [سفر رئیس بازرسی مگبیت از اسرائیل به تهران جهت بازرسی پولهای جمع‌آوری شده از سوی یهودیان ایران]

ساعت ۲۱:۳۰ روز ۵۴/۲/۱۶ آقای الیاهو میخاوایسکی رئیس بازرسی حسابداری مگبیت به وسیله هواپیمای شرکت هوایی ال-عال از تل‌آویو وارد فرودگاه مهرآباد گردید. نظریه سه‌شنبه: ۱- خبر فوق صحت دارد ۲- نامبرده برای رسیدگی به وضع مالی مگبیت به ایران سفر کرده است.

سند ۵۴

شماره : ۲۱۵۲۰/۶۲۳۸۲
تاریخ : ۵۴/۶/۱۳
طبقه‌بندی : خیلی محرمانه
موضوع : جمع‌آوری پول [برای اسرائیل]

ساعت ۱۹:۳۰ روز ۵۴/۶/۹ در محل نمایندگی جلسه‌ای جهت جمع‌آوری پول توسط مگبیت و قرن‌قیمت تشکیل شد تعداد ۶۵ نفر از طرف مگبیت، قرن‌قیمت، سازمان بانوان، بانوان هاتف، انجمن کلیمیان در این جلسه حضور داشته ابتدا آقای لوبرانی مسئول نمایندگی آغاز سخن نموده و خوش‌آمد گفت و راجع به قرارداد مصر و اسرائیل^۱ صحبت کرد که انشاءالله این قرارداد برای ما یک صلح دنبال داشته باشد که بتوانیم بهتر زندگی کنیم بعد راجع به جمع‌آوری پول صحبت کرد و گفت که در سالهای قبل برای جمع‌آوری پول گروهها و دسته‌ها راه می‌افتادند ولی امسال تصمیم داریم که هیچ کس فعالیت نکند فقط همان مقدار که برای تورات پول می‌دهند از مساجد جمع‌آوری شود و مقداری از این پول را برای قرن‌قیمت و بقیه را برای مگبیت ارسال داریم. بعد از صحبت مسئول

۱. پس از آتش‌بس جنگ رمضان یا اکتبر ۱۹۷۳/م ۱۳۵۲ ش. یهودی‌ها به آن جنگ بوم‌کیور نیز می‌گویند.

نماینده‌گی خلیل نهایی در مورد تشویق مردم به پول دادن برای تورات صحبت کرد. جلسه در ساعت ۲۰:۳۵ پایان پذیرفت.

سند ۵۵

شماره : ۲۱۵۲۰/۶۰۶۸۶

تاریخ : ۵۴/۷/۲۶

طبقه‌بندی : خیلی محرمانه

موضوع : جمع‌آوری اعانه از کلیمیان ایران

بازگشت به ۵۴/۷/۱۶-۳۴۱/۱۶۴۱

پیرامون صحت یا سقم مفاد نامه پستی پیوست شماره معطوفی به نحو مقتضی از طریق منابع موجود تحقیق و طبق اظهار منابع صندوق ملی انجمن کلیمیان به منظور کمک به اسرائیل اعانه‌ای جمع‌آوری نمی‌نماید و اعانات جمع‌آوری شده در این صندوق صرف مخارج انجمن و رفع گرفتاریهای مالی بعضی از کلیمیان نیازمند می‌گردد. در ضمن کار صندوق مگبیت (به ریاست آقای نهایی) جمع‌آوری اعانه برای اسرائیل می‌باشد منتها مدتی است که به صورت سابق از خود فعالیت نشان نمی‌دهد.

رئیس ساواک تهران-پرنیانفر

[امضا از طرف]

سند ۵۶

شماره : ۲۱۵۲۰/۶۰۸۱۰

تاریخ : ۵۴/۹/۱۹

طبقه‌بندی : سری

موضوع : کمک‌های کلیمیان ایران به اسرائیل

در شش ماه گذشته سال ۱۳۵۴ به وسیله آقای الیاسی کارمند نمایندگی اسرائیل در ایران و مسئول مگبیت در آن نمایندگی و تحت نظر آقای خلیل نهایی سرپرست مگبیت ایران جمعاً مبلغ ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ (بیست میلیون ریال) از افراد مختلف و سرشناس کلیمی جهت کمک به اسرائیل جمع‌آوری شده است.

نظریه شنبه: ۱- جمع‌آوری پول به طریق کاملاً محرمانه و محتاطانه‌ای انجام گرفته است ۲- صورت ریز اشخاصی که پول کمک نموده‌اند در صورت لزوم می‌توان به دست آورد.

سند ۵۷

شماره : ۲۱۵۲۰/۶۰۹۲۳

تاریخ : ۵۴/۱۲/۲۰

طبقه‌بندی : سری

موضوع : اجتماع جوانان مگبیت [جمع‌آوری پول برای اسرائیل]

بنا به دعوت آقای یوتوت کنسول نمایندگی اسرائیل در ایران عده‌ای در حدود ۳۶ نفر از جوانان کلیمی از ساعت ۲۱:۳۰ روز ۵۴/۱۲/۱۹ در منزل مشارالیه واقع در خیابان وزراء کاشی شماره ۳ اجتماع نموده بودند.

ابتدا آقای یوتوت کنسول به حاضرین خوش‌آمد گفت و اظهار داشت تا به حال شما را نمی‌شناختم و شماها از فعالین سازمان مگبیت هستید و ما می‌خواهیم تشکیلات جوانان مگبیت را پی‌ریزی نماییم. سپس آقای موسی کرمانیان اظهار داشت با توجه به وضع اقتصادی اسرائیل در حال حاضر احتیاج مبرم به جمع‌آوری پول داریم.

سپس آقایان منوچهر فرح‌نیک، یدیدصیون، طبرایی، عبیر ایزالیان، رحمانی، پورمرادی، جداع، خانم صالح، خانم نیکوکار و الیاسی کارمند نمایندگی اسرائیل در قسمت مگبیت انتخاب شدند که به عنوان هسته مرکزی جوانان مگبیت به فعالیت بپردازند. بعد از [آن] یک حلقه فیلم از جزییات جنگ یوم کیپور به نمایش گذارده شد. این جلسه در ساعت ۲۳:۳۰ خاتمه پذیرفته است.

نظریه شنبه: خبر فوق صحت دارد.

نظریه سه‌شنبه: با توجه به دسترسی شنبه خبر فوق صحت دارد.

ضمائم

کتابنامه

- آل احمد، جلال؛ سفر به ولایت عزرائیل؛ انتشارات رواق؛ چاپ اول ۱۳۶۳.
- آبان، آبا- قوم من؛ تاریخ بنی اسرائیل؛ ترجمه نعمت‌اله شکیب‌اصفهانی؛ چاپخانه بانک ملی ایران؛ ۱۳۵۲.
- احمدی، حمید؛ ریشه‌های بحران در خاورمیانه؛ انتشارات کیهان؛ چاپ دوم؛ بهار ۱۳۷۷.
- اداره کل اسناد و آرشیو و موزه؛ روابط ایران و اسرائیل (۱۳۲۷-۱۳۵۷) به روایت اسناد نخست‌وزیری؛ خرداد ۱۳۷۷.
- زعتر، اکرم؛ سرگذشت فلسطین؛ ترجمه اکبر هاشمی رفسنجانی؛ ۱۳۸۳ ه.ق.
- اوبرین، لی؛ سازمان‌های یهودیان آمریکا و اسرائیل؛ ترجمه ع. ناصری؛ مؤسسه تحقیقاتی و انتشاراتی نور؛ چاپ اول؛ ۱۳۶۹.
- اوغور، علی؛ کنگره‌های صهیونیستها؛ ترجمه جعفر سعیدی؛ شرکت چاپ و انتشارات علمی؛ چاپ اول ۱۳۷۲.
- اینگرامز، دورین؛ بذرهای توطئه؛ ترجمه دکتر حسین ابوترابیان؛ انتشارات مؤسسه اطلاعات؛ چاپ سوم ۱۳۷۴.
- ایوانف، یوری؛ صهیونیسم؛ ترجمه ابراهیم یونسی؛ انتشارات امیرکبیر؛ چاپ سوم ۱۳۵۶.
- برنر، لنی؛ مشت آهنین؛ ترجمه دکتر حسین ابوترابیان؛ مؤسسه اطلاعات؛ چاپ سوم ۱۳۷۴.
- بران‌ستین، جک؛ گزارش یک یهودی از واقعیتهای جامعه اسرائیل؛ ترجمه محمود افتخارزاده؛ بی‌نا؛ بی‌تا.
- تقی‌پور، محمدتقی؛ توطئه جهانی، ج اول؛ مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی؛ چاپ اول بهمن ۱۳۶۷.
- حکم غیابی؛ ترجمه م.ح. روحانی؛ انتشارات امیرکبیر؛ چاپ اول ۱۳۵۵.

خورشید، غازی؛ تروریسم صهیونیستی در فلسطین اشغال شده؛ ترجمه حمید احمدی؛ مؤسسه انتشارات امیرکبیر؛ چاپ اول ۱۳۶۳.

ربابعه، دکتر غازی اسماعیل؛ استراتژی اسرائیل؛ ترجمه محمدرضا فاطمی؛ نشر سفیر؛ چاپ اول؛ ۱۳۶۸.

رحمانی، شمس‌الدین؛ جنایت جهانی؛ انتشارات پیام آزادی؛ چاپ اول ۱۳۶۸.
سازمان اسناد ملی ایران، اسناد مهاجرت یهودیان ایران به فلسطین (۱۳۰۰-۱۳۳۰)؛ به
کوشش مرضیه یزدانی؛ ۱۳۷۴.

سازمان اسناد ملی ایران، دولت ایران و متخصصان مهاجر آلمانی (۱۳۱۰-۱۳۱۹)؛ به
کوشش رضا آذری شهرضائی؛ ۱۳۷۴.

سازمان اسناد ملی ایران، گزارشهای محرمانه شهربانی، ج اول (۱۳۲۴-۲۶)؛ به کوشش
مجید تفرشی- محمود طاهراحمدی؛ چاپ اول ۱۳۷۱.

سازمان اسناد ملی ایران، گزارشهای محرمانه شهربانی، ج دوم (۱۳۲۷-۲۸)؛ به کوشش
مجید تفرشی- محمود طاهراحمدی؛ چاپ اول ۱۳۷۱.

سعیدی، سیدغلامرضا؛ فریاد فلسطین و حریق مسجدالاقصی؛ انتشارات دارالتبلیغ اسلامی؛
چاپ دوم ۱۳۵۰.

سوکولوف، ناهوم؛ تاریخ صهیونیسم؛ ترجمه داود حیدری؛ مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر
ایران؛ ج اول، چاپ اول؛ بهار ۱۳۷۷.

سوکولوف، ناهوم؛ تاریخ صهیونیسم؛ ترجمه داود حیدری؛ مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر
ایران؛ ج دوم، چاپ اول؛ بهار ۱۳۷۷.

سولا، افرایم؛ خداحافظ اسرائیل؛ ترجمه فرامرز فرامرزی؛ انتشارات آرمان؛ ۱۳۵۷.
شاهاک اسرائیل؛ تاریخ یهود، مذهب یهود، بار سنگین سه هزاره؛ ترجمه مجید شریف؛
انتشارات چاپخش؛ چاپ اول ۱۳۷۶.

شجیعی، زهرا؛ نخبگان سیاسی ایران، جلد چهارم؛ انتشارات سخن؛ چاپ اول؛ بهار ۱۳۷۲.
شریده، محمد؛ رهبران اسرائیل؛ ترجمه و پژوهش بیژن اسدی و مسعود رحیمی؛ انتشارات
کویر؛ چاپ اول؛ ۱۳۷۸.

شهبازی، عبدالله؛ «نظریه توطئه»، صعود سلطنت پهلوی و تاریخ‌نگاری جدید در ایران؛
مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی؛ چاپ اول ۱۳۷۷.

صدیق، زین‌العابدین (ابومحی‌الدین)؛ افسانه قتل عام یهود، در جنگ جهانی دوم؛ نشر هلال؛
۱۳۷۲.

فردوست، حسین؛ ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، ج اول؛ انتشارات مؤسسه اطلاعات؛ چاپ

اول ۱۳۶۹.

کاتاریواس، داوید؛ اسرائیل؛ ترجمه منوچهر ساجمه‌چی؛ با مقدمه سعید نفیسی؛ اولین نشریه ستاره شرق (به مدیریت عزری)؛ ۱۳۳۸.

کاج، لیویارو؛ تروریسم مقدس اسرائیل؛ ترجمه مرتضی اسعدی؛ انتشارات کیهان؛ چاپ اول ۱۳۶۵.

کلاپرمن، ژیلبرت ولیبی؛ تاریخ قوم یهود؛ ترجمه مسعود همتی؛ جلد اول؛ انتشارات انجمن فرهنگی اوتصره‌تورا؛ گنج دانش ایران؛ چاپ اول؛ ۱۳۴۷؛ تهران.

کلاپرمن، ژیلبرت ولیبی؛ تاریخ قوم یهود؛ ترجمه مسعود همتی؛ جلد دوم؛ انتشارات انجمن فرهنگی اوتصره‌تورا؛ گنج دانش ایران؛ چاپ اول؛ ۱۳۴۹؛ تهران.

کلاپرمن، ژیلبرت ولیبی؛ تاریخ قوم یهود؛ ترجمه مسعود همتی؛ جلد سوم؛ انتشارات انجمن فرهنگی اوتصره‌تورا؛ گنج دانش ایران؛ چاپ اول؛ ۱۳۵۴؛ تهران.

کونوپنیک، موريس؛ تعاون در روستاهای اسرائیل؛ ترجمه وحید ادیبی؛ انتشارات دانشگاه تهران؛ ۱۳۴۹.

کهنیم، روح‌اله؛ گنجینه‌های طلایی؛ بنیاد فرهنگی دکتر روح‌اله کهنیم؛ لوس آنجلس، آمریکا؛ ۱۹۹۳.

کیالی، عبدالوهاب؛ تاریخ نوین فلسطین؛ ترجمه محمد جواهرکلام؛ انتشارات امیرکبیر؛ چاپ اول ۱۳۶۶.

گارودی، روزه؛ پرونده اسرائیل و صهیونیسم سیاسی؛ ترجمه نسرین حکیمی؛ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ ۱۳۶۴.

گارودی روزه؛ تاریخ یک ارتداد؛ اسطوره‌های بنیانگذار سیاسی اسرائیل؛ ترجمه مجید شریف؛ انتشارات رسا؛ چاپ دوم ۱۳۷۷.

گزارش کنفرانس حقوقدانان عرب در الجزایر، مسأله فلسطین؛ ترجمه اسداله مبشری؛ انتشارات خوارزمی؛ چاپ دوم ۱۳۷۵.

لوی، حبیب؛ تاریخ یهود ایران، جلد سوم؛ تهران؛ کتابفروشی یهودا بروخیم؛ چاپ اول ۱۳۳۹. مرکز اسناد انقلاب اسلامی؛ «فراماسونرها، روتارین‌ها و لاینزهای ایران»؛ چاپ اول؛ ۱۳۷۷. مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی؛ (تروعا) یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر؛ جلد یکم؛ آمریکا؛ پاییز ۱۹۹۶.

مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی؛ یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر، جلد دوم؛ آمریکا؛ پاییز ۱۹۹۷.

مرکز تاریخ شفاهی یهودیان ایرانی؛ یهودیان ایرانی در تاریخ معاصر، جلد سوم؛ آمریکا؛

زمستان ۱۹۹۹.

مصاحب، دکتر غلامحسین؛ دایرةالمعارف فارسی، جلد ۲.

مصاحب، دکتر غلامحسین؛ دایرةالمعارف فارسی، جلد ۳.

معروف، عبد؛ دولت فلسطین و شهرکهای یهودی‌نشین؛ ترجمه فرزاد ممدوحی؛ انتشارات اطلاعات؛ چاپ اول ۱۳۷۴.

مقالات لوموند؛ اورشلیم پایتخت سه مذهب؛ ترجمه خلیل خلیلیان؛ انتشارات اسلامی؛ ۱۳۵۲.

مؤسسه کیهان؛ معماران تباهی، سیمای کارگزاران کلپ‌های روتاری در ایران، جلد ۳؛ اردیبهشت ۱۳۷۷.

مؤسسه کیهان؛ معماران تباهی، سیمای کارگزاران کلپ‌های روتاری در ایران، جلد ۴؛ شهریور ۱۳۷۷.

مؤسسه کیهان؛ نیمه پنهان، سیمای کارگزاران فرهنگ و سیاست، جلد چهارم؛ چاپ اول؛ تیر ۱۳۷۹.

مؤسسه مطالعات فلسطین؛ سیاست و حکومت رژیم صهیونیستی؛ ترجمه مرکز مطالعات و تحقیقات اندیشه‌سازان نور؛ چاپ اول؛ ۱۳۷۷.

مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی؛ ظهور و سقوط سلطنت پهلوی، جلد دوم؛ چاپ سوم؛ ۱۳۷۰.

ناس، جان‌بی؛ تاریخ جامع ادیان؛ ترجمه علی‌اصغر حکمت؛ شرکت انتشارات علمی و فرهنگی؛ چاپ هشتم؛ ۱۳۷۵.

ناصری‌طاهری، عبدالله؛ بیت‌المقدس شهر پیامبران؛ انتشارات سروش؛ ۱۳۶۷.

ولایتی، علی‌اکبر؛ ایران و مسأله فلسطین؛ دفتر نشر فرهنگ اسلامی؛ چاپ اول ۱۳۷۶.

فهرست اعلام

آ

ا

آباروخ مرادی، نهورای	۲۱۵	ایان، آبا	۴۲۷، ۲۴۰، ۷۱
آتاتورک	۴۹		۵۲۹، ۴۸۸، ۴۷۶، ۴۳۱، ۴۲۸
آخوندزاده	۴۵۴	ابراهیم حکاک، ابراهیم	۳۶۷
آذری	۵۸۸، ۵۲۰، ۵۱۹	ابراهیم حکاک، شوکت	۳۶۷
آذری، منوچهر	۳۶	ابراهیم دوست، منوچهر	۴۰۲
آشوری، داود	۲۰۰	ابراهیم زاده (دکتر)	۳۴۳
آغاکی، سارا	۲۷۷	ابراهیم زاده، صبیون	۴۱۵
آفاجانی، سعید	۴۱۱-۴۱۳، ۳۰۹	ابراهیم نهورای، آشر	۳۶۷
آقایی	۳۶۵، ۲۵۶، ۲۳۶، ۱۶۶	ابراهیم نهورای، آشیر ← ابراهیم نهورای، آشر	
آقایی پور، شکراله	۳۳۹	ابراهیم نهورای، آق بابا	۳۶۷
آقایی، سلیمان	۲۲۸، ۲۲۷	ابراهیمیان	۳۳۶، ۳۱۴
	۲۵۲، ۲۵۱، ۲۴۷-۲۴۵	ابراهیمیان، سلیمان	۴۶۳
آل احمد، جلال	۵۱۰	ابراهیمیان، گرشون	۴۶۳
آلپر، پری	۲۷۸	ابراهیمی، رضا	۵۶۰
آلن بی (ژنرال)	۴۳۷، ۷۰، ۴۹	ابراهیمی، سلیمان	۳۳۴
آلون، ایگال	۲۴۷	ابریشمیان، الیاس	۳۶۸
آموزگار، جمشید	۱۷۰	ابریم (دکتر)	۵۴۶
آمیریان (مهندس)	۲۰۷	اییشور	۶۱

۴۹۸، ۳۱۰	اسحاقیان	اپسن‌هاوت، راشل ← ماکل
۳۳۹	اسحاقیان، الیاهو	اتحادیه ۵۳۲، ۵۳۱، ۱۹، ۱۷
۳۵۸، ۳۴۲، ۱۶۰	اسحاقیان‌پور	احدوت ۴۰۱، ۲۸۹، ۲۰۶
۳۳۶	اسحاقیان‌پور، رفیع	احدوت، اسحق ۲۰۶
۱۷۳، ۱۷۲	اسحاقیان، یعقوب	احدوت، پروین ۲۸۹
۲۴۳	اسحق‌اف، حاج‌ابراهیم	احدوت، نوراله ۴۰۱
۳۴۱	اسحق‌پور، ابراهیم	اخلاقی، عزیز ۵۱۲
۴۰۷	اسحق(حاج)	اخوان، هرتصل ۳۰۹
	اسحق‌نسیم ← هاریشون، راب‌نسیم	اخوت، مهوش ۱۴۲
۲۱۵	اسحق، یاقوتیل	آدلر، ویکتور ۷۶
۱۴۲	اسدی، عباس	ادموند ۳۰۳، ۳۰۱
۱۴۲	اسدی، علی	ادهمی، داود ۵۲۳، ۱۲۶، ۱۲۵
۳۴۳	اسرائل(آقای)	اربابی ۴۷۰
۳۸۰	اسفندی، الیاس	أرتب، ابرام‌اویچ ۲۵۰
	اشکول، لوی ← شکولنگ، لوی	ارجاد، اسکندر ۳۸۰
۴۶۰	اصانلو، علی	ارستای‌فهمیه، سارا ۱۳۹
۳۸۰، ۲۵۶	اعتصامی	ارشام ۵۵۱
۳۹۶	افرائیم کانتزکی، ادنا	اریه ۱۹۶
۲۸۳	افشان	اریه، اسحاق ۲۰۰
۴۳۵	اکرم، علی	اریه، بت ۵۴۳، ۱۴۸، ۱۴۷
۲۱۳، ۲۰۵	البرشتین	اریه، جبرائیل ۲۰۰
	الحاسید، نوری ← الحاسیه، نوری	اریه، ذبیح‌اله ۱۹۶
۱۸۷، ۱۸۶	الحاسیه، نوری	اریه، رفائیل ۳۰۳، ۳۰۱
۴۷۳، ۱۹۲، ۱۹۱، ۱۸۹		اریه، لوی ۱۱۹
	الحاسیه، نوری ← الحاسیه، نوری	اریه، مراد ۱۸۱، ۱۰۲
۱۴۱	الدار، مناحیم	استانلی(مسیو) ۲۰۸، ۲۱۱، ۲۱۶-۲۱۹
۲۳۸، ۱۶۵، ۱۶۴، ۱۶۱		استرخاتون ← ساراخاتون ۵۷۶، ۳۴۱، ۳۴۰، ۲۵۱، ۲۳۵
	الدار، مناخیم ← الدار، مناحیم	استانلی(مسیو) ۱۹۶
	الرشیتین ← البرشتین	

مآخذ مطبوعاتی

نشریات چاپ خارج از کشور

فصلنامه ره آورد.

ماهنامه پر.

چشم انداز.

نشریات چاپ ایران، دوره پهلوی

عالم یهود.

حقایق فرهنگی و اجتماعی یهود ایران؛ سازمان دانشجویان یهود ایران.

نشریه داخلی سازمان دانشجویان یهود ایران.

ندای برکوخبا؛ هخالوتص ایران.

نشریه سازمان فرهنگی وایزمن؛ باشگاه وایزمن.

بولتن سازمان بانوان یهود ایران.

نشریه فرهنگی منورا؛ کلوپ تربیتی منورا، وابسته به باشگاه کورش کبیر.

روزنامه اطلاعات؛ مؤسسه اطلاعات.

العبده نبي، امين شرع	۴۵۵	الياسي	۵۱۷، ۳۰۵، ۵۲۳-۵۲۵
القي، ويكتور	۵۹۰		۵۶۵، ۵۸۳، ۵۸۸، ۵۹۰، ۵۹۴
القانيان	۱۹، ۱۲۳، ۱۲۴	الياسي (آقاي)	۳۶، ۱۲۷-۱۲۵، ۱۴۸
	۱۶۸، ۲۱۱، ۲۲۱، ۲۲۳، ۳۳۶		۳۷۷، ۵۲۶، ۵۸۳، ۵۸۸-۵۸۶، ۵۹۳
	۵۱۲، ۵۳۲، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۷۲، ۵۷۶	الياسيان (آقا)	۳۷۸، ۵۸۸
القانيان، بابايي	۲۵۱	الياسيان (خانم)	۱۶۸، ۲۶۲، ۳۸۰، ۵۱۹
القانيان، حبيب	۱۷، ۱۱۹، ۱۲۰		۵۲۰، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۸۳، ۵۸۶، ۵۸۸
	۱۶۶، ۱۶۷، ۱۷۰، ۱۷۱، ۲۱۱	الياسيان، رزا	۳۵۲
	۲۱۶، ۲۲۷، ۲۳۲، ۲۳۴، ۲۳۶-۲۴۳	الياسيان، مهين	۱۲۶، ۲۸۹
	۲۴۶، ۲۴۷، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۶، ۲۵۷	الياسي (خانم)	۱۶۶
	۲۵۹، ۲۸۹، ۳۱۷، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۶	الياسي، مراد	۱۲۵، ۱۲۶
	۳۸۰، ۴۴۸، ۴۵۰، ۴۶۲، ۴۶۵، ۵۰۱	الياهو	۲۱۸، ۲۳۱، ۳۴۰، ۳۴۱
	۵۱۲، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۲۳، ۵۲۹، ۵۳۱	الياهو، الياس	۲۵۱
	۵۳۶، ۵۶۲، ۵۷۳، ۵۷۵، ۵۷۶، ۵۸۵	الياهو، ايوب	۲۴۳، ۲۵۱
القانيان، حبيب اله ← القانيان، حبيب		الياهو، شمطوب	۱۴۱، ۱۸۴
القانيان، داود	۱۶، ۱۷، ۲۱۱	الياهو، شمعون	۶۱
	۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۶، ۵۳۰، ۵۳۱	الياهو، غبور	۱۴۱
القانيان (دکتر)	۴۰۲	اليشاء	۲۵۶
القانيان، صيون ۱۷-۱۵، ۲۱۱، ۵۳۰، ۵۳۱		اليهو، ايوب ← الياهو، ايوب	
القانيان، عزيز	۳۵۲	اماني	۴۵۳
القانيان، عطااله	۲۱۱	اميدوار	۱۳۱، ۱۷۷
القانيان، ماه سلطان ۲۸۷، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۳			۲۳۲، ۲۳۳، ۲۸۰، ۳۲۱، ۴۹۸
القانيان، منصور	۳۳۷	اميدوار، منوچهر	۳۱، ۱۳۸، ۱۴۸
القانيان، نجات اله	۲۱۱		۱۵۹، ۱۷۵، ۱۸۱، ۲۳۲، ۲۳۸
القانيان، يهودا	۲۸۷		۲۴۲، ۲۵۷، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۱۵
الكساندر دوم (امپراطور روسيه)	۴۳۳		۳۱۶، ۳۲۳-۳۲۰، ۴۶۱، ۴۶۵، ۴۸۳
الي	۲۱۴	امير تيمور	۵۵۷
الي (مهندس)	۲۰۴	اميريان	۳۳۶
الياس، حاخام	۲۵۱	اميريان، عطااله	۱۲۵، ۳۲۴

ب

۳۳۳	امیل	۳۸۰	باباف، مهری
۵۲	امین‌الحسینی، حاج محمد	۳۸۹، ۲۵۱	بابایی
۲۷۸	امین‌زاده، روح‌انگیز	۲۱۵	باخاج، رحیم‌ملا
۲۷۷	امین‌زاده، روحیه	۱۸	باخاش، زوزو
۲۵۲	امینی، شکراله	۴۵۵	بارزانی
۲۱۷، ۱۶۰	امینی، لقمان	۱۷۷	بارزانی، ملامصطفی
۴۶۵، ۳۴۳، ۲۵۶، ۲۵۲		۲۸۲	باروخ (خانم)
۳۷۰	انگل، سیدنی	۴۶۸	باروخ، دوب‌دوانی
۲۰۶	اودیان، لیلی	۶۱	باروخ، نه‌ورای
۹۷	اورشکا، یوسف	۶۶	باروخیان، نه‌ورای
۵۸۳، ۵۱۹	اورشلیمی (آقا)	۲۰۲	باکست، نیکلای
۵۸۳	اورشلیمی (خانم)	۴۳۷، ۷۱، ۶۵، ۶۱	بالفور
۴۰۱	اورشلیمی، شمعون	۱۷۶، ۱۴۳	بختیار، تیمور
۳۳۵، ۱۲۶	اورشلیمی، یوسف	۵۴۷، ۳۴۴، ۲۶۷	
۳۰	اوهب	۵۸۳	بخرد
۳۴۵، ۳۴۰	اوهب‌صیون، یوسف	۳۸۰	بخرد، جمشید
	اویج، زشویعاکوب ← اویج، یعقوب		بخش، اخوش ← بخشی، اخوش
۳۸۳	اویج، یعقوب	۳۵۵	بخش‌اینده، یوسف
۶۱	اهرون، میرزاداد	۱۲۵	بخششیان
۴۱۰	ایرانپور	۵۲۰	بخشی (آقای)
۷۵، ۷۴	ایران‌مهر کلیمی، ابراهیم	۴۱۱	بخشی، اخوش
۴۳۲	ایزابلا (ملکه)	۶۶	بخور، داود
۵۶۵	ایزاکیان	۱۱۸	براسور، آدولف
۳۲۴	ایزاک، صیون منظوراله	۳۸۰، ۲۵۲، ۲۳۶، ۱۶۶	برال
۵۹۴	ایزالیان، عبیر	۲۵۲، ۲۴۶	برال، اسحق
۱۱۹	ایسرائیل، ژرارد		
۱۸۷	ایلخانی (دکتر)		
۳۳۹	ایمره، شکراله		

۴۶۵	بنایان	۵۱۹، ۳۴۳، ۲۶۲	برال (خانم)
۲۰۹	بنایان، شمسی	۶۶	برال، عزیزاله
۲۸۹	بنایان، عزت	۲۹۳، ۲۹۰، ۲۸۹، ۲۸۶، ۲۸۵	برال، عزیزه
۱۲۶، ۱۲۵	بنایان، موئیر	۱۰۲، ۱۳	برال، موسی
۴۲۳، ۳۸۴، ۳۸۳، ۲۴۸، ۲۳۲	بنایان، ناصر		برال، موشه ← برال، موسی
۲۸۹	بنایان، نبرت یابزت	۳۱۸	برال، نادر
۳۹۵	بن حیم	۳۸۰	برال، ناسی
۳۶	بن داوید	۲۸۶	برال، یزقیل
۳۲۸	بن زوی، اسحاق	۴۰۱	برخورداریان رودشتی، نوراله
۴۴۷	بن صیون ستدر	۳۴۳، ۱۲۶	برکهن (دکتر)
۵۷۹، ۲۳۳، ۵۰	بن گوریون [داوید]	۲۱۳	برکهن، فریدون
۲۱۵	بن لوی، ملایعقوب	۳۰۳، ۳۰۲	برکهنی، (دکتر) داود
۱۴۳، ۱۴۲، ۱۴۰	بن نیسان، یوسف		برکینزکی ← تیان، اسحاق
۱۹۷، ۱۷۹، ۱۴۸، ۱۴۷، ۱۴۴		۱۹۸	برگ، اشتین
۴۶۷، ۲۷۴، ۲۷۳، ۲۷۱، ۲۰۹			برگ، شتین ← برگ، اشتین
۳۱۸	بنویی، بهزاد	۷۶	برنشتین، ادوارد
	بنی سان، یوسف ← بن نیسان، یوسف	۲۴۳، ۲۱۸، ۱۵۰	بروخیم
۱۹۰	بنی صدر (سرهنک)	۲۵۲	بروخیم، آشر
۱۶۶	بن یوحنا	۲۱۶، ۶۶	بروخیم، اسحق
۴۳۶	بن یهودا	۲۵۱، ۲۴۳، ۲۳۱	
۳۰	بواسحاقی	۳۸۸، ۲۵۲، ۲۵۱، ۲۱۸	بروخیم، باروخ
۲۰۸	بواوود، (دکتر) ماکس	۴۱۰، ۴۰۱	بروخیم، شالوم
۷۹	بوستانی	۳۱۴	بروخیم، کامران
۶۷	بوستانی، سلیمان	۱۲۵	برومند
۲۰۰	بوهمت، عنایت	۳۱۱، ۳۱۰، ۱۲۵	بریسکین
۱۰۲	بهانی	۴۳۴	بلوم، لیلیان
۴۸۰	بهجو	۳۶۷	بنائیان، شکراله
۵۵۹	بهرامی	۳۶۷	بنائیان، فرج اله
۵۶۰	بهرامی، علی رضا	۴۳۲	بن اسرائیل، منشه

۳۹۸	پورشالچی، محمود	۲۱۳	بی‌بی‌یان، الی
۵۷۱، ۵۱۱	پورصدر، شاهپور	۳۱۱	بیر، طوبی
۴۵۸	پورکارگشا	۲۴۳	بینا
۵۹۴، ۵۶۵	پورمرادی	۲۸۹	بینا، مهین

پ

۳۳۵	پورمرادی، پرویز	۱۴۸	پاستور
۱۱۲	پولاک، ادوارد یاکوب		پاستور ← طوب، موسی
۲۹۲، ۲۸۴	پهلوی، اشرف	۲۴۳	پاشا، ابراهیم
۵۷-۶۱، ۱۳	پهلوی، رضاخان	۴۳۵	پاشا، عزت
۸۶، ۸۵، ۷۲، ۶۹، ۶۶		۵۴۷	پاکروان (سرتیپ)
۴۳۸، ۲۶۸، ۲۱۷، ۱۱۸، ۹۱-۹۳		۴۳۳، ۴۵	پالمرستون
۵۹، ۵۸، ۱۳	پهلوی، محمدرضا	۷۷	پاوکر، آنا
۱۰۳، ۱۰۲، ۹۸، ۹۵، ۹۳، ۸۰		۴۷۰	پایدار (سرهنگ)
۲۶۹، ۲۱۸، ۱۳۴، ۱۲۱، ۱۲۰، ۱۰۵		۳۱۴	پرتواشرف، ارسلان
۱۹۸	پیات	۵۹۳، ۳۹	پرنیانفر
۳۹۸، ۳۷۱	پیترز	۵۸۸، ۴۱۸	پرویز
۱۳۹	بیر	۲۸	پژمان‌فر، ایرج
۳۷۸	بیرنظر (خانم)	۵۸۳، ۲۸۰	پورات
۳۳۹	بیروزیان، یوسف	۲۰۹	پورات، توریا
۴۳۶	پیکو	۵۸۸، ۵۲۶	پوراتحاد

ت

۳۴۵	تابان، حق‌نظر	۵۹۰، ۵۱۷، ۱۲۵، ۳۶	پوراتحاد، منصور
۲۱۴	تانسی	۱۲۵	پوراتحاد، منور
۱۷۲	تبیان، اسحاق	۲۶۸	پورات شکری، طوبی
	تجادیه ← تجاریه	۲۶۸	پورات شکری، موشح
۵۸۳، ۵۱۹، ۳۷۸	تجاریه (خانم)		پورات شکری، موشه ← پورات شکری، موشح
۴۰۲، ۲۴	تراشندگان، بنیامین	۲۰۰	پوردادود، ماشاله رحمان

۵۹۴، ۵۸۸، ۵۸۳، ۵۶۵	جداع	۶۶، ۶۷	تربتی، رحیم
۱۲۵، ۳۶	جداع، یوسف	۳۵۷	ترحانی
۵۹۰، ۵۲۰، ۵۱۹، ۵۱۷		۱۹۲، ۱۹۰	ترومپلدور، یوسف
۲۶۸	جرون، اسمعیل	۵۴، ۵۳	ترومن
۲۶۸	جرون، اشرف	۴۸۷	تریچ، داوید
۷۸	جزنی	۵۷۳، ۵۱۲، ۳۹۹، ۳۰۰	تقوی
۳۵۲	جعفری (سرتیب)	۳۴۳	تمراز (خانم)
۴۶۰، ۹۴، ۵۹	جم	۳۸۰	توفیق
۲۰۹	جی جی (خانم)	۳۷۹	توفیق (خانم)
		۴۵۵	توفیق، وسیم
		۴۵	تیتوس
		۳۹۷، ۳۹۶	تیرانداز (مهندس)
		۴۶۴	تی نیو

چ

۴۰۷	چایچی
	چیتات، صالح ← چیتایات، صالح
۱۲۶	چیتایات، رزا
۳۶۵	چیتایات، سلیمان
۳۶۵، ۱۲۵	چیتایات، صالح

ح

	حئیم، سلیمان ← حئیم، سلیمان
۴۳۷	حاج امین الحسینی
۲۶۷	حاجی الیاس، توران
۲۶۷	حاجی الیاس، عزیزاله
۲۶۷	حاجی الیاس، محترم
۵۲۷، ۱۸۴	حاجی عبدالله
۳۶۷	حاجی مائیر اصفهانی، حاج فرج

ث

۵۷۶، ۵۳۶	ثابت، حبیب
۱۰۰، ۹۹، ۲۹	ثابتی، پرویز
۲۰۰، ۱۷۲، ۱۷۱	
۵۶۰	ثقفی، احمد

ج

۴۷۵	جاکو بوویتس، امانوئل
۲۵۱	جامی عبودی
۵۵۴، ۴۷۶	جانسون
۳۸۰	جاویدان، رفیع

۲۱، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۳۷	حی	۳۶۷	حاجی‌مائیر اصفهانی، صیون
۲۷۹، ۳۴۰، ۴۳۸، ۵۸۰، ۵۸۸			حاسب، شمعون ← حناساب، شمعون
۲۵۱	حی، اسماعیل	۱۸۴	حاسید، اوریل
۲۵۰	حی، راتین	۵۵۸	حاسید، سامی
۶۴، ۶۶-۶۸	حی، سلیمان اسحق	۱۸۸	حاسید، یوسف
۲۰، ۱۰۲، ۱۲۰	حی، لطف‌اله		حاسیه، نورئیل ← الحاسیه، نوری
۱۲۱، ۱۶۰، ۱۶۹-۱۶۶، ۲۲۱			حاسیه، نوریل ← الحاسیه، نوری
۲۲۲، ۲۲۹، ۲۳۶، ۲۳۹، ۲۲۴		۲۸۶	حجت (سپهبد)
۲۴۶، ۲۴۷، ۲۵۱، ۲۵۶، ۳۰۳-۳۰۵		۵۵۲، ۲۱۳	حریری (خانم)
۳۵۲، ۳۷۸، ۳۷۹، ۵۱۴، ۵۱۶، ۵۱۸		۵۶۶	حریری طلوع، مهدی
۵۲۵-۵۲۳، ۵۳۳، ۵۳۸، ۵۶۸-۵۷۵		۴۴۶	حسین (ع) (امام)
۵۷۵، ۵۷۶، ۵۸۰، ۵۸۹-۵۸۶، ۵۹۱			حساب ← حناساب
۲۰، ۲۱۷، ۲۵۱	حی، نوراله	۲۱۵	حقانی، حزقیایوسف
	حیم، سلیمان ← حییم، سلیمان	۱۱۲، ۴۰۲، ۴۱۱، ۵۸۴	حق‌نظر
۵۴۶	حیم‌موشی	۲۶۷	حکمت، داود
	حیم ← حییم	۸۴، ۲۵۲، ۲۵۸	حکمت، شمسی
	حیثم ← حییم	۲۶۹، ۲۷۱، ۲۷۴، ۲۷۳	
۵۸۸	حییم	۲۷۶، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۳، ۵۱۰	
	حییم، سلیمان (صاحب لغت‌نامه حییم)	۱۷۷، ۶۰۰	حکمت، علی‌اصغر
۲۶، ۳۲۰، ۳۲۲، ۳۲۸		۲۷۶	حکمت، گیتی
	حییم، سلیمان (نماینده مجلس شورای	۳۴۵	حکمتی، همایون
۶۱، ۱۰۲، ۲۱۶	(ملی)	۱۹۸، ۲۶۲	حکیمی
۳۳۴	حییم، شالم	۳۱	حکیمی، حیدر
		۵۱۹	حکیمی، هوشنگ
		۱۶، ۱۷، ۵۳۱	حلاوی، سیروس
		۱۳۹	حمانی
		۵۴۴	حمانی، شالوم
		۱۸۷	حناسب
		۱۸۳، ۱۹۲	حناسب، شمعون

خ

۱۷۸	خاکشور، الیاس
۲۰۶، ۲۱۱	خالیف، ژاک

۱۱۱	روچیلد، فردیناند	۲۱۰، ۲۰۸	رعنان، نجات‌اله
۴۳۳	روچیلد، مایر آنسلم	۵۲۵، ۱۲۵	رفائیلی
۱۳۴	روچیلد، ویکتور	۴۱۳، ۳۰۹	رفائیلی، جلال
۲۲۱	روحانی	۱۲۶	رفائیلی، داود
۴۰۵	روزنبیرک	۱۲۵	رفوآ
۴۴۷	روزن‌ورگ، داوید	۱۲۶	رفوآ، شوشنا
۳۹۵	روغنی، عاشر	۴۶۷، ۳۳۷، ۳۳۶	رفیع
۲۱۵	روفه، حکیم ابراهیم	۳۶	رفیع، جلال
۴۴	رومانوف (خاندان)	۳۰۵	رفیع، رحمت‌اله
۴۵۵	ریاضی توفیق، اسحاق	۲۴۰، ۱۶۵	رفیعی
۲۲۱، ۱۰۲	ریاضی، عبدالله	۳۰۴	رفیعی، رحمت‌اله
۲۴۵، ۲۲۷، ۲۲۵	ریاگنر، گرهارد	۳۱۴	رفیعی، مهوش
۲۹۹	ریحانیان، لاله‌زار	۴۰۰	رفی‌مایری، بنیاهو
۲۹۹	ریحانیان، هارون	۱۴۴، ۱۳۷، ۱۳۶	رکنی
	ریکنر ← ریاگنر، گرهارد	۵۷۱، ۵۱۱، ۴۹۸، ۱۹۲، ۱۸۵، ۱۴۵	
		۳۱۰، ۱۸۵	رکنی، اسحاق
			رکنی، اسحق ← رکنی، اسحاق
		۵۷۹	رکنی، بیژن
		۱۸۵	رکنی، شلومو
۱۲۶	زبرکانی، نوراله	۱۴۱	رکنی، صادق
۵۳۴	زبولونی	۴۵۳	رنجبر
۳۸۰	زر، عبدالرحیم	۴۳۲	روبین، داوید
۵۳۷	زرگراف، عبدالله	۲۸۲	روبینز (خانم)
۲۸۰	زرگریان	۴۰۲	روبین، یاحید
۵۱۹	زرگریان (آقا)	۶۵، ۴۹، ۴۴	روچیلد
	زرگریان، ملوک ← عاشقیان، ملوک	۵۱۰، ۴۳۶، ۴۳۵، ۷۱	
۵۹۰، ۵۱۷، ۱۲۵	زرگری، نعمت‌اله	۵۰۹، ۴۳۳، ۲۰۴، ۴۶	روچیلد، ادمون دو
۲۴۶	زرینی، شهریار	۳۰۴، ۲۰۴، ۴۶	روچیلد، بارون ادموند
۳۰۹	زرینی، فیروز	۱۱۱	روچیلد، حنا

ز

زمانی	۳۸۹	سعدیا	۴۱۰، ۴۰۷، ۳۹۸
زوهاد، حییم	۳۶۰، ۳۵۹	سعدیا، شکراله	۴۱۰
زوی، شبتای	۴۳۲	سعدیا، نجات‌اله	۴۱۰
زیوری	۲۶۲	سعدیا، یونس	۴۱۰
		سعیدی، سیدغلامرضا	۴۷۰
		سعیدی، عزیز	۲۰۶
		سعیدی، علی‌مراد	۱۴۲
		سلامت‌بخش	۳۰
		سلوکی	۴۰۷
		سلیمان‌زاده	۲۵۶
		سلیمان‌زاده‌میثاقیان، اله‌موسی	۴۰۱
		سلیمان(ع)	۱۵۰، ۵۹، ۴۷
		سلیمانی، رفیع	۴۵۳
		سموئیل، هربرت	۴۳۷
		سموئیل، هربرت ← سموئیل، هربرت	
		سمیعی، عنایت‌اله	۴۳۹
		سمینو، مهین ← الیاسیان، مهین	
		سمینو [الیاسیان]، مهین	۲۸۹
		سنهی	۲۱۳، ۲۱۱
		سنهی، مرتضی	۲۰۳، ۱۹۶
			۲۱۳، ۲۱۱، ۲۱۰
		سنهی، منیره	۲۰۹، ۲۰۸
		سوخوفروزان ← فروزان‌پور، سوفر	
		سورژ	۳۳۶
		سوفرزاده، حوری	۱۴۲
		سوکولو، ناهوم	۶۸، ۴۶
		سولا، افراییم	۴۴۳
		سولیوان، ویلیام	۹۶
		سومخ، ربیع	۲۶۷
		سایپر، پینھاس ← سایپر، پینھاس	
		ساخور(مهندس)	۱۴۵، ۱۴۴
			۴۵۶، ۱۷۵، ۱۴۹
		ساراخاتون	۴۰۰
		سارتر	۵۰۹، ۵۰۸
		ساروقی	۱۵۶
		ساسونس، سلیمان	۴۰۱
		ساسونیان، مینو	۳۰۴
		ساقیان، نوراله	۴۰۱
		ساموئیل، هربرت	۴۳۷، ۷۰، ۶۴
		سامیح	۵۲۰
		سامیح، زرین‌تاج	۱۴۲
		سبزه‌رو	۵۶۵، ۳۱۰، ۲۶۲، ۱۲۵
		سبزه‌رو، شارخ	۳۵۷، ۱۲۶، ۳۶
		سبزه‌رو، فرح‌الملوک	۲۸۹
		سپیر	۱۴۸
		سپیر(بانو)	۱۸۷
		سپیر، پینھاس	۵۰۷، ۲۴۰، ۱۶۹-۱۷۱
		سپیر، روح‌اله	۳۳۹
		سحرخیز	۴۵۴
		سرودی، مهدی	۳۰۴

شالوم، اسحاق ← شالم، اسحق	۲۶۷	سومخ طوبی
شالوم، اسحق ← شالم، اسحق	۲۹۰، ۲۸۷	سومخ، کلیمه
شالوم، یوسف ۴۰۴، ۵۱۲، ۵۷۳، ۵۷۴	۳۱۴	سومخ، مینو
شالیت ۳۷۷، ۵۲۳	۲۸۹	سومخ، نه‌دار
۵۲۴، ۵۳۷، ۵۳۸، ۵۸۸-۵۸۶	۲۹۰، ۲۸۷	سومخ، یهودا
شاهری ۵۸۹، ۵۸۸، ۵۸۶	۲۵۱	سهیم، یعقوب
شاهری، باروخ ۱۲۶، ۵۲۵، ۵۸۹	۱۳۸	سیدفیروز
شاهنده، [عباس] ۴۷۰	۱۴۹، ۱۷۹	سیگال، الیاهو
شباب ۴۱۵، ۴۱۶	۵۴۴، ۵۴۳، ۴۵۵، ۴۴۷، ۲۴۳	سیگل ← سیگال، الیاهو
شبای، بنیامین ۴۹۹، ۵۶۳	۱۹۶	سیلور
شرمینی (مهندس) ۷۵	۱۵۸	سیلورستون
شعشعون ۸۲	۲۷۸	سیمان، پروانه
شفا، شجاع‌الدین ۴۶۹	۴۱۸	سیمانتو، زری
شکراه (دکتر) ۲۱۱، ۳۴۰	۱۰۲	سیمایی، عزیزاله
شکرون، گرنیل ۴۶۴	۴۱۸	سیم‌ورز، زرین
شکولنگ، لوی ۲۳۳، ۴۱۰	۴۸۳، ۱۷۳	سینای، بنیامین
شلموداوید، داود ۳۶۵		
شلموداوید، عبودی ۳۶۵		
شلیف، اسرائیل ۱۰۴		
شماش (خانم) ۲۰۹		
شمسا (مهندس) ۳۰، ۴۱۸	۳۰۵	شادمان (دکتر)
شمسا، هما ۴۱۸	۵۳۱، ۵۳۰، ۱۷، ۱۶	شادی، رفائیل
شمطوب ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۴۵، ۱۶۵، ۱۶۶	۴۸۹	شادی، فرج‌اله
۵۵۴، ۵۱۳، ۴۹۸، ۴۶۷، ۴۶۶، ۴۶۴، ۱۶۸	۱۱۷	شاردن
شمطوب، الیاهو ۱۸۴، ۴۶۴، ۴۶۸		شازار (خانم) ۲۸۲
شم‌طوب ← شمطوب	۳۳۴، ۲۰۸، ۱۹۵، ۱۹۴	شالم، اسحق
شمعون ۸۲	۶۶، ۶۱	شالوم، آشراآبراهام
شموئیل ۳۸۶	۶۷، ۱۹۴، ۱۹۵، ۲۰۸، ۴۰۱	
شمی (مهندس) ۲۰۷	۵۷۴، ۵۷۳، ۵۴۴، ۵۱۲، ۴۱۰، ۴۰۴	

ش

۴۰۲	صالح، نجات‌اله	۳۶۷	شناسا، ایران
۴۰۱	صالح، یداله	۳۶۷	شناسا، باخاج
۵۴۹، ۴۹۶، ۳۸۶	صبی، داود	۵۹۱	شوریا
۳۳۹	صداقت‌پور، حبیب‌اله	۴۶۶، ۱۴۸	شوستی
۳۰۴	صداقت‌پور، ناصر		شوقت، یدیدا ← شوقط، یدیدیا
۳۳۳، ۲۶۲	صداقت‌فر		شوقط، یدیدا ← شوقط، یدیدیا
۳۰۴	صداقت‌فر، جهانگیر		شوقط، یدیدیا ۲۶، ۹۷، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۹۸
۳۴۰	صدر، روح‌اله	۴۷۸، ۴۶۷، ۳۸۱، ۲۸۲، ۲۵۴، ۲۳۳، ۲۱۱	
۲۲۱، ۳۸	صدری (سپهد)	۲۵۲	شوند، راوداوید
۴۹۱، ۴۹۰، ۴۸۹، ۴۸۲	صدریه، صادق	۳۶۲	شوهوتوبکس، زوزف
۵۶۰، ۵۵۶، ۵۵۵، ۵۵۳، ۴۹۸، ۴۹۷		۱۶۴	شویتزر
۴۰۷	صدقی، محمود	۳۰	شیتای، داود
۳۳۵	صدیق‌ارشادی، ایرج	۴۹۰	شیخان، احمد
۳۵۵	صدیق‌پور، عبدالله	۵۰۰	شیفر، ناصر
۳۵۷	صدیقی	۳۱۱	شینهار، شموئیل
۲۸۷	صمدیانپور (سرتیب)		
۶۹	صنوبر (حاجیه)		
۲۷۵	صیون		

ص

ط

		۷۵	صابری، حسین
		۱۶۵-۱۶۷	صادوق، حیثم
		۴۷۷، ۲۳۷، ۲۳۶	
۲۵۸	طالع		صادوک ← صادوق، حیثم
۳۳۶، ۳۳۳، ۳۲۵، ۳۲۴	طالع، فیروز	۲۶۸	صافانی، عزت‌الملوک
۱۴۱	طایفی، نصرت	۲۶۸	صافانی، لاله‌زار
۵۶۰	طباطبایی، علی	۵۹۴	صالح (خانم)
۷۵	طبری، احسان	۴۱۱	صالح، عزیزاله
۷۹	طوب، آقاخان	۳۵۸	صالح، فیروز
۲۱۰، ۱۴۷	طوب، موسی	۷۹	صالح، لقمان

۳۰۲، ۳۰۳، ۳۲۳-۳۲۰، ۳۳۲، ۳۳۳

۴۳۱، ۴۶۵، ۴۶۹، ۴۷۳، ۴۸۳، ۴۹۸

۵۱۲، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۸، ۵۱۹

۵۲۵-۵۲۳، ۵۳۷، ۵۶۱، ۵۷۳، ۵۷۵

۵۸۱، ۵۸۳، ۵۸۴، ۵۸۶، ۵۸۸-۵۹۰

عزری، صیون ۱۰۳

عزری، معیر ← عزری، ربی مئیر

عزری، مهیر ← عزری، ربی مئیر

عزری، میر ← عزری، ربی مئیر

عزری ← عزری، ربی مئیر

عزیز آغا ← برال، عزیزه

عسکری، فرنکیس ← عسکری، فرنکیس

عسکری، فرنکیس ۴۱۸

عسکری، محمدرضا ۴۱۸، ۱۷۶، ۱۷۵

عقلیان، عصمت ۵۰۰

علا ۲۱۲

علایی، امیر ۲۱۲

علم، جمشید ۴۶۹

علوی مقدم (سپهد) ۱۷۷

علی (راننده) ۷۵

عیسی (ع) ← مسیح (ع)

عینی، گرجیه ۴۵۵

غ

غفاری (دکتر) ۴۷۰

غفوری ۵۳۶

طوماری، جنگیز ۲۴۶

ع

عابد ۱۳۸

عازوری، نجیب ۴۳۵

عاشقیان، ربیع ۲۶۸

عاشقیان، ملوک ۲۶۸، ۲۷۹

عافار ۲۵۶، ۲۷۳، ۲۷۶

عافار، توران ۱۲۶

عافل، یهودا ۳۵

عباسی، جعفر ۱۴۲

عبدالحمید (پادشاه عثمانی) ۴۸

۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶

عبدالنبی (آقاشیخ) ۴۷۰

عبیر ۲۶۲، ۳۱۶، ۵۸۷، ۵۸۸

عبیر، ابراهیم ۱۲۶

عدل (پروفسور) ۴۶۹

عزالدين قسام ۵۱

عزرا ۱۱۲

عزرا یعقوب ۶۹

عزری، ربائید ← عزری، ربی مئیر

عزری، ربی ئید ← عزری، ربی مئیر

عزری، ربی مئیر ۱۱، ۳۰، ۳۶

۱۰۳، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۹

۱۵۲، ۱۵۳، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۶، ۱۶۸

۱۷۵-۱۷۸، ۱۸۶، ۲۳۲، ۲۳۴، ۲۳۹

۲۴۲، ۲۴۷، ۲۵۶، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۲

ف

۱۲۶ فطوره‌چی، سیروس
۶۴ فلورانطین، داود
۲۱۲ فورد
۵۹ فوزیه (والاحضرت)
۱۵۷، ۱۵۶ فیشر
۱۷۶ فینزی

ق

۱۷۷ قاسم، عبدالکریم
۵۱۹، ۳۱۰، ۱۲۵ قاطان
۲۱۵ قاطان، آقا ذکریا آشر
۳۱۷ قاطان، داوید
۱۲۶ قاطان، منوچهر
۳۷۰ قدر
۱۲۶ قدسیان
۴۰۱ قدوشیم، منصور
۲۷۶ قدیشاه (خانم)
۲۱۱ قراگوزلو
۴۳۵ قره‌سوافندی، امانوئل
قرین‌راد، ابراهیم ← راد، ابراهیم
۲۸۹ قلمود، (خانم) ملکا

ک

۵۲۹، ۲۴۰ کاتزیر
۳۱۱ کارنی، ژوزف

۱۳۹ فتحی (عراقی)
۳۱۸ فتوره‌چی، سیروس
۴۹۷ فرازیان، علی‌اکبر
۲۹۹ فرامیان، صیون
۲۹۹ فرامیان، ویدا
۵۰۹ فرانس، مندرس
۴۰۰ فرج‌اله (حاج فرج‌اله)
۴۱۵ فرج‌اله نظیری، یعقوب
فرح‌نیک ۵۱۷، ۵۶۵، ۵۸۴، ۵۸۶، ۵۸۸، ۵۹۰
فرح‌نیک، حق‌نظر ۳۸۰
فرح‌نیک، منوچهر ۵۹۴، ۵۸۸
فرخ‌نیک ۵۳۷، ۳۳۶، ۳۰۴
فرخ‌نیک، یوسف ۳۰۱
فردوست، (ارتشبد) حسین ۵۰۸
فردیناند ۴۳۲
فرزانی (دکتر) ۸۱
فروزان‌پور، سوفر ۳۴۵، ۳۴۲
فروزین ۳۶۶، ۳۴۸، ۳۴۴، ۲۶۷، ۲۶۶
فروغی ۲۵
فرهادیان، عزیزاله ۲۹۹
فرهادیان، لیدا ۲۹۹
فرهنگ، پرویز ۳۰
فرهومند، جلیس ۲۰۹
فریده (خانم) ۲۹۲

کاسن، رنه	۱۲۰	کرمیو، ادولف ← کرمیو، اسحاق موسی ادولف
کاشانی	۲۵۰، ۲۵۶، ۲۸۳	کرمیو، اسحاق موسی ادولف ۱۱۰،
کاشانیان، حاج فرج	۳۶۷	۱۱۱، ۱۱۴
کاشانیان، نوری	۳۶۷	کرمی، عبدالله ۴۷۹
کاشانی زاده	۴۵۳	کشاورز ۴۱۲، ۷۶
کاشانی، موره	۲۸۳	کشیریم، داوید ۳۶
کاشر، شمعون	۶۶	کشیریم، داوید ← کشیریم، داود
کاشی، نهو رای آباروخ آشر	۲۱۵	کشفی ۱۱۹، ۲۱۱، ۲۲۶، ۵۵۳
کاظمی، سید باقر	۴۵۸	کشفیان، داود ۲۵۹
کامران	۳۰۳، ۳۰۱	کشفیان، عزیزاله ۳۸۰
کامران	۵۳۷	کشفی، جمشید ۱۰۲، ۱۲۸، ۲۱۶
کامران (خانم)	۲۸۳، ۵۱۹	کشفی (خانم) ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۶۶
کامران، شموئیل	۲۱۴، ۲۵۲، ۳۸۰	کشفی، صمد ۲۵۸، ۳۴۵، ۳۵۲
کامران، مئیر	۲۱۴	کشفی، ملیحه ۲۵۲، ۲۵۶، ۲۵۸
کامران، مستان	۲۱۴	کشفی، میرحق ۲۵۲
کد خدا، نجات اله	۳۱۷	کفاش، مراد ۲۹۹
کرمانشاهی، ابراهیم	۲۵۲	کفاش، مسیح ۲۹۹
کرمانشاهی، حشمت اله	۲۵۲	کلمبوس ۲۶۳
کرمانشاهی (دکتر)	۱۲۵، ۱۶۸	کلیمی، الياهو ۷۶
کرمانیان	۲۴۰، ۲۵۰، ۲۵۷، ۲۵۹، ۵۱۵، ۵۳۷	کلیمی، حاج شبان ۱۹۶
کرمانیان، بتی	۱۲۹، ۱۵۹	کلیمی، راب لوی ۱۹۶
کرمانیان، منصور	۱۶۸، ۳۲۴، ۳۶۳، ۴۶۱	کلیمی، سینیور ۳۵۲
کرمانیان، موسی	۱۶، ۹۳، ۱۲۶-۱۲۳	کلیمی، کهن ۵۱۰، ۵۶۹، ۵۷۰
کرمانیان، ۱۳۸، ۱۴۸، ۱۵۲، ۱۷۵، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۸		کلیمی، میور ۳۱
کرمانیان، ۲۴۳، ۲۴۹-۲۴۵، ۲۵۲، ۲۵۶، ۲۵۹، ۳۲۰		کلیمی، میور ← حکیمی، حیدر
کرمانیان، ۳۲۳، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۳۰، ۵۳۷، ۵۹۴		کنان، اسحاق ۵۲۳، ۵۲۴
		۵۳۷، ۵۳۸، ۵۸۶، ۵۸۷، ۵۸۸

کوانکا ← کوهنکا، آندره	۴۱۸	کهن‌سیون، آفاق
کوتلر، الیزابت	۲۱۱، ۲۱۰	کهن‌سیون، مهری
کوروش کبیر ← کوروش (پادشاه‌هخامنشی)	۲۷۹	کهن، صادق
کوروش (پادشاه‌هخامنشی)	۲۷۹، ۲۷۸، ۱۹۵، ۶۷، ۶۶	کهن‌صدق
۵۸، ۸۳، ۸۶، ۱۱۰، ۱۵۰	۳۶۸	کهن‌صدق، روبن
۲۸۳، ۳۲۶، ۴۵۰، ۴۵۹، ۴۸۴، ۵۵۴	۶۷، ۶۱	کهن‌صدق، سلیمان
کوروش کبیر ← کوروش (پادشاه‌هخامنشی)	۱۹۸، ۱۹۷، ۱۹۴	
کوروش ← کوروش (پادشاه‌هخامنشی)	۱۹۵	کهن‌صدق، شلمو
کوکو، هرفیر	۳۶۸	کهن‌صدق، یهودا
کون‌کار ← کوهنکا، آندره	۵۲۷، ۲۳۲	کهن، صیون
کوهن، آلبرت		کهن‌صیون، آفاق ← کهن‌سیون، آفاق
کوهن‌شوحط، سینور ← کوهن‌شوحط،	۱۱۵	کهن‌صیون، مهری ← کهن‌سیون، مهری
صینور	۳۰	کهن، عزیزاله
کوهن‌شوحط، صینور	۶۷، ۶۶، ۶۴	کهنکا، آندره ← کوهنکا، آندره
کوهن‌صدق	۱۴۷	کهن‌کا ← کوهنکا، آندره
کوهنکا، آندره	۱۹۶، ۱۱۳	کهن‌کوچک، پیناس
	۵۲۰، ۲۳۶، ۲۱۱، ۱۹۷	کهن‌کوچک، موسی
کوهن، منوچهر	۲۵۲	کهن‌ملمد، نیسان
کوهن‌هربط، آبراهام	۶۴	کهن، منوچهر
کوهی، کیوان	۳۰۴	کهنی (دکتر)
کهن	۱۶۸، ۲۸، ۲۷	کهن‌یزدی
	۵۷۰، ۴۸۳، ۲۴۳، ۲۱۸، ۱۹۹	کهن، یعقوب
کهن، دکتر ش.ز.	۲۸۲، ۲۸۱	کهنیم ۲۱۱، ۲۱۸، ۲۵۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۹۵
کهن‌چی	۵۱۹	کهنیم، آقاجان
کهن، حوا	۲۸۲	کهنیم، آقاخان
کهن، داود	۵۱۹	کهنیم، رحمت‌اله
کهن، رحمت‌اله	۳۰	کهنیم، روح‌اله ۲۳۱، ۲۳۴، ۲۵۱، ۳۵۲
کهن، رحیم	۷۹	کهنیم، عزیز
کهن، روح‌اله	۲۳۲	کهنیم، مهدی ۲۱۰، ۳۹۶، ۵۳۸

۲۳۰، ۲۲۸	گلدمن
۱۵۶	گلدن برگ، سپیر
۵۸۸	گلدواین، گیدئون
۴۰۷	گلریز
۲۷۶	گلشن
۱۵۰	گوئل، حاسیه
۳۸۵-۳۸۷	گوهری، امیر
۳۰۳	گیاهی (خانم)
	گیاهی، نجات‌اله ← گبای، نجات‌اله
۲۱۳، ۲۱۱	گیتی (آقای)
۲۷۸، ۲۷۶	گیتی (دوشیزه)

ل

۶۴	لاردو
۷۶	لاسال
۲۰۴، ۱۹۶	لاسکو
۳۷۰	لاسکو، آبه
۳۵۵	لاله‌زاری، اسحق
۲۵۱	لاله‌زاری، ایرج
۳۵۵	لاله‌زاری، حبیب
۵۰۹	لانزمن
	لاوی، راب ← لوی، راب
۱۴۲	لاوی، ویوست
۳۳۶	لاهیجی
۴۹۸، ۴۶۴، ۱۶۱، ۱۶۰	لبانون
۲۳۳	لبانون، همی‌ال
۳۴۵	لشکریان‌پور

۲۴۳	کهنیم، یعقوب
۹۵، ۹۴، ۳۱-۳۳	کهن، یوسف
۲۲۷-۲۳۱، ۲۱۶، ۱۶۶، ۱۱۰، ۲۵، ۱۰۲	
۲۵۱، ۲۴۸، ۲۴۶، ۲۴۵، ۲۳۷، ۲۳۶، ۲۳۴	
۴۶۵، ۴۰۵، ۳۸۱، ۳۸۰، ۲۵۶، ۲۵۲	
۵۴۳	کی‌نژاد

گ

۶۶	گئولا، یوسف
۴۰۶، ۳۹۸، ۳۸۱، ۲۹۲	گارسن
	گارسون، دونا ← گارسن
۴۸۶، ۴۷۶، ۴۲۹	گارودی، روزه
۲۰۷، ۲۰۵	گالانی، ژوزف
۲۵۶	گبای
۴۰۱	گبای، بنوا
۴۰۳	گبای، ژوزف
۳۸۰	گبای، عزیز
۳۸۰	گبای، ناصر
۲۶۰، ۲۵۶، ۱۲۵	گبای، نجات‌اله
۴۰۸	گرجی، عبدالله
	گرسن ← گارسن
۴۸۳، ۳۳۴	گرشوم
	گرشون ← گرشوم
۱۷۸، ۱۶۷، ۱۵۵، ۳۰	گرویر
۳۰۴	گلپر، فریدون
۴۹۳	گلدشتاین، باروخ
۳۸۰، ۲۲۹، ۲۲۸، ۱۰۲	گلداماير

۴۰۰، ۳۰	ماه گرفته، بنیاهو	۴۹	لنین
۴۰۱	ماه گرفته، شموئیل	۲۳۹، ۱۷۰، ۱۰۳، ۹۶، ۹۵	لوبرانی، اوری
۳۶۶، ۳۴۹، ۳۴۸، ۳۴۴	ماهوتیان	۵۹۲، ۵۶۶، ۵۶۵، ۵۲۸، ۵۱۳-۵۱۵، ۲۵۰	
۵۰۹	مایر، دانیل	۱۸۹	لوی، اسحاق
۳۸۸	مایر، عبدالله	۱۹۳	لوی، اسحاق مئیر
۳۶۸، ۳۵۲، ۳۰۸، ۲۸۷	مبصر	۶۱، ۵۸، ۵۷	لوی، حبیب
۲۸۹	مبصر، مریم	۳۵۸، ۲۱۷، ۶۴-۶۷، ۶۲	
۳۵۸، ۳۳۶، ۲۵۲	مبصری	۱۴۸، ۱۴۷	لوی، راب
۵۲۰	متحد (آقای)	۵۴۴، ۳۹۵، ۱۹۳-۱۹۹، ۱۸۷	
۲۹۹	متحده، امانوئل	۴۶۹	لویز، شمعون
۴۱۱، ۴۰۲	متحده، حق نظر	۵۴۴	لوی، شمعون
۴۱۱	متحده، رحیم	۲۳۹، ۱۱۹	لوی، اریه
۲۹۹	متحده، یوسف	۵۲۷، ۵۲۶، ۵۱۳، ۳۷۹، ۲۵۰	
۲۱۰	متین، نعمت‌اله		لویی، راب ← لوی، راب
۵۱۹	مجرد، جمشید	۱۴۸	لی‌پین
۵۵۸	محبوبیان، تورج		لیون، اریه ← لوی، اریه
۲۱۰	محبی، داود	۳۱۱، ۲۶۲	لیونه
۲۶۷	مراد، استر		
۲۶۷، ۵۱۹	مراداف، ایران		
۲۶۷	مراداف، یعقوب		
	مرادپور، شمسی ← حکمت، شمسی		
۲۵۶	مراد، سلیم	۶۶	مئیر، شموئیل
۵۸۸	مرادی	۷۶	مارکس، کارل
۳۸۰، ۲۳۸، ۱۲۵	مرادی، اسحق	۶۷	ماری، داود
۲۰۹	مرادیان، سارا	۴۱۰	ماسیری، بنیاهو
۶۷، ۶۶	مرادی، داود	۶۷، ۶۶	ماشیح، میرزا آقا حمیم
۲۱۵	مرادی، سلیمان داود	۲۰۹	ماکل
۴۱۸	مرادی، سمیرا	۳۵۵	مالک (دکتر)
	مرادی، شمسی ← حکمت، شمسی	۳۸۰	ماهفر، ژاک

۳۱۴، ۶۱	معلم، مرتضی	۲۶۷	مرادی، یعقوب
۳۰۴	مقبوله (خانم)	۲۱۵	مردخای، آقادات
۲۵۲	مقدم، گلبدان	۲۱۵	مردخای، اسحق
۳۵۷	مکابی (خانم)	۵۷۷	مروتی، عبدالله
۲۷۹، ۲۷۸، ۲۳۶، ۱۶۶	ملامد	۳۸۰	مروتی، منصور
۲۵۶	ملامد، جمشید	۵۶۰	مسعودی
۲۵۸	ملامد، خنیا	۲۵۱	مسنن، ابراهیم
۵۶۷، ۱۹۲	ملایم	۲۵۱، ۲۱۷	مسنن، مظفر
۴۰۹، ۴۰۸	ملایم، پرویز	۴۳۲، ۳۲۶، ۲۵	مسیح
۷۵	ملک، حسین	۳۸۷، ۹۹	مشاط
۴۴۶	ملک حسین (شاه اردن)	۵۲۴	مشاهری
۲۱۵	ملمد، حسین	۲۱، ۲۰	مشایخی
۲۵۱	ملمد، راوین	۷۵	مشهدیان، حبیب
۲۵۱	مناسبیان، رحیم		مشهدیان، سیون ← مشهدیان، صیون
۲۵۱، ۲۴۳	مناسبیان، روح‌اله	۷۵، ۷۴	مشهدیان، صیون
۲۱۸	مناسبیان	۱۰۹	مشیرالدوله، میرزا حسین خان
۳۴۱، ۳۴۰، ۲۱۷	منتخب	۶۶، ۶۱	مصاچی، بنیامین
	منتخب‌تهرانی، نصرت‌اله ← منتخب، نصرت‌اله	۴۰۷	مصورالملک (حاج)
۲۵۱	منتخب، خداداد	۳۴۳	مطلوبیان (دکتر)
۲۲۷	منتخب، عنایت‌اله	۵۷۷	مطیعی، آقاجان
۲۵۱، ۲۴۳، ۲۳۲، ۲۳۱		۵۷۷	مطیعی، حاتم
	منتخب، غیاث‌اله ← منتخب، عنایت‌اله	۵۷۷	مطیعی، رستم
۲۷۸، ۲۷۶	منتخب، گیتی	۵۷۷	مطیعی، شکراله
۲۱۹، ۲۱۸	منتخب، نصرت‌اله	۲۸۰	مظفریان
۳۴۱، ۲۵۱، ۲۴۳، ۲۳۱، ۲۲۷		۲۰۹	معتمد، پروین
۴۶۷، ۱۳۷، ۱۳۶	منصور	۲۰۸	معزی (مهندس)
	منصور ← موسی‌زاده، منصور	۳۴۰، ۲۶۲	معلم
۳۵۹	منظورالحق	۳۱۷، ۳۱۴	معلم، حمید
۳۳۶	منظوراله	۴۵۵	معلم، روت

۵۹۲	میخاوایسکی، الیا هو	۳۲۴	منظوراله‌ایزاک، صیون
۱۱۰	میرزا ملک‌خان	۲۱۶، ۱۶۸	موره
۳۸۷	میرزایی	۵۸۸، ۵۸۶، ۵۸۴، ۵۳۷، ۵۲۳-۵۲۵	
۳۴۳	میرفندرسکی	۱۲۶، ۱۲۵	موره، ابراهیم
	میرنصیری ← نصیری	۲۳۳، ۲۳۲، ۲۲۷، ۱۶۰، ۱۴۸، ۱۳۱	
۱۲۶	میرهارونی، عنایت‌اله	۳۴۰، ۳۲۱، ۳۲۰، ۲۵۲، ۲۴۸، ۲۳۶	
	میزراحی ← راد، ابراهیم	۵۲۵، ۵۱۴، ۵۱۳، ۴۶۴، ۴۶۱	
۲۱۱، ۲۱۰	میشل، شکراله	۱۲۶	موره، استر
۲۱۱	میشی، شکراله	۲۵۲	موره، حییم
	میشی، شکراله ← میشل، شکراله	۲۷۵، ۱۲۵	موره (خانم)
۳۳۹	میکائیل، حبیب‌اله	۲۸۳	موره کاشانی (خانم)
		۲۱۳	موریم (خانم)
			موسی‌زاده، سیون ← موسی‌زاده، صیون
		۵۵۱، ۵۵۰	موسی‌زاده، صیون
		۱۴۱، ۱۳۶	موسی‌زاده، منصور
		۵۶۸، ۴۵۷	
۴۳۳، ۴۴	ناپلئون	۳۶۷	موسی‌نژاد، الیاس
۳۶۵	ناتال، شاول	۳۶۷	موسی‌نژاد، یوسف
۱۲۵، ۳۰	ناتان	۲۱۵	موشه‌دیان، آقابابا
۱۵۵، ۳۰	ناخن	۴۳۲	مولوخ، سولومون
۵۵۲، ۲۳۶، ۱۷۸، ۱۶۷، ۱۶۶		۴۳۴	مونتگیو، ساموئل
	ناخون ← ناخن	۴۳۳	مونتفیوری، موسی
	نارگیس، اوزی ← نارگیس، عوزی	۳۳	مهدی
۱۶۵-۱۶۸	نارگیس، عوزی		
۱۵۰، ۱۴۴	ناس	۱۲۶	مهرافزا، رحمت‌اله
۴۷۳، ۲۴۳، ۱۸۸، ۱۴۶	ناسن، یوسف	۲۱۲، ۲۱۱، ۲۰۳	مهران (دکتر)
۱۷۸	ناسی	۵۱۹	مهربان (آقای)
۴۳۲	ناسی، دون ژوزف	۴۱۱	مهربان، شمعون
	ناس، یوسف ← ناسن، یوسف	۲۰۶	مهرخواه، گیتی
۱۰۹-۱۱۲، ۵۸	ناصرالدین‌شاه (قاجار)	۲۱۵	میخائیلی، حاج‌موشه

۲۵۱	نورافشان، نوراله	۶۱	ناقی، سلیمان
۵۳۸	نورانی، (دکتر) منصور		ناموردی، یاکوب ← نیمرودی، یعقوب
۳۱۸	نورایی		ناموردی، یعقوب ← نیمرودی، یعقوب
	نورایی، منصور ← نورانی، منصور	۱۳۴	ناوون، اسحاق
۳۰	نورپرور، نوراله	۷۲، ۶۰	نتصر، آمنون
۲۵۶	نورمند (مهندس)	۲۰۰	نتنالی، عبدالله
۵۸۸	نهایی	۳۸۴	نخشیون
	نهایی، خلیل ۲۴۶، ۲۵۷، ۲۴۷، ۲۵۲	۱۶۴	ندار
	۲۵۶، ۲۵۷، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۸، ۵۹۱، ۵۹۳	۵۷۱، ۵۱۱	نریمان (ستوان)
۵۳۷	نهایی، کامران	۳۳۵	نسبی طبری، منوچهر
۵۱۹	نهدار	۳۰۴	نسترن، جمیله
۲۷۰	نهمادی (خانم)	۱۳۹	نصرت، طالع
۳۲۲	نهمودی (خانم)	۳۰۴	نصرتی، فلور
۳۶۷	نهورای، آقابابا	۵۸۴	نصیرزاده
۳۶۷	نهورای، ابراهیم	۲۱۰، ۱۷۲، ۱۰۰	نصیری
۶۷، ۶۶، ۶۴	نهورای، البو	۵۳۵، ۵۳۳، ۵۲۲، ۳۴۹، ۲۹۰، ۲۶۷	
۱۰۲	نهورای، لقمان	۳۷۹	نظریان
۲۵۲	نهورایی (مهندس)	۳۸۰	نظریان، پرویز
۴۶۹	نیساری	۲۵۲	نظریان، مهندس
۵۸۱	نیک‌روز، ابراهیم	۳۸۰	نظریان، یونس
۴۱۸	نیک‌فهم، عشرت	۴۱۵	نظیری، (دکتر) یعقوب فرج‌اله
	نیکوخواه، فرهاد، ۹۸، ۲۱۹	۳۳۶	نعیم
۳۱۷	نیکو، سینا	۹۲، ۹۱، ۸۵، ۶۶-۶۹	نعیم، عزیزاله
۲۵۸	نیکو، صالح	۴۲۱	نفتچی، ابراهیم
۵۹۴	نیکوکار (خانم)	۲۱۱، ۲۰۸	نفیسی
۳۵۷	نیلاود، پرویز	۲۰۰	نگاری، یعقوب
۱۳۴	نیمرودی، صیون	۳۱۴، ۲۸۹	نواب
	نیمرودی، یعقوب ۲۴، ۳۷، ۹۵، ۱۰۲	۵۴۸	نورآذر، اردشیر
۴۷۳، ۱۸۶، ۱۸۳، ۱۷۹، ۱۴۸، ۱۴۵، ۱۳۴		۲۳۱، ۲۱۸	نورافشان

نیوتون، پیترو	۱۸	هارونیان، جان	۲۵۱
		هارونیان، رحیم	۲۵۱
		هارونیان، ژان	۲۵۶، ۱۲۵
		هارونیان، مسعود	۲۵۶، ۲۵۱
		هاریشون، راب‌نسیم	۲۸۲، ۲۸۱
وانقی، احمد	۳۳۴		۵۶۹، ۴۰۵، ۳۴۲، ۳۴۱
واکسمن، یوسف	۱۰۴	هاس، دان	۱۲۷
وایزمن	۴۳۷، ۶۴	هاشمی	۵۵۲
وایزمن، حیم	۴۴۴، ۷۱، ۶۸، ۶۵	هاشمی، داریوش	۴۱۳، ۳۰۹
وجدانی (آقا)	۳۸۰	هاشمی‌شباب	۳۹۵
وجدانی، آقایی	۳۶۵	هامیل (دکتر)	۱۵۰
وجدانی، الیاس	۳۶۵	هد (پروفسور)	۲۶، ۲۵
وجدانی (خانم)	۲۰۹	هرتصل، تئودور	۷۰، ۴۷، ۴۶
وحمانی، سپیر	۵۲۹، ۴۶۸		۴۸۷، ۴۸۶، ۴۷۴، ۴۳۵، ۴۳۴، ۱۸۳
وحیدکاشانی، خسرو	۲۴	هرمان	۸۲
ونزر، ویکتور	۲۱۰	هرمن (دکتر)	۳۷۰
ویزمن ← وایزمن		هس، موزس ← هس، موسی	
ویکتوری	۵۲۰، ۲۸۰	هس، موسی	۷۷
ویکتوریا (ملکه)	۱۱۱	هفت‌گلی، علی	۷۵
		همت، سلیمان	۱۴
		همتی	۳۳۷، ۳۳۶، ۳۳۳، ۳۳۲، ۲۵۲
		همتی، سعید	۱۸۰
		همدانیان، حسین	۸۲، ۸۱
		همدانیان، علی	۸۲
		هندی‌زاده (خانم)	۲۱۳
		هودایان ← معلم، مرتضی	
		هوشنگ	۳۳
		هوشنگی	۳۷۱
		هوگی، عبودی	۲۸۲، ۲۸۱
هاتلکی	۵۶۷، ۳۲۰		
هاراشی، رشیون لصیون راب‌نسیم ←			
هاریشون، راب‌نسیم			
هاران	۲۳۳، ۲۳۲، ۱۲۴، ۱۲۳		
هاران، یشعیا هو	۱۶۹، ۱۲۷، ۱۲۶		
هارونیان	۲۳۶، ۱۶۸		

و

ه

۱۲۶	یدیدصیون، پرویز	۲۲۳، ۲۲۱، ۱۹۲، ۱۰۲، ۹۵	هویدا
۳۴۵	یدیدصیون، موسی	۲۰۸	هیبرر، ویلیام
	یدید، فلورا ← یدیدیان، فلورا	۳۰۹، ۵۱	هیتلر [آدولف]
۲۷۸، ۲۷۷	یدیدیان، فلورا	۵۰۹، ۴۷۴، ۴۳۸	
۳۰	یروشلمی، موسی	۷۶	هیرش، کارل
	یروشلمی، شمعون ← اورشلیمی، شمعون		
۳۱۸	یروشلمی، لاله		
۳۱۴، ۲۵۲	یشعیا، پرویز		
۱۱۲	یعقوب		
۳۹۸	یعقوبزاده، نجات‌اله	۴۰۲	یاحید، روبین
۴۰۶، ۴۰۲، ۴۰۱		۳۲۴	یاحید (مهندس)
۶۹	یعقوب، عذرا		یاخیه (مهندس) ← یافیه (مهندس)
۱۲۶	یعقوبیان، ابراهیم	۴۰۰	یادگاران، ملاشمعون
۴۲۱	یعقوبی، یعقوب	۵۱۷	یادگاری (دکتر)
۲۴۴، ۱۷۰، ۱۶۰، ۲۴	یگانه (دکتر)	۳۳۵	یادگاری، نصرت‌اله
۳۸۱، ۲۳۳	یلوز، راب	۳۰۴	یارشائل، رفیع
	یم‌توب ← یمطوب	۲۵۱	یاشار، ابراهیم
۳۵۲، ۱۶۸	یمطوب	۲۵۱	یاشارال، یوسف
۵۸۸، ۵۸۴، ۵۸۳، ۵۱۹، ۳۷۸		۴۱۰	یاشارپور، سلیمان
	یمطوب، عطااله ← یومطوب، عطااله	۲۳۶	یاشارل
۳۳۶	یوآب	۵۵۸	یاشارل، شاهرخ
۵۹۴، ۵۶۵	یوتوت	۲۸۹	یافالوی (خانم)
۶۶، ۶۱	یودعیم، حاخام	۴۶۵، ۱۴۹	یافیه (مهندس)
۳۰۴	یوسف، پرویز	۱۴۲	یاکو
۲۰۹	یوسفزاده، پروانه		یحزقل ← حق‌نظر، حکیم
۶۷	یوسفی، حبیب	۵۷۰، ۵۶۹، ۵۱۰	یحیی (دکتر)
۶۶	یوسفی، حبیب‌اله	۳۷۸، ۳۴۰، ۲۶۲	یدیدصیون
۲۹۲	یوسفی، حشمت	۵۹۴، ۵۸۸، ۵۸۴، ۵۸۳، ۵۶۵، ۵۳۷	
۴۵۶، ۱۳۶-۱۳۸	یوسفی، رفیع	۳۴۵	یدیدصیون، آقاجان

۵۲۴	یومطوب
۲۷۸	یومطوب، پروانه
۲۷۸	یومطوب، پریچهر
۵۲۵، ۴۶۵، ۱۶۶	یومطوب، عطااله
۵۶۶	یونس
۵۰۸	یونسکو، اوژن
۲۰۹	یونسی (خانم)
	یوشلیمی، شمعون ← اورشلیمی، شمعون

اسناد و تصاویر

انتقال یهود به فلسطین

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۲۴۲/۱-۳۰۳

موضوع: امنیت یهود	تاریخ: ۲۷/۶/۶۷
محل: تهران	تاریخ وصول: ۲۷/۶/۶۷
طبقه: مخفی	تاریخ گزینی: ۲۷/۶/۶۷

تیم: ۹-۷

محرمانه

از راست: سازمان‌های یهودی در ایران، به واسطه فعالیت‌های خود، در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، اقدامات مختلفی را در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، انجام داده‌اند. از جمله: ...

از چپ: ...

تیم: ۹-۷

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۷۵۲-۳-۳۰۳

موضوع: امنیت یهود	تاریخ: ۲۷/۶/۶۷
محل: تهران	تاریخ وصول: ۲۷/۶/۶۷
طبقه: مخفی	تاریخ گزینی: ۲۷/۶/۶۷

تیم: ۹-۷

محرمانه

از راست: سازمان‌های یهودی در ایران، به واسطه فعالیت‌های خود، در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، اقدامات مختلفی را در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، انجام داده‌اند. از جمله: ...

از چپ: ...

تیم: ۹-۷

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۱۲۱۱-۱-۳۰۳

موضوع: امنیت یهود	تاریخ: ۲۸/۶/۶۷
محل: تهران	تاریخ وصول: ۲۸/۶/۶۷
طبقه: مخفی	تاریخ گزینی: ۲۸/۶/۶۷

تیم: ۹-۷

محرمانه

از راست: سازمان‌های یهودی در ایران، به واسطه فعالیت‌های خود، در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، اقدامات مختلفی را در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، انجام داده‌اند. از جمله: ...

از چپ: ...

تیم: ۹-۷

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۲۹۱۸۶-۱-۳۰۳

موضوع: امنیت یهود	تاریخ: ۲۹/۶/۶۷
محل: تهران	تاریخ وصول: ۲۹/۶/۶۷
طبقه: مخفی	تاریخ گزینی: ۲۹/۶/۶۷

تیم: ۹-۷

محرمانه

از راست: سازمان‌های یهودی در ایران، به واسطه فعالیت‌های خود، در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، اقدامات مختلفی را در جهت تضعیف و تضعیف‌پذیری ایران، انجام داده‌اند. از جمله: ...

از چپ: ...

تیم: ۹-۷

[illegible]

شماره: ۴۷۲۴
 تاریخ: ۲۶/۱۲/۶۰
 وزارت امور خارجه
 سازمان اطلاعات امنیت کشور
 موضوع: ملازمان گذرنامه افراد پیرو ده کشور اسرائیل
 خلاصه: این سند دستور فراموش میسرید بنگرید از سفیر اسرائیلیان گذرنامه افراد پیرو ده کشور اسرائیل را به وزارت امور خارجه ارسال دارند و از طریق آن وزارتخانه به پناهندگی خاصه ای ایران و اسرائیل اعلام گردد که هیچگاه این سفیر اسرائیلیان را به ورود بازران و دیگران به گذرنامه اسرائیلی به ملازمان آنان ترتیب ندهد.

رئیس هیأت زان اطلاعات و امنیت کشور: سرته باقریان
 ۱۳۴۰
 ۲۹/۱۲/۶۰
 وزارت امور خارجه اداره امنیت بارگشت
 ۲۹/۱۲/۶۰
 خلیلی و جرمانی
 ۲۹/۱۲/۶۰

۴۷۲۴
 ۲۶/۱۲/۶۰
 وزارت امور خارجه
 سازمان اطلاعات امنیت کشور
 موضوع: ملازمان گذرنامه افراد پیرو ده کشور اسرائیل
 خلاصه: این سند دستور فراموش میسرید بنگرید از سفیر اسرائیلیان گذرنامه افراد پیرو ده کشور اسرائیل را به وزارت امور خارجه ارسال دارند و از طریق آن وزارتخانه به پناهندگی خاصه ای ایران و اسرائیل اعلام گردد که هیچگاه این سفیر اسرائیلیان را به ورود بازران و دیگران به گذرنامه اسرائیلی به ملازمان آنان ترتیب ندهد.

رئیس هیأت زان اطلاعات و امنیت کشور: سرته باقریان
 ۱۳۴۰
 ۲۹/۱۲/۶۰
 وزارت امور خارجه اداره امنیت بارگشت
 ۲۹/۱۲/۶۰
 خلیلی و جرمانی
 ۲۹/۱۲/۶۰

مختار وزیر

سازمان اطلاعات امنیت کشور

شماره: ۱۱۱/۱۱۱

تاریخ: ۱۳۵۰/۰۴/۰۵

موضوع: ...

در تاریخ ۱۳۵۰/۰۴/۰۵ به استحضار می‌رساند که ...

... (متن ادامه دارد) ...

محرمانه

مختار وزیر

سازمان اطلاعات امنیت کشور

شماره: ۱۱۱/۱۱۱

تاریخ: ۱۳۵۰/۰۴/۰۵

موضوع: ...

در تاریخ ۱۳۵۰/۰۴/۰۵ به استحضار می‌رساند که ...

... (متن ادامه دارد) ...

محرمانه

خیلی و حرمانه

شماره: ۱۱۱/۱۱۱

تاریخ: ۱۳۵۰/۰۴/۰۵

موضوع: ...

در تاریخ ۱۳۵۰/۰۴/۰۵ به استحضار می‌رساند که ...

... (متن ادامه دارد) ...

خیلی و حرمانه

آمار خطیان گذرنامه طبعی کشور اسرائیل در ماه ایل‌حال ۱۳۶۱

شماره	تاریخ	تعداد گذرنامه صادره	تعداد همراهان هم	جمع کل
۱	فروردین	۵۲	۸۱	۱۲۹
۲	اردیبهشت	۴۴	۷۸	۱۲۲
۳	خرداد	۸۲	۱۱۸	۱۲۰
۴	بهمن ماه ایل‌حال	۱۲۹	۲۱۲	۳۴۱

خیلی و حرمانه

خیلی محرماۓ

محکمات و دستاویزات
وزارت معاش و تجارت
اسلام آباد

در خانه

در به ۱۳۹۶/۱۲/۲۴ - ۱۳۹۶/۱۰/۲۴ چون حرکت اعدام بر طبق سی
و مورد اقلیتها و حتی در زیویط اقلیتها آراء را در که حیانه از اقلیتها را
نکته برآوردند در جراحی و اقلیتها به شماره ۱۳۹۶/۱۰/۲۴ - ۱۳۹۶/۱۰/۲۴ هم
ایستادند از طرف آن اداره که بعضی آید و بعضی دیگر بعضی از اقلیتها را
سیاستی ندارند که اسرائیلیها و شتایی دولت شیخ خود از طرف دولت
برآورند جهت آماده کردن پیوسته با آن تمام ایران برای بازگشت با اسرائیل
ایستادند. این اداره که بعضی در بعضی از اقلیتها ایستادند
- ایستادند -

روزنامه بزرگ ایران - هفتم - هشتم

[illegible]

شماره، محور مازد

تکرافات وارده

۱- از شیراز
۲- به تهران
۳- لندن ۲۷/۸/۱۱
۴- عمده ۱۲۵۱

نمبره

آقای ناخن ناپایده دولت اسرائیل چند روزی است بمسیراز وارد
واشنگتن که قصد مهاجرت فلسطین را دارند صورت تهیه -
مینمایند مقرر مینماید ریه ساوالا را در مقابل اسلارالیه
اعلام دارند . ۸۳۰ - ۱۱/۸/۶۱ خرمشهر

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
الذي جاء به الهدى والبرهان
آمين

$$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) = \frac{1}{2}$$

خیلی محرم ماذا

طریقہ بندی و عناصہ

۱- تعداد دانشمندان: ۳
 ۲- تعداد استادان: ۳
 ۳- تعداد محققان: ۳
 ۴- تعداد دانشجویان: ۳
 ۵- تعداد هیئت مدیره: ۳
 ۶- تعداد هیئت مدیره: ۳
 ۷- تعداد هیئت مدیره: ۳
 ۸- تعداد هیئت مدیره: ۳
 ۹- تعداد هیئت مدیره: ۳
 ۱۰- تعداد هیئت مدیره: ۳

مجموعه کتابهای دکتر آنگره در کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

[illegible]

سیلی محترم مانہ

بابہ یحییٰ حیات

1. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

[illegible]

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

ח.ג. 9/9

[illegible]

کمک‌های مالی یهود ایران به اسرائیل

سند بندي حفاظتي
گزارش خبر

درجه فوریت

۷۶۹۹ - منبع	صفحه یکم از ... صفحه
۴۵۳۱۸ - منشأ	نسخه شماره ... از ... نسخه
۴۵۳۱۸ - تاریخ وقوع	۱ - ۳۴۱
۴۵۳۱۸ - تاریخ رسیدن خبر به منبع	۲ - از ۴۵۳۱۸
۴۵۳۱۸ - تاریخ رسیدن خبر بر مبنای عملیات	۳ - شماره گزارش ۴۵۳۱۸
۴۵۳۱۸ - محل	۴ - تاریخ گزارش ۴۵۳۱۸
۱۲ - ملاحظات حفاظتی	۵ - پیوست
	۶ - گیرندگان خبر

موضوع: جمع بندی اعلامیه برای اسرائیل

از ساعت ۲۰:۲۰ روز ۲۵/۳/۱۸ تا بدست آتای نورانی تأسیس سیاسی اسرائیل در ایران عمده ای در حدود ۳۳ نفر از فراسایری میقیم تهران داعضی فعلی ملت در تهران آتای نورانی واقع در خیابان رشت شماره های ۹۰-۱۰۱ حفدر بهرسانده اند

رشد آتای نورانی ضمن سخنرانی در جمع: «وضع اقتصادی اسرائیل تفصیل نمی داند است پس آتای یوس در آدل تاخنده اسرائیل در ایران راجع تاریخ میورد فریاد از جنبه نه تنها اعراب اسرائیل سخن گفت پس یک حلقه نیمه از آفرین ضد اسرائیل با اعراب معترضی این که اردو شد پس بحث در مورد آدری آتای برای کمک با اسرائیل پس آدر در گزارش یکدیگر میقیم تهران عهد برار است در تاریخ آدری و تبلیغ تحریک آتای در این حلقه در ساعت ۲۴ خاتمه پذیرفته

۲۱۵۸

درگاه

طبقه بندی حفاظتی

درگاه
به بخش

۵۲-۱۳۱

خوابگاه

شماره: ۴۴۹۹ - ۴۴۹۹

نام: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

خوابگاه

شماره: ۴۴۹۹ - ۴۴۹۹

نام: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ...

نام: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ...

نام: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

توضیحات: ...

مجلس شورای ملی یهودان ایران
 ۱۳۱ خیابان ولیعصر تهران ۱۳۱
 ۱۳۱ خیابان ولیعصر تهران ۱۳۱

شاب آقای حسن بهاری
 تل آبی - ۰ -

به پیوسته از حرکت جنبانی در سال فرستادگان فعال خیریت در
 تل آبی برای بدین نامه نامه - مجمع خیریت - که به پیوسته تشکیل بنای
 باستان کنیای یهودان ایرانی مجمع تل آبی بنای کنیای کلک در تاریخ
 ۱۳۸۶/۲۱ برابر ۱۳۸۶/۲۱ بر روی صند آید و آن شاب نیز به پیوسته به پیوسته ایرانی
 با این شماره کت فرموده به انجمن کنیای کلک از جنبانی اخبار به پیوسته
 و از این زمان به پیوسته و به پیوسته جنبانی و از این زمان به پیوسته

با تقدیم احترامات باقی ماند
 رئیس انجمن کنیای کلک
 شمس الدین لاریجانی

مجلس شورای ملی یهودان ایران
 ۱۳۱ خیابان ولیعصر تهران ۱۳۱

شاب آقای حسن بهاری
 تل آبی - ۰ -

به پیوسته از حرکت جنبانی در سال فرستادگان فعال خیریت در
 تل آبی برای بدین نامه نامه - مجمع خیریت - که به پیوسته تشکیل بنای
 باستان کنیای یهودان ایرانی مجمع تل آبی بنای کنیای کلک در تاریخ
 ۱۳۸۶/۲۱ برابر ۱۳۸۶/۲۱ بر روی صند آید و آن شاب نیز به پیوسته به پیوسته ایرانی
 با این شماره کت فرموده به انجمن کنیای کلک از جنبانی اخبار به پیوسته
 و از این زمان به پیوسته و به پیوسته جنبانی و از این زمان به پیوسته

با تقدیم احترامات باقی ماند
 رئیس انجمن کنیای کلک
 شمس الدین لاریجانی

مجلس شورای ملی یهودان ایران
 ۱۳۱ خیابان ولیعصر تهران ۱۳۱

شاب آقای حسن بهاری
 تل آبی - ۰ -

به پیوسته از حرکت جنبانی در سال فرستادگان فعال خیریت در
 تل آبی برای بدین نامه نامه - مجمع خیریت - که به پیوسته تشکیل بنای
 باستان کنیای یهودان ایرانی مجمع تل آبی بنای کنیای کلک در تاریخ
 ۱۳۸۶/۲۱ برابر ۱۳۸۶/۲۱ بر روی صند آید و آن شاب نیز به پیوسته به پیوسته ایرانی
 با این شماره کت فرموده به انجمن کنیای کلک از جنبانی اخبار به پیوسته
 و از این زمان به پیوسته و به پیوسته جنبانی و از این زمان به پیوسته

با تقدیم احترامات باقی ماند
 رئیس انجمن کنیای کلک
 شمس الدین لاریجانی

مجلس شورای ملی یهودان ایران
 ۱۳۱ خیابان ولیعصر تهران ۱۳۱

شاب آقای حسن بهاری
 تل آبی - ۰ -

به پیوسته از حرکت جنبانی در سال فرستادگان فعال خیریت در
 تل آبی برای بدین نامه نامه - مجمع خیریت - که به پیوسته تشکیل بنای
 باستان کنیای یهودان ایرانی مجمع تل آبی بنای کنیای کلک در تاریخ
 ۱۳۸۶/۲۱ برابر ۱۳۸۶/۲۱ بر روی صند آید و آن شاب نیز به پیوسته به پیوسته ایرانی
 با این شماره کت فرموده به انجمن کنیای کلک از جنبانی اخبار به پیوسته
 و از این زمان به پیوسته و به پیوسته جنبانی و از این زمان به پیوسته

با تقدیم احترامات باقی ماند
 رئیس انجمن کنیای کلک
 شمس الدین لاریجانی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۴/۲۱

شماره: ۴۵/۴۰

گروه: ۱

موضوع: ...

این وزارتخانه به استحضار می‌رساند که ...

با توجه به ...

لذا خواهشمند است ...

اینجانب ...

با احترام ...

مهر و امضاء ...

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور خارجه

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۴/۲۱

شماره: ۴۵/۴۰

گروه: ۱

موضوع: ...

این وزارتخانه به استحضار می‌رساند که ...

با توجه به ...

لذا خواهشمند است ...

اینجانب ...

با احترام ...

مهر و امضاء ...

جمهوری اسلامی ایران

شماره سند: ۳۲۱/۵۸۹۸

تاریخ: ۱۳/۵/۸۸

موضوع: ...

جمهوری اسلامی ایران

شماره سند: ۳۲۱/۵۸۹۸

تاریخ: ۱۳/۵/۸۸

موضوع: ...

بسم الله الرحمن الرحيم

این سند به موجب ...

تاریخ: ۱۳/۵/۸۸

بسم الله الرحمن الرحيم

این سند به موجب ...

تاریخ: ۱۳/۵/۸۸

این سند به موجب ...

تاریخ: ۱۳/۵/۸۸

این سند به موجب ...

تاریخ: ۱۳/۵/۸۸

خیلی محرمانه

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

۲۹۹۵

خیلی محرمانه

خیلی محرمانه

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

۲۹۹۵

خیلی محرمانه

خیلی محرمانه

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

۲۹۹۵

خیلی محرمانه

سری

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

شماره سند: ۲۹۹۵
تاریخ: ۱۳۰۵/۰۵/۰۵

موضوع: ...

۲۹۹۵

سری

۱۳۰۲
 ۱۳۰۳
 ۱۳۰۴
 ۱۳۰۵
 ۱۳۰۶
 ۱۳۰۷
 ۱۳۰۸
 ۱۳۰۹
 ۱۳۱۰
 ۱۳۱۱
 ۱۳۱۲
 ۱۳۱۳
 ۱۳۱۴
 ۱۳۱۵
 ۱۳۱۶
 ۱۳۱۷
 ۱۳۱۸
 ۱۳۱۹
 ۱۳۲۰
 ۱۳۲۱
 ۱۳۲۲
 ۱۳۲۳
 ۱۳۲۴
 ۱۳۲۵
 ۱۳۲۶
 ۱۳۲۷
 ۱۳۲۸
 ۱۳۲۹
 ۱۳۳۰
 ۱۳۳۱
 ۱۳۳۲
 ۱۳۳۳
 ۱۳۳۴
 ۱۳۳۵
 ۱۳۳۶
 ۱۳۳۷
 ۱۳۳۸
 ۱۳۳۹
 ۱۳۴۰
 ۱۳۴۱
 ۱۳۴۲
 ۱۳۴۳
 ۱۳۴۴
 ۱۳۴۵
 ۱۳۴۶
 ۱۳۴۷
 ۱۳۴۸
 ۱۳۴۹
 ۱۳۵۰
 ۱۳۵۱
 ۱۳۵۲
 ۱۳۵۳
 ۱۳۵۴
 ۱۳۵۵
 ۱۳۵۶
 ۱۳۵۷
 ۱۳۵۸
 ۱۳۵۹
 ۱۳۶۰
 ۱۳۶۱
 ۱۳۶۲
 ۱۳۶۳
 ۱۳۶۴
 ۱۳۶۵
 ۱۳۶۶
 ۱۳۶۷
 ۱۳۶۸
 ۱۳۶۹
 ۱۳۷۰
 ۱۳۷۱
 ۱۳۷۲
 ۱۳۷۳
 ۱۳۷۴
 ۱۳۷۵
 ۱۳۷۶
 ۱۳۷۷
 ۱۳۷۸
 ۱۳۷۹
 ۱۳۸۰
 ۱۳۸۱
 ۱۳۸۲
 ۱۳۸۳
 ۱۳۸۴
 ۱۳۸۵
 ۱۳۸۶
 ۱۳۸۷
 ۱۳۸۸
 ۱۳۸۹
 ۱۳۹۰
 ۱۳۹۱
 ۱۳۹۲
 ۱۳۹۳
 ۱۳۹۴
 ۱۳۹۵
 ۱۳۹۶
 ۱۳۹۷
 ۱۳۹۸
 ۱۳۹۹
 ۱۴۰۰
 ۱۴۰۱
 ۱۴۰۲
 ۱۴۰۳
 ۱۴۰۴
 ۱۴۰۵
 ۱۴۰۶
 ۱۴۰۷
 ۱۴۰۸
 ۱۴۰۹
 ۱۴۱۰
 ۱۴۱۱
 ۱۴۱۲
 ۱۴۱۳
 ۱۴۱۴
 ۱۴۱۵
 ۱۴۱۶
 ۱۴۱۷
 ۱۴۱۸
 ۱۴۱۹
 ۱۴۲۰
 ۱۴۲۱
 ۱۴۲۲
 ۱۴۲۳
 ۱۴۲۴
 ۱۴۲۵
 ۱۴۲۶
 ۱۴۲۷
 ۱۴۲۸
 ۱۴۲۹
 ۱۴۳۰
 ۱۴۳۱
 ۱۴۳۲
 ۱۴۳۳
 ۱۴۳۴
 ۱۴۳۵
 ۱۴۳۶
 ۱۴۳۷
 ۱۴۳۸
 ۱۴۳۹
 ۱۴۴۰
 ۱۴۴۱
 ۱۴۴۲
 ۱۴۴۳
 ۱۴۴۴
 ۱۴۴۵
 ۱۴۴۶
 ۱۴۴۷
 ۱۴۴۸
 ۱۴۴۹
 ۱۴۵۰
 ۱۴۵۱
 ۱۴۵۲
 ۱۴۵۳
 ۱۴۵۴
 ۱۴۵۵
 ۱۴۵۶
 ۱۴۵۷
 ۱۴۵۸
 ۱۴۵۹
 ۱۴۶۰
 ۱۴۶۱
 ۱۴۶۲
 ۱۴۶۳
 ۱۴۶۴
 ۱۴۶۵
 ۱۴۶۶
 ۱۴۶۷
 ۱۴۶۸
 ۱۴۶۹
 ۱۴۷۰
 ۱۴۷۱
 ۱۴۷۲
 ۱۴۷۳
 ۱۴۷۴
 ۱۴۷۵
 ۱۴۷۶
 ۱۴۷۷
 ۱۴۷۸
 ۱۴۷۹
 ۱۴۸۰
 ۱۴۸۱
 ۱۴۸۲
 ۱۴۸۳
 ۱۴۸۴
 ۱۴۸۵
 ۱۴۸۶
 ۱۴۸۷
 ۱۴۸۸
 ۱۴۸۹
 ۱۴۹۰
 ۱۴۹۱
 ۱۴۹۲
 ۱۴۹۳
 ۱۴۹۴
 ۱۴۹۵
 ۱۴۹۶
 ۱۴۹۷
 ۱۴۹۸
 ۱۴۹۹
 ۱۵۰۰
 ۱۵۰۱
 ۱۵۰۲
 ۱۵۰۳
 ۱۵۰۴
 ۱۵۰۵
 ۱۵۰۶
 ۱۵۰۷
 ۱۵۰۸
 ۱۵۰۹
 ۱۵۱۰
 ۱۵۱۱
 ۱۵۱۲
 ۱۵۱۳
 ۱۵۱۴
 ۱۵۱۵
 ۱۵۱۶
 ۱۵۱۷
 ۱۵۱۸
 ۱۵۱۹
 ۱۵۲۰
 ۱۵۲۱
 ۱۵۲۲
 ۱۵۲۳
 ۱۵۲۴
 ۱۵۲۵
 ۱۵۲۶
 ۱۵۲۷
 ۱۵۲۸
 ۱۵۲۹
 ۱۵۳۰
 ۱۵۳۱
 ۱۵۳۲
 ۱۵۳۳
 ۱۵۳۴
 ۱۵۳۵
 ۱۵۳۶
 ۱۵۳۷
 ۱۵۳۸
 ۱۵۳۹
 ۱۵۴۰
 ۱۵۴۱
 ۱۵۴۲
 ۱۵۴۳
 ۱۵۴۴
 ۱۵۴۵
 ۱۵۴۶
 ۱۵۴۷
 ۱۵۴۸
 ۱۵۴۹
 ۱۵۵۰
 ۱۵۵۱
 ۱۵۵۲
 ۱۵۵۳
 ۱۵۵۴
 ۱۵۵۵
 ۱۵۵۶
 ۱۵۵۷
 ۱۵۵۸
 ۱۵۵۹
 ۱۵۶۰
 ۱۵۶۱
 ۱۵۶۲
 ۱۵۶۳
 ۱۵۶۴
 ۱۵۶۵
 ۱۵۶۶
 ۱۵۶۷
 ۱۵۶۸
 ۱۵۶۹
 ۱۵۷۰
 ۱۵۷۱
 ۱۵۷۲
 ۱۵۷۳
 ۱۵۷۴
 ۱۵۷۵
 ۱۵۷۶
 ۱۵۷۷
 ۱۵۷۸
 ۱۵۷۹
 ۱۵۸۰
 ۱۵۸۱
 ۱۵۸۲
 ۱۵۸۳
 ۱۵۸۴
 ۱۵۸۵
 ۱۵۸۶
 ۱۵۸۷
 ۱۵۸۸
 ۱۵۸۹
 ۱۵۹۰
 ۱۵۹۱
 ۱۵۹۲
 ۱۵۹۳
 ۱۵۹۴
 ۱۵۹۵
 ۱۵۹۶
 ۱۵۹۷
 ۱۵۹۸
 ۱۵۹۹
 ۱۶۰۰
 ۱۶۰۱
 ۱۶۰۲
 ۱۶۰۳
 ۱۶۰۴
 ۱۶۰۵
 ۱۶۰۶
 ۱۶۰۷
 ۱۶۰۸
 ۱۶۰۹
 ۱۶۱۰
 ۱۶۱۱
 ۱۶۱۲
 ۱۶۱۳
 ۱۶۱۴
 ۱۶۱۵
 ۱۶۱۶

[illegible][illegible][illegible]

خیلی محرمانه

۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...	۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...
--	--

۲۱۸۸۲

خیلی محرمانه

خیلی - رمانه

۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...	۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...
--	--

۲۱۸۸۲

خیلی محرمانه

سازت ...

... ۲۱۸۸۲

خیلی محرمانه

خیلی - رمانه

۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...	۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...
--	--

۲۱۸۸۲

خیلی - رمانه

خیلی متحرمانه

۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...	۱- ... ۲- ... ۳- ... ۴- ... ۵- ... ۶- ... ۷- ... ۸- ... ۹- ... ۱۰- ... ۱۱- ... ۱۲- ...
--	--

۲۱۸۸۲

خیلی متحرمانه

سازت ...

... ۲۱۸۸۲

خیلی متحرمانه

١- اسم :
٢- لقب :
٣- تاريخ الميلاد :
٤- مكان الميلاد :
٥- مهنة :
٦- ملاحظات :

محرر

10

~~11/11~~

and 7 mm

... ..

Abstract

References

Abstract

برای این که این کار را به خوبی انجام دهیم، باید به این نکات توجه کنیم:

21875.

مکتبہ اسلامیہ مدینہ منورہ
مکتبہ انوارِ اسلامیہ

مركز ابحاث

4028

۱۰۰ - ای هر چه میاید بکس

سنة ١٩٢٠، ٢٨، ٣٩، ٤٠، ٤١، ٤٢، ٤٣، ٤٤، ٤٥، ٤٦، ٤٧، ٤٨، ٤٩، ٥٠

2000

سیمی: خرمانه

عبدالله بن عبدالمطلب

تکمیل شد و مکتب در این مورد کمالی

1,000,000 05/11/21

عبداللہ برای (درس) اسرائیل ۱۴ ص ۱۰۰ (میلاد) درس

ملیت کہ بعد از آن برای سوسیالیزم بود

منظر، صبح آرد، بول - لعل نور را بر سر - در آرد

است در این مذکور واقع و بنیادین شیوه‌ها را

برگزار خواهد شد.

لوز، بجر خم

نعمان گریه

اعضاء اہم مدہ ۱

ردیف	نام و نام خانوادگی	تاریخ تولد	تاریخ فوت	محل تولد	محل دفن
۱	آقای محمد علی...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۲	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۳	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۴	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۵	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۶	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۷	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۸	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۹	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۰	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۱	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۲	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۳	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۴	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۵	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۶	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۷	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۸	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۱۹	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران
۲۰	آقای...	۱۳۰۵/۰۵/۰۵	۱۳۸۵/۰۵/۰۵	تهران	تهران

مذہب — جوانوں کی زندگی

[illegible]

طریقہ سے منتخب اہلکار خیرین، عوام و دانشور باقی۔

طریقہ چارہ منتخب طریقہ سے منتخب اہلکار خیرین، عوام و دانشور باقی۔

۲۵۱۲

۹۹/۱۲۱

۱- تاریخ ۱۳۰۱
۲- تاریخ ۱۳۰۲
۳- تاریخ ۱۳۰۳
۴- تاریخ ۱۳۰۴
۵- تاریخ ۱۳۰۵
۶- تاریخ ۱۳۰۶
۷- تاریخ ۱۳۰۷
۸- تاریخ ۱۳۰۸
۹- تاریخ ۱۳۰۹
۱۰- تاریخ ۱۳۱۰
۱۱- تاریخ ۱۳۱۱
۱۲- تاریخ ۱۳۱۲
۱۳- تاریخ ۱۳۱۳
۱۴- تاریخ ۱۳۱۴
۱۵- تاریخ ۱۳۱۵
۱۶- تاریخ ۱۳۱۶
۱۷- تاریخ ۱۳۱۷
۱۸- تاریخ ۱۳۱۸
۱۹- تاریخ ۱۳۱۹
۲۰- تاریخ ۱۳۲۰

مجموعه - سالنامه گیلانی ایران در دهه گذشته
شماره ۱، بهار ۱۳۸۵

دره که گاه شده بعلیه و قلع جدی، اعراب با اسرائیل گلیان ایران اعدا با جویخانه عالی و پیرا
ایمان و دادند.

۱- با وجود بار فضایی بارهای و با به هم میسر (م) به مثابه های آنها از این بود بداند

۱- جمع آوری اطلاعات برای آسیب دیدگان جنگ اینطوری است: ۱۱ خرداد ماه کارگزاران در پیروزی

۱. قرارداد، در صورت کتبی
۲. در صورت شفاهی برای مدت کمتر از یک سال

اسرائیل ازمادہ داسہ دروہم سکون والہ ولبان سے جمع آویں وہ قوم عربیہ

11

نظم و نثر
نظم و نثر

[Handwritten signature]

2000

پبلشنگ سٹا فف

اسناد و تصاویر تحلیل شده در متن کتاب

دهه ۱۳۳۰

وزارت کشور
شهرانی کل کشور

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

وزارت کشور
شهرانی کل کشور

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

بسم الله الرحمن الرحیم

درخواست شماره: ۵۷۲۹۰

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۱/۲۱

موضوع: ...

شماره: ...

[illegible]

گزارش اطلاعات داخلی

شماره - ۳۹۰۹

تاریخ جدول - ۳۶/۱۱/۳۰

تاریخ وصول خبر - ۳۶/۱۱/۳۰

تاریخ - ۳۶/۱۱/۳۰

محرر مانده

موضوع - امنیت و حدود

محل - تهران

صنف بشماره -

صنف -

تولید -

۳۶/۱۲/۴

اطلاعه

در تاریخ یکشنبه هواپیمای ایران از کراچی ۲۴ نفر
زن مرد کوچک و بزرگ از اهالی هند وستان پیوند بان مهاجر
بطور ترانزیت وارد فرودگاه و در ساعت ۲ بعد از ظهر ال. مال
وارد و طبقه ایرواز نمود و فرودگاه آقای رئیس آژانس پیوند بان
معاین ایشان و آقای سینگ رئیس حزب مهاجرت آمستد ه
بودند و -

ادامه

۱۶/۳۰

بگانه

۳۹۲
۳۶/۱۲/۳۰

در تاریخ
۳۶/۱۲/۳۰

مطابق

۳۶/۱۲/۳۰

گزارش اطلاعات داخلی

٢٩٥- ع.ع.م

تاریخ: ۲۵/۹/۹۰

ماريچ ۱۹۷۹ء

27/1/1 12.30

توضیح: این عبارت به معنای «توضیح» است.

صورتی که سیاست تصادف با دین است. حال استقلال و دولت ایران با مجلس شریعی با محدودی های در حد دینش را مغایر و در وجهی همگی در گام پیشینه می بینیم بود و نوع و زمان از عهده گشتن مایل گشای برآورد ما است. و در این جنبش در این عنوان پس از آن بود ما سیاست در همین سال استقلال و دولت ایران پس از پیروزی سقزای و زکاتک و هکاتر از اطمینان و ایدان و ایدان اطمینان گشود و سپس در میان از حاکمان و حاکمان سرود ما مشاهده می شود و سرور علی اصفهانی در نزد حکومت میوان و سپس در بعد از او و در این گام از این سرور بود در زمینه این سرور یعنی سرور علی اکر و در اطمینان از امور گرامر گرامر و نهج سیاسی نام ایران را پس از فرجه شیده است.

در این روش کارها می بود با نام سرور علی شایسته شاه و اکر و در این جنبش با نامی از ایدان و ایدان

مستورده ۳۶/۲۸ پنجمین نشست مجلس شملی و رسائی هیئت ازتربیه دارد و شد بود که
اعضای مربوطه بان درجه ۲ و ۳ خیرین و سران آحاد را زن ترک کرد و وطن برای بیعت برآمده
دریغ انجام شد است .
دریغ خیران های اوست ای مجلس که در کفایت و شجاعت هر یک مبلغ و اندر مال غیرورسیده
و وطن هر یک بران صورت و احوال را در تألیف تاریخی ترجمه میگرداند است .

$$\frac{1}{f_1} = \frac{1}{f_2} + \frac{1}{f_3}$$

21

1977

152

گزارش اطلاعات داخلی

۴۸۹-۳۲۲

تاریخ: ۲۷/۱/۱۴

تاریخ وصول: ۲۷/۲/۱۶

تاریخ: ۲۷/۲/۱۴۰۱

موجودہ اعلیٰ ترین عدالت میں
محکمہ انجمن
عدالت عالیہ
محکمہ انجمن
محکمہ انجمن

[illegible]

12

فبر ۱۹۵۲ء

کیردگان
نصار سے

تعداد ۳۰۰

DISP

12.9
24, 5, 11

گ—سرتاری

[illegible]

خان پیو اس

2-2-0128

1.5.
CV, 2, 16
بیت ۱۳۵۴

$$\frac{2.4}{10} \text{ } 1.4 \text{ } 2.4 \text{ } 2.4$$

ادب (۵۰۰) و دین و دنیا
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: سازمان یهودیان
محل: تهران
صفحه: ۱
تاریخ: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ وصول: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ گزارش: ۲۷/۲/۶۸

این گزارش به استحضار می‌رساند که سازمان یهودیان در ایران به منظور گسترش نفوذ خود و ایجاد ارتباطات با نهادهای دولتی و نظامی اقدام به تشکیل کمیته‌های مختلف کرده است. این کمیته‌ها در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی فعالیت می‌کنند و سعی در جذب افراد ایرانی به صفوف خود دارند. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های تبلیغاتی و چاپی، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار دهد.

در ادامه گزارش می‌شود که این سازمان با همکاری برخی از افراد ایرانی، اقدام به انتشار نشریات و کتابچه‌ها کرده است. این نشریات حاوی مطالبی است که به نفع منافع یهودی و علیه منافع ایرانی است. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های مختلف، نفوذ خود را در دستگاه‌های دولتی و نظامی گسترده کند.

در پایان گزارش می‌شود که این سازمان به منظور مقابله با فعالیت‌های خود، اقدام به ایجاد شبکه‌های امنیتی کرده است. این شبکه‌ها در تلاش هستند تا با شناسایی و حذف افراد ایرانی که با این سازمان همکاری می‌کنند، فعالیت‌های خود را ادامه دهند.

۲۵۹۲

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: سازمان یهودیان
محل: تهران
صفحه: ۱
تاریخ: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ وصول: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ گزارش: ۲۷/۲/۶۸

این گزارش به استحضار می‌رساند که سازمان یهودیان در ایران به منظور گسترش نفوذ خود و ایجاد ارتباطات با نهادهای دولتی و نظامی اقدام به تشکیل کمیته‌های مختلف کرده است. این کمیته‌ها در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی فعالیت می‌کنند و سعی در جذب افراد ایرانی به صفوف خود دارند. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های تبلیغاتی و چاپی، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار دهد.

در ادامه گزارش می‌شود که این سازمان با همکاری برخی از افراد ایرانی، اقدام به انتشار نشریات و کتابچه‌ها کرده است. این نشریات حاوی مطالبی است که به نفع منافع یهودی و علیه منافع ایرانی است. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های مختلف، نفوذ خود را در دستگاه‌های دولتی و نظامی گسترده کند.

در پایان گزارش می‌شود که این سازمان به منظور مقابله با فعالیت‌های خود، اقدام به ایجاد شبکه‌های امنیتی کرده است. این شبکه‌ها در تلاش هستند تا با شناسایی و حذف افراد ایرانی که با این سازمان همکاری می‌کنند، فعالیت‌های خود را ادامه دهند.

۲۵۹۲

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: فعالیت یهودیان
محل: تهران
صفحه: ۱
تاریخ: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ وصول: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ گزارش: ۲۷/۲/۶۸

این گزارش به استحضار می‌رساند که فعالیت یهودیان در ایران به منظور گسترش نفوذ خود و ایجاد ارتباطات با نهادهای دولتی و نظامی ادامه دارد. این فعالیت‌ها در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی انجام می‌گیرد و سعی در جذب افراد ایرانی به صفوف خود دارد. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های تبلیغاتی و چاپی، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار دهد.

در ادامه گزارش می‌شود که این سازمان با همکاری برخی از افراد ایرانی، اقدام به انتشار نشریات و کتابچه‌ها کرده است. این نشریات حاوی مطالبی است که به نفع منافع یهودی و علیه منافع ایرانی است. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های مختلف، نفوذ خود را در دستگاه‌های دولتی و نظامی گسترده کند.

در پایان گزارش می‌شود که این سازمان به منظور مقابله با فعالیت‌های خود، اقدام به ایجاد شبکه‌های امنیتی کرده است. این شبکه‌ها در تلاش هستند تا با شناسایی و حذف افراد ایرانی که با این سازمان همکاری می‌کنند، فعالیت‌های خود را ادامه دهند.

۲۵۹۲

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: فعالیت یهودیان
محل: تهران
صفحه: ۱
تاریخ: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ وصول: ۲۷/۲/۶۸
تاریخ گزارش: ۲۷/۲/۶۸

این گزارش به استحضار می‌رساند که فعالیت یهودیان در ایران به منظور گسترش نفوذ خود و ایجاد ارتباطات با نهادهای دولتی و نظامی ادامه دارد. این فعالیت‌ها در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی انجام می‌گیرد و سعی در جذب افراد ایرانی به صفوف خود دارد. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های تبلیغاتی و چاپی، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار دهد.

در ادامه گزارش می‌شود که این سازمان با همکاری برخی از افراد ایرانی، اقدام به انتشار نشریات و کتابچه‌ها کرده است. این نشریات حاوی مطالبی است که به نفع منافع یهودی و علیه منافع ایرانی است. همچنین گزارش می‌دهد که این سازمان در تلاش است تا با استفاده از روش‌های مختلف، نفوذ خود را در دستگاه‌های دولتی و نظامی گسترده کند.

در پایان گزارش می‌شود که این سازمان به منظور مقابله با فعالیت‌های خود، اقدام به ایجاد شبکه‌های امنیتی کرده است. این شبکه‌ها در تلاش هستند تا با شناسایی و حذف افراد ایرانی که با این سازمان همکاری می‌کنند، فعالیت‌های خود را ادامه دهند.

۲۵۹۲

[illegible][illegible]

گزارش اطلاعات داخلی	
موضوع: فعالیت های صحرایی	شماره: ۶۷۵/۲-۳
محل: مناطق کردستان ایران	تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
محل: جاذب	تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
منبع خبر: مأمورین	تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
تقریب: ۱-۲	

این گزارش به منظور اطلاع رسانی به مراجع ذیصلاح و جهت اتخاذ تصمیمات لازم در خصوص فعالیت های صحرایی در مناطق کردستان ایران تهیه شده است. این فعالیت ها شامل توزیع کتب و نشریات، تخریب بناها و اموال دولتی و نظامی، و انجام عملیات تروریستی می باشد. این گزارش بر اساس اطلاعات حاصل از منابع فوق الذکر تهیه شده است.

تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
محل: جاذب
منبع خبر: مأمورین
تقریب: ۱-۲

تصویر: ۷۵۸
محل: جاذب
منبع خبر: مأمورین
تقریب: ۱-۲

گزارش اطلاعات داخلی	
موضوع: فعالیت های صحرایی	شماره: ۱۸۸-۳
محل: تهران	تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
محل: جاذب	تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
منبع خبر: مأمورین	تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
تقریب: ۱-۲	

این گزارش به منظور اطلاع رسانی به مراجع ذیصلاح و جهت اتخاذ تصمیمات لازم در خصوص فعالیت های صحرایی در تهران تهیه شده است. این فعالیت ها شامل توزیع کتب و نشریات، تخریب بناها و اموال دولتی و نظامی، و انجام عملیات تروریستی می باشد. این گزارش بر اساس اطلاعات حاصل از منابع فوق الذکر تهیه شده است.

تاریخ: ۲۸/۱/۵۶
محل: جاذب
منبع خبر: مأمورین
تقریب: ۱-۲

تصویر: ۷۵۸
محل: جاذب
منبع خبر: مأمورین
تقریب: ۱-۲

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۰۰-۴۰۱

موضوع: امنیت عمومی - یهود
محل: تهران
تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

در رابطه با فعالیت‌های یهودی در زمینه تبلیغات سیاسی و فرهنگی در تهران و شهرستان‌های دیگر، به اطلاع می‌رساند که یهودیان در این زمینه فعالیت‌های گسترده‌ای داشته‌اند. این فعالیت‌ها شامل برگزاری جلسات، انتشار نشریات، و استفاده از روش‌های تبلیغاتی دیگر می‌باشد. این فعالیت‌ها با هدف ایجاد نفوذ و تأثیرگذاری در جامعه ایران انجام می‌گردد. به همین دلیل، لازم است که کلیه دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی در این زمینه همکاری و هماهنگی کامل داشته باشند.

تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

گزارش: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۰۰-۴۰۱

موضوع: امنیت عمومی - یهود
محل: تهران
تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

در رابطه با فعالیت‌های یهودی در زمینه تبلیغات سیاسی و فرهنگی در تهران و شهرستان‌های دیگر، به اطلاع می‌رساند که یهودیان در این زمینه فعالیت‌های گسترده‌ای داشته‌اند. این فعالیت‌ها شامل برگزاری جلسات، انتشار نشریات، و استفاده از روش‌های تبلیغاتی دیگر می‌باشد. این فعالیت‌ها با هدف ایجاد نفوذ و تأثیرگذاری در جامعه ایران انجام می‌گردد. به همین دلیل، لازم است که کلیه دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی در این زمینه همکاری و هماهنگی کامل داشته باشند.

تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

گزارش: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۰۰-۴۰۱

موضوع: امنیت عمومی - یهود
محل: تهران
تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

در رابطه با فعالیت‌های یهودی در زمینه تبلیغات سیاسی و فرهنگی در تهران و شهرستان‌های دیگر، به اطلاع می‌رساند که یهودیان در این زمینه فعالیت‌های گسترده‌ای داشته‌اند. این فعالیت‌ها شامل برگزاری جلسات، انتشار نشریات، و استفاده از روش‌های تبلیغاتی دیگر می‌باشد. این فعالیت‌ها با هدف ایجاد نفوذ و تأثیرگذاری در جامعه ایران انجام می‌گردد. به همین دلیل، لازم است که کلیه دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی در این زمینه همکاری و هماهنگی کامل داشته باشند.

تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

گزارش: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۰۰-۴۰۱

موضوع: امنیت عمومی - یهود
محل: تهران
تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

در رابطه با فعالیت‌های یهودی در زمینه تبلیغات سیاسی و فرهنگی در تهران و شهرستان‌های دیگر، به اطلاع می‌رساند که یهودیان در این زمینه فعالیت‌های گسترده‌ای داشته‌اند. این فعالیت‌ها شامل برگزاری جلسات، انتشار نشریات، و استفاده از روش‌های تبلیغاتی دیگر می‌باشد. این فعالیت‌ها با هدف ایجاد نفوذ و تأثیرگذاری در جامعه ایران انجام می‌گردد. به همین دلیل، لازم است که کلیه دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی در این زمینه همکاری و هماهنگی کامل داشته باشند.

تاریخ: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

محرمانه

گزارش: ۲۸/۲/۴۱
محل: تهران
تاریخ ویرایش: ۲۸/۲/۴۱
تاریخ گزارش: ۲۸/۲/۴۱

[illegible][illegible][illegible]

خارجت و زیری
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
 تهران - ۱۰۰

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۱۶۵۳ تاریخ: ۲۸/۴/۶۵ تاریخ: ۲۸/۴/۶۵ تاریخ: ۲۸/۴/۶۵	موضوع: فعالیت های خارجی محل: تهران طایفه: سیاسی منبع خبر: مأمورین تاریخ: ۲۸/۴/۶۵
---	--

روزگ شنه از شرد سمنون لوبون تاپید و سپا مرث اخطال سبود در ایران و آوا سفته سبازان آیتسین

سبوز ایران و اعلامیه ایجهان خسرو بین سبوزان متفق سبود من آن از ایلها متفقان

سبوز و در عرت و تشویش سبده عفته در ایلها تعلیلات تا سبازان عریدان ایل سال سال ای

خود را جهت دریدن اسرافیل سبوسه شیده سبوزاکیس ایل سبوزان سبده که تحت سبوز

مرمان سبوزده ایلها مرثاقت سبیل عفا عده آید و در ایام آتس در سبازان ایل سبوزان سبوزان سبوزان

برای آسپاد و سمنون سبوزا عده سبوز

اعلامیه سبوزا سبوزا سبوزا سبوزا سبوزا

تاریخ: ۲۸/۴/۶۵
 دراد

 مهر

۲۸/۴/۶۵
 ۲۸/۴/۶۵
 ۲۸/۴/۶۵

۲۸/۴/۶۵
 ۲۸/۴/۶۵
 ۲۸/۴/۶۵

دستور تهیه نمود
محل سپردن
مسئولین و مدیران
تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۰۴
تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۰۴
تاریخ ۱۳۰۲/۰۲/۰۴

۱- ساعت ۱۰ صبح روز چهارشنبه ۲۲ فروردین سال ۱۳۰۲
۲- طبق دستور دادگاه محاکمه و اعدام شد
۳- روز چهارشنبه ۲۳ فروردین سال ۱۳۰۲
۴- روز پنجشنبه ۲۴ فروردین سال ۱۳۰۲
۵- روز شنبه ۲۶ فروردین سال ۱۳۰۲
۶- روز یکشنبه ۲۷ فروردین سال ۱۳۰۲
۷- روز دوشنبه ۲۸ فروردین سال ۱۳۰۲
۸- روز سه شنبه ۲۹ فروردین سال ۱۳۰۲
۹- روز چهارشنبه ۳۰ فروردین سال ۱۳۰۲
۱۰- روز پنجشنبه ۱ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۱- روز شنبه ۳ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۲- روز یکشنبه ۴ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۳- روز دوشنبه ۵ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۴- روز سه شنبه ۶ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۵- روز چهارشنبه ۷ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۶- روز پنجشنبه ۸ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۷- روز شنبه ۱۰ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۸- روز یکشنبه ۱۱ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۱۹- روز دوشنبه ۱۲ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۰- روز سه شنبه ۱۳ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۱- روز چهارشنبه ۱۴ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۲- روز پنجشنبه ۱۵ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۳- روز شنبه ۱۷ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۴- روز یکشنبه ۱۸ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۵- روز دوشنبه ۱۹ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۶- روز سه شنبه ۲۰ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۷- روز چهارشنبه ۲۱ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۸- روز پنجشنبه ۲۲ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۲۹- روز شنبه ۲۴ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۳۰- روز یکشنبه ۲۵ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۳۱- روز دوشنبه ۲۶ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۳۲- روز سه شنبه ۲۷ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۳۳- روز چهارشنبه ۲۸ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۳۴- روز پنجشنبه ۲۹ اردیبهشت سال ۱۳۰۲
۳۵- روز شنبه ۱ فروردین سال ۱۳۰۳
۳۶- روز یکشنبه ۲ فروردین سال ۱۳۰۳
۳۷- روز دوشنبه ۳ فروردین سال ۱۳۰۳
۳۸- روز سه شنبه ۴ فروردین سال ۱۳۰۳
۳۹- روز چهارشنبه ۵ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۰- روز پنجشنبه ۶ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۱- روز شنبه ۸ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۲- روز یکشنبه ۹ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۳- روز دوشنبه ۱۰ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۴- روز سه شنبه ۱۱ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۵- روز چهارشنبه ۱۲ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۶- روز پنجشنبه ۱۳ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۷- روز شنبه ۱۵ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۸- روز یکشنبه ۱۶ فروردین سال ۱۳۰۳
۴۹- روز دوشنبه ۱۷ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۰- روز سه شنبه ۱۸ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۱- روز چهارشنبه ۱۹ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۲- روز پنجشنبه ۲۰ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۳- روز شنبه ۲۲ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۴- روز یکشنبه ۲۳ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۵- روز دوشنبه ۲۴ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۶- روز سه شنبه ۲۵ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۷- روز چهارشنبه ۲۶ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۸- روز پنجشنبه ۲۷ فروردین سال ۱۳۰۳
۵۹- روز شنبه ۲۹ فروردین سال ۱۳۰۳
۶۰- روز یکشنبه ۳۰ فروردین سال ۱۳۰۳
۶۱- روز دوشنبه ۱ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۲- روز سه شنبه ۲ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۳- روز چهارشنبه ۳ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۴- روز پنجشنبه ۴ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۵- روز شنبه ۶ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۶- روز یکشنبه ۷ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۷- روز دوشنبه ۸ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۸- روز سه شنبه ۹ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۶۹- روز چهارشنبه ۱۰ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۰- روز پنجشنبه ۱۱ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۱- روز شنبه ۱۳ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۲- روز یکشنبه ۱۴ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۳- روز دوشنبه ۱۵ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۴- روز سه شنبه ۱۶ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۵- روز چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۶- روز پنجشنبه ۱۸ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۷- روز شنبه ۲۰ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۸- روز یکشنبه ۲۱ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۷۹- روز دوشنبه ۲۲ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۰- روز سه شنبه ۲۳ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۱- روز چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۲- روز پنجشنبه ۲۵ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۳- روز شنبه ۲۷ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۴- روز یکشنبه ۲۸ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۵- روز دوشنبه ۲۹ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۶- روز سه شنبه ۳۰ اردیبهشت سال ۱۳۰۴
۸۷- روز چهارشنبه ۱ فروردین سال ۱۳۰۵
۸۸- روز پنجشنبه ۲ فروردین سال ۱۳۰۵
۸۹- روز شنبه ۴ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۰- روز یکشنبه ۵ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۱- روز دوشنبه ۶ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۲- روز سه شنبه ۷ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۳- روز چهارشنبه ۸ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۴- روز پنجشنبه ۹ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۵- روز شنبه ۱۱ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۶- روز یکشنبه ۱۲ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۷- روز دوشنبه ۱۳ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۸- روز سه شنبه ۱۴ فروردین سال ۱۳۰۵
۹۹- روز چهارشنبه ۱۵ فروردین سال ۱۳۰۵
۱۰۰- روز پنجشنبه ۱۶ فروردین سال ۱۳۰۵

[illegible][illegible]

وزارت فرهنگ و آموزش عالی
جمهوری اسلامی ایران

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۲۳۵۱

تاریخ: ۲۸/۶/۸۰

تاریخ وصول: ۲۸/۶/۸۰

تاریخ کتبی: ۲۸/۶/۸۰

محرمانه

موضوع: فعالیت اکتیو

محل: تهران

مشتبه: ...

سازمان: ...

تاریخ: ۲۸/۶/۸۰

موضوع: ...

محل: ...

مشتبه: ...

سازمان: ...

تاریخ: ۲۸/۶/۸۰

با استناد به گزارشات امنیتی و اطلاعاتی که در تاریخ ۲۸/۶/۸۰ به این سازمان ارسال گردید، به اطلاع می‌رساند که ...

در خصوص ...

این سازمان در تاریخ ...

محرمانه

تاریخ: ۲۸/۶/۸۰

محل: ...

مشتبه: ...

سازمان: ...

تاریخ: ۲۸/۶/۸۰

۳۱۵

گزارش اطلاعات داخلی

[illegible][illegible]

امروز
کرمانشاه، آذرماه
تعداد صفحات

۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

منقبت وزیر
سازمان اطلاعات و ایستگاه کشت
مس. ا. ا. ا. ا.
گزارش اطلاعات داخلی

تاریخ: ۱۳۸۷/۱۱/۳
شماره: ۱۳۸۷/۱۱/۳
تاریخ: ۱۳۸۷/۱۱/۳
تاریخ: ۱۳۸۷/۱۱/۳
تاریخ: ۱۳۸۷/۱۱/۳

[illegible]

روزنامه گستره، بهار ۱۳۸۵، شماره ۱

محرمانه

تاریخ: ۱۳۳۳-۱۱-۱۱	موضوع: آرائین و امور
تقریب: حاکم	محل: تهر
تاریخ وصول: ۱۳۳۳/۱/۱۱	مستند: —
تاریخ گزارش: ۱۳۳۳/۱/۱۱	صاحب نظر: مامور سر
	تعداد: ۲-۱

[illegible]

جرمانیه

۳ - ویتنام
۲۱۵

روز چهارم

گزینش اطلاعات داخلی

موعود عید الفطر ۱۳۰۰
 سال ۱۳۰۰
 عید الفطر ۱۳۰۰
 موعود ۱۳۰۰
 موعود ۱۳۰۰

[illegible]

کرمک - الف - ۲۰
میدان - ۱۰
اجار - ۱۰

[illegible]

 وزارت درون سازمان اطلاعات و ارتباطات شماره: ۱۰۰۰/۱ گزارش اطلاعات داخلی		تاریخ: شماره: شماره و نام گیرنده: شماره و نام مسئول:	گیرنده: فرستنده: هدف: شماره: پیوست:
موضوع: محل: هدف: شرح مختصر: توضیح:		محرمانه بار داشت اداری ریاست بخش:	
اساساً کابین سرحدات مورد بررسی قرار گرفته بشود که از اجراء آن ایستاد میشود بطور انشکاف این کابین تصمیم و نتیجه اخذ میگردد از این ایستاد و هر مورد ابرام المصمم به بنابر این میانه که مرکز اصلی فعالیت آن در تهران بوده و در اجراء سیاسی مدخله ای نخواهد داشت . چون هیچگاه اجراء اساساً سرحداتی را بر این قانونی نمایند که در آن در سرحدات تصمیمی به بشود و چون اساساً <u>مختار دربار</u> (۱) با مقررات جاریه مخالفتی نداشته باشد بشکلی کابین سرحدات با امر مستقیم میسر آن خواهد بود . دستور فرموده شد: ۱۳۰۴/۱۲/۲۸			
محرمانه			

خیمی محرمانه

کراچی

مختصراً بمصرف مبادرت از چندین مصلحت حاصله که در ملاحظات بین دولتهای ایران و اسرائیل قریب باشد و این ملاحظات بر سه شرکت دریاهای شمال بدون اینکه در ترک اسرائیل با زیاده نباشد بگشود و با سایر موارد بررسی این نیل نسبت صوری بفرستد و باید روشن شود این مصلحت دارد چه طایفه آنها و آنچه بخواهد آنها در صورتی که شرکتها در صدد احداث و بهره‌ای از خط خود را به نفع خود داشته باشند.

اول آنکه قبل از بحث کتب منقول در کتب با حقیرین مرخصه دستور داده نشود
در کتب منقول آیه را نقل ننموده و از هر یک نسخه ای برای هر موسسه
ارسال دارند و در صورتیکه ترویج آیه خلاق سلامت لشکر داده اند از پیش
آن جلوگیری بعمل آید - مابین کارها توجه باین مسئله که از چندی قبل
روایات از اسرائیل بطریق موسسه وجود قابل ملاحظه ای پیدا نموده
است که احتیاط باین روایات حلی وارد سازد -

وادی جل دم آست که از انواع این تشبیهات در کتب نثری از آنها به پیوسته
در ایران به چشم می خورد - و بعضی از آنها به صورت زیر آمده است :-
در ایران هیچ جویسه ای از هر یک نخی شبیه وجود ظاهره والی نبود ،
صدور هر گونه اداری کوچک برای طالبان

خیلی محرمانه!

آزادش اطلاعات حاصلی

تاریخ: ۱۳۹۵/۱/۱۰
تاریخ: ۱۳۹۵/۱/۱۰
تاریخ: ۱۳۹۵/۱/۱۰

[illegible]

مجلس شورای اسلامی
کتابخانه

گزارش اطلاعات دانش

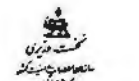
تاریخ: ۱۳۰۲/۱۰/۱۵
 تاریخ حداثه: ۱۳۱۱/۱/۱
 تاریخ وصول: ۱۳۱۱/۱/۱
 تاریخ گزارش: ۱۳۱۱/۱/۱

موضوع: اقامت مجید
 محل: تهران
 مقام صادره: ...
 مرجع غیر: مأمورین
 تاریخ: ۱۳۰۲/۱۰/۱۵

محرمانه

[illegible]

تقریر در روز
محرمانه

گزارش اطلاعات داد

۱۵/۱۲۳۰	۱۵/۱۲۳۰
تاریخ سال ۱۳۰۱/۱	تاریخ سال ۱۳۰۱/۱
تاریخ روز ۱۳۰۱/۱/۱	تاریخ روز ۱۳۰۱/۱/۱
تاریخ روز ۱۳۰۱/۱/۱	تاریخ روز ۱۳۰۱/۱/۱

[illegible]

خبر روز
۹ تیر
۲

مخت وزارت
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: فعالیت هیئت
محل: تهران - آژانس هیئت
طبقه: طبقه
تاریخ: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ وصول: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ گزارش: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱

از نشر آژانس هیئت پیوسته بر می آید: بر روی آوری گشت جهت تشکیل شبکه در آریه -
و نیز گسترش گسترده تر از آن جهت تشکیل شبکه در تهران و سایر نقاط -
افغان - حوزة فعالیت های ...

محرمانه

گروه: ...
تاریخ: ...

مخت وزارت
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: ...
محل: ...
طبقه: ...
تاریخ: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ وصول: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ گزارش: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱

فهرست به پیوسته گاهیه فوق الذکر اطلاعات درج شده در پیوسته شده
در صورتیکه با موافقت سازمان و سایر نهادهای مربوطه -
است. از طرف رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور و به پیشنهاد -
...

محرمانه

۱- ...
۲- ...
۳- ...
۴- ...
۵- ...
۶- ...
۷- ...
۸- ...

گروه: ...
تاریخ: ...

مخت وزارت
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: ...
محل: ...
طبقه: ...
تاریخ: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ وصول: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ گزارش: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱

از نشر آژانس هیئت پیوسته بر می آید: بر روی آوری گشت جهت تشکیل شبکه در آریه -
و نیز گسترش گسترده تر از آن جهت تشکیل شبکه در تهران و سایر نقاط -
افغان - حوزة فعالیت های ...

محرمانه

گروه: ...
تاریخ: ...

مخت وزارت
سازمان اطلاعات و امنیت کشور
س.ا.و.ا.ک

گزارش اطلاعات داخلی

موضوع: ...
محل: ...
طبقه: ...
تاریخ: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ وصول: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱
تاریخ گزارش: ۱۳۵۷/۱۱/۱۱

فهرست به پیوسته گاهیه فوق الذکر اطلاعات درج شده در پیوسته شده
در صورتیکه با موافقت سازمان و سایر نهادهای مربوطه -
است. از طرف رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور و به پیشنهاد -
...

محرمانه

۱- ...
۲- ...
۳- ...
۴- ...
۵- ...
۶- ...
۷- ...
۸- ...

گروه: ...
تاریخ: ...

گزارش اطلاعات داخلی	گزارش اطلاعات داخلی
شماره: ۳۰۳-۱۶۳ تاریخ: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ وصول: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ گزارش: ۲۱/۲/۴۱ موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u>	شماره: ۳۰۳-۱۶۳ تاریخ: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ وصول: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ گزارش: ۲۱/۲/۴۱ موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u>

گزارش اطلاعات داخلی	گزارش اطلاعات داخلی
شماره: ۳۰۳-۱۶۳ تاریخ: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ وصول: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ گزارش: ۲۱/۲/۴۱ موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u>	شماره: ۳۰۳-۱۶۳ تاریخ: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ وصول: ۲۱/۲/۴۱ تاریخ گزارش: ۲۱/۲/۴۱ موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u> موضوع: <u>مجلس یهودیان</u> محل: <u>تهران</u> طبقه: <u>مجلس</u> طبقه خبر: <u>مجلس</u> تولید: <u>۲-۳</u>

ر. ش. املوات داخلی

۲۸/۹/۱۳۵۷	فصله	۲۸/۹/۱۳۵۷	فصله
۲۹/۱/۱۳۵۸	تاریخ فوت	۲۹/۱/۱۳۵۸	تاریخ فوت
۲۹/۴/۱۳۵۸	تاریخ وصول خبر	۲۹/۴/۱۳۵۸	تاریخ وصول خبر
۲۹/۱/۱۳۵۹	تاریخ گزارش	۲۹/۱/۱۳۵۹	تاریخ گزارش

[illegible]

$\frac{\sigma}{\epsilon}$

تعداد سیم

کره‌های

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۳۳ - ۱ - ۲
تاریخ: ۱۳۹۵/۶/۲۹
تاریخ وصول خبر: ۱۳۹۵/۶/۲۹
تاریخ گزارش: ۱۳۹۵/۶/۲۹

ساعت ۵ صبح روز ۲۹/۱/۳۹ کیسوی و خمشورین رئیس اداره مهاجرت اسرائیل
نامش را «آرام» می‌پوشید - تحت نام مستعار «فرانس گیبیان» تهران - موسس گریبان
میکشورین می‌پوشید. در کوریه می‌نموده، شعارش را «آرام گیبیان» درج کرده بود. و لغت،
در این لغت، «آرام» ترجمه شده «آرامی» بود. «آرام» نامی رایج گیبیان و یک نام بسیار
در بین هیئت صوریان اسرائیل و همگن نامی صوریان بود. نام «آرام» از «فرانس گیبیان»
تهران می‌آید و اصل آن «آرام» و «فرانس» است. این «گیبان» سابق بلخ، از خاندان گس
خاندان صوریان در اسرائیل است. برای این خاندان است. نامی که صوریان می‌نامند و گس،
نامی است که یهودیان در اسرائیل می‌نامند. «آرام» عاشقانه نامیده می‌شود.

Post
10
1000

كبرياءك التي هم

گزارش اطلاعات داخلی

شماره ۱۱۱۳۳۸	موضوع: شترها را از احمد نادر بپوش
تاریخ وصول: ۲۸/۱/۱۳۸۰	مسئله: شترها را از احمد نادر بپوش
تاریخ گزارش: ۲۸/۱/۱۳۸۰	مسئله: شترها را از احمد نادر بپوش

[illegible][illegible]

گرفتند و با دستهای پاره‌شده
 از دستهای پاره‌شده
 شاره
 پیوسته

نسخہ وزیر کی
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

موضوع: حایان بالون مهر ایران

تشکیل سازمان بانوان پیچید ایران توسط انجمن سرود نهرازان این سازمان بلا جامع است . رئیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور . پیچید بانهار

- ۱- طبعه اسفل فتح الله سپهر فرزند میرزا
- ۲- حسن مراد پسر فرزند آرد
- ۳- ابرو مراد آرد فرزند سپهر
- ۴- طبعه جیحون فرزند سپهر
- ۵- قزوان حاجی آتاس فرزند جیحون
- ۶- مسعود حاجی آتاس فرزند جیحون
- ۷- سحر فرزند سپهر
- ۸- آرد فرزند آسمان
- ۹- طیف حاجیان فرزند ریح
- ۱۰- جود الکبریا صالحی فرزند آله زار
- ۱۱- طیف بزرگ فرزند مسعود حاجی

10/11/99

۳۱-۴۰

محرمات

وزارت جنگ
سازمان اطلاعات ارتش کشور
تولیدی محرمانه

تاریخ: _____
 نشانی: _____
 شماره پرونده: _____
 شماره پرونده فرستاده: _____

کد رهگیری: _____
 تاریخ: ۱۳۹۸/۸/۱۵
 ساعت: ۱۴:۰۰
 محل: تهران
 نام: _____
 سمت: _____
 واحد: _____
 نام: _____
 سمت: _____
 واحد: _____

تاریخ: ۱۳۹۸/۸/۱۵
 ساعت: ۱۴:۰۰
 محل: تهران
 نام: _____
 سمت: _____
 واحد: _____

موضوع: فعالیت مجرمین در ایران
 به موجب اطلاع حاصله به موجب گزارش سازمان اطلاعات ارتش کشور در خصوص فعالیت مجرمین در ایران، به شرح ذیل:

۱- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۲- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۳- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۴- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۵- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۶- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۷- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۸- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۹- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

۱۰- در تاریخ ۱۳۹۸/۸/۱۵، در جریان عملیات اطلاعاتی، مشخص گردید که مجرمین در ایران، به منظور انجام عملیات تروریستی و تبلیغاتی، اقدام به تشکیل گروه‌های مجرمانه کرده‌اند.

تخت وزیري
سازمان اطلاعات وزارت کشور
 تهران - ۱۳۰۰

شماره: ۱۳۰۰/۲۲
 تاریخ: ۱۳۰۰/۲۲
 شهر: تهران

تخت وزیري
سازمان اطلاعات وزارت کشور
 تهران - ۱۳۰۰

شماره: ۱۳۰۰/۲۲
 تاریخ: ۱۳۰۰/۲۲
 شهر: تهران

موضوع: ...
تاریخ: ...
شماره: ...

موضوع: ...
تاریخ: ...
شماره: ...

از طرف گلیان با محوریت ...

۱- این طیف از افراد ...

۲- این طیف از افراد ...

۳- این طیف از افراد ...

۴- این طیف از افراد ...

۵- این طیف از افراد ...

۶- این طیف از افراد ...

۷- این طیف از افراد ...

۸- این طیف از افراد ...

۹- این طیف از افراد ...

۱۰- این طیف از افراد ...

نخست وزیر سازمان اطلاعات و امنیت کشور شماره: ۱۰۰۰۱۰۰۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه موضوع: ... اینک که به موجب این سند ... در این خصوص ... تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه	نخست وزیر سازمان اطلاعات و امنیت کشور شماره: ۱۰۰۰۱۰۰۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه موضوع: ... اینک که به موجب این سند ... در این خصوص ... تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه
--	--

نخست وزیر سازمان اطلاعات و امنیت کشور شماره: ۱۰۰۰۱۰۰۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه موضوع: ... اینک که به موجب این سند ... در این خصوص ... تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه	نخست وزیر سازمان اطلاعات و امنیت کشور شماره: ۱۰۰۰۱۰۰۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه موضوع: ... اینک که به موجب این سند ... در این خصوص ... تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۰ محرمانه
--	--

[illegible][illegible]

اسناد و تصاویر تحلیل شده در متن کتاب

دهه ۱۳۴۰

41/11/20
5033/20
20/11/20

Handwritten text in Arabic script, likely a manuscript page.

[illegible][illegible]
$$\frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 0$$

353
99
24/11/2020
8

[illegible][illegible]

संस्कृत-विभाग

$\frac{1}{x}$

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[Faint handwritten notes at the bottom of page 80]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

100

مجلس شورای ملی
شماره ۱۲۸۴
۱۳۰۴

...
...
...

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

۷۰۰ / سازمان‌های یهودی و صهیونیستی در ایران

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۱۳/۴۵۴۵
تاریخ صادره: ۱۰/۱۰/۱۳۰
تاریخ وصول خبر: ۱۰/۱۰/۱۳۰
تاریخ گزارش: ۱۰/۱۰/۱۳۰

مهره در شش بهمن
۱۳۰۰

مردم یهودی و مسلمانان در اسرائیل در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است. در اسرائیل به دلیل شرایط خاص و کمبود منابع، مردم یهودی و مسلمانان به سرعت در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است.

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۱۳/۴۱۵۷
تاریخ صادره: ۱۰/۱۰/۱۳۰
تاریخ وصول خبر: ۱۰/۱۰/۱۳۰
تاریخ گزارش: ۱۰/۱۰/۱۳۰

محرمانه

سازمان‌های یهودی و صهیونیستی در ایران در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است. در ایران به دلیل شرایط خاص و کمبود منابع، سازمان‌های یهودی و صهیونیستی به سرعت در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است.

مهره در شش بهمن
۱۳۰۰

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۱۳/۶۶۱
تاریخ صادره: ۱۱/۱۱/۱۳۰
تاریخ وصول خبر: ۱۱/۱۱/۱۳۰
تاریخ گزارش: ۱۱/۱۱/۱۳۰

محرمانه

سازمان‌های یهودی و صهیونیستی در ایران در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است. در ایران به دلیل شرایط خاص و کمبود منابع، سازمان‌های یهودی و صهیونیستی به سرعت در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است.

مهره در شش بهمن
۱۳۰۰

گزارش اطلاعات داخلی

شماره: ۳۱۳/۲۵
تاریخ صادره: ۱۱/۱۱/۱۳۰
تاریخ وصول خبر: ۱۱/۱۱/۱۳۰
تاریخ گزارش: ۱۱/۱۱/۱۳۰

سازمان‌های یهودی و صهیونیستی در ایران در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است. در ایران به دلیل شرایط خاص و کمبود منابع، سازمان‌های یهودی و صهیونیستی به سرعت در حال گسترش و توسعه هستند و این روند با سرعت زیادی در حال پیش رفتن است.

مهره در شش بهمن
۱۳۰۰

[illegible]

وزارت كشور
شهرداری آباد

محرمه

وزارت كشور
شهرداری آباد

محرمه

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...

۵
 ۱
 ۱۹۵۵-۵۶
 گیرندگان: به صورت کلی اداره امور محترم تنظیم و اعلام چگونگی وصول نمودار شد.

[illegible]

مجلس شورای ملی
شعبه نخست
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

مجلس شورای ملی
شعبه نخست
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

مجلس شورای ملی
شعبه نخست
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

مجلس شورای ملی
شعبه نخست
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

شماره: ۱۱۱۱
تاریخ: ۱۳۳۵/۱۰/۱۵
شرح: گزارش

تاریخ: ۱۳۴۴/۱۱/۱۴
شماره: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره پرونده: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره ثبت: ۱۰۰/۱۷۹۸۸

نخست وزیر
سازمان حفاظت اطلاعات

موضوع

۱- آقای سید محمد باقر...
۲- آقای سید محمد باقر...
۳- آقای سید محمد باقر...
۴- آقای سید محمد باقر...
۵- آقای سید محمد باقر...
۶- آقای سید محمد باقر...
۷- آقای سید محمد باقر...
۸- آقای سید محمد باقر...
۹- آقای سید محمد باقر...
۱۰- آقای سید محمد باقر...

تاریخ: ۱۳۴۴/۱۱/۱۴
شماره: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره پرونده: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره ثبت: ۱۰۰/۱۷۹۸۸

نخست وزیر
سازمان حفاظت اطلاعات

موضوع

۱- آقای سید محمد باقر...
۲- آقای سید محمد باقر...
۳- آقای سید محمد باقر...
۴- آقای سید محمد باقر...
۵- آقای سید محمد باقر...
۶- آقای سید محمد باقر...
۷- آقای سید محمد باقر...
۸- آقای سید محمد باقر...
۹- آقای سید محمد باقر...
۱۰- آقای سید محمد باقر...

تاریخ: ۱۳۴۴/۱۱/۱۴
شماره: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره پرونده: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره ثبت: ۱۰۰/۱۷۹۸۸

نخست وزیر
سازمان حفاظت اطلاعات

موضوع

۱- آقای سید محمد باقر...
۲- آقای سید محمد باقر...
۳- آقای سید محمد باقر...
۴- آقای سید محمد باقر...
۵- آقای سید محمد باقر...
۶- آقای سید محمد باقر...
۷- آقای سید محمد باقر...
۸- آقای سید محمد باقر...
۹- آقای سید محمد باقر...
۱۰- آقای سید محمد باقر...

تاریخ: ۱۳۴۴/۱۱/۱۴
شماره: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره پرونده: ۱۰۰/۱۷۹۸۸
شماره ثبت: ۱۰۰/۱۷۹۸۸

نخست وزیر
سازمان حفاظت اطلاعات

موضوع

۱- آقای سید محمد باقر...
۲- آقای سید محمد باقر...
۳- آقای سید محمد باقر...
۴- آقای سید محمد باقر...
۵- آقای سید محمد باقر...
۶- آقای سید محمد باقر...
۷- آقای سید محمد باقر...
۸- آقای سید محمد باقر...
۹- آقای سید محمد باقر...
۱۰- آقای سید محمد باقر...

محرمانه

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۳۱۱ / ۱۰۸۶
تاریخ: ۲۵/۵/۴۰
پیوست: ۲

بسم الله الرحمن الرحیم

به: سازمان معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه (مدرسه عالی معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه)

موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۴۰/۵/۲۵

محرمانه

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۳۱۱ / ۱۰۸۶
تاریخ: ۲۵/۵/۴۰
پیوست: ۲

بسم الله الرحمن الرحیم

به: سازمان معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه (مدرسه عالی معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه)

موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۴۰/۵/۲۵

محرمانه

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۳۱۱ / ۱۰۸۶
تاریخ: ۲۵/۵/۴۰
پیوست: ۲

بسم الله الرحمن الرحیم

به: سازمان معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه (مدرسه عالی معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه)

موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۴۰/۵/۲۵

محرمانه

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
سازمان اطلاعات و امنیت کشور

شماره: ۳۱۱ / ۱۰۸۶
تاریخ: ۲۵/۵/۴۰
پیوست: ۲

بسم الله الرحمن الرحیم

به: سازمان معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه (مدرسه عالی معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه)

موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۴۰/۵/۲۵

محرمانه

شماره ۲۷۹۳ / ۸
تاریخ ۲۵ / ۴
پیوست

سازمان اطلاعات و ارتباطات
شماره ۱۰۰ / ۱۰۰

در باره: سازمان اطلاعات و ارتباطات

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

محرمانه

در باره: سازمان اطلاعات و ارتباطات

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

محرمانه

محرمانه

شماره ۲۷۹۳ / ۸
تاریخ ۲۵ / ۴
پیوست

سازمان اطلاعات و ارتباطات
شماره ۱۰۰ / ۱۰۰

در باره: سازمان اطلاعات و ارتباطات

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

محرمانه

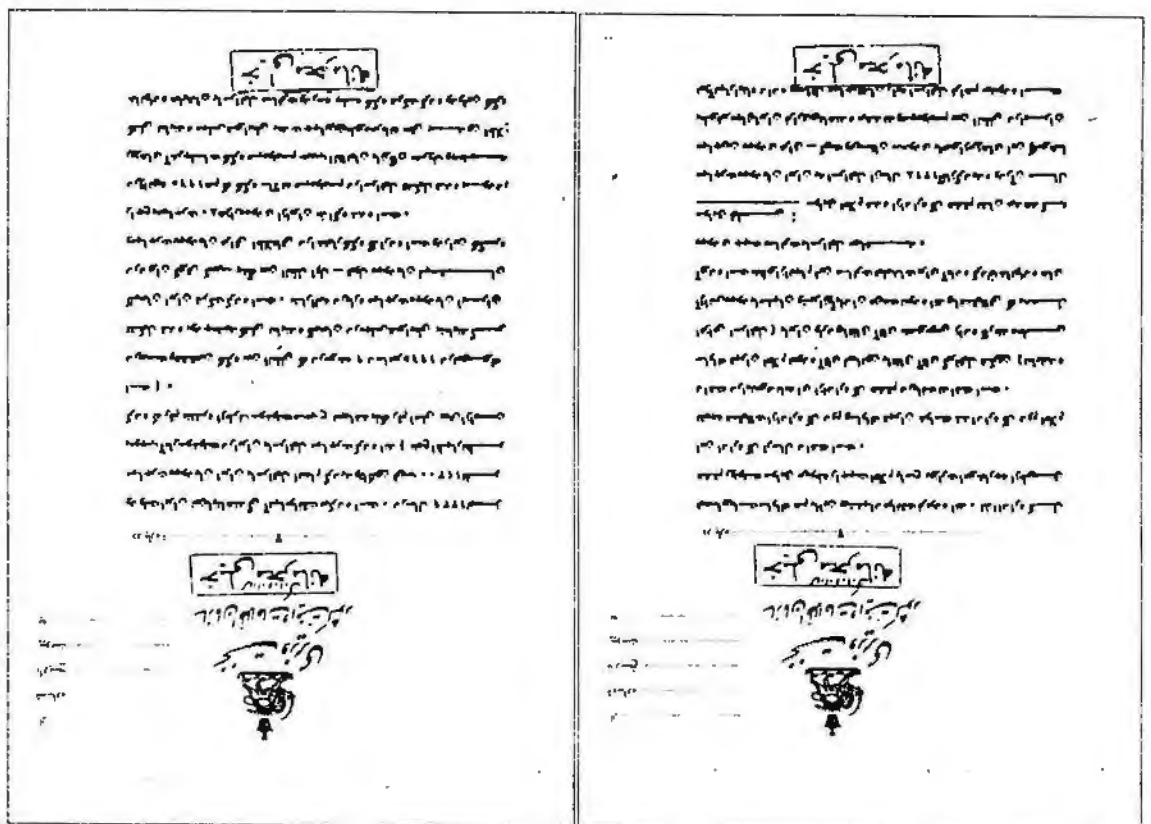
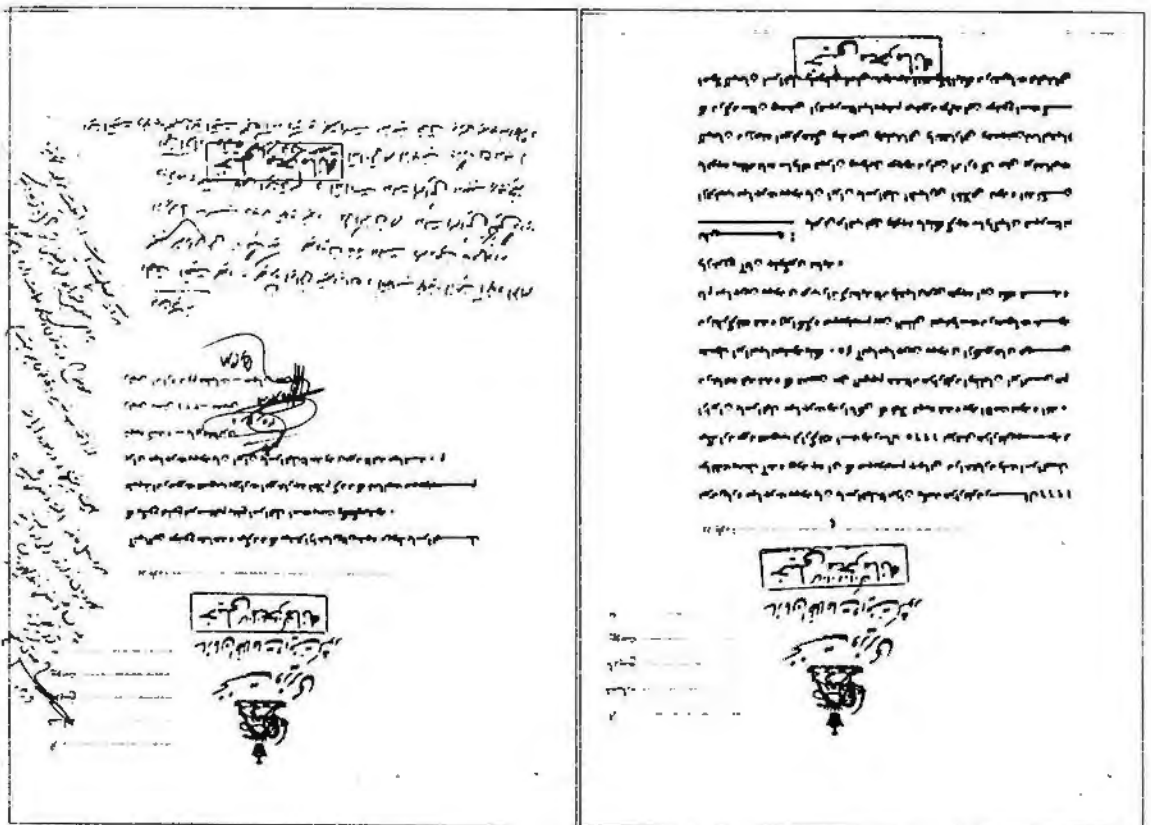
در باره: سازمان اطلاعات و ارتباطات

موضوع: ...

تاریخ: ...

محل: ...

محرمانه

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

خیلی مرمیانه

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

خیلی مرمیانه

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

خیلی مرمیانه

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

خیلی مرمیانه

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

شماره ۲۲۱

بازگشتان شود

۲۱۵۸۱۱

۲۲۱

بازگشتان شود

شماره: ۲۱۵۸۱
تاریخ: ۱۳۳۰/۱۰/۱۰

موضوع: ...

۱- ...
۲- ...
۳- ...
۴- ...
۵- ...
۶- ...
۷- ...
۸- ...
۹- ...
۱۰- ...

مهر و امضا: ...

شماره: ۲۱۵۸۱
تاریخ: ۱۳۳۰/۱۰/۱۰

موضوع: ...

۱- ...
۲- ...
۳- ...
۴- ...
۵- ...
۶- ...
۷- ...
۸- ...
۹- ...
۱۰- ...

مهر و امضا: ...

شماره: ۲۱۵۸۱
تاریخ: ۱۳۳۰/۱۰/۱۰

موضوع: ...

۱- ...
۲- ...
۳- ...
۴- ...
۵- ...
۶- ...
۷- ...
۸- ...
۹- ...
۱۰- ...

مهر و امضا: ...

شماره: ۲۱۵۸۱
تاریخ: ۱۳۳۰/۱۰/۱۰

موضوع: ...

۱- ...
۲- ...
۳- ...
۴- ...
۵- ...
۶- ...
۷- ...
۸- ...
۹- ...
۱۰- ...

مهر و امضا: ...

خیلی - رسیده

ردیف	تاریخ	شرح	ملاحظات
۱	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۲	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۳	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۴	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۵	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۱/۲۵

محل: ...

ملاحظات: ...

خیلی - مسترمانه

ردیف	تاریخ	شرح	ملاحظات
۱	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۲	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۳	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۴	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۵	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۱/۲۵

محل: ...

ملاحظات: ...

خیلی - مسترمانه

ردیف	تاریخ	شرح	ملاحظات
۱	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۲	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۳	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۴	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۵	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۱/۲۵

محل: ...

ملاحظات: ...

خیلی - مسترمانه

ردیف	تاریخ	شرح	ملاحظات
۱	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۲	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۳	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۴	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...
۵	۱۳۵۹/۱۱/۲۵	...	...

تاریخ: ۱۳۵۹/۱۱/۲۵

محل: ...

ملاحظات: ...

وزارت امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

وزارت امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

وزارت امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

وزارت امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۲۱
شماره: ۲۱۱/۲۲۱۱
موضوع: ...

مرغند، شاعره ارد، دانش‌مالي مائه .

[illegible]

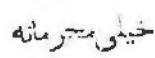
خوبی و زیبایی

۱- شرح آیهی افشاده پیغمبریان ایمان برای کشف ماسخانیف
مذخرهاست. ماسخها صرغامند. اینها را طرب می‌بایند. افشاده وند افشاده‌اند. انفس
میری می‌بینی. درج آفری افشاده از صرغام پیچیده‌ها. آفران برای امراض و اهل گنجه
خبر می‌دهد. صفت کعبه صفت و سلم را می‌باید. در میان استعمال کعبه با صفت
صوت استعمال را می‌بینی و گوی:

[illegible]

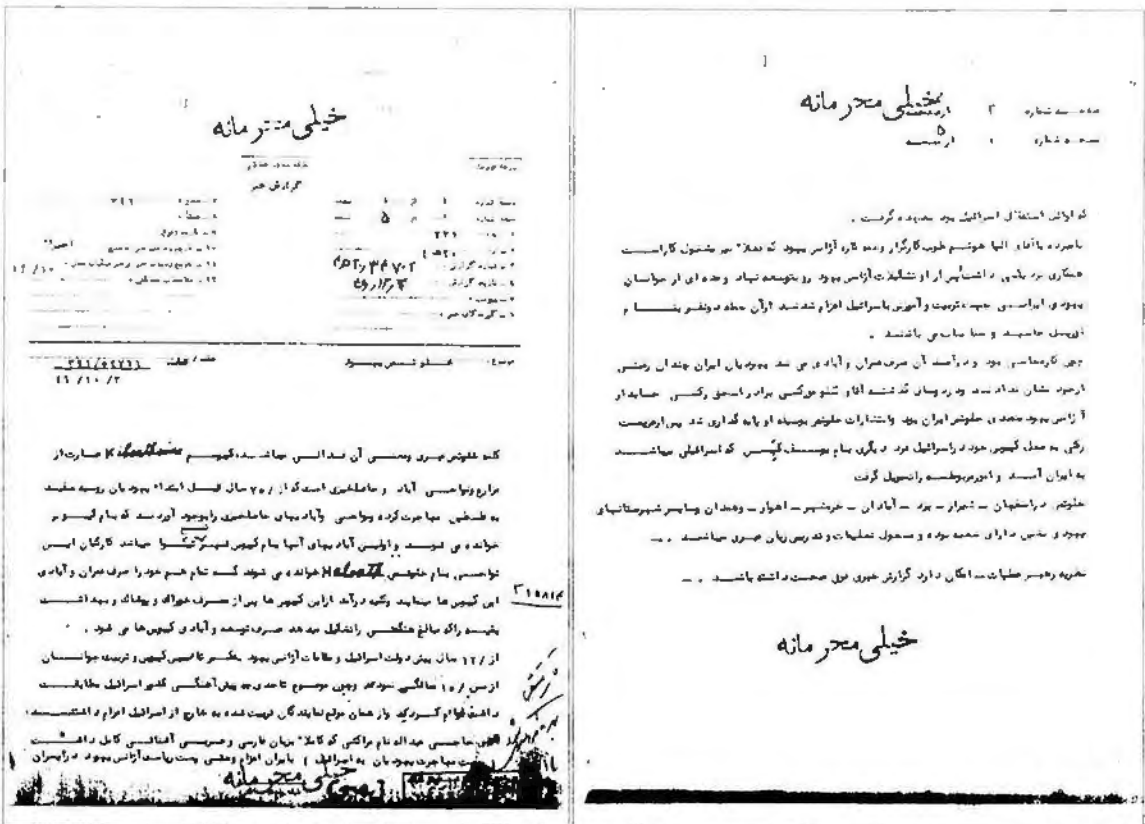
پیشہ ورانہ

[illegible][illegible]

مجلس معرمانه

[illegible]

صنایع شده بود که از این صنایع به منابع توان و جیب الفایا میسر
 با عنوانده به منابع توان و جیب الفایا میسر
 مکتوب روس -
 رئیس اداره -
 رئیس اداره -
 رئیس اداره -

خبریه معترمانه

خبریه معترمانه

مهر ماه ۱۳۰۰

۱- ...

۲- ...

۳- ...

۴- ...

۵- ...

۶- ...

۷- ...

۸- ...

۹- ...

۱۰- ...

۱۱- ...

۱۲- ...

۱- ...

۲- ...

۳- ...

۴- ...

۵- ...

۶- ...

۷- ...

۸- ...

۹- ...

۱۰- ...

۱۱- ...

۱۲- ...

۱- ...

۲- ...

۳- ...

۴- ...

۵- ...

۶- ...

۷- ...

۸- ...

۹- ...

۱۰- ...

۱۱- ...

۱۲- ...

[illegible][illegible][illegible]

مجلس شورای ملی
سازمان حفاظت از جنگل و مراتع

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۰/۲۴
شماره: ۷۱۹۰
پیوست: ۴/۱۰/۲۴

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

مجلس شورای ملی
سازمان حفاظت از جنگل و مراتع

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۰/۲۴
شماره: ۷۱۹۰
پیوست: ۴/۱۰/۲۴

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

مجلس شورای ملی
سازمان حفاظت از جنگل و مراتع

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۰/۲۴
شماره: ۷۱۹۰
پیوست: ۴/۱۰/۲۴

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

مجلس شورای ملی
سازمان حفاظت از جنگل و مراتع

تاریخ: ۱۳۴۰/۱۰/۲۴
شماره: ۷۱۹۰
پیوست: ۴/۱۰/۲۴

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

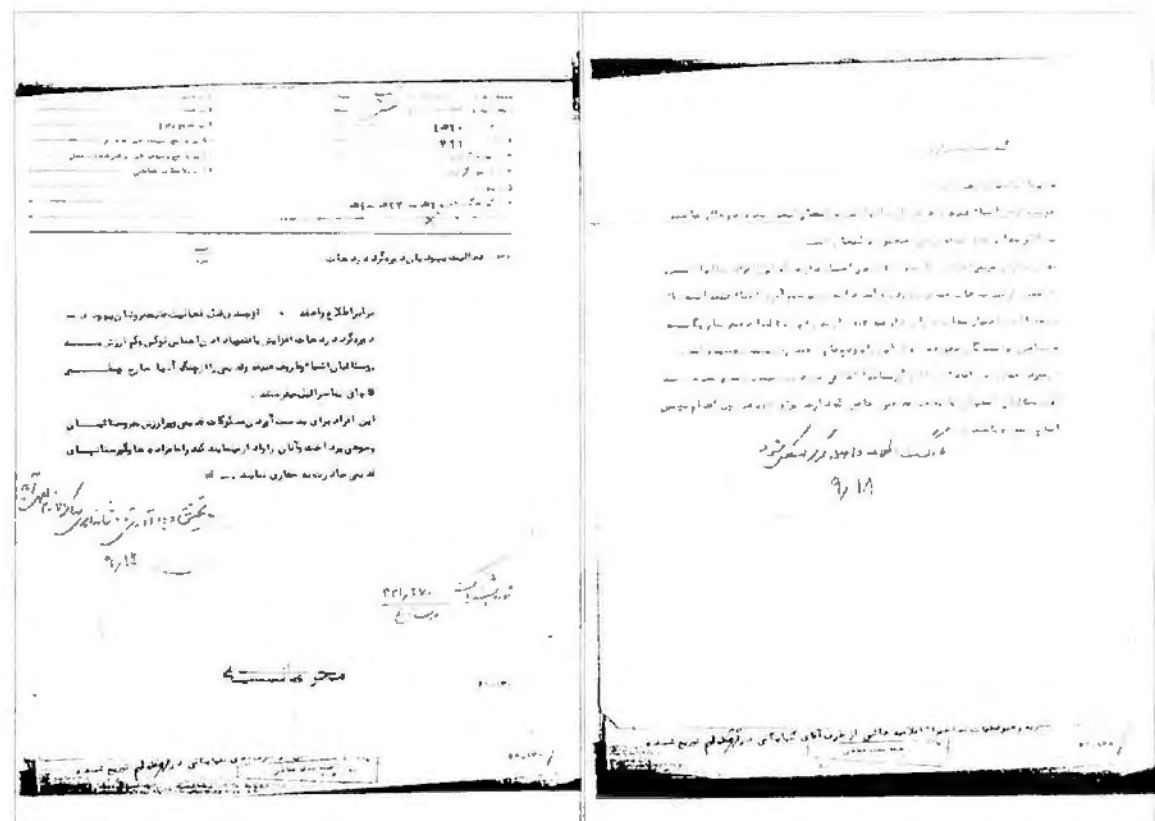
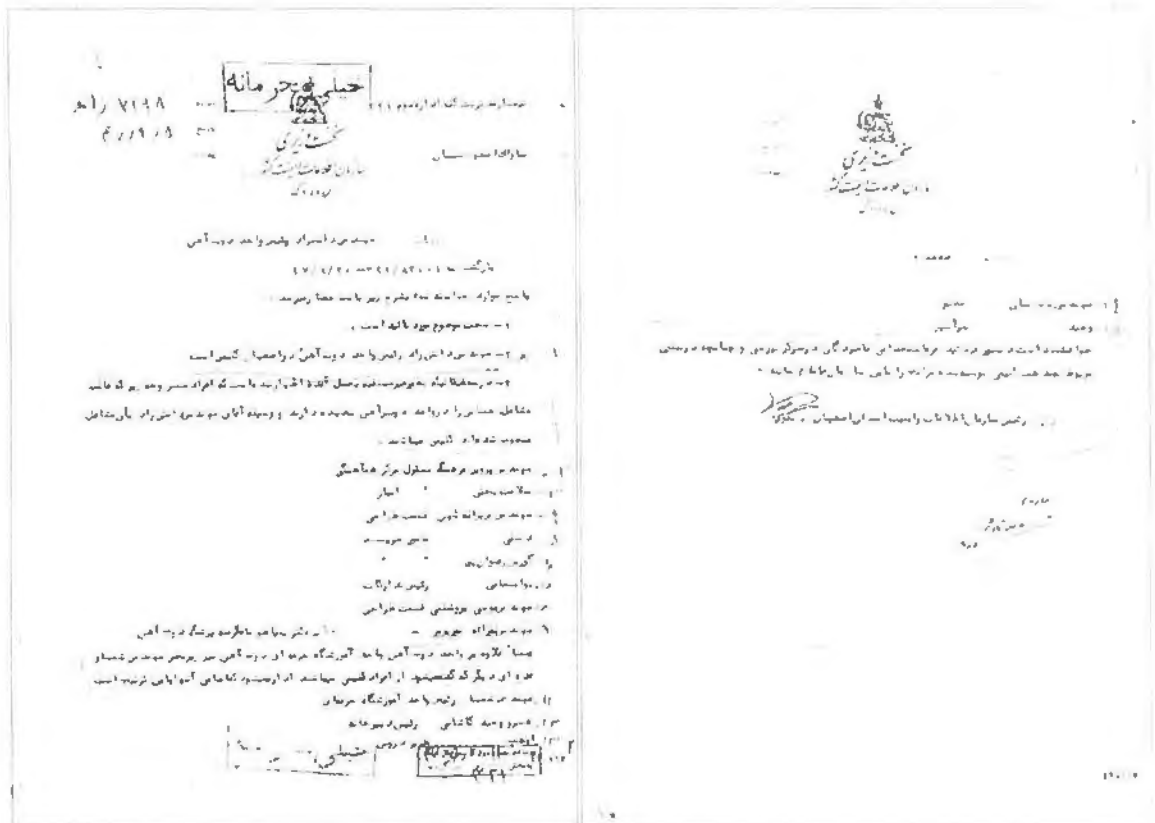
محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

موضوع: درخواست صدور مجوز برای احداث سد و راه در منطقه حفاظت شده جنگل و مراتع

محل: استان تهران، بخش ...

خیلی محرمانه

شماره مسلسل: ۱۱۱۱۱۱۱۱

تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۱- موضوع: ...

۲- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۳- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۴- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۵- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۶- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۷- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۸- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۹- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۱۰- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۱- موضوع: ...

۲- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۳- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۴- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۵- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۶- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۷- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۸- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

۹- شماره: ۱۱۱۱۱۱۱۱

۱۰- تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

شماره مسلسل: ۱۱۱۱۱۱۱۱

تاریخ: ۱۳۵۷/۱۰/۱۰

[illegible]

 جمهوری اسلامی ایران
 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
 دبیرستان خدیجه

۱- درباره رسیدگی به وضع معیشتی و رفاهی جوانان بیپول و کم‌کامی از طرف تأیید دارد. فرد
 بعضی مقامات تأیید برسد تا هر طور که تسبیب فرمایند حل شود. | عاشق‌آباد آسپهر و رسود
 از این راه برای معیشت خودت هزاران که بازستان می‌آید می‌کنند این عاید را می‌دول و
 آسپهر از این جهت دست سبب فرود آید و اینکه بیپولان نیز همان عاید را انتظار دارند.
 کسی طرده داشته که خدمت این قبل انجمن در جابجایی و وقتی صبح می‌آید
 و بهای خود آنال می‌کنند گفت می‌باشد.

۲- از قیامات طایفه اسرائیل برای جلب می‌آید و رنگ و عاید می‌باشد. جلوگیری شود.
 ۳- اشتیاق و عایدگان وزارت گفت و زاده امری که گفتو می‌باشد. باید هم که وزارت امور
 خارجه در مورد عایدات کسانی که قبل از ترک تأیید نبوده و بعد از آن عایدان برگشته‌اند
 تأیید گفتو می‌باشد و را دارد. نظر سایر را استظهار نباید. | عایدگان وزارت امور
 خارجه (آقایان افشار و صادی و مدینه) و درباره این پیشنهاد طایفه امرار داشته
 که می‌آید و باید. و صورت جلسه تطبیق که نوشته آن می‌باشد. هم می‌باشد. دیگر کرده
 است.

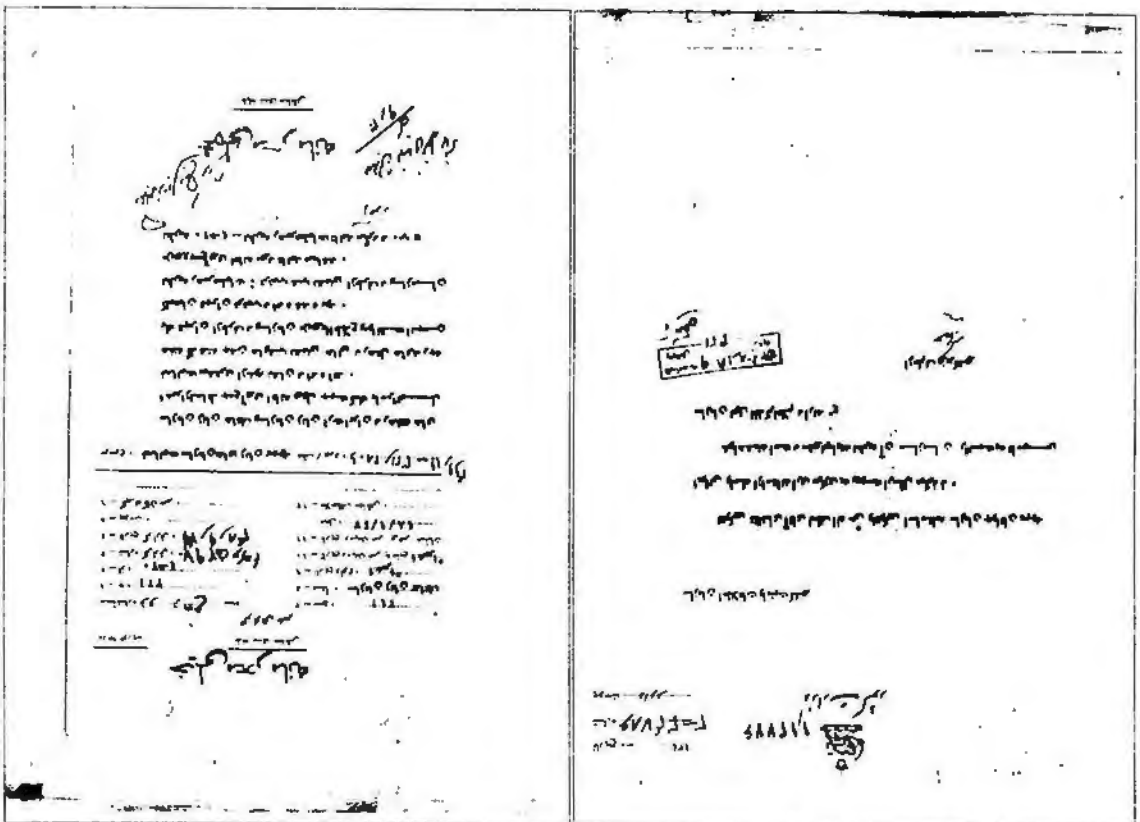
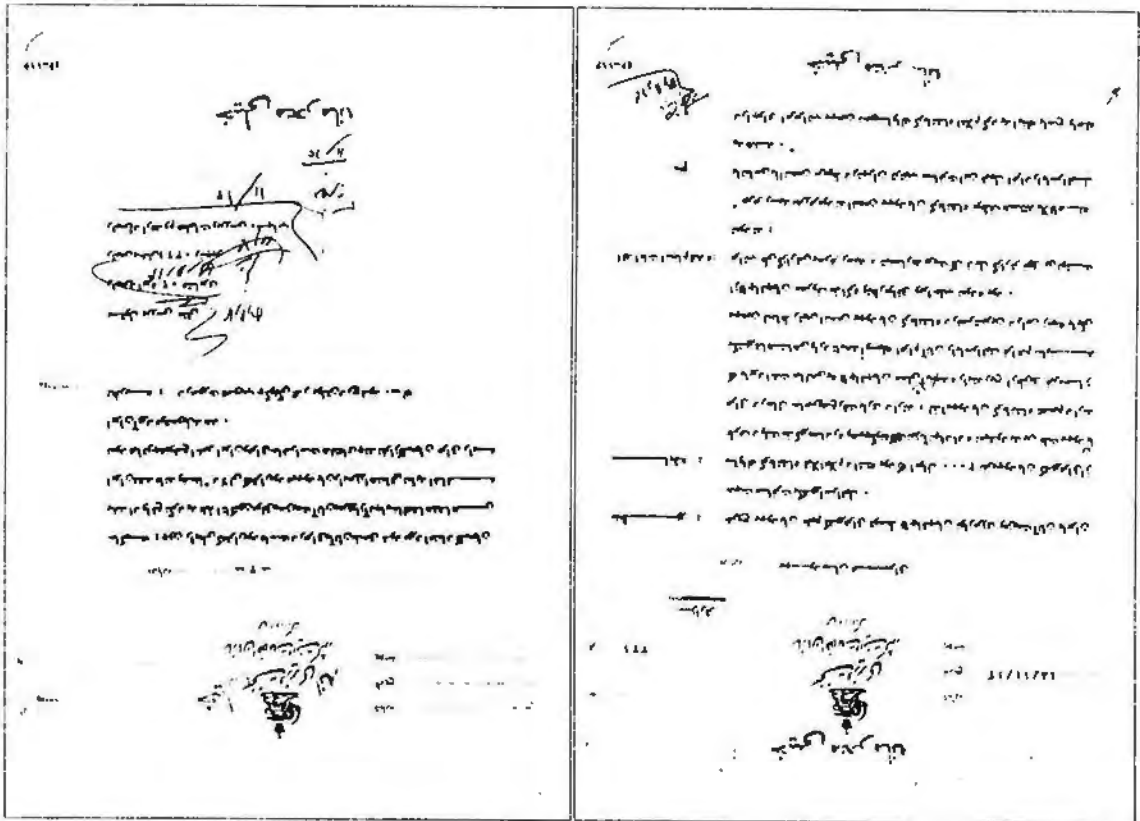
نوشته شده و امضاء شده.

دبیرستان خدیجه

۱۸۶۰-۴

[illegible][illegible][illegible][illegible]

[illegible][illegible]

خبرهای به نظر پنهان

٢١١٨
 ٢١١٩
 ٢١٢٠
 ٢١٢١
 ٢١٢٢
 ٢١٢٣
 ٢١٢٤
 ٢١٢٥
 ٢١٢٦
 ٢١٢٧
 ٢١٢٨
 ٢١٢٩
 ٢١٣٠
 ٢١٣١
 ٢١٣٢
 ٢١٣٣
 ٢١٣٤
 ٢١٣٥
 ٢١٣٦
 ٢١٣٧
 ٢١٣٨
 ٢١٣٩
 ٢١٤٠
 ٢١٤١
 ٢١٤٢
 ٢١٤٣
 ٢١٤٤
 ٢١٤٥
 ٢١٤٦
 ٢١٤٧
 ٢١٤٨
 ٢١٤٩
 ٢١٥٠
 ٢١٥١
 ٢١٥٢
 ٢١٥٣
 ٢١٥٤
 ٢١٥٥
 ٢١٥٦
 ٢١٥٧
 ٢١٥٨
 ٢١٥٩
 ٢١٦٠
 ٢١٦١
 ٢١٦٢
 ٢١٦٣
 ٢١٦٤
 ٢١٦٥
 ٢١٦٦
 ٢١٦٧
 ٢١٦٨
 ٢١٦٩
 ٢١٧٠
 ٢١٧١
 ٢١٧٢
 ٢١٧٣
 ٢١٧٤
 ٢١٧٥
 ٢١٧٦
 ٢١٧٧
 ٢١٧٨
 ٢١٧٩
 ٢١٨٠
 ٢١٨١
 ٢١٨٢
 ٢١٨٣
 ٢١٨٤
 ٢١٨٥
 ٢١٨٦
 ٢١٨٧
 ٢١٨٨
 ٢١٨٩
 ٢١٩٠
 ٢١٩١
 ٢١٩٢
 ٢١٩٣
 ٢١٩٤
 ٢١٩٥
 ٢١٩٦
 ٢١٩٧
 ٢١٩٨
 ٢١٩٩
 ٢٢٠٠
 ٢٢٠١
 ٢٢٠٢
 ٢٢٠٣
 ٢٢٠٤
 ٢٢٠٥
 ٢٢٠٦
 ٢٢٠٧
 ٢٢٠٨
 ٢٢٠٩
 ٢٢١٠
 ٢٢١١
 ٢٢١٢
 ٢٢١٣
 ٢٢١٤
 ٢٢١٥
 ٢٢١٦
 ٢٢١٧
 ٢٢١٨
 ٢٢١٩
 ٢٢٢٠
 ٢٢٢١
 ٢٢٢٢
 ٢٢٢٣
 ٢٢٢٤
 ٢٢٢٥
 ٢٢٢٦
 ٢٢٢٧
 ٢٢٢٨
 ٢٢٢٩
 ٢٢٣٠
 ٢٢٣١
 ٢٢٣٢
 ٢٢٣٣
 ٢٢٣٤
 ٢٢٣٥
 ٢٢٣٦
 ٢٢٣٧
 ٢٢٣٨
 ٢٢٣٩
 ٢٢٤٠
 ٢٢٤١
 ٢٢٤٢
 ٢٢٤٣
 ٢٢٤٤
 ٢٢٤٥
 ٢٢٤٦
 ٢٢٤٧
 ٢٢٤٨
 ٢٢٤٩
 ٢٢٥٠
 ٢٢٥١
 ٢٢٥٢
 ٢٢٥٣
 ٢٢٥٤
 ٢٢٥٥
 ٢٢٥٦
 ٢٢٥٧
 ٢٢٥٨
 ٢٢٥٩
 ٢٢٦٠
 ٢٢٦١
 ٢٢٦٢
 ٢٢٦٣
 ٢٢٦٤
 ٢٢٦٥
 ٢٢٦٦
 ٢٢٦٧
 ٢٢٦٨
 ٢٢٦٩
 ٢٢٧٠
 ٢٢٧١
 ٢٢٧٢
 ٢٢٧٣
 ٢٢٧٤
 ٢٢٧٥
 ٢٢٧٦
 ٢٢٧٧
 ٢٢٧٨
 ٢٢٧٩
 ٢٢٨٠
 ٢٢٨١
 ٢٢٨٢
 ٢٢٨٣
 ٢٢٨٤
 ٢٢٨٥
 ٢٢٨٦
 ٢٢٨٧
 ٢٢٨٨
 ٢٢٨٩
 ٢٢٩٠
 ٢٢٩١
 ٢٢٩٢
 ٢٢٩٣
 ٢٢٩٤
 ٢٢٩٥
 ٢٢٩٦
 ٢٢٩٧
 ٢٢٩٨
 ٢٢٩٩
 ٢٣٠٠
 ٢٣٠١
 ٢٣٠٢
 ٢٣٠٣
 ٢٣٠٤
 ٢٣٠٥
 ٢٣٠٦
 ٢٣٠٧
 ٢٣٠٨
 ٢٣٠٩
 ٢٣١٠
 ٢٣١١
 ٢٣١٢
 ٢٣١٣
 ٢٣١٤
 ٢٣١٥
 ٢٣١٦
 ٢٣١٧
 ٢٣١٨
 ٢٣١٩
 ٢٣٢٠
 ٢٣٢١
 ٢٣٢٢
 ٢٣٢٣
 ٢٣٢٤
 ٢٣٢٥
 ٢٣٢٦
 ٢٣٢٧
 ٢٣٢٨
 ٢٣٢٩
 ٢٣٣٠
 ٢٣٣١
 ٢٣٣٢
 ٢٣٣٣
 ٢٣٣٤
 ٢٣٣٥
 ٢٣٣٦
 ٢٣٣٧
 ٢٣٣٨
 ٢٣٣٩
 ٢٣٤٠
 ٢٣٤١
 ٢٣٤٢
 ٢٣٤٣
 ٢٣٤٤
 ٢٣٤٥
 ٢٣٤٦
 ٢٣٤٧
 ٢٣٤٨
 ٢٣٤٩
 ٢٣٥٠
 ٢٣٥١
 ٢٣٥٢
 ٢٣٥٣
 ٢٣٥٤
 ٢٣٥٥
 ٢٣٥٦
 ٢٣٥٧
 ٢٣٥٨
 ٢٣٥٩
 ٢٣٦٠
 ٢٣٦١
 ٢٣٦٢
 ٢٣٦٣
 ٢٣٦٤
 ٢٣٦٥
 ٢٣٦٦
 ٢٣٦٧
 ٢٣٦٨
 ٢٣٦٩
 ٢٣٧٠
 ٢٣٧١
 ٢٣٧٢
 ٢٣٧٣
 ٢٣٧٤
 ٢٣٧٥
 ٢٣٧٦
 ٢٣٧٧
 ٢٣٧٨
 ٢٣٧٩
 ٢٣٨٠
 ٢٣٨١
 ٢٣٨٢
 ٢٣٨٣
 ٢٣٨٤
 ٢٣٨٥
 ٢٣٨٦
 ٢٣٨٧
 ٢٣٨٨
 ٢٣٨٩
 ٢٣٩٠
 ٢٣٩١
 ٢٣٩٢
 ٢٣٩٣
 ٢٣٩٤
 ٢٣٩٥
 ٢٣٩٦
 ٢٣٩٧
 ٢٣٩٨
 ٢٣٩٩
 ٢٤٠٠
 ٢٤٠١
 ٢٤٠٢
 ٢٤٠٣
 ٢٤٠٤
 ٢٤٠٥
 ٢٤٠٦
 ٢٤٠٧
 ٢٤٠٨
 ٢٤٠٩
 ٢٤١٠
 ٢٤١١
 ٢٤١٢
 ٢٤١٣
 ٢٤١٤
 ٢٤١٥
 ٢٤١٦
 ٢٤١٧
 ٢٤١٨
 ٢٤١٩
 ٢٤٢٠
 ٢٤٢١
 ٢٤٢٢
 ٢٤٢٣
 ٢٤٢٤
 ٢٤٢٥
 ٢٤٢٦
 ٢٤٢٧
 ٢٤٢٨
 ٢٤٢٩
 ٢٤٣٠
 ٢٤٣١
 ٢٤٣٢

مدرسہ اسلامیہ عربیہ اسلامیہ

[illegible]

دینا دینا دینا

Handwritten notes and stamps on a document. The notes include "15/11/11" and "15/11/11". There are several stamps, including one that says "15/11/11" and another that says "15/11/11".

خیلی محرمانه

۱- ۲۰۰۰ - ۲۰۰۱
 ۲- ۲۰۰۱ - ۲۰۰۲
 ۳- ۲۰۰۲ - ۲۰۰۳
 ۴- ۲۰۰۳ - ۲۰۰۴
 ۵- ۲۰۰۴ - ۲۰۰۵
 ۶- ۲۰۰۵ - ۲۰۰۶
 ۷- ۲۰۰۶ - ۲۰۰۷
 ۸- ۲۰۰۷ - ۲۰۰۸
 ۹- ۲۰۰۸ - ۲۰۰۹
 ۱۰- ۲۰۰۹ - ۲۰۱۰
 ۱۱- ۲۰۱۰ - ۲۰۱۱
 ۱۲- ۲۰۱۱ - ۲۰۱۲
 ۱۳- ۲۰۱۲ - ۲۰۱۳
 ۱۴- ۲۰۱۳ - ۲۰۱۴
 ۱۵- ۲۰۱۴ - ۲۰۱۵
 ۱۶- ۲۰۱۵ - ۲۰۱۶
 ۱۷- ۲۰۱۶ - ۲۰۱۷
 ۱۸- ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸
 ۱۹- ۲۰۱۸ - ۲۰۱۹
 ۲۰- ۲۰۱۹ - ۲۰۲۰
 ۲۱- ۲۰۲۰ - ۲۰۲۱
 ۲۲- ۲۰۲۱ - ۲۰۲۲
 ۲۳- ۲۰۲۲ - ۲۰۲۳
 ۲۴- ۲۰۲۳ - ۲۰۲۴
 ۲۵- ۲۰۲۴ - ۲۰۲۵
 ۲۶- ۲۰۲۵ - ۲۰۲۶
 ۲۷- ۲۰۲۶ - ۲۰۲۷
 ۲۸- ۲۰۲۷ - ۲۰۲۸
 ۲۹- ۲۰۲۸ - ۲۰۲۹
 ۳۰- ۲۰۲۹ - ۲۰۳۰
 ۳۱- ۲۰۳۰ - ۲۰۳۱
 ۳۲- ۲۰۳۱ - ۲۰۳۲
 ۳۳- ۲۰۳۲ - ۲۰۳۳
 ۳۴- ۲۰۳۳ - ۲۰۳۴
 ۳۵- ۲۰۳۴ - ۲۰۳۵
 ۳۶- ۲۰۳۵ - ۲۰۳۶
 ۳۷- ۲۰۳۶ - ۲۰۳۷
 ۳۸- ۲۰۳۷ - ۲۰۳۸
 ۳۹- ۲۰۳۸ - ۲۰۳۹
 ۴۰- ۲۰۳۹ - ۲۰۴۰
 ۴۱- ۲۰۴۰ - ۲۰۴۱
 ۴۲- ۲۰۴۱ - ۲۰۴۲
 ۴۳- ۲۰۴۲ - ۲۰۴۳
 ۴۴- ۲۰۴۳ - ۲۰۴۴
 ۴۵- ۲۰۴۴ - ۲۰۴۵
 ۴۶- ۲۰۴۵ - ۲۰۴۶
 ۴۷- ۲۰۴۶ - ۲۰۴۷
 ۴۸- ۲۰۴۷ - ۲۰۴۸
 ۴۹- ۲۰۴۸ - ۲۰۴۹
 ۵۰- ۲۰۴۹ - ۲۰۵۰
 ۵۱- ۲۰۵۰ - ۲۰۵۱
 ۵۲- ۲۰۵۱ - ۲۰۵۲
 ۵۳- ۲۰۵۲ - ۲۰۵۳
 ۵۴- ۲۰۵۳ - ۲۰۵۴
 ۵۵- ۲۰۵۴ - ۲۰۵۵
 ۵۶- ۲۰۵۵ - ۲۰۵۶
 ۵۷- ۲۰۵۶ - ۲۰۵۷
 ۵۸- ۲۰۵۷ - ۲۰۵۸
 ۵۹- ۲۰۵۸ - ۲۰۵۹
 ۶۰- ۲۰۵۹ - ۲۰۶۰
 ۶۱- ۲۰۶۰ - ۲۰۶۱
 ۶۲- ۲۰۶۱ - ۲۰۶۲
 ۶۳- ۲۰۶۲ - ۲۰۶۳
 ۶۴- ۲۰۶۳ - ۲۰۶۴
 ۶۵- ۲۰۶۴ - ۲۰۶۵
 ۶۶- ۲۰۶۵ - ۲۰۶۶
 ۶۷- ۲۰۶۶ - ۲۰۶۷
 ۶۸- ۲۰۶۷ - ۲۰۶۸
 ۶۹- ۲۰۶۸ - ۲۰۶۹
 ۷۰- ۲۰۶۹ - ۲۰۷۰
 ۷۱- ۲۰۷۰ - ۲۰۷۱
 ۷۲- ۲۰۷۱ - ۲۰۷۲
 ۷۳- ۲۰۷۲ - ۲۰۷۳
 ۷۴- ۲۰۷۳ - ۲۰۷۴
 ۷۵- ۲۰۷۴ - ۲۰۷۵
 ۷۶- ۲۰۷۵ - ۲۰۷۶
 ۷۷- ۲۰۷۶ - ۲۰۷۷
 ۷۸- ۲۰۷۷ - ۲۰۷۸
 ۷۹- ۲۰۷۸ - ۲۰۷۹
 ۸۰- ۲۰۷۹ - ۲۰۸۰
 ۸۱- ۲۰۸۰ - ۲۰۸۱
 ۸۲- ۲۰۸۱ - ۲۰۸۲
 ۸۳- ۲۰۸۲ - ۲۰۸۳
 ۸۴- ۲۰۸۳ - ۲۰۸۴
 ۸۵- ۲۰۸۴ - ۲۰۸۵
 ۸۶- ۲۰۸۵ - ۲۰۸۶
 ۸۷- ۲۰۸۶ - ۲۰۸۷
 ۸۸- ۲۰۸۷ - ۲۰۸۸
 ۸۹- ۲۰۸۸ - ۲۰۸۹
 ۹۰- ۲۰۸۹ - ۲۰۹۰
 ۹۱- ۲۰۹۰ - ۲۰۹۱
 ۹۲- ۲۰۹۱ - ۲۰۹۲
 ۹۳- ۲۰۹۲ - ۲۰۹۳
 ۹۴- ۲۰۹۳ - ۲۰۹۴
 ۹۵- ۲۰۹۴ - ۲۰۹۵
 ۹۶- ۲۰۹۵ - ۲۰۹۶
 ۹۷- ۲۰۹۶ - ۲۰۹۷
 ۹۸- ۲۰۹۷ - ۲۰۹۸
 ۹۹- ۲۰۹۸ - ۲۰۹۹
 ۱۰۰- ۲۰۹۹ - ۲۱۰۰
 ۱۰۱- ۲۱۰۰ - ۲۱۰۱
 ۱۰۲- ۲۱۰۱ - ۲۱۰۲
 ۱۰۳- ۲۱۰۲ - ۲۱۰۳
 ۱۰۴- ۲۱۰۳ - ۲۱۰۴
 ۱۰۵- ۲۱۰۴ - ۲۱۰۵
 ۱۰۶- ۲۱۰۵ - ۲۱۰۶
 ۱۰۷- ۲۱۰۶ - ۲۱۰۷
 ۱۰۸- ۲۱۰۷ - ۲۱۰۸
 ۱۰۹- ۲۱۰۸ - ۲۱۰۹
 ۱۱۰- ۲۱۰۹ - ۲۱۱۰
 ۱۱۱- ۲۱۱۰ - ۲۱۱۱
 ۱۱۲- ۲۱۱۱ - ۲۱۱۲
 ۱۱۳- ۲۱۱۲ - ۲۱۱۳
 ۱۱۴- ۲۱۱۳ - ۲۱۱۴
 ۱۱۵- ۲۱۱۴ - ۲۱۱۵
 ۱۱۶- ۲۱۱۵ - ۲۱۱۶
 ۱۱۷- ۲۱۱۶ - ۲۱۱۷
 ۱۱۸- ۲۱۱۷ - ۲۱۱۸
 ۱۱۹- ۲۱۱۸ - ۲۱۱۹
 ۱۲۰- ۲۱۱۹ - ۲۱۲۰
 ۱۲۱- ۲۱۲۰ - ۲۱۲۱
 ۱۲۲- ۲۱۲۱ - ۲۱۲۲
 ۱۲۳- ۲۱۲۲ - ۲۱۲۳
 ۱۲۴- ۲۱۲۳ - ۲۱۲۴
 ۱۲۵- ۲۱۲۴ - ۲۱۲۵
 ۱۲۶- ۲۱۲۵ - ۲۱۲۶
 ۱۲۷- ۲۱۲۶ - ۲۱۲۷
 ۱۲۸- ۲۱۲۷ - ۲۱۲۸
 ۱۲۹- ۲۱۲۸ - ۲۱۲۹
 ۱۳۰- ۲۱۲۹ - ۲۱۳۰
 ۱۳۱- ۲۱۳۰ - ۲۱۳۱
 ۱۳۲- ۲۱۳۱ - ۲۱۳۲
 ۱۳۳- ۲۱۳۲ - ۲۱۳۳
 ۱۳۴- ۲۱۳۳ - ۲۱۳۴
 ۱۳۵- ۲۱۳۴ - ۲۱۳۵
 ۱۳۶- ۲۱۳۵ - ۲۱۳۶
 ۱۳۷- ۲۱۳۶ - ۲۱۳۷
 ۱۳۸- ۲۱۳۷ - ۲۱۳۸
 ۱۳۹- ۲۱۳۸ - ۲۱۳۹

جمہوری اتحاد جوت کنگ باسرا ایل علیہ

آیا کین مسلم زبان صرفاً اهل بیرون را بگوید
هرگز اینطور نیست (گفت دانش) در صدد پس از
انجام کار خدایه اظهار داشت که اکنون هر مسلمانی
مردم بدین صفت است: او را باید حجت کشد بگویند اسرائیل
میباشد و ایرانی بهین نامست تهیه کرده و سوله کارگان
خود بشکل جمع آوری آماده میباشد .
نظریه و روشیات : اگر آن را از نظر طایف گزاران
صحت داشته باشد .

نظریه : ص ۴۰۰ - نظریه و روشیات ناخدا میرزا ۱۰۰

مجله علمی معارف

خیلی مہمانانہ

سخنست فزیری
مذاکران افادات اینست کثر
مردم را

دولت

(م-2-م)

- [illegible]

خیلی مجرماته

سخنست فزیری
ما زمان افواجت دینت کشر
پن دو رو کی

نہایت سادہ و سلیس

۵۲ - مایه کتیراں / ۵۲ -

مردمان و شیوه زندگی در ایران باستان

- [illegible]

2, 2

خیلی محرمانه

وزارت امور خارجه
جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۴۴۱
تاریخ: ۱۳۵۷/۰۵/۰۵
موضوع: ...

۱- طبق اسناد و خبر ساری سنجیده، راجع و استیفا باشد.
۲- ...
۳- ...

مهر و امضاء: ...

مهر و امضاء: ...

خیلی محرمانه

شماره: ۴۴۱
تاریخ: ۱۳۵۷/۰۵/۰۵
موضوع: ...

۱- طبق اسناد و خبر ساری سنجیده، راجع و استیفا باشد.
۲- ...
۳- ...

مهر و امضاء: ...

مهر و امضاء: ...

خیلی محرمانه

شماره: ۴۴۱
تاریخ: ۱۳۵۷/۰۵/۰۵
موضوع: ...

۱- طبق اسناد و خبر ساری سنجیده، راجع و استیفا باشد.
۲- ...
۳- ...

مهر و امضاء: ...

مهر و امضاء: ...

خیلی محرمانه

شماره: ۴۴۱
تاریخ: ۱۳۵۷/۰۵/۰۵
موضوع: ...

۱- طبق اسناد و خبر ساری سنجیده، راجع و استیفا باشد.
۲- ...
۳- ...

مهر و امضاء: ...

مهر و امضاء: ...

(18)

[illegible]

سری

۸- از پیروان خود می‌گفت: از پیروان من
ایرانی می‌باشد با اسرائیل که در صحرای بیابانی
و سرازیر با اسلحه و چاقو و ادوات اسرائیل
ملی می‌کند

۹-
۱۰- به روز اردیبهشت ماه ۱۳۹۹
۱۱- ۱۳۹۹/۳/۶
۱۲- علی

در دولت اسرائیل اسلحه های موجود با این ابراس در ایران بهتری کرده است اما
مستند در برابر حمله مسلحان از خود را نجات می دهد.

منبع در حین صند و بطور اینکه مخاطب پیوسته می‌باشد غیرالانز کرده است
 همچنین امکانات ضبط صوتی را می‌تواند اختیار عملت خود کند و رقص خراگاری و سایر
 اسلحه را باقی می‌ماند و در ^{نقطه} صحیح بودن غیرالانز کند می‌کند.

در این کتاب از این کتاب

طبعة ١٩٨٥ م
مركز دار الفکر

۱- تاریخچه
 ۲- مبانی
 ۳- روش‌های
 ۴- نتایج
 ۵- نتیجه‌گیری
 ۶- پیشنهادات
 ۷- منابع
 ۸- فهرست
 ۹- پیوسته
 ۱۰- تذکره
 ۱۱- مقدمه
 ۱۲- تاریخچه
 ۱۳- مبانی
 ۱۴- روش‌های
 ۱۵- نتایج
 ۱۶- نتیجه‌گیری
 ۱۷- پیشنهادات
 ۱۸- منابع
 ۱۹- فهرست
 ۲۰- پیوسته
 ۲۱- تذکره
 ۲۲- مقدمه
 ۲۳- تاریخچه
 ۲۴- مبانی
 ۲۵- روش‌های
 ۲۶- نتایج
 ۲۷- نتیجه‌گیری
 ۲۸- پیشنهادات
 ۲۹- منابع
 ۳۰- فهرست
 ۳۱- پیوسته
 ۳۲- تذکره
 ۳۳- مقدمه
 ۳۴- تاریخچه
 ۳۵- مبانی
 ۳۶- روش‌های
 ۳۷- نتایج
 ۳۸- نتیجه‌گیری
 ۳۹- پیشنهادات
 ۴۰- منابع
 ۴۱- فهرست
 ۴۲- پیوسته
 ۴۳- تذکره
 ۴۴- مقدمه
 ۴۵- تاریخچه
 ۴۶- مبانی
 ۴۷- روش‌های
 ۴۸- نتایج
 ۴۹- نتیجه‌گیری
 ۵۰- پیشنهادات
 ۵۱- منابع
 ۵۲- فهرست
 ۵۳- پیوسته
 ۵۴- تذکره
 ۵۵- مقدمه
 ۵۶- تاریخچه
 ۵۷- مبانی
 ۵۸- روش‌های
 ۵۹- نتایج
 ۶۰- نتیجه‌گیری
 ۶۱- پیشنهادات
 ۶۲- منابع
 ۶۳- فهرست
 ۶۴- پیوسته
 ۶۵- تذکره
 ۶۶- مقدمه
 ۶۷- تاریخچه
 ۶۸- مبانی
 ۶۹- روش‌های
 ۷۰- نتایج
 ۷۱- نتیجه‌گیری
 ۷۲- پیشنهادات
 ۷۳- منابع
 ۷۴- فهرست
 ۷۵- پیوسته
 ۷۶- تذکره
 ۷۷- مقدمه
 ۷۸- تاریخچه
 ۷۹- مبانی
 ۸۰- روش‌های
 ۸۱- نتایج
 ۸۲- نتیجه‌گیری
 ۸۳- پیشنهادات
 ۸۴- منابع
 ۸۵- فهرست
 ۸۶- پیوسته
 ۸۷- تذکره
 ۸۸- مقدمه
 ۸۹- تاریخچه
 ۹۰- مبانی
 ۹۱- روش‌های
 ۹۲- نتایج
 ۹۳- نتیجه‌گیری
 ۹۴- پیشنهادات
 ۹۵- منابع
 ۹۶- فهرست
 ۹۷- پیوسته
 ۹۸- تذکره
 ۹۹- مقدمه
 ۱۰۰- تاریخچه
 ۱۰۱- مبانی
 ۱۰۲- روش‌های
 ۱۰۳- نتایج
 ۱۰۴- نتیجه‌گیری
 ۱۰۵- پیشنهادات
 ۱۰۶- منابع
 ۱۰۷- فهرست
 ۱۰۸- پیوسته
 ۱۰۹- تذکره
 ۱۱۰- مقدمه
 ۱۱۱- تاریخچه
 ۱۱۲- مبانی
 ۱۱۳- روش‌های
 ۱۱۴- نتایج
 ۱۱۵- نتیجه‌گیری
 ۱۱۶- پیشنهادات
 ۱۱۷- منابع
 ۱۱۸- فهرست
 ۱۱۹- پیوسته
 ۱۲۰- تذکره
 ۱۲۱- مقدمه
 ۱۲۲- تاریخچه
 ۱۲۳- مبانی
 ۱۲۴- روش‌های
 ۱۲۵- نتایج
 ۱۲۶- نتیجه‌گیری
 ۱۲۷- پیشنهادات
 ۱۲۸- منابع
 ۱۲۹- فهرست
 ۱۳۰- پیوسته
 ۱۳۱- تذکره
 ۱۳۲- مقدمه
 ۱۳۳- تاریخچه
 ۱۳۴- مبانی
 ۱۳۵- روش‌های
 ۱۳۶- نتایج
 ۱۳۷- نتیجه‌گیری
 ۱۳۸- پیشنهادات
 ۱۳۹- منابع
 ۱۴۰- فهرست
 ۱۴۱- پیوسته
 ۱۴۲- تذکره
 ۱۴۳- مقدمه
 ۱۴۴- تاریخچه
 ۱۴۵- مبانی
 ۱۴۶- روش‌های
 ۱۴۷- نتایج
 ۱۴۸- نتیجه‌گیری
 ۱۴۹- پیشنهادات
 ۱۵۰- منابع
 ۱۵۱- فهرست
 ۱۵۲- پیوسته
 ۱۵۳- تذکره
 ۱۵۴- مقدمه
 ۱۵۵- تاریخچه
 ۱۵۶- مبانی
 ۱۵۷- روش‌های
 ۱۵۸- نتایج
 ۱۵۹- نتیجه‌گیری
 ۱۶۰- پیشنهادات
 ۱۶۱- منابع
 ۱۶۲- فهرست
 ۱۶۳- پیوسته
 ۱۶۴- تذکره
 ۱۶۵- مقدمه
 ۱۶۶- تاریخچه
 ۱۶۷- مبانی
 ۱۶۸- روش‌های
 ۱۶۹- نتایج
 ۱۷۰- نتیجه‌گیری
 ۱۷۱- پیشنهادات
 ۱۷۲- منابع
 ۱۷۳- فهرست
 ۱۷۴- پیوسته
 ۱۷۵- تذکره
 ۱۷۶- مقدمه
 ۱۷۷- تاریخچه
 ۱۷۸- مبانی
 ۱۷۹- روش‌های
 ۱۸۰- نتایج
 ۱۸۱- نتیجه‌گیری
 ۱۸۲- پیشنهادات
 ۱۸۳- منابع
 ۱۸۴- فهرست
 ۱۸۵- پیوسته
 ۱۸۶- تذکره
 ۱۸۷- مقدمه
 ۱۸۸- تاریخچه
 ۱۸۹- مبانی
 ۱۹۰- روش‌های
 ۱۹۱- نتایج
 ۱۹۲- نتیجه‌گیری
 ۱۹۳- پیشنهادات
 ۱۹۴- منابع
 ۱۹۵- فهرست
 ۱۹۶- پیوسته
 ۱۹۷- تذکره
 ۱۹۸- مقدمه
 ۱۹۹- تاریخچه
 ۲۰۰- مبانی
 ۲۰۱- روش‌های
 ۲۰۲- نتایج
 ۲۰۳- نتیجه‌گیری
 ۲۰۴

دست‌آورد ششمین مسابقه جهانی آهنگ ایرانی در ایران، هفت، فردا و به نامهای مستعار در برابر
مهرجانه سمنان، از جمله نامهای دیگر.

مختصر عبارتہ فی ۱۱۲۳

صبح در صحنه صحنی چشمانی که نگاهش به عارفان می‌پایانده سیر از خانه گرد و باستان همسایه‌ها گمانه
صبح بدسترس می‌باشد که نگاره اعیان و معانی خود است و در قسمت غربی کاروانسارها اسلحه‌ها جای در
اضاعت ادراک و اهل دل در اعتدال صحنه بود در غیر قبیل گفت می‌گوید ،

نظر به ادراک دهم: با توجه به نحوه گسست و قرار گرفتن خسری حیل و تقاضای هر روستا، اسب اخلاعات تکمیلی، نماهای ۳۳م فراهم خواهد شد.

الحمد لله الذي جعل في كل شيء
لنا حكمة

ملک و مسی صفا فی

مخبر و مہمانانہ

[illegible]

مردم و دستگاهی به خود پانز
مبارک است به ترحم ای که در دایره آن صورت گرفته ترش است در کج
احضار و در هر کجی شده است
که در آن زمان به آن

قبل از این، شش صحنه تحت عنوان «دوران دهه ریاضی» در ایران و اروپای غربی نمایش داده شده بود. این سال ۱۹۷۰ و ۱۹۷۱ است. شیراز، منطقه بین‌المللی سرمایه داری و منطقه جهانی رسیدن است که اکنون جنوب آمریکا بود که گذر خود را دنبال داده و کشته و سبک‌دست فرهنگی، صنعتی و بهداشتی است. بوسید به یاد این صحنه تا همین میگردد.

[illegible]

ناخیزه بایکده و زلفیه آیین ناهه وایزترین استنباطی بیودتی و فعالیت سیاسی سنج شده و ششده شود ناهه که فعالیت سیاسی ناهه داشته باشد. بعدها بعضی ویده میگوید که سایدن گن بیودتی و آفرین و زلفیه سنج صاع بیودتی و بین الظالمی معصوما و سینه های عرب میوسیم شرکت کرده و سینه یاند ، نظریه رهبر ملیت و ایمان و از دانه و گزارش خبری نقل صحت داشته باشد .

معا

حیاتی و طبیعت شناسی

خیلی مجرمانه

شماره ۲۴۱ - دی ماه ۱۳۴۱

۱- کلاهک	۲- کلاهک
۳- کلاهک	۴- کلاهک
۵- کلاهک	۶- کلاهک
۷- کلاهک	۸- کلاهک
۹- کلاهک	۱۰- کلاهک
۱۱- کلاهک	۱۲- کلاهک
۱۳- کلاهک	۱۴- کلاهک
۱۵- کلاهک	۱۶- کلاهک
۱۷- کلاهک	۱۸- کلاهک
۱۹- کلاهک	۲۰- کلاهک
۲۱- کلاهک	۲۲- کلاهک
۲۳- کلاهک	۲۴- کلاهک
۲۵- کلاهک	۲۶- کلاهک
۲۷- کلاهک	۲۸- کلاهک
۲۹- کلاهک	۳۰- کلاهک

سرمه: ...

تاریخ: ...

محل: ...

شماره: ...

مهر: ...

خیلی مجرمانه

شماره ۲۴۱ - دی ماه ۱۳۴۱

۱- کلاهک	۲- کلاهک
۳- کلاهک	۴- کلاهک
۵- کلاهک	۶- کلاهک
۷- کلاهک	۸- کلاهک
۹- کلاهک	۱۰- کلاهک
۱۱- کلاهک	۱۲- کلاهک
۱۳- کلاهک	۱۴- کلاهک
۱۵- کلاهک	۱۶- کلاهک
۱۷- کلاهک	۱۸- کلاهک
۱۹- کلاهک	۲۰- کلاهک
۲۱- کلاهک	۲۲- کلاهک
۲۳- کلاهک	۲۴- کلاهک
۲۵- کلاهک	۲۶- کلاهک
۲۷- کلاهک	۲۸- کلاهک
۲۹- کلاهک	۳۰- کلاهک

سرمه: ...

تاریخ: ...

محل: ...

شماره: ...

مهر: ...

خیلی مجرمانه

شماره ۲۴۱ - دی ماه ۱۳۴۱

۱- کلاهک	۲- کلاهک
۳- کلاهک	۴- کلاهک
۵- کلاهک	۶- کلاهک
۷- کلاهک	۸- کلاهک
۹- کلاهک	۱۰- کلاهک
۱۱- کلاهک	۱۲- کلاهک
۱۳- کلاهک	۱۴- کلاهک
۱۵- کلاهک	۱۶- کلاهک
۱۷- کلاهک	۱۸- کلاهک
۱۹- کلاهک	۲۰- کلاهک
۲۱- کلاهک	۲۲- کلاهک
۲۳- کلاهک	۲۴- کلاهک
۲۵- کلاهک	۲۶- کلاهک
۲۷- کلاهک	۲۸- کلاهک
۲۹- کلاهک	۳۰- کلاهک

سرمه: ...

تاریخ: ...

محل: ...

شماره: ...

مهر: ...

خیلی مجرمانه

شماره ۲۴۱ - دی ماه ۱۳۴۱

۱- کلاهک	۲- کلاهک
۳- کلاهک	۴- کلاهک
۵- کلاهک	۶- کلاهک
۷- کلاهک	۸- کلاهک
۹- کلاهک	۱۰- کلاهک
۱۱- کلاهک	۱۲- کلاهک
۱۳- کلاهک	۱۴- کلاهک
۱۵- کلاهک	۱۶- کلاهک
۱۷- کلاهک	۱۸- کلاهک
۱۹- کلاهک	۲۰- کلاهک
۲۱- کلاهک	۲۲- کلاهک
۲۳- کلاهک	۲۴- کلاهک
۲۵- کلاهک	۲۶- کلاهک
۲۷- کلاهک	۲۸- کلاهک
۲۹- کلاهک	۳۰- کلاهک

سرمه: ...

تاریخ: ...

محل: ...

شماره: ...

مهر: ...

میری

- 14 -

تکلیف محدود می شود و مرکز انجمن کیهان در تهران قرار می گیرد.

روزنامه شماره ۹۱/۷/۱۵ که صادر شده است به روز یکشنبه مورخه ۱۳۸۴/۰۷/۱۵ درج گردید.

دوان مړسم ليد ليدلر مشايخ افغاني چېته كډه په گڼو اسرائيل جي آلوده وېسول
آن دويي همه دوان مدد پر ملي گڼوالي ايران سين دځار وېيل كډه كه اتم ملكه
آه خارج پر وېسته :

[illegible][illegible]

...

دیرینه و قدیم
۱۷۲۱
میری

خیلی میجرمانه

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...
 ۱۳- ...
 ۱۴- ...
 ۱۵- ...
 ۱۶- ...
 ۱۷- ...
 ۱۸- ...
 ۱۹- ...
 ۲۰- ...
 ۲۱- ...
 ۲۲- ...
 ۲۳- ...
 ۲۴- ...
 ۲۵- ...
 ۲۶- ...
 ۲۷- ...
 ۲۸- ...
 ۲۹- ...
 ۳۰- ...
 ۳۱- ...
 ۳۲- ...
 ۳۳- ...
 ۳۴- ...
 ۳۵- ...
 ۳۶- ...
 ۳۷- ...
 ۳۸- ...
 ۳۹- ...
 ۴۰- ...
 ۴۱- ...
 ۴۲- ...
 ۴۳- ...
 ۴۴- ...
 ۴۵- ...
 ۴۶- ...
 ۴۷- ...
 ۴۸- ...
 ۴۹- ...
 ۵۰- ...
 ۵۱- ...
 ۵۲- ...
 ۵۳- ...
 ۵۴- ...
 ۵۵- ...
 ۵۶- ...
 ۵۷- ...
 ۵۸- ...
 ۵۹- ...
 ۶۰- ...
 ۶۱- ...
 ۶۲- ...
 ۶۳- ...
 ۶۴- ...
 ۶۵- ...
 ۶۶- ...
 ۶۷- ...
 ۶۸- ...
 ۶۹- ...
 ۷۰- ...
 ۷۱- ...
 ۷۲- ...
 ۷۳- ...
 ۷۴- ...
 ۷۵- ...
 ۷۶- ...
 ۷۷- ...
 ۷۸- ...
 ۷۹- ...
 ۸۰- ...
 ۸۱- ...
 ۸۲- ...
 ۸۳- ...
 ۸۴- ...
 ۸۵- ...
 ۸۶- ...
 ۸۷- ...
 ۸۸- ...
 ۸۹- ...
 ۹۰- ...
 ۹۱- ...
 ۹۲- ...
 ۹۳- ...
 ۹۴- ...
 ۹۵- ...
 ۹۶- ...
 ۹۷- ...
 ۹۸- ...
 ۹۹- ...
 ۱۰۰- ...

[illegible]

نظریه ششم - روز ۹۷/۱۸/۹ در اگر گیساه امانا جمعیول و
 بولجانی جمع آوری شده است .
 نظریه هفتم - باستان غری نظریه ششم و مراتب غری صف دارد .
 نظریه چهاردهم - نظریه یکشنبه تا بد مرقود .
 بنام
 برشاد

خیل مجرمہ

خیلی معترمانه

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

۱۲۹۹
۲۳
خیلی جلدی
۲۹
۲۹

خیلی محرماته
مردمان محرم

1998

۴- جنس	۲۰۱
۵- نوع	انجمن اسلامی تبریز
۶- نام	۱- کلاس
۷- نام	۲- کلاس
۸- نام	۳- کلاس
۹- نام	۴- کلاس
۱۰- نام	۵- کلاس
۱۱- نام	۶- کلاس
۱۲- نام	۷- کلاس

اسماء اراي نسيه در مورد اسبها و شيراز

در این میان، اگرچه در این سالها، به دلیل افزایش قیمت دلار و کاهش ارزش پول ملی، مردم به خرید طلا و سکه و ارزهای خارجی تمایل دارند، اما این اقدامات نمیتواند به عنوان یک راهکار بلندمدت برای مقابله با تورم و کاهش ارزش پول ملی در نظر گرفته شود. در عوض، دولت باید با اتخاذ سیاستهای پولی و مالی مناسب، تورم را کنترل کند و ارزش پول ملی را تقویت کند.

در آرشا، دانش مراد از بهر معنایی که حاصل پس از فراگیری و درک معانی و مفاهیم است (عبدی، ۱۳۹۱).
 به نظر می‌رسد که در این معانی، احاطه به هر دو معنی در معانی حاضر می‌آید (عبدی، ۱۳۹۱).
 اشتراکات بهر دو با هم در این معانی است که در این معانی بهر دو معانی بهر دو معانی
 در معانی حاضر می‌آید (عبدی، ۱۳۹۱).

نشریه - معارف گرایان مشهور فنون لایزال شمعون ویرسی میانه .
نشریه - چهارشنبه - نشریه و مسعود نایب میسرگردان : آب و آرزو

۲۰۷۵
مجموعه کتب خطی
۱۳۸۵

خیابان محرماتہ

20-10

خیلی معجزه مانده

مجلسه	روز	تاریخ	مجلسه دوم
پنجم	پنجشنبه	۱۳۸۸/۰۵/۰۵	مجلسه اول

محرر وکالتہ اچانک سطور کا قلمباز ارادہ کیا تو یہ معلوم ہوا کہ :

[illegible]

در این زمینه، سازمانها می‌توانند به چندین شیوه از جمله: آموزش و ترویج، استفاده از رسانه‌ها، برگزاری کارگاه‌ها و سمینارها، و استفاده از شبکه‌های اجتماعی، اقدام کنند. همچنین، همکاری با نهادهای دولتی و خصوصی، می‌تواند به تسهیل فرآیند تغییرات منجر شود. در نهایت، باید به این نکته توجه داشت که تغییرات سازمانی، فرآیندی پیچیده و زمان‌بر است و نیازمند تعهد و پشتکار مدیریت و کارکنان است.

[illegible]

رہی ہے مگر مافیہ

خیلی و زیاد مانده
از این خبر

2000

۱- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۲- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۳- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۴- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۵- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۶- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۷- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۸- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۹- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۱۰- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۱۱- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱
۱۲- ۲۰۰۰/۰۱/۰۱ تا ۲۰۰۰/۰۱/۰۱

المجلس

[illegible]

T. J. ...
 1896.

خیابان مجسمه

22 18

مرکزیت: ۹۹/۱۰/۱۷۵۵

موضوع: بررسی و بهبود بیان عراقی بکسر فاعل نامی ایران -
آستر: اعلام به جهت تکلیف از رویه

ماتة القمل الكبير ١٠٢٠ م ١٢٤٤ هـ

دو کلمه ای دیگر

111

4.1.6.2

—۲

جانشینان که احساس دارند، با یکدیگر و میان زمین و آسمان
میروند. برای آنکه از نظر روحی و جسمی متعادل و متوازن
شوند و با کسی در نزد قیام و یا از آن بگذرند و از آن بگذرند
و از آن بگذرند.

[illegible]

۱- در صورت استیفاء و تقاضای مبالغه‌آمیز، بهود بان قبل از اتمام
تسویه لازم در صورت استیفاء آسان ترازم می‌باشد و بهای مبالغه‌آمیز

اسناد و تصاویر تحلیل شده در متن کتاب

دهه ۱۳۵۰

خیلی متحرمانه

۷- ۶۸۰-۱
 مادی و اسلاید
 ۸- ۶۸۰-۱
 ۹- ۶۸۰-۱
 ۱۰- ۶۸۰-۱
 ۱۱- ۶۸۰-۱
 ۱۲- ۶۸۰-۱

[illegible]

حلی محرماتہ

مجلسه اول : ۱۳۰۲

مجلسه دوم : ۱۳۰۳

[illegible]

خیلی محرماته

31. 2. 1951

شماره: ۳۳/۹۰۱
 تاریخ: ۵۰۳۷
 محل:

ریاست اداره بهداشت و درمان (۲۰۱)
 سازمان حفاظت محیط زیست
 تهران

اداره بهداشت و درمان (۲۲۱)

۲۰۰. لا زمان بانوان هائیک

8-11-75 - 751/12444

۱- با اکثر پانزده استاد تصمیم بر دعوت و دعوت نمودن از رماز تا نیمه صوفیان از انظار افسانه
 ۲- پاسخ به حواله که در جلسه خصوصی به شرح از آنجا برگردید
 ۳- سخنرانی با عدد و ده از شماری از کلمه برگردید به ناسخ
 ۴- سخنرانی از ایمان اسلامی و باطنی - توسعه فرهنگ جدید است و کوشش در توسعه و اصلاح
 اجتماعی زمان ایران - همکاری با سایر مراکز علمی - فرهنگی - غیره و سایر مسئولان زمان
 ۵- در جلسات با نمایان بود بحث و بحثهای خاص در این باره که استوار

Handwritten notes and signatures on the bottom page of the document, including a signature on the left and a large signature on the right.

خیالی معرمانه

خيل، - سله

مردمان خرد

[illegible]

Handwritten notes in Urdu and English, including "TIAN", "PLANT", and "TIAN".

خیل و مشورمانه

اخلی مجرمانه

شماره: ۲۶۰۴

تاریخ: ۱۳۵۸/۱۲/۲۱

محل: تهران

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

مهر: ...

اخلی مجرمانه

شماره: ۲۶۰۴

تاریخ: ۱۳۵۸/۱۲/۲۱

محل: تهران

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

مهر: ...

اخلی مجرمانه

شماره: ۲۶۰۴

تاریخ: ۱۳۵۸/۱۲/۲۱

محل: تهران

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

مهر: ...

اخلی مجرمانه

شماره: ۲۶۰۴

تاریخ: ۱۳۵۸/۱۲/۲۱

محل: تهران

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

مهر: ...

مهری

وزارت امور خارجه
تاریخ: ۱۳۵۰/۱۲/۲۵
شماره: ۲۲۳

موضوع: در باره اربابان و شرکت‌های دیگر که در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند...

رئیس سازمان امور خارجه

خیلی مترمانه

موضوع: در باره اربابان و شرکت‌های دیگر که در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند...

رئیس سازمان امور خارجه

خیلی مترمانه

موضوع: در باره اربابان و شرکت‌های دیگر که در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند...

رئیس سازمان امور خارجه

خیلی مترمانه

موضوع: در باره اربابان و شرکت‌های دیگر که در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند و به واسطه فعالیت‌های خود در ایران و خارج از آن فعالیت می‌کنند...

رئیس سازمان امور خارجه

مصری

وزارت جنگ
معاونین امور جنگ

شماره: _____
تاریخ: _____
محل: _____

خیلی محرمانه

شماره: ۴۶۰۴
تاریخ: ۱۳۵۰/۱۲/۱۹
محل: _____

موضوع: در باره ارباب جنگ و غیره که در دست راست حاکم خواهد شد که وسیله حاکم حاکم است.

و از این جهت که در دست راست حاکم خواهد شد که در دست راست حاکم خواهد شد که در دست راست حاکم خواهد شد.

اسرائیل خواهد شد که در دست راست حاکم خواهد شد که در دست راست حاکم خواهد شد که در دست راست حاکم خواهد شد.

و از این جهت که در دست راست حاکم خواهد شد که در دست راست حاکم خواهد شد که در دست راست حاکم خواهد شد.

تاریخ: ۱۳۵۰/۱۲/۱۹
محل: _____

خیلی مترمانه

شماره ۲۴۱

تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۵

محل ۵۷۱۲۸

موضوع ۱۱۵۴۱

۱۲۵۸/۱۱/۲۵

شماره ۲۴۱

تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۵

محل ۵۷۱۲۸

موضوع ۱۱۵۴۱

۱۲۵۸/۱۱/۲۵

خیلی مترمانه

شماره ۲۴۱

تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۵

محل ۵۷۱۲۸

موضوع ۱۱۵۴۱

۱۲۵۸/۱۱/۲۵

شماره ۲۴۱

تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۵

محل ۵۷۱۲۸

موضوع ۱۱۵۴۱

۱۲۵۸/۱۱/۲۵

شماره ۲۴۱

تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۵

محل ۵۷۱۲۸

موضوع ۱۱۵۴۱

۱۲۵۸/۱۱/۲۵

شماره ۲۴۱

تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۵

محل ۵۷۱۲۸

موضوع ۱۱۵۴۱

۱۲۵۸/۱۱/۲۵

خیلی متعزمتہ

[illegible]

دولت پلیس از جواد میرزا
میلاد نوری خانی
۱۳۵۲/۲۲۲۲۲۲

[illegible]

خبله متحرمانه

تخیلی منجر مانہ

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...

دعوت صمدی به پیروی از او و بهر جهت

[illegible]

خذ لي محرمانه

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰۰
 ۱۱۰۰
 ۱۲۰۰
 ۱۳۰۰
 ۱۴۰۰
 ۱۵۰۰
 ۱۶۰۰
 ۱۷۰۰
 ۱۸۰۰
 ۱۹۰۰
 ۲۰۰۰
 ۲۱۰۰
 ۲۲۰۰
 ۲۳۰۰
 ۲۴۰۰
 ۲۵۰۰
 ۲۶۰۰
 ۲۷۰۰
 ۲۸۰۰
 ۲۹۰۰
 ۳۰۰۰
 ۳۱۰۰
 ۳۲۰۰
 ۳۳۰۰
 ۳۴۰۰
 ۳۵۰۰
 ۳۶۰۰
 ۳۷۰۰
 ۳۸۰۰
 ۳۹۰۰
 ۴۰۰۰
 ۴۱۰۰
 ۴۲۰۰
 ۴۳۰۰
 ۴۴۰۰
 ۴۵۰۰
 ۴۶۰۰
 ۴۷۰۰
 ۴۸۰۰
 ۴۹۰۰
 ۵۰۰۰
 ۵۱۰۰
 ۵۲۰۰
 ۵۳۰۰
 ۵۴۰۰
 ۵۵۰۰
 ۵۶۰۰
 ۵۷۰۰
 ۵۸۰۰
 ۵۹۰۰
 ۶۰۰۰
 ۶۱۰۰
 ۶۲۰۰
 ۶۳۰۰
 ۶۴۰۰
 ۶۵۰۰
 ۶۶۰۰
 ۶۷۰۰
 ۶۸۰۰
 ۶۹۰۰
 ۷۰۰۰
 ۷۱۰۰
 ۷۲۰۰
 ۷۳۰۰
 ۷۴۰۰
 ۷۵۰۰
 ۷۶۰۰
 ۷۷۰۰
 ۷۸۰۰
 ۷۹۰۰
 ۸۰۰۰
 ۸۱۰۰
 ۸۲۰۰
 ۸۳۰۰
 ۸۴۰۰
 ۸۵۰۰
 ۸۶۰۰
 ۸۷۰۰
 ۸۸۰۰
 ۸۹۰۰
 ۹۰۰۰
 ۹۱۰۰
 ۹۲۰۰
 ۹۳۰۰
 ۹۴۰۰
 ۹۵۰۰
 ۹۶۰۰
 ۹۷۰۰
 ۹۸۰۰
 ۹۹۰۰
 ۱۰۰۰۰

خیلی محترمانه

[illegible]

کتابت حضرت مولانا محمد رفیع الدین (رحمۃ اللہ علیہ)

[illegible]

خیلی محرمانه

شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...	شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...
--	--

این سند به موجب ...

در تاریخ ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ ...

محرمانه

خیلی محرمانه

شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...	شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...
--	--

این سند به موجب ...

در تاریخ ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ ...

محرمانه

خیلی محرمانه

شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...	شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...
--	--

این سند به موجب ...

در تاریخ ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ ...

محرمانه

خیلی محرمانه

شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...	شماره: ۱۵۰/۱۱۸۰ تاریخ: ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ موضوع: ...
--	--

این سند به موجب ...

در تاریخ ۱۳۵۰/۱۱/۱۵ ...

محرمانه

خیلی مترانه

۱- ...	۲- ...	۳- ...	۴- ...
۵- ...	۶- ...	۷- ...	۸- ...
۹- ...	۱۰- ...	۱۱- ...	۱۲- ...

... (Text continues with details of the organization's activities and structure)

خیلی مترانه

خیلی مترانه

۱- ...	۲- ...	۳- ...	۴- ...
۵- ...	۶- ...	۷- ...	۸- ...
۹- ...	۱۰- ...	۱۱- ...	۱۲- ...

... (Text continues with details of the organization's activities and structure)

خیلی مترانه

خیلی مترانه

۱- ...	۲- ...	۳- ...	۴- ...
۵- ...	۶- ...	۷- ...	۸- ...
۹- ...	۱۰- ...	۱۱- ...	۱۲- ...

... (Text continues with details of the organization's activities and structure)

خیلی مترانه

خیلی مترانه

۱- ...	۲- ...	۳- ...	۴- ...
۵- ...	۶- ...	۷- ...	۸- ...
۹- ...	۱۰- ...	۱۱- ...	۱۲- ...

... (Text continues with details of the organization's activities and structure)

خیلی مترانه

٧- رمله

مقدمه دوم / از (رو) مقدمه
نسخه شماره / از (پی) نسخه

دارد. با وجودی که مال نازک است اما به دلیل استحکام و انعطاف پذیری بسیار زیاد و مقاوم است.

تقریباً شصت و سه برابری است. کلاً چهار ده رایی آرایشی برآورد می شود که سه نایاب و هجده
القایان تا حدی از اسرارالیزب نیز نایابند و سه دین نیز برآورد می شود. از سوی دیگر
برای برآورد دقیق، تفکیک سلسله طبق و به عنوان مثال، در نایاب آرایشی برآورد می شود.
تأثیر بود و به حدی که از دین بود و نایاب بود و به حدی که نایاب بود و به حدی که نایاب بود
در میان القایان به همین ترتیب نایاب می شود. کلاً چهار ده رایی آرایشی برآورد می شود
و از میان دین می شود.

نظریه چهارم - نظریه سببیت است.

خیلو: زمانہ

خیلی زمانه

حکومت سندھ
سرکاری دفتر

[illegible][illegible]

آقای لطف العلی اوزنرالی میری مادرکیس معلول نبود اما در اسرارالهیاتحاد با عاونه وجود بان ایرانی وجود
 خلی مستیمازه
 امیر نظامی سلطان محمد
 ۹۳۳

خیلی و بهرمانه

خیلی رمانه

[illegible]

۱- تعداد کل اساتید هیئت علمی	۱۰	۱- تعداد اساتید هیئت علمی	۱۰
۲- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۲- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۳- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۳- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۴- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۴- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۵- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۵- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۶- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۶- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۷- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۷- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۸- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۸- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۹- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۹- تعداد هیئت مدیران	۱۰
۱۰- تعداد هیئت مدیران	۱۰	۱۰- تعداد هیئت مدیران	۱۰

۱۲. **الطریقہ جدیدی برائے عرفانی** ۱۳۸۵

یہ کتاب ۱۹۸۵ء میں شائع ہوئی۔ اس میں مولانا نے اپنے علمی و ادبی سفر کا ایک نیا باب کھولا ہے۔ اس میں ان کی علمی و ادبی زندگی کا ایک نیا رخ دکھایا گیا ہے۔ مولانا نے اپنے علمی و ادبی زندگی کا ایک نیا رخ دکھایا ہے۔

۱۳. **معارف و تحقیقات** ۱۳۸۵

یہ کتاب ۱۹۸۵ء میں شائع ہوئی۔ اس میں مولانا نے اپنے علمی و ادبی سفر کا ایک نیا باب کھولا ہے۔ اس میں ان کی علمی و ادبی زندگی کا ایک نیا رخ دکھایا گیا ہے۔ مولانا نے اپنے علمی و ادبی زندگی کا ایک نیا رخ دکھایا ہے۔

10-3A 2...
PPT

عربی زبان

خیاوی زمانه

مات محمد صالح
مكره على غير

۴- مع ۲۱۱۱
 ۵- مع ۲۱۱۱
 ۶- مع ۲۱۱۱
 ۷- مع ۲۱۱۱
 ۸- مع ۲۱۱۱
 ۹- مع ۲۱۱۱
 ۱۰- مع ۲۱۱۱
 ۱۱- مع ۲۱۱۱
 ۱۲- مع ۲۱۱۱

[illegible]

نظریه جیو ریاضی - نظریه سلسله جود قائده است و به این

$$P = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2} \right) = \frac{1}{2}$$

$$P = \frac{1}{2}$$

$$P = \frac{1}{2}$$

سینہ و ماہ

خیلی محرمانه

شماره سند: ۴۶۰۴
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۱۱

۱- جنسیت	مرد	۲- سن	۳۰ سالگی
۳- تحصیلات	دیپلم	۴- پیشه	معلم
۵- محل تولد	تهران	۶- محل اقامت	تهران
۷- وضعیت خانگی	متاهل	۸- شماره شناسنامه	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۹- شماره کارت ملی	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰- شماره پاسپورت	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

موضوع: درخواست اعطای گذرنامه به آقای ...

توضیحات: ...

مهر و امضاء: ...

خیلی محرمانه

شماره سند: ۴۶۰۴
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۱۱

۱- جنسیت	مرد	۲- سن	۳۰ سالگی
۳- تحصیلات	دیپلم	۴- پیشه	معلم
۵- محل تولد	تهران	۶- محل اقامت	تهران
۷- وضعیت خانگی	متاهل	۸- شماره شناسنامه	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۹- شماره کارت ملی	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰- شماره پاسپورت	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

موضوع: درخواست اعطای گذرنامه به آقای ...

توضیحات: ...

مهر و امضاء: ...

خیلی محرمانه

شماره سند: ۴۶۰۴
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۱۱

۱- جنسیت	مرد	۲- سن	۳۰ سالگی
۳- تحصیلات	دیپلم	۴- پیشه	معلم
۵- محل تولد	تهران	۶- محل اقامت	تهران
۷- وضعیت خانگی	متاهل	۸- شماره شناسنامه	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۹- شماره کارت ملی	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰- شماره پاسپورت	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

موضوع: درخواست اعطای گذرنامه به آقای ...

توضیحات: ...

مهر و امضاء: ...

خیلی محرمانه

شماره سند: ۴۶۰۴
تاریخ: ۱۳۶۱/۱/۱۱

۱- جنسیت	مرد	۲- سن	۳۰ سالگی
۳- تحصیلات	دیپلم	۴- پیشه	معلم
۵- محل تولد	تهران	۶- محل اقامت	تهران
۷- وضعیت خانگی	متاهل	۸- شماره شناسنامه	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۹- شماره کارت ملی	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰- شماره پاسپورت	۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

موضوع: درخواست اعطای گذرنامه به آقای ...

توضیحات: ...

مهر و امضاء: ...

خیلی میسرمانه

۱- گشت
 ۲- گشت
 ۳- گشت
 ۴- گشت
 ۵- گشت
 ۶- گشت
 ۷- گشت
 ۸- گشت
 ۹- گشت
 ۱۰- گشت

۱۳۶۳ هـ. جمادی الثانی ۱۳۶۳

[illegible]

خیلی محرم آواز

[illegible][illegible]

میرزا حسن علی خان

۷ - مسموم
 ۸ - مسموم
 ۹ - مارچ واک
 ۱۰ - مارچ واک
 ۱۱ - مارچ واک
 ۱۲ - مارچ واک

[illegible]

[illegible]

خیلی محرمانه

شماره پیکتت

تاریخ

۱- ...

۲- ...

۳- ...

۴- ...

۵- ...

۶- ...

۷- ...

۸- ...

۹- ...

۱۰- ...

۱۱- ...

۱- ...

۲- ...

۳- ...

۴- ...

۵- ...

۶- ...

۷- ...

۸- ...

۹- ...

۱۰- ...

۱۱- ...

شماره

تاریخ

موضوع: ...

روز ۱/۳/۴۱ ...

به افراد ...

حتی ...

واقع ...

محرور ...

محرور ...

تذکر ...

...
...
...

۱- ...

۲- ...

۳- ...

۴- ...

۵- ...

۶- ...

۷- ...

۸- ...

۹- ...

۱۰- ...

۱۱- ...

۱- ...

۲- ...

۳- ...

۴- ...

۵- ...

۶- ...

۷- ...

۸- ...

۹- ...

۱۰- ...

۱۱- ...

[illegible][illegible]

خیلی مسخره
بر این خبر

۱- شماره
۲- شماره
۳- شماره
۴- شماره
۵- شماره

۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵۰۲
 ۵۰۳
 ۵۰۴
 ۵۰۵
 ۵۰۶
 ۵۰۷
 ۵۰۸
 ۵۰۹
 ۵۱۰
 ۵۱۱
 ۵۱۲
 ۵۱۳
 ۵۱۴
 ۵۱۵
 ۵۱۶
 ۵۱۷
 ۵۱۸
 ۵۱۹
 ۵۲۰
 ۵۲۱
 ۵۲۲
 ۵۲۳
 ۵۲۴
 ۵۲۵
 ۵۲۶
 ۵۲۷
 ۵۲۸
 ۵۲۹
 ۵۳۰
 ۵۳۱
 ۵۳۲
 ۵۳۳
 ۵۳۴
 ۵۳۵
 ۵۳۶
 ۵۳۷
 ۵۳۸
 ۵۳۹
 ۵۴۰
 ۵۴۱
 ۵۴۲
 ۵۴۳
 ۵۴۴
 ۵۴۵
 ۵۴۶
 ۵۴۷
 ۵۴۸
 ۵۴۹
 ۵۵۰
 ۵۵۱
 ۵۵۲
 ۵۵۳
 ۵۵۴
 ۵۵۵
 ۵۵۶
 ۵۵۷
 ۵۵۸
 ۵۵۹
 ۵۶۰
 ۵۶۱
 ۵۶۲
 ۵۶۳
 ۵۶۴
 ۵۶۵
 ۵۶۶
 ۵۶۷
 ۵۶۸
 ۵۶۹
 ۵۷۰
 ۵۷۱
 ۵۷۲
 ۵۷۳
 ۵۷۴
 ۵۷۵
 ۵۷۶
 ۵۷۷
 ۵۷۸
 ۵۷۹
 ۵۸۰
 ۵۸۱
 ۵۸۲
 ۵۸۳
 ۵۸۴
 ۵۸۵
 ۵۸۶
 ۵۸۷
 ۵۸۸
 ۵۸۹
 ۵۹۰
 ۵۹۱
 ۵۹۲
 ۵۹۳
 ۵۹۴
 ۵۹۵
 ۵۹۶
 ۵۹۷
 ۵۹۸
 ۵۹۹
 ۶۰۰
 ۶۰۱
 ۶۰۲
 ۶۰۳
 ۶۰۴
 ۶۰۵
 ۶۰۶
 ۶۰۷
 ۶۰۸
 ۶۰۹
 ۶۱۰
 ۶۱۱
 ۶۱۲
 ۶۱۳
 ۶۱۴
 ۶۱۵
 ۶۱۶
 ۶۱۷
 ۶۱۸
 ۶۱۹
 ۶۲۰
 ۶۲۱
 ۶۲۲
 ۶۲۳
 ۶۲۴
 ۶۲۵
 ۶۲۶
 ۶۲۷
 ۶۲۸
 ۶۲۹
 ۶۳۰
 ۶۳۱
 ۶۳۲
 ۶۳۳
 ۶۳۴
 ۶۳۵
 ۶۳۶
 ۶۳۷
 ۶۳۸
 ۶۳۹
 ۶۴۰
 ۶۴۱
 ۶۴۲
 ۶۴۳
 ۶۴۴
 ۶۴۵
 ۶۴۶
 ۶۴۷
 ۶۴۸
 ۶۴۹
 ۶۵۰
 ۶۵۱
 ۶۵۲
 ۶۵۳
 ۶۵۴
 ۶۵۵
 ۶۵۶
 ۶۵۷
 ۶۵۸
 ۶۵۹
 ۶۶۰
 ۶۶۱
 ۶۶۲
 ۶۶۳
 ۶۶۴
 ۶۶۵
 ۶۶۶
 ۶۶۷
 ۶۶۸
 ۶۶۹
 ۶۷۰
 ۶۷۱
 ۶۷۲
 ۶۷۳
 ۶۷۴
 ۶۷۵
 ۶۷۶
 ۶۷۷
 ۶۷۸
 ۶۷۹
 ۶۸۰
 ۶۸۱
 ۶۸۲
 ۶۸۳
 ۶۸۴
 ۶۸۵
 ۶۸۶
 ۶۸۷
 ۶۸۸
 ۶۸۹
 ۶۹۰
 ۶۹۱
 ۶۹۲
 ۶۹۳
 ۶۹۴
 ۶۹۵
 ۶۹۶
 ۶۹۷
 ۶۹۸
 ۶۹۹
 ۷۰۰
 ۷۰۱
 ۷۰۲
 ۷۰۳
 ۷۰۴
 ۷۰۵
 ۷۰۶
 ۷۰۷
 ۷۰۸
 ۷۰۹
 ۷۱۰
 ۷۱۱
 ۷۱۲
 ۷۱۳
 ۷۱۴
 ۷۱۵
 ۷۱۶
 ۷۱۷
 ۷۱۸
 ۷۱۹
 ۷۲۰
 ۷۲۱
 ۷۲۲
 ۷۲۳
 ۷۲۴
 ۷۲۵
 ۷۲۶
 ۷۲۷
 ۷۲۸
 ۷۲۹
 ۷۳۰
 ۷۳۱
 ۷۳۲
 ۷۳۳
 ۷۳۴
 ۷۳۵
 ۷۳۶
 ۷۳۷
 ۷۳۸
 ۷۳۹
 ۷۴۰
 ۷۴۱
 ۷۴۲
 ۷۴۳
 ۷۴۴
 ۷۴۵
 ۷۴۶
 ۷۴۷
 ۷۴۸
 ۷۴۹
 ۷۵۰
 ۷۵۱
 ۷۵۲
 ۷۵۳
 ۷۵۴
 ۷۵۵
 ۷۵۶
 ۷۵۷
 ۷۵۸
 ۷۵۹
 ۷۶۰
 ۷۶۱
 ۷۶۲
 ۷۶۳
 ۷۶۴
 ۷۶۵
 ۷۶۶
 ۷۶۷
 ۷۶۸
 ۷۶۹
 ۷۷۰
 ۷۷۱
 ۷۷۲
 ۷۷۳
 ۷۷۴
 ۷۷۵
 ۷۷۶
 ۷۷۷
 ۷۷۸
 ۷۷۹
 ۷۸۰
 ۷۸۱
 ۷۸۲
 ۷۸۳
 ۷۸۴
 ۷۸۵
 ۷۸۶
 ۷۸۷
 ۷۸۸
 ۷۸۹
 ۷۹۰
 ۷۹۱
 ۷۹۲
 ۷۹۳
 ۷۹۴
 ۷۹۵
 ۷۹۶
 ۷۹۷
 ۷۹۸
 ۷۹۹
 ۸۰۰
 ۸۰۱
 ۸۰۲
 ۸۰۳

Palpe

خیلی متدبرانه
مردان خبر

Handwritten notes in Arabic script, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text includes:

- مجلس - ٥
- الجمعية العامة - ٤
- المجلس التنفيذي - ٣
- المجلس الاستشاري - ٢
- المجلس الاقتصادي والاجتماعي - ١

۱۰۳ حبس انجمن کلمه ن تبرک

[illegible][illegible]

مخیلی محرم از ۵

گزارشگر: محمد عیسیٰ

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...

موسى سحران افشار، سهام ودهد وراود، طابع الشخصيات، بهبه

[illegible][illegible]

میتوانیم از این طریق به دست آوریم که

[illegible][illegible]

PP, 15

خیلی - محرمانه

شماره سند: ۲۳۴/۴۲۲۸
تاریخ: ۵/۱۱/۴۸

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

خیلی - محرمانه

شماره سند: ۲۳۴/۴۲۲۸
تاریخ: ۵/۱۱/۴۸

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

خیلی - محرمانه

شماره سند: ۲۳۴/۴۲۲۸
تاریخ: ۵/۱۱/۴۸

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

خیلی - محرمانه

شماره سند: ۲۳۴/۴۲۲۸
تاریخ: ۵/۱۱/۴۸

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

موضوع: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

خیلی متر مانده

ردیف	شرح	مقدار	واحد	تاریخ
۱	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۲	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۳	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۴	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۵	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۶	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۷	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۸	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۹	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۱۰	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴

مجموع: ۱۱۰ متر

تاریخ: ۱۳۰۴

خیلی متر مانده

ردیف	شرح	مقدار	واحد	تاریخ
۱	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۲	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۳	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۴	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۵	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۶	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۷	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۸	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۹	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۱۰	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴

مجموع: ۱۱۰ متر

تاریخ: ۱۳۰۴

خیلی متر مانده

ردیف	شرح	مقدار	واحد	تاریخ
۱	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۲	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۳	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۴	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۵	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۶	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۷	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۸	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۹	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۱۰	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴

مجموع: ۱۱۰ متر

تاریخ: ۱۳۰۴

خیلی متر مانده

ردیف	شرح	مقدار	واحد	تاریخ
۱	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۲	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۳	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۴	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۵	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۶	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۷	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۸	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۹	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴
۱۰	سنگ مرمره	۱۱۰	متر	۱۳۰۴

مجموع: ۱۱۰ متر

تاریخ: ۱۳۰۴

متری

ردیف	شرح	مقدار	واحد	مبلغ
۱	سنگ مرمر	۱۰	متر	۱۰۰
۲	سنگ مرمر	۲۰	متر	۲۰۰
۳	سنگ مرمر	۳۰	متر	۳۰۰
۴	سنگ مرمر	۴۰	متر	۴۰۰
۵	سنگ مرمر	۵۰	متر	۵۰۰
۶	سنگ مرمر	۶۰	متر	۶۰۰
۷	سنگ مرمر	۷۰	متر	۷۰۰
۸	سنگ مرمر	۸۰	متر	۸۰۰
۹	سنگ مرمر	۹۰	متر	۹۰۰
۱۰	سنگ مرمر	۱۰۰	متر	۱۰۰۰

مبلغ کل: ۱۰۰۰

خیلی محرمانه

شماره: ۱۰۰/۱۰۰/۱۰۰

تاریخ: ۱۳۵۲/۰۳/۰۵

موضوع: ...

محل: ...

مهر: ...

متری

ردیف	شرح	مقدار	واحد	مبلغ
۱	سنگ مرمر	۱۰	متر	۱۰۰
۲	سنگ مرمر	۲۰	متر	۲۰۰
۳	سنگ مرمر	۳۰	متر	۳۰۰
۴	سنگ مرمر	۴۰	متر	۴۰۰
۵	سنگ مرمر	۵۰	متر	۵۰۰
۶	سنگ مرمر	۶۰	متر	۶۰۰
۷	سنگ مرمر	۷۰	متر	۷۰۰
۸	سنگ مرمر	۸۰	متر	۸۰۰
۹	سنگ مرمر	۹۰	متر	۹۰۰
۱۰	سنگ مرمر	۱۰۰	متر	۱۰۰۰

مبلغ کل: ۱۰۰۰

خیلی محرمانه

شماره: ۱۰۰/۱۰۰/۱۰۰

تاریخ: ۱۳۵۲/۰۳/۰۵

موضوع: ...

محل: ...

مهر: ...

خیلی مجله

مجله علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی - علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی

شماره ۱۰۰ - سال ۱۳۵۷

تأسیس: ۱۳۵۷/۰۱/۰۱

محل انتشار: تهران

پخش: تهران - مشهد - تبریز - شیراز - اصفهان - اهواز - بندرعباس - کابل - دمشق - بیروت - بغداد - قاهره - لندن - پاریس - نیویورک - سان فرانسیسکو - مکزیکو سیتی - ریو د ژانیرو - ساوپائولو - سانتیاگو - بوئنوس آیرس - لاهور - کراچی - دلهی - بمبئی - کلمکتور - کوالالمپور - جاکارتا - مانایلا - هنگ کنگ - تایوان - تایپه - هونگ کونگ - ماکائو - هنگ کنگ - تایوان - تایپه - هونگ کونگ - ماکائو

چاپ: تهران

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰

پشتیبانی: تهران

تلفن: ۱۲۳۴۵۶۷۸

فکس: ۸۷۶۵۴۳۲۱

ایمیل: info@khyli.com

وبسایت: www.khyli.com

۷۷-۱۲۰

فوری

مجله علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی - علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی

شماره ۱۰۰ - سال ۱۳۵۷

تأسیس: ۱۳۵۷/۰۱/۰۱

محل انتشار: تهران

پخش: تهران - مشهد - تبریز - شیراز - اصفهان - اهواز - بندرعباس - کابل - دمشق - بیروت - بغداد - قاهره - لندن - پاریس - نیویورک - سان فرانسیسکو - مکزیکو سیتی - ریو د ژانیرو - ساوپائولو - سانتیاگو - بوئنوس آیرس - لاهور - کراچی - دلهی - بمبئی - کلمکتور - کوالالمپور - جاکارتا - مانایلا - هنگ کنگ - تایوان - تایپه - هونگ کونگ - ماکائو

چاپ: تهران

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰

پشتیبانی: تهران

تلفن: ۱۲۳۴۵۶۷۸

فکس: ۸۷۶۵۴۳۲۱

ایمیل: info@fory.com

وبسایت: www.fory.com

۷۷-۱۲۰

خیلی مجله

مجله علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی - علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی

شماره ۱۰۰ - سال ۱۳۵۷

تأسیس: ۱۳۵۷/۰۱/۰۱

محل انتشار: تهران

پخش: تهران - مشهد - تبریز - شیراز - اصفهان - اهواز - بندرعباس - کابل - دمشق - بیروت - بغداد - قاهره - لندن - پاریس - نیویورک - سان فرانسیسکو - مکزیکو سیتی - ریو د ژانیرو - ساوپائولو - سانتیاگو - بوئنوس آیرس - لاهور - کراچی - دلهی - بمبئی - کلمکتور - کوالالمپور - جاکارتا - مانایلا - هنگ کنگ - تایوان - تایپه - هونگ کونگ - ماکائو

چاپ: تهران

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰

پشتیبانی: تهران

تلفن: ۱۲۳۴۵۶۷۸

فکس: ۸۷۶۵۴۳۲۱

ایمیل: info@khyli.com

وبسایت: www.khyli.com

۷۷-۱۲۰

فوری

مجله علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی - علمی - ادبی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - هنری - ورزشی - تفریحی

شماره ۱۰۰ - سال ۱۳۵۷

تأسیس: ۱۳۵۷/۰۱/۰۱

محل انتشار: تهران

پخش: تهران - مشهد - تبریز - شیراز - اصفهان - اهواز - بندرعباس - کابل - دمشق - بیروت - بغداد - قاهره - لندن - پاریس - نیویورک - سان فرانسیسکو - مکزیکو سیتی - ریو د ژانیرو - ساوپائولو - سانتیاگو - بوئنوس آیرس - لاهور - کراچی - دلهی - بمبئی - کلمکتور - کوالالمپور - جاکارتا - مانایلا - هنگ کنگ - تایوان - تایپه - هونگ کونگ - ماکائو

چاپ: تهران

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰

پشتیبانی: تهران

تلفن: ۱۲۳۴۵۶۷۸

فکس: ۸۷۶۵۴۳۲۱

ایمیل: info@fory.com

وبسایت: www.fory.com

۷۷-۱۲۰

شماره: ۵۴
تاریخ: ۸/۵/۴۵
محل: تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
محرمانه

از: سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی
به: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی
در: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

با اهداء بکسرگ انگلیسی نامه شماره ۱۹۹۷ - ۲۲/۲/۴۵
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران که طبق مصوبه
هیئت عالیته مرتب چاپ و توزیع می‌گردد. این بکسرگ انگلیسی
فرستاده می‌گردد و در دسترس عموم قرار می‌گیرد و از هرگونه
استفاده غیرمجاز آن سزاوار مجازات است. خواهشمند است
با این موضوع آگاه گردید.

ار طرف: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی

محرمانه
۲۱۵۸۵۱

خیلی محرمانه

شماره: ۵۴
تاریخ: ۸/۵/۴۵
محل: تهران

از: سازمان اسناد و کتابخانه ملی
به: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی
در: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

با اهداء بکسرگ انگلیسی نامه شماره ۱۹۹۷ - ۲۲/۲/۴۵
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران که طبق مصوبه
هیئت عالیته مرتب چاپ و توزیع می‌گردد. این بکسرگ انگلیسی
فرستاده می‌گردد و در دسترس عموم قرار می‌گیرد و از هرگونه
استفاده غیرمجاز آن سزاوار مجازات است. خواهشمند است
با این موضوع آگاه گردید.

ار طرف: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی

محرمانه
۲۱۵۸۵۱

خیلی محرمانه

شماره: ۵۴
تاریخ: ۸/۵/۴۵
محل: تهران

از: سازمان اسناد و کتابخانه ملی
به: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی
در: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

با اهداء بکسرگ انگلیسی نامه شماره ۱۹۹۷ - ۲۲/۲/۴۵
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران که طبق مصوبه
هیئت عالیته مرتب چاپ و توزیع می‌گردد. این بکسرگ انگلیسی
فرستاده می‌گردد و در دسترس عموم قرار می‌گیرد و از هرگونه
استفاده غیرمجاز آن سزاوار مجازات است. خواهشمند است
با این موضوع آگاه گردید.

ار طرف: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی

محرمانه
۲۱۵۸۵۱

خیلی محرمانه

شماره: ۵۴
تاریخ: ۸/۵/۴۵
محل: تهران

از: سازمان اسناد و کتابخانه ملی
به: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی
در: سازمان اسناد و کتابخانه ملی

با اهداء بکسرگ انگلیسی نامه شماره ۱۹۹۷ - ۲۲/۲/۴۵
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران که طبق مصوبه
هیئت عالیته مرتب چاپ و توزیع می‌گردد. این بکسرگ انگلیسی
فرستاده می‌گردد و در دسترس عموم قرار می‌گیرد و از هرگونه
استفاده غیرمجاز آن سزاوار مجازات است. خواهشمند است
با این موضوع آگاه گردید.

ار طرف: معاونت مطبوعاتی و نشریات سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی

محرمانه
۲۱۵۸۵۱

۱ - ۸۴۵۹
 ۲ - ۸۴۵۸
 ۳ - ۸۴۵۷
 ۴ - ۸۴۵۶
 ۵ - ۸۴۵۵
 ۶ - ۸۴۵۴
 ۷ - ۸۴۵۳
 ۸ - ۸۴۵۲
 ۹ - ۸۴۵۱
 ۱۰ - ۸۴۵۰
 ۱۱ - ۸۴۴۹
 ۱۲ - ۸۴۴۸
 ۱۳ - ۸۴۴۷
 ۱۴ - ۸۴۴۶
 ۱۵ - ۸۴۴۵
 ۱۶ - ۸۴۴۴
 ۱۷ - ۸۴۴۳
 ۱۸ - ۸۴۴۲
 ۱۹ - ۸۴۴۱
 ۲۰ - ۸۴۴۰
 ۲۱ - ۸۴۳۹
 ۲۲ - ۸۴۳۸
 ۲۳ - ۸۴۳۷
 ۲۴ - ۸۴۳۶
 ۲۵ - ۸۴۳۵
 ۲۶ - ۸۴۳۴
 ۲۷ - ۸۴۳۳
 ۲۸ - ۸۴۳۲
 ۲۹ - ۸۴۳۱
 ۳۰ - ۸۴۳۰
 ۳۱ - ۸۴۲۹
 ۳۲ - ۸۴۲۸
 ۳۳ - ۸۴۲۷
 ۳۴ - ۸۴۲۶
 ۳۵ - ۸۴۲۵
 ۳۶ - ۸۴۲۴
 ۳۷ - ۸۴۲۳
 ۳۸ - ۸۴۲۲
 ۳۹ - ۸۴۲۱
 ۴۰ - ۸۴۲۰
 ۴۱ - ۸۴۱۹
 ۴۲ - ۸۴۱۸
 ۴۳ - ۸۴۱۷
 ۴۴ - ۸۴۱۶
 ۴۵ - ۸۴۱۵
 ۴۶ - ۸۴۱۴
 ۴۷ - ۸۴۱۳
 ۴۸ - ۸۴۱۲
 ۴۹ - ۸۴۱۱
 ۵۰ - ۸۴۱۰
 ۵۱ - ۸۴۰۹
 ۵۲ - ۸۴۰۸
 ۵۳ - ۸۴۰۷
 ۵۴ - ۸۴۰۶
 ۵۵ - ۸۴۰۵
 ۵۶ - ۸۴۰۴
 ۵۷ - ۸۴۰۳
 ۵۸ - ۸۴۰۲
 ۵۹ - ۸۴۰۱
 ۶۰ - ۸۴۰۰
 ۶۱ - ۸۳۹۹
 ۶۲ - ۸۳۹۸
 ۶۳ - ۸۳۹۷
 ۶۴ - ۸۳۹۶
 ۶۵ - ۸۳۹۵
 ۶۶ - ۸۳۹۴
 ۶۷ - ۸۳۹۳
 ۶۸ - ۸۳۹۲
 ۶۹ - ۸۳۹۱
 ۷۰ - ۸۳۹۰
 ۷۱ - ۸۳۸۹
 ۷۲ - ۸۳۸۸
 ۷۳ - ۸۳۸۷
 ۷۴ - ۸۳۸۶
 ۷۵ - ۸۳۸۵
 ۷۶ - ۸۳۸۴
 ۷۷ - ۸۳۸۳
 ۷۸ - ۸۳۸۲
 ۷۹ - ۸۳۸۱
 ۸۰ - ۸۳۸۰
 ۸۱ - ۸۳۷۹
 ۸۲ - ۸۳۷۸
 ۸۳ - ۸۳۷۷
 ۸۴ - ۸۳۷۶
 ۸۵ - ۸۳۷۵
 ۸۶ - ۸۳۷۴
 ۸۷ - ۸۳۷۳
 ۸۸ - ۸۳۷۲
 ۸۹ - ۸۳۷۱
 ۹۰ - ۸۳۷۰
 ۹۱ - ۸۳۶۹
 ۹۲ - ۸۳۶۸
 ۹۳ - ۸۳۶۷
 ۹۴ - ۸۳۶۶
 ۹۵ - ۸۳۶۵
 ۹۶ - ۸۳۶۴
 ۹۷ - ۸۳۶۳
 ۹۸ - ۸۳۶۲
 ۹۹ - ۸۳۶۱
 ۱۰۰ - ۸۳۶۰
 ۱۰۱ - ۸۳۵۹
 ۱۰۲ - ۸۳۵۸
 ۱۰۳ - ۸۳۵۷
 ۱۰۴ - ۸۳۵۶
 ۱۰۵ - ۸۳۵۵
 ۱۰۶ - ۸۳۵۴
 ۱۰۷ - ۸۳۵۳
 ۱۰۸ - ۸۳۵۲
 ۱۰۹ - ۸۳۵۱
 ۱۱۰ - ۸۳۵۰
 ۱۱۱ - ۸۳۴۹
 ۱۱۲ - ۸۳۴۸
 ۱۱۳ - ۸۳۴۷
 ۱۱۴ - ۸۳۴۶
 ۱۱۵ - ۸۳۴۵
 ۱۱۶ - ۸۳۴۴
 ۱۱۷ - ۸۳۴۳
 ۱۱۸ - ۸۳۴۲
 ۱۱۹ - ۸۳۴۱
 ۱۲۰ - ۸۳۴۰
 ۱۲۱ - ۸۳۳۹
 ۱۲۲ - ۸۳۳۸
 ۱۲۳ - ۸۳۳۷
 ۱۲۴ - ۸۳۳۶
 ۱۲۵ - ۸۳۳۵
 ۱۲۶ - ۸۳۳۴
 ۱۲۷ - ۸۳۳۳
 ۱۲۸ - ۸۳۳۲
 ۱۲۹ - ۸۳۳۱
 ۱۳۰ - ۸۳۳۰
 ۱۳۱ - ۸۳۲۹
 ۱۳۲ - ۸۳۲۸
 ۱۳۳ - ۸۳۲۷
 ۱۳۴ - ۸۳۲۶
 ۱۳۵ - ۸۳۲۵
 ۱۳۶ - ۸۳۲۴
 ۱۳۷ - ۸۳۲۳
 ۱۳۸ - ۸۳۲۲
 ۱۳۹ - ۸۳۲۱
 ۱۴۰ - ۸۳۲۰
 ۱۴۱ - ۸۳۱۹
 ۱۴۲ - ۸۳۱۸
 ۱۴۳ - ۸۳۱۷
 ۱۴۴ - ۸۳۱۶
 ۱۴۵ - ۸۳۱۵
 ۱۴۶ - ۸۳۱۴
 ۱۴۷ - ۸۳۱۳
 ۱۴۸ - ۸۳۱۲
 ۱۴۹ - ۸۳۱۱
 ۱۵۰ - ۸۳۱۰
 ۱۵۱ - ۸۳۰۹
 ۱۵۲ - ۸۳۰۸
 ۱۵۳ - ۸۳۰۷
 ۱۵۴ - ۸۳۰۶
 ۱۵۵ - ۸۳۰۵
 ۱۵۶ - ۸۳۰۴
 ۱۵۷ - ۸۳۰۳
 ۱۵۸ - ۸۳۰۲
 ۱۵۹ - ۸۳۰۱
 ۱۶۰ - ۸۳۰۰
 ۱۶۱ - ۸۲۹۹
 ۱۶۲ - ۸۲۹۸
 ۱۶۳ - ۸۲۹۷
 ۱۶۴ - ۸۲۹۶
 ۱۶۵ - ۸۲۹۵
 ۱۶۶ - ۸۲۹۴
 ۱۶۷ - ۸۲۹۳
 ۱۶۸ - ۸۲۹۲
 ۱۶۹ - ۸۲۹۱
 ۱۷۰ - ۸۲۹۰
 ۱۷۱ - ۸۲۸۹
 ۱۷۲ - ۸۲۸۸
 ۱۷۳ - ۸۲۸۷
 ۱۷۴ - ۸۲۸۶
 ۱۷۵ - ۸۲۸۵
 ۱۷۶ - ۸۲۸۴
 ۱۷۷ - ۸۲۸۳
 ۱۷۸ - ۸۲۸۲
 ۱۷۹ - ۸۲۸۱
 ۱۸۰ - ۸۲۸۰
 ۱۸۱ - ۸۲۷۹
 ۱۸۲ - ۸۲۷۸
 ۱۸۳ - ۸۲۷۷
 ۱۸۴ - ۸۲۷۶
 ۱۸۵ - ۸۲۷۵
 ۱۸۶ - ۸۲۷۴
 ۱۸۷ - ۸۲۷۳
 ۱۸۸ - ۸۲۷۲
 ۱۸۹ - ۸۲۷۱
 ۱۹۰ - ۸۲۷۰
 ۱۹۱ - ۸۲۶۹
 ۱۹۲ - ۸۲۶۸
 ۱۹۳ - ۸۲۶۷
 ۱۹۴ - ۸۲۶۶
 ۱۹۵ - ۸۲۶۵
 ۱۹۶ - ۸۲۶۴
 ۱۹۷ - ۸۲۶۳
 ۱۹۸ - ۸۲۶۲
 ۱۹۹ - ۸۲۶۱
 ۲۰۰ - ۸۲۶۰
 ۲۰۱ - ۸۲۵۹
 ۲۰۲ - ۸۲۵۸
 ۲۰۳ - ۸۲۵۷
 ۲۰۴ - ۸۲۵۶
 ۲۰۵ - ۸۲۵۵
 ۲

[illegible][illegible]

خیلی معجزمانه

[illegible]

این شخص همواره با سیاست بود و بعضی عقایدی اظهار داشت و در غایت سیاحت
مراعات و کامیابی کرده و پس از آنکه در آن کشور به هم در آن شخص آن در آن
ایمان را از آن در آن کشور به هم در آن کشور به هم در آن کشور به هم در آن کشور
تجربیه میگردانست و به هم در آن کشور به هم در آن کشور به هم در آن کشور
کتابخانه را در آن وقت ۱۹۱۵ هجری میگردانست
نظریه میگردانست = نفس جبهه بود و در آن وقت به هم در آن کشور به هم در آن کشور
اسرائیلی در آن وقت به هم در آن کشور به هم در آن کشور به هم در آن کشور
نظریه میگردانست = نظریه میگردانست و در آن وقت به هم در آن کشور به هم در آن کشور
انور

میلوی - نرمانه

$$\frac{1000 \text{ g Na}}{22.99 \text{ g/mol}}$$

سج آوری دارالہند

امیرا (تاریخ نشیخ ماحلوم) گیتیار علم سد ح حقت
مک افرا با امرا فین در صد اشیر ست اشعاع بلعی
ر ح د و ۲۰۰۰ / ۲۰۰۰ ر مال حقت کف د کدر امرا فیل
مجمع آمی و د لک افرا ح د نهر ان اران ح د ناند

اگر کسی ملک میں صحت بخیر و جود نہ آئے ۔

Handwritten: SECRET

سازمان صهیونیستی

شماره: ۴۴۲/۱۹۹۲۵
تاریخ: ۵۴۸۸۸۸

موضوع: ...

محل: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

تاریخ: ...

سازمان صهیونیستی

شماره: ۴۴۲/۱۹۹۲۵
تاریخ: ۵۴۸۸۸۸

موضوع: ...

محل: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

تاریخ: ...

سازمان صهیونیستی

شماره: ۴۴۲/۱۹۹۲۵
تاریخ: ۵۴۸۸۸۸

موضوع: ...

محل: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

تاریخ: ...

سازمان صهیونیستی

شماره: ۴۴۲/۱۹۹۲۵
تاریخ: ۵۴۸۸۸۸

موضوع: ...

محل: ...

توضیحات: ...

امضاء: ...

تاریخ: ...

خیلی محرمانه

فهرست اسامی

۱- سر...	۲- سر...
۳- سر...	۴- سر...
۵- سر...	۶- سر...
۷- سر...	۸- سر...
۹- سر...	۱۰- سر...
۱۱- سر...	۱۲- سر...

در صورت طبقه‌بندی این اسامی به جهت باز ماندن اسامی...

۱۳۳۲/۱۱/۲۲

خیلی محرمانه

فهرست اسامی

محرمانه

فهرست اسامی

۱۳۳۲/۱۱/۲۲

در صورت طبقه‌بندی این اسامی به جهت باز ماندن اسامی...

۱۳۳۲/۱۱/۲۲

محرمانه

فهرست اسامی

خیلی محرمانه

فهرست اسامی

۱- سر...	۲- سر...
۳- سر...	۴- سر...
۵- سر...	۶- سر...
۷- سر...	۸- سر...
۹- سر...	۱۰- سر...
۱۱- سر...	۱۲- سر...

در صورت طبقه‌بندی این اسامی به جهت باز ماندن اسامی...

۱۳۳۲/۱۱/۲۲

خیلی محرمانه

فهرست اسامی

خیلی محرمانه

فهرست اسامی

۱- سر...	۲- سر...
۳- سر...	۴- سر...
۵- سر...	۶- سر...
۷- سر...	۸- سر...
۹- سر...	۱۰- سر...
۱۱- سر...	۱۲- سر...

در صورت طبقه‌بندی این اسامی به جهت باز ماندن اسامی...

۱۳۳۲/۱۱/۲۲

خیلی محرمانه

فهرست اسامی

خیلی محرانه

شماره ۲۳۹۹

تاریخ ۱۳۴۸/۱۰/۲۸

موضوع: ...

... (فهرست مطالب)

... (توضیحات)

... (امضاء)

... (متن دست‌نویس)

... (تاریخ)

... (موضوع)

... (امضاء)

انجمن دانش خیلی محرانه

شماره ۲۱۸۹۱/۱۰/۲۰۹۰

تاریخ ۱۳۴۸/۱۰/۲۰

موضوع: ...

... (فهرست مطالب)

... (توضیحات)

... (امضاء)

... (متن دست‌نویس)

... (تاریخ)

... (موضوع)

... (امضاء)

خیلی محرمانه

ردیف	شرح	تاریخ
۱	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۲	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۳	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۴	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۵	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۶	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۷	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۸	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۹	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۱۰	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۱۱	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۱۲	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵

مجلس شورای ملی

۱۳۰۲/۱۲/۲۵

۲۱۵۸۳۰

خیلی محرمانه

در جلسه ۲۰۰۰ روز ۲۵/۱۲/۱۳۰۲ از طرف انجمن کتب ایران، تصاویر و اسنادی که در اختیار این انجمن قرار گرفته است، به اطلاع شما رسانیده می‌گردد. این اسناد و تصاویر، که در اختیار این انجمن قرار گرفته است، به اطلاع شما رسانیده می‌گردد. این اسناد و تصاویر، که در اختیار این انجمن قرار گرفته است، به اطلاع شما رسانیده می‌گردد.

۱۳۰۲/۱۲/۲۵

۲۱۵۸۳۰

خیلی محرمانه

ردیف	شرح	تاریخ
۱	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۲	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۳	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۴	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۵	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۶	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۷	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۸	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۹	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۱۰	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۱۱	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵
۱۲	مجلس شورای ملی	۱۳۰۲/۱۲/۲۵

مجلس شورای ملی

۱۳۰۲/۱۲/۲۵

۲۱۵۸۳۰

خیلی محرمانه

در جلسه ۲۰۰۰ روز ۲۵/۱۲/۱۳۰۲ از طرف انجمن کتب ایران، تصاویر و اسنادی که در اختیار این انجمن قرار گرفته است، به اطلاع شما رسانیده می‌گردد. این اسناد و تصاویر، که در اختیار این انجمن قرار گرفته است، به اطلاع شما رسانیده می‌گردد. این اسناد و تصاویر، که در اختیار این انجمن قرار گرفته است، به اطلاع شما رسانیده می‌گردد.

۱۳۰۲/۱۲/۲۵

۲۱۵۸۳۰

خیلی محرمانه

شماره ۱۳۵۸/۲۴

تاریخ ۱۳۵۸/۲۴

موضوع: ...

... (Text continues with details of the document, mentioning dates like ۱۳۵۸/۲۴ and ۱۳۵۸/۲۴, and names like ...)

محرمانه

شماره ۱۳۵۸/۲۴

تاریخ ۱۳۵۸/۲۴

موضوع: ...

... (Text continues with details of the document, mentioning dates like ۱۳۵۸/۲۴ and ۱۳۵۸/۲۴, and names like ...)

خیلی محرمانه

شماره ۱۳۵۸/۲۴

تاریخ ۱۳۵۸/۲۴

موضوع: ...

... (Text continues with details of the document, mentioning dates like ۱۳۵۸/۲۴ and ۱۳۵۸/۲۴, and names like ...)

خیلی محرمانه

شماره ۱۳۵۸/۲۴

تاریخ ۱۳۵۸/۲۴

موضوع: ...

... (Text continues with details of the document, mentioning dates like ۱۳۵۸/۲۴ and ۱۳۵۸/۲۴, and names like ...)

۲- لاله زار و پل و دانشگاه مال چهارمیدان سی و شصت و دانشگاه صنعتی
آرژامهر هشت کیلومتر فاصله است.
نظر به یکشنبه - غیر صحت دارد.
نظر به چهارشنبه - نظریه یکشنبه صحیح است.

خبرنامه
 شماره
 تاریخ

صفحه
 از

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...

تاریخ ...
 شماره ...
 از ...

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...

[illegible][illegible]

غیلمی محرماتہ

87-334

1402

51815.

100

خیلی محرمانه	
ردیف	شرح
۱	...
۲	...
۳	...
۴	...
۵	...
۶	...
۷	...
۸	...
۹	...
۱۰	...
۱۱	...
۱۲	...
۱۳	...
۱۴	...
۱۵	...
۱۶	...
۱۷	...
۱۸	...
۱۹	...
۲۰	...
۲۱	...
۲۲	...
۲۳	...
۲۴	...
۲۵	...
۲۶	...
۲۷	...
۲۸	...
۲۹	...
۳۰	...
۳۱	...
۳۲	...
۳۳	...
۳۴	...
۳۵	...
۳۶	...
۳۷	...
۳۸	...
۳۹	...
۴۰	...
۴۱	...
۴۲	...
۴۳	...
۴۴	...
۴۵	...
۴۶	...
۴۷	...
۴۸	...
۴۹	...
۵۰	...
۵۱	...
۵۲	...
۵۳	...
۵۴	...
۵۵	...
۵۶	...
۵۷	...
۵۸	...
۵۹	...
۶۰	...
۶۱	...
۶۲	...
۶۳	...
۶۴	...
۶۵	...
۶۶	...
۶۷	...
۶۸	...
۶۹	...
۷۰	...
۷۱	...
۷۲	...
۷۳	...
۷۴	...
۷۵	...
۷۶	...
۷۷	...
۷۸	...
۷۹	...
۸۰	...
۸۱	...
۸۲	...
۸۳	...
۸۴	...
۸۵	...
۸۶	...
۸۷	...
۸۸	...
۸۹	...
۹۰	...
۹۱	...
۹۲	...
۹۳	...
۹۴	...
۹۵	...
۹۶	...
۹۷	...
۹۸	...
۹۹	...
۱۰۰	...

... (Handwritten notes and signatures follow the table)

خیلی محرمانه	
ردیف	شرح
۱	...
۲	...
۳	...
۴	...
۵	...
۶	...
۷	...
۸	...
۹	...
۱۰	...
۱۱	...
۱۲	...
۱۳	...
۱۴	...
۱۵	...
۱۶	...
۱۷	...
۱۸	...
۱۹	...
۲۰	...
۲۱	...
۲۲	...
۲۳	...
۲۴	...
۲۵	...
۲۶	...
۲۷	...
۲۸	...
۲۹	...
۳۰	...
۳۱	...
۳۲	...
۳۳	...
۳۴	...
۳۵	...
۳۶	...
۳۷	...
۳۸	...
۳۹	...
۴۰	...
۴۱	...
۴۲	...
۴۳	...
۴۴	...
۴۵	...
۴۶	...
۴۷	...
۴۸	...
۴۹	...
۵۰	...
۵۱	...
۵۲	...
۵۳	...
۵۴	...
۵۵	...
۵۶	...
۵۷	...
۵۸	...
۵۹	...
۶۰	...
۶۱	...
۶۲	...
۶۳	...
۶۴	...
۶۵	...
۶۶	...
۶۷	...
۶۸	...
۶۹	...
۷۰	...
۷۱	...
۷۲	...
۷۳	...
۷۴	...
۷۵	...
۷۶	...
۷۷	...
۷۸	...
۷۹	...
۸۰	...
۸۱	...
۸۲	...
۸۳	...
۸۴	...
۸۵	...
۸۶	...
۸۷	...
۸۸	...
۸۹	...
۹۰	...
۹۱	...
۹۲	...
۹۳	...
۹۴	...
۹۵	...
۹۶	...
۹۷	...
۹۸	...
۹۹	...
۱۰۰	...

... (Handwritten notes and signatures follow the table)

[illegible]

حیلی میچور مازہ

(Handwritten notes in Arabic script)

١٠٠

[illegible]

تیلی معرملہ

[illegible]

مردان و زنان و کودکان با چادر آبی

[illegible]

راستی ریاست خزانہ

شعبی محرم مائه

[illegible]

برابر شد و عملیات

مجلس سید بن طاہر و
 حضرت امام دکنہ نورانی (عزہ) اس کے شہر سید محمد بن طاہر و کوا سالیہ
 بطور کتبہ اسرائیل زماں وجود بہا و خیم محمد بن عبد بنید و درانی تعلل
 و سید بن طاہر و بطور از، سید بن طاہر و جمع آوری و سید بن طاہر و

1944

718AC.

اینجاست که، لایزال سرس و دجنگل یل‌آفتاب.

عبدالله بن مسعود ماله

خیا و محبت

۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...
 ۱۳- ...
 ۱۴- ...
 ۱۵- ...
 ۱۶- ...
 ۱۷- ...
 ۱۸- ...
 ۱۹- ...
 ۲۰- ...
 ۲۱- ...
 ۲۲- ...
 ۲۳- ...
 ۲۴- ...
 ۲۵- ...
 ۲۶- ...
 ۲۷- ...
 ۲۸- ...
 ۲۹- ...
 ۳۰- ...
 ۳۱- ...
 ۳۲- ...
 ۳۳- ...
 ۳۴- ...
 ۳۵- ...
 ۳۶- ...
 ۳۷- ...
 ۳۸- ...
 ۳۹- ...
 ۴۰- ...
 ۴۱- ...
 ۴۲- ...
 ۴۳- ...
 ۴۴- ...
 ۴۵- ...
 ۴۶- ...
 ۴۷- ...
 ۴۸- ...
 ۴۹- ...
 ۵۰- ...
 ۵۱- ...
 ۵۲- ...
 ۵۳- ...
 ۵۴- ...
 ۵۵- ...
 ۵۶- ...
 ۵۷- ...
 ۵۸- ...
 ۵۹- ...
 ۶۰- ...
 ۶۱- ...
 ۶۲- ...
 ۶۳- ...
 ۶۴- ...
 ۶۵- ...
 ۶۶- ...
 ۶۷- ...
 ۶۸- ...
 ۶۹- ...
 ۷۰- ...
 ۷۱- ...
 ۷۲- ...
 ۷۳- ...
 ۷۴- ...
 ۷۵- ...
 ۷۶- ...
 ۷۷- ...
 ۷۸- ...
 ۷۹- ...
 ۸۰- ...
 ۸۱- ...
 ۸۲- ...
 ۸۳- ...
 ۸۴- ...
 ۸۵- ...
 ۸۶- ...
 ۸۷- ...
 ۸۸- ...
 ۸۹- ...
 ۹۰- ...
 ۹۱- ...
 ۹۲- ...
 ۹۳- ...
 ۹۴- ...
 ۹۵- ...
 ۹۶- ...
 ۹۷- ...
 ۹۸- ...
 ۹۹- ...
 ۱۰۰- ...

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

خیابان مجرمانه

۱۰۰

خیلی محترمانه

۱- نام و نام خانوادگی: ...
 ۲- شماره پرسنلی: ...
 ۳- سمت: ...
 ۴- تاریخ: ...
 ۵- محل: ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...
 ۱۳- ...
 ۱۴- ...
 ۱۵- ...
 ۱۶- ...
 ۱۷- ...
 ۱۸- ...
 ۱۹- ...
 ۲۰- ...

[illegible]

تاریخ شریف علیہ خود آسان غزوات بود بعد از اقامه دیوبند آمدند
 با جمعی صلح اظهار داشتند که ما ستمان حلقه بر آفاق اقلان میاهد
 نظریه در شریف حاج حبیب اقلان بین افراد ایرانی نبوده است
 که در گفتواری اصفیای صاحب دیوبند زمین با جمعی نبوده و تمام سوره با جمعی در
 ایران خیرکرامت در سوره با جمعی ایرانی حلقه در که در اقلان در
 اصفیای در زمینها بعد از شریف اصفیای بزرگ میاهد - از
 تاریخ با سوره بعد از شریف در تاریخ است

فيلسوف معجزه

44-155

۴۱/۲۰۳
۵۵/۲۷

حلیه

۲۰۲/۱۱-۵/۱۱

انگلیسی‌های مورد بحث بالا در جریان گذشتۀ دهه بیست و سه
محدودیت‌های جغرافیایی که بالا سرگرم جمع آوری آبشارها شده
فقط علاوه بر یک دهستان انگلیسی‌های موجود چاپ شده
شماره بیست و سه به نام دولت اسرائیل ندارند.

ادامہ شدہ
اداریہ

Handwritten notes and a diagram. The notes include "فصل ۱۰" (Chapter 10) and "فصل ۱۱" (Chapter 11). A diagram shows a box labeled "۱۰" with "۱۱" written next to it.

خیلی محرمات

42,93

[illegible][illegible][illegible]

Handwritten notes and signatures are present on the right side of the page, including the name "C. J. N." and various signatures and dates.

۱۰۰۶

۲۰

دانشگاه فردوسی مشهد

۱۳۹۰/۹/۲۷

اخیراً* (تاریخ دقیق نامعلوم) آقای علیرضا اشرف فارغ التحصیل سال جاری (۱۳۹۶) دوره فوق لیسانس رشته مدیریت دانشکده علوم دانشگاه فردوسی مشهد و کارشناس ارشد دانشکده مذکور تافل با نمره ۸۰ به منظور استخدام در هیئت علمی دانشکده علوم و فلسفه به منظور استخدام در هیئت علمی دانشکده با صلاحیت‌های تحصیلی و ادبیاتی که در داخل کشور نمی‌تواند در هیئت علمی استخدام شوند* این امر موجب اعتراض نامبرده گردیده و مراتب را طی نامه با طالع رئیس دانشگاه فردوسی رسانده است.

گفته می‌شود چون آقای کهن دارای مدرک صهیونیستی می‌باشد مشکلی برای کارکنان دانشکده علوم فراهم می‌گردد.

لر

ارزیابی: امکان خدمت نیرو وجود دارد

مختصین دانشگاه

۱- در فرودگاه بمحض ورود، آقای بت اریه جنب ربای، ایستاده است.

۲- هیئت مستقبلین در فرودگاه مهرآباد در وسط، آقای بت اریه با پالتو دیده می شود.

۳- از راست به چپ: لی پین، بت اریه، یونسی، راب لوی، کوهن صدق، شف، زمانی (آگمرک)، سیدفیروز (آگمرک)، حماتی.

۴- کمیسیون دیگری در مهمانخانه اداره هواپیمای ایران با حضور سهی بن نسیان، خانم یافا و لی پین رئیس جوینت و راب لوی و بت اریه.

۵- کمیسیون از سران یهودی در سالن اداره هواپیمایی.

۶- در جشنی که برای معرفی ساخور رئیس جدید آژانس برقرار شده و دوب دوابی هنگام ایراد نطق و حمدانی مترجم دیده میشوند. از چپ به راست :
 ۱- خانم یافار معلم آژانس ۲- ساخور رئیس آژانس ۳- بن نیان رئیس سابق آژانس ۴- دوب دوابی ۵- حمدانی و عده زیادی از یهودیان مقیم تهران.

۷- نمایندگان اعزامی اسرائیل به تهران برای جلب مهاجرین یهودی از راست به چپ: ۱- کوتمبرک و بانو ۲- سپیر و بانو.

۸- عده زیادی از جوانان یهودی- شرکت در جشن دهمین سال استقلال در سالن پذیرایی در وسط بن نسیان رئیس وقت آژانس یهود دیده می شود و در بالا رکنی منشی مخصوص ایستاده است.

۹- از چپ به راست نشسته : ۱- الیاهو شم طوب ۲- منصور همدانی ۳- رفیع ۴- رفیعی ۵- نماینده هواپیمایی العال تبعه اسرائیل.

۱۰- از چپ به راست : ۱- شم طوب ۲- مسنن ۳- سرهنگ دوم ارتش مستجر ۴- بن نسیان ۵- رشنا عضو انجمن صهیونیست.

۱۱- دوب دوابی تبعه اسرائیل رئیس مهاجرت آژانس یهود در تمام دنیا مسافرتی به شهرهای ایران نموده.

۱۲-بت اریه و بن نسیان ورود بت اریه
به تهران دیماه ۱۳۳۶ مهرآباد

۱۳- نفر دوم از راست بچپ ایستاده (عینک دارد) رکنی
منشی مخصوص و صندوقدار و حسابدار مخصوص
آژانس یهود در تهران که دارای برادری است در آژانس
یهود اورشلیم عضو موتوری است.

سازمانهای یهودی وصیهیونیستی در ایران

INSTITUTE FOR POLITICAL
STUDIES AND RESEARCH

شاپک ۷-۱۶-۵۷۹۸-۹۶۲

ISBN 964-5798-16-7

قیمت: ۴۰۰۰ تومان